BEM
Pressezentrale Einheit

Moltkestr. 45, 4100 Duisburg 1, Telefon: 0203/340395, Telefax: 0203/339229

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

İŞÇİ EYLEMLERİ HAK. İŞ.

BAŞKAN YARDIMCISI M.KARACA'NIN
YAPTIĞI AÇIKLAMA 12.04.'89

Büyük çoğunluğu kamu işyerlerine ait olan yaklaşık 600 bin işçiyi ilgilendiren toplu iş sözleşme görüşmelerinin sonuçsuz kalması üzerine işçilerin başlattıkları eylemler devam ediyor.

9 yıldır işçilerin, emekçilerin gelirleri reel olarak yüzde 56,7 oranında düşüş gösterdi. 12 Eylül ve Özal hükümetleri döneminde el konulan bu haklarla, bir avuç aracıya, tefeciye, vurguncuya, hayali ihracatçıya kredi ve vergi iadesi altında köşe döndürüldü.

İşçiler emekçiler 12 Eylül ve Özal hükümetlerinden alaçaklıdırlar.

Dün olduğu gibi bugünde işçilerin karşısına toplu iş sözleşmelerinde kamu işveren sendikaları çıkmaktadır. Bu işveren sendikaları ise ilgili bakanlıktan talimat almadan hareket edememekte toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde inisiyatif kullanamamaktadır. Burada esas muhatap hükümettir.

İşçilerin toplu sözleşmelerde tek silahı onun üretimden gelen gücüdür, grev haklarıdır. Bugün çeşitli eylemlere başvuran işçilerin ise 12 Eylülün getirdiği yasaklarla grev hakları yoktur. Buda gösteriyorki işçiler birliklerini koruduklari sürece yine üretimden gelen güçleriyle kendilerine yeni eylem türleri buluyorlar. 9 yıllık baskı döneminde kemerleri sıkılan işçiler emekçiler olmuştur. Faturayı bunlar ödemiştir. 12 Eylül 1980'de grevleri tank ve süngü zoru ile sona erdirilen işçiler gaspedilmiş haklarını geri istemektedirler. Yerel seçim sonuçlarıyle ortaya çıkan durumda halkın değişim istediğini ortaya koymuştur.

Şimdi toplumun çeşitli kesimleri ve onların örgütleri taleplerini somut ortaya koymalıdırlar. "Ekmek ve demokrasi" birbirini tamamlayan bir bütündür. Şimdi işçiler ve onların sendikaları 9 yıl boyunca ekonomik ve örgütsel olarak gaspedilen haklarını geri istemelidirler. 9 yıllık hayat pahalılığı ve enflasyon karşısında yitirilen ücret kayıpları telafi edilmeden

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

İşçilerin, sendikacıların ve sendikalar üzerindeki her türlü baskı sona erdirilmelidir. Sendikal yasalardaki demokratik olmayan hükümler kaldırılmalıdır.

TBKP işçilerin bu haklı eylemlerinde onların yanında ve onların destekleyicisi olacaktır.

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

STATEMENT MADE BY THE CENTRAL COMMITTEE OF THE UNITED COMMUNIST PARTY OF TURKEY ON THE RESULTS OF THE LOCAL ELECTIONS

The results of the 26 March local elections have clearly demonstrated the people's desire for change. The ruling Motherland Party (ANAP) suffered a heavy defeat. The Ozal Government's policies that do not intend to dismantle the 12th September regime, that have aggravated social problems, and that totally ignore political moral have now been rejected by the people once again as they were in last autumn's referendum.

Prime Minister Ozal's decline to acknowledge the defeat, his attempt to remain in power for the next three years with the support of only one fifth of the electorate will bring about new tensions. This inexplicable persistence will only serve the interests of those who expect benefit from instability and those forces who try to preserve the structures set up by the 12th September regime.

The people's vote should be taken seriously and the way for change should be cleared. Everything should be done to secure a proper reflection of people's political tendencies in the country's administration. To this end, parliamentary elections should be held without delay. The present Parliament should call early general elections. A democratic Election Law should be made. The parties in the Parliament should form an interim government until the elections. For the elctions to take place in a democratic atmosphere the existing restrictions on the freedom of expression and association should be lifted. Political prosecutions and arrests, respression on the left wing press should be stopped. These are also essential for finding solutions based on democracy and broad concensus to the problems of electing the President and making a new Constitution.

The results of the local elctions have also been an indication of the democratic potential in our country and the growing democratic consciousness of our people. Now there are more favourable conditions for the struggle for democracy. Coming out of the 12th September regime and entering the path of a democratic development has become a nearer target than ever before. The people are determined in their wish for change and want to achieve results.

Now the cooperation of the opposition parties to secure a democratic development is more vital than ever. The people will actively support such cooperation and ANAP cannot withstand this. Realistic circles within ANAP who have common sense can help facilitate a democratic development by rejecting selfish and instabilizing approaches from Ozal and reactionary-fanatical circles.

The results of the local elections have once again shown that no political party on its own can form a government based on a broad support. However, the growing problems of our country can only be solved by broadly based governments, by nation-wide accords and with active participation of our people.

Important responsibilities lie on the shoulders of left-wing forces, especially the social-democratic parties, in achieving such a concensus and a stable development. The left can only play an effective role in this process by giving first priority to the problems of democratisation.

The United Communist Party of Turkey, together with other forces of democracy, will spend every effort for bringing about the conditions where the will of the people is reflected in the country's administration.

28 March 1989

KARACA'ya iletilecek

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

AÇIKLAMA

Türkiye Birleşik Komünist Partisi,Kuzey Atlantik Antlaşması NATO'nun 40. Kuruluş yıldönümünde,bu konudaki görüşlerini kamuoyuna açıklamakta yarar görüyor.Komünistler Türkiye'nin NATO'ya üye olmasına karşı çıktılar,bunun güvenlik değil yük getireceğini daha ilk günden açıkladılar. Bu defalarca kanıtlandı ve günümüzde de tekrar tekrar kanıtlanıyor. TBKP NATO ve Varşova Paktları arasındaki silah dengesinin adım adım azaltılması ve her iki Pakt'ın karşılıklı dağıtılmasını savunuyor. Tüm NATO üyesi devletler daha az silaha dayalı bir barış düzeninin kurulması doğrultusunda çabaları yoğunlaştırmalıdır.

NATO'nun 40.,Varşova Paktı'nın 34. kuruluş yılı geride kalırken, taraflar,artık bir nükleer savaşın kazananı lamayacağının bilinçindedir.Ne ki, kuruluş bildirgesinde "barışın ve güvenliğin korunması" ibarelerinin yer aldığı NATO bünyesinde hala nükleer ve konvansiyonel caydırıcılık ilkesinde ısrar edilmekte,nükleer ve konvansiyonel silahları ilk kullanan olunmayacağı yükümlülüğü üstlenilmemekte, özellikle de silahsızlanma görüşmeleri için bütünsel bir anlayışın oluşturulmamaktadır. TBKP, Türkiye'nin gerek silahsızlanma görüşmelerinde,gerekse uluslararası iklimin yumuşaması doğrultusunda ortaya çıkan fırsatların NATO tarafından değerlendirilmesi için çaba göstermesinden yanadır. Bu alanda sağlanacak her ilerleme,Türkiye'nin ulusal çıkarlarıyla tam bir uyum içinde olacaktır.Bu nedenle TBKP,ülkemizdeki bütün siyasi partileri bu konuda görüş alışverişinde bulunmaya,ortak bir tutum oluşturmaya çağırıyor.

TBKP,Viyana'da NATO ve Varşova Paktı üyesi 23 devlet arasında yapılan konvensiyonel silahsızlanma görüşmelerinin bütün taraflarca yapıcı bir yaklaşımla Avrupa'da bir barış düzeni kurulması doğrultusunda değerlendirilmesinden yanadır.Bu görüşmeler kapsamı içinde, ülkemizin bir kanat ülke olarak yorumlanması ve ana görüşmelerin dışına taşırılması çabalarını doğru bulmuyoruz. NATO içindeki kimi devletlerin bu doğrultudaki çabaları,ülkemizi ileride bir askeri yığınak merkezine dönüştürme gayretleriyle eşgitmektedir.Türkiye, coğrafi konumu itibariyle ,bu tür zorlamaların askeri ve politik yükünü,ekonomik ve sosyal sorunları nedeniyle de ekonomik yükünü taşıyacak durumda değildir.

NATO'nun 40. kuruluş yıldönümü nedeniyle Mayıs sonlarında Brüksel'de yapılacak olan zirve görüşmelerinde Türkiye'de de bulunan kısa menzilli nükleer roketlerin modernizasyonu konusu ele alınacaktır.TBKP,NATO'nun hangi türden olursa olsun,nükleer silahları modernize etme çabalarına karşıdır.Böylesi bir karar,uluslararası planda silahsızlanma ve yumuşama çabalarına

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

köstek olacağı gibi Türkiye'ye askeri,politik ve ekonomik açılardan yeni yükler ve sorunlar getirecektir.Hükümet bu konuyla ilgili tutumunu kamuoyuna tam olarak açıklamamaktadır.TBKP tüm siyasi partileri,hükümetin aldığı tutumu açıklaması için girişimde bulunmaya, kısa menzilli nükleer füzelerin yenilenmesi çabalarına kesinlikle karşı çıkmaya davet ediyor.

Silahların ve savaş doktrinlerinin değil,silahsızlanmanın ve barış doktrinlerinin modernizasyonu! NATO'nun da,Varşova Paktı'nın da,dünyanın da,ülkemizin de çıkarı buradadır!

Türkiye Birleşik Komünist Partisi
Merkez Komitesi

4 Nisan 1989

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

adımlar
SİYASİ HABER VE YORUM GAZETESİ

HABER MERKEZİ
INFORMATION CENTER
INFORMATION CENTRE
INFORMATION ZENTRUM

"ÖLÜM ORUCU"NDA 13.GÜN

T U T U K L U L U K T A 884. G Ü N

"Kutlu/Sargın Rejimin Rehineleri Mi ?"
DEĞİLSE;NEDEN HALA TUTUKLULAR ?...

18.04.1990

++ TÜRKİYELİ KOMÜNİSTLER,"GÜNEY AFRİKA"YA İLTİCA TALEBİNDE BULUNDU.(s.1)
++"TÜRKİYE SOSYALİSTLERİNİN BİRLİK PARTİSİ'Nİ KURMA GİRİŞİMİ" YÜRÜTME KURULU,DEVLET BAŞKANLARINA MESAJ GÖNDERDİ.(s.2)
++ HİKMET ÇETİN'İN "ADIMLAR HABER MERKEZİ"NE DEMECİ.(s.2)
++ MERKEZİ ABD'DE BULUNAN,"HELSİNKİ WATCH"DEN,CUMHURBAŞKANI ÖZAL'A MESAJ;"Kutlu ve Sargın'ın Acilen Serbest Bırakılmasını Sağlayınız."(s.3)
++ 14 SENDİKANIN ORTAK AÇIKLAMASI."Onları Bu Eyleme İten Olumsuz Koşullar Giderilsin."(s .3)
++ SOSYALİST DERGİLER'DEN KUTLU SARGIN'A DESTEK (s.4)
++ 141-142 MAĞDURLARI TOPLANIYOR.(s.4)
++ ULUSLARARASI YUMUŞAMA VE BARIŞ ATİNA KOMİTESİ'NİN AÇIKLAMASI.(s.4)
++ ÖLÜM ORUCU'NDAKİ KUTLU VE SARGIN'LA DAYANIŞMA SÜRÜYOR.(s.5-6)
+Adana,Kars,Zonguldak,Muğla ve Ankara'da Dayanışma Eylemleri...

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Yönetim Yeri : Beykhane Sk. No . 44 / 4 Sultanahmet - İSTANBUL
TEL : 516 97 65 - 66 FAX : 516 11 79

TÜRKİYE'Lİ KOMÜNİSTLER,"GÜNEY AFRİKA"YA İLTİCA TALEBİNDE BULUNDU.

(İSTANBUL)- Bugün saat:10.00'da Sirkeci Postanesi'n de uzun kuyruklar oluşturan 300'e yakın Türkiye'li Komünist,Güney Afrika Cumhuriyeti Devlet Başkanı'na mektupla başvurarak,"İLTİCA"talebinde bulundu.

İltica talebinde bulunan Komünistler,Güney Afrika Devlet Başkanı'na göndordikleri mektuplarda şunl arı belirttiler:

"Basından öğrendiğim kadarıyla,ülkenizde bile,artık Marksist Parti yasal olarak çalışabilmektedir.Ayrıca"özgürlük savaşçısı"Mandela'nın serbest bırakılması Ülkenizi benim açımdan bir ilgi odağı haline getirdi.

Bildiğiniz gibi,Ülkemizde Marksist Parti'ler,halâ yasal olarak çalışamamakta,KUTLU-SARGIN ve BEŞİKÇİ gibi değerli siyaset ve düşün adamları cezaevinde tutulmaktadır.Bu durum,benim için derin üzüntü kaynağı olmaktadır.

Bu gerekçelerden ötürü,ülkenize SİYASİ İLTİCA talebinde bu lunmayı düşünüyorum."

Öte yandan,sembolik iltica talebinde bulunan Komünistler,eylemleri ile ilgili olarak yaptıkları açıklamada şu görüşlere yer verdiler:

"Dünyamız,barış,özgürlük ve hümanizm değerleriyle yeniden yapılanırken,ülkemizde maalesef halen düşünceyi yasaklayan TCK'nın 141-142 ve 163.maddeleri varlığını sürdürmekte,Haydar Kutlu,Nihat Sargın ve İsmail Beşikçi gibi nice değerli siyaset ve düşün adamları,düşüncelerinden dolayı halen cezaevlerinde tutulmaktadır.Bilindiği gibi,dünyaya gerici ve ırkçı yönetimiyle nam salan Güney Afrika Cumhuriyeti bile Mandela'yı serbest bırakmakta,Marksistlere yasal platformlarda yer alma olanağı vermektedir.Güney Afrika' Cumhurriyeti'ne iltica koşullarını öğrenmeye yönelik olan bu etkinliğimiz her ne kadar sembolik bir karakter taşısa da,ülkemizin bu konuda G.Afrika Cu mhu riyeti'nden bile geri konumdadır.

Demokratikleşme sürecinin hızla devam edesilmesi için,Kutlu-Sargın ve Beşikçi'nin serbest bırakılmasını,tüm yasakların kaynağı 141-142 ve 163'ün Parlamento'da görüşülüp derhal kaldırılmasını talep ediyoru z..."

0-0-0-

"TÜRKİYE SOSYALİSTLERİNİN BİRLİK PARTİSİ'Nİ KURMA GİRİŞİM KOMİTESİ" "KUTLU/SARGIN'IN SERBEST BIRAKILMASI İÇİN DEVLET BAŞKANLARINA MESAJ GÖNDERDİ.

(İSTANBUL)- "Türkiye Sosyalistleri'nin Birlik Partisini Kurma Girişimi" Yürütme Kurulu,TCK.nın 141-142.maddelerinin kaldırılması ve TBKP liderleri Haydar Kutlu ve Nihat Sargın'ın "ölüm orucu"na son vermelerini sağlamak üzere,aralarında Fransa Devlet Başkanı F.Mitterand,Almanya Devlet Başkanı Weizsaecker ve Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Perez de Cuellar ve ABD Başkanı G.Bush'un da aralarında bulunduğu birçok devlet başkanı ve uluslararası örgüte gönderdikleri mesajla Türk Hükümeti nezdinde girişimlerde bulunmaları çağrısında bu lunu ldu.

Oral Çalışlar imzasıyla gönderilen mesajda şu görüşlere yer verildi: "Bildiğiniz gibi,düşüncelerinden dolayı 2,5 yıldır tutuklu bulunan TBKP liderleri Dr.Nihat Sargın ve Haydar Ku tlu ölüm oru cu ndalar.Bugün ölüm orucunun 12.günü.Uzman doktorlar sağlıklarının kritik döneme girdiğini bildirdiler.Geçen bu süre içinde hükümetten sorunun çözümü doğrultusunda herhangibir olumlu tepki gelmiş değildir.Bu nedenle derin bir kaygı içindeyiz.

Sizden,sağlıkları ve yaşamları ciddi tehdit altında bulunan sayın Kutlu ve Sargın'ın ölüm orucuna son vermelerini sağlamak üzere hükümet nezdinde acil girişimde bulunmanızı rica ediyoruz." 0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-

SHP GRUP BAŞKANVEKİLİ"HİKMET ÇETİN"İN ADIMLAR HABER MERKEZİ'NE ÖZEL DEMEÇİ:

"Adımlar Haber Merkezi",SHP Gu rup Başkanvekili Hikmet Çetin ile, SHP Kâğıthane ilçesi'nde görüştü.

Hikmet Çetin,Adımlar Haber Merkezi'ne;"hükümetteki bazı Bakanların bile,artık TCK.nın 141-142 ve 163.maddelerinden rahatsızlık duyduğunu, bu maddelerin artık kalkması gerektiğini,Avru pa'ya çıkacak yüzleri olmadığını" açıkladı.

Hikmet Çetin,demecinde şunları söyledi:"TBKP l iderleri Haydar Kutlu ve Nihat Sargın' 2,5 yıldır tutuklu bulundurularak büyük bir haksızlık yapılmıştır.Bu haksızlık halâ sürmektedir.Bu haksızlığın ortadan kaldırılmasını sağlamak,bu yönde girişimlerde bulunmak üzerespartim beni görevlendirmiş bulunmaktadır.Bu konuda Başbakan ve Bakanlar düzeyinde görüşmeler yapacağım.Bu maddelerin kalkması için ANAP içi nde bir mutabakat sağlanmazsa,141-142 mağdurlarının mağduriyetini önlemek üzere bi r"ara çözüm yasası" da önermeyi düşünüyoruz..." 0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

HELSINKI WATCH'DAN TURGUT ÖZALA MESAJ:
"KUTLU VE SARGIN'IN ACİLEN BIRAKILMASINI TEMİN EDİNİZ"

Helsinki Watch Cumhurbaşkanı Turgut Özal'a bir mesaj göndererek "Özgürlükleri için açlık grevine başlayan Kutlu ve Sargın'ın kendi rızaları ile döndükleri ve 987'nin Kasım ayından beri tutuklu oldukları"hatırlatılarak "Sizden Kutlu ve Sargın'ın acilen serbest bırakılmasını sağlamanızı rica ediyoruz"denildi.(Mektup eklidir)

0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0

14 SENDİKANIN ORTAK AÇIKLAMASI:
"ONLARI BU EYLEME İTEN OLUMSUZ KOŞULLAR GİDERİLSİN"

"Dün ortak bir basın açıklaması yapan 14 Sendika demokrasi isteklerini dile getirdiler.Otomobil-İş,Hava-İş,Tek-Gıda-Iş, Deri-İş,Laspetkim-İş,Kristal-İş,Basın-İş, Ağaç-İş,Belediye-İş,Tüm-Tis,Likat-İş,Genel-Maden İş,Türkiye Maden-İş ve T.Harb-İş sendikalarının imzaladığı bildiri özetle şöyledir:"

"Çare yasaksız,özgür,insan haklarına saygılı bir Türkiye'dir.
"Çare demokrasidir.
"Biz aşağıda imzası olan sendikalar,siyasi düşüncelerine katılsak da katılmasak da 141,142 ve 163'ün kaldırılması için mücadele veren,demokrasi uğruna yaşamlarını ortaya koyarak ölüm orucuna başlayan Haydar KUTLU ve Nihat SARGIN'ın bu eylemlerini desteklediğimizi belirtiyor,onları bu eyleme iten olumsuz koşulların bir an önce giderilmesini talep ediyoruz."

0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

SOSYALİST DERGİLERDEN KUTLU-SARGIN'A DESTEK

"Sosyalist dergiler yaptıkları açıklamalarla Kutlu ve Sargın'ın mücadelesini destekliyorlar.Dün de BİRİKİM ve DENG dergileri açıklama yaptılar."

BİRİKİM Aylık Sosyalist Kültür Dergisi Yazı İşleri Müdürü Abdullah ONAY yaptığı yazılı açıklamada "Kutlu ve Sargın'ın gerçekleştirilmesi amacıyla ölüm orucu yaptıkları talepleri destekliyoruz"denildi.

DENG Dergisinden yapılan açıklamada 141,142 uygulamalarının çağ dışı olduğu belirtilerek "Bu nedenle TBKP yöneticileri Kutlu ve Sargın'ın 'ölüm orucu'nu ve buna omuz veren kampanyaları destekliyoruz." denildi.Açıklamada ayrıca "İsmail Beşikçi,Musa Anter ve tüm politik tutukluların serbest bırakılması"istendi.

0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0

141-142 MAĞDURLARI TOPLANIYOR

İstanbul

Yarın(19 Nisan Perşembe)Sultanahmet'te Sultan Sofrası'nda kendileri ya da yakınları nedeniyle 141-142'den mağdur olmuş olanlar biraraya gelecekler.

Aralarında Adalet Ağaoğlu,Mehmet Kemal,Mehmet Ali Aybar,Mahmut Dikerdem,Tarık Akan,Ali Özgentürk,Emil Galip Sandalcı,Tarık Ziya Ekinci,Oral Çalışlar,Tektaş Ağaoğlu,Deniz Türkali,Ataol Behramoğlu, Mustafa Aktolgalı,Celal Özdoğan ve Kemal Nebioğlu gibi birçok tanınmış kişinin de bulunduğu 141-142 mağdurları kamuoyuna da bir çağrı yapacaklar.

0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0

ULUSLARARASI YUMUŞAMA VE BARIŞ ATİNA KOMİTESİ'NİN AÇIKLAMASI

Komite'nin yaptığı açıklamada Türkiye'de insan haklarının baskı altında tutulması kınandı ve "Kutlu ve Sargın'ın ölüm orucu demokrasi ve özgürlük içindir.Başta Kutlu-Sargın olmak üzere tüm politik tutukluların serbest bırakılmasını talep ediyoruz"denildi.

0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Öte yandan Zonguldak Genel Maden İş Sendikası tarafından "82 Anayasası ve İşçi Hakları" konulu bir panel yapıldı.Panele DYP Zonguldak milletvekili Köksal Toptan,SHP Edirne Milletvekili Erdal Kalkan ile İstanbul SBF öğretim üyelerinden Prof.Burhan Şenatalar da konuşmacı olarak katıldılar. Milletvekilleri konuya duyarlı olduklarını ve ölüm orucunda bulunan Kutlu ile Sargın'ı ziyaret edeceklerini söylediler. Prof.Burhan Şenatalar ise yaptığı konuşmada özetle şunları söyledi: "Şunu vicdani bir borç olarak söylemek istiyorum ki, burada tartışma konusu yaptığımız işçi haklarının kazanılmasıyla, şu anda Ankara'da ölüm orucunda bulunan iki insanın mücadelesinin başarıya ulaşması birbirine bağlı iki olgudur. Özgürlükler bir bütündür.İşçi haklarının kazanılmasını istiyorsak KUTLU ve SARGIN'a destek vermek zorundayız."

MUĞLA - Muğla'da tüm demokrasi güçlerine çağrıda bulunan,İHD Şube başkanı Sabahat Aykın, Muğla Baro Başkanı Birdal Ertuğrul, Muğla Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Erman Şahin ve Türkiye Mimarlar Odası Yönetim Kurulu Üyesi Oktay Ekinci ile çok sayıda Avukat,Mühendis, Gazeteci ve aydın, [illegible] yaptıkları açıklamada "2,5 yıldır tutuklu bulunan Haydar Kutlu ve Nihat Sargın'ın vahim durumlarının ülkemiz için yüzakı olmayacağı açıktır.Ancak biz, bu değerli insanların yaşamlarını gönülden istemekteyiz.Çünkü sürdürülmekte olan demokrasi mücadelesi onlarla güç kazanmaktadır"dediler.

413 sayılı Yasa Gücünde Kararnamenin Parlementoda görüşülerek kaldırılmasını, son zamanlarda unutturulmaya çalışılan 141.142. maddelerin yürürlükten kaldırılmasını, kamuoyuna mal olan Haydar Kutlu ile Nihat Sargın'ın ölüm orucundan vazgeçmelerini sağlayıcı girişimlerde bulunulmasını isteyen çağrıda, "Düşüncelerinden dolayı yargılanmakta olup tutuklu bulunan tüm insanların özgürlüklerine kavuşturulmalarını demokrasi ve insan hakları önündeki tüm engellerin kaldırılmasını istiyoruz." denildi.

ANKARA - Aralarında Sadun Aren,Julide Gülüzar, Atilla Aşut, Erşen Şansal'ın da bulunduğu bir grup Kutlu ve Sargın ile dayanışma komitesi kurma girişimini başlattılar.

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL ARAŞTIRMA VAKFI

CUMHURİYET – 18 NİSAN .

TBKP yöneticilerinin ölüm orucu 13. gününde

Kutlu-Sargın Meclis gündeminde

İzmir bağımsız milletvekili Kemal Anadol, genel kurulda yaptığı gündem dışı konuşmayla Kutlu ve Sargın'ın durumuna değinerek, 141 ve 142. maddelerdeki değişiklik çalışmalarının birden bire gündemden çıkarılmasını eleştirdi.

Adalet Bakanı Sungurlu, Kutlu ile Sargın'ın sağlıklarına en ufak bir zarar gelmesinin kendilerini üzeceğini ve muayene için Avrupa Konseyi'nin görevlendireceği doktorların Türkiye'ye geleceğini açıkladı.

SAĞLIKLARI BOZULDU — Kutlu ve Sargın'ı cezaevinde ziyaret eden avukatları, 7'şer kilo verdiklerini, yüzlerinin çok solgun olduğunu ve kendilerinde aşırı yorgunluk ve güçsüzlük belirtileri gözlediklerini söyledi.

ANKARA (Cumhuriyet Bürosu) — TBKP liderleri **Haydar Kutlu** ve **Nihat Sargın**'ın ölüm orucu eylemleri TBMM Genel Kurulu'nda gündeme getirildi. Adalet Bakanı **Oltan Sungurlu**, Kutlu ve Sargın'ın sağlıklarına en ufak bir zarar gelmesinin kendilerini üzeceğini belirterek, Kutlu ve Sargın'ın muayene etmek üzere Avrupa Konseyi'nden görevlendireceği doktorların Türkiye'ye geleceğini açıkladı.

Ankara Merkez Kapalı Cezaevi'nde 13 gündür ölüm orucunu sürdüren TBKP yöneticileri **Nihat Sargın** ve **Haydar Kutlu**'nun sağlık durumlarının bozulduğu bildirildi. Bu arada **Kutlu** ve **Sargın**'ın bu eylemlerinden vazgeçmeleri için uluslararası girişimlerde bulunulacağı belirtildi. Kuruluş çalışmaları sürdürülen Sosyalist Birlik Partisi'nin girişimci kurulunca oluşturulan "**Kutlu-Sargın'la Dayanışma Komitesi**" Cumhurbaşkanı **Özal** ve Başbakan **Akbulut**'tan görüşme talebinde bulundu.

Anadol'un konuşması

İzmir Bağımsız Milletvekili Kemal Anadol, TBMM Genel Kurulu'nda yaptığı gündem dışı konuşmada TCK'nın 141 ve 142. maddeleri nedeniyle ölüm orucuna başlayan Kutlu ve Sargın'ın durumuna değinerek, bu maddelerdeki değişiklik çalışmalarının birden bire gündemden çıkarılmasını eleştirdi. TBKP yöneticilerinin açlık çalışma yaptıklarını, SHP Genel Başkanı **Erdal İnönü** ve DYP Genel Başkanı **Süleyman Demirel** ile birçok yetkilinin açlık kimliklerini ortaya koyarak görüşmeler yapıklarını ve açıklamalarda bulunduklarını belirtti. Anadol şöyle dedi:

"Yeri gelince Türkiye üniter devlettir diye açıklamalar yapılır. Üniter devlette, yasalar bir ilde başka, diğer ilde başka uygulanmaz. Her yerde eşit uygulanır. Ölüm orucunda bulunan Kutlu ve Sargın'ın manevi sorumluğu hükümete ait olacaktır."

Anadol'un konuşmasını yanıtlayan Adalet Bakanı Sungurlu ise, 141, 142 ve 163. maddeler ile ilgili değişiklik çalışmalarının gündemden çıkarılmadığını ancak, partiler arasında bir **"konsensus"** sağlamakta güçlük çekildiğini bildirdi. Bazı siyasi partilerin ve liderlerin bu konuda önkoşul koyduğunu kaydeden Sungurlu ANAP'ta hiçbir önkoşulu olmadığını söyledi.

"Ancak kamuoyunun direncini de dikkate almak zorundayız. Yapılamayacak bir şeyi gündeme getirmenin yararı yok. Biz konsensus çağrısında bulunduk. Ama tam bir konsensus sağlanamadı. Biz bu maddeler konusunda hiçbir ön şarta bağlı değiliz. Sayın Sargın ve Sayın Kutlu için Avrupa Konseyi'nden doktorlar heyeti gelip muayene edeceklerdir. Dış etkiye maruz olup olmadıklarını kontrol edeceklerdir. Sayın Kutlu ve Sayın Sargın'ın sağlıklarına en ufak bir hadise gelmesi bizi üzer. Ancak, şunu da söyleyeyim ki, Türkiye üzerinde dış odakları kullanarak sonuca varmak doğru yol değildir. Sayın Kutlu ve Sargın'ın sağlıkları kontrol altındadır."

Kutlu ve Sargın'ın **"ölüm orucu"**nun 13. gününde sağlık durumlarının bozulduğu öğrenildi. Kutlu ve Sargın'ı dün cezaevinde ziyaret eden savunma avukatları, müvekkillerinin 7'şer kilo verdiklerini, yüzlerinin çok solgun olduğunu, kendilerinde aşırı yorgunluk ve güçsüzlük belirtileri gözlediklerini söylediler. **Kutlu** ve **Sargın** ise avukatları aracılığıyla iletikleri mesajda, **"141, 142 ve 163. maddelerin kaldırılmasına yönelik bir ışık belirene kadar eylemlerine devam edeceklerini"** bildirdiler.

Kuruluş çalışmaları süren Sosyalist Birlik Partisi'nin girişimci kurulu tarafından da **"Sargın-Kutlu Dayanışma Komitesi"** oluşturuldu. **Halit Çelenk, Müşfik Eren, Çağatay Anadol** ve **Yüksel Selek**'ten oluşan komite, tüm yabancı devlet başkanlarına birer telgrafla başvurarak **Kutlu** ve **Sargın**'ın eylemlerine son verebilmeleri için yerine getirilmesini istedikleri **"gelişmeleri"** sağlamak amacıyla girişimlerde bulunmalarını isteme kararı aldı. Komitenin ilgili telgrafları bugünlerde çekmesi bekleniyor. Ayrıca **Aziz Nesin, Halit Çelenk, M.Ali Aybar, Sadun Aren** ve **Nevzat Helvacı**'dan oluşan bir heyet, **Kutlu** ve **Sargın**'la ilgili olarak Cumhurbaşkanı **Özal** ve Başbakan **Akbulut**'la görüşmek için randevu talebinde bulundular.

Türkiye Barolar Birliği Başkanı **Önder Sav**, Türkiye Mühendisler ve Mimarlar Odaları Birliği Başkanı **Teoman Alptürk**, Türk Tabipler Birliği Başkanı **Prof. Nusret Fişek**, Türk Veteriner Hekimleri Birliği Başkanı **Yücel Akıncı**, Türk Diş Hekimleri Birliği Başkanı **Yılmaz Bilgin** ve Türk Eczacılar Birliği Başkanı **Metin Tanker** yaptıkları ortak açıklamada, **"Sargın ve Kutlu'nun neticede kendilerini ölüme götürebilecek eylemlerini benimsememekle ve desteklememekle birlikte, düşünceleri nedeniyle çok uzun bir süre özgürlüklerinden yoksun bırakılmalarını demokratik hukuk devleti ve özgürlükleri ile bağdaştıramıyoruz. 141, 142 ve 163. maddeler bir an önce Meclis gündemine alınarak kaldırılsın"** denildi.

Otomobil-İş, Hava-İş, Tek Gıda-İş, Deri-İş, Lastikkim-İş, Kristal-İş, Basın-İş, Ağaç-İş, Belediye-İş, Likat-İş, Genel Maden-İş, Harb-İş ve Tümtis sendikaları da bir ortak açıklama yaparak **Kutlu** ve **Sargın**'ın eylemlerini desteklediklerini bildirdiler.

Çağdaş Gazeteciler Derneği Başkanvekili **Rahmi Yıldırım** da yaptığı açıklamada, **"Kutlu ve Sargın'ın ölmesi durumunda bundan iktidarın sorumlu olacağını"** bildirdi. Muğla'da, İHD'nin çağrısı üzerine bir araya gelen meslek odaları ve kitle örgütleri ise yayımladıkları ortak bildiride, Sargın ve Kutlu'nun **"ölüm orucu"**na yol açan koşulların ortadan kaldırılmasını istediler. Milli Gazete yazarı **Abdurrahman Dilipak** da 141, 142 ve 163. maddelerin kaldırılması ile ilgili imza kampanyasının desteklenmesini istedi. Dilipak, Kutlu ve Sargın'ın eylemlerini desteklediklerini bildirdi. TSİP Genel Başkanı **Ahmet Kaçmaz** ise Kutlu ve Sargın'a gönderdiği telgrafta, **"Demokratik haklar uğruna verdiğiniz mücadele ve haksızlığa karşı direnişinizi takdirle karşılıyoruz"** dedi.

Adımlar Gazetesi'nde oluşturulan haber merkezinin bildirdiğine göre de Macaristan, Federal Almanya ve Makedonyalı Yeşiller de Kutlu ve Sargın'a destek verdiklerini açıklıyorlar.

Bu arada İstanbul'un çeşitli semtlerinde **Kutlu** ve **Sargın**'a dayanışma afişi asan ve Adımlar Gazetesi özel sayısını dağıtırken gözaltına alınanların serbest bırakıldığı belirtildi. K.Çekmece'de gözaltına alınan **Fikret Yılmaz, Salim Akdemir** ve **İsmail Keser**'in ise tutuklandığı öğrenildi.

SU BASI 90 1 5161179TEL No.90-1-5161179 APr.18,90 15:06 18.04. 90 13:44

GÜNEŞ - 18 NİSAN.

Sungurlu, düşünce yasaklarının kaldırılmasının hâlâ gündemde olduğunu söyledi

Hükümet 141, 142 ve 163'ü unutmamış

ANKARA, (Güneş)- Adalet Bakanı **Oltan Sungurlu**, Türk Ceza Kanunu'nun 141, 142 ve 163'üncü maddelerindeki değişiklikler ile ilgili çalışmaların gündemden kaldırılmadığını, hükümetin ve Anavatan Partisi'nin (ANAP) gündemin de olduğunu belirtti. Tasarının Meclis'e, partiler arasında bir uzlaşmaya varılarak getirilmesi gerektiğini savunan **Sungurlu** ölüm orucuna başlayan TBKP (Türkiye Birleşik Komünist Partisi) yöneticileri **Haydar Kutlu** ve **Nihat Sargın**'ı muayene etmek için Avrupa Konseyi'nden bir doktorlar heyetinin geleceğini de açıkladı.

Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) Genel Kurulu'nda İzmir Bağımsız Milletvekili **Kemal Anadol**'un gündem dışı konuşmasını yanıtlayan Adalet Bakanı **Sungurlu**, Ceza Kanunu'nun 141, 142 ve 163'üncü maddeleri ile ilgili olarak siyasi partilerde homojen bir yaklaşımın ortaya çıkmadığını belirterek, **"Tartışılan, bu maddelerin cumhuriyetin bekası bakımından lüzumlu olup olmadığı. Bir parti şartlı bakıp 'Taşarıyı, getirin görelim' diyor, öbürü 'Şartsız, tamamen kalksın' diyor. 'Tümüyle kalksın' diyen parti arkasından 'Laikliğe gölge düşmesine izin vermeyeceklerini' söylüyor. 'Tümüyle kalksın' diyenler, iktidara Marksist ya da şeriatçı bir parti gelsin diyebilecekler midir? Çünkü kaldırılması ve Anayasa'da buna paralel değişikliğe gidilmesi durumunda bunları göze almak gerekir. Yapılmayacak şeyleri gündeme getirmenin âlemi yok"** diye konuştu.

Türkiye'nin kısa zamanda bu sorunları aşacağı inancında olduğunu ve böyle bir değişikliği gerçekleştirme şerefinin bu Meclis'e ait olacağını kaydeden **Sungurlu** şunları söyledi:

"Biz partilere consensus çağrısı yaptık. İki parti de farklı yaklaşımlar getirdi. Kamuoyunun direncini de dikkate almak lazım. Biz parti olarak hiçbir ön şarta bağlı değiliz. Özellikle ben bakan olarak hiçbir ön şarta bağlı değilim. Meclis'in varacağı consensus çerçevesinde demokratikleşme yanlısıyız. Değişiklikler hükümet ve partimizin gündeminde. Bu değişiklikleri önceden consensus sağlamadan Meclis'e getirmenin sakıncaları olacağını biliyoruz."

Türkiye'nin insan hakları konusunda imzaladığı sözleşmeler olmasına karşın sürekli yabancı ülkelere şikâyet edildiğini öne süren Bakan **Sungurlu**, bu anlaşmalar çerçevesinde kısa bir süre sonra Avrupa Konseyi'nden bir **"doktorlar heyeti"**nin gelerek, cezaevinde **"141, 142 ve 163'ün kaldırılması ve tahliye edilmeleri"** için ölüm orucuna başlayan Türkiye Birleşik Komünist Partisi liderleri **Haydar Kutlu** ve **Nihat Sargın**'ı muayene edeceklerini açıkladı. Bunun da Türkiye'nin imzaladığı anlaşmaların bir parçası olarak gerçekleşeceğini kaydeden **Sungurlu**, **"Açlık grevi nedeniyle sağlıkları sürekli kontrol altında. Biz onların da bu vatanın evlatları olarak bu meseleyi politik amaçlı kullanacaklarına inanmıyoruz. Sağlıklarına bir nakise gelmesi bizi son derece üzer. Ancak, yasaları boykotlarla değiştirme âdet haline gelirse, bu meselenin doğruluğuna inanmak mümkün olmaz"** dedi.

İzmir Bağımsız Milletvekili **Kemal Anadol** ise, söz konusu maddelerin kaldırılması yolunda eski ve yeni cumhurbaşkanları **Kenan Evren** ile **Tugrut Özal**'ın, Başbakan **Yıldırım Akbulut** ve Adalet Bakanı **Oltan Sungurlu**'nun resmi açıklamaları olmasına karşın gündemden kaldırılmasını eleştirdi. TBKP yöneticilerinin açık çalışma yaptıklarını ve muhalefet liderleri başta olmak üzere birçok yetkiliyle kendi kimlikleriyle konuştuklarını da ifade eden **Anadol, "Yeri gelince Türkiye üniter devlettir denilir. Bu, devlette yasaların illere göre başka başka uygulanmasını getirmez. Her yerde eşit uygulanır. Ölüm orucunda bulunan Kutlu ve Sargın'ın manevi sorumluluğu hükümete ait olacaktır"** diye konuştu.

Avrupalı Yeşiller, 'Dayanışma içindeyiz' dedikleri TBKP liderlerinin serbest bırakılmasını istediler

Meslek kuruluşlarından Kutlu-Sargın'a destek

ANKARA, (Güneş)- Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının yöneticileri, Türkiye Birleşik Komünist (TBKP) liderleri **Haydar Kutlu** ve **Nihat Sargın**'ın düşünceleri nedeniyle özgürlüklerinden yoksun bırakılmalarının demokratik hukuk devleti, insan hak ve özgürlükleriyle bağdaşmadığını belirttiler.

Türkiye Barolar Birliği Başkanı **Önder Sav**, Türkiye Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Başkanı **Teoman Alptürk**, Türk Tabipler Birliği Başkanı **Nusret Fişek**, Türk Veteriner Hekimleri Birliği Başkanı **Yücel Akıncı**, Türk Diş Hekimleri Birliği Başkanı **Yılmaz Bilgin** ve Türk Eczacılar Birliği Başkanı **Mekin Tanker** imzasıyla dün yapılan açıklamada, TBKP liderleri **Haydar Kutlu** ve **Nihat Sargın**'ın **"neticede kendilerini ölüme götürecek eylemleri"**nin benimsenmediği belirtilerek şöyle denildi:

"TBKP Başkanı Nihat Sargın ve Genel Sekreteri Haydar Kutlu, düşünceleri nedeniyle yargılanmakta ve tutuklu bulunmaktadırlar. Kutlu ve Sargın'ın düşünceleri nedeniyle çok uzun bir süre özgürlüklerinden yoksun bırakılmalarını demokratik hukuk devleti, insan hak ve özgürlükleri ile bağdaştıramıyoruz".

Düşünce, inanç ve örgütlenme özgürlüğünü kısıtlayan Türk Ceza Kanunu'nun (TCK) 141, 142 ve 163. maddelerinin hâlâ yürürlükte olduğu, **Kutlu** ve **Sargın**'ın da bu maddelerin kaldırılması istemiyle açlık grevinde bulunduğunun vurgulandığı ortak açıklamada, **"Sorun, Kutlu-Sargın sorunu olmanın ötesinde, Türkiye'de düşünce ve örgütlenme özgürlüğü ve düşünceye yasak koyan maddelerin kaldırılmasıdır"** denildi.

Bu maddelerin parlamento gündemine alınmaması ve kaldırılmaması konusunun çağdaş ve demokratik ülkelerde kınamalara yolaçtığına da dikkat çekilen açıklamada şu görüşlere yer verildi:

"Vakit geçirilmeden, TCK'nın 141, 142 ve 163. maddeleriyle ilgili kanun tasarısı, TBMM gündemine alınmalı, anılan maddeler kaldırılmalı, 'Türkiye'de fikirler ve düşünceler cezalandırılmıyor' dedirtip, hukukun üstünlüğüne, demokratik hukuk devleti ilkelerine, insan hak ve özgürlüklerine saygılı bir toplum olduğumuz kanıtlanmalı, Türkiye çağdaş ve uygar dünyadaki onurlu yerine oturtulmalıdır."

Çağdaş Gazeteciler Derneği de yaptığı açıklamada **"düşünce özgürlüğü, bütün öteki özgürlüklerin anasıdır"** denildi. Düşünce özgürlüğüne karşı **"çağ dışı ceza yasası maddeleri"**nde israrlı olunmaması istenilen açıklamada şu görüşlere yer verildi:

"Yasal parti kurmak istedikleri için tutuklu bulunan Nihat Sargın ve Haydar Kutlu'nun düşüncelerini serbestçe ifade hakkı uğruna ölümün kapısına dayanmak zorunda bırakılmalarıyla olay vahşete dönüşmüştür."

Avrupalı Yeşiller

Öte yandan Macaristan, Makedonya ve Federal Almanyalı Yeşil milletvekilleri ve gazeteciler, yaklaşık olarak ikibuçuk yıldır tutuklu bulunan **Haydar Kutlu** ve **Nihat Sargın**'ın serbest bırakılmasını isteyerek, iki TBKP yöneticisiyle **"dayanışma içinde"** olduklarını söylediler. Adımlar Dergisi Haber Merkezi'nin yayımladığı bültenden alınan bilgiye göre, bir toplantıya katılmak için Türkiye'ye gelen Federal Alman Yeşil Milletvekili bayan Karistas Hensel, **Kutlu** ve **Sargın** davasını yakından izlediklerini belirterek, **"Bu insanların hayatları açısından olumsuz bir durumla karşılaşılırsa bu durum Türk hükümeti açısından kolay göğüslenebilir bir şey olmayacaktır"** dedi.

Milli Gazete yazarı **Abdurrahman Dilipak** da önceki gün Beykoz'da düzenlenen ve 300 kişinin katıldığı bir sohbet toplantısında yaptığı konuşmada, Türk Ceza Yasası'nın 141, 142 ve 163'üncü maddelerinin kaldırılmasıyla ilgili olarak başlatılan kampanyanın desteklenmesini istedi. Edinilen bilgiye göre **Dilipak**, **Haydar Kutlu** ve **Nihat Sargın**'ın ölüm orucunu desteklediğini belirten bir metni de toplantıya katılanların imzasına açtı. **Dilipak**'ın kendisinin de imzaladığı metin daha sonra Adımlar Dergisi Beykoz Bürosu'na verildi.

SHP'den ziyaret

SHP Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) Grup Başkan Vekili **Onur Kumbaracıbaşı** başkanlığındaki bir heyet bugün Ankara Merkez Kapalı Cezaevi'nde ölüm orucuna başlayan TBKP liderleri **Haydar Kutlu** ve **Nihat Sargın**'ı ziyaret edecek. Adalet Bakanı **Oltan Sungurlu** ile dün görüşen ve olumlu yanıt aldıklarını belirten **Kumbaracıbaşı** saat konusunda bakanlıktan haber beklediklerini söyledi. **Kumbaracıbaşı** başkanlığındaki heyette Erzincan Milletvekili **Mustafa Kul**, Ankara Milletvekili **Rıza Yılmaz** ve İstanbul Milletvekili **Ali Haydar Erdoğan** yer alacaklar.

Bu arada SHP'nin ziyareti için önce saat 11.30 olarak anlaşıldığı öğrenildi. Ancak "Ceza Yasası'nı 141., 142. ve 163. maddelerini kaldırılması ile **"tahliye edilmeleri"** için ölüm orucuna başlayan **Kutlu** ve **Sargın**'ın kontrol için bugün hastaneye götürülecekleri bildirildi. SHP'nin ziyaretinin bugün öğleden sonra gerçekleşmesi beklenmiyor.

TÜRKİYE İŞTİRAK HAYVANCILIĞI

CUMHURİYET - 18 NİSAN

ADANA'DAN DEMOKRAT KAMUOYUNA

NİHAT SARGIN, HAYDAR KUTLU ve **İSMAİL BEŞİKÇİ**'ye özgürlük.

141-142-163'e Hayır.

Demokrasiye Evet.

Mirza Turgut, Ekrem Ertik, Hacı Ali Işık, Ziya Yergök, Hamza Cömert, Halis Bozdoğan, Necade Kırar, Nimet Işık, Meliha Cömert, Necdet Yıldırım, Ahmet Türkmen, Mehmet Talay, Emin Kaya, Mustafa Algan, Şaban Savaş, Şakir Akışık, Ünal Öner, Gülseren Talay, Nuriye Boğa, Sami Gürsöz, Ali Karakış, Hülya Karakış, Ahmet Bilgiç, Ahmet Keser, Nebile Yıldırım, Aynur Kandemir, Huriye Sert, Vahap Çolak, Adil Karavelioğlu, Ömer Uz, Salim Öztorun, Haluk Tuncay, Gülay Tuncay, Aziz Erdem, Zülfiye Yıldırak, Ali Şahin, Ayhan Ongun, Durul Yavuz, Önder Koçkal, Hüseyin Yücetaş, Fikret Arık, Erdoğan Çolak, Nilgün Özgentürk, Ahmet Özgentürk, Aysel Işık, Tahsin Kargün, Rahmi Toksan, Aycan Özbek, Kenan Kırar, Güllü Öztürk, Mehmet Yaramış, Sevil Mülazımoğlu, Zafer Mülazımoğlu, Salim Canoğulları, Vahdet Sever, Mehmet Merhametsiz, Mahmut Kurt, Mahmut Kadı, Ramazan Doğru, Yusuf Tek, Mahmut Teberik, Sinan Turan, Rıza Aydın, Eşref Özbek.

141 VE 142 İLE 55. YILA GİRERKEN

Bu maddelerin yarattığı biz "**Düşünce Suçluları**" duygularımızı, düşüncelerimizi paylaşmak için Sultanahmet Meydanı Sultan Sofrası'nda çay içip söyleşeceğiz.

19 Nisan 1990 Saat: 11.00

Adalet Ağaoğlu, Ali Özgentürk, Alp Selek, Ataol Behramoğlu, Atıf Yılmaz, Ayhan Dümen, Aynur Hayrullahoğlu, Celal Özdoğan, Çağatay Anadolu, Deniz Türkali, Doğan Selimoğlu, Emil Galip Sandalcı, Erdal Talu, Fahir Macit, Fuat Çakmak, Gülsüm Akyüz, Hasan Algül, İdris Erdinç, Kâmil Süleyman Ağaoğlu, Kemal Nebioğlu, Kemal Sülker, Mahmut Dikerdem, Mehmet Atay, Mehmet Ali Aybar, Mehmet Dik, Mehmet Kemal, Mehmet Bozışık, Muharrem İkitimur, Mustafa Aktolgalı, Müşfik Eren, Nedret Çark, Oral Çalışlar, Orhan Koçak, Rasih Nuri İleri, Rıdvan Budak, Rıfat Ilgaz, Sabahat Türkler, Sennur Sezen, Sıdıka Su, Şahabettin Bakırsan, Tarık Akan, Tarık Ziya Ekinci, Tektaş Ağaoğlu, Turgut Gökdere, Umur Coşkun, Vehpi Komaç, Veli Gürcan, Yusuf Baştaş, Yüksel Selek ve .....

Bir şeyler yapın yaşasınlar...

Düşünce ve örgütlenme özgürlüğünü sınırlayan TCK'nın 141, 142 ve 163'üncü maddelerin bir an önce kaldırılmasını, ölüm orucunda olan

HAYDAR KUTLU
NİHAT SARGIN

ve tüm politik tutukluların serbest bırakılmasını istiyoruz.

ALAŞEHİRLİ İLERİCİLER ADINA HÜSEYİN DEVECİ

ORDU—GİRESUN—SAMSUN'DAN ORTAK ÇAĞRI

Haydar Kutlu ve **Nihat Sargın**'ın

141, 142, 163'ün kaldırılması ve yasallaşması mücadelesini desteklediğini ve dayanışma içerisinde olduğumuzu ilan ediyoruz.

KUTLU ve SARGIN'lar ölmesinler

A.AKA, A.AKA, A. YILMAZ, B. YEŞİLTEPE, B. KILIÇ, C. KUSURSUZ, C. ÖZKAN, E. AÇICI, F. YILMAZ, F. ALTUNTAŞ, G. KILIÇ, G. UÇAR, H. BULUT, İ. YILMAZ, İ. TİRYAKİ, K. YENİLMEZ, M. HAZENOĞLU, M. KİR, N. ŞENSOY, O. VURGUNCU, S. TOPUZ, S. SAĞESEN, S. BEYAZIT, Ş. YEŞİLYURT, Ş. YEŞİLYURT, Ş. ŞENSOY, R. BAŞ, Y. YILDIZ, T. DEMİR, M. ELVAN

Sargın ve Kutlu... Yattıkları süre 6 yıl hapse eşit...

Mandela mı olacaklar?

GÜNEY Afrika'nın ırkçı beyaz rejimi **Nelson Mandela**'yı salıvermişken Türkiye'nin başkentinde **"Mandela yaratma"** çalışmaları sürüyor... TBKP liderleri **Haydar Kutlu** ve **Nihat Sargın** hapiste 2.5 yıllarını doldurdular... Bu süre 6 yıllık hapis cezasına eşit. Suçları komünist partisi kurmaya tevessül etmek. Aynı suçtan sanık yüzlerce TBKP'li serbestçe dışarda dolaşırken **Haydar Kutlu** ve **Nihat Sargın**'ın neden hâlâ hapiste olduklarını kimse izah edemiyor. Kendi ayaklarıyla Türkiye'ye geldikleri halde neden tutuklu olarak yargılandıkları da meçhul. Evren'den Özal'a önüne gelen yetkili Türkiye'de komünist partisi kurulmasından yana olduğunu söylediği halde bu çağdışı görüntüyü değiştiremedi. Eğer bunu yapanların maksadı Türkiye'nin AT'a girişini engellemek ve Avrupa'ya **"Bizde demokrasi yürümez"** mesajını vermek idiyse, o tehlike de geçti. Avrupa Türkiye'yi reddetti. O zaman Kutlu ile Sargın neden hâlâ içerde?

MİLLİYET - 18 NİSAN

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

ÖLÜM ORUCUNDAKİ KUTLU VE SARGIN'LA DAYANIŞMA SÜRÜYOR

Sargın ve Kutlu'nun başlattıkları ölüm orucunun 13 ncü gününde yurt çapında yaygınlaştırılan dayanışmalar,bildiri, açıklama,protesto telgrafları,açlık grevleri gibi eylemlerle sürdürülüyor.

ADANA - DYP Adana il Başkanı Ahmet Şanal,Sosyalist Parti İl Başkanı Vahdet şimşek, Yeşiller Partisi İl Başkanı Turgay İşler, İHD Adana Şube Başkanı Şener Ekiz,Adana Baro Başkanı Anibal Akdamar ile Makina Mühendisleri Odası, Tek Gıda İş, Petroliş, Tüm-Tis, Çimse-İş, Kimya Mühendisleri Odası, Gazeteciler ve çok sayıda Avukat,Mühendis ve aydının imzaladıkları ortak dilekçede, 141-142-163. maddelerin derhal kaldırılmasını istediler.Dilekçede ayrıca Kutlu ve Sargın'ın derhal salıverilmeleri isteniyor.

KARS - Kars Barosuna bağlı avukatlardan Abdurrahman Alaca, Muhammet Alkaşı, Necati Bakişiler, Yaşar Ertaş,Göksal Tanrıverdi, Adalet Bakanı Oltan Sungurlu'ya çektikleri telgrafla Haydar Kutlu, Nihat Sargın ile İsmail Beşikçi'nin tutukluluk hallerinin devam etmesini protesto ettiler.
Öte yandan, Kars İHD Sekreteri Av.Yaşar Ertaş ile Av.Muhammet Alkaşı Kutlu ve Sargın'a destek vermek amacıyla bugün iki gün devam edecek olan açlık grevine başlıyor.

ZONGULDAK - Aralarında Zonguldak Belediye Başkanı Yüksel Aytaç, Amasra Belediye Başkanı Rıfat Akıcı, Hisarönü Belediye Başkanı Saffet Çakar, SHP İL Başkanı Kamil Papila,SHP Merkez İlçe Başkanı Yavuz Boz, SHP İl Yönetim Kurulu üyeleri, Genel Maden İşçileri Sendikası Genel Başkan Vekili Şenol Yazıcıoğlu, Belediye-İş Şube Başkanı Nihat Ayçiçek ile Maden Mühendisleri Odası Şube Başkanı Enver Karaçam'ın başlattıkları 141-142 ve 163. maddelerin kaldırılması ve Kutlu ile Sargın'ın salıverilmeleri doğrultusundaki kampanyayı başlattılar.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

GÜNEŞ- 18 NİSAN

İnönü: İktidar demokrasiyi geri götürüyor

ANKARA, (Güneş)- Sosyaldemokrat Halkçı Parti (SHP) Genel Başkanı Erdal İnönü, Anavatan Partisi (ANAP) iktidarını "**demokrasiyi geri götürme eğilimi içinde olmakla**" suçladı ve demokrasideki duraklama ve gerileme havasının ortadan kaldırılmasını istedi.

İnönü, dün partisinin Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) grup toplantısında yaptığı konuşmada, Güneydoğu ile ilgili Kanun Hükmündeki Kararnamelerin (KHK) Meclis'te görüşülmemesini eleştirdi. KHK'lerin Meclis onayına sunulmasının bir formalite olmadığına dikkat çeken İnönü şöyle dedi:

"**Biz bu konudaki görüşlerimizi, kapalı kapılar ardında, karanlıklar içinde değil, Meclis'te söylemek istiyoruz. Meclis böyle bir konuyu görüşmeyecek de neyi görüşecek? Meclis, böyle önemli bir konuya sahip çıktığını göstermelidir**".

Kararnamelerin bir haftadır Meclis'te ele alınmadığını bildiren **İnönü**, konuşmasına şöyle devam etti:

"**Ülkenin bütünlüğünün korunması, Güneydoğu'daki huzursuzluğun ortadan kaldırılması demokrasi içinde olmalıdır. Son kararnamelerin böyle bir yaklaşımı öngördüğü şüpheli. Ama başka bir şey daha var: Güneydoğu'da huzurun sağlanması birinci önemli konudur ama, ülkenin bütün sorunları da bundan ibaret değildir. Özellikle demokrasi içinde bu sorunu çözmek istiyoruz derken, ülkedeki demokrasinin bütünüyle geri gitmesini hiçbir şekilde kabul edemeyiz ve öyle bir eğilimi de hükümette görüyoruz**".

Düşünce özgürlüğü

Hükümetteki, demokrasiyi geri götürme eğilimine, ceza yasasının düşünce suçlarıyla ilgili 141, 142 ve 163'üncü maddelerinin kaldırılmasıyla ilgili çalışmaların durdurulmasını örnek gösteren **İnönü**, düşünce suçunun çağ dışı olduğunu yineledi. **İnönü**, şöyle konuştu:

"**Görüyoruz, hâlâ düşünce suçu kavramı Türkiye'de yürüyor. Dünyada artık hiçbir şekilde korku uyandırmayan siyasal fikirler Türkiye'de baskı altında tutuluyor. Bu fikirler doğrultusunda parti kurmak isteyenler cezaevlerinde açlık grevi yapıyor. Bütün dünyaya karşı Türkiye'yi küçük düşürücü bir durumla karşı karşıyayız. Dünya şimdi Türkiye'ye sanki dünyayla ilişkisini kesmiş, gelişmeleri takip etmeyen, yalnız başına yaşayan bir ülke gibi bakıyor. Onun için hükümete tekrar hatırlatıyorum, ne oldu 141, 142 ve 163'üncü maddeler üzerindeki çalışmalar? Bu maddelerin kaldırılacağı hakkında bu kadar umut verilmişken, hâlâ bu maddeleri uygulayarak insanları hapse atmak hiç olmayacak bir şey. İnsanlarımıza eziyet etmekten başka bir şey değil.**"

Demirel'e yanıt

SHP Genel Başkanı **Erdal İnönü**, Doğru Yol Partisi (DYP) Genel Başkanı **Süleyman Demirel**'in kendisine yönelik eleştirileri konusunda, "**Kime değerlendireyim? Yanlış anlamış sözlerimi. Biz, 'Sürgün cezası olağanüstü Hal Yasası'ndan çıksın' diye yasa önerisinde bulunduk. Dolayısıyla bizim böyle bir şeyi kabul etmemiz sözkonusu değil**" dedi.

SHP lideri İnönü, Demirel'in "**Ben amiri değilim ama. Sözlerini düzeltmesi gerekir**" yolundaki sözleri için de, "**Yok canım, böyle şeylerin üzerinde durulmaz, herkes konuşurken bir şeyler söyler. Bizim tavrımız belli. Gerek sansür, gerek sürgün kabul edemeyeceğimiz şeyler. Kaldı ki bizim sürgün ile ilgili önerimiz var. Bir konuşma içinde geçen, herkesin konuşma hakkını kullanırken söylediği şeylerdir. Üzerinde durmaya gerek yok**" diye konuştu.

MİLLİYET- 18 NİSAN.

'Tek sorun Güneydoğu değil'

ANKARA, ÖZEL

SHP Genel Başkanı **Erdal İnönü**, Güneydoğu'daki terör olayları konusunda Bakanlar Kurulu'nca kabul edilen kararnamelerin bir an önce TBMM'ye getirilmesini istedi.

İnönü, ülkede demokrasinin geri gitmesini kabul edemeyeceklerini, oysa hükümette böyle bir eğilim gördüğünü belirterek, "**Demokrasimizdeki duraklama, gerileme havası hiç gecikmeden ortadan kaldırılmalıdır**" dedi.

İnönü, dün SHP TBMM Grubu'nda yaptığı konuşmada, ülkedeki tek sorunun Güneydoğu'daki terör olayları olmadığını kaydederek, ekonomideki kötü gidişe de dikkat çekerek, yapılan kâğıt zammını da eleştirdi.

Elazığ'da 4 öğretmen ile 1 öğretmen eşinin PKK tarafından öldürülmesini nefretle kınadığını belirten İnönü, öğretmen öldürmenin akla gelebilecek en büyük suç olduğunu söyledi. Güneydoğu olaylarıyla ilgili olarak Bakanlar Kurulu'nda kabul edilen kararnamelerin vakit geçirilmeden TBMM'ye getirilmesini isteyen İnönü, şunları söyledi:

"**TBMM bu konuya sahip çıktığını göstermelidir. Görüşmeler kapalı kapılar ardında değil, herkesin gözü önünde yapılmalıdır. Ülkenin bütünlüğünün korunması, Güneydoğu'daki huzursuzluğun ortadan kaldırılması demokrasi içinde olmalıdır. Son kararnamelerin böyle bir yaklaşımı öngördüğü şüphelidir. Güneydoğu'da huzurun sağlanması birinci önemli konudur. Ama ülkenin bütün sorunları da bundan ibaret değildir. Özellikle 'Demokrasi içinde bu sorunu çözmek istiyoruz' derken, ülkedeki demokrasinin bütünüyle geri gitmesini hiçbir şekilde kabul edemeyiz. Böyle bir eğilimi de hükümette görüyoruz.**"

"Ülkenin bütünlüğünün korunması, Güneydoğu'daki huzursuzluğun ortadan kaldırılması demokrasi içinde olmalıdır" diyen İnönü, "Güneydoğu'da huzurun sağlanması birinci önemli konudur. Ama ülkenin bütün sorunları da bundan ibaret değildir" şeklinde konuştu

İnönü, demokrasiyi gerileme eğilimine, Ceza Yasası'nın düşünce suçları ile ilgili 141, 142 ve 163. maddelerin kaldırılması ile ilgili çalışmaların durdurulmasını örnek göstererek, "**Görüyoruz, hâlâ düşünce suçu kavramı Türkiye'de duruyor. Hâlâ dünyada artık hiçbir şekilde korku uyandırmayan siyasal fikirler Türkiye'de baskı altında tutuluyor**" dedi.

İnönü, bu fikirler doğrultusunda parti kurmak isteyenlerin cezaevlerinde açlık grevleri yaptıklarını belirterek, sözlerini şöyle sürdürdü:

"**Bütün dünyaya karşı Türkiye'yi küçük düşürücü bir durumla karşı karşıyayız. Dünya şimdi Türkiye'ye sanki, dünya ile ilişkisini kesmiş, gelişmeleri takip etmeyen, yalnız başına yaşayan bir ülke gibi bakıyor. Bizi dışarıda bırakmaya çalışan bir yaklaşım dış politikada da kendisini gösteriyor. Tekrar hatırlatıyorum bükümete, 141, 142 ve 163. maddeler üzerindeki çalışmalar ne oldu? Hâlâ bu maddeleri uygulayarak insanları hapse atmak hiç olmayacak bir şey. İnsanlarımıza eziyet etmekten başka bir şey değil.**"

İnönü, terör olayları gündeme geldiğinden bu yana ekonomideki gelişmelerin unutulduğu havasının yaratıldığını öne sürerek, kâğıda yapılan son zammı da eleştirdi. **İnönü**, "**Demek ki gene gazeteler, kitaplar yeni bir pahalılık dalgasına girecek. Zaten enflasyonun düşmesi yolunda herhangi bir umut yok. Ekonominin temel göstergeleri birbirinden olumsuz sonuçlar veriyor**" dedi.

Ülkedeki sorunların birbirinden ayrılarak çözülmesi gerektiğini kaydeden **İnönü**, "**Demokrasimizdeki duraklama, gerileme havası hiç gecikmeden ortadan kaldırılmalıdır. Bunun için hazırlanmış çalışmalar neyse Meclis'e getirilmelidir**" şeklinde konuştu.

İnönü, 17 Nisan tarihinin köy enstitülerinin kuruluşunun 50. yıldönümü olduğunu da hatırlatarak, bu enstitülerin bütün dünyaya örnek olduğunu ve çok sayıda aydın yetiştirdiğini sözlerine ekledi.

CUMHURİYET – 18 NİSAN.

NEDEN ÖLÜM ORUCU?

Nihat Sargın ve Haydar Kutlu'nun ölüm orucu özlenen demokratikleşmeyi sağlayabilecek mi?

Kutlu-Sargın

TBKP Genel Başkanı **Dr. Nihat Sargın** ile Genel Sekreteri **Haydar Kutlu**, 6 nisan cuma günü saat 15.45'te Ankara Merkez Kapalı Cezaevi'nde ölüm orucuna başladılar. Ölüm orucu sürerken, neden şu sırada bu eyleme giriştiklerini de yandaşlarına ve üyelerine bir mesaj ile açıkladılar.

1990 kararnamelerinin yürürlüğe girip, demokratik rejimin kısmen askıya alındığı bugünlerde başlattıkları ölüm orucunu şöyle açıklıyorlar:

"141, 142 ve 163. maddelerin kaldırılması, demokrasiye geçişin ve demokratik politik rejimin ilk ve önemli adımıdır. Bu tabunun yıkılması diğer tabuların yıkılmasını da getirecektir.

Bugün toplumda oluşan geniş destek nedeniyle en kolay yıkılabilecek tabu, kalkabilecek kadar olgunlaşmış yasak da budur...

Ya özgürlük, ya baskıcı-vesayetçi rejimin devamı. Bir üçüncü yol yoktur...

İşte başladığımız ölüm orucu; etkili, sarsıcı niteliği ile bizzat ve de asıl peşinden sürükleyeceği örgütlü destek hareketleri ile hem konunun yeniden ve en sıcak biçimde kamuoyunun gündeminde canlanmasını sağlamak, hem de bu yolla iktidara sayısız söz ve vaatlerine karşın geri durduğu adımı attırmak hedefini gütmektedir. Örgütle destek hareketleri başarı için şarttır. Eyleme girişmeden bu şartın gerçekleşeceği veri kabul edilmiştir...

Ayrıca 29 aydır sürdürülen tutukluluk durumumuz, mevcut İnfaz Yasası'nın şartlı tahliye hükümlerine göre 6 yıla ulaşan bir ceza niteliği aldı. Her geçen gün bu ceza süresi katmerlenmektedir. Kaldı ki yargılama ve tutukluluğumuzun bu biçimde sürdürülmesinin yalnızca politik amaçların dışında izahı kalmamıştır. TBKP üst yöneticileri olarak, yalnızca ikimiz için tutuklu yargılamanın sürdürülüyor olması bunun kanıtıdır."

Nihat Sargın ile Haydar Kutlu'nun açıklamaları haklı da acaba zamanlamaları doğru çıkacak mı? Cumhurbaşkanı seçimi öncesi topluma üflenen **"özgürlük soluğu"** böyle beklentiler doğurmuştu. Ancak seçimler önesi özgürlükçü, liberal, düşünce özgürlüğünden yana kesilen ANAP iktidarlarının **"Halkı aldatma zamanı geçince"** nasıl despot kesildiğini yıllardır bilmeyen yok. Şimdi de üflenen özgürlük rüzgârının hızı kesildi de despotizm çanları çalıp 1990 kararnameleri çıkmaya başladı.

"Özgürlükçü" ANAP'lılar 141, 142 ve 163. maddeleri TBMM komisyonlarından geri çeviriyorlar artık. Liderleri de Kutlu ve Sargın için tımsahın gözyaşını bile dökmeyecektir kuşkusuz.

TÜRKİYE SOSYAL BİLİMLER ARŞİVİ

CUMHURİYET – 19 NİSAN

GÜNAYDIN – 19 NİSAN

Kutlu ve Sargın doktor kontrolünde

• Tamer ERKİNER • ANKARA

ANKARA Merkez Kapalı Cezaevi'nde ölüm oruçlarını sürdüren yasadışı TBKP liderleri **Haydar Kutlu** ve **Nihat Sargın** dün doktor kontrolünden geçirildi. Doktor muşahadeleri ölüm oruçlarını 13 gündür sürdüren **Kutlu** ve **Savaş**'ın kilo kaybettiklerinin gözlenmesi üzerine gerçekleştirildi. Dün sabah muayene edilen TBKP liderlerinin yedişer kilo kaybettikleri anlaşıldı. **Kutlu** ve **Sargın**'ın tansiyonlarının düşük ve halsiz oldukları da bildirildi.

Çeşitli meslek kuruluşları **Kutlu** ve **Sargın**'ın düşünceleri nedeniyle özgürlüklerinden yoksun bırakılmalarının demokratik hukuk devleti ile bağdaşmadığını bildirdiler. Bu arada **Aziz Nesin**, Prof. **Sadun Aren**, **M.Ali Aybar**, avukat **Halit Çelenk** ve İHD Başkanı **Nevzat Helvacı**'nın **Kutlu** ve **Sargın**'ın serbest bırakılması ve 141, 142 ve 163'ün kaldırılması için Cumhurbaşkanı **Turgut Özal**'a ve Başbakan **Yıldırım Akbulut**'tan görüşme talep edecekleri açıklandı.

Adalet Bakanı **Oltan Sungurlu**, dün Meclis'te gündem dışı konuşan İzmir Bağımsız Milletvekili **Kemal Anadol**'u yanıtlarken, Meclis'te 141, 142 ve 163. maddelerin kalkmasının Meclis'te bu konuda uzlaşma sağlanması halinde mümkün olacağını söyledi. **Sungurlu**, **Kutlu** ve **Sargın**'ın Avrupa Konseyi'nce gönderilen doktorlar tarafından önümüzdeki günlerde sağlık kontrolünden geçirileceklerini bildirdi.

Kutlu ve Sargın KÖTÜLEŞTİ...

● Ölüm orucunda bulunan TBKP liderlerinden Nihat Sargın'da tansiyon bozukluğu görüldü. Haydar Kutlu'da ise kalp ve böbrek fonksiyonları yavaşladı

Ankara Merkez Kapalı Cezaevi'nde 13 gündür ölüm oruçlarını sürdüren TBKP yöneticileri, Nihat Sargın ve Haydar Kutlu'nun sağlık durumları dün gece bozuldu. TBKP Başkanı Nihat Sargın'da tansiyon bozuklukları görülürken, Genel Sekreter Haydar Kutlu'da ise, kalp fonksiyonları yanında, böbrek fonksiyonlarında da yavaşlama görüldü. Her iki TBKP yöneticisinde aşırı yorgunluk başladı.

Cezaevi yönetimi ve doktorların ikazlarına rağmen, 141, 142 ve 163'üncü maddeler kaldırılmadan, ya da kaldırılmasına yönelik bir ışık belirmeden ölüm oruçlarını sona erdirmeyeceklerini belirten Kutlu ve Sargın, avukatları aracılığıyla iletikleri mesajda, "Kararımız kesindir" dediler.

Bu arada, Kutlu ve Sargın'ın açlık grevine son vermeleri ve bu amaçla hükümetin TCK'nın 141 ve 142. maddelerini kaldıracağına dair bir işaret vermesini sağlamak için SHP'li ve bağımsızlardan oluşan 8-10 milletvekilinin bugün TBMM Genel Kurulu'nda oturma eylemi yapacakları bildirildi.

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARŞİVİ VAKFI

SU BASII 90 1 5161179TEL No.90-1-5161179 Apr.18,90 15:08 18.04. 90 13:47

CUMHURİYET - 18 NİSAN

Yirmi Yıl Önce Ve Bugün

141. ve 142. maddelerin niteliğini ve ne tür uygulamalara olanak verdiğini, kamuoyunun ve önümüzdeki günlerde bu maddeleri tartışacak olan TBMM üyelerinin dikkatine, örneklerle sunuyoruz.

HALİT ÇELENK *Hukukçu*

"Tebrik kartı ile komünizm propagandası" başlıklı bir haber yayımlandı, 24 Mart 1990 günlü Cumhuriyet'te. Bu habere göre, TBKP Beykoz ilçesi, Beykoz Belediye Başkanlığı'na, üzerinde "Çağımız demokrasi ve özgurlukler çağıdır, yeni yılın dünyamız ve ülkemiz insanları için özgürlük ve demokrasi yılı olmasını dileriz" yazılı bir kutlama kartı göndermiş, Beykoz Belediye Başkanlığı da PTT kanalıyla bu kutlama kartına verdiği yanıtı, TBKP Beykoz ilçesine iletmiştir. İşte bu olay nedeniyle gerek belediye başkanı ve gerekse özel kalem memurları hakkında "Kuruluşuna yürürlükte bulunan yasalarca izin verilmeyen komünist partiden açık bir şekilde bahsederek komünizm propagandası yapmak" suçundan TCY'nin 142/1-5. maddesine göre İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi'nde dava açılmıştır.

"Yasalarca izin verilmeyen bir partiden söz etmek" yasalarımıza göre suç oluşturur mu? Sanıkların "Kutlama kartına yanıt verme" eylemlerinde 142. maddenin öğeleri var mıdır? Sanıkların amaçları propaganda yapmak mıdır? Bütün bu soruların yanıtlarını davaya bakan İstanbul 2 Numaralı Devlet Güvenlik Mahkemesi verecektir. Olaya mahkemece el konulduğu için biz bu konuda düşüncelerimizi açıklamak istemiyoruz. Ancak 21. yüz yıla on kala ülkemizde bu tür davaların açılmasını çağımızın demokrasi anlayışına uygun bulmadığımıza işaret ederek 1970'li yıllarda açılan benzer iki davayı anımsatmak istiyoruz.

Posta pulu ile propaganda

Yıl 1970. O yıllarda Ankara Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde doçent (şimdi profesör) Türkkaya Ataöv, kendi dalında inceleme ve araştırma yapmak üzere Sovyetler Birliği'ne gider, oradan dostlarına, üzerinde Lenin'in resmi bulunan pullar ve kartpostallar gönderir. Ankara Sıkıyönetim Askeri Savcı Yardımcısı Yüzbaşı Baki Tuğ, bu olay üzerine Türkkaya Ataöv hakkında TCY'nin 142/1-6. maddesine göre komünizm propagandası yaptığı savı ile dava açar, sanığın evinde ve işyerinde aramalar yapılır. 18 Temmuz 1973 gün, 1973/43-70 sayılı iddianamede Türkkaya Ataöv'ün komünizm propagandası yaptığı ileri sürülerek şöyle denilir:

"Sanığın 3 Aralık 1970 tarihinde ilmi tetkik yapmak üzere Rusya'ya gittiği, Rusya'ya gidişini müteakip Türkiye'deki dostlarından Dursun Akçam, Oğuz Onaran, Taner Timur ve Osman Korkut Akol'a, üzerinde Lenin'in portresini havi Türkiye'ye sokulması yasaklanmış olan pul serisini gönderdiği, Osman Akol'a gönderilen pul serisinin zarfı üzerine el yazısı ile 'içinde değerli pullar bulunduğundan yavaş açılması rica'sıyla' kaydını koyduğu, bu pulların dışında yine Lenin'in fotoğraflarını havi kartpostalları gönderdiği, bu nedenle komünizm propagandası yapmış olduğu, sanığın Rusya'ya gitmesinden önce gerek TİP, gerek TÖS ve gerekse fakültede yapmış olduğu çalışmalarının da bu yönde bulunduğu, mevcut yazılar, Lenin'in portresini havi pullar, kartpostallar, şahit ifadeleri, sanığın tevil yollu beyanı ve dosya tetkikinden anlaşılmış olmakla..." sanığın TCY'nin 142/1. maddesine göre cezalandırılması ve posta pulları ile aramada bulunan sol içerikli yayınların zoralımına karar verilmesi istem ve iddia olunur.

Yine 1972 yılında Ulukışla'da üç gencin bir inşaat yerinden aldıkları kireç parçaları ile Cerhi dağına "SOL" sözcüğünü yazmaları nedeniyle haklarında komünizm propagandası ve birsızlık suçlarından dava açılmış ve C. Savcısı Musa Polat imzalı, 23 Ekim 1973 gün, 972/119-140 sayılı iddianamede şöyle denilmiştir:

"Olay tarihinde sanıklar Dursun Özden, Nazmi Yalçın, Nuri Ünsal, Ferrun Baysal, Ulukışla'nın güneydoğusunda bulunan Cerhi dağına kireçle ve büyük puntolarla "SOL" kelimesini yazıp komünizm propagandası yaptıkları ve "SOL" kelimesini yazmak için orada bulunan köylülere ait evlerin inşaatında kullanılmakta olan kireçten de bir miktar çaldıkları, sanıkların tevil yollu ikrarları, dinlenen şahit beyanları ve tekmil dosya münderecatından anlaşılmıştır. Komünizm propagandası yapma ve geceleyin birsızlık suçu subut bulan sanıkların fiil ve hareketlerine uyan TCK'nun 142/1, 492/1, 31, 33, ve 71. maddelerine göre tecziyeleri istemiyle sanıklar hakkında Niğde Ağır Ceza Mahkemesi'nde turuksuz olarak açılıp yapılmasına karar ittihazı... Kamu adına talep ve iddia olunur."

Bu iki dava örneğini, gerek hukuk ve gerekse çağdaş düşünce açıklama özgürlüğü açısından düşünmeye değer görüyoruz.

Düşünelim

141-142. maddelerin yürürlüğe girdiği günden bugüne kadar geçen 52 yıllık uygulamadan benzer birçok örnekler verilebilir. Gazetedeki yer, uzun yazıya müsait olmadığı için başka örneklere yer veremiyoruz. Son yıllarını MÇ'lerini ve duvarlara yazı yazma eylemleri ele alınarak 14 yaşındaki çocuklar hakkında komünizm propagandası suçlamasıyla açılan davaları, yaptıklarının bilincinde olup olmadıklarının saptanması için bu küçük çocukların Adli Tıp Kurumu'na gönderilerek müşahede (inceleme) altına alınmalarını anımsatarak maddelerin niteliğini ve ne tür uygulamalara olanak verdiğini kamuoyunun ve önümüzdeki günlerde maddeleri tartışacak olan TBMM üyelerinin dikkatlerine sunuyoruz.

TÜRKİYE GAZETECİLİK VE YAZARLAR VAKFI

aydınlar
SİYASİ HABER VE YORUM GAZETESİ

HABER MERKEZİ
INFORMATION CENTER
INFORMATION CENTRE
INFORMATION ZENTRUM

"ÖLÜM ORUCU"NDA 14.GÜN

T U T U K L U K T A 885. G Ü N

"Demokrasi ve Özgürlük Yaşamdan
Daha Az Değerli Değildir"
N.SARGIN/H.KUTLU

19.04.1990

++ TBKP MERKEZ YÖNETİMİ'NDEN, ADALET BAKANI'NA YANIT:
+"Hükümet Sorumluluğunu Yerine Getirmelidir,
Hemen Şimdi!.." (s.1)
++ ANKARA C.SAVCISI ÖNCÜL, KUTLU/SARGIN'I ZİYARET ETTİ.
+"Neden bu kadar süredir tutuklusunuz, anlayamıyorum?"(s.2)
++ İSTANBUL DGM SAVCISI:"TBKP'NİN KURULMASI İÇİN YAPILAN
ÇALIŞMA SUÇ DEĞİLDİR".(s.2)
++ NİHAT SARGIN HASTANEYE KALDIRILDI.(s.3)
++ CENEVRE'DEN "S.O.S."SİNYALİ.(s.3)
++ ANKARA'LI AYDINLARIN"DAYANIŞMA KOMİTESİ".
+Haluk Gerger:"Bu İnsanları Ölüme Terk Edemeyiz."(s.3-4)
++ ICEF'TEN AKBULUT'A:"İnsan Haklarına Saygı Gösteriniz".(s.4)
++ KOCAELİ'Lİ KADINLARDAN "SİYAH EYLEM".(S.4)
++ B.BERLİN DEMOKRATİK HUKUKÇULAR BİRLİĞİ:"Kutlu/Sargın'a
Basından Destek Ricası."(s.5)
++ İSKOÇYA SENDİKALARI KONGRE KARARI:"Tutuklular Serbest
Bırakılsın".(s.5)
++ THE GUARDİAN :"Sol Ankara'nın Yasağına Meydan Okuyor!"(s.6)
++ TBKP HEYETİ TBMM'DE.(s.6)
++ TÜRK-İŞ 1.BÖLGE TEMSİLCİSİ GÜVENÇ:"İki Dostumuzun Mücadelesini
Destekliyoruz."(s.7)
++ OTOMOBİL-İŞ :"Bu İnsanlara Sahip Çıkalım"(s.7)
++ GAZİANTEP'TE AÇLIK GREVİ.(s.7)
++ REFAH PARTİSİ/ZEYTİNBURNU, İHD/ANTALYA, ANTAKYA AÇIKLAMALARI(s.8)
++ "Yaşamaları İçin;Bir Şiir,Bir Türkü,Bir Söz" (s.9)
++ "141-142 İLE 55 YIL "(s.10)

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Yönetim Yeri : Peykhane Sk No : 44 / 4 Sultanahmet - İSTANBUL
TEL : 516 97 65 - 66 FAX : 516 11 79

HÜKÜMET SORUMLULUĞUNU YERİNE GETİRMELİDİR,
DEMEN ŞİMDİ!

İstanbul

"TBKP Merkez Yönetiminden yapılan açıklamada Adalet Bakanı Sungurlu'nun Meclis'de yaptığı konuşma yanıtlandı.Bilindiği gibi önceki gün Meclis'de Kemal Anadol'un konuşmasını yanıtlayan Sungurlu 141-142, 163 ile Kutlu-Sargın'ın ölüm orucu üzerinde durmuştu."

"TBKP Merkez Yönetiminin açıklaması özetle aşağıya çıkarılmıştır."

"Adalet Bakanı Sungurlu "Ben,Anayasanın;141,142,163.maddelerin değiştirilmesi konusunun halen Hükümetin ve partimizin gündeminde olduğunu ifade ediyorum"demiş ve bu çağdışı maddelerin hâlâ yürürlükte olmasını siyasi partiler arasında bir konsensus olmamasına bağlamıştır.

"Oysa gerçek böyle değildir,Bakan kendi sorumluluğunu başkalarının üzerine yüklemeye çalışıyor."görüşüne yer verilen açıklamada eski ve yeni Cumhurbaşkanlarının,Parlamento içi ve dışı tüm siyasi partilerin,toplumu temsil eden örgütlerin işçi sendikaları ve işverenler kuruluşlarının,kısacası herkesin görüşüne açıkladığı,kamuoyu araştırmalarının da toplumun çoğunluğunun bu maddeleri n kaldırılmasından yana olduğunu ortaya koyduğuna dikkat çekilerek konsensusun olu ştuğu belirtildi.

Açıklamada "Sayın Bakan konuşmasında "konsensus"çağrısında bulunduk"diyor. Bundan âlâ konsensus nasıl sağlanır?"denilerek şu görüşlere yer verildi:

"Sorun gelip Hükümette düğümlenmiştir.

"Adalet Bakanı 'Biz Anavatan Partisi olarak 141 ,1 42,163'e hiçbir önşarta bağlı değiliz'demiştir.

"O zaman yapılacak tek birşey kalmıştır.Sorun derhal meclise getirilmelidir. Sorun politik olarak çözülmüştür,teknik olarak da mecliste çözülebilir.Aranan mutabakat da mecliste sağlanır. Bu mümkündür.

"141,142,163 kaldırılmalı,Türkiye bu ayıptan kurtulmalıdır.

"Adalet Bakanı konuşmasını "Ümit ediyorum ki,Türkiye çok yakın bir zamanda bu problemi aşacaktır ve bu problemi aşma şerefinin de bu yüce meclise ait olmasını temenni ediyorum'diye bitiriyor.

"Bu sözlerle sorumluluktan kurtulamaz.Başbakan ve Hükümet de sorumluluktan kurtulamaz.

"Sorumluluk Hükümettedir.Hükümet sorumluluğunu yerine getirmelidir.

"Demen şimdi!"

(TAM METİN EKLİDİR)

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

FLASH....FLASH....FLASH....FLASH....FLASH...

ANKARA CUMHURİYET SAVCISI KUTLU/SARGIN'I ZİYARET ETTİ.

"Ankara Cumhuriyet Savcısı Akın Öncül, Ankara Merkez Kapalı Cezaevi'ne giderek, Kutlu/Sargın ile görüştü.Savcı'nın kendilerine yöneltttiği,"duruşmalarınız neden bu kadar uzuyor?"şeklindeki soruya,Kutlu/Sargın: "Siz daha iyi bilirsiniz"şeklinde yanıt verdi."

(ANKARA-Adımlar Haber Merkezi)-Ankara Cumhuriyet Savcısı Akın Öncül,dün Ankara Merkez Kapalı Cezaevi'nde Kutlu/Sargın'ı ziyaret etti.

Savcı Öncül,Kutlu/Sargın'a;"basından durumunuzu yakından takip ediyorum.Sağlık durumunuz nasıl?"diyerek;sağlık durumları hakkında bilgi aldı.

Adımlar Haber Merkezi muhabirlerinin bildirdiğine göre,Ankara Cumhuriyet Savcısı Öncül Kutlu ve Sargın'a,"Neden bu kadar süre tutuklusunuz,anlayamıyorum.Neden duruşmalarınız bu kadar çok uzuyor" dedi.Bunun üzerine,Kutlu ve Sargın Savcı'ya;"siz daha iyi bilirsiniz. Delillerin hepsi okunmayacaktı.Ama okunuyor.Biz de sürekli cevap veriyoruz.Sürekli olarak hukuksal hatalar yapılıyor."dediler.

Kutlu/Sargın daha sonra,Ankara Cumhuriyet Savcısı Akın Öncül'e;"bir savcı olarak sizin daha duyarlı olmanız gerekirdi." dediler.Savcı Öncül bunun üzerine,"haklısınız,bu kadar uzun süre tutuklu kalmamalıydınız" dedi.

FLASH...FLASH...FLASH...FLASH...FLASH...

O-O-O-

Avrupa Parlamentosu İnsan Hakları Komisyonu"Doktorlar Heyeti"Ankara'da.

NİHAT SARGIN HASTANE'YE KALDIRILDI.

(ANKARA)- Ölüm Orucu'ndaki TBKP Liderleri Dr.Nihat Sargın ve Haydar Kutlu'yu muayene etmek üzere,Avrupa Parlamentosu,İnsan Hakları Komisyonu "doktorlar Heyeti" Ankara'ya geldi.

Kutlu/Sargın'ın,"gerekçesiz olarak tutuklu bulundukları" yönündeki Avrupa Parlamentosu İnsan Hakları Komisyonu'na yapmış oldukları daha önceki başvuruları kapsamında Ankara'ya gelen Avrupa Parlamentosu İnsan Hakları Komisyonu "Doktorlar Heyeti" Kutlu/Sargın'ı muayene etti.

İnsan Hakları Komisyonu"doktorlar heyeti" yaptıkları muayene sonrasında,TBKP Başkanı Nihat Sargın Ankara Numune Hastanesi'ne kaldırıldı.Haydar Kutlu ise,tekrar Ankara Merkez Kapalı Cezaevi'ne kondu.

Avrupa Parlamentosu İnsan Hakları Komisyonu "Doktorlar Heyeti",Türk Hükümeti ile İnsan Hakları Komisyonu arasındaki protokol uyarınca herhangi bir açıklama yapmadı.

O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-

CENEVRE'DEN,TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VAKFI'NA "S.O.S."SİNYALİ.

İsviçre'nin başkenti Cenevre'de kurulu bulunan İnsan Hakları Vakfı,Türkiye'deki "İnsan Hakları Vakfı"na S.O.S. sinyali ile Acil Durum çağrısı yaparak,TBKP liderleri Kutlu/Sargın ile dayanışma gösterdikleri için gözaltına alınan kişilerin isim listesini ve Avrupa Parlamentosu İnsan Hakları Komisyonu "doktorlar heyeti"nin girişimleri hakkında acil bilgi istedi.

O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-

ANKARA'LI AYDINLARIN KUTLU/SARGIN'LA DAYANIŞMA KOMİTESİ

Ankara'lı aydınlar Prof.Cahit Talas'ın başkanlığında Ankara Mülkiyeliler Birliği'nde bir araya geldi.

Aydınlar,"Kutlu/Sargın ile dayanışma Komitesi"kurulması yönünde karar aldılar.Toplantıda söz alan konuşmacılar"TCK'nın 141-142 ve 163.maddelerinin kaldırılması için,konunun Meclisgündemine alınması doğrultusunda Milletvekilleri ile görüşmelerde bulunulması gerektiği" üzerinde durdular.

(devamı arkada)

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

60 aydının katıldığı toplantıda,söz alan konuşmacılardan Haluk Gerger,"herşeyi hükümete ve karanlık güçlere atarak,bu insanları ölüme terk edemeyiz.Biz aydınlar olarak,güçlü eylemler yapmalıyız" dedi.Gerger konuşmasında ayrıca,"biz herhangi bir girişim yapmadan bu iki insana vaz geçin diyemeyiz,buna hakkımız yok."dedi.

Toplantıda, söz alan Yakup Kepenek de;"bu iki insanın ölümü 55 milyonun omuzlarındadır.Hele biz aydınlar bu yükü kaldıramayız" dedi.

Aydınlar toplantısının sonunda,Akın Birdal,Mustafa Ekmekçi, Varlık Özmenek,Suphi Karaman ve 3 hukukçunun katılımı ile bir komisyon oluşturuldu.

0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-

ULUSLARARASI KİMYA,ENERJİ İŞÇİLERİ SENDİKASI FEDERASYONU GENEL SEKRETERİ'NDEN AKBULUT'A MESAJ:
"Türkiye'de İnsan Haklarına Saygı Gösterilmeli"

8 milyon üyeli Uluslararası Kimya,Enerji İşçileri Sendikası Federasyonu Genel Sekreteri Michael D.Boggs Başbakan Yıldırım Akbulut'a bir mesaj gönderdi.D.Boggs mesajında;" Türkiye'de insan haklarına saygı gösterilmelidir.TBKP liderleri Kutlu ve Sargın derhal serbest bırakılmalıdır" dedi.

Kısa adı İCEF olan Federasyon'a Türkiye'den de Petrol-İş, Belediye-İş, Kristal-İş ,Selüloz-İş,Çimse-İş ve Tes-İş de üye bulunuyor.

0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0

KOCAELİ'Lİ KADINLARDAN SİYAH EYLEM

Kocaeli'nde bir gurup "siyah giysili" kadın "Kutlu/Sargın'la Dayanışma içinde olduklarını belirten"basın toplantısı yaptı.

Kocaeli Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni İsmet Çiğit'i de ziyaret eden kadınlar yaptıkları açıklamada şu görüşleri dile getirdiler: "Ülkemizde demokratikleşmenin önündeki engellerden TCK'nın 141-142 ve 163.maddelerin kaldırılması,Komünist Partisi üzerindeki yasağın kaldırılması,düşünce ve örgütlenme özgürlüğünün eksiksiz sağlanması için TBKP liderleri Kutlu/Sargın'ın başlattıkları eylemi destekliyoruz" dediler.

0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

"TÜRKİYE VE ÜLKEMİZ SORUMLULARINI GÖREVE ÇAĞIRIYORUZ"

Federal Almanya Cumhuriyeti ve
Batı Berlin Demokratik Hukukçular
Birliği Başkanı Dr.UDO MAYER'in
açıklaması.

Federal Almanya Cumhuriyeti ve Batı Berlin Hukukçular Birliği Hamburg Bölge Grubu, halen Ankara Merkez kapalı cezaevinde tutuklu bulunan TBKP liderleri Nihat Sargın ve Haydar Kutlunun süresiz açlık grevine başladıklarını sarsılarak öğrenmiş bulunuyor.
Bize göre TCK'nın 141,142ve 163. maddelerinin kaldırılması için yürütülen mücadele Türkiye'deki politik muhalefet güçleri ve Avrupa demokratik geleneklerini birleştiriyor.
Biz, Sargın ve Kutlu'nun başlattıkları açlık grevinin araçları ile olan dayanışmamızı dile getirir, Türkiye ve Ülkemiz sorumlularını Türkiye'de temel insan hakları ve demokrasiye uygun koşulların oluşması için göreve çağırıyoruz.
Basına,Kutlu ve Sargın'ın açlık grevlerinin amacına uygun yayın yapması için ricada bulunuyoruz.

İSKOÇYA SENDİKALARI KONGRE KARARI:
"TUTUKLULAR SERBEST BIRAKILSIN"

Halen Devam etmekte olan İskoçya
Sendikalar Kongresinde 18 Nisan
1990 günü alınan karar.

Kongremiz,son haftalarda Türkiye'de insan hakları ve demokrasi alanında giddikçe kötüleşen durumdan ciddi bir endişe duyuyor.
Kararda Türkiye'deki anti-demokratik gelişme ve uygulamalar açıklandıktan sonra şöyle deniliyor: "Kongremiz,Büyük Britanya işçi ve demokrasi hareketini, yeni kararname ve devam eden insan hakları ihlalleri nedeniyle Türkiye hükümetini kınamaya,aynı zamanda yetkilileri başta Kutlu ve Sargın olmak üzere tüm diğer politik tutukluları serbest bırakmaya çağırır."

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

"SOL ANKARA'NIN YASAĞINA MEYDAN OKUYOR"

18 Nisan 1989 Tarihli İngiliz GUARDİAN Gazetesinde yayınlanan "Sol Ankara'nın yasağına meydan okuyor" başlıklı yazının özetidir.

Komünist Partinin iki liderinin açlık grevinin 13. gününe girdiği [illegible] bugün, Marksist bir partinin [illegible] Türkiye'deki komünizm üzerindeki yasağa yeni bir karşı koyuş ortaya çıktı. Türk hükümeti bir süredir katı yasağı yumuşatmayı düşünmekteydi. Parlementodaki girişimlerin sonuçsuz bırakılması üzerine politik eylemciler süreci hızlandırmaya çalışıyorlar.

TBKP liderleri Haydar Kutlu ve Nihat Sargın 1987 yılında sürgünden döndüklerinden beri tutuklu olarak yargılanıyorlar. İki lider oruçlarının gerekirse ölünceye kadar devam edeceğini söylediler.

Avukatları Nezahat Gündoğmuş dün yapılan muayenelerinde her ikisinin de oldukça halsiz göründüklerini, yedişer kilo kadar zayıflatıklarını belirtti.

Kutlu ve Sargın bir sosyal sınıfın egemenliğini kurmayı hedefleyen örgütlenmeleri yasaklayan bir yasayla yargılanıyorlar. Mussolini İtalyasından alınan bu yasanın bir başka maddesi İslamcı Partileri yasaklıyor.

BİR GRUP TBKP 'Lİ HEYET MECLİSTE

ANKARA - Türkiye Birleşik Komünist Partisinden bir grup meclise giderek Milletvekillerinden Cüneyt Canver ve Kenan Sönmez ile bir görüşme yaptılar. İki Milletvekili Yeni Oluşumcular olarak Kutlu ve Sargın'ın taleplerini desteklediklerini belirterek daha etkin girişimlerde bulunacaklarını söylediler.

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TÜRK-İŞ 1.BÖLGE TEMSİLCİSİ VAHAP GÜVENÇ :
"İKİ DOSTUMUZUN MÜCADELESİNİ DESTEKLİYORUZ"

İSTANBUL - Dün TBKP heyeti ile bir görüşme yapan Türk-İş 1. Bölge Temsilcisi Vahap Güvenç ile yardımcısı Faruk Büyükkucak, iki dostumuzun mücadelesini destekliyoruz, dediler.
Güvenç ve Büyükkucak, Türk-İş olarak 141-142-163.maddelerin kaldırılması doğrultusunda Genel Kurul kararı aldıklarını hatırlatarak konu ile ilgili olarak Genel Başkan Şevket Yılmaz ile bizzat görüşeceklerini belirterek, neler yapabileceğimizi konuşacağız dediler. Çalışma Bakanı İmren Aykut ile de temasa geçeceklerini belirten Vahap Güvenç ve Büyükkucak daha sonra görüşlerini şöyle açıkladılar: "Üzücü sonuçlar ortaya çıkmadan bu sorunun biran önce çözümlenmesini diliyor, hükümet çevrelerini ve parlementoyu bu konuda göreve çağırıyoruz."

BİZİM İÇİN MÜCADELE VEREN ORTAK DEĞERLERİMİZİ SAVUNAN İNSANLARA SAHİP ÇIKALIM

İSTANBUL - Bağımsız Otomobil-İş Sendikası Başkanlar Kurulu yaptığı açıklamada, emekten yana, işçiden yana,işçi dostlarına insanlık dışı baskıların aralıksız sürdüğünü belirtti.
2,5 yıldır tutuklu bulunan Kutlu ile Sargın'ın ölüm orucuna başladıkları hatırlatılan açıklamada "Bunlar işçi sınıfı ve demokrasi için ölesiye mücadele veren namuslu insanlar.Bizim görevimiz, bizim için mücadele veren, ortak değerlerimizi savunan bu insanlara sahip çıkmaktır." denildi.
Bağımsız Otomobil-İş Sendikası açıklamasında dünya işçilerinin birlik ve dayanışma günü olan 1 Mayıs'ın da çeşitli etkinliklerle kutlanacağını belirtti.

GAZİANTEP'DE 48 SAATLİK AÇLIK GREVİ

GAZİANTEP - Gaziantep'de Kutlu ve Sargın'a destek vermek amacıyla Hanefi Hayırdiler, Murat Kuru, Cevdet Çalışkan ve Nail Özkaya adlı kişiler 48 saatlik açlık grevine başladılar.Grevcileri ziyaret eden İHD Şube Başkanı Bayram Çelik, Sekreter Bektaş Avşar, Eğit-Der Başkanı Recep Karalar, SHP'den Hayri Girişken,Bekir Budanlı ile Refah Partisi İl Başkanı Enver Bakırcı 141-142-163.ncü maddelerin derhal kaldırılmasını istediler.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

RP ZEYTİNBURNU İLÇE SEKRETERİ ZEKİ BAYRAKTAR:
"İNSANLAR DÜŞÜNCELERİ UĞRUNA ÖLÜMÜ GÖZE ALABİLMELİ"

İSTANBUL - Refah Partisi Zeytinburnu İlçe Sekreteri Zeki Bayraktar Adımlar Haber Merkezine verdiği demeçte, Kutlu ve Sargın'ın tepkileri haklı bir tepkidir.İnsanlar düşünceleri uğruna ölümü göze alabilmelidirler, dedi.
TCK'nundaki anti-demokratik tüm yasaların kaldırılmasını isteyen Bayraktar, demokrasinin gereği olarak Komünist Partisinin de kurulması gerektiğini vurguladı. İlçe Sekreteri Bayraktar,girişimlerden korkmadıklarını anti-demokratik maddeler için gerekli mücadelelerin çok yönlü verilmesini de istedi.

İHD ANTALYA ŞUBE BAŞKANI:
DÜŞÜNCE ÖZGÜRLÜĞÜ,ÖZGÜRLÜKLERİN ANASIDIR"

ANTALYA - İHD Antalya Şube Başkanı Av.İhsan yalçın yaptığı açıklamada "Bir an önce 141-142-163. maddelerin kaldırılması için TBMM komisyonları işletilmeli,kısa zamanda tasarılar TBMM'nin oylarına sunulmalıdır" dedi.
Düşünce özgürlüğü, özgürlüklerin anasıdır denilen açıklamada,başta TBKP liderlerinden Kutlu ve Sargın olmak üzere, tüm fikir suçlularının serbest bırakılması istendi. Av.İhsan Yalçın, ülke barışına yapacağı katkılar nedeniyle GENEL AF çıkarılmasını da talep etti.

ONLARIN İSTEMLERİNİN GERÇEKLEŞMESİNİ İSTİYORUZ

ANTAKYA - Kutlu ve Sargın'ın eylemlerini desteklemek amacıyla Antakya İHD Şubesince bir basın toplantısı düzenlendi.İHD Antakya Şubesi 141,142 ve 163. maddelerin derhal kaldırılmasını istedikleri basın toplantısında Kutlu ve Sargın'ın da serbest bırakılmasını istedi. Şube Sekreteri Hatice Can isegptığı konuşmada "onların istemlerinin gerçekleşmesini istiyor ve kendilerini bu konuda destekliyoruz" dedi.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

"YAŞAMALARI İÇİN
BİR ŞİİR, BİR TÜRKÜ, BİR SÖZ"

Dün/(18 Nisan) akşam saat 18.30'da Mülkiyeliler birliği İstanbul Şubesi lokalinde düzenlenen toplantı kalabalık bir izleyici grubu tarafından izlendi.

"YAŞAMA HAKKI İÇİN SANATÇILAR"ın katıldığı toplantıda Refik Durbaş, Ataol Behramoğlu, Özdemir İnce, Sennur Sezer, Cevat Çapan, Enver Ercan, Gülsüm Akyüz Müştak Erenus, Nevzat Çelik, Zihni Anadol şiirlerle; Arif Kemal, Bilgesu Erenus, Cem, Deniz Türkali, Göksun, Hüseyin Bağanan ve Tu ncer Du man müzikleri; Adnan Özyalçıner, Asım Bezirci, Bekir Yıldız, Erdal Öz, Işıl Özgentürk, Latife Tekin ve Osman Şahin sözleri ile yaşama hakkını savundu lar. İsa Çelik de bir dia gösterisi sundu.

0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0

İNGİLTERE İŞÇİ PARTİSİ SOL KANAT LİDERİ TONY BENN PARLEMENTODA BASIN TOPLANTISI DÜZENLEDİ

18 NİSAN Günü İngiltere Parlementosunda bir basın toplantısı düzenleyen milletvekili ve İşçi Partisi Sol kanat lideri Tonny Benn Kutlu ve Sergin'in yaşamından endişe duyduğunu söyledi. Hükümeti ve Kamuoyunu duyarlı olmaya çağıran Benn Türki ye Hükümeti nezdinde gi- rişimlerde bulunulmasını istedi.

0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Demirel, 141, 142, 163 ve Kutlu-Sargın için konuştu

'Reform kaçınılmaz hale gelmiştir'

ANKARA, (Güneş)- Doğru Yol Partisi (DYP) Genel Başkanı Süleyman Demirel, Türk Ceza Kanunu'nun (TCK) 141, 142 ve 163'üncü maddelerinin daha fazla yaşayacağını ummadığını söyledi. Demirel, bu maddelerin kaldırılması konusunda, hükümetin Güneydoğu olaylarının ardından bir süre daha beklemeye girdiğini kaydetti.

DYP lideri Demirel, dün parti genel merkezinde, Türkiye Birleşik Komünist Partisi yöneticileri Haydar Kutlu ve Nihat Sargın'ın cezaevinde sürdürdükleri açlık grevi nedeniyle Ankara'da bulunan bir grup İstanbullu sendikacı ile görüştü. Sendikacılar, TCK'nın 141, 142 ve 163'üncü maddelerinin kaldırılması konusundaki son durumu öğrenmek ve kendisinden destek istemek için ziyaret yaptıklarını söylediler. Süleyman Demirel de, bu maddelerin kaldırılması konusunda Meclis'te fikir birliği olduğunu söyledi. Bu maddelerin kaldırılması konusunda hükümetin çeşitli sözler söylediğine değinen Demirel, şöyle devam etti:

"Evvela ıslah edeceklerini söylediler, sonra kaldıracağını. Şimdi de, sanıyorum ki, son günlerde Güneydoğu'da görülen olaylardan sonra bir süre daha dursun noktasına geldi."

Süleyman Demirel, 141, 142 ve 163'üncü maddelerin kaldırılabilmesi için parlamentoda çoğunluk gerektiğini, bu çoğunluğun da Anavatan Partisi'nin elinde bulunduğunu söyledi. İktidar partisinin bu konuda birçok vaadde bulunduğuna değinen Demirel, "Fakat şu anda sanıyorum ki, üstüne varma noktasında da değildir. İktidar partisi elinden tuttuğu takdirde herhangi bir güçlük olmaz" dedi.

Sendikacıların Haydar Kutlu ile Nihat Sargın'ın tutukluluk hallerinin devam ettiğini hatırlatmaları üzerine de Demirel, Türkiye'nin hem Anayasa'sında, hem kanunlarında bugünkü dünya ve Türkiye koşullarının uyan düzenlemeler yapılması gerektiğini söyledi. Demirel, "Türkiye'nin en önemli sorunlarından birisi budur. Bir reform kaçınılmaz hale gelmiştir. Türkiye'nin önünde duran en önemli meselelerden biri de Türkiye devletinin yenileştirilmesidir. Hür ve demokrat bir biçimde, millet iradesine ve hukuk üstünlüğüne dayanan bir ölçü içinde yenileşme kaçınılmazdır" diye konuştu.

Kutlu ve Sargın'a uluslararası destek

HABER MERKEZİ- Türk Ceza Yasası'nın 141, 142 ve 163'üncü maddeleriyle komünist parti üzerindeki yasakları kalkıncaya ya da kendileri tahliye edilinceye kadar sürdürecekleri açlık grevi 14'üncü güne girerken Türkiye Birleşik Komünist Partisi (TBKP) Genel Başkanı **Nihat Sargın** ile Genel Sekreteri **Haydar Kutlu**'nun serbest bırakılabilmesi için uluslararası baskı yoğunlaşırken, Sosyaldemokrat Halkçı Parti (SHP) de bu konuda devreye girdi.

Nihat Sargın ile **Haydar Kutlu**, dün Avrupa Parlamentosu'nca oluşturulan üç erkek ve bir bayan doktordan oluşan heyet tarafından Ankara İbni Sina Hastanesi'nde sağlık kontrolünden geçirildiler, güvenlik önlemleri altında Onkoloji Yoğun Bakım Servisi'ne getirilerek kan örnekleri alındı, röntgenleri çekildi.

Merkezi Amerika'da bulunan Uluslararası Helsinki İnsan Hakları İhlallerini İzleme Komitesi **(Helsinki Watch)** tarafından, Cumhurbaşkanı **Turgut Özal**'a gönderilen mesajda da, **"Sizden Kutlu ve Sargın'ın serbest bırakılmasını sağlamanızı rica ediyoruz"** denildi.

İngiliz İşçi Partisi milletvekilleri, dün yayınladıkları bildiride desteklediklerini belirttikleri TBKP liderlerinin serbest bırakılmalarını ve komünist parti üzerindeki yasakların kaldırılmasını istediler ve bu konuda Türk hükümetine resmen çağrıda bulunulduğunu bildirdiler. İskoçya İşçi Sendikaları Konfederasyonu da, durumlarından endişe duyulan **Kutlu** ve **Sargın**'ın bırakılması için Avrupa'nın çeşitli başkentlerinde eylemler düzenlen-

SHP'nin girişimleri

SHP Genel Sekreter Yardımcısı **Hikmet Çetin**, dün Adalet Bakanı **Oltan Sungurlu**'yla görüşerek, ölüm orucundaki iki komünist liderin serbest bırakılmasını istedi. **Çetin**, Bakan'ın makamında yaklaşık bir saat süren görüşmeden sonra **Sungurlu**'dan **"olumsuz"** bir izlenim almadığını söyledi. Adalet Bakanı'nın konuyu Bakanlar Kurulu'na götüreceğini ve sonuçtan kendisine bilgi vereceğini kaydeden **Hikmet Çetin**, **"olumlu"** bir yanıt gelmemesi durumunda, **Başbakan Yıldırım Akbulut**'la görüşeceğini ve konunun takipçisi olacaklarını bildirdi.

SHP Meclis Grup Başkanvekili **Onur Kumbaracıbaşı** başkanlığında bir heyet Ankara Merkez Kapalı Cezaevi'nde **Kutlu** ve **Sargın**'ı ziyaret ederek, yaklaşık bir buçuk saat görüştü. **Kumbaracıbaşı**, müdürün odasında gerçekleşen ve cezaevi yönetiminden kimsenin izlemediği görüşmede, TBKP yöneticilerine, SHP Genel Başkanı **Erdal İnönü**'nün ölüm orucuna son verilmesi yönündeki [illegible] yatağa düşecek durumları bulunmadığını belirten **Onur Kumbaracıbaşı**, sağlık durumlarını da göz önünde alarak, **İnönü**'nün çağrısına uymalarını umduğunu belirtti.

TBKP liderleri **Haydar Kutlu** ve **Nihat Sargın**'ın siyasi düşünceleri nedeniyle 3 yıla yakın bir süredir cezaevinde tutulmalarını protesto eden yaklaşık 100 kişi, Türkiye'nin ırkçı Güney Afrika Cumhuriyeti'nden bile geri olduğunu ileri sürerek, dün bu ülkeye iltica başvurusunda bulundular. Başvuru, İstanbul Sirkeci Büyük Postane'den Güney Afrika Devlet Başkanlığı'na gönderilen mektupla yapıldı.

Güneş
19 Nisan 1990

TÜRKİYE İŞÇİ ARŞİVİ ARAŞTIRMA

SHP lideri İnönü'den, Kutlu ve Sargın'a mesaj

'Açlık grevini bırakın'

● SHP Grup Başkanvekili Onur Kumbaracıbaşı ve 4 milletvekili dün cezaevinde açlık grevini sürdüren TBKP liderleri Kutlu ve Sargın'ı ziyaret ederek İnönü'nün bir sözlü mesajını ilettiler

ANKARA, ÖZEL

SHP Genel Başkanı **Erdal İnönü**, cezaevinde açlık grevi yapan TBKP liderleri **Haydar Kutlu** ve **Nihat Sargın**'a bir mesaj göndererek, açlık grevini sona erdirmelerini istedi. İnönü'nün sözlü mesajını dün SHP Grup Başkanvekili **Onur Kumbaracıbaşı** başkanlığındaki bir heyet **Kutlu** ve **Sargın**'a iletti.

Grup Başkanvekili **Kumbaracıbaşı**'nın yanısıra SHP milletvekilleri **Rıza Yılmaz, Mustafa Kul, Öner Miski** ve **Ali Haydar Erdoğan** cezaevine giderek **Kutlu** ve **Sargın**'a **İnönü**'nün sözlü mesajını ilettiler.

İnönü mesajında **Kutlu** ve **Sargın**'dan açlık grevi eylemini bırakmalarını isteyerek, şöyle dedi:

"141, 142 ve 163. maddeler düşünce suçu olduğu için Türk Ceza Kanunu'ndan çıkarılmalıdır. Bizim düşünce ve inancımız da budur. Bu bizim programımızda da vardır. Bu konuda grubumuz yasa önerisi de vermiştir. Hükümet de, farklı düşünmediğini, ancak bu işin zamana bırakılması gerektiğini bildirmiştir. Buna rağmen iş biraz uzamıştır. Er geç, çağdaş olmayan bu maddeler kalkacaktır. Biz iktidara gelmeden de bu maddelerin kaldırılması yolunda çabalarımızı sürdüreceğiz. Bizim suç kabul etmediğimiz inançlarınızdan dolayı tutuklu olmanızı kabul etmiyoruz. Açlık grevini sürdürmenizi de doğru bulmuyoruz. Sağlığınız için bu grevi sona erdirmenizi rica ediyorum."

SHP Genel Sekreter Yardımcısı **Hikmet Çetin**, parti Merkez Yürütme Kurulu'nun aldığı karar gereğince Adalet Bakanı **Oltan Sungurlu**'yu makamında ziyaret ederek, **Haydar Kutlu** ve **Nihat Sargın**'ın sürdürdükleri açlık grevinin sona erdirilmesi için girişimlerde bulunmasını istedi. **Kutlu** ve **Sargın**'ın tutuksuz yargılanmalarının sağlanmasını da isteyen **Çetin**'in, bu konuda yasal ya da Anayasal düzenleme gerekmesi halinde SHP olarak

Devamı 12. sayfada

13.4.1990
Milliyet

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARŞİVİ VAKFI

Açlık grevi

Baştarafı 3. sayfada

destek verece ...ilerini söylediği de belirtildi.

Sorgulamaları sırasında işkence gördüklerini iddia ederek Avrupa İ... san Hakları Komisyonu'na b... vuran **Haydar Kutlu** ve **Nihat Sargın** komisyonun Gönde...diği İsveçli ve Danimarkalı d...doktorlar tarafından dün ilk ... Sina Hastanesi'nde muayene edildi. **Kutlu** ve **Sargın** saat 1...1.00'da Ankara Merkez Kapa...ı Cezaevi'nden alınarak zırhlı ... güvenlik önlemleri altında ha...taneye götürüldü. Yakaşık bir saat sonra **Haydar Kutlu** hastaneden alınarak gütünlüğü ambulansla yeniden cezaevine götürüldü. **Kutlu**'nun kontrol ve muayenesine bugün devam edileceği bildirildi.

Hastanenir kardiyoloji servisindeki özel bir odada muayene edilen **Nihat Sargın** da saat 16.30'da cezaevine götürüldü.

TBKP merkez yöneticilerinin, May's ayı başında İçişleri Bakanlığı'na verinin kuruluş başvurusunu yapacakları öne sürüldü.

Öte yandan Ankara'da **Kutlu** ve **Sargın**'a dayanışma komitesi oluşturuldu. Hükümet ve muhalefet partileriyle görüşmeler yapmak, eylem biçimlerini saptamak ve kamuoyunda oluşturulmayı ...ermek amacıyla oluşturulan komite üyeleri arasında Milli Birlik Komitesi eski üyesi **Sabahattin Karaman**, SBF öğretim üyesi Prof. Dr. **Cahit Tutaş** ile İnsan Hakları Derneği Genel Sekreteri **Akın Birdal** ve gazeteci yazarlar **Mustafa Ekmekçi, Varlık Örmeneck** de yer aldı.

SU BASI! 90 1 5161179TEL No.90-1-5161179 Apr.19,90 15:17 19.04.90 13:56

Kuruluş dilekçesini mayısın ilk haftasında İçişleri Bakanlığı'na verecekler

TBKP'nin yasallaşma başvurusu

TBKP Merkez Yönetimi, "bütün örgütleri"ne yaptığı duyuruda, kuruculuğun 29 nisanda yapılacak toplantıda belirleneceğini, toplantıya her ilden 2'şer temsilcinin katılacağını belirtti.

İç Politika Servisi — Türkiye Birleşik Komünist Partisi (TBKP) Merkez Yönetimi, mayıs ayının ilk haftası içerisinde İçişleri Bakanlığı'na kuruluş dilekçesini vermeyi kararlaştırdı.

Partinin resmi kuruluş tarihi bu ay sonunda her ilden 2'şer kişilik bir katılımla yapılacak toplantıda belirlenecek. TBKP merkez yönetimi "bütün örgütler"ine yaptığı duyuruda toplantıya gelecek temsilcilerin parti kurucusu olmak için gerekli yasal belgeleri de yanlarında getirmelerini istedi.

TBKP merkez yönetimi "bütün örgütlere" baskıya yapılan duyuruda "Sargın ve Kutlu yoldaşlarımızın katledilmelerinin ardından 12. günü doldurduk. Toplumun her kesimi bu eyleme olumlu tepki gösterdi. İşçiler, öğrenciler, kadınlar sokaklardaydılar, parlamento dışı savaşımlarını sürdürdüler, köşe yazarları ve basın eylemi, eylemin hedefini benimsedi ve buna kararlılıkla sahip çıktı. Partili yoldaşların DGM'ye koşa koşa duyurusu, kadınların sivil toplum suç duyurusu, kadınların sivil toplum suç duyurusu, aileşik, türkülü protesto eylemleri basın ve kamuoyunun sıcak ilgisi de karşılandı. Uluslararası dayanışma artıyor" görüşüne yer verildi.

"Hiç kimse, insanların düşünceleri nedeniyle cezalandırılmalarını, haksız yere 29 aydır tutuklu bulunan iki insanın göz göre göre ölmelerini istemiyor. Tepkiler yaygınlaşacaktır" denilen bildiride şöyle devam edildi: "Kontrgerilla hücrelerinin üzerindeki yasağın kaldırılması hedefine yönelik olarak mayıs ayının ilk haftası içerisinde İçişleri Bakanlığı'na kuruluş dilekçemizi vermeyi yönetim olarak kararlaştırdık."

Kuruluş başvurusunda yer alacak kişilerin 29 nisanda yapılacak toplantıda belirleneceği anlatılan duyuruda, toplantıya her ilden iki temsilcinin katılacağı belirtildi. Duyurunun sonunda, "54 yıldır yasak zincirinin kırılacağımıza olan inancımız ve Sargın-Kutlu yoldaşların tekrar aramızda olacağı umudu ve kararlılığıyla hepinizi yoldaşça selamlıyoruz" cümlesi yer aldı.

TBKP merkez yönetimi üyesi Halûk Yan işçekçi, geniş katılımlı toplantıda, gelecek ön yapılanma kurultayına TBKP'nin yasallaşma girişimine karşı çıkmaya karşın gerçekleştirilen hakkı, girişimin Komünist Partisi üzerindeki yasağın kaldırılması için 141, 142 ve 163 sayılı maddelerin bugün varoğu noktadan daha ileriye aşılmasına yönelik olduğunu söyledi. İpekçi, "Başvurulduktan sonra Marksistlerin Birlik Partisini ne biçimde ortaya çıkıp, bu yasak aşıldıktan sonra partinin feshi gerçekleşecektir. TBKP kendisi için özel bir şey istemiyor. Kendini birleşe verecektir. Kominist ismi üzerinde bir ısrarımız olmadığını da belirtelim. Konuyla ilgili taahhütlerimiz bu konudaki eleştiriler de geçersiz kılacaktır" dedi.

Geçen hafta sonu konuşmelerdeki Mülkiyeliler Birliği'nde TBKP, TSIP, TEP, SDP gibi parti çevreleri, Sosyalist Birlik gibi grupların yanı sıra, bağımsız kişilerin ve SHP kökeni bağımsız bazı milletvekillerinin katılımıyla "Sosyalistlerin Birlik Partisi" için bir toplantı yapılmış ve toplantı sonunda bir "girişimciler kurulu" ile bir de mayıs ayında yapılması kararlaştırılan kurultay hazırlayacak, görüş platformları üretecek bir "yürütme kurulu" oluşturulmuştu.

Güney Afrika'ya telgraf çekerek ürün talebinde bulunanlar Sosyalist Birlik Partisi kurma girişim komitesi de çoğu sayıda yabancı ülke devlet başkanlarına da kutlu ve Sargın'ın ilgili yarışmalarda onurlandırılmasını istediler. (Fotoğraf: Erdoğan Koseoğlu)

19.4.90 Cumhuriyet

TBKP yasallaşma için başvuruyor

TBKP Merkez Yönetimi "bütün örgütleri"ne yaptığı duyuruda, kuruculuğun 29 nisanda yapılacak toplantıda belirleneceğini, toplantıya her ilden 2'şer temsilcinin katılacağını belirtti.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi (TBKP) Merkez Yönetimi mayıs ayının ilk haftası içerisinde kapsamlı Bakanlığı'na kuruluş dilekçesini vermeye karar aşırdı.

SU BASI 90 1 5161179TEL No.90-1-5161179 Apr.19,90 15:06 19.04. 90 13:44

Açlık grevinde kritik günler!

- 29 aydır tutuklu bulunan ve protesto için "ölüm orucu"na başlayan TBKP liderleri Haydar Kutlu ile Nihat Sargın eylemde 15'inci günü tamamladılar. Doktorlar, Kutlu ve Sargın'ın kritik noktaya geldiğini söylediler.
- **Önceki gün Adalet Bakanı Oltan Sungurlu ile görüşen SHP Grup Başkanvekili Onur Kumbaracıbaşı, artık hayati tehlike içine girdikleri bildirilen Kutlu ile Sargın'ı cezaevinde ziyaret için izin aldı.** ● (Haberi 19.sayfada)

19.4.1990

SABAH

Açlık grevinde kritik günler

Orhan CEYHAN

ANKARA Türkiye Birleşik Komünist Partisi liderleri **Haydar Kutlu** ile **Nihat Sargın** açlık grevinde 15'inci günü tamamladılar. Doktorlar, iki liderin sağlık durumunun kritik bir noktada olduğunu ve Kutlu-Sargın için ölüm tehlikesinin başladığını söylediler.

29 aydır tutuklu bulunan ve tahliye edilmemelerini protesto için **"ölüm orucu"**na başlayan **TBKP** liderleri **Haydar Kutlu** ile **Nihat Sargın**'ın sağlık durumuyla uluslararası İnsan Hakları Dernekleri ile Batı basını da yakından ilgileniyor. Avrupa İnsan Hakları Komisyonu'na yapılan başvuru nedeniyle **Türkiye**'ye gelen ikisi İsveçli, ikisi Danimarkalı 4 doktor, Sargın'ı **İbni Sina Hastanesi**'nde muayene etti.

İki lidere işkence yapılıp yapılmadığını belirlemek için gelen doktorların muayenesine Türk doktorların karışmadığı bildirildi. **Nihat Sargın**'ınmuayenesinde avukatı **Ersen Şanal** da bulundu. Bugün de **Haydar Kutlu**'nun Avrupalı doktorlar tarafından muayene edilecekleri bildirildi.

Bu arada, önceki gün Adalet Bakanı **Oltan Sungurlu** ile görüşen **SHP** Grup Başkanvekili **Onur Kumbaracıbaşı**, artık hayati tehlike içine girdikleri bildirilen Kutlu ile Sargın'ı cezaevinde ziyaret için izin aldı.Bir grup **SHP** milletvekili **Ankara Merkez Cezaevi**'ne giderek **TKBP** liderlerini ziyaret edecek.

Meclis'te tartışma

Kutlu ve Sargın'ın açlık grevi Meclis Genel Kurulu'nun dünkü oturumunda ele alındı. **İzmir** Bağımsız Milletvekili **Kemal Anadol**, ölüm orucuna başlayan TBKP'nin iki lideri ve ceza yasasının 141, 142 ve 163'üncü maddelerine ilişkin olarak, gündem dışı bir konuşma yaptı.

Anadol, ölüm orucunda bulunan Kutlu ve Sargın'ın manevi sorumluluğunun hükümete ait olduğunu da kaydetti.

Kemal Anadol'un konuşmasını yanıtlayan Adalet Bakanı Sungurlu ise, **"Sayın Kutlu ve sayın Sargın'ın sağlıklarına en ufak bir zarar gelmesi bizi son derece üzecektir"** diye konuştu. Sungurlu özetle şöyle dedi:

"Sayın Sargın ve sayın Kutlu için Avrupa Konseyi'nden bir tıp heyeti gelip muayene edeceklerdir. Dış etkiye maruz olup olmadıklarını kontrol edeceklerdir.

Şunu da söyleyeyim ki, Türkiye üzerinde dış odakları kullanarak, sonuca varmak doğru bir yol değildir. Sayın Kutlu ve Sargın'ın sağlıkları kontrol altındadır.

Kanunları boykotlarla değiştirme adet haline getirilirse, bu meselenin doğruluğuna inanmak mümkün olmaz. Konu hükümetin gündemindedir. Umut ediyorum ki, Türkiye çok yakın zamanda bu sorunu aşacaktır. Bunun şerefi de bu Meclis'in olacaktır."

Çetin-Sungurlu görüşmesi

Bu arada **SHP** Genel Sekreter Yardımcısı **Hikmet Çetin**, Merkez Yönetim Kurulu'nun aldığı karar gereği Adalet Bakanı **Oltan Sungurlu** ile **TBKP** liderleri Haydar Kutlu ve Nihat Sargın'la ilgili bir görüşme yaptı.

Hikmet Çetin, Haydar Kutlu ve Nihat Sargın'ın serbest bırakılmalarını ve tutuksuz yargılanmalarını istedi. Hikmet Çetin, Bakan Sungurlu'ya şunları söyledi:

"TBKP Liderleri Haydar Kutlu ve Nihat Sargın, Türkiye'ye kendi istekleri ile geldiler. Adeta, (Bizi gözaltına alın) dediler. Bu konunun artık demokrasimizin gündeminden çıkması gerekiyor. Bu işe de taviz veriliyor gözüyle bakılmamalı. Bugünkü siyasi 142 ve 163. maddelerin kaldırılması konusunda tam bir görüş birliği içinde bulunmasalar da, bu durumun da böyle devam edemeyeceği konusunda görüş birliği içindeler.

Bu sorunun acil çözümü için örneğin, 141, 142 ve 163. maddelerden cezaevinde bulunanların hemen affedilmesini, üç parti anlaşıp sağlayabiliriz. Hatta Anayasa değişikliği de yine üç partinin anlaşmasıyla iki-üç gün içinde olabilir.

Bugün, acilen yapılması gereken olay, Kutlu ve Sargın'ın tutuksuz olarak yargılanmalarının sağlanmasıdır. Çünkü sağlık durumları ön plana çıkmış durumda."

Sungurlu'nun konuyu **Bakanlar Kurulu**'na götüreceğini belirten **Çetin**, görüşmenin olumlu geçtiğini ifade etti.

Bu arada **Onur Kumbaracıbaşı, Rıza Yılmaz, Öner Miski, Mustafa Kul ve Ali Haydar Erdoğan**'dan oluşan **SHP** heyeti **Kutlu ile Sargın**'ı ziyaret ederek yaklaşık 1.5 saat süren bir görüşme yaptı. Heyet görüşmeden sonra yaptığı açıklamada, Kutlu ile Sargın'a, **"İnönü'nün selam ve sevgilerini içeren ve ölüm orucuna son vermelerini"** isteyen mesajını ilettiklerini söylediler.

TBKP liderleri **Haydar Kutlu** ve **Nihat Sargın**'ın salıverilmeleri için **İstanbul**'un ardından **Ankara**'da da dayanışma girişimi oluşturuluyor. **Ankara**'daki toplantıda konuşan avukat **Halit Çelenk, Kutlu** ve **Sargın** ile yaptığı görüşmede **TBKP** liderlerinin herşeyi göze alarak ve riski düşünerek eyleme başladığını söyledi. Avukat **Ersen Şanal**'da yaptığı konuşmada **Kutlu** ve **Sargın**'ın "rehin"e dönüştüklerini, **141, 142** ve **163**'ün gündemden kaldırıldığını belirtti. Gazeteci **Varlık Özmenek TCK**'nın sözkonusu maddelerinin kaldırılması konusunda bazı parti liderlerini iki yüzlü davranmakla suçlarken Gazeteci **Atilla Coşkun**'da **Erdal İnönü**'ye hükümetle **Kutlu Sargın** arasında arabulucu olmasının önerilmesini teklif etti.

Öte yandan **İngiltere**'de sendikalar, siyasi partiler ve meclis nezdinde **Kutlu** ve **Sargın**'ın başlattıkları ölüm orucu konusunda kampanyalar başlatıldığı bildirildi.

Yürütülecek kampanyada, **İngiliz İşçi Partisi**'nin sol eğilimli milletvekilleri **Kutlu** ve **Sargın**'ın salıverilmesi konusunda bugün, mecliste bir karar tasarısını imzaya açıp, **Dışişleri Bakanı Douglas Hurd**'dan Türkiye nezdinde girişimde bulunmasının istenmesi gibi

Demirel '141 ve 142 çok fazla yaşamaz'

ANKARA- Demirel Türk Ceza Kanunu'nun 141, 142 ve 163. maddelerinin kaldırılması için İstanbul'da oturma eylemi yapan bir grup sendikacıyı dün Parti Genel Merkezi'nde kabul etti. **Demirel**, sendikacıların, "Bu yasaların parlamentoda kaldırılma şansı ne?" şeklindeki sorusuna şu karşılığı verdi:

"Bunlar için parlamentoda fikir birliğine varıldı. Ancak Hükümetin nasıl kaldırılmasına karar vermesi lazım. Önce islah edip, sonra kaldırmaktan sözettiler. Sanıyorum, Güneydoğu olayları nedeniyle bir süre dursun eylemi içine girdiler. ANAP işin ucundan tutarsa kaldırılır."

TÜRKİYE SOSYAL TARİH VAKFI

Avrupalı doktorların kontrolü, yaklaşık 7 saat sürdü

Kutlu ve Sargın, doktor kontrolünden geçti

● TBKP liderleri Haydar Kutlu ve Nihat Sargın, Avrupa İnsan Hakları Komisyonu'na yaptıkları işkence başvurusu üzerine Türkiye'ye gelen doktorlar tarafından İbni-Sina Hastanesi Kardiyoloji Bölümü Koroner Bakım Ünitesi'nde sağlık kontrolünden geçirildiler.

ANKARA (Günaydın)- Türkiye'ye döndükten sonra tutuklanan ve Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi'nde davaları devam eden Türkiye Birleşik Komünist Partisi (TBKP) liderleri Haydar Kutlu ve Nihat Sargın, Avrupa İnsan Hakları Komisyonu'na yaptıkları işkence başvurusu üzerine Türkiye'ye gönderilen dört Avrupalı doktor tarafından kontrolden geçirildi. Ölüm orucuna başlamalarının üzerinden 15 gün geçen Kutlu ve Sargın'ın İbni-Sina Hastanesi Kardiyoloji Bölümü Koroner Bakım Ünitesi'nde yapılan kontrolleri yaklaşık yedi saat sürdü.

Dayanışma girişimi

Öte yandan ölüm orucunun 13'üncü gününü tamamlayan TBKP liderleri Nihat Sargın ve Haydar Kutlu ile dayanışmak amacıyla İstanbul'dan sonra Ankara'da da "Dayanışma girişimi" oluşturuldu.

SHP heyetinin ziyareti

Bu arada SHP Grupbaşkanvekili Onur Kumbaracıbaşı başkanlığından 5 kişiden oluşan SHP heyeti, Genel Başkan Erdal İnönü'nün "Düşüncenin suç olmaktan çıkarılacağı ve bu köklü çözüm gerçekleştirilinceye kadar ölüm orucundan vazgeçmelerini" dileyen mesajını tutuklu olarak yargılanan Haydar Kutlu ve Nihat Sargın'a ilettiler.

İngiltere İşçi Partisi milletvekilleri ve İskoçya İşçi Sendikaları Konfederasyonu ise yayınladıkları bildiride, Kutlu ve Sargın'ın ölüm orucunu desteklediklerini ve serbest bırakılmasını istediklerini belirttiler.

19 Nisan 1990 Günaydın

Kutlu ve Sargın'a doktor kontrolü

ANKARA, (Hürriyet)

16 Kasım 1987 tarihinden bu yana tutuklu bulunan ve 13 gündür de ölüm orucu sürdüren Türkiye Birleşik Komünist Partisi (TBKP) yöneticileri **Haydar Kutlu** ve **Nihat Sargın**'ın doktor

(Devamı Sa. 24, Sü. 8'de)

Kutlu ve Sargın'a doktor kontrolü

kontrolüne alındığı öğrenildi. Dün birara rahatsızlanan **Haydar Kutlu**'nun İbn-i Sina Hastanesi'ne götürülerek tedavi edildiği ancak durumunun iyi olduğu bildirildi. Buarada iki TBKP yöneticisinin başlattığı açlık grevine çeşitli kesimlerden başlatılan destekler devam ediyor. Dün Sosyal Demokrat Halkçı Parti (SHP) Grup Başkanvekili **Onur Kumbaracıbaşı** başkanlığındaki bir SHP heyeti, **Kutlu** ve **Sargın**'ı Ankara Merkez kapalı Cezaevi'nde ziyaret ederek 1 saat görüştü. **Onur Kumbaracıbaşı, Kutlu** ve **Sargın** ile yalnız olarak görüştüklerini ve kendilerine Genel Başkan **Erdal İnönü**'nün ölüm orucunu bırakmalarını içeren şifahi bir mesajını ilettiklerini söyledi.

Dün saat 10.00'da İbn i Sina Hastancsi'ne götürülen **Haydar Kutlu**'nun saat 17.00'ye kadar tedavi edildiği ve filmlerinin çekildiği öğrenildi. Bir yetkili, ölüm orucu nedeniyle **Kutlu**'nun zayıfladığını ve bünyesinin artık orucu taşımadığını söyledi.

19 Nisan 1990 Hürriyet

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMALARI VAKFI

19.4.1990

Cumhuriyet

GÖZLEM
UĞUR MUMCU

Kim Karşı?

İşadamı İshak Alaton, önceki gece TÜSİAD'ın İstanbul'da verdiği *"iftar yemeği"*nde Cumhurbaşkanı Özal'a *"141 ve 142. maddelerin ne zaman kalkacağını"* sormuş.

Özal da 141 ve 142'nci maddelerin kaldırılmaları ya da değiştirilmelerinden yana olduğunu söylemiş.

Çok anlamlı bir konuşma bu.

(Arkası Sa. 19, Sü. 7'de)

GÖZLEM UĞUR MUMCU

(Baştarafı 1. Sayfada)

Bir işadamı, burjuvazi üzerinde işçi sınıfının diktatorya kurmasını yasaklayan maddelere karşı çıkıyor. Cumhurbaşkanı da *"Ben de bu maddelerin kaldırılmalarına taraftarım"* diyor.

O zaman kim istemiyor bu maddelerin kaldırılmasını?

Öyle ya; Adalet Bakanı Sungurlu karşı; Başbakan Akbulut karşı; Keçeciler karşı; Maliye Bakanı Kahveci karşı.

İnönü derseniz; O, baştan beri karşı. Demirel, ooooo; Demirel, neredeyse Marksist parti kuracak; Erbakan, Allahın izniyle, *"Batı Kulübü"*nün bütün yasalarına karşı.

Bu 141 ve 142. maddelerden yana olan pek kalmadı. Aslına bakarsanız dünyada komünizm de kalmadı. Sovyetler'de Leninizm gitti; yerine *"revizyonizm"* geldi.

Dünyada komünizm pek kalmadı; komünist partileri, birer birer sahneden çekiliyorlar.

Bunların yerine *"Wall Street kapitalizmi"* mi gelecek?

Yok efendim. Niye gelsin? Gelmekte olan ortodoks Marksistlerin sabah akşam *"revizyonizm"* diye eleştirdikleri demokratik sosyalizmdir.

Kapitalizm, sosyalleşmişti. Şimdi de Marksizm liberalleşiyor. Marksizmde militarizm dönemi bitiyor; yerine, insan haklarına dayalı *"güler yüzlü sosyalizm"* geliyor.

19. yüzyıl kapitalizmi sosyalizmden çok şey öğrendi; öğrendiği için kapitalizm kendisine sosyal demokrasi aşısı yaptırdı; soğuk savaş döneminin ve *"militer-Marksizm"*in yerleştirdiği sistemler de liberalleşerek çağdaşlaşıyorlar. Olan bu.

"Marksizm öldü; bitti; can çekişiyor" gibi avuntular bizim alafranga cahillerin döneklik ve kaypaklıklarına özür gerekçeleri olarak kullanılmasın; kapitalist sömürü sürdükçe Marksizm de yaşayacaktır; sol da solculuk da... Yıkılan *"Marksizmin militarizasyonu"*dur; yıkılan Leninizm'dir; yıkılan güdümlü sosyalizmdir!

Batı niçin bu kadar Gorbaçov'dan yana peki?

Batı sermayesine yeni kazanç kapıları açtığı için. Niçin olacak başka? Bizim işadamlarımız bile Sovyetler'de milyarlık işler aldılar. Eskiden *"komünistler Moskova'ya"* denirdi, şimdi moda *"kapitalistlerin Moskova"*ya gitmeleridir.

Moskova yolunda *"zincirlerinden başka kaybedecek şeyleri"* olmayan işçiler değil, daha fazla kazanç elde etmek isteyen kapitalistler birleştiler!

TÜSİAD yakında Moskova'da bir şube açarsa şaşırmayın...

Moskova'da *"işçi sınıfı öncülüğü"* hikâye olmuş; yerine devlet destekli *revizyonizm* gelmiş. Eh artık bizde de 141 ve 142. maddelerin kaldırılması zamanı geldi.

Herkes de bu maddelere karşı. Cumhurbaşkanı karşı, Başbakan karşı; eski Cumhurbaşkanı karşı; İshak Alaton karşı; ana muhalefet karşı; baba muhalefet karşı; herkes karşı!

Herkes karşı da bu maddeler niçin kaldırılmıyor?

Dr. Nihat Sargın ve Haydar Kutlu istemedikleri için herhalde!

"Kararnameli liberalizm" de olur böyle vakalar.

141 VE 142 İLE 55. YILA GİRERKEN

Bu maddelerin yarattığı biz **"Düşünce Suçluları"** duygularımızı, düşüncelerimizi paylaşmak için Sultanahmet Meydanı Sultan Sofrası'nda çay içip söyleşeceğiz.

19 Nisan 1990 Saat: 11.00

Adalet Ağaoğlu, Ali Özgentürk, Alp Selek, Ataol Behramoğlu, Atif Yılmaz, Ayhan Dümen, Aynur Hayrullahoğlu, Celal Özdoğan, Çağatay Anadolu, Deniz Türkali, Doğan Selimoğlu, Emil Galip Sandalcı, Erdal Talu, Fahir Macit, Fuat Çakmak, Gülsüm Akyüz, Hasan Algül, İdris Erdinç, Kâmil Süleyman Ağaoğlu, Kemal Nebioğlu, Kemal Sülker, Mahmut Dikerdem, Mehmet Atay, Mehmet Ali Aybar, Mehmet Dik, Mehmet Kemal, Mehmet Bozışık, Muharrem İkitimur, Mustafa Aktolgalı, Müşfik Eren, Nedret Çark, Oral Çalışlar, Orhan Koçak, Rasih Nuri İleri, Rıdvan Budak, Rıfat Ilgaz, Sabahat Türkler, Sennur Sezen, Sıdıka Su, Şahabettin Bakırsan, Tarık Akan, Tarık Ziya Ekinci, Tektaş Ağaoğlu, Turgut Gökdere, Umur Coşkun, Vehpi Komaç, Veli Gürcan, Yusuf Baştaş, Yüksel Selek, Gencay Gürsoy, Ali Sirmen, Roha İsvan, Şükran Ketenci, Işıl Özgentürk, Tezer Eraslan

VE .....

YALOVA'DAN KAMUOYUNA

Dünyada demokrasi ve hümanizm rüzgarlarının estiği bir dönemde, TCK'nın 141/142/163. maddelerinin kaldırılmasını, **İsmail Beşikçi**, ölüm orucunda olan **Nihat Sargın-Haydar Kutlu**, ve tüm politik tutukluların serbest bırakılmasını istiyoruz.

Nurettin Canpolat, Ahmet Çağıncı, Cevat Elgin, Çetin Alpdündar, Birol Başören, Fedayi Doğruyol, Arif Ekinci, Savaş Dinçer, Metin Aydın, Ali Orhan, Remzi Samancı, Rıza Doğan, Burhan Kocadağ, Cemil Kurşuncu, Numan Dönmez, Vildan Dönmez, Ali Mirza, Yüksel Ferah, Zeynep Uymaş, Ayla Evupoğlu, Rıdvan Altay, Cavit Demirtaş, Hekim Coşkun, Fatma Coşkun, Nurettin Bozdaş, Metin Kazbek, A.Ekber Çakmakçı, İrfan Altunç, Ayşe Kılıç, Tamer Aktaş, Bahar Çelikel, Abbas Mansuroğlu, Savaş Özsayın, Ali Can Turayi, Metin Doğan, Zeki Serdar, Hasan Ak, Haşim Erdoğan, Mehmet Baran, Cemal İnci, Murat Denizkurdu, Abdullah Yazıtaş, Mehmet Kalender, Mehmet Coşkun, Zeki Ocal, İrfan Tunçel, Fethi Keser, Ali Kızılırmak.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

KUTLU-SARGIN BAKANLAR KURULU
GÜNDEMİNDE **10. Sayfada**

TBKP liderlerinin ölüm orucu yarın Bakanlar Kurulu'na getirilecek

Kutlu-Sargın hükümet gündeminde

Dün kalabalık bir TBKP'li grubu Sirkeci Büyük Postane'ye giderek Güney Afrika Devlet Başkanı'na telgraf çekerek iltica talebinde bulundular.

İç Politika Servisi — Adalet Bakanı **Oltan Sungurlu**, TBKP liderleri **Haydar Kutlu** ve **Nihat Sargın**'ın ölüm orucunu yarın Bakanlar Kurulu gündemine getirecek. Sungurlu "**Ölüm orucundan vazgeçmeleri için ikna metotlarımız devam ediyor**" dedi. SHP Grup Başkanvekili **Onur Kumbaracıbaşı** ve SHP'li milletvekilleri dün Merkez Cezaevi'nde Kutlu ve Sargın'ı ziyaret ederek Genel Başkan **Erdal İnönü**'nün "**Ölüm orucuna son vermenizi istiyorum**" mesajını ilettiler. Avrupa İnsan Hakları Komisyonu'nca belirlenen dört doktor tarafından dün muayene edilen Kutlu ve Sargın'ın eylemleri nedeniyle sekiz-dokuz kilo verdikleri bildirildi.

TBKP liderleri Haydar Kutlu ve Nihat Sargın'ın Ankara Merkez Kapalı Cezaevi'nde başlattıkları ölüm orucu 14. gününü doldururken, ölüm orucu yarın Adalet Bakanı Oltan Sungurlu tarafından Bakanlar Kurulu gündemine getirilecek. Kutlu ve Sargın'ın eylemleri hakkında söyleyecek bir şeyi olmadığını belirten Sungurlu, "**Ancak durumlarına tabii üzülüyorum. Ölüm orucundan vazgeçmeleri için ikna metotlarımız devam ediyor. Bunun sonuç verip vermeyeceğini bilmiyorum**" diye konuştu.

Avrupa İnsan Hakları Komisyonu'na işkence gördüklerini belirterek kişisel başvuruda bulunan Kutlu ve Sargın dün komisyonun belirlediği dört doktor tarafından muayene edildiler. Muayene sonucunda Kutlu ve Sargın'ın eylemleri sonucu sekiz-dokuz kilo verdikleri belirlenirken Sargın'ın durumunun yaşı nedeniyle iyi olmadığı saptandı. SHP Grup Başkanvekili Onur Kumbaracıbaşı ve milletvekilleri **Rıza Yılmaz, Ali Haydar Erdoğan, Öner Miski** ve **Mustafa Kul** da Kutlu ve Sargın'ı cezaevinde ziyaret ederek Genel Başkan İnönü'nün "**Ölüm orucuna son vermenizi istiyorum**" mesajını ilettiler. Kumbaracıbaşı, 1.5 saat süren görüşme sonrasında düzenlediği basın toplantısında "**Ancak iki ciddi insan ciddi bir iş yapıyorlar. Şaka yapmıyorlar tabii. Kendileri 'değerlendireceğiz' dediler. Ama tabii ki kendi kararları**" dedi. Kumbaracıbaşı, Kutlu ve Sargın'ı "**yorgun ve yıpranmış**" gördüklerini de sözlerine ekledi.

Kutlu ve Sargın'a destek amacıyla dün kalabalık bir TBKP'li grubu Sirkeci Büyük Postane'ye giderek Güney Afrika devlet başkanına, "**iltica**" talebi içeren telgraflar çektiler. Söz konusu telgraflarda şöyle denildi:

"**Basından öğrendiğim kadarıyla ülkenizde artık Marksist parti yasal olarak çalışabilmektedir. Ayrıca 'özgürlük savaşçısı' Mandela'nın serbest bırakılması ülkenizin benim açımdan bir ilgi odağı haline gelmesini sağladı. Ülkemizde Marksist partiler yasal olarak çalışamamakta, Kutlu - Sargın ve Beşikçi gibi değerli siyaset ve düşün adamları cezaevinde tutulmaktadır. Bu durum benim için derin üzüntü kaynağı olmaktadır. Bu gerekçelerden dolayı ülkenize siyasi iltica talebinde bulunmayı düşünüyorum.**"

Adımlar gazetesinin bildirdiğine göre Sosyalist Birlik Partisi kurma girişim komitesi de başta Fransa Devlet Başkanı **Mitterrand**, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri **Perez de Cuellar**, ABD Başkanı **Bush** ve Federal Almanya Devlet Başkanı **Weizsaecker** olmak üzere çok sayıda devlet başkanına "**yardım**" mesajı gönderdi.

Zihni Anadol, Asım Bezirci, Ataol Behramoğlu, Grup Merhaba, Özdemir İnce, Refik Durbaş, Adnan Özyalçıner, Işıl Özgentürk, Tuncer Duman, Nevzat Çelik, Gülsüm Akyüz, Erdal Öz, Enver Ercan, Osman Şahin, Deniz Türkali ve **İsa Çelik**'in katıldığı "**Sanatçıların Kutlu ve Sargın'la dayanışma toplantısı**" dün akşam Mülkiyeliler Birliği salonunda yapıldı. Sanatçıların şiirleri, öyküleri, müzikleri ve konuşmalarıyla Kutlu ve Sargın'ın serbest bırakılmasını istedikleri toplantıda Asım Bezirci, "**Birimizin tutukluluğu hepimizin tutukluluğudur**" diye konuştu.

19.4.1990

Cumhuriyet

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARŞİVİ

SU BASII 90 1 5161179EL No.90-1-5161179 Apr.19,90 15:09 19.04. 90 13:47

SİYASET GÜNLÜĞÜ

Derya Sazak

"İNSANİ BOYUT" VE TÜRKİYE MANZARASI

İNÖNÜ, Ankara Kapalı Cezaevi'nde ölüm orucuna başlayan **Kutlu ve Sargın**'a mesaj gönderiyor: **"Biz sizin haklı olduğunuza inanıyoruz. Düşünce suçunun kalkması gerektiğini savunuyoruz. TCK'nın 141 ve 142'nci maddeleri mutlaka kaldırılacaktır. Ama biraz sabırlı olun... Biz sonuç alıncaya dek, hiç olmazsa eyleminizi erteleyin."**

Erdal Bey'in mesajını **Onur Kumbaracıbaşı** cezaevine götürüyor ve TBKP yöneticilerine iletiyor.

SHP böylece, geç de olsa, **Kutlu-Sargın** davasında devreye girmiş oluyor. Ancak, Türkiye'ye kendi istekleriyle gelen ve 2.5 yıldır cezaevinde bulunan bu iki dava adamını, ölüm orucundan caydırmak pek de kolay değil...

En son... **Yıldız Sargın** cezaevinde eşiyle görüşüyor. İzlenimlerini dile getirirken, şöyle diyor Bayan Sargın:

"...Eşimle görüştüğümde bir şeyler yapma gayreti içinde olduğunu söyledim. Moral vermeye çalıştım. İkisi de yorgun görünüyorlar. Bitkin durumdalar fakat yıkılmış değiller."

Yıldız Sargın, Adalet Bakanı ile görüşmüş. TCK'nın 141 ve 142'nci maddeleriyle ilgili değişiklik çalışmalarının ciddi olarak gündeme getirilmesi halinde, **Kutlu** ve **Sargın**'ın ölüm orucunu bırakacaklarına olan inancını dile getirmiş... **Oltan Sungurlu**, ailenin Başbakan ve Cumhurbaşkanı ile görüşme isteklerine de yardımcı olacağını söylemiş. Ama iktidarın 141 ve 142 konusunda, birkaç ay önceki hevesinden eser kalmayışı, bu yöndeki adımların yine cılız kalacağı izlenimini doğuruyor.

Kutlu-Sargın davası ise, neredeyse 10 aydır aynı yavaş tempoda seyrediyor.

Avukatlara göre, **"Yazılı delillerin okunması, bu tempoyla giderse dava yıllarca sürebilir."**

Oysa... 87 seçimleri öncesinde sivilleştirme rüzgârı estiren, ANAP yöneticileri Avrupa Topluluğu'na üyelik süreciyle birlikte Türkiye'nin demokrasi ve insan hakları alanında birkaç yılda alacağı mesafeyi nasıl da **"pembe tablo"** olarak topluma yansıtıyorlardı. 90'ları karşılarken, nefesi kesilen ANAP iktidarı bu hedeflerin çok uzağına düşerken, demokratikleşme rüzgârları Doğu Avrupa'yı önüne kattı, duvarlar yıkıldı. Liberalleşme hareketleri tüm dünyayı sarstı. Öyle ki, ırkçı Güney Afrika Cumhuriyeti bile, 27 yıl tutsak ettiği **Mandela**'yı serbest bırakmak zorunda kaldı.

Dünyada böylesine yumuşama rüzgârları eserken, ülkemizde... Yeniden kısıtlamalar, sınırlamalar kısırdöngüsüne girildi. Siyasal cinayetler, özgürlüklerin perdelenmesinde birer gerekçe oldu.

Kutlu-Sargın davası uzadıkça uzadı.

Düşünceyi suç sayan eğilim hortladı.

Kürtlerle ilgili araştırmalarıyla tanınan sosyolog **İsmail Beşikçi** yeniden tutuklandı ve dünkü duruşmasında salıverilmedi.

Güneydoğu'daki önlemler gerekçe gösterilerek, basın **"sansür"** tehdidiyle kuşatıldı.

Böylece, Türkiye **"İnsani boyut"** toplantılarının, değişmez sanığı durumuna düşürüldü.

Demirel: "163 fazla yaşamaz"

ANKARA, ÖZEL

DYP Genel Başkanı **Süleyman Demirel**, ANAP iktidarının 141, 142, 163'üncü maddelerin bir süre daha Türk Ceza Kanunu'nda kalması eğilimi içine girdiğini belirterek, **"Bu maddeler daha fazla yaşamaz"** dedi.

Demirel, dün genel merkezde İstanbul'dan gelen bir grup sendikacıyı kabul etti.

Sendikacıların 141, 142, 163'üncü maddelerin kaldırılması için İstanbul'da 2 gün açlık grevi yaptıklarını hatırlatmaları üzerine **Demirel** bu maddelerle ilişkin görüşlerini anlattı.

TBMM'de bu maddelerin TCK'dan kaldırılması için bir fikir birliği olduğunu belirten **Demirel** sözlerini şöyle sürdürdü:

"Hükümet bu maddeleri hangi şekilde kaldıracağına karar vermedi. Önce ıslah edeceğinden sonra kaldırılacağından söz ediliyordu. Şimdi de Güneydoğu'daki olaylardan dolayı bir süre daha dursun eğilimindedir. Bu konunun neticelendirilmesi çoğunluğa bağlıdır. Çoğunluk da ANAP'tadır. İktidar partisi işin ucundan tuttuğu zaman sorun çözülür. Tabii burada Anayasa'nın 14'üncü maddesi çerçevesinde devletin temel yapısını tahrik etmemek asıldır. 141, 142, 163'ün daha fazla yaşayacağını sanmıyorum, bizim istediğimiz Batı ülkelerindeki demokrasi nasılsa bizde de öyle olsun. Çünkü demokrasi evrenseldir. Ülkelere göre değişmez."

19.4.1990
Milliyet
19.04.1990 Cumhuriyet.

* * *

YAKIN gündemde şimdi, Kopenhag toplantısı var. Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı **"İnsani boyut"** toplantısı, **"demokrasi sınavı"** niteliğinde.

Kopenhag toplantısına, Batılı 35 ülkenin yanı sıra, Uluslararası Af Örgütü ve Helsinki İzleme Komitesi gibi kuruluşlar da katılıyor.

İnsan hakları yönünden hayli önemli bu forum, Türkiye açısından, gözaltında avukatsız sorgulama, işkence iddiaları, cezaevlerinde durum, düşünce ve örgütlenme özgürlüğünü kısıtlayan ceza yasaları nedeniyle oldukça tartışmalı geçeceğe benziyor.

Üstelik, şimdi bir de Güneydoğu'da yürürlüğe konulan **"özel rejim"** vardır. Örfü idareyönetim niteliğindeki kimi kararların, sansür ve sürgün uygulamalarının, Kopenhag toplantısı gündemine getirilmesi **"sürpriz"** olmayacaktır.

Evet, Türkiye siyasal rejimi ve hukuk sistemi açısından öylesine inanılmaz **"falso"**lar yapmaktadır ki, neredeyse kendi ayağıyla **"insani boyut"** toplantılarında sanık sandalyesine ilerlemektedir.

Başkent kulislerinde son günlerde, Türkiye'nin Güneydoğu'ya ilişkin uygulamaya başladığı özel rejimin ve yasa gücündeki kararnamelerin **"Avrupa Konseyi"**nde yarattığı rahatsızlıktan söz edilmektedir.

Batılı dostlarımız, herhalde son gelişmelerden **"habersiz"** değildirler. Türkiye'yi Arnavutluk ile aynı potaya koyan yayınlar yapılmaktadır...

TBMM'de ise... **"Kararnameler rejimi"**ni protesto eden milletvekilleri dünden itibaren oturma eylemi başlatmışlardır.

Türkiye, insan hakları ve demokratikleşme konusundaki kararsızlığını **"yönetim biçimi"** konusunda da sergilemektedir.

Bugün için hangisi geçerlidir?

Çankaya'dan dayatılan **"başkanlık rejimi"** mi?

Yoksa, Anayasa'nın öngördüğü **"parlamenter sistem"** mi?

Yasa gücündeki kararnamelerin Meclis'te görüşülme **"zamanlaması"**, bu tartışmayı da aydınlatacak niteliktedir.

TBMM Başkanlığı'nın, birkaç güne kadar SHP'nin başvurusuna vereceği yanıt, konuyu açıklığa kavuşturacaktır.

T… için başvuruyor

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

BEM
Pressezentrale Einheit
Moltkestr. 45, 4100 Duisburg 1, Telefon: 0203/340395, Telefax: 0203/339229

Dün Ankara DGM'de duruşmalarına devam edilen KUTLU, SARGIN davası etrafında meydana gelen olaylara ilişkin TBKP. Politik Büro'sunun Basın açıklaması. 22 Nisan 1989

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

A Ç I K L A M A

Dün Başkanımız Nihat Sargın ve Genel Sekreterimiz Haydar Kutlu'nun duruşmasında yaşanan olaylar demokratik hukuk devleti kavramının içerdiği en temel hakların kabaca çiğnen mesinin yeni bir örneğini oluşturdu. Yasalara göre her türlü baskıdan uzak ve kutsal kabul edilen savunma hakkını kullanmak için duruşmaya gelen avukatların bazılarının yolları, Ankara şehir girişinin 40 km öncesinden polis tarafından kesildi. Birer suçlu gibi 1. Şubeye götürüldüler, fotoğrafları çekildi, parmak izleri alındı ve fişlendiler. Avukatların bir bölümü ise Ankara DGM binası önünde coplanarak tartaklandı. Yine yasalara göre, açık olarak yapılması gereken yargılamayı izlemeye gelenler, polisin benzer uygulaması ile karşılaştılar. Bunların bir bölümü keyfi bir tutumla şehire sokulmadı. Güvenlik güçleri son derece saldırgan tutumunun ve estirdiği terör havasının yol açtığı olaylar nedeniyle duruşma her hangi bir yargılama yapılmaksızın ertelendi.

Dün yaşanan olaylardan, polisin yasa tanımaz zorbalığından, duruşmalari izlemeye gelenlere yönelik baskılardan, yargı aleniyetininve savunma hakkının dokunulmazlığının sürekli çiğnenmesinden, doğrudan hükümet sorumludur. Zaman zaman demokrasiden, hukuk devletinden söz eden ve bunları gerçekleştirdiğini iddiaeden hükümet, çok sayıdaki diğer örneklerdede görüldüğü gibi, bu sözleriyle icraatı arasındaki açık çelişkileri ortadan kaldırmak zorundadır, ya da devletin güvenlik güçlerini yasalar çerçevesinde yönetme gücüne sahip olmadığını açıkca itiraf etmelidir.

Dün duruşma öncesinde polis tarafından kışkırtılan olayların, ülkemizde son günlerde politik ortamı yeniden gerginleştirme girişimlerinin bir parçası olarak tezgahlandığı izlenimi ortaya çıkmaktadır. Halk tarafından seçilmiş bir Belediye Başkanı, "Atatürkçü olmadığını açıkladığı" gerekçesi ile, bütün hukukçuların dü-

şünce açıklamanın suç sayılamayacağı yolundaki beyanlarına karşın göz altına alınmaktadır. Polisin, "devlet büyüklerine suikast girişiminde bulunmak üzereyken yakaladığı yasa dışı sol örgüt üyeleri", bu açıklamanın ertesi günü mahkeme tarafından serbest bırakılırken, olayın polisin işkence ile aldığı ifadelere dayalı bir senaryo olduğu günlük basına yansımaktadır.

Bu girişimler nasıl bir ortamda gündeme getirilmek isteniyor? Yerel seçimlerde halkımızın ezici çoğunluğunun, ekmek ve özgürlüklerine kasteden politikalara karşı değişim istimini açıkça ortaya koyduğu, ülkemizin bugün karşı karşıya bulunduğu sorunların hiçbirinin demokrasi dışında çözülümeyeceğinin ve 12 Eylülcü politika ve anlayışlarla tek bir adım dahi atılamacağının apaçık belli olduğu koşullarda.

Hükümet açık bir tutum ve politika izlemek zorundadır. Halkımızın ortaya koyduğu değişim istemini ve iradeyi hiçe sayarak, gerginlik politikalarıyla güç kazanmanın olanaksız olduğunu ve sonuçta bu politikanın sahiplerini de vuran bir silaha dönüştüğünü yakın tarihimiz yeterince kanıtlamış bulunuyor. İkirçimli ve çelişkili tutumlar ise, bu durumdan yararlanmak isteyen karanlık güçlere cesaret vermekten başka bir işe yaramıyor.

Başkan ve Genel Sekreterimizin duruşmalarında aylardır hukukun üstünlüğüne saygılı bir yargılama yolunda tek bir adım atılmazken; onların ve yüzlerce kişinin, yetkili ağızlarca kaldırılacağı ifade edilmiş ceza maddelerine dayanılarak, düşüncelerinden dolayı aylardır tutuklu olarak yargılanmaları sürerken; politik davalarda verilen yüzlerce kesinleşmiş idam cezası mecliste onay beklerken; binlerce politik tutuklu ve mahkum hapishanelerde tutulurken; işkence ve polis zorbalığı bütün şiddetiyle sürerken, bazı hükümet yetkililerinin ve bakanlarının düşünce özgürlüğünden, 141-142 ve 163. maddelerin kaldırılacağından söz etmesinin ülke içinde ve dışında hiçbir inandırıcılığı olamaz.

Hükümet,bütün politik parti ve güçler, çok daha sorumlu tutum almak zorundadır. Ekmek ve özgürlük için sokağa dökülen yüzbinlerce işçinin sesine ve toplumun her kesiminden yükselen, düşünce ve örgütlenme özgürlüğünün önündeki engellerin kaldırılması yolundaki istemlere, insanca bir yaşam ve demokrasi özlemine kulak verilmelidir.

Ülkemizin önünde demokrasi yolunda yürümekten başka bir alternatif yoktur. Partimiz, demokrasiden yana bütün güçlerle birlikte bu yolda kararlılıkla yürüyecektir. Demokrasi güçleri, halkımız bu yolda hiçbir zorbalığa boyun eğmeyecektir.

- Başkanımız ve Genel Sekreterimizin yargılandığı mahkemede açıklık sağlanmalıdır.
- Polisin mahkeme etrafında estirdiği terör son bulmalıdır.
- Sargın ve Kutlu serbest bırakılmalı, komünist partisinin yasal çalışmasının önündeki engeller ve düşüncenin suç sayılmasının önündeki engeller bir an önce kaldırılmalıdır.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

KUTLU-SARGIN DURUŞMASINDA TERÖR ESTİRİLDİ

Duruşmaya polis engeli...

TBKP davası duruşması, duruşma öncesi yaşanan olaylar yüzünden yapılamadı...

DGM önünde toplanan, aralarında uc avukatında bulunduğu 500 kişilik grup siyasi polisce tartaklanarak dağıtıldı.

Olayı fotograflayan adımlar gazetesi muhabirinin filmlerine el konuldu.

İstanbul ve İzmit'ten gelen, aralarında avukatların da bulunduğu 7 otobüs kazan yakınlarında durdurularak şehre sokulmadı.

TKBP davası avukatlarından Bahri Bayram Belen ile Bülent Utku gözaltına alınırken, sanık-avukat Rasim Öz polisler tarafından tartaklandı.

Nihat Sargın "mahkemenin yargılama yapmasının önüne geçilmek isteniyor.."

Haydar Kutlu: "Biz mahkeme önüne çıkmak ve yargılanmak için geldik, ancak, savunma hakkımızı kullanamıyoruz.."

Türkiye Birleşik Komünist partisi (TBKP) yöneticileri Nihat Sargın ve Haydar Kutlu ile 14 tutuksuz sanığın yargılandığı davanın bugünkü duruşması, duruşma öncesi yaşanan olaylar yüzünden yapılamadı. Polisin, İstanbul'dan gelen avukat ve izleyicileri taşıyan otobüsleri Ankara girişinde durdurmasıyla başlayıp, DGM önündeki kalabalığı tartaklamasıyla gelişen olaylar duruşmanın gündemini oluşturunca, duruşmada davaya ilişkin hiçbir konu ele alınamadı, yalnızca polisin estirdiği "baskı ve terör havası" üzerinde duruldu.

TBKP yöneticileri Sargın ve Kutlu ile birlikte toplam 16 sanığın yargılandığı davayla bugün Ankara DGM'de devam edildi. Bugün 18'inci duruşması yapılan davada, duruşma öncesi yaşanan olaylardan şikayetin artması mahkeme heyetini yargılama yapmasını engellerken, mahkeme başkanı Vehbi Benli, şikayetlere yol açan polis uygulamalarının yeraldığı duruşma tutanaklarının DGM Savcılığı'na gönderilmesine karar verdi. Benli, bu şikayetlerin İçişleri ve Adelet Bakanlıklarına duyurulması istemini ise reddetti.

OLAYLARIN BAŞLANGICI

DGM heyetinin yargılamayı yapmamasına neden olan polis uygulaması, ilk olarak İstanbul'dan gelen avukat ve izleyicileri taşıyan 7 otobüs Ankara girişinde Kazan'da durdurmasıyla başladı. Polis, otobüste yer alan avukat ve izleyicilerin kimlik tespitini yaptıktan sonra, tümünün ayrı ayrı fotograflarını çekmeye başladı. Polisin bu tutumuna karşı koyan avukat Bahri Bayram Belen ve Bülent Utku, otobüsteki diğer kişilerle birlikte Ankara Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü.

Bu olaydan sonra duruşmaya katılmak için Farabi Çevre Sokak'ta bulunan DGM binasına gelmek isteyen avukat ve izleyiciler her zaman olduğu gibi polis barikatlarıyla karşılaştılar. Çevre Sokağın hemen girişinde kurulan polis barikatını aşıp duruşmaya girmek isteyen avukat ve izleyicilerle polis arasında tartışma çıktı. Tartışmanın büyümesi üzerine polisin izleyici grubun üzerine yürüyerek tartakladığı görüldü. Bu arada İzmir'den gelen avukat Sezin Atmaca Sümer kendisinin avukat olduğunu söylemesine rağmen, polisin tartaklamasından kurtulamadı. Aynı şekilde İzmir'den gelen avukatlar arasında yer alan Diler Bosut da aynı müdaheleye maruz kaldı.

KALABALIK DAĞITILDI

Polisin kalabalığı tartaklayarak dağıtmasının ardından saat 9.30'da başlayan duruşmada, avukatlar ile sanıklar duruşma öncesi yaşanan olayları sert bir dille eleştirirken, bu uygulamaların duruşmanın acıklık ilkesini açıkça çiğnediğini ve mahkemenin bunu önlemesini istediler.

Davada hem sanık olarak yargılanan, hem de bazı sanıkların savunmanlığını üstlenen avukat Rasim Öz, polisin uygulamalarının, Türkiye'de her 10 yılda bir yaşanan askeri rejimlerde

TÜRKİYE SOSYALİST TARİH ARŞİVİ VAKFI

bile görülmediğini ifade ederek, "faşizmin ülkemizde var olduğu dönemlerde bile böyle terör, böyle şiddet görmedim. Duruşma salonunun yarısı siyasi şube görevlileriyle dolu. Türkiye'yi dünyaya rezil olmaktan kurtarın" diye konuştu.

Nihat Sargın da, duruşmanın açıklığı konusunda bir yanlış anlaşılma olduğunu, iki kişinin duruşma salonunda olmasının açıklık için yeterli görüldüğünü kaydederek, "oysa anayasa, isteyen herkesin duruşmaları izleyebileceğini öngörüyor. Mahkemenin aleni olması demek, herkesin elini kolunu sallaya sallaya duruşma salonuna girebilmesi demektir. Eğer onu kesiliyorsa eğer kimlik tespitiyle bir suç işlediği izlenimi yaratıyorlarsa orada aleniyet yoktur" dedi.

Sargın, mahkeme heyetine ya da sanıklara bir suikast yapılacağı yolunda ciddi bir istihbaratın alınması durumunda gerekli önlemlerin alınabileceğini hatırlatırken, polisin bugünkü uygulamasıyla mahkemenin yargılama yapmak istemesini önlemek istediğini savundu. Müdahalelerin fiili bir tecavüz halini aldığını belirten Sargın, "basit bir şekilde çözümlenebilecek olaylar, teröre dönüştürülüyor" diye konuştu.

BİZ BURAYA YARGILANMAYA GELDİK

Haydar Kutlu ise, avukatlarının haklarını kullanamadıklarını yerde hukuka bağlı ve hukukun üstünlüğüne saygılı bir yargılama yapıldığını hissetmelerinin olanaksız olduğunu söyledi. Kutlu, "biz dışarıdan mahkeme önüne çıkarak yargılanmak üzere geldi. Ancak, biz savunma hakkımızı kullanamıyoruz. Bu durumda kendimizin hukuka bağlı bir yargı önünde yargılandığımızı kabul edemem. Duruşmaların aleniyetinin sağlanmasını istiyorum" dedi.

Avukatların duruşma öncesi yaşanan olayların İçişleri Bakanlığı ile Adalet Bakanlığı'na duyurulmasını istemesinin ardından duruşmaya 20 dakika ara veren mahkeme heyeti, saat 11.40'da açıkladığı ara kararında, duruşma salonu dışında gelişen olayların mahkemeyi ilgilendirmediği yolunda daha önce aldığı kararı yineledi.

Mahkeme başkanı Vehbi Benli, yargılamanın ilk duruşmasından bu yana duruşmalar sırasında avukatlar ve sanıkların sürekli olarak duruşma salonu dışındaki olayları gündeme getirdiklerini belirterek, bu olayların yargılamanın yapılmasını engellediğini, bundan böyle dışarıda meydana gelen olayların "sözlü değil, yazılı olarak" bildirilmesini istedi.

"Yargılamaya devam edilmesine olanak kalmadığını" kaydeden başkan Vehbi Benli, duruşma tutanaklarının DGM savcılığı'na gönderilmesine karar verirken, olayların İçişleri Bakanlığı ile Adalet Bakanlığı'na duyurulması istemini reddetti.

Bu duruşma yapılamayan yargılamanın gelecek duruşma yapılmasına ve Nihat Sargın ile Haydar Kutlu'nun tutukluluk hallerinin devamına karar veren mahkeme, duruşmayı ileri bir tarihe erteledi.

TEPKİLER

İnsan Hakları Ankara Şube Sekreteri Nadir Karapınar, olay üzerine Adımlar Gazetesi koordinatörü Fatih Üstün ve içeri alınmayan izleyicilerden Vedat Baranoğlu İHD Ankara Şube Merkezinde bir basın toplantısı düzenledi.

Vedat Baranoğlu, sabah ki olayda siyasi polislerin, ellerinde ki ağaç dallarıyla DGM önünde toplanan 500 kişiyi tartaklayarak dağıttığını ileri sürdü. Tartaklananlar arasında Sezin Sümer Atmaca ve Diler Boşut adlı bayan avukatların ve avukat Rasim Öz'ün de bulunduğunu anlatan Baranoğlu, polislerin tekme, tokat ve coplarla saldırdığını söyledi.

Adımlar Gazetesi koordinatörü Fatih Üstün de, Adımlar muhlabiri Mehmet Güzel'in filmlerine el konulmasını eleştirdi. Üstün, davayı izlemek üzere Ankara'ya gelen otobüslerden birinin İstanbul'dan gelen dava avukatlarını, basının diğer izleyicileri diğer bir otobüsün de İzmit'ten gelen izleyicileri taşıdığını anlattı. Üstün, Ankara'ya sokulmayan kişilerden bir kısmının

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

parmak izi alınmak üzere polisce götürüldüğünü bu kişiler hakkında bilgi alamadıklarını söyledi. Üstün, polislerin tümünün sivil olduğunu kaydetti.

İHD Ankara Şube Sekreteri Nadir Karapınar davayı izlemek isteyenlerin içeri alınmamasının "yargılamanın aleniyetine aykırı" olduğunu savunurken, İstanbul'dan gelen dava avukatlarının şehre sokulmamasını da "savunma hakkının gasbı" olarak işledi. Bu tür baskıların demokratik hukuk devletiyle bağdaşmadığı savunan Karapınar, "başken'te bir siyasi polis terörü estirilmektedir" diye konuştu.

Çağdaş Gazeteciler Derneği Genel Başkanı Ahmet Abakay, sabah ki olayda Adımlar Gazetesi, muhabiri Mehmet Güzel'in filmlerine el konulmasını protesto ederek, polisin bu davranışını "yasadışı ve ilkel bir davranış" olarak niteledi.

İnsan Hakları Derneği Ankara Şube Başkanı Muzaffer İlhan Erdost'da bir basın açıklaması yayınlayarak olayı kınadı. Erdost'un açıklaması şöyle:

"Sargın ve Kutlu duruşması dolayısıyla, İstanbul-Kocaeli yönünden avukat ve dinleyici olarak gelenlerin otobüslerinin Kazan yakınında durdurulduğunu ve kente sokulmadığını; Bandırma yönünden gelen dinleyicilerin otobüsten indirilerek fotoğraflarının çekildiğini; Ankara'da, duruşma salonuna dinleyici olarak gitmek isteyenlerin Çevre Sokak girişinde durdurulduğunu ve zor kullanılarak dağıtıldığını, avukatlardan Rasim Öz, Sümer Atmaca, Diler Bosut'un tartaklandığını üzülerek izledik ve öğrendik.

Yerel seçim sonuçlarının, geçim sorunu kadar ve ondan da önce, halkın, demokratik özlemini ve istemlerini yansıttığı bir gerçektir. 12 Eylülün baskıcı politikasına karşı, işkencesiz, baskısız, korkusuz, özgür bir toplum özleminin yoğunlaştığı kent merkezlerinde, baskıların yeni bir boyut kazanarak yoğunlaşması dikkat çekicidir.

İzmir'de İnsan Hakları Derneği'nin "İnsan Hakları ve İşkence" panelinin yapılmasının engellenmesi, Ankar'da, Başkent'de, yurttaşların gezi (seyahat) özgürlüklerinden siyasal duruşmalara dinleyici olarak katılmasına değin bir dizi temel hak ve özgürlüklerin, şiddet/zor kullanılarak engellenmesini, evrensel sözleşmelere, yasalara ve halkın genel özlemine aykırı davranışlar olması nedeniyle de kınıyoruz.

Bu tür uygulamaları, demokratikleşmeyi engelleyici, ortamı sertleştirerek baskıcı yönetimi süregenleştirici, kaos ve kaygı yaratmaya ortam hazırlayıcı baskılar olarak niteliyor, yöneticilerden, bu tür yasa-dışı uygulamalara son vermelerini istiyor ve bekliyoruz."

Ankara Barosu Yönetim Kurulu olağanüstü toplanarak, olayı kınayan bir açıklama yayınladı. Baro açıklamasında:

"21.4.1989 günü Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesinde yargılaması sürdürülen Haydar Kutlu ve Nihat Sargın davası duruşması öncesi ve sırasında meydana gelen olaylarla ilgili olağanüstü yapılan Baro Yönetim Kurulu toplantısında, aşağıdaki hususlarda açıklama yapılmasına karar verilmiştir.

"Hukuk devletinde, yargılamanın her türlü baskıdan uzak ve savunmanın kutsallığının esas alınmasının gereği şart olmasına karşın, aksine savunma avukatlarına yönelik tecavüz açıkca yargılamanın selametine gölge düşürmüştür.

Avukatların şahsında savunma hakkı engellenmiştir.

Baromuz yaratılan olay ve sorumlularını kınayarak, haklarında bir an önce yasal yollara başvurulmasını ilgililerden beklemektedir." denildi.

Duruşmayı izlemeye gelen yabancı delegasyon da düzenledikleri basın toplantısı ile durumu protesto ederek "yapılanların demokrasi ile bağdaştırılmasının olanaksız olduğunu, söylediler. Yabancı delegasyon yaşadıklarını ve gördüklerini ülkelerinde konu ile ilgili tüm kuruluşlara aktaracaklarını da ilave ettiler. Delegasyon şu isimlerden oluşuyor:

DANİMARKA

Steen PARKER -Pedagog

F. ALMANYA

Otmar Steinbiker-Gazeteci

Ursula Schumm Gorling- Profosör

Norman Paech-Profosör

Herman Müller-Antifaşist Örgütü Temsilcisi (VVN)

Sophie Rieger-Nurnberg Belediye M.Üyesi (Yeşillerden)

Siegfried İmholz-D.K.P. FORTH Bölge Başkanı "Avrupa Parlementosu Adayı)

YUNANİSTAN

Solimiotis Mitros-AGİAVARVARA. Belodiye Başkanı.

Startis Anastapulo-Genel Hizmetleri Federasyonu M.Y. Üyesi

D. ALMAN

Frederich Wolff-Hukukçu

Reinhard Rathgon-Çevirmen

İNGİLTERE

Stephen Kamlish -Hukukcu

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

aydınlar
SİYASİ HABER VE YORUM GAZETESİ

HABER MERKEZİ
INFORMATION CENTER
INFORMATION CENTRE
INFORMATION ZENTRUM

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

"ÖLÜM ORUCU"NDA 15.GÜN

NASIL Kİ;NELSON MANDELA'YI DESTEKLEMEK İÇİN, "siyah"OLMAK GEREKMİYORSA,BUGÜN KUTLU/SARGIN'I DESTEKLEMEK VE YAŞAMALARI İÇİN BİRŞEYLER YAPMAK DA,"komünist"OLMAYI GEREKTİRMİYOR..."

"ANTALYA/KUTLU-SARGIN DAYANIŞMA KOMİTESİ"

20.04.1990

++ THEODORAKİS 8 ÜLKEDE VERECEĞİ 23 KONSERDE,İLK KONUSUNUN "KUTLU/SARGIN" OLACAĞINI AÇIKLADI.(s.1)
++ KUTLU/SARGIN'DAN THEODARAKİS'E TEŞEKKÜR MESAJI.(s.1)
++ REFAH PARTİSİ HEYETİ,KUTLU/SARGIN'I ZİYARET EDİYOR.(s.1)
++ YAŞAMA HAKKI'NA SAYGI.(s.2)
+"Kutlu/Sargın ve Beşikçi Dostları","Yaşama Hakkına Saygı"düşüncesinden yola çıkarak Hükümet ve Parlamento'ya Yaşamın Değerini hatırlatmak üzere,ORGAN BAĞIŞI yaptı."
++ KUTLU/SARGIN'A AVUSTRALYA'DAN DESTEK.(s.2)
++ TBKP HEYETİ ANKARA'DAKİ TEMASLARINI SÜRDÜRÜYOR.(s.3)
+SHP GRUP BAŞKANVEKİLİ "GÜNEŞ","ÇETİN" veDYP GRUP BAŞKANVEKİLİ "TOPTAN" İLE GÖRÜŞME.
++ SENDİKACILAR"İMREN AYKUT"LA GÖRÜŞECEK.(s.3)
++ HAK-İŞ GENEL BAŞKANI ÇELİK:"141-142-163 KALMALI."(S.3)
++ BAKIRÇAY BELEDİYE BAŞKANLARI'NDAN ORTAK AÇIKLAMA.(s.4)
++ ANKARA'LI GENÇLERDEN KUTLU/SARGIN'A DESTEK.(s.4)
++ "DEMOKRASİ VE ÖZGÜRLÜK,HEMEN ŞİMDİ:." AÇLIK GREVLERİ YURDA YAYILIYOR.(s.5)
++ "KUTLU/SARGIN"AMİŞLERİNE ENGEL.(s.5)
++ TBKP SÖZCÜSÜ,YALÇIN ERGÜNDOĞAN;"KUTLU/SARGIN DOSTLARINA YAPILAN BASKILARI KINADI"(s.6)
++ İZMİR'DE "HUNİ"Lİ "ALIŞAMADIK"EYLEMİ.(s.6)
++ YEŞİLLER'DEN"TARİHİ EYLEM".(s.6)
++ ALMANYA"TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE DEMOKRASİ GİRİŞİMİ"(s.7)
++ İZMİR'DE AÇIKLAMA YAPAN MÜHENDİS VE MİMARLAR;"KUTLU/SARGIN'I ÖLÜM ORUCU'NA İTEN HÜKÜMET'TİR.(s.7)
++"KUTLU/SARGIN İÇİN ÖZGÜRLÜK AĞACI" (s.9)

Yönetim Yeri : Peykhane Sk. No : 44 / 4 Sultanahmet - İSTANBUL
TEL : 516 97 65 - 66 FAX : 516 11 79

THEDORAKİS 8 ÜLKEDE VERECEĞİ 23 KONSERDE İLK KONUSUNUN KUTLU-SARGIN OLACAĞINI AÇIKLADI.

ATİNA

"Yeni Yunan Hükümetinin Türkiye ile ilişkilerden sorumlu Devlet Bakanı ünlü müzisyen THEDORAKİS,Kutlu-Sargın'ın ölüm orucuna başlamasının hemen ardından Turgut Özal'ı telefonla arayarak serbest bırakılmalarını istemişti."

Daha önce Cumhurbaşkanı Özal'ı telefonla arayan Thedorakis Kutlu ve Sargın'ın serbest bırakılmalarını istemişti.Bakan Thedorakis aynı talebi bu kez de Dışişleri Bakanlığı kanalı ile Cumhurbaşkanlığına yineledi.

23 Nisan'dan başlayarak Hollahda,Federal Almanya,Demokratik Almanya,Belçika,Fransa,İsviçre ve Ispanya'da toplam 23 konser vereceğini ve konserlerin Uluslararası Af Örgütü şemsiyesi altında olacağını açıklayan Thedorakis Adımlar Haber Merkezi Atina Muhabiri ile görüştü.

Sanatçı Bakan Thedorakis arkadaşımıza "Açlık Grevindeki arkadaşlarıma en sıcak dayanışma duygularımı ve desteğimi iletiniz.Uluslararası Af Örgütü şemsiyesi altında düzenlenen 8 ülkede toplam 23 konserimde ilk konu olarak Kutlu ve Sargın'la dayanışmayı almak istediğimi bildirdim.Örgüt bunu kabul etti.23 Konserde de gerek benim organizatörlerim, gerekse Af Örgütü temsilcileri konu ile ilgili aydınlatıcı çaba göstereceklerdir."dedi.

Kutlu ve Sargın'ın durumunun kendisini son derece kaygılandırdığını ve onların talepleri için elinden gelen çabayı göstereceğini belirten sanatçı onlar için çok yönlü girişimlerde bulunacak.

KUTLU-SARGIN'DAN THEDORAKİS'E MESAJ

Ölüm orucu eylemini sürdüren Kutlu-Sargın Adımlar Haber Merkezi aracılığı ile Thedorakis'e bir mesaj ilettiler.Kutlu ve Sargın dün Thedorakis'e ulaştırılan mesajlarında Sanatçı-Bakan'ın dayanışması ve sıcak ilgisi için teşekkür ettiler.

0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0

REFAH PARTİSİ HEYETİ KUTLU-SARGIN'I ZİYARET EDİYOR ANKARA

Adımlar Haber Merkezi'nin edindiği bilgiye göre Şener BATTAL başkanlığında bir Refah Partisi heyeti bugün saat 12'de Kutlu ve Sargın'ı ziyaret için cezaevine gidecek.

0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0 0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

"YAŞAMA HAKKINA SAYGI"

İSTANBUL

"Yaşama Hakkına Saygı"düşüncesinden yola çıkan ve Hükümet ile Parlementoya yaşamın değerini hatırlatmak isteyen bir grup Kutlu-Sargın dostu Çapa Hastanesinde ORGAN BAĞIŞLIYORLAR."

"Bugün saat 10.30'da hastane önünde toplanan organ bağışçıları bir de basın açıklaması yaptılar.Basın açıklaması özetle aşağıya çıkarılmıştır:"

"YAŞAMAK DİRENMEKTİR
DİRENMEK SEVMEKTİR"

"Hayatı seviyoruz.Sevgiyi yaşadıkça direniyoruz.Direndikçe sevmeyi öğreniyoruz.

"Hayatı seviyoruz.Sevgiyi yaşadıkça özgürlüğün tadını anlıyoruz.

#141,142,163 Düşünceyi,yaşamayı engelliyor.141,142,163 Hayatımızın kara bulutları.Gelin bulutları dağıtalım.Düşünelim ve yaşayalım."

"Bizler,düşünmeye ve yaşamaya sevdalı Sargın-Kutlu-Beşikçi dostlarn beynimizi ve gözlerimizi bağışlıyoruz.

"Beynimizi düşünmeyi unutan,engelleyen,kara bulutları üzerimize salan güçlere adıyoruz.

"Gözlerimizi parlamenterlere adıyoruz,çıplak gerçeği görebilsinler, ceza maddesinin karaünlü maddelerini kaldırsınlar diye"

0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0

KUTLU-SARGIN'A AVUSTRALYA'DAN DESTEK

SİDNEY

Bugün Türkiye'ye gelecek ve Gelibolu Zaferi'nin yıldönümü kutlamalarına katılacak olan Avustralya iktidar partisine mensup üç milletvekili Adımlar Haber Merkezi Avustralya muhabiri ile görüştüler.

Bugün Türkiye'ye gelecek olan Bruce Charles,Peter Baldvin ve Larie Sorgusson Sidney'den Turgut Özal ve Yıldırım Akbulut'a çektikleri telgraflarda Kutlu ve Sargın'ın serbest bırakılmalarını istediler.

Avustralya'nın resmi temsilcileri olarak Gelibolu'daki törenlere katılacak olan milletvekilleri Adımlar Haber Merkezi muhabirine Türkiye'de bulundukları sürede Türk Hükümeti nezdinde girişimlerde bulunacaklarını bildirdiler.

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TBKP HEYETİ ANKARA'DAKİ TEMASLARINI SÜRDÜRÜYOR

DYP GURUP BAŞKANVEKİLİ KÖKSAL TOPTAN ve SHP GURUP BAŞKANVEKİLİ HASAN FEHMİ GÜNEŞ İLE GÖRÜŞME.

"141-142-163.'ün Kalkması İçin Top Hükümette"

(ANKARA/Adımlar Haber Merkezi)-Bir süredir Ankara'da çeşitli çevrelerle temaslarını sürdüren TBKP heyeti dün TBMM'de DYP Gurup Başkan Vekili Köksal Toptan ile görüştü.

++ TBKP heyeti'nin Toptan'la yaptığı görüşmede,Kutlu /Sargın'ın başlattıkları "ölüm orucu" ve TCK'nın 141-142-163.maddelerinin kaldırılması konusunda Köksal Toptan şunları söyledi:"Bu maddelerin kaldırılması doğrultusunda Meclis'te olumlu oy kullanacağız.Fakat,Meclis aritmetiğine bakıldığında asıl işin ANAP'ta oldu ğu görülüyor"

Öte yandan,TBKP heyeti ile görüşmesinde Köksal Toptan,DYP Genel Başkanı Demirel ile görüşerek,Ankara Merkez Kapalı Cezaevi'nde bulunan Kutlu ve Sargın'ı ziyaret edebileceklerini de belirtti.

++ TBKP heyeti SHP Gurup BaşkanVekili Hasan Fehmi Güneş'le yaptıkları görüşmede,Güneş;"Biz CHP döneminden beri TCK'nın 141 -142-163.maddelerinin kaldırılmasını savunuyoruz.Şimdi de Meclise bu konuda önerge verdik. Cezaevini de ziyaret ederek daha ileri bir adım attık.Bundan sonra iş tamamen Hükümet'in elinde.Bu konuda Hükümetin tüm çalışmalarına katılarak, bu maddelerin tamamıyla kalkmasına çalışacağız" dedi.

++ TBKP Heyeti'nin SHP Gurup Başkan vekillerinden Hikmet Çetin ile yaptıkları görüşmede,Hikmet Çetin Adalet Bakanı Sungurlu ile yaptığı görüşmeyi TBKP heyetine aktararak,"görüşmemiz çok olumlu geçti.1 saate yakın görüştük.Konunun Bakanlar Kurulu'nda bugün görüşüleceğini bildirdi"dedi.

SENDİKACILAR KUTLU/SARGIN İÇİN İMREN AYKUT İLE GÖRÜŞECEK

(ANKARA)-Aralarında Hak-İş'e bağlı Öz Gıda İş Sendikası şube başkanı Mustafa Paçal,Türk-İş'e bağlı Petrol-İş Sendikası'ndan Nesimi Aksakal, Yol-İş Sendikası'ndan Ercan Atmaca,Otomobil-İş Sendikası'ndan Osman Yıldız,Orhan Ekmen,Yeni Haber-İş Sendikası(DİSK)Genel Başkanı Eyüp Sıhhatli,Aster-İş Sendikası(DİSK)Genel Başkanı Ayhan Dümen'in de bulunduğu heyet Çalışma Bakanı İmren Aykut ile bu gün bir görüşme yapacak.

HAK-İŞ GENEL BAŞKANI,NECATİ ÇELİK:"141-142-163 KALKMALIDIR"

Hak-İş Genel Başkanı Necati Çelik yaptığı açıklamada,"TCK'nın 141-142 ve 163.maddeleri kalkmalıdır"dedi.Çelik açıklamasında,"yasakların kalkması doğrultusunda gerekli tüm girişimleri ve üzerimize düşen görevleri yerine getireceğiz.Demokrasi karşıtı gelişmelere karşı,demokrasi yanlıları birlikte hareket etmelidirler" dedi.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TBKP HEYETİ ANKARA'DA BAZI KİŞİ VE KURULUŞLARI ZİYARET ETTİ

ANKARA - TBKP'Sinden Ali Hikmet Fırat ile Veli Saltık ve İsmet Erol Ankara'da bazı kişi ve kuruluşları ziyaret ederek fikir ve düşünce özgürlüğünün sağlanması konusunda bir dizi temaslarda bulundu.

Önce SHP İl Başkanı Vecihi Mutlu ile görüşen TBKP heyeti, Adımlar Haber Merkezine verdiği bilgide görüşmelerin çok olumlu geçtiğini belirtti.SHP İl Başkanı Vecihi Mutlu 141-142. maddelerin kaldırılması konusunun kendi programlarında da bulunduğunu hatırlatarak "Biz bu maddelerin kalkmasını istiyoruz,demokrasinin gelişmesini istiyoruz. Tutuklulara hapishanede ziyaret,imza kampanyası,parti merkezlerimize afiş asma gibi bir dizi eylemi en kısa zamanda yapmaya çalışacağız." dedi.

Öte yandan, SHP İl Kadın Komitesi Kutlu ve Sargın'ı desteklemek amacıyla demokrasi yürüyüşü kararı aldı. Kadınlar yarın yakalarında karanfiller olduğu halde Kültür Park'ta buluşacak.

TBKP heyeti daha sonra Sincan Belediye Başkanı Aziz Gürsoy, Ankara Tabip Odası ile Gazeteci-Yazar Mustafa Ekmekçi'yi ziyaret etti. Sincan Belediye Başkanı Gürsoy, dayanışma toplantılarına katılacağını belirterek "Kutlu ve Sargın için yurt dışından gelecek olan heyetlere ev sahipliği yapacağım." dedi.

BAKIRÇAY BELEDİYE BAŞKANLARINDAN ORTAK AÇIKLAMA (İZMİR)

Aralarında Bergama,Dikili,Kınık,Bağarası ve Aliağa'nın da bulunduğu Bakırçay Belediye Başkanları ortak bir açıklama yaparak, Ülkemizde yaşanan olayların giderek demokratikleşme hareketine zarar vermeye başladığını bildirdiler. Bakırçay Belediye Başkanlarının ortak açıklamalarında özetle "Düşünce ve örgütlenme özgürlükleri gaspedilen ve bu yüzden ölüm orucuna başlayan Haydar Kutlu ve Nihat Sargın için derhal önlem alınmalıdır.Laik ve demokratik bir Türkiye için demokrasi önündeki tüm engeller kaldırılmalıdır." denildi.

ANKARA'LI GENÇLERDEN KUTLU VE SARGI'A DESTEK

ANKARA - Ankara'da Kutlu ve Sargın'ın eylemlerini desteklediklerini bildiren bir grup genç DSP İl Başkanı ile görüşerek insanların düşüncelerinden dolayı ölmemelerini, demokrasinin önünü tıkayan 141-142-163.maddelerin kaldırılmasını istediler.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

"DEMOKRASİ VE ÖZGÜRLÜK .HEMEN ŞİMDİ!.." / AÇLIK GREVLERİ YURDA YAYILIYOR.

TBKP liderleri Haydar Kutlu ve Nihat Sargın'ın başlattıkları"ölüm Orucu" bugün 15.gününe girerken,"Demokrasi ve Özgürlük.Hemen Şimdi." talebi doğrultusunda yurt düzeyinde "açlık grevleri"yaygınlaşıyor.

++ Adımlar Haber Merkezi Muhabirleri'nin edindikleri bilgilere göre, 21.Nisan Cumartesi günü İstanbul'da 90 kişi "açlık grevi "ne başlıyor.

++ İZMİR'de DGM'de yargılanan 16 TBKP yöneticisi"Açlık Grevi"ne başladı. 2 gün süreli olarak başlatılan "açlık grevi"ne katılanları,Refah Partisi Konak İlçe Başkanı,İnsan Hakları Derneği İzmir Şb.başkanı,Sosyalist Parti yöneticileri,TGİP çevresi ve yurttaşlar ziyaret etti.

++ ADANA'da dönüşümlü olarak sürdürüleceği bildirilen "açlık grevi" 4 kişinin katılımı ile başladı.Önümüzdeki günlerde "açlık grevi"ne katılanların sayısının artacağı bildirildi.

++ ANTALYA'da 48 saat süreli ve dönüşümlü olarak "Açlık Grevi"ne başlandı.Açlık grevi'nin "Kutlu-Sargın'ın" eylemi sonuçlanana dek süreceği açıklandı.

++ MUĞLA'da,Necati Demirel ve Özcan Özgür "açlık grevi"ne başladı. Açlık grevlerinin Muğla'da giderek yaygınlaşacağı bildirildi.

++ NAZİLLİ'de İlker Demir ve Hasan Türe"açlık grevi "ne başl adı. Muğla'da da açlık grevlerinin artarak süreceği bildirildi.

++ İNGİLTERE'de bulunan ve Türkiye'ye dönüşü engellenen politik göçmen, "Nafiz Bostancı" "açlık grevi"ne başladı.Nafiz Bostancı,Adımlar Haber Merkezi'ne yaptığı açıklamada,"açlık grevini Kutlu ve Sargın'ın çerçevesini çizdiği koşullar gerçekleşene dek"sürdüreğini bildirdi..

++ KOCAELİ'de 30 kişi dönüşümlü olarak"açlık grevi"ne başladı. Kocaeli'li TBKP'liler adına bir açıklama yapan Mehmet Alçınkaya; "açlık grevlerine TCK'nın 141-142 ve 163.maddelerinin kaldırılması ve " hemen şimdi demokrasi"istemi ile başladıklarını"bildirdi.

KUTLU/SARGIN AFİŞLERİNE ENGEL

"Demokrasi İçin Ölüm Orucu.Bir İmza Ver.Bir Adım At. Bir Türkü Söyle.Birşeyler Yap Ölmesinler""Kutlu/Sargın Dostları" imzalı afişlerin dağıtımı ve yapıştırılmasına engeller sürüyor.

İstanbul'da çeşitli zamanlarda 70 kişinin gözaltına alınmasına ve 3 kişinin de tutuklanmasına yol açan afişler,yer yer Emniyet Müdürlüklerince görevlendirilen ekiplerce yapıştırıldıkları yerlerden söktürülmüştü.

++ Son olarak da Kocaeli Vali yardımcısı Cudi Kalkan imzasıyla,afişlerin dağıtımını talep eden Mehmet Alçınkaya'ya gönderilen resmi yazı ile;"İl idare kanunu'nun 11/c maddesince afişlerin dağıtılması ve yapıştırılmasına izin verilmediği"tebliğ edildi.

++ İzmir'de de Valilik söz konusu afişlerin dağıtım ve asılmasına

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TBKP SÖZCÜSÜ ERGÜNDOĞAN;"Kutlu/Sargın Dostları'na Yapılan Baskıları"KINADI.

(İSTANBUL)- TBKP liderleri,Haydar Kutlu ve Nihat Sargın'ın başlattıkları eylemi desteklemek üzere,çeşitli etkinlikler düzenleyen ya da bu etkinliklere katılan "Kutlu/Sargın Dostları"na yönelik baskılar üzerine bir açıklama yapan,TBKP Sözcüsü"Yalçın Ergündoğan";"Meşru ve tamamen barışçı yöntemlerle sürdürülen "demokrasi ve özgürlük" istemine yönelik olarak liderlerimizin başlattıkları eylemi destekleyen ve bu doğrultuda etkinlik gösterenlere yapılan baskıları kınıyoruz."dedi.

TBKP Sözcüsü Ergündoğan açıklamasını şöyle sürdürdü:"Kutlu ve Sargın'ın tutuklulukları çoktan bir ceza yaptırımı haline dönüşmüştür.

Yeni infaz yasası'na göre Kutlu/Sargın'ın tutukluluk süreci, 6 yıllık bir cezanın karşılığına denk düşmektedir.Düşüncelerini açıklamak ve en doğal insan haklarından"özgür siyaset yapma" hakkını kullanan 2 siyasi lidere uygulanan bu yaptırım artık Türkiye ve Dünya kamuoyunda bir infiale dönüşmüştür.Kamu vicdanında,"Kutlu/Sargın Rejimin Rehineleri Mi?",değilse,"neden hâla tutuklular sorusu" hükümet yetkililerinden yanıtını beklemektedir."

0-0-0-

ALMANYA "TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE DEMOKRASİ GİRİŞİMİ"NİN BAŞLATTIĞI DAYANIŞMA YAYGINLIK KAZANDI

BATI ALMANYA

Hakları ve Demokrasi Girişimi adına başkan Avukat İris Harff Koch'un teşebbüsü ile başlatılan Kutlu-Sargın'la dayanışma çalışmaları yeni katılımlarla yagınlık kazanıyor."

Nihat Sargın,Haydar Kutlu ve bütün politik mahkumların derhal serbest bırakılmasını isteyen bildiri çeşitli kuruluş ve kişiler tarafından Başbakan ve İçişleri Bakanına gönderiliyor.

Geçtiğimiz günlerde mesaj gönderen kuruluş ve kişilerin bazıları aşağıda sıralanmıştır:

Metal İşçileri Sendikası(İGM)Şube başkanı: Werner Ring
" " " Şube Sekreteri Walter Mann
Basın-Yayın İşçileri Sendikası Bölge Başkanı:Peter Baumann
Tarım " " (GGLF)Şube " Walter Kipling
İnşaat " " (BSE) " " Roland Aulbach
Gıda " " (NGG) " " Manfred Werske
Demiryolları " " (GDED) " " Hubert Fasnach
Birlik Sendikaları (DGB) " " Gerd Söhlein

Nikaragua ile dayanışma çalışmaları ile tanınan Dr.Gundekar Wirth, Yabancılar konusunda uzman Avukat Matthias Heese ve Avukat Michael Koch ile Bavyera eyaleti SDP Milletvekili Karin Redermacher.

Ayrıca Almanya'dan dayanışma ve protesto için kart pobtalanması sürüyor.

O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O

"SARGIN VE KUTLU'YU ÖLÜM ORUCUNA ZORLAYAN HÜKÜMETTİR"

İZMİR

"İzmir'de bir açıklama yapan Mühendis ve Mimarlar meslektaşlarını Kutlu-Sargın ve Beşikçi ile dayanışmaya çağırdılar."

Fasih Kutluay(Makina Mühendisi),Halil Arkayın(Ziraat)Hüsnü Yurttaş(Gemi),Macit Mutaf(Elektrik),Sadettin Uçkun(İnşaat),Talat Özmen(Kimya), Tufan Karaçorlu(Şehir Plancısı),Tufan Arkayın(Mimar)ve Turhan Tuna(Makina) tarafından imzalanan çağrıda Tüm siyazal tutuklu ve hükümlülerin salıverilmesi ,Kutlu,Sargın ve Beşikçi'nin derhal serbest bırakılması ve 141,142 ve 163'ün kaldırılması talep edildi ve dayanışma istendi.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

SP ESKİŞEHİR İL BAŞKANI AHMET KARATEPE
"FİKİR VE DÜŞÜNCELER ÖZGÜR OLMALIDIR"

ESKİŞEHİR - Sosyalist Parti Eskişehir İl Başkanı Ahmet Karatepe dün bir basın açıklaması yaparak, Kutlu ile Sargın'ın 141-142-163. maddelerin kaldırılmasına yönelik sürdürdükleri açlık grevini desteklediklerini açıkladı. Başta basın olmak üzere tüm demokratik kitle örgütlerini mücadeleye çağıran Ahmet Karatepe "Başta milletimizin ortak sesi olan basın olmak üzere demokratik kitle örgütlerini ve demokrat,devrimci, sosyalist herkesi, basın özgürlüğünü ve yerleşme özgürlüğünü ortadan kaldıran son kararnameye karşı,

SU BASI

BOLUDA'DA DEMOKRASİ MÜCADELESİNE DESTEK

BOLU - Bolu Baro Başkanı Yener Bardakçıoğlu, SHP İl Yönetimi,DSP İl Başkanlığı ve birgrup aydın imza kampanyalarını destekliyeceklerini belirterek demokrasi mücadelesine sahip çıkacaklarını belirttiler.

0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0

AVUSTRALYALI SENATÖR'DEN AKBULUT'A MESAJ:
"POLİTİK TUTUKLULARI SERBEST BIRAKIN" SİDNEY

Avustralya'lı Senatör Olive Zakharov Başbakan Akbulut'a bir mesaj göndererek Kutlu-Sargın ve öteki politik tutukluların serbest bırakılmasını istedi.

(Mesajın orijinali ektedir)

0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0

KUTLU-SARGIN İÇİN ÖZGÜRLÜK AĞACI İZMİR

Önceki gün Karşıyaka'daki İnsan Hakları Parkı'na Kutlu ve Sargın için ÖZGÜRLÜK AĞACI dikildi.

Parkta düzenlenen törene İHD Başkanı,Dikili,Aliağa Belediye Başkanları ile Karşıyaka İl Genel Meclisi ve Belediye Meclisi üyeleri,Makina,İnşaat,Ziraat,Elektrik,Harita,Kent Planlama,Gemi Mühendisleri Odaları ve Mimarlar Odası temsilcileri ile açlık grevine başlayan TBKP'liler katıldı.Çevreden yurttaşların da ilgi gösterdiği törenle dikilen ÖZGÜRLÜK AĞACI TBKP'lilerce hergün düzenli olarak sulanıyor.

0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Demirel: Kutlu ve Sargın tutuksuz yargılansın

20.1.1990
Günes

Baştarafı 1. sayfada

"Olay büyük bir olaydır. 'TBMM'de eylem mi yapılır' diye bakmak yanlıştır. Üstelik bu milletvekillerinin Meclis'i çalışamaz hale getirmek gibi bir durumları yok. İnfiali, hiddeti ortaya koyuyorlar. Bu infial yalnızca onların değil, Türkiye'deki birçok kişinin tepkisidir. Meclis'de biz de yapmamız gerekeni yapıyoruz. Bu işi bayram seyran demeyeceğiz, takip edeceğiz."

Demirel Meclis Başkanı Kaya Erdem'le kararname ile ilgili olarak görüşüp görüşmeyeceği sorusuna da "Daha zamanı var. Görüşmeme gerek kalmayacağından ümitliyim" yanıtını verdi. Demirel, Meclis'te eylem yapacaklarını, ancak bunları açıklamak için erken olduğunu söyledi.

DYP lideri, 2000'e Doğru dergisinin iki haftadır basılamadığının hatırlatılması üzerine de şunları söyledi:

"Cumhurbaşkanı 'aldığımız tedbirler netice verdi' demiş. Hani sansür değildi. Bunlar çöküş işaretleridir. Gazetelerin, dergilerin yakasına yapışılacağına, eli silah tutan eşkıyanın yakasına yapışmak lazım. Hep yanlış yakalara yapışıyorlar. Ben de sansüre tabiyim. Güneydoğu ile söylediklerim yalnız o bölgede çıkıyor. Burası Sayın Özal'ın çiftliği değil. Üniter devlet, üniter devlete ters düşen bir tutum alırsa Türkiye devletinin bütünlüğünü ihlal eder. TBMM bu devletin bir dairesi değil en üst makamıdır. Bir hukuk ihlali çıkar, onun üzerine yat. Rejim çarpık. Bu son durumda çarpık rejim, biraz daha çarpıtılmıştır, rejimin tümüyle düzelmesi lazım."

Demirel son günlerde gündemde olan telefon dinleme olaylarıyla ilgili olarak da, "Telefon dinlemek kadar ayıp bir şey yoktur. Kim yapıyor, kim yaptırıyorsa anayasa suçu işliyor demektir. Mahremiyet, gizlilik hakkı kişiyi kişi yapar. Bir dönemler bana da sormuşlardı 'Kızılay meydanında söyleyemeyeceğim şeyi hiçbir yerde söylemem' demiştim. Devlet şimdi bu ayıbı yapıyor" dedi.

Süleyman Demirel, partinin genel merkezinde gazetecilerle yaptığı sohbet toplantısında Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde 22 Nisan'da yapılacak Cumhurbaşkanlığı seçimlerine de değindi.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

"27 yıl hapiste bekleyemezler"

Kutlu ve Sargın'a Mandela benzetmesi

20.4.1990
Hürriyet

İngiliz İşçi Partisi'nin aşırı solcu milletvekili Tonny Benn, düzenlediği basın toplantısında, 14 gündür açlık grevini sürdüren TBKP yöneticileri için Başbakan Thatcher'ın Türk hükümetini ikna edebileceğini söyledi ve "Ancak Kutlu ile Sargın için hayati tehlike var. Mandela gibi 27 yıl bekleyemezler" dedi...

● 22. sayfada

Kutlu ve Sargın'a Mandela benzetmesi

Mihrişah SAFA
LONDRA, (Hurriyet)

İNGİLİZ İşçi Partisi'nin aşırı solcu milletvekillerinden **Anthony Wedgewood Benn**, düzenlediği basın toplantısında, açlık grevini sürdüren **Kutlu** ve **Sargın**'ın serbest bırakılması için Türk Hükümeti'ne her türlü baskının yapılmasını isteyerek, ikiliyle tam dayanışma içinde olduklarını açıkladı.

İngiliz Parlamentosu'nda düzenlenen toplantıda konuşan **Benn**, önümüzdeki hafta Çanakkale Zaferi'nin 75'inci yıldönümü için ülkemize gelecek Başbakan **Margaret Thatcher**'ın da Türk Hükümeti'ni bu konuda ikna edebileceğini söyleyerek, şunları dedi:

"**Türkiye Birleşik Komünist Partisi** kurucularından Dr. **Nihat Sargın** ile **Haydar Kutlu**'nun 6 Nisan'dan beri açlık grevinde olduğunu biliyoruz. 2,5 yıldır hapiste tutulan **Kutlu** ve **Sargın**'ın mahkûmiyeti, duruşmasız bir dava. **Mandela**'nın haksız yere yargılanmasına benziyor, ancak **Mandela** serbest kalmak için 27 yıl bekledi. **Kutlu** ve **Sargın** için hayati tehlike söz konusu. Bu kadar bekleyemezler.

Kutlu-Sargın'a özgürlük adı altında oluşturulan komitede **Tonny Benn**'den başka İşçi Partisi Milletvekili **Jeremy Corbyn**, avukat Lord **Tony Gifoord**, **John Baudon**, **John Riley** ile İngiliz İşçi Sendikaları T.U.C.'den üyeler yer alıyor. Komite yayınladığı bildiride **Kutlu-Sargın**'ın serbest bırakılması için Cumhurbaşkanı **Turgut Özal** ile Londra Büyükelçisi **Nurver Nureş**'e mektup yazılmasını istedi.

Bu arada İngiliz İşçi Sendikası (T.U.C.) Başkanı **Norman Willis**, Londra Büyükelçimiz **Nurver Nureş**'e bir mektup yazarak **Kutlu Sargın**'ın bir an önce ya serbest bırakılmasını veya kefaletle tahliye edilmesini istedi.

Hafta sonunda İskoçya'da başlayan İskoçya İşçi Sendikalar Konfederasyonu'nun toplantısında, Türk Hükümeti'nin **Kutlu - Sargın** davası ve insan haklarını çiğnediği iddiasıyla protesto edilmesine ilişkin karar tasarısı 600 delegenin oybirliğiyle kabul edildi.

Bu arada Avrupa Parlamentosu'na üye 30 İngiliz milletvekilinin de **Kutlu - Sargın** davasını protesto nedeniyle Cumhuriyet Gazetesi'ne önümüzdeki hafta için ilan verdiği öğrenildi.

TBKP'liler, Sultanahmet'te toplantı yaptı

Burak EKSEMİZ
İSTANBUL, (Hurriyet)

SULTANAHMET'te toplanan ve kendilerini "141 ve 142'nin mağdurları" olarak tanıtan bir grup geçmişte başlarından geçen, "kara mizah" diye adlandırdıkları olayları anlattı. Çay bahçesinde yapılan "141 ve 142 ile 55 yıl" toplantısını dinleyici olarak izleyen **Mehmet Ali Atsız** adlı yaşlı bir yurttaş, söz alarak, "**Neden 163'üncü maddeden hiç bahsetmiyorsunuz**" diye sordu (Devamı Sa.22, Sü.1'de)

TBKP'liler, Sultanahmet'te toplantı yaptı

Yıllardır binlerce kişinin Türk Ceza Kanunu'nun 141 ve 142'inci maddelerinden "**mağdur**" olduğunu öne süren bir grup TBKP'li, Sultanahmet'teki bir çay bahçesinde toplandılar. Söz konusu maddelerden yargılananların oldukça ilginç olaylar yaşadıklarını belirten TBKP'liler, "**55 yılda bu kara mizahın dünyada başka bir eşine pek ender rastlanabilir**" dediler. Aralarında **Mehmet Ali Aybar, Sıdıka Su, Mehmet Bozışık, Tektaş Ağaoğlu** ve **Yüksel Çengel**'in de bulunduğu gurup, geçmişte başlarından geçen olayları anlattılar.

Bu sırada **Mehmet Ali Aybar**'dan söz isteyen ak sakallı yaşlı bir yurttaş, "**Neden 163'üncü maddeden hiç bahsetmiyorsunuz**" diye sordu. 65 yaşındaki işçi emeklisi **Mehmet Ali Atsız**, "**Senin inancın başka, benim inancım başka. Ama birbirimizi görmezlikten gelmeyelim. 141, 142 ve 163'üncü maddeler hele bir kalksın, ondan sonra siz kendi yolunuza, biz kendi yolumuza. İşte asıl hürriyet böyle olur. İstiyorum ki inancından dolayı hiç kimse hapse girmesin**" dedi.

Mehmet Bozışık da, 1948 yılında komünizme hizmet etmekle suçlandığını öne sürerek, "**Oysa ben komünizme hizmet etmekten gurur duyuyorum**" diye konuştu. Polisin müdahale etmediği toplantıyı TBKP'liler, videoya kaydetti.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Bakanlar Kurulu'ndan sonuç çıkmadı, Kutlu ve Sargın ölüm orucunun 15. gününde

TBKP yönetiminden TRT'ye eleştiri

İç Politika Servisi — TBKP liderleri Haydar Kutlu ve **Nihat Sargın**'ın durumunun, Bakanlar Kurulu'nun önceki gece yapılan toplantısında gündeme getirilmediği öğrenildi. Sargın ve Kutlu'nun, Ankara Merkez Cezaevi'nde sürdürdükleri ölüm orucu, 14. gününü doldururken, destek eylemleri de yurtçapında yaygınlaştı. **"Kutlu ve Sargın'la Dayanışma Komisyonu"** kuruldu. İki tutuklu ile görüşen avukat **Halit Çelent, Kutlu ve Sargın**'ın ölüm orucunu sürdürme kararında olduklarını söyledi. TBKP Merkez Yönetimi tarafından TRT Genel Müdürlüğü'ne gönderilen mektupta, Kutlu ve Sargın'la ilgili haberlere bültenlerde yer verilmemesi eleştirildi.

Bakanlar Kurulu'nun önceki günkü toplantısında Haydar Kutlu ve Nihat Sargın'ın durumlarının konuşulmadığı öğrenildi. **"Durumlarına tabii üzülüyorum. Ölüm orucundan vazgeçmeleri için ikna metotları devam ediyor"** diyen Adalet Bakanı Oltan Sungurlu'nun, beklenenin aksine Bakanlar Kurulu'na konuyu getirmediği kaydedildi. Bakanlar Kurulu toplantısından sonra bu konuda bir açıklama yapılmadı.

Ankara'da Kutlu ve Sargın ile Dayanışma Komitesi kurulduğunu bildiren Avukat Halit Çelenk, bilim adamı, gazeteci ve avukatlardan oluşan komisyonun hazırladığı ve imzaya açtığı metni okudu. Çelenk, Türkiye'de demokratikleşmenin temel unsurlarının son aylarda sistemli bir biçimde gündem dışına itildiğini vurguladı. Avukat Halit Çelenk, Kutlu ve Sargın'ın ölüm orucuna başlarken yaptıkları açıklamada, **"141 ve 142. maddenin kaldırılması emareleri görülene kadar"** ifadesinin bulunduğunu da hatırlatarak, **"141 ve 142 ile ilgili olarak Adalet Bakanlığı'nca hazırlanan tasarının TBMM'ye getirilmesi, bu açlık grevi sorununu çözebilir"** dedi.

İmzaya açılan metinde Kutlu ve Sargın'ın yaşamlarının tehlike altında olduğuna değinilerek özetle şöyle deniliyor:

"Şu ana kadar gözlendiği gibi bundan sonra da TCK'da yapılacak değişikliğin inandırıcı belirtileri ortaya çıkmadığı ya da tahliye edilmedikleri takdirde, hayatları kurtarılamayabilir. Bunun sorumluluğunun ise çözüm bulamayan makamlara ait olacağı kuşkusuzdur. Hükümeti, TBMM'yi siyasal partileri sorumlu davranmaya davet ediyoruz."

Öte yandan Kutlu ve Sargın'ın yaptıkları başvurular üzerine, Avrupa İnsan Hakları Komisyonu'nca görevlendirilen doktorlar, dün de Haydar Kutlu'yu 4 saat süren bir muayeneden geçirdiler. Ankara Merkez Kapalı Cezaevi'nden saat 09.00 sıralarında alınarak Ankara Üniversitesi İbni Sina Hastanesi'ne getirilen Kutlu, komisyonca görevlendirilen üç doktor tarafından muayene edildikten sonra, 14.00'te tekrar cezaevine götürüldü.

Bu arada Refah Partisi'nden bir heyetin bugün saat 14.00'de Haydar Kutlu ile Nihat Sargın'ı tutuklu bulundukları Ankara Merkez Kapalı Cezaevi'nde ziyaret edecekleri bildirildi.

TBKP merkez yönetimi adına **Erdal Tatlu**, TRT Genel Müdürü **Kerim Aydın Erdem**'e bir mektup göndererek, Kutlu ve Sargın ile ilgili haberlere, TRT haber bültenlerinden yer verilmemesini eleştirdi. Tatlu, mektubunda, **"Unutulmamalıdır ki Türkiye için çok önemli bir konuya dikkati çeken bu iki siyaset adamının bugün içinde bulundukları durum, en az Gümülcine'deki Türkler ve Sadık Ahmet olayı kadar haber değeri taşımaktadır"** görüşüne yer verdi.

TBKP liderlerinin ölüm orucuna destek vermek için Sultanahmet Sultansofrası'nda bir araya gelen **"düşünce suçluları"**, Kutlu ve Sargın'ın **"ölüme itilmemeleri"**ni istediler. 141 ve 142. maddelerle **"nasıl tanıştıklarını"** anlatan **"düşünce suçluları"** arasında **Mehmet Ali Aybar, Rasih Nuri İleri, Tektaş Ağaoğlu, Sıdıka Su, Reha İsvan, Oral Çalışlar, Mehmet Kemal, Mehmet Bozışık, Nevzat Çelik** gibi çok sayıda yazar, sanatçı, gazeteci ve politikacı yer aldı.

Kutlu ve Sargın'a destek vermek amacıyla Yıldız Üniversitesi'nde bir grup öğrenci dün türkü söyleyip söyleşi yaptılar. Öğrenciler dağıttıkları yazılı açıklamada da 141 ve 142'nin kalkmasını istediler. Bugün de kendilerini **"Kutlu, Sargın, Beşikçi dostları"** diye adlandıran bir grubun Çapa Tıp Fakültesi'ne giderek Kutlu ve Sargın'ın eylemlerini desteklemek için organ bağışında bulunacakları bildirildi.

Demirel:

'Kutlu ve Sargın serbest bırakılsın'

TBKP liderleri Kutlu ve Sargın, ölüm orucunun 15. gününe girdiler. Başbakan Yıldırım Akbulut, 141-142 ve 163. maddelerle ilgili çalışmaların sürdüğünü

11 Sayfada

20.4.1990

CUMHURİYET

'TBKP bölücü partidir'

■ **ANKARA (ANKA)** — Ankara DGM Cumhuriyet Savcılığı, 60 TBKP yöneticisi ve üyesi için açtığı davada TBKP'nin "bölücü Kürtçü bir örgüt" olduğunu ileri sürdü. DGM Savcılığı'nca hazırlanan iddianamede, "TBKP sadece bilimsel sosyalist bir parti olmayıp aynı zamanda bölücü bir örgüt ve partidir" denildi. Ankara DGM Cumhuriyet Başsavcısı Nusret Demiral ve savcı Binbaşı Ülku Coşkun'un hazırladığı 300 sayfalık iddianameyle haklarında dava açılan 10'u tutuklu 60 TBKP üyesinin yargılanmasına 2 mayıs günü başlanacak.

TÜRKİYE SOSYAL TARİHİ ARŞİVİ VAKFI

SU BASI 90 1 5161179TEL No.90-1-5161179 Apr.20,90 13:54 20.04. 90 12:32

söylüyorsam, önemlidir"

"Kutlu-Sargın bırakılsın"

● Demirel, "Aynı suçtan diğer arkadaşlarını dışarıdan yargılıyorsunuz. TBKP yöneticileri Kutlu ile Sargın iki yıldır tutuklu. Hemen tahliye edilmeliler. Ben seneler ce anti-komünist düşünceyi temsil ettim, bunu ben söylüyorsam önemlidir. Türkiye'nin imajı düzeltilmeli" dedi

HABERİ 10. SAYFADA

Kutlu-Sargın'a Demirel'den destek

ANKARA, ÖZEL

DYP Genel Başkanı **Süleyman Demirel**, yaklaşık iki yıldır tutuklu olarak yargılanan TBKP yöneticileri **Haydar Kutlu** ve **Nihat Sargın**'ın hemen tahliye edilmelerini istedi.

Demirel, dün parti genel merkezinde gazetecilere çeşitli konulardaki görüşlerini anlattı ve çeşitli soruları yanıtladı. **Süleyman Demirel**, TBKP yöneticiler **Haydar Kutlu** ve **Nihat Sargın**'ın iki senedir tutuklu olarak yargılandıklarını ifade ederek olayın insani ve siyasi bakımdan değişik boyut kazandığını ve bu durumun dışarıda Türkiye aleyhinde kullanıldığına dikkat çekti. **Demirel, "Aynı suçtan diğer arkadaşlarını açıktan yargılıyorsunuz Kutlu ve Sargın'ı niye tutuklu yargılıyorsunuz? Diyeceklerdir ki 'Kaçabilirler'. İyi ama bu adamlar kaçsaydı Türkiye'ye gelmezdiler. Bizim mahkemenin işine karıştığımız yok. Böyle bir olaydan dolayı Türkiye insan haklarını ihlal eden ülke imajı ve görüntüsünde olmamalı. Sorumlulara sesleniyorum Türkiye'nin imajını düzeltme ve hukuki sebeplerden dolayı Kutlu ve Sargın'ın bayram öncesi serbest bırakılması ve diğer arkadaşları gibi dışardan yargılanmaları gerekir. Ben Türkiye'de senelerce antikomünist düşünceyi temsil ettim, halen de savunuyorum bunu ben söylüyorsam önemlidir"** dedi.

• KARARNAME GENEL KURUL'A İNDİRİLSİN

Süleyman Demirel, Güneydoğu'daki terörü önlemek için hükümet tarafından uygulamaya konulan kanun kuvvetindeki kararnamenin görüşülmesi için TBMM Genel Kurulu gündemine acilen alınmasını istedi. **Demirel**, 7 sene zarfında 216 kanun kuvvetinde kararnamenin TBMM'ye geldiğini, bunlardan ancak 66 tanesinin konuşulduğunu ifade ederek şunları söyledi: **"Demek ki bir senede 9 tane görüşülmüş geriye 150 tane kalmış. Bu kararname de 151'inci sırada olduğuna göre 15 yıl sonra sıra gelir. Oysa bu kararnamenin Anayasa ile insan hakları ile çok yakın ilişkisi vardır. Bu kararnamenin TBMM'nin varlığıyla ilgisi vardır. Eğer hükümetler insan haklarını değiştirme hakkını kendilerinde görürlerse o zaman hem Anayasa, hem de TBMM'ye gerek yoktur. O nedenle bu kararname acele olarak TBMM gündemine gelmelidir. Esasen korkulacak bir şey yoktur, çoğunlukları vardır. 15 sene sonraya atmakla ellerine ne geçecektir. Meclisi hükümetlerin emrinde bir müessese değil, kişiliği olan bir müessese olarak görmemiz lazım."**

• AYIP BİR ŞEY

Süleyman Demirel telefonların dinlenmesiyle ilgili bir soruya karşılık, bu uygulamanın "ayıp bir şey" olduğunu kaydederek, **"Kişiyi kişi yapan mahremiyet hakkıdır. Hakkı ve hukuku çiğniyorlar ve Anayasa suçu işliyorlar. Kim yapıyorsa Anayasa suçu işliyor"** dedi.

Demirel, önceki gün TBMM'de bir grup milletvekilinin başlattığı oturma eylemiyle ilişkin bir soruyu yanıtlarken olayın önemli olduğunu belirtti. **"Bu olaya yapay bakmak yanlıştır. TBMM'ye hâkim olan grubun bu olaya ciddi olarak bakması gerekir. Bu olay infiali, tepkiyi ortaya koyuyor. Bu infial sadece onların değil, Türkiye'deki herkesin infialidir"** şeklinde konuştu.

Demirel, kararnameyle birlikte gündeme gelen basına sansürün, sansürden de öte bir uygulama olduğunu ifade ederek, **"Benim bile Güneydoğu ile ilgili sözlerim sansüre tabi tutuluyor. Mesajımın bir kısmını o bölgeye koymuyorlar. Gazetelerin, dergilerin yakasına yapışmaktansa si-**

Çay bahçesinde protesto

TCK'nın 141 ve 142'nci maddeleri, çay bahçesinde yapılan toplantı ile protesto edildi. Sultanahmet'teki çay bahçesinde çoğunluğunu TBKP'lilerin oluşturduğu yaklaşık yüz kişi çay içip anılarını anlattı. SHP İstanbul Milletvekili Yüksel Çengiz, eski TİP Genel Başkanı Mehmet Ali Aybar, yazar Mehmed Kemal'in de bulunduğu toplantıda yapılan konuşmalarda 141 ve 142. maddelerin bir an önce kaldırılması, Haydar Kutlu ile Nihat Sargın'ın salıverilmesi gibi istemler dile getirildi. Toplantıyı yoldan geçerken gördüğünü söyleyen ve bir konuşma yapan emekli işçi Mehmet Ali Adsız (65) da, 141-142'nin yanı sıra 163'üncü maddenin de kaldırılmasını istedi. Konuşması nedeniyle bol alkış alan Adsız, "Hep beraber mücadele edelim, herkes özgür olsun" dedi.

20.4.1990 CUMHURİYET

Bakanlar Kurulu'nda 141, 142 ve 163 tartışıldı

• Zülfikar DOĞAN • ANKARA

BAKANLAR Kurulu'nun önceki gece geç saatlere kadar süren toplantısında TCK'nın 141, 142 ve 163. maddelerine ilişkin değişiklik tasarısının bakanlar arasında sert tartışmalara ve karşılıklı sataşmalara neden olduğu öğrenildi.

Değişiklikle ilgili Bakanlar Kurulu'na bilgi veren Adalet Bakanı **Oltan Sungurlu**'nun, tasarının bir an önce TBMM'ye sevkinin gerçekleşmesini istediği ve söz konusu maddelerin zaten uygulanamadığını belirterek, **"O zaman bu maddelere karşılık gelen ceza sürelerini hafifletelim. Parti kurulmasını yine engelleyelim ama bir şeyler yapalım"** dediği bildirildi.

Devlet Bakanı **Işın Çelebi**'nin ise konuşmasında, Türkiye'nin bu maddeleri ceza yasalarında halen korumakla dünyadan soyutlandığını, uluslararası alandaki demokratik gelişmelerin gerisinde kaldığını söylediği belirtildi. Bu sözleri kabinede büyük ölçüde destek bulan **Çelebi** şunları söyledi:

"Dünya çoğulculuğa yöneliyor. Çoğulcu demokrasi, özgürlükler gelişiyor. Bu maddeleri korumakla dışarıdan soyutlanıyorsunuz. Haziran'da AGİK İnsan Hakları Konferansı için Kopenhag'a gideceksiniz. Buradn ne diyeceksiniz?"

Bu sözler üzerine Devlet Bakanı Vehbi **Dinçerler**, **"Çoğulculukla neyi kastediyorsunuz. Türkiye'de birden çok devletin olduğunu mu söylüyorsunuz?"** diyerek Çelebi'ye çıkıştı. **Dinçerler**'in havayı gerginleştiren bu sözlerini Devlet Bakanı **Mustafa Taşar**'la Milli Savunma Bakanı **Safa Giray** da destekledi. Konuşmasını sürdüren **Dinçerler**, tasarının bir genel seçim sonrasına bırakılıp bırakılamayacağını sordu. **Dinçerler**'in ayrıca şeriatçı bir partinin kurulmasına karşı olduğunu da ifade ettiği belirtildi.

Kültür Bakanı **Namık Kemal Zeybek**'in de Devlet Bakanı **Işın Çelebi**'yi destekleyici yönde konuşma yaptığı kaydedildi. Bu tartışmalardan sonra, tasarının Bakanlar Kurulu'nun gelecek toplantısında ele alınması görüşü ağırlık kazandı.

• KOMİSYONLAR KARARNAME DEPOSU

Bakanlar Kurulu'nun Güneydoğu olaylarını önlemek amacıyla hazırladığı kanun hükmündeki kararnamenin TBMM İçişleri Komisyonu'na sevk edilmesiyle, komisyonlarda bekleyen kararname sayısı 232'ye yükseldi.

TBMM komisyonlarında görüşülmeyi bekleyen 232 kararnamenin komisyonlara dağılımı şöyle:

Plan ve Bütçe Komisyonu 176, Milli Eğitim 18, Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm 10, Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret 9, Sağlık ve Sosyal İşler 8, Dışişleri 4 ve Anayasa Komisyonu 1.

Bakanlar Kurulu'nun İçişleri Komisyonu'na sevk ettiği 413 sayılı kararnamenin yanı sıra bu komisyonda bekleyen 3 kararname daha bulunuyor. Karayolları Trafik Kanunu, Belediye Kanunu ve Büyükşehir Belediyeleri Yönetimi Hakkındaki Kanun hükmündeki kararnamenin bazı maddelerinde değişiklik yapılmasını öngören bu kararnameler komisyonda 2 yıldan bu yana bekliyor.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA

Ölüm orucunda 15. gün

ANKARA, ÖZEL

TBKP yöneticileri **Haydar Kutlu** ve **Nihat Sargın**'ın açlık grevine başlamasından sonra kurulan dayanışma komitesinin üyeleri dün bir basın toplantısı düzenleyerek, iki yöneticinin derhal serbest bırakılması çağrısı yaptılar.

Basın toplantısında komite adına konuşan **Kutlu** ve **Sargın**'ın avukatlarından **Halit Çelenk**, komisyonun Cumhurbaşkanı **Turgut Özal** ve Başbakan **Yıldırım Akbulut** ile görüşmek amacıyla randevu istediğini bildirdi, ancak her iki makamdan da yanıt alamadıklarını söyledi.

Cumhurbaşkanı ve Başbakan'dan gelecek yanıtı bu akşam mesai bitimine dek bekleyeceklerini vurgulayan **Çelenk**, **"Pazartesi günü başvurmamıza rağmen yanıt alamadık. Öyle görünüyor ki, kendilerinin bir randevu verme niyetleri yok"** şeklinde konuştu. **Çelenk**, **Özal** ve **Akbulut**'un görüşme isteklerini kabul etmesi halinde **Mehmet Ali Aybar, Aziz Nesin, Nevzat Helvacı** ve kendisinden oluşan bir komisyonun görüşmeye hazır olduğunu bildirdi.

Bugün mesai bitiminin ardından 9 günlük bir tatilin başlayacağını hatırlatan **Çelenk**, gerekirse **Özal** ve **Akbulut**'a telgraf çekebileceklerini söyledi.

• HAYATLARI TEHLİKEDE

Çelenk, daha sonra şöyle konuştu:

"Nihat Sargın ve Haydar Kutlu, çağdışı maddelerle iki buçuk yıla yakın bir zamandan beri yargılanmaktadırlar. Ölüm orucu biçiminde sürdürdükleri direniş bugün 14. güne ulaşmıştır. Her ikisinin de sağlıkları oldukça bozulmuştur ve yaşamları büyük bir tehdit altındadır.

Biz İstanbul'da oluşturduğumuz komisyonla yaptığımız çalışmada önümüzdeki 9 günlük tatilde bu eyleme ara verirler mi diye düşünmüştük. Cezaevinde yaptığım görüşmede, bana 'Biz bu eyleme karar verirken bunun her yönünü düşündük. Duruşma tarihini, bayram tatilini biliyorduk. Bu nedenle ara vermemiz mümkün değildir. Eylemimiz sürecektir. Bizim dışımızda bu yönde çalışanlar olursa bu bizi üzer' demişlerdi. Görünüyor ki eylemlerinden vazgeçmeyecekler."

9 günlük tatilin başlangıcından önce bir önlem alınmaması halinde **Kutlu-Sargın**'ın hayatlarını kaybedebileceklerini vurgulayan **Çelenk**, **"Şu ana kadar gözlendiği gibi, bundan sonra da Ceza Kanunu'nda yapılacak değişikliğin inandırıcı belirtileri ortaya çıkmadığı ya da tahliye edilmedikleri takdirde, hayatları kurtarılamayabilir. Bunun sorumluluğunun [illegible] kamuoyuna hesap verilmeyeceği kuşkusuzdur"** şeklinde konuştu.

Komite üyeleri, **Kutlu** ve **Sargın**'ın hayatlarını kaybetmesi halinde bundan iktidar kadar muhalefet partilerinin de sorumlu tutulacağını bildirdiler.

• GÜRDERE: "ÖZGÜNÜZ"

ANAP genel başkan yardımcılarından **Metin Gürdere** de, **Kutlu** ve **Sargın**'ın ölüm orucunun üzücü bir eylem olduğunu bildirdi. Dün Ankara'da düzenlediği basın toplantısında, **Kutlu ve Sargın'ın tutukluluk hallerinin kaldırılmasının ilgili yasa maddelerine bağlı olduğunu söyleyen Gürdere, "Türkiye'de siyasi kararlar gündemde. Bunların eylemlerle yönlendirilmeye çalışılmasının kime yararı dokunacaktır?"** dedi.

• KUTLU'NUN MUAYENESİ

Avrupa İnsan Hakları Komisyonu'nca görevlendirilen doktorlar, önceki gün muayene ettikleri **Nihat Sargın**'dan sonra, dün de **Haydar Kutlu**'nun muayenesini yaptılar. Dün saat 08.30 sıralarında tutuklu bulunduğu Ankara Merkez Kapalı Cezaevi'nden alınarak geniş güvenlik önlemleri altında İbni Sina Hastanesi'ne getirilen **Kutlu**'nun muayenesi yaklaşık 5.5 saat sürdü. **Kutlu** ve **Sargın**'ı muayene eden İnsan Hakları Komisyonu doktorları, ülkelerine döndükten sonra konuyla ilgili hazırlayacakları raporları komisyona, hükümete ve avukatlara yollayacaklar.

• YILMAZ'IN GİRİŞİMİ

Türk-İş Genel Başkanı **Şevket Yılmaz, Kutlu ve Sargın**'ın bayramdan önce cezaevinden çıkarılmaları için bugün Adalet Bakanı **Oltan Sungurlu** ile görüşeceğini bildirirken, Ankara Cumhuriyet Başsavcısı **Akın Öncül**'le **Kutlu** ve **Sargın**'ın avukatlarından **Erşen Şanal**, sahiverilmenin kanunen mümkün olmadığını söylediler.

• KUMBARACIBAŞI'NIN İZLENİMLERİ

Önceki gün 4 milletvekili ile birlikte Ankara Merkez Kapalı Cezaevi'nde **Kutlu** ve **Sargın**'ı ziyaret eden SHP grup başkanvekillerinden **Onur Kumbaracıbaşı**, izlenimlerini anlattı.

Kutlu ve **Sargın**'la 1.5 saat süren görüşmede Genel Başkan **Erdal İnönü**'nün sözlü bir mesajını ilettiklerini ve ölüm orucuna son vermelerini istediklerini anlatan **Kumbaracıbaşı**, **Kutlu** ve **Sargın**'a Ceza Yasası'nın düşünce özgürlüğünü kısıtlayan maddelerin kaldırılması için SHP'nin aylar önce yasa teklifi verdiğini bildiklerini söyledi.

Kumbaracıbaşı, görüşme sırasında **İnönü**'nün, ölüm orucuna son vermelerini isteyen mesajına karşılık, **Kutlu** ve **Sargın**'ın bu istemi değerlendireceklerini söylediklerini kaydetti. **Kutlu** ve **Sargın**'ın sürdürdükleri açlık grevi nedeniyle yorgun ve yıpranmış durumda olduklarını belirten **Kumbaracıbaşı**, **"Ancak, yatağa düşecek durumda değiller"** dedi. **Kumbaracıbaşı**, **Kutlu** ve **Sargın**'ın Avrupa'dan gelen doktorlar tarafından da muayene edildiklerini ve sağlık durumlarının şimdilik iyi olduğunu sözlerine ekledi.

100 kırk 1
100 kırk 2

CEZA Yasası'ndaki 141 ve 142'nci maddelerin mağduru olan bir grup aydın dün Sultanahmet'te bir çay bahçesinde toplanarak anıları yadettiler.

Bu arada Yazar **Rasih Nuri İleri** halen Yunanistan'da yaşayan Yazar **Herkül Millas**'tan dinlediği bir olayı aktardı.

Yunanistan'da bir panelde geçenlerde **"Dünyada 1917 tipi bir işçi ihtilali olasılığı var mı?"** konusu tartışılmış. Panele katılanlar böyle bir olasılığın kalmadığı konusunda görüş birliğine varmışlar... Tam o sırada bir müzip dinleyici söz istemiş:

20.4.1990

TÜRKİYE SOSYALİST İŞÇİ HAREKETİ ARŞİVİ

✓Bakanlar Kurulu TCK'nun 141, 142 ve 163. maddelerini görüştü

Fikir suçlarında belirsizliğe devam

● Bakanlar Kurulu'nun önceki akşam yaptığı toplantı sonrası bir açıklama yapan Başbakan Yıldırım Akbulut, toplantıda Adalet Bakanı Oltan Sungurlu'nun TCK'nun 141, 142 ve 163. maddeleri hakkında bilgi verdiğini söyleyerek "çalışmalarımızı sürdürüyoruz" şeklinde konuştu

10. Sayfada

20.4.1990

ZAMAN

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARŞİVİ VAKFI

Fikir suçlarında

ANKARA-Bakanlar Kurulu'nun, Başbakan **Yıldırım Akbulut**'un başkanlığında yaptığı toplantı saat 01.30'da sona erdi.

Başbakan Yıldırım Akbulut, yaklaşık 4 saat süren toplantıdan çıkarken gazetecilerin sorusu üzerine, Adalet Bakanı Oltan Sungurlu'nun TCK'nın 141, 142 ve 163. maddeleri üzerindeki çalışmalar konusunda Bakanlar Kurulu üyelerine bilgi verdiğini söyledi. **Akbulut**, gazetecilerin, **"Çalışmada somuca ulaşılabildi diyebilir miyiz?"** şeklindeki sorularına, **"Hayır çalışmalarınız devam ediyor. Bugün adalet bakanımız yapmış olduğu çalışmaları bize anlattı. Çalışmalarınızı sürdüreceğiz"** şeklinde cevap verdi. Başbakan **Akbulut**, **"Şu anda bir karar aşamasında değilsiniz, o halde?"** sorusunu ise **"Şu anda öyle gözüküyor?"** cevabını verdi. Başbakan, **"Gelecek Bakanlar Kurulu'nda bir karar çıkabilir mi?"** şeklindeki bir başka soruya da, **"Çalışmalarımızı sürdürüyoruz"** karşılığını verdi.

SUNGURLU'NUN AÇIKLAMASI

Adalet Bakanı **Oltan Sungurlu** da, Bakanlar Kurulu toplantısının ana gündemini 141, 142 ve 163. maddelerin oluşturduğunu bildiren Sungurlu, şunları söyledi:

"Bakanlar Kurulu'nda TCK'nın bu maddelerinin düşünce yayma hürriyetine taalluk eden suçların tarihi gelişimini, dünyadaki durumunu ve Türkiye'deki durumunu ve bunlar üzerinde gerek hukuki açıdan gerek politik açıdan neler yapılabileceğini izah ettim. Bakanlar Kurulu'na anlatmaya çalıştım."

Sungurlu, Bakanlar Kurulu'nda bu maddelerle ilgili bir karara varılmadığını, kabine üyelerinin her birinin bu konu üzerinde ayrıca çalışıp ileriki Bakanlar Kurulu toplantılarından birinde karar haline getirmenin benimsendiğini ifade etti.

Sungurlu, daha önceki Bakanlar Kurulu toplantılarında da TCK'nın 141, 142 ve 163. maddelerinin görüşüldüğünün hatırlatılması üzerine, **"Ben bu defa çok geniş çapta izahat verdim. Anayasamız açısından, hukuk açısından, politik durum açısından hazırlamış olduğum ölçülerde Bakanlar Kurulu'na izahat verdim. Tatmin olup olmadıklarını bilemiyorum ama tatmin etmeye çalıştım"** diye konuştu.

Tutuklu bulunduğu Ankara Merkez Kapalı Cezaevi'nden ambulansla İbni Sina Hasta-

TBKP'de görevleri kutlu, muayeneden sonra saat 14.00 sıralarında cezaevine götürüldü

Kutlu'ya ikinci kontrol

ANKARA (Günaydın)- TBKP (Türkiye Birleşik Komünist Partisi) liderleri Nihat Sargın ve Haydar Kutlu'nun, Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komisyonu'na yaptıkları işkence başvurusu üzerine iki Danimarka'lı ve bir İsviçre'li doktorun yaptığı kontrol dün de sürdü. Avrupa'lı doktorların Haydar Kutlu'ya İbni-Sina Hastanesi'nde yaptıkları sağlık kontrolüne bir de Türk ortopedist doktor katıldı. Türk doktorun, hükümetin isteği ile katıldığı ileri sürüldü.

Bu arada Kutlu ve Sargın'a, cezaevinden Bayram izni verilebilmesinin kanunen mümkün olmadığı bildirildi. Ankara Cumhuriyet Başsavcısı Akın Öncül, konuyla ilgili soruya "Savcılığın, kanunla düzenlenmiş bu tür bir yetkisi yok" karşılığını verdi.

SHP Merkez Yürütme Kurulu'nun (MYK), 4 saatlik toplantısında Kutlu ve Sargın'ın durumu görüşüldü. MYK Genel Sekreter Yardımcısı Hikmet Çetin'in bugün Adalet Bakanı Altan Sungurlu ile görüşmesi kararlaştırıldı. Çetin, Sungurlu'ya **"Seçimle iktidara gelmeyi kabul eden partilerin legal olduğu yolunda bir açıklama yapması"** önerisinde bulunacak.

Demirel'in çağrısı

Öte yandan DYP Genel Başkanı Süleyman Demirel, TBKP liderleri Kutlu ve Sargın'ın durumu ile ilgili olarak yaptığı çağrıda, **"Sorumluların hepsine sesleniyorum. Hep Türkiye'nin imajını düzeltme, hem de insani ve hukuki sebeplerle Kutlu ve Sargın'ın bayram öncesinde tahliye edilip, tutuksuz yargılanmaları lazımdır"** dedi.

20 / 1 / 1990

GÜNAYDIN

Keçeciler: 141-142 kalkmalı

ANKARA- Başbakan **Yıldırım Akbulut** başkanlığında önceki gece toplanan Bakanlar Kurulu'nda Adalet Bakanı **Oltan Sungurlu**'nun **TCK**'nın **141, 142** ve **163**'üncü maddelerinin kaldırılması veya değiştirilmesi konusunda yaptığı incelemeler değerlendirildi.

Bakan **Sungurlu**'nun konuyla ilgili uluslararası boyutlarda örnekler vererek görüşlerini açıklamasından sonra, tek tek bütün bakanlar söz alarak, bu konudaki düşüncelerini açıkladılar.

Bu arada, özellikle **muhafazakar** oldukları bilinen Devlet Bakanları **Mehmet Keçeciler** ile **Vehbi Dinçerler**'in **141** ve **142**'nci maddelerinin kaldırılmasını istemeleri tüm bakanları şaşırttı.

Muhafazakar görüşlü Devlet Bakanı **Cemil Çiçek** de konuşmasında, **"Dünyada müslümanlığı bizden daha iyi anlayan başka bir ülke yoktur. Bizim herhangi bir ülkeden müslümanlığı öğrenmeye de ihtiyacımız yoktur"** dedi.

Bakanlar Kurulu'nda yapılan değerlendirmelerden sonra, Adalet Bakanı **Oltan Sungurlu**'nun bir kanun tasarısı hazırlayarak Bakanlar Kurulu'na getirmesi ve hazırlanması istendi. Toplantıda, Devlet Bakanı **Keçeciler**, diğer bakanların şaşırtan konuşmasına **141** ve **142**'nci maddelerinin kaldırılmasını isteyerek başladı.

Keçeciler, bu konularda Batı'daki uygulamalardan örnekler vererek, Türkiye'nin Avrupa Konseyi üyesi olduğunu ve AT'a girmek için başvuruda bulunduğunu hatırlattı. **Keçeciler**, Türkiye'nin İnsan Hakları Sözleşmesi ile Helsinki Nihai Sözleşmesi'ni imzaladığını da kaydederek, bu sözleşmelerin kurallarına uyulmasının önemini vurguladı, bu nedenle fikir ve düşünce hürriyetinin serbest olması gerektiğini söyledi.

163'üncü madde konusunda görüş belirtmeyen **Keçeciler**, Türkiye'nin laik bir ülke olduğunu ifade ederek, **"Avrupa standartlarına uymamız ve elbisemizi o kalıplara göre diktirmemiz lazım"** dedi. Muhafazakar olduğu bilinen Devlet Bakanı **Vehbi Dinçerler** de, bu görüşlere katıldığını söyledi.

Kültür Bakanı **Namık Kemal Zeybek** ise, **142**'nin kaldırılmasını **141**'nci maddedeki cezaların hafifetilmesini, **163**'üncü maddenin ise kaldırılmasını ancak yerine **"teokratik bir partinin kurulamayacağı"** şeklinde bir düzenleme getirilmesini istedi.

Devlet Bakanı **Cemil Çiçek** de konuşmasında, **141, 142** ve **163**'üncü maddelerin kaldırılmasından sonra ortaya **komünist ve faşist** partilerin kurulmasının çok tehlikeli olacağını, düşünce, fikir ve vicdan hürriyetlerinin serbest bırakılması gerektiğini ancak, bu özgürlüğün sağlanmasından sonra teşkilatlanmalara izin vermemek gerektiğini söyledi.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı **Fahrettin Kurt** ise, bu maddelerin kaldırılmasına genel olarak karşı olmadığını, ancak bu maddelerin kaldırılması yn da değiştirilmesi konusunu Türkiye'nin içinde bulunduğu şartlara göre iyi değerlendirmek gerektiğini söyledi.

20 / 1 / 1990

SABAH

TÜRKİYE SOSYAL TARİHİ VAKFI

Kutlu ve Sargın'a destek var ama...

...ıtarafı 1. sayfada

...ddelerinde gerekli değişikliklerin bir an önce yapılmasını arzu...ığını ifade ederek, eylem sa...ısına kadar fikir suçu olamaya...ığını kaydetti.

Bu arada Cumhurbaşkanı Tur...ut Özal'a, işadamlarına verdiği if... yemeği sırasında. "141 ve ...2'nci maddeler ne zaman kaldırı...ak?" şeklinde soru yöneltenişa... İshak Alaton da, Haydar ...tlu ve Dr. Nihat Sargın'ın ser... bıraktırmalarını istedi. İshak ...aton, TBKP liderlerinin tutuk...luk durumlarının hâlâ devam et...sinin Türkiye aleyhine olduğu...vurgulayarak, şunları söyledi: "Öncelikle kendi insani kanaa...ımı söylemem gerekirse, Haydar ...tlu ve Dr. Nihat Sargın'ın tutuk...luk hallerinin devam etmesini son ...rece sakıncalı buluyorum. Hiç... zaman yargıya müdahale etmek ...elinde değilim. Ancak, Türki...ye kendi istekleriyle gelmiş iki li...in daha fazla tutuklu kalmalarının insancıl açıdan, hem de ...rkiye'nin Batı'daki itibarı açı...dan olumsuz bir durum yarat...tıkladır. Eğer Ortak Pazar'la en...grasyonu hedeflemişsek, insan ...klarını gözardı etmemeliyiz. İn...hakları deyince de ilk önce Kut...ve Sargın'ın durumu akla geli... Bu nedenle Ceza Kanunu'nun ..., 142'nci maddelerinin kaldırıl...ından yanayım."

...adarı-sanayici Ali Koçman ...Haydar Kutlu ve Nihat Sar...ın ölüm orucuyla kendi durum...konusunda kamuoyunun dik...ini çekmek istediklerini belirte... "İki liderin ölüm orucu, Tur...'de fikir suçları konusunda ...nun giderek büyüdüğünü gös...yor. Benim düşüncem, Türk ...a Yasası'nın 141 ve 142'nci ...deleri konusunda bir an önce ...met ve muhalefetin mutaba...varmaları doğrultusundadır" ...ndaydı.

...arada Kutlu ve Sargın ile Da...ışma Komitesi adına bir basın ...ntısı düzenleyen Avukat Ha...lenk, demokratikleşme yolun...garlıklarına yükseltilmesi olduğunu söyledi. Çelenk, TBKP liderlerinin yaşamlarını yitirmeleri halinde bundan sadece hükümet değil, SHP ve DYP'nin de sorumlu tutulacağını bildirdi.

Çelenk, **"Kutlu ve Sargın'ın tahliyeleri için herhangi bir yasa değişikliğine gerek var mıdır?"** şeklindeki bir soruya ise, **"Tutuklama bir önlemdir. Bu insanlar 2.5 yıl yatmışlardır. Kaçma diye bir şey söz konusu değildir. Çünkü bu insanların kendileri gelmişlerdir. Hiçbir yasa değişikliğine gerek olmadan mahkeme tahliye kararı verebilir"** yanıtını verdi.

'Biz de üzülüyoruz'

Öte yandan ANAP Genel Başkan Yardımcısı **Metin Gürdere** de **Kutlu** ve **Sargın**'ın durumunun kendilerini de üzdüğünü söyledi. **Gürdere**, gazetecilerin Anayasa'nın 141, 142 ve 163'üncü maddelerinin siyasi gündemden çıkarıldığına ilişkin sorusunu şöyle yanıtladı:

"141, 142 ve 163'üncü maddeler rafa kaldırılmadı. Ancak siyasi gündem çok yoğun, terör olayları da arttı."

Gürdere, **Kutlu** ile **Sargın**'ın tutukluluk hallerinin kalkmasının ilgili yasa maddelerine bağlı olduğunu kaydederek, **"Türkiye'de siyasi kararlar gündemde. Eylemlerle yönlendirilmeye çalışılmasının kime yararı dokunacaktır"** dedi.

Bu arada Ege Üniversitesi'nde bir grup öğrenci **Kutlu-Sargın** için destek gösterisi yapıldı. Üç öğrenci ise kafalarına huni geçirip, tişörtlerinde **Kutlu-Sargın**'ın fotoğrafları ile yürüdüler. Ellerinde de **"Alışamadık"** dövizleri bulunan üç öğrenci, Cumhurbaşkanı **Turgut Özal**'a **"Düşünce yasaklarına alışamadık, alışamayacağız"** diye telgraf çektiler.

ATO'nun açıklaması

Ankara Tabip Odası da bir açıklama yaparak açlık grevinde bulunan kişilerin kendi istemleri dışında zorla tedavi edilmesi görüşünün ulusal ve uluslararası hekim birliklerinin almış olduğu kararlarla çelişti...ğini belirterek şu görüşe yer verdi:

"Açlık grevi yapanlara karşı hekimlerin alacağı tavır Dünya Hekimler Birliği'nin Tokyo bildirgesinde açıkça belirtilmiştir. Bu bildirgenin 5. maddesi 'bir hükümlü beslenmeyi reddettiğinde, eğer hekim, beslenmeyi gönüllü olarak reddetmenin yol açacağı sonuçlar üzerinde kişinin tam ve doğru bir yargıya varacak yetenekte olduğu kanısında ise, bu kişiyi damardan beslemeyecektir. Hükümlünün böyle bir yargıya varma yeteneği ile ilgili kararı en azından bir başka bağımsız hekimce onaylanmalıdır. Beslenmeyi reddetmenin yol açacağı sonuçların hekim tarafından hükümlüye anlatılması gerekir' **denilmiştir. Bu esaslar doğrultusunda hekimlerin aksi tutum içine girmeleri halinde mesleki soruşturma açılacağını kamuoyuna duyururuz."**

Bu arada **Nihat Sargın** ve **Haydar Kutlu**'yu kontrol eden üç erkek ve bir kadın hekimden oluşan gruba Türk doktoru olarak da Profesör **Yücel Tümer**'in eşlik ettiği öğrenildi.

TBKP yöneticilerinden **Haydar Kutlu** ve **Nihat Sargın**'ın sağlık kontrollerine dün de devam edildi.

Haydar Kutlu, dün sabah saat 09.00 sıralarında tutuklu bulunduğu Ankara Merkez Kapalı Cezaevi'nden geniş güvenlik önlemleri altında alınarak İbn-i Sina Hastanesi'ne getirildi. Muayene yaklaşık 4 saat sürdü. **Nihat Sargın** ise önceki gün kontrolden geçirilmişti.

Avukat **Çelenk, Kutlu** ve **Sargın**'ı psikolojik olarak iyi gördüğünü, ancak, fizik olarak yorgun, halsiz ve bitkin bir durumda olduklarını söyledi.

Cezaevinde açlık grevini sürdüren yasadışı **TBKP** yöneticileri **Haydar Kutlu** ve **Nihat Sargın**'la görüşen avukat **Halit Çelenk**, iki tutuklunun ölüm orucunu sürdürme kararında olduklarını ve bayram sırasında eylemlerine ara verme gibi niyetleri bulunmadığını söyledi.

Anadolu Ajansı muhabirinin **"Kutlu ve Sargın'a bayram verilebilir mi?"** şeklindeki sor... nu yanıtlayan Ankara Cumhu... Başsavcısı **Akın Öncül** ise, "... ...cılığın kanunla düzenlenmiş bi... yetkisinin olmadığını" söyled...

Yıldız öğrencileri

Yıldız Üniversitesi'nde grup öğrenci üniversite bahçesi... TBKP liderleri **Haydar Kutlu** **Nihat Sargın'a** destek ve Türk ... za Kanunu'ndaki 141, 142 ve 1... üncü maddelerin kaldırılması an... cıyla sazlı sözlü eylem yaptı... Üniversitedeki diğer sol gruplar ... okulu "1 Mayıs"a ilişkin afişler ... pankartlarla donattılar.

Avam Kamarası'nda

İngiliz Parlamentosu Avam K... marası'nda bir grup işçi partili m... letvekili **Kutlu ve Sargın**'ın serb... bırakılmasını isteyen bir karar m... nini imzaya açtılar. Yaptırım gü... olmayan parlamento karar metn... meclis tutanaklarına geçtikten so... ra metni destekleyen milletvekill... ri tarafından imzalanıyor.

GEREKÇELİ HÜNİLER Kutlu ve Sargın'a destek olarak ve Türk Cum...

TÜRKİYE SOSYALİST İŞÇİ PARTİSİ ARŞİVİ

20.4.1990
Güneş

SU BASII 90 1 5161179TEL No.90-1-5161179 Apr.20,90 13:51 20.04. 90 12:30

Kutlu ve Sargın için DYP Genel Başkanı'ndan çağrı:

'Bayram öncesi bırakılsınlar'

DYP Genel Başkanı, aynı suçtan tutuksuz yargılananlar bulunurken, Kutlu ve Sargın'ın hapsedilmelerinin Türkiye'yi dışarıya "insan haklarını ihlal eden ülke" durumuna soktuğunu söyledi:

ANKARA (Cumhuriyet Büro-su) — DYP Genel Başkanı Süleyman Demirel, **"Haydar Kutlu ve Nihat Sargın'ın bayramdan önce tahliye edilmelerini"** istedi. Demirel, aynı suçtan birçok kişinin tutuksuz yargılanmasına karşın, Kutlu ve Sargın'ın salıverilmemelerine dikkat çekerek, **"Bunun cevabını dışarıya vermek mümkün değildir"** dedi.

"İnsanların suçlu sayılıp, suçsuzluğunu ispata mecbur edilemeyeceğini" belirten Demirel, Kutlu - Sargın davasının **"Yalnız hukuki bakımdan değil, insani ve siyasi bakımdan da değişik bir boyut kazandığı"** görüşünü savundu. Demirel şöyle konuştu:

"T.C. kanunlarına göre kişiler suç işlemiş sayılabilir, kişi hâkim tarafından cezası verilinceye ve buna bir itirazı varsa suçlu sayılan kişinin bu itirazın yapılıp yine yüksek mahkemelerde karar kesinlik kazanıncaya kadar sadece sanıktır, kişiyi suçlu sayıp, suçsuzluğu ispat edildiği zaman suçsuz saymak hukukun üstünlüğü prensibiyle ters düşer. Kişiyi suçsuz sayıp suçluluğunu ispat edeceksiniz. Hukukun üstünlüğü budur. Bernatı zimmet asıldır. İki seneye yakın zamandır Kutlu ve Sargın hapishanededirler. Mahkeme ediliyorlar. Aynı suçtan mahkeme edilen arkadaşları açıktan mahkeme ediliyor. Bizim mahkemenin işine karıştığımız yok. Kutlu ve Sargın'ı mahkeme etmesinler de demiyoruz. T.C. kanunlarının yapıcıları ve uygulanmasının takipçileri olarak biz bunu diyemeyiz. Türkiye'nin içinde ve dışında, bu yüzden Türkiye'nin aleyhine bir takım gelişmeler bu yüzden oluyor. Türkiye'nin dışındaki gelişmeler daha da büyüme istidadındadır. Dışarısı bize ne karışır denebilir. Yalnız bunun cevabı yok, kişileri açıktan mahkeme ediyorsunuz, bunları neden hapsederek mahkeme ediyorsunuz? Bunun cevabını dışarıya vermek mümkün değildir."

Kutlu ve Sargın'ın kaçabilecekleri endişesiyle de tutuklu yargılanamayacaklarını kaydeden Demirel, **"Kaçacak olsalardı yurtdışından gelmezlerdi. Böyle bir olaydan dolayı Türkiye insan haklarını ihlal eden bir ülke görüntüsünde olmamalıdır"** dedi. Demirel sorumlulara şu çağrıda bulundu:

"Bayram geliyor. Türkiye'nin imajını hem insani hem de bana göre hukuki sebeplerle düzeltmek için Kutlu ve Sargın'ın bayram öncesinde tahliye edilip diğer arkadaşları gibi açıktan muhakeme edilmeleri lazım. Ben Türkiye'de yıllarca antikomünist düşünceyi temsil ettim, bugün de aynı düşünceyi temsil ediyorum. Bunu ben söylüyorsam, bunun anlamını iyi anlaşılmalıdır."

Kıbrıs'ta 22 nisanda yapılacak cumhurbaşkanlığı seçimlerinin **"Türkiye'nin göz ardı edemeyeceği önemli bir mesele"** olduğunu kaydeden Demirel, Rauf Denktaş'ın **"Otuz yıl süresince mümtaz ve başarılı bir mücadele verdiğini"** söyledi. Demirel, **"Denktaş Batı ülkelerinin bir kısmında istenmiyor. Kıbrıs'ın haklarını başarıyla koruduğu için istenmiyor. Bunun gözden kaçacağını sanmıyorum, ama Kıbrıs Türkiye'nin gündeminde önemli bir yer tuttuğu için ve dün yaptığım görevler dolayısıyla bunu söylüyorum. Benim manevi bir sorumluluğum var"** biçiminde konuştu.

Demirel, gazetecilerin sorularını şöyle yanıtladı:

— Aylık sol dergilerin bundan sonra çıkmaması gibi bir durum var. Sizce Türkiye 'Konuşan Türkiye'den' uzaklaşıyor mu?

DEMİREL — Aynı soru Sayın Özal'a TÜSİAD toplantısında sorulmuş, 'Bakın aldığımız tedbirler sonuç verdi' demiş. Hani bu sansür değildi? Bu sansürden de öte. Zulüm eşyaya yakınsa zeval yakındır. Bunlar çöküş işaretleridir. Gazetelerin dergilerin, masum insanların yakasına yapışmaktansa silah atan eşkıyanın yakasına yapışmak lazım. Hep yanlış insanların yakasına yapışıldı Türkiye'de. Zaten otokontrol gibi kendiliğinden sansür olmuş. 'Ben yapmadım' diyecek. 'Ne yapalım basmıyorlar işte' diyecek. Benim o bölgeyle ilgili sözlerimi bile gazetelere girmiyor. Ben de sansüre tabiyim.

— TÜSİAD toplantısında bir işadamının Sayın Özal'a İspanya'nın Bask bölgesindeki bir formülü Güneydoğu için düşünüyor musunuz diye sorduğu, Sayın Özal'ın da bunu olumlu karşıladığı söyleniyor...

DEMİREL — Orası Sayın Özal'ın çiftliği değil. T.C. devleti üniter bir devlettir. Sayın Özal eğer üniter devlete ters düşen bir tavrın içinde olursa zaten oturduğu yer tartışmalı olan, Türkiye'yi temsil edip etmediği tartışmalı olan Sayın Özal bu defa Türk devletinin birliğini ve bütünlüğünü ihlal eder.

— Son alınan kararlarla 'rejime örtülü bir müdahale olduğu' biçiminde yorumlar yapılıyor.

DEMİREL — Rejimin zaten rejimlik hali yok ki. Rejim çarpık. Rejim çok düzgündü de yeniden çarpık hale geldi değil. Zaten çarpık, biraz daha çarpık hale geldi. Yüzde 15 halk desteği ile yüzde 65 sandalye olan bir rejime siz düzgün olarak bakıyorsanız keçinin kuzu doğuracağını ya da koyunun oğlak doğuracağını sanıyorsunuz demektir.

— Telefonların dinlendiği şeklindeki haberleri nasıl değerlendiriyorsunuz?

DEMİREL — Telefon dinleme olayı kadar ayıp bir şey düşünemiyorum. İnsan haklarına müdahaledir. İnsanların en önemli haklarından biri gizlilik hakkıdır. Şimdi kiminle ne konuştuğu zaması olmadan öğrenmeye kalkışmanın ayıpların en büyüğüdür.

'Alışamadım' yürüyüşü

Ege Üniversitesi'nden üç öğrenci dün İzmir'de üzerlerinde "Alışamadık" yazılı "hunî" şapkalar ve göğüslerinde pankartlarla yaklaşık iki kilometre yürüdüler. Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden Yıldıray Çete, mühendislik fakültesinden Ahmet Kaya ve Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'nden Ali Ekber Yıldırım, pankartlarda, "Düşünceye özgürlük", sırtlarında da ölüm orucundaki TBKP liderleri Nihat Sargın ve Haydar Kutlu'nun afişleri olduğu halde Cumhurbaşkanı Turgut Özal ve Başbakan Yıldırım Akbulut'a da telgraf çekerek, "Yasaklara alışamadık, alışmayacağız, yaşamımız yok" dediler.

aydınlar
SİYASİ HABER VE YORUM GAZETESİ

HABER MERKEZİ
INFORMATION CENTER
INFORMATION CENTRE
INFORMATION ZENTRUM

"KUTLU VE SARGIN DERHAL,
TAHLİYE EDİLMELİDİR.
"BEN ANTİ-KOMÜNİST DÜŞÜNCELERİ
SAVUNURUM.BUNU BEN SÖYLÜYORSAM,
DAHA İYİ ANLAŞILMALIDIR..."

Süleyman DEMİREL

"ÖLÜM ORUCU"NDA 16.GÜN

TUTUKLULUKTA 887.GÜN

21.04.1990

++ KUTLU/SARGIN:"DEMOKRATİK KAMUOYU İNANIRSA,BİZ DE ÖLÜM ORUCUNU DEĞERLENDİRİRİZ."(s.1)
++ AZİZ NESİN :"CEZAEVİ MÜDÜRÜ ZAYIF,DAYANAMAZ!."(s.1)
++ REFAH PARTİSİ:"SARGIN VE KUTLU'DAN ÖLÜM ORUCU'NU BIRAKMALARINI İSTEDİK."(S.1)
++ KUTLU/SARGIN'A SOSYALİST PARTİ'DEN ZİYARET.(s.2)
++ KIBRIS TÜRKLERİ'NDEN DESTEK.(s.2)
++ AÇLIK GREVLERİ GİDEREK YAYGINLAŞIYOR.(s.3-4)
++ ANKARA KUTLU/SARGIN DAYANIŞMA KOMİSYONU GİRİŞİMLERİ.(s.5)
++ EGE BÖLGESİ BARO BAŞKANLARI'NIN ORTAK AÇIKLAMASI.(s.5)
++ DİYARBAKIR BELEDİYE BAŞKANI,"TURGUT ATALAY"IN AÇIKLAMASI.(s.5)
++ YILDIZ SARGIN VE ÇİÇEK YAĞCI'YA LONDRA'DAN MESAJ.(s.6)
++ İNGİLTERE'DE YAŞAYAN TÜRK ÇOCUKLARI'NDAN DAYANIŞMA ÇĞRISI.(s.6 -7)
++ DIŞ BASIN'DAN YANKILAR.(s.7-8)
+RİZOSPASTİS.(Yunanistan)
+PRAVDA.(S.S.C.B.)
+L'HUMANİTE.(Fransa)
+DEUTSCHE VOLKZEİTUNG.(Almanya)
++ YURT'TAN DAYANIŞMA HABERLERİ.(s.9-10-11)
+ Çorlu/Bursa/Diyarbakır/İstanbul/İzmir/İskenderun/ Tarsus/Ankara/Adana...
++ YURT DIŞINDAN DAYANIŞMA HABERLERİ.(s.12-13)
+ Batı Berlin Parlamentosu/Fransa'da 30 Kuruluş/ Fransa'dan "Acil Eylem"Çağrısı/Danimarka'dan Dayanışma .

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Yönetim Yeri : Peykhane Sk. No : 44 / 4 Sultanahmet - İSTANBUL
TEL : 516 97 65 - 66 FAX : 516 11 79

SARGIN VE KUTLU'NUN ÖLÜM ORUCUNUN 16.GÜNÜNDE ADIMLAR HABER MERKEZİ'NİN YORUMU

Parlamontoda temsil edilen veya edilmeyen,yasal olan veya olmayan bütün siyasi partiler 141-142-163'ün kaldırılması gerektiğini söylüyor.

Merkez ve yerel yöneticileri ile bütün TBKP örgütleri basın toplantıları düzenleyerek açıka çıkıyor,açık faaliyet gösteriyor.Bazılarına takipsizlik kararı veriliyor.Yargılananların davaları da tutuksuz sürüyor.

TBKP Yöneticileri açık kimlikleri ile SHP ve DYP ve öteki siyasi parti yöneticileri ile görüşüyorlar.

Gazeteciler istedikleri TBKP yöneticisine istedikleri zaman telefon,faxla hemen ulaşabiliyor.doğrudan görüşebiliyor.

Ve dün TBKP Polit Büro üyesi oldukları basında çok kez yazılmış bulunan Zülfü DİCLELİ,Erdal TALU ve Toygun ERASLAN Adalet Bakanı Oltan Sungurlu ile Bakanlıkta TBKP yöneticileri sıfatı ile görüşüyorlar.Görüşmenin konusu Nihat Sargın ve Haydar Kutlu'nun üzerinde odaklaşıyor.

Üç TBKP yöneticisi görüşmenin sonu nda Bakan'l a el sıkışıp ayrılıyorlar.Bakanlıktan çıkınca onları polis otosuboklemiyor.Birer sigara yakıp güzel bir bahar gününde Kızıl ay'a doğru yürüyorlar.

Bilmiyoruz,yoruma gerek var mı?

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

KUTLU-SARGIN:

"DEMOKRATİK KAMUOYU İNANIRSA BİZ DE ÖLÜM ORUCUNU DEĞERLENDİRİRİZ"

ANKARA-Kutlu-Sargın'ın avukatlarından Rasi m Öz ve Hasan Ürel dün Kutlu ve Sargın'a cezaevinde ziyaret ettikten sonra bir açıklama yaptı ve görüşmelerini özetle iler.Avukatlar Sargın ve Kutlu'nun "Türkiye demokratik kamuoyu ciddi gelişmeler göstermiştir.Hükümetin demokratik kleşme doğrultusunda yapacağı değişikliklerin ciddiyetine eğer Türkiye demokratik kamu oyu inanırsa biz de ölüm orum orucu eylemimizi değerlendiririz.Bütün i htimalleri hesapladık ve tam zamanında karar verdik.Gelişmeler ve demokratik kamuoyu bu kararımızı doğruluyor."dediklerini söylediler.
Avukat Asim Öz,Sargın ve Kutlu'nun morallerini n çok iyi olduğunu ekledi ve "Ankara Merkez Kapalı Cezaevinde bulu nan 9 TBKP Ankara il yöneticisinin de bayramdan sonraki ilk cumartesi açlık grevine başlayacaklarını açıkladı. Rasim Öz açlık grevine diğer politik tu tu klukların da katılabileceğini belirtti.

0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0

AZİZ NESİN SARGIN VE KUTLU'YU ZİYARET ETTİ:
"CEZAEVİ MÜDÜRÜ ZAYIF,DAYANAMAZ?"

ANKARA-Dün Ankara Merkez Kapalı Cezaevinde Sargın ve Kutlu 'yu ziyaret eden ve bir süre görüşen Aziz Nesin görüşmeden sonra Adımlar Haber Merkezi Ankara Bürosundan arkadaşımızın sorusu üzerine açıklama yapmadan bir espri ile yetindi.Aziz Nesin,"Sargın ve Kutlu iki ay daha dayanırlar ama Cezaevi Müdürü zayıf,dayanamaz"dedi.
0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0
REFAH PARTİSİ HEYETİ KUTLU-SARGIN'I ZİYARET ETTİ
ŞENER BATTAL:"SARGIN VE KUTLU'DAN ÖLÜM ORUÇUNU BIRAKMALARINI İSTEDİM"

ANKARA-Dün Kutlu-Sargın'ın ölüm orucunun 15.gününde ziyaret eden Şener Battal ziyaretinin Refah Partisi adına olduğunu belirterek bi r süre görüştü.Görüşmeden sonra Ş.Battal"Kendilerine Refah Partisi olarak 141,142 ve 163'ün düşünme ve örgütlenme ve insan haklarına ciddi bir engel olduğunu söyledik.Kutlu ve Sargın'ın eylemlerinin dünya çapında olağanüstü bir ilgi u yandırdığını ve Hükümetin bu konudaki tutumunu n Türkiye'nin dış dünyadaki görünümüne büyük zarar verdiğini belirttik"dediklerini açıkladı.
Şener BATTAL sözlerini söyle sürdürdü:"Bu iki insanın ölmeleri halinde sorumluluğun kime ait olacağını ait olacağını,bunun hesabını kimin vereceğini herkesin düşünmesi gerekir.Bizler Refah Partililer olarak,düşünce ve inanç özgürlüğünün önündeki engellemelerin kalkmasını isti yoru z."

/..

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

"DGM'ler olağanüstü mahkemelerdir,demokrasiye aykırıdır."diyen Şener Battal Refah Partisi olarak GENEL AF KAMPANYASI başlatacaklarını açıkladı.
Battal sözlerini bitiriken Kutlu ve Şargın'a tehlikeli bir durum olmaya başladığı için ölüm orucunu bırakmalarını istediğini ancak onların DEVAM ETMEKTE KARARLI olduklarını söylediklerini ekledi.
0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0
SOSYALİST PARTİ'DEN KUTLU-SARGIN'A ZİYARET

"141-142 İçin BÜTÜN MÜCADELELER BİRLEŞTİRİLMELİDİR"
ANKARA-Sosyalist Parti heyeti dün cezaevinde Kutlu-sargın'ı ziyaret ederek bir süre görüştüler.Heyet adına Ali Kalan "Türkiye'de 141-142.maddelerin kaldırılması için bütün mücadelelerin birleştirilmesi gerektiğini"söyleyedi.Şargın ve Kutlu'nun başlattığı ölüm orucunun bu mücadeledeki önemi üzerinde duran Kalan cezaevinden ayrılırken Kutlu ve Şargın'ın morallerinin iyi olduğunu belirtti.
0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0

KIBRIS'TA KUTLU-SARGIN DOSTLARI GİRİŞİMİ

LEFKOŞE-Kıbrıs'ta oluşturulan Kutlu-Şargın Dostları Komitesi siyasi partiler ve kitle örgütleri ile görüşmelerini sürdürüyorlar.Komite yarın yapılacak seçimlerden sonra bir dizi eylemi başlatmayı planladığını açıkladı.
Komite yetkilileri Adımlar Muhabirine UBP(Ulusal Birlik Partisi)dışındaki bütün partilerle,sendika ve kitle örgütleri ile görüşmelerinin tamamlandığını ve seçimlerden sonra geniş bir kampanya konusunda destek alındığını bildirdi.
CTP(Cumhuriyetçi Türk Partisi),TKP(Toplumcu Kurtuluş Partisi)YDP(Yeni Doğuş Partisi ile Yurtsever Kadınlar Birliği,Kıbrıs Devrimci Yüksek Öğrenci Gençliği ve Kıbrıs Türk Öğretmenler Sendikası(KTÖS) yöneticileri ile üyeleri Sargın ve Kutlu'ya telgraflar çekerek destekleri ni bildirdiler.
0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-

D E M O K R A S İ İÇİN, B A R I Ş Ç I L

U L U S A L D İ R E N İ Ş.

" AÇLIK GREVLERİ" GİDEREK YAYGINLAŞIYOR:"Açlık ve Ölüm Pahasına Yaşamı Savunacağız!."

ADINLAR HABER MERKEZİ-Sargın ve Kutl u'nun açlık grevleri 16.gününe tamamlarken yurt içi ve yurt dışında dayanışma açlık grevleri de yayılıyor.

İSTANBUL-İstanbul'da bugün saat 11.00'den başlayarak 90 kişi ... açlık grevine başlıyor.141,142 ve 163.maddelerin koşulsuz ve ivedi olarak gündeme alınmasını talep eden Sargın,Kutlu ve Beşikçi dostları yaptıkları basın açıklamasında "Amacımız açık ve somut.Demokratikleşmenin önündeki tıkanıklığı açmak istiyoruz"dediler.Açlık grevine başlayan ve dönüşümlü olarak 9o kişiyle sürdüreceklerini açıklayan grevciler"Toplu mda genel bir barış ve huzur ortamının gerçekleşmesi,hoşgörülü bir havanın yerleşmesi temel dileğimizdir"dediler. "Tüm toplum yaşamımızdan 141,142 ve 163'ün koşulsuz ve ivedi olarak gündeme alınmasını"talep eden açlık grevcileri eylemlerini Sosyalist Parti'nin "Balabanağa Mahallesi,Ahmet Şuayip Sokak Ufuk Apartmanı No.8 Daire:1 1'de başlatıyorlar(SP'nin lokali Laleli'de)

0-0-0-0-0-0-0-0

SENDİKACILARIN AÇLIK GREVİ

İZMİR-Demokrasi,özgürlük ve Kutlu-Sargın'a özgürlük için bir günlük açlık grevini başlatan sendikacılar bütün politik tu tuklu ve hükümlülere özgürlük istediler.İzmir'de greve katılan sendikacılır şunlar.

Baki tasdemir(Tarım-İş Şb.Başkanı),Coşkun Yılmaz(Otomobil İş Şb.Bşk.), Mustafa Öztaşkın(Petrol İş Aliağa Şb,Bşk.),Adem Tu nç(Petrol-İş Aliağa Şb.Sekr.) Bülent Akan,Kemal Alım,İbrahim Bilgiç(Otomobil-İş),Mu stafa türe(Tes-İş)

0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-

GAZİANTEP-Dönüşümlü olarak açlık grevinin sürdüğü Gaziantep'te bugünden başlayarak nöbeti ikinci gru p alıyor.Cafer Göktücü,Ekrem Erkan,Nurattin Atalay, Coşkun Özdemir ve arkadaşlarının devraldığı grev Sargın ve Kutlu(nun grevi süresince sürecek.

0-0 0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0

İZMİR-Dün çeşitli meslek örgütlerinden 6 yönetici bir günlük dayanışma açlık grevine başladı.

Otomobil-İş Sendikası subesinde 8 sendikacı bir günlük açlık grevi yaptı.

MANİSA-Manisa Barosu Avukatlarından Mehmet Çıplak Soma'da dün iki günlük açlık grevine başladı.Avukat Çıplak Kutlu-Sargın ve tüm politi k tu tuklu ve hükümlülerin derhal serbest bırakılmalarını istedi.

0-0-0-0-0-0

MUĞLA-Muğla Sosyalist Parti İl Başkanı Vahit Değigenci ve il sekreteri Mu sta-

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

fa Bulu 27 Nisan'da dayanışma için açlık grevine başlayacaklarını açıkladılar.

BODRUM-Merhaba Gazetesi Sahibi Ender Uslu bu gün iki günlük açlık grevi ile demokrasi ve özgürlük için mücadeleye katıldı.

MİLAS-ÖNDER Gazetesi sahibi Mehmet Emin Berber bugün iki günlük açlık grevine başladı.Gazeteci Önder"Kutlu,Sargın ve tüm politik tu tu klu ve hükümlülere özgürlük"istedi.

KÜÇÜKÇEKMECE/İSTANBUL-Küçükçekmece Adımlar Temsilciliğinde 23 Nisan saat 11,oo 'de açlık grevi başlayacağı bildirildi.

ADANA-Bugün saat 13:oo'de bir basın toplantısı düzenleyerek açlık grevine başlayacak olan TBKP'lileri öğrenci gençlerin de destekleyecekleri açıklandı.Gençler arasından sekiz kişi greve katılacaklarını bildirdi.Adana Adımlar Haber Merkezi muhabiri pazartesi gününden itibaren grevcilerin sayısının 40'ulaşacağını bildirdi.

BURSA-Dönüşümlü olarak başlatılan açlık grevi 12.gününe girdi.Sürekli olarak 12 kişinin katıldığı açlık grevinin Kutlu-Sargın'ın grevinin sürdüğü sürece süreceği bildirildi.

0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0

LONDRA/İNGİLTERE-ADIMLAR İngiltere Bürosunda Nazif Bostancı'nın başlattığı açlık grevi sürüyor.Yarından itibaren yeni katılımlarla genişleyeceği bildirilen açlık grevi İngiltere kamuoyunun dikkatini çekiyor.Sürekliziyaretlerin sürdüğü grevin genişleyeceği bildirildi.

0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-

"TBMM VE SİYASİ PARTİLERİ SORUMLULUĞA DAVET EDİYORUZ"

ANKARA - Ankara'da Cahit Talas, Suphi Karaman, Mustafa Ekmekçi, Varlık Özmenek ve Akın Birdal'dan oluşan Kutlu ve Sargın'la dayanışma komitesi yaptığı toplantıda, "Düşünce ve örgütlenme özgürlüğünün sağlanmasından yana tüm kişi ve demokratik kuruluşları,bu metni veya uygun bulacakları metinleri imzalayarak TBMM Başkanlığına, Cumhurbaşkanlığına, hükümete, siyasi parti genel başkanlarına telgraf,mektup vs.yöntemlerle iletmeye çağırıyoruz." denildi. Kutlu ve Sargınla dayanışma girişimi toplantısına Eski Öğretim Üyesi Cahit Talas, Haldun Özen, Gazeteci Süleyman Coşkun, Varlık Özmenek,Ahmet Abakay, Veli Özdemir,Yılmaz Oray,İktisatçı Yakup Kepenek, Kenan Kalaç, Yazar ve yayıncı Muzaffer Erdost'un yanı sıra yüze yakın aydın katıldı.
Toplantı sonunda yapılan açıklamada "Ankara'da toplanan, aşağıda imzası bulunan bizler, Hükümeti,TBMM'sini, sorumlu davranmaya davet ediyoruz.Bu çağrıya kulak veriniz." denildi.

EGE BÖLGESİ BARO BAŞKANLARI ORTAK BİR AÇIKLAMA YAPTI

İZMİR - İzmir Baro Başkanı Sabri Kurt, Balıkesir Baro Başkanı Turgut İnan, Manisa Baro BaşkanıHüseyin Erkenci, Denizli Baro Başkanı İsmet Kayhan, Muğla Baro Başkanı Birdal Ertuğrul, Aydın Baro Başkanı Muharrem Sökeli ve Uşak Baro Başkanı Çetin Karınca-oğlu yaptıkları ortak basın açıklamasında, idam konusu, düşünce ve örgütlenme özgürlüğü ile 413 sayılı kanun hükmündeki kararnameye değinerek insan hak ve özgürlüklerine değer verilmesini istediler basın açıklamasında "biz Ege Bölgesi Baro Başkanları olarak sorumluluğumuzun gereği idam cezaları, düşünce ve düşünce örgütlenmesini yok eden hükümlere ilişkin görüşlerimizi kamu oyuna açıklamayı bir görev biliyoruz." denildi.

"İLGİLİ PARTİLERİN KAMUOYUNDAN ÇIKARILMASI KAÇINILMAZ OLMUŞTUR"

DİYARBAKIR - Adalar Haber Merkezi Muhabirinin sorularını yanıtlayan Diyarbakır Belediye Başkanı Turgut Ataley şunları söyledi: "Şu anda süresiz açlık grevine başlamış olan TBKP yöneticilerinden Kutlu ve Sargın'ın durumu demokrasi açısından ülkeye büyük zararlar vereceği ve insan haklarıyla bağdaşmayacağı bir durum sergilenektedir."

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

AVUSTRALYA SOSYALİST PARTİSİ'NDEN DAYANIŞMA

Avustralya Sosyalist Partisi Sidney Komitesi sekreteri Eddie Clynes,Adalet Bakanı,Başbakan ve TBMM Meclisi Başkanlarına ayrı ayrı bir mektup göndererek,"TBKP liderleri Kutlu/Sargın'ın serbest bırakılması ve düşünce ve örgütlenme özgürlüğünü engelleyen yasaların yürürlükten kaldırılması için çaba göstermeleri"çağrısında bulundu.

0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-

YILDIZ SARGIN VE ÇİÇEK YAĞCI'YA MESAJ

(Londra)- Londra Halkevi Kadın Merkezi,TBKP Liderleri Nihat Sargın'ın eşi Yıldız Sargın ve Haydar Kutlu'nun tutuklu bulunan eşi Çiçek Yağcı'ya birer mesaj gönderdi.

Londra Halkevi Kadın Merkezi'nin mesajı şöyle:
"Eşinizin yürekli çıkışının başarıyla sonuçlanacağına tüm kalbimizle inanıyor ve onu destekliyoruz.Verdiği mücadelenin zaferle sonuçlanması,Ülkemiz demokrasi günleri için çok büyük bir kazanım olacaktır.."

0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-

Biz her 23.Nisan günü İngiltere'de diğer ülkelerin çocuklarına bunu sevinerek duyururuz. Haydar Kutlu ve Nihat Sargın amcaların ölüm orucunda olduklarını duyduk ve çok üzüldük.Eğer onlar 23.Nisan gününe kadar serbest bırakılmazlarsa bize armağan edilen bu güzel günde hep Kutlu ve Sargın amcalarımızı düşüneceğiz ve onlar gibi o gün BİRŞEY YEMEYECEĞİZ.

Gün boyu herkesi Kutlu ve Sargın amcalarımızla dayanışmaya çağıracağız.Ülkemizdeki tüm çocukları da bu dayanışmaya çağırıyoruz!."

-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-

DIŞ BASIN...DIŞ BASIN...DIŞ BASIN...DIŞ BASIN...DIŞ BASIN...DIŞ BASIN..

(Adımlar Haber Merkezi/Çeviri Servisi)- Türkiye Birleşik Komünist Partisi Başkanı Dr.Nihat Sargın ve Haydar Kutlu'nun,"demokratikleşmenin önündeki tıkanıklığı aşmak,düşünce ve örgütlenme özgürlüğünün üzerindeki yasağı kırmak"doğrultusunda başlattıkları"ölüm orucu" 16.gününe girirken dış basın konuya gösterdiği duyarlılığı arttırıyor.

Dünyanın hemen her ülkesindeki basın yayın organlarında Kutlu/Sargın'ın eylemlerine yer veriliyor.Avrupa'da süren "Paskalya Bayramı" tatilinin ardından günlük basında Kutlu ve Sargın'ın eylemine yönelik yayınlarda bir artma gözleniyor.

Basılı yayın organlarının dışında radyo ve televizyon yayınları da TBKP liderlerinin barışçıl eylemine yer veriyor.

Şimdiye dek,dış basın arasında konuya en geniş yer veren ülkenin Yunanistan basını olduğu dikkati çekiyor.Yunanistan'da yayınlanan hemen tüm gazeteler yayınlarında Kutlu/Sargın ile ilgili gelişme ve girişimleri okuyucularına aktarıyor.

RİZOSPASTİS- Yunanistan'da yayımlanan günlük "Rizospastis" gazetesi hergün olduğu gibi 20.Nisan tarihli sayısında Tüm dünyada ve Türkiye'deki Kutlu/Sargın'la dayanışma eylemlerine geniş yer verdi. "Kutlu/Sargın'ın Yaşamaları Gerek."başlığı ile gelişmeleri duyuran gazete,Türkiye'de yapılan dayanışma eylemlerini,"ADIMLAR HABER MERKEZİ"ni kaynak göstererek yayınladı.Gazetenin haberine göre, Yunanistan Komünist Partisi(KKE) bugün 17,30'da Atina'daki Türk Büyükelçiliği'ne dek sürecek bir "yürüyüş" düzenliyor.Ayrıca,7 sendika bugün saat:12.00'de Türk Elçiliği'ne kadar bir yürüyüş gerçekleştirecek.

0-0-0-0-0-0

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

PRAVDA - S.S.C.B'de yayınlanan Pravda Gazetesi'de Kutlu/Sargın'ın "Ölüm orucu" eylemine yer verdi.17.Nisan tarihli Pravda gazetesi, "Kutlu Sargın ; komünistlerin yasal olarak siyasal yaşamda yer alabilmek amacıyla,bu cesur eylemi başlatmışlardır"diyerek, Kutlu/Sargın'la ilgili Türkiye ve Dünya'da gerçekleşen dayanışma eylemlerine yer verdi.

0-0-0-0-0-

L'HUMANİTE- Fransa'da günlük olarak yayımlanan Fransız Komünist Partisi'nin yayın organı "L'Humanité" gazetesi TBKP Genel Başkan vekili Mehmet Karaca ile yaptığı bir röportaja yer verdi.

0-0-0-0-0-

DEUTCHE VOLKZEITUNG- Almanya'da yayımlanan haftalık "Deutche Volkszeitung" gazetesi 20.Nisan günlü sayısında"TBKP liderlerinin yurda dönüşleri,TBKP'nin politikası ve son dönemlerde işlenen Prof.Muammer Aksoy,gazeteci Çetin Emeç cinayetleri"ni okuyucularına duyurdu.

Gazete,haberinde şu yoruma yer verildi:"İnsan hakları ve demokrasi konularında kaydedilen küçük de olsa ilerlemelerin,son olaylar ve 413 sayılı kararname ile geri çevrilmek isteniyor. Açıktır ki,Türkiye'nin büyük sorunları var.Bu sorunlar hangi araçlarla çözülecek.Şiddet aracılığıyla ve baskıcı önlemlerle mi,yoksa hoşgörü,diyalog ve demokratik yollarla mı?.."

0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

"DÜŞÜNCELER ÖZGÜR OLMALIDIR"

ÇORLU - SHP Çorlu İlçe Başkanı Av.Orhan Öztuna bugün yaptığı açıklamada, 141-142-163.maddelerin kaldırılması görüşlerine katıldığını belirterek "Kendilerinin düşüncelerine katılmasak da [illegible] düşüncelerini, fikirlerini nedeni ile insanların cezaevinde yatmasına tutuklu kalmasına karşıyım. Fikirler ve düşünceler özgür olmalıdır." dedi.

"İKİ DURUMDAN KAYGI DUYUYORUZ"

BURSA - Meslek örgütlerinden Bursa Baro Başkanı, Diş Hekimleri Odası, Makina Mühendisleri Odası, Kimya Mühendisleri Odası,Elektrik Mühendisleri Odası, İnşaat Mühendisleri Odası ile TMMOB İl Koordinasyonu ortak bir açıklama yaptı. Ülkenin içinde bulunduğu durumdan kaygı duyduklarını belirten meslek örgütleri "Bilimsel araştırma yapan bu konuda kitap yazan bilim adamı İsmail Beşikçi yine hapse atıldı.TBKP liderleri Kutlu ve Sargın 29 aydır hala hapiste.141-142-163.maddeler nedeniyle binlerde düşünce ve inanç suçlusu hapislerde çürütülüyor.Sargın ve Kutlunun ölüm oruçları hayati tehlike sınırına geldi.İşte bu ortamda biz Bursa'daki meslek örgütü yöneticileri, ülkenin içine düşürüldüğü bu durumdan kaygı duyuyoruz." denildi.

"SERBEST BIRAKILSINLAR"

DİYARBAKIR - Petrol-İş Diyarbakır Şube Başkanı Mehmet Yıldız Adımlar Haber Merkezine verdiği özel demeçte 141-142-163.maddelerin kaldırılmasını isteyerek, tutuklu bulunan "Haydar Kutlu, Kıhat Sargın ve İsmail Beşikçi'nin derhal serbest bırakılmasını" istedi.

"141-142-163.MADDELER BİRAN ÖNCE KALDIRILMALI"

İSTANBUL - Diş Hekimleri Odası Başkanı Celal Korkut Yıldırım, 1.Bölge Eczacı Odası Başkanı Mehmet Domaç dün yaptıkları basın açıklamasında 141-142,163. maddelerin biran önce kaldırılması gerektiğini belirterek şöyle dediler: "İnsanın bedence, ruhça ve sosyal yönden tam bir iyilik hali içerisinde olması için çaba gösteren biz sağlık çalışanları TBMM'ce ilgili yasa maddelerinin biran önce iptal edilmelerini ve tüm düşünce suçlularının serbest bırakılmasını istiyoruz."

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

"BİZ KUŞ DİLİ KONUŞUYORUZ: HERKESİN NE OLDUĞU ORTAYA ÇIKSIN"

DİYARBAKIR - Refah Partisi Diyarbakır İl Başkanı Hacı Nafiz Dicleli, "biz 141-142-163.maddelerin kalkmasını istiyoruz, her insan istediğini söyleyebilmeli" dedi. Adımlar Haber Merkezi Muhabirinin sorularını yanıtlayan Dicleli, Güney Doğu insanının bir kefeye konulmak istendiğini belirterek "Anti-demokratik maddeler kalksın, özgürlük var diyorlar yok. Demokrasi var diyorlar yok. Biz kuş dili konuşuyoruz.Bu maddeler kalksın, herkesin ne olduğu ortaya çıksın" dedi.

KUTLU VE SARGIN POŞETLERİ İLGİ GÖRDÜ

İSTANBUL - Fındıkzade Cuma pazarında üzerinde Kutlu ve Sargın resimlerinin bulunduğu"birşey yap yaşasınlar" baskılı binlerce poşet dağıtıldı. Pazarcı esnafın tezgahlarında müşterilerine dağıttığı poşetler halk arasında büyük bir ilgi çekti.

KUTLU VE SARGINLA DAYANIŞMA KOMİTESİ

İZMİR - Alpaslan Berktay, Zeliha Şehirlioğlu, Osman Özgüven, Fatma Yel, Güney Dinç, Muzaffer İzgü ve Turhan Tuna'dan oluşan "İzmir İnsan Hakları ve Demokrasi için Kutlu ve Sargın'la dayanışma Komitesi" oluşturuldu. Komite yaptığı basın açıklamasında "Diğer ölüm olursa, bu sıradan bir ölüm değil, cinayet olacaktır. Tüm siyasi parti yöneticileri, bu cinayetin dünya kamuoyunda ve tarih önünde sorumlusu olacaklardır. "dedi. Komite bu görüşlerini bir telgrafla TBMM Başkanı Kaya Erdem'de iletti.

ÇELİK-İŞ GENEL BAŞKANI METİN TÜRKER:
"DÜŞÜNCE SUÇU İNSANLIK AYIBIDIR"

İSTANBUL -Çelik-İş Genel Başkanı Metin Türker "Ülkemizin gündeminde bulunan tartışmalarından birinin de düşünce suçunun kaldırılıp kaldırılmaması olduğunu belirterek, konunun tartışılmasının bile üzücü ve utanç verici" olduğunu söyledi.Türker Ülkemizde hala 141-142-163.maddeler kalsın mı, kalksın mı? tartışması yapılmaktadır.Bu ülkemiz ve insanlarımız açısından utanç verici bir durumdur. Ülkemiz diğer demokratik ülkeler karşısında küçük düşürülmektedir." dedi.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TARSUS'TA KUTLU VE SARGIN İÇİN DAYANIŞMA KOMİTESİ KURULDU

TARSUS - 141-142-163.maddelerin kaldırılması için 6 Nisan'dan bu yana ölüm orucuna başlayan TDKP liderlerinden Kutlu ve Sargın için Tarsus'da "dayanışma Komitesi" kuruldu.Dayanışma Komitesi yaptığı açıklamada "Kutlu ile Sargın'ın başlattıkları ölüm orucunu destekliyoruz.Ayrımsız herkesi, demokrasiden yana olanları, insanım diyen herkesi destek vermeye çağırıyoruz."denildi.

TKP'LİLER ANKARA'DAKİ TEMASLARINI SÜRDÜRÜYOR

ANKARA - Ankara'da bir dizi temaslarda bulunan Türkiye Birleşik Komünist Partisi Üyeleri temaslarına devam ediyor.

Dün de Altındağ Refah Partisi İlçe başkanı Ali Fuat Öztürk,Altındağ Doğru Yol Partisi İlçe Başkanı Baki Doğan ile Halk Evleri Genel Merkezini ziyaret Eden TDKP Üyeleri bir dizi temasta ta bulundu.

Adımlar Haber Merkezinin edindiği bilgiye göre TDKP Üyeleri yaptıkları temaslardan olumlu sonuçlar aldılar ve görüştükleri kişilerin "141-142-163. maddelerin yürürlükten kaldırılmasını istediklerini belirterek, Kutlu ve Sargın'a destek verdiklerini, vermeye devam edecekleri" kaydettiler.

BALONLU HALAYLI GÖSTERİ

ADANA - Dün Çukurova Üniversitesinde Kampüsünde toplanan yaklaşık 40 kadar öğrenci "daha fazla düşünce, daha fazla demokrasi" için sazlı sözlü bir gösteri yaptı. Genellikle 141-142-163. maddelerin ele alındığı gösteride şiirler okundu, halaylar çekildi ve balonlar uçuruldu. Öğrenciler daha sonra Adana'da açlık grevinde bulunanları ziyaret ettiler.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

BATI BERLİN PARLAMENTOSU'NDA KUTLU/SARGIN İÇİN TOPLANTI.

(BATI BERLİN)- Adımlar Haber Merkezi'nin Batı Berlin'den edindiği bilgilere göre,dün Batı Berlin Parlamento binası "Rathaus Schöneberg'de" TBKP liderleri Kutlu/Sargın'ın derhal serbest bırakılmaları Türkiye'nin 141-142 ve 163.maddelerden kurtulması ve demokratik ülkeler arasında yer alması talebiyle bir Basın Toplantısı yapıldı.

Basın Toplantısı'na,Batı Berlin Koalisyon hükümeti ortaklarından Sosyal Demokrat Parti Parlamento gurubu adına Eckhart Barthel, Alternatif Liste Parlamento gurubu adına Hilde Schramm,Uluslararası İnsan Hakları Birliği 2.Başkanı Aliasa Fusa,Barış Koordinasyonu temsilcisi ve Kutlu/sargın davası gözlemcisi dr.Michael Venedey, Avukat Veronika Arendt Rojahn,Eğitim ve Bilim İşçileri Sendikası 2.Başkanı Safter Çınar katıldı.

Toplantıda,"TBKP liderleri Kutlu/Sargın'ın derhal serbest bırakılması ve TCK'nın 141-142 ve 163.maddelerinin kaldırılarak, Türkiye'nin demokratik ülkeler arasında yerini alması"görüşü savunuldu.

Öte yandan,"Batı Berlin Kutlu/Sargın'la Dayanışma Girişimi" Türkiye'deki siyasal tutuklular ve 141-142-163 mağdurları üzerine toplantıya katılanlara geniş istatistiki bilgi verdi.

0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-

FRANSA'DA,30 FRANSIZ KURULUŞU KUTLU/SARGIN IÇİN ÇALIŞIYOR

(Adımlar Haber Merkezi/Fransa)-Fransa'da aralarında,Fransız Komünist Partisi,Yeşiller,Avukat ve Yargıç Sendikaları,Gençlik ve kilise örgütleri,insan hakları ve hukukçular birliği,işçi sendikaları gibi örgüt ve kurumlardan oluşan 30 kuruluş "Kutlu/Sargın"la dayanışma çalışmalarını sürdürüyor.Dayanışma çalışmasını sürdüren kuruluşlar, Fransa Cumhurbaşkanı,Başbakan,Dışişleri Bakanı,Fransız Parlamento'su gurup başkanları,TC.hükümeti nezdinde Kutlu/Sargın'ın özgürlüklerine kavuşturulması için girişimlerde bulunmaya çağrıldı.

Öte yandan,TC.Başbakanı Yıldırım Akbulut'a gönderilmek üzere 10 bin adet kart bastırılarak postalandı.

Adımlar Haber Merkezi Muhabiri'nin edindiği bilgiye göre, Kutlu/Sargın'ın 4.Mayıs'ta Ankara'da yapılacak duruşmasına Fransa'dan özel bir uçakla kalabalık bir heyet de katılacak.

0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

FRANSA'DA KURULU "TURQUIE LİBERTE" ADLI KURULUŞ'TAN"ACİL EYLEM"ÇAGRISI

Fransa'da kurulu"Türkuie Liberté" adlı kuruluş,Fransız halkına 29 aydır tutuklu bulunan TBKP liderleri'nin özgürlüklerine kavuşması doğrultusunda dayanışma gösterneleri için "Acil Eylem Çağrısı"yaptı.

Kuruluş yayınladığı bildiride,Başbakan Yıldırım Akbulut, Cumhurbaşkanı Turğut Özal ve Türkiye Büyükelçiliği'nin adreslerine de açıklayarak protestoların yoğunlaştırılmasını istedi.

0-0-0-0-0-0-0-0-0-

xx Fransa'da 90 aydının imzası ile,"Türkiye'ye Demokrasi,Kutlu ve Sargın'a Özgürlük"başlığı altında çeşitli demokratik taleplerin yer aldığı bir metin yayınlandı.Sözkonusu metine daha geniş imza toplama girişimlerinin sürdürüldüğü bildirildi.

0-0-0-0-0-0-0-0-0-

FRANSA "ORTA DERECELİ EGİTİM GÖREVLİLERİ SENDİKASI"NDAN DAYANIŞMA

Fransa'da kurulu"Orta Dereceli Egitim Görevlileri Sendikası, Genel Sekreteri Monique Vuaillat ve Raoul Alonso Türkiye'nin Paris Büyükelçisi'ne,70 bin üyesi adına başvurarak,"TBKP liderleri Kutlu/Sargın'ın derhal serbest bırakılması"yönündeki taleplerini iletti.

0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-

DANİMARKA'DAN "KUTLU/SARGIN'A DAYANIŞMA"

(Adımlar Haber Merkezi/DANİMARKA)- Aralarında,Avrupa Konseyi Hukuk Komisyonu Başkanı Liberal Parti Parlamento üyesi,Bjorn Elmguist, Sosyal Demokrat Parti Parlamento üyesi eski Adalet Bakanı Ole Espersen,Radikal Parti Milletvekili Elisabeth Arnold ve Sosyalist Halk Partisi Milletvekili Pelle Voigt ,dün TC.Başbakanı Yıldırım Akbulut'a bir mektup gönderdi.

Gönderilen mektupta,TBKP liderleri Kutlu ve Sargın'ın 2,5 yılı aşkın bir süredir düşüncelerinden ötürü tutuklu bulundugu hatırlatılarak,çeşitli defalar Türk yetkililerinin yaptıkları açıklama ve verdikleri sözlere rağmen TCK'nın 141-142-163.maddelerinin yürürlükte kalması eleştirildi.Mektupta ayrıca"Türk Hükümeti'nin konuya ilişkin çözümleyici adımlar atacağına olan umutlarını korumak istedikleri" de ifade edildi.

0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Adalet Bakanı utlu ve Sargın'a çağrı yaptı

Türk İş Genel Başkanı Şevket Yılmaz ile görüşen Oltan Sungurlu, 'Kutlu ve Sargın'ı açlık grevini bırakmaya ça ğırıyorum' dedi.

20 saydat

Adalet Bakanı Kutlu ve Sargın'a çağrı yaptı

ANKARA. (Hurriyet)

TÜRK İş Genel Başkanı Şevket Yılmaz, dün Adalet Bakanı Oltan Sungurlu'yu makamında ziyaret ederek, açlık grevi yapan Haydar Kutlu ve Nihat Sargın için neler yapılabileceğini sordu.

Yılmaz, görüşmeden sonra yaptığı açıklamada "Sayın Bakan bana 141, 142 ve 163 ile ilgili yasa değişikliğini mümkün olduğu kadar kısa zamanda Bakanlar Kurulu'na götüreceğini, başka bir yetkisinin olmadığını, bu değişikliğin TBMM'ye götürmek hassas olduğunu söyledi" dedi

Bakan Oltan Sungurlu yaptığı açıklamada, Türk-İş'i ilgilendiren inceleleri ve çalışmalarını belirterek şöyle dedi:

"Daha ziyade Şevket Yılmaz cezaevinde açlık grevi sürdüren şahıslarla ilgili neler yapılabileceği üzerinde düşündüğümü sordu. İnsan hayatı en yüksek değerdir, açlık grevi büyük üzüntü vermektedir, müsbet netice varsa hiç kimse bu yolları meşru olarak kullanmamalıdır"

Öte yandan, Yunanistan'daki büyük üçüncü partisi konumundaki Sol İttifak'ın kurucusunu oluşturan Komünist Partisi (KKE) üyesi bir kadın cezaevinde açlık grevi yapan Sargın ve Kutlu'ya destek amacıyla dün akşam Yunanistan'ın Atina Büyükelçiliğine bir protesto yürüyüşü yaptı.

Hurriyet

Kutlu ve Sargın için yoğun çaba

ANKARA (Günaydın)- 15 günden beri ölüm orucunda bulunan TBKP liderleri Haydar Kutlu ve Nihat Sargın'ın bayram tatilinin de araya girmesi nedeniyle eylemlerine son verecek koşulların sağlanabilmesi için Ankara'da yoğun bir görüşme trafiği yaşandı.

"Üzüntüye sebep olurlar"

Adalet Bakanı Oltan Sungurlu önce TBKP Merkez Komitesi üyelerini sonra da Türk-İş Genel Başkanı Şevket Yılmaz'ı kabul etti. Yılmaz, TBKP liderlerinin serbest bırakılmasını istedi. Sungurlu, Kutlu ve Sargın'ın ölüm orucuna son vermesi çağrısında bulundu ve "Bıraksınlar. Üzüntüye sebep olurlar" dedi. Ankara Kapalı Cezaevi'nde, Kutlu ve Sargın'la görüşen Aziz Nesin, Prof. Bahri Savcı ve İnsan Hakları Derneği Genel Sekreteri Akın Birdal,liderlerden açlık grevini bırakmalarını istedi. Ankara, İstanbul ve İzmir barolarından 50 avukat da Kutlu ve Sargın'la topluca görüştü.

Öte yandan, Atina'da Yunan Komünist Partisi üyeleri, Kutlu ve Sargın'a destek amacıyla, Türk Büyükelçiliği'ne yürüyüş yaptı.

Günaydın

21 Nisan 1990

EVET/HAYIR

OKTAY AKBAL

Yurtseverlik Görevine...

Açlık grevleri, ölüm oruçları neyi çözümler? Hiçbir zaman bu yönteme başvurulmasından yana olmamışımdır. Bir çeşit protesto, kamuoyunun dikkatini çekmek, yetkililere sorumluluklarını duyurmak... Ama yıllardır görüyoruz ki bütün bunlar yararlı olmuyor. Efendilere vız geliyor! Hatta 'Asmayalım da besleyelim mi?' türünden yorumlara neden oluyor.

Sargın'la Kutlu'nun günlerdir sürdürdükleri ölüm orucu Türkiye'de ne gibi yankılar, tepkiler uyandırdı? Gazetelerin alt bölümlerine, arka sayfalarına giren bir haber olmaktan öteye geçmedi. Oruç eylemine katılmak girişimleri ise çok sınırlı kaldı. Kitlesel bir benimseme, bir birliktelik yok. Orada burada yürüyüşler, oruca katılan birkaç kişi, hepsi bu!

Oysa önemli bir olaydır TBKP liderlerinin iki yıldan çok bir süredir tutuklu bulunmaları, bu durumu protesto etmek için ölüm orucuna girişmeleri... Demokrasi demokrasi diye yırtınıyoruz, bağırıyoruz, ama 'd'nin izi bile yok! Hani 141, 142 kalkacaktı, gerçek bir özgürlük gelecekti, siyasal partilerin hepsine yer verilecekti!

TBKP, Türkiye Komünist Partisi ile Türkiye İşçi Partisi'nin birleşmesinden oluşmuştur. Ülkemizde gerçek anlamda bir sosyalist partinin varlığı demokratik rejimin gereğidir. Denecek ki dünyanın 70 yıllık sosyalist uygulamaları bile son yıllarda çözülmeye başladı, Marx'çı görüşlere dayanan partiler çizgilerini değiştiriyorlar, sosyal demokrat bir niteliğe kavuşuyorlar. Durum böyleyken bizde bir komünist partisi, bir sosyalist partisi neden kurulsun, bu görüşlere katılmak olanaksızdır. Bu ülkede gerçek anlamda çoğulcu bir düzenin kurulmasını istiyorsak Marx'çı oluşumlara da yer vereceğiz. Bu görüşleri eskimiş sayanlar niye çekiniyorlar Marx'çı partilerden? Halk onlara ya oy verir ya vermez, bıraksınlar TBKP de başka sosyalist partiler de yasal kimlik kazansın, seçimlere katılsın, aldıkları oy oranında TBMM'de yer alsın!

(Arkası 6. Sayfada)

(Baştarafı 2. Sayfada)

Haydar Kutlu ile Dr. Nihat Sargın'ın kendi istekleriyle Türkiye'ye geldiklerini herkes biliyor. Gelir gelmez 'içeri' alındıkları-nı, türlü işkencelerden geçirildiklerini de... Yalnız biz değil, bütün uygar dünya öğrendi bunları. Bir yandan AT'ye girmek istediğimiz, AT koşullarını benimsediğimizi açıklarız, öte yandan TBKP'li iki lideri bir türlü hapisten çıkartmayız! Çelişkili bir durum değil midir bu? Bize, içtenliğimize kim inanır?

Sol aydınlar toplantı üstüne toplantı yapıyorlar. Solda bir güçlü birikim var. Bunu herkes biliyor, ama bu birikimden sağlam bir sonuç çıkmıyor bir türlü! 12 Eylül sonrasının işleri diyeceksiniz, ama 12 Eylül öncesinde de durum böyle değil miydi? Tip neden parçalandı? Neden solda güçlü bir parti ortaya çıkamadı? Hatta sosyal demokrat SHP bile neden bir türlü kendi içinde bütünleşemiyor?

Solun ülkemizde en az yüzde kırk oyu var. Bu oy gücü bir türlü birleştirilemiyor. SHP var, DSP var, Sosyalist Parti var, Oluşumcular var, TBKP var, Mülkiyeliler Birliği salonlarında yeni bir parti kurmak için sürekli toplantılar yapan gruplar var. Ama sonuç yok! Oysa yüzde on beşlik bir güce sahip ANAP, kararnamelerle basını, kamuoyunu, partileri dize getirebilme gücünü kendinde buluyor. Ne diyor İçişleri Bakanı: "2000'e Doğru" yayımlanamadı, fena mı oldu? Hürriyet basımevi bu dergiyi bassa, derhal kapatacaktık" İçişleri Bakanı bu denli rahat konuşabiliyor. Nereden geliyor bu güveni bu kendi gücüne inanırlığı?

Önce de yazdım, hep yazdık, daha da kimbilir kaç kez yazacağız: Muhalefetin parlamentodan çekilmesi baş koşuldur. Başka çıkış yolu yoktur. Özal'ın ANAP'ı, karşısında güçlü bir direniş göremiyor. Yurtsever kişilerin parti çıkarlarını bir yana atıp demokrasiyi kurtarmak savaşımına başlamalarının vakti geldi, geçiyor!

Cumhuriyet

TÜRKİYE SOSYAL TARİHİ VAKFI TÜSTAV

Cumhuriyet. 21 Nisan 1990

DÜNYADA BUGÜN

ALİ SİRMEN

Akıl Baştan Gidince

Gazetelerimiz bir süredir, cerideyi handeiye veya Handeneme'ye dönüştü. Varsa Hande, yoksa Hande... Hande Hasan Güzel Celal ilişkisinden kendine göre sonuç çıkarıyor.

Kimi, Hande, Hasan Celal ilişkisini ortaya atıp kendi neden olduğu sorunları unutturduğu için keyifle ellerini ovuşturuyor.

Kimi, kocasının ateşlediği fitili keyifle izledikten sonra "Hande'ye yazık oldu" buyuruyor.

Hande olayı kendi doğal boyutlarını aştı. Çıldırmış, raydan çıkmış bir toplumun, totem etrafında dönerken attığı çığlığın nakaratını oluşturdu.

O toplum ki kendi kendini yok edebilecek bir çılgınlık faryasının içine girmiş bulunuyor. Hani biraz daha çaba harcasa toplumumuz denizi bile tutuşturacak bir sapıklığın doğrultusunda gidiyor.

Sovyet bilim adamı Ahmedov, Karadeniz'in dibinde hızla artmakta olan ve gittikçe yüzeye yaklaşan hidrojensülfidin küçük bir depremle yüzeye çıkabileceğini, denizin yanıp kıyıların çöl leşebileceğini belirtiyor.

Hamsiler çoktan kıyılarımızı bırakıp glastnostun, perestroykanın âlemine göçmüşler. Yıllarboyu uyarıldığı halde, "bir şeycuk olmaz" diyen Karadenizli vatandaş, balık duasına çıkmış. Balık azalmasına neden olarak da yunusları gösteriyor.

Oysa yunusların böylesine yıkımı gerçekleştirmeleri olanaksız.

Karadeniz'i çöle çevirmekte insanımız yunuslardan çok daha ileride.

Zekâ olarak ise insanımızın yunusların ilerisinde olduğunu söylemek o denli kolay görünmüyor.

Örneğin basına diş bileyenler, bir nereden buldun yasası çıkarıyorlar. Buraya kadar her şey iyi görünüyor. Basında yalnız gazete sahipleri değil, köşe yazarlarının da servet beyanında bulunmaları isteniyor. Ama Sayın Özal'ın beyanının gizli kalacağı öğreniliyor.

Sayın ANAP'lılar hiç üzülmesinler, böyle bir açıklama için yasaya bile gerek yoktu. Bir köşe yazarı olarak bendeniz, bütün mal varlığımı, babamdan kalanı, kendi edindiğimi hemen açıklamaya amadeyim. Üstelik onunla da yetinmeyip oğlumun, karımın ve anamın mal varlığını da açıklayabilirim. Ama Sayın ANAP'lılar acaba, kendi fiili başkanlarının ve de biraderlerinin ve de saygıdeğer eşlerinin ve de mahdumlarının ve de kerimelerinin ve de kerimelerinin eşlerinin mal varlığını açıklayabilirler mi?

Bütün vatandaşlar heyecanla bekliyoruz.

Bütün vatandaşlar heyecanla hükümetin yeni otomobil firmaları için getirdiği teşvikte ortaya attığı sloganın da gerçekleşmesini heyecanla bekliyor. ANAP iktidarının yeni sloganı "herkese bir araba". Herkese ekmek ve iş bulunmayan ülkede, herkese araba dönemini bekliyoruz.

Beklerken olayları izliyoruz ve Kenan Evren'in Atatürk Barış Ödülü'nü aldığını görüyoruz. Kendi kurdurduğu kurum ve heyetin Kenan Evren'e ödül vermiş olmasını candan kutluyoruz. Çünkü bu sayede, sözü edilen ödülün, ciddi olmadığını daha kolay anlatma olanağına kavuşmuş bulunuyoruz. Ama yine de "keşke Atatürk'ün adını bu işe karıştırmasalardı" diyoruz.

Bu arada tüm basın kuruluşlarına da bir öneri getirmek istiyoruz. Yeni çıkan kararnamelerle artık yazılı basının işlevinin önemli bir bölümü fısıltı gazetesine geçeceğine göre 'fısıltı gazetecilik ödülü' kurulması yerinde olur.

Fısıltı gazeteciliğinin şeref ödülünün de ülkemizde dokuz yıl süreyle, tüm fısıltı gazetesi haberlerinin en ilginçlerini halka kürsülerden duyurmakta büyük başarı sağlamış olan Kenan Evren'e verilmesini öneriyoruz.

Bu arada Kenan Evren'e söz konusu ödül verilirken Sayın Mehmet Yazar'a da 'fahri hukuk doktorası' verilmelidir diyoruz. Çünkü Sayın Mehmet Yazar'dır Mussolini'nin faşist ceza yasasından alınmış 141-142 maddelerin komünizmi ve de faşizmi önlemek için getirildiğini söyleyen. Bu arada Yargıtay içtihatlarının da bu yönde düzeltilmesini, 141-142. maddelerin faşizme uygulanmayacağını söyleyen içtihatların keenlemyekûn kabul edilmesini öneriyoruz.

Yöneticilerimiz komünizm bütün dünyada çöktü derlerken, büyük bir tehlike olarak görülen Kutlu ve Sargın'ın tutukluluk halleri devam eder ve bu iki TBKP yöneticisi ölüm çizgisine doğru yaklaşırlarken, bundan üç yıl önce 14 yaşındayken, öğretmenine kızıp okulun kapısına suluboya Sovyet bayrağı çizdiği için hapse mahkûm olan 17 yaşındaki küçük yurttaşımızın durumunun bütün dünyaya duyurularak, bu yıl ülkemiz iktidarının hem Nobel Barış Ödülü'nü hem de İnsan Hakları Ödülü'nü alması gerekir diyoruz.

Akıl bir kez, bu diyarı bırakıp gitmiş, artık ne istersek yapabiliriz, yeryüzünün en demokratik ülkesi olduğumuzu söyleyip, köşe yazarlarına "nereden buldun" diye sorup Faysal Finans aracılığıyla köşeyi dönmek de doğaldır artık, ekmeği olmayanlara araba vereceğini söylemek de... Mussolini'nin faşizmle mücadele ettiğini ileri sürmek de diktatöre barış ödülü vermek de doğaldır.

Bu durumda, Karadeniz ne zaman tutuşacak da felaket başlayacak diye telaşlanmaya da gerek yok. Akıl baştan gidince her şey doğal oluyor, her şey, felaket bile...

KUTLU-SARGIN

Ölüm orucuna 4'lü öneri

TBKP liderleri Haydar Kutlu ve Nihat Sargın'ın ölüm orucu 15. gününü doldurdu. SHP ikinci kez Sungurlu'ya dörtlü öneri götürürken Aziz Nesin, "Bu olay tarihte bir siyasi cinayet olabilir" dedi. Net Holding Yönetim Kurulu Başkanı Tibuk, Kutlu - Sargın'ın tutuklu bulunmasından Türk turizminin olumsuz etkileneceğini söyledi.

11. Sayfada

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARŞİVİ VAKFI

... BASIN ... BÜLTENİ NO.90-1-BİLGİ ... 21.04.90 17:34 21.04.90 18:13

21 Nisan 1990 (Milliyet)

uysa da uymasa da

Necati Doğru

Onlar ölüm orucuyla ölecekler

İKİ şey için çok yanarız. Çoğumuz da ancak elimizden çıktığı zaman bu iki şeyin kıymetini çok iyi anlarız. Birisi sağlık. Diğeri özgürlük.

İki insan 30 aydan beri Ankara'da demir parmaklıklar arkasında hapiste tutuluyorlar. Bu iki insan 15 günden beri de "Çağının gerisinde kalmış olanlara" karşı bir protestoya başladılar.

★ ★ ★

Bu protesto sıradan değil. Bu iki insan "canlarını" ortaya koyarak ölüm orucu tutuyorlar. Haydar Kutlu ile Dr. Nihat Sargın Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin iki yöneticisidir. Ölüm orucundan ölecekler.

Onlar 30 ay önce Türkiye'ye döndüler. Onlar "Ülkemizin yaşlarına karşı boynumuz kıldan incedir" diyerek döndüler. Demokrasiye ve çoğulcu sisteme inandıklarını açıklayarak döndüler.

Bu insanlar ülkelerine dönüp, hapise koyulduktan sonra komünist dünyada ve düşüncede bütün sigortaları da attı. Komünist düzenler menteşelerinden sarsılarak değişime uğradılar.

★ ★ ★

Doğu Almanya'da, Macaristan'da, Bulgaristan'da, Sovyetler'de, Çekoslovakya'da komünist partilerde reformlar oldu. Proleterya diktatörlüğü son buldu. Katı merkezci planlamadan vazgeçildi. Despotik tek parti yönetimi geride bırakıldı.

Bütün bunlar, Doğu Almanya, Macaristan, Bulgaristan, Çekoslovakya halklarının isteği ile oldu. Halk, komünist sisteme kızdığı, onun yöneticilerine kırgın ve küskün olduğu için oldu.

Ama Doğu Almanya'da da, Macaristan'da da, Bulgaristan'da da eski komünist yöneticiler içerilere tıkılmadı. Hapse atılmadı. Özgürlükleri elinden alınmadı.

★ ★ ★

Ama biz, zaten 50 yıldan beri hayat hakkı tanınmamış, hapishanelerde çürütülmüş, türlü yalan ve iftiralarla halk nefreti yaratılmaya çalışılmış komünist yöneticilere karşı aynı korkusuzluğu, aynı "özgür düşünce civanlığını" gösteremiyoruz.

Dünyanın artık geri dönülemez bir şekilde girdiği, ırkçı Güney Afrika Cumhuriyeti'nin bile 27 yıl hapiste çürüttüğü komünist lider Nelson Mandela'yı serbest bıraktığı "Bu özgür düşünce civanlığı yarışında" bizim ülkemizin de olması gerekirdi.

Ama putunu kendi yapan kendi tapan kafalar, bizim ülkemizi, bu civanlık yarışına sokmaktan mahrum bırakıyorlar. Ve ülkemizi tarihi bir ayıba doğru sürüklüyorlar.

Dr. Nihat Sargın ve Haydar Kutlu belki de ölüm orucundan ötürü ölecekler. Ama onları "tutuksuz yargılamak gibi" bir yöntem verken hapiste tutanlar "basit kinlerin esiri olmuş korkaklar" olarak tarihe geçecekler.

21 Nisan 1990 / Güneş

MGK, 'kararname dışı' önlemleri görüştü

ANKARA, (Güneş)- Milli Güvenlik Kurulu (MGK), Güneydoğu için öngördüğü ve Bakanlar Kurulu tarafından kararname haline getirilen önlemlerin dışında kalan **"Diğer önlemlerin"** uygulama esaslarını görüştü.

MGK, dün Cumhurbaşkanı **Turgut Özal** başkanlığında, saat 14.00'te başlayıp dört saat süren bir toplantı yaptı. Toplantıya, Başbakan **Yıldırım Akbulut**, Genelkurmay Başkanı Orgeneral **Necip Torumtay**, Milli Savunma Bakanı **Safa Giray**, İçişleri Bakanı **Abdülkadir Aksu**, Dışişleri Bakanı **Ali Bozer**, Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral **Doğan Güreş**, Deniz Kuvvetleri Komutanı Oramiral **Orhan Karabulut**, Hava Kuvvetleri Komutanı Orgeneral **Safter Necioğlu**, Jandarma Genel Komutanı Orgeneral **Burhanettin Bigalı** ve MGK Genel Sekreteri Orgeneral **Sabri Yirmibeşoğlu** katıldı.

Toplantıdan sonra yapılan açıklamada şöyle denildi:

"Toplantıda, iç ve dış olaylarda ve özellikle Olağanüstü Hal Bölgesi'nde meydana gelen gelişmeler, genel güvenlik ve asayiş durumu değerlendirilmiş, Mart 1990 toplantısında olağanüstü hal uygulaması ile ilgili olarak alınan ve kanun hükmünde kararname haline getirilenlerle, bunların dışında kalan diğer önlem ve tedbirlerin uygulama esasları müzakere edilmiştir."

Cumhurbaşkanı **Özal**'ın MGK toplantısında, liderler zirvesinden sonra Başbakan **Akbulut** ile muhalefet liderleri arasında çıkan anlaşmazlık hakkında bilgi verdiği bildirildi. MGK'nın, 413 sayılı kararnamenin Meclis'te görüşülmesi konusunu da tartıştığı belirtildi. Toplantıda, Türk Ceza Yasası'nın 141, 142 ve 163'üncü maddeleriyle Türkiye Birleşik Komünist Partisi (TBKP) yöneticilerinin 15'inci gününü dolduran ölüm orucunun da görüşüldüğü öğrenildi.

Özal, bu toplantıdan önce, önceki gün, Başbakan **Akbulut** ve İçişleri Bakanı **Aksu** ile ele alınacak konular hakkında hazırlık yapmıştı. Uzun süren bu toplantıda, Güneydoğu olayları, alınacak önlemler ve Bakanlar Kurulu'nun çıkardığı 413 sayılı kararnamenin yarattığı tepkiler ele alınmıştı.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

(Sabah.) 21 NİSAN 1990

Sungurlu "Kutlu ve Sargın'ın durumu beni çok üzüyor"

ANKARA- Adalet Bakanı **Oltan Sungurlu**, yasadışı **TBKP** yöneticileri **Haydar Kutlu** ve **Nihat Sargın**'ın sürdürdükleri açlık grevinin kendisi için üzüntü kaynağı olduğunu bildirdi. **Sungurlu**, bu tür yolların silah olarak kullanılmaması gerektiğini belirterek, **"Kendilerini açlık grevini bırakmaya çağırıyorum"** dedi.

Türk-İş Genel Başkanı **Şevket Yılmaz**, dün Adalet Bakanı **Oltan Sungurlu**'yu makamında ziyaret ederek, bir süre görüştü. **Yılmaz**, yaklaşık yarım saat süren toplantıdan sonra yaptığı açıklamada, çalışma hayatıyla ilgili yasalarla, Anayasa'da değişiklikleri içeren teklifleri ve **Haydar Kutlu** ile **Nihat Sargın** için neler yapılabileceği konusunu görüştüğünü belirterek, **"Sayın Bakan bana 141, 142 ve 163 ile ilgili yasa değişikliğini mümkün olan en kısa zamanda Bakanlar Kuruluna götüreceğini, başka bir yetkisinin olmadığını söyledi. Bu değişiklikleri Bakanlar Kurulu ve TBMM'ye götürmek konusunda hassas olduğunu söyledi"** dedi.

Adalet Bakanı Sungurlu, görüşme sonrasında **"Biz de olayın bir yargı meselesi olduğunu, şahıslarla alakalı olmaksızın 141, 142 ve 163. maddeler üzerinde çalıştığımızı, bu konuda çalışmayı tamamlayıp Bakanlar Kuruluna sunduğumuzu ve Kurulda görüşüldüğünü söyledik"** dedi. Sungurlu, bir gazetecinin, **"Kutlu-Sargın, açlık grevini bırakma koşullarından biri olarak hazırlanan çalışmanın TBMM'ye sevkedilmesi olduğunu açıkladılar. Bayram sonuna kalırsa geç olmaz mı?"** şeklindeki sorusunu ise, şöyle cevapladı:

"Biz bu çalışmaları açlık grevi önümüze gelmeden başlattık. Bu, kişilerin değil, Türkiye'nin meselesidir. Ülkenin menfaatini tespite çalışıyoruz. Bizim yaptığımız çalışmalar o istikamettedir."

Öte yandan, **SHP** Genel Başkanı **Erdal İnönü** başkanlığında toplanan Merkez Yürütme Kurulu'nda **Kutlu** ve **Sargın**'ın ölüm orucunu bitirmeleri konusunda **SHP**'nin **TBKP** ile hükümet yetkilileri arasında arabuluculuk olması benimsendi. MYK bu konuda yetkiyi Genel Sekreter Yardımcısı **Hikmet Çetin**'e verdi.

"SHP'ye önemli görevler düşüyor"

Önceki günkü MYK toplantısında Genel Sekreter **Deniz Baykal**, **Kutlu** ve **Sargın**'ın ölüm orucunu sürdürdüklerini ve durumlarının gün geçtikçe kötüleştiğini hatırlatarak, **"Bu konuda partimize önemli görevler düşüyor. Demokrasi mücadelesinde bizim dışımızdaki siyasal oluşumların, örgütlerin özgürce Türkiye'de faaliyet göstermesi konusunda görev partimize aittir"** dedi.

Yazar Aziz Nesin ile emekli öğretim üyesi **Prof. Bahri Savcı** ve **İnsan Hakları Derneği Genel Sekreteri Akın Birdal**'dan oluşan bir heyet, Adalet Bakanlığı'nın izni ile Haydar Kutlu ve Nihat Sargın ile görüştüler.

Görüşmeden sonra **Aziz Nesin**, gazetecilerin, **"Açlık grevini bitirmelerini önereceğinizi söylemiştiniz. Öneriniz kabul ettiler mi?"** sorusuna **"Öneri getirmedik. Oturup sohbet ettik. Yani devam edip etmeyeceklerine kendileri karar verirler"** cevabını verdi.

Nesin, Kutlu ve Sargın'ın sağlık durumları konusunda da, **"Aslan gibiler, daha 2 ay dayanırlar"** diye espri yaptı.

RP'li Battal'ın ziyareti

Bu arada **Refah Partisi MKYK üyesi Şener Battal** da, dan Kutlu ile Sargın'ı ziyaret ederek grevi bırakmalarını istedi. Yaklaşık yarım saat süren ziyaretten sonra bir açıklama yapan **Battal, "Ben RP'li bir avukat ve eski TBMM Anayasa Komisyonu Başkanı olarak, kendilerinin 141-142 ve 163 maddelerden dolayı tutuklu kalmalarını İnsan Haklarına aykırı bir durum olarak görmekteyim"**

Sabah 21.4.90

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Cumhuriyet 21 Nisan 1990

Aşağıda imzası bulunan biz İngiltere'den Avrupa Parlamentosu üyeleri, 29 aydır tutuklu bulunan TBKP Başkanı Sayın Dr. Nihat Sargın ile Genel Sekreteri Sayın Haydar Kutlu'nun Komünist Parti üzerindeki yasak kaldırılıncaya ve/veya kendileri serbest bırakılıncaya kadar ölüm orucuna başlamış olduklarını derin bir endişe ile öğrendik.

Kendilerinin, bir demokratik rejimin asgari gerekleri olan bu istemlerini tümüyle desteklıyor, Türkiye yetkililerinin Sayın Sargın ve Kutlu'nun sağlıklarına daha fazla zarar gelmeden, derhal serbest bırakılmaları için girişimde bulunmalarını insanlık ve demokrasi adına diliyoruz.

GORDON ADAM (NORTHUMBRIA), RICHARD BALFE (LONDON SOUTH INNER), JOHN BIRD (MIDLANDS WEST), JANEY BUCHAN (GLASGOW), KEN COATES (NOTTINGHAM), PETER CRAMPTON (HUMBERSIDE), CHRISTINE CRAWLEY (BIRMINGHAM EAST), MICHAEL ELLIOTT (LONDON WEST), ALEX FALCONER (MID SCOTLANDX FIFE), GLYN FORD (GREATER MANCHESTER EAST), PAULINE GREEN (LONDON NORTH), MICHAEL HINDLEY (LANCASHIRE EAST), STEPHEN HUGHES (DURHAM), ALF LOMAS (LONDON NORTH EAST), MICHAEL MCGOWAN (LEEDS), DAVID MARTIN (LOTHIANS), TOM MEGAHY (YORKSHIRE SOUTH-WEST), DAVID MORRIS (MID+WEST WALES), STAN NEWENS (LONDON CENTRAL), CHRISTINE ODDY (MIDLANDS CENTRAL), BARRY SEAL (YORKSHIRE WEST), BRIAN SIMPSON (CHESHIRE EAST), LLEW SMITH (WALES SOUTH EAST), GEORGE STEVENSON (STAFFORDSHIRE EAST), KEN STEWARD (MERSEYSIDE WEST), CAROLE TONGUE (LONDON EAST), NORMAN WEST (YORKSHIRE SOUTH), IAN WHITE (BRISTOL).

İNGİLTERE'DE YAŞAYAN ÇOCUKLARDAN DAYANIŞMA ÇAĞRISI

Biz ler, **Haydar Kutlu** ve **Nihat Sargın** amcalarımızın boş yere hapishanede tutuldukları bir ülkenin çocukları olma utancını taşımak istemiyoruz. Çünkü bizim ülkemiz dünyada çocuk bayramının olduğu tek ülkedir.

Her 23 Nisan'da biz İngiltere ve diğer ülke çocuklarına bunu övünerek duyuruyoruz.

Haydar kutlu ve **Nihat Sargın** amcaların ölüm orucunda olduklarını duyduk, çok üzülüyoruz. Eğer onlar 23 Nisan gününe kadar serbest bırakılmazlarsa bizi armağan edilen bu güzel günde hep **Kutlu** ve **Sargın** amcalarımızı düşüneceğiz ve onlar gibi o gün hiçbir şey yemeyeceğiz.

Gün boyu herkesi **Kutlu** ve **Sargın** amcalarımızla dayanışmaya çağıracağız. Ülkemizdeki tüm çocukları bu dayanışmaya çağırıyoruz.

GÜLBEN KARAKAŞ, ALİ YİĞİT, ÜLKE BEYALİ, ÜLKEY KILINÇ, ÖZGÜR KILINÇ, KAMİL KILINÇ, ENDER DURSUN, ERŞİN DURSUN, BARIŞ IRKI, TAYLAN AYGÜN, BÜLENT AYGÜN, AYGÜN ÖZCAN, YILMAZ KARA, MESUT YÜCE, ERKAN ŞAHİN, CENGİZ ER, VİCDAN DOĞAN, UMUT DOĞAN, EMEL BOSTANCI, NEŞE YILDIZ, ELİF BOSTANCI, ENVER BOSTANCI, SERKAN BOZTAŞ, TAYLAN SOĞUK, NURCAN DEMİRÇİVİ, GÜLCAN DEMİRÇİVİ, UĞUR DEMİRÇİVİ, UMUT DEMİRÇİVİ, TUNCAY YILDIRIM, ARZU YILDIRIM, İLKER KARAKAŞ, CANER KARAKAŞ, ALİ GÖZTAŞ, DENİZ DOĞAN, GÖKMEN DOĞAN, GÜNEŞ CENGİZ, UFUK CENGİZ, GÜNEŞ KALKAN, SERDAR KAÇAR, TAYLAN AYGÜN, BÜLENT AYGÜN, HASAN DOĞAN, HAMİT ÖZCAN, MEMET ÖZCAN, VELİ YILDIRIM, FADİME YILDIRIM, NURHAK KALAY, FERHAT KALAY, FIRAT KALAY, O.ÇAĞATAY KÜLEKÇİ, ÇAĞLA KÜLEKÇİ, ZEYNEP AKICI, FIRAT GÜNEŞ TECİRLİ, PINAR TECİRLİ, MESUT YÜCE, YILMAZ YÜCE, İLKAY YÜCE, CANAN YETİMLER, BERİN YİĞİT, SULE SEVİM, ESRA SEVİM, SEZER BOZTAŞ, ERSOY DOĞAN, ALİ YILDIZ, KAMBER ÖZEN, RAHŞAN DOĞAN, ÖZGÜR SÖNMEZ, ADİL BEĞEN, ALİ BAYLAV, MEHMET BAYLAV

ALİ SİRMEN

Akıl Baştan Gidince

Gazetelerimiz bir süredir, ceride-i handeiye veya Handename'ye dönüştü. Varsa Hande, yoksa Hande... Hande Hasan Güzel Celal ilişkisinden kendine göre sonuç çıkarıyor.

Kimi, Hande, Hasan Celal ilişkisini ortaya atıp kendi neden olduğu sorunları unutturduğu için keyifle ellerini ovuşturuyor.

Kimi, kocasının ateşlediği fitili keyifle izlodikten sonra "Hande'ye yazık oldu" buyuruyor.

Hande olayı kendi doğal boyutlarını aştı. Çıldırmış, rayından çıkmış bir toplumun, totem otrafında dönerken attığı çığlığın nakaralını oluşturdu.

O toplumu ki kendi kendini yok edebilecek bir çılgınlık faryasının içine girmiş bulunuyor. Hani biraz daha çaba harcasa toplumumuz denizi bile tutuşturacak bir sapıklığın doğrultusunda gidiyor.

Sovyet bilim adamı Ahmedov, Karadeniz'in dibinde hızla artmakta olan ve gittikçe yüzeye yaklaşan hidrojensülfidin küçük bir depremle yüzeye çıkabileceğini, denizin yanıp kıyıların çölleşebileceğini belirtiyor.

Hamsiler çoktan kıyılarımızı bırakıp glastnostun, perestroykanın âlemine göçmüşler. Yıllarboyu uyarıldığı halde, "bir şeycuk olmaz" diyen Karadenizli vatandaş, balık duasına çıkmış. Balık azalmasına neden olarak da yunusları gösteriyor.

Oysa yunusların böylesine yıkımı gerçekleştirmeleri olanaksız.

Karadeniz'i çöle çevirmekte insanımız yunuslardan çok daha ileride.

Zekâ olarak ise insanımızın yunusların ilerisinde olduğunu söylemek o denli kolay görünmüyor.

Örneğin başına diş bileyenler, bir nereden buldun yasası çıkarıyorlar. Buraya kadar her şey iyi görünüyor. Basında yalnız gazete sahipleri değil, köşe yazarlarının da servet beyanında bulunmaları isteniyor. Ama Sayın Özal'ın beyanının gizli kalacağı öğreniliyor.

Sayın ANAP'lılar hiç üzülmesinler, böyle bir açıklama için yasaya bile gerek yoktu. Bir köşe yazarı olarak bendeniz, bütün mal varlığımı, babamdan kalanı, kendi edindiğimi hemen açıklamaya amadeyim. Üstelik onunla da yetinmeyip oğlumun, kardeşimin ve anamın mal varlığını da açıklayabilirim. Ama Sayın ANAP'lılar acaba, kendi fiili başkanlarının ve de biraderlerinin ve de saygıdeğer eşlerinin ve de mahdumlarının ve de kerimelerinin ve de kerimelerinin eşlerinin mal varlığını açıklayabilirler mi?

Bütün vatandaşlar heyecanla bekliyoruz.

Bütün vatandaşlar heyecanla hükümetin yeni otomobil firmaları için getirdiği teşvikte ortaya attığı sloganın da gerçekleşmesini heyecanla bekliyor. ANAP iktidarının yeni sloganı "herkese bir araba". Herkese ekmek ve iş bulunmayan ülkede, herkese araba dönemini bekliyoruz.

Beklerken olayları izliyoruz ve Kenan Evren'in Atatürk Barış Ödülü'nü aldığını görüyoruz. Kendi kurdurduğu kurum ve heyetin Kenan Evren'e ödül vermiş olmasını candan kutluyoruz. Çünkü bu sayede, sözü edilen ödülün, ciddi olmadığını daha kolay anlatma olanağına kavuşmuş bulunuyoruz. Ama yine de "keşke Atatürk'ün adını bu işe karıştırmasalardı" diyoruz.

Bu arada tüm basın kuruluşlarına da bir öneri getirmek istiyoruz: Yeni çıkan kararnamelerle artık yazılı basının işlevinin önemli bir bölümü fısıltı gazetesine geçeceğine göre 'fısıltı gazetecilik ödülü' kurulması yerinde olur.

Fısıltı gazeteciliğinin şeref ödülünün de ülkemizde dokuz yıl süreyle, tüm fısıltı gazetesi haberlerinin en ilginçlerini halka kürsülerden duyurmakta büyük başarı sağlamış olan Kenan Evren'e verilmesini öneriyoruz.

Bu arada Kenan Evren'e söz konusu ödül verilirken Sayın Mehmet Yazar'a da "fahri hukuk doktorası" verilmelidir diyoruz. Çünkü Sayın Mehmet Yazar'dır Mussolini'nin faşist ceza yasasından alınmış 141-142. maddelerin komünizmi ve de faşizmi önlemek için getirildiğini söyleyen. Bu arada Yargıtay içtihatlarının da bu yönde düzeltilmesini, 141-142. maddelerin faşizme uygulanmayacağını söyleyen içtihatların keenlemyekûn kabul edilmesini öneriyoruz.

Yöneticilerimiz komünizm bütün dünyada çöktü derlerken, büyük bir tehlike olarak görülen Kutlu ve Sargın'ın tutukluluk halleri devam eder ve bu iki TBKP yöneticisi ölüm çizgisine doğru yaklaşırlarken, bundan üç yıl önce 14 yaşındayken, öğretmenine kızıp okulun kapısına suluboya Sovyet bayrağı çizdiği için hapse mahkûm olan 17 yaşındaki küçük yurttaşımızın durumunun bütün dünyaya duyurularak, bu yıl ülkemiz iktidarının hem Nobel Barış Ödülü'nü hem de İnsan Hakları Ödülü'nü alması gerekir diyoruz.

Akıl bir kez, bu diyarı bırakıp gitmiş, artık ne istersek yapabiliriz, yeryüzünün en demokratik ülkesi olduğumuzu söyleyip, köşe yazarlarına "neredon buldun" diye sorup Faysal Finans aracılığıyla köşeyi dönmek de doğaldır artık, ekmeği olmayanlara araba vereceğini söylemek de... Mussolini'nin faşizmle mücadelo ettiğini ilori sürmek de diktatöre barış ödülü vermek de doğaldır.

Bu durumda, Karadeniz ne zaman tutuşacak da felakot başlayacak diye telaşlanmaya da gerek yok. Akıl baştan gidince her şey doğal oluyor, her şey, felaket bile...

TÜSTAV SOSYAL TARİH ARŞİVİ

Cumhuriyet 21 NİSAN 1990

Merkez yönetimi, mayısın ilk haftasında İçişleri Bakanlığı'na başvuruyor

'Birlik'te yasal TBKP tartışması

Aybar: Partisi olan sola yeni parti gerekmez. Şimdi onlar da 'Hem o kuruluşun içinde oluruz hem de kendi partimizi legale çıkartırız' diyorlar. Bu bir çelişki.
Anadol: 'Böyle bir birlik sürecinde bunu yapmak yanlış' gibi haklı gerekçelerle karşı çıkanlar var. Birlik sürecinin bu problemine anlayış göstermeli. Ben de destek olacağım.
Gürsoy: Yeni partinin kuruluş girişimiyle arka arkaya gelmesini, iki girişim arasında maddi ortaklık izlenimi doğurabileceği için zamanlama olarak doğru bulmuyorum.
Dicleli: Sosyalistlerin Birlik Partisi'nin oluşmasına hiçbir zarar vermeyecektir. Tersine Birlik Partisi'nin güvencelerini arttıracaktır.

İç Politika Servisi — **"Sosyalistlerin birlik partisi"** için Kuruçeşme'deki Mülkiyeliler Birliği salonunda TBKP, TSİP, SDP, TEP gibi partilerle Sosyalist Birlik çevresi, SHP kökenli bağımsız milletvekillerinin katılımıyla başlatılan süreç TBKP'nin **"mayıs ayının ilk haftasında kuruluş bildirgesini İçişleri Bakanlığı'na verme"** kararıyla yeni bir aşamaya geldi.

TBKP Merkez Yönetimi'nin aldığı **"yasal parti"** kararı, sosyalistlerin birlik partisi toplantısına katılan çevrelerde farklı yorumlara yol açtı. **Mehmet Ali Aybar,** TBKP'nin kararını **"Hem birlik toplantısının içinde olup hem de kendi partilerini legale çıkartmayı bir çelişki olarak görüyorum"** diye değerlendirdi. **"Sosyalistlerin birlik partisi"** için **"girişimci kurul"** üyesi olarak imza verenlerden **Uğur Cankoçak, "Birliği zedeleyici işlerden kaçınmalı"** derken **"yürütme kurulu"** üyesi **Çağatay Anadol, "Birliğin bu problemine anlayış gösterilmelidir"** görüşünü savundu. Aynı kurulun üyesi **Gencay Gürsoy** da **"İki girişim arasında bir maddi ortaklık izlenimi doğurabileceği için en azından zamanlama açısından doğru bulmuyorum"** dedi.

TBKP Merkez Yöneticisi **Zülfü Dicleli** de, girişimlerinin doğurabileceği sonuçları, **"Sosyalistlerin birlik partisinin oluşmasına hiçbir zarar vermeyecektir. Tersine 141, 142'nin Marksistler üzerinde bir Damokles kılıcı olmasına son verilmesi, birlik partisinin güvencelerini arttıracaktır"** diye açıkladı.

Aybar ve Cankoçak

Konuyla ilgili sorularımızı yanıtlayan **Mehmet Ali Aybar, Uğur Cankoçak, Çağatay Anadol, Gencay Gürsoy ve Zülfü Dicleli**'nin görüşleri şöyle:

Mehmet Ali Aybar: Pazar günkü toplantı için komünistlere de çağrı vardır. Benim görüşüm komünist partisi var, liderleri de hapiste. Partisi olana çağrı yapmak o partiden bu tarafa üye aktarmak gibi bir şey. Kaldı ki partisi olan sola yeni parti gerekmez. Onun dışında olan solu birleştirme adımıdır diye düşünüyorum. Dünyanın her tarafında komünist partiler var. Bir de sosyalist partiler var. Biz de Türkiye'de bu yola gitmek durumundayız. Türkiye Komünist Partisi, Türkiye'nin en eski partisi. En eskisi olması itibarıyla tarihi bir değer. Biz partimizi feshederiz, yakışıksız bir şey. Bizim yapmak istediğimiz bunun dışında birleşmek. Üzerinde durduğum, komünistlere çağrı yapılmamasıydı. Başından beri bu çelişkiyi ifade etmek istedim. Bizim yapacağımız çağrı bir çelişkidir. Şimdi onlar da hem o kuruluşun içinde olurez hem de kendi partimizi legale çıkartırız diyorlar. Bu da bir çelişki.

Uğur Cankoçak: Birlik için yapılan genel bir çağrıydı. TBKP'li arkadaşlar da katıldılar. Toplantıda da dile geldi, iki parti olmaz diye. Bunlar çok fazla sevimli işler değil. Birlik sağlamak isteyen herkes kendi başına yoğurt yememeli. Herkesin iradesinin olduğu, birlikte kotarılmış işler yapılmalı. Birliği zedeleyici işlerden kaçınmalı. Ortak irademiz olan işler yapmalıyız.

Anadol-Gürsoy

Çağatay Anadol: Eskiden 141, 142 Marksistlerin birliğinin, parti kurmalarının önünde bir engel olarak görülüyordu. TBKP'lilerin 15 nisanda başlayan sürecin içinde yer almaları, kendi varlıklarına da bunun sonuca ulaşmasıyla son vermeyi kabul etmeleri, birlikte böyle bir partiyi var etmek taahhütleri gündemde. 141, 142'nin aşılması, böyle bir partinin kurulmasını engelleyen yanlarının ortadan kalkması önemli. Diğer Marksistlerin de desteği söz konusu. Böyle bir birlik sürecinde bunu yapmak yanlış gibi haklı gerekçelerle karşı çıkanlar var. Ama birliğin bu problemine anlayış göstermelidir. Ben de destek olacağım.

Gencay Gürsoy: Geçen günlerde Kuruçeşme'de yapılan toplantıda TBKP yöneticileri 141 ve 142. maddelerin kaldırılması mücadelesini hızlandırmak amacıyla böyle bir başvuruda bulunabileceklerini, ancak yeni yasal sosyalist partinin kuruluş aşamasında kendilerini lağvedeceklerini açıkça ifade etmişlerdi. Dolayısıyla bu karar sürpriz değil. TBKP'yi geçmişiyle ve bugünüyle paylaşabileceğim pek az ortak nokta olmasına karşın, 141 ve 142. maddelerin kaldırılması yolundaki çabalarını saygıyla karşılıyorum. Ancak bu başvurunun yeni yasal sosyalist partinin kuruluş girişimiyle arka arkaya gelmesinin iki girişim arasında bir maddi ortaklık izlenimi doğurabileceği için en azından zamanlama açısından doğru bulmuyorum. Böyle bir izlenim yanlıştır ve umarım ki TBKP'liler de bu izlenimin doğmasını istemezler.

Dicleli

Zülfü Dicleli: Anayasa Mahkemesi, Sosyalist Parti'nin kapatılması talebini reddederken 141-142'ye getirdiği yorum ile TBKP gibi çoğulcu rejim içinde iktidara gelmeyi ve sosyalizmi kurarken çoğulculuğu korumayı amaçlayan bir partinin meşru ve yasal olduğunu karara bağlamıştır. Böylece 141 ve 142'nin Komünist Partisi'ni yasaklaması hukuken aşılmıştır. Sargın ve Kutlu'nun ülkeye dönüşünden bu yana geçen sürede TBKP, geniş bir toplumsal meşruiyet kazanmıştır. Komünist Parti'nin siyasi hayatın vazgeçilmez unsuru olduğu görüşü bugün genel kabul görmektedir. Bu durumda Siyasi Partiler Yasası'nın "Komünist adı ile parti kurulamaz" şeklindeki hükmü hukuken ve toplumsal olarak aşılmış, biçimsel bir sorun haline gelmiştir. Biz, yasal kuruluş dilekçemizi vererek bu sorunun da çözülmesini ve kazanılan meşruiyeti yasal sonuca ulaştırmak istiyoruz. Bunu, demokrasi mücadelesinin vazgeçilmez bir görevi kabul ediyoruz. Komünist partisi yasağının aşıldığı koşullarda öteki demokratik hakların kazanılması yolu açılacaktır. Ülkemiz Marksistleri, çağdaş ve demokratik bir partiyi, 141-142'yi ve öteki yasakları kaldırma mücadelesinde el'birliği ve dayanışma içinde kurma yoluna girerek birleşeceklerdir.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARŞİVİ

"Kutlu ve Sargın'ı hapiste tutmak utanç verici"

Kutlu ve Sargın'ın tutuklu bulunması insan hakları açısından sakıncalıdır. Bu durum Türkiye'nin imajını zedeliyor.

Turist güvenliğine devlet önem vermiyor. İstanbul'da turistlerin dolaştığı 1 kilometrelik alan korunmuyor.

Konvertibiliteye geçiş önemlidir. İyidir. Türkiye ekonomisini rayına oturtacak bir gelişmedir.

Altına yatırım yapanlar uzun dönem içinde çok yanacaklardır. Çünkü dünyada altın fiyatlarının çok düşeceğini gösteren belirtiler vardır.

Besim TİBUK

NET Holding Yönetim Kurulu Başkanı **Besim Tibuk**, dün düzenlediği geleneksel basın toplantısında Türk turizminin durumunu ve gelişmeleri anlattı. Türkiye'nin turizm açısından olumlu bir kulvara girdiğini belirten **Besim Tibuk, "Nihat Sargın ve Haydar Kutlu'nun tutuklu bulunması insan hakları açısından sakıncalıdır. Bu durum Türkiye'nin dış imajını zedeliyor. Dış imajı zedelenen bir ülke turizm açısından olumsuzluklarla karşılaşabilir" dedi.**

Besim Tibuk, ana başlıklar halinde turizmle ilgili şunları söyledi:

BÜYÜK POTANSİYEL: Doğu Avrupa'daki ve Sovyetler Birliği'ndeki halk devrimlerinden sonra ortaya çıkan gelişmeler bu ülke insanlarının çok iyi turist olacaklarını gösteriyor. Kaliteli tüketime aç bu insanlar turist olarak Türkiye'ye çekilirse Türkiye'nin büyük kazancı olur. Bu konuda olumlu gelişmeler de vardır.

TURİST GÜVENLİĞİ: Devlet turist güvenliğine gereken önemi vermiyor. Örneğin İstanbul'a gelen turistlerin en çok gezip dolaştıkları, alışveriş yaptıkları, yatıp uyudukları yerlerin dağılımı 1 kilometre alan içinde kalır. Bu 1 kilometrelik alan içinde bile devlet turistin soyulması, rahatsız edilmesi, saldırıya uğraması gibi olumsuz gelişmelere karşı yeterli güvenliği sağlayacak tedbirleri almıyor. Bu büyük eksikliktir.

TANITMA EKSİKLİĞİMİZ: Turizm tesislerimiz yenidir. Turlarımız ilginçtir. Avrupalı tur şirketleri ve rehberlerinden daha kaliteli hizmet veriyoruz. Bunlar avantajlarımızdır. Ancak dış tanıtım açısından eksiğimiz var. Ayrıca havaalanı eksikliği ile mevcut havameydanlarında turistleri **"X-Ray kuyruğu"** ile **"pasaport kuyruğunda"** tutmak anlaşılır gibi değil. Çünkü Türkiye bu küçücük sorunları çözebilecek durumdadır.

ALTIN ALANLAR: Altına yatırım yapanlar uzun dönem içinde büyük kayıplara uğrayabilirler. Çünkü dünyada altın artık güvence aracı olmaktan iyice çıkmakta, ayrıca tüketim ihtiyaçlarını karşılamak için Sovyetler Birliği'nin piyasalara büyük çaplı altın sürmesi de kaçınılmaz hale gelmektedir.

SİYASET GÜNLÜĞÜ

Derya Sazak

İKTİDAR GÜCÜNÜ TÜKETENLER

BAKANLAR Kurulu'nun son toplantısı... Siyasi iktidarın "risk" üstlenme konusunda artık tükettiği izlenimini güçlendirmekte.

Çünkü, hükümet, tartışmalı yasaların parlamentodan geçirilmesi için bir seçim devresi beklenmesi gibi sorunları, dolayısıyla çözümleri ertelemeye eğilimine sürüklenmektedir. Yani, hayatı konularda rahat arama gücünü yitirmiş ve **"ya oy kaybına açarsa"** diye panliğe kapılmıştır.

Tıpkı, mayın tarlasında ilerler gibi... Bugünkü iktidar, atacağı her adımın yol açacağı patlamalar korkar hale gelmiştir.

Kabinede... TCK'nin 141, 142 ve 163'üncü maddelerinin görüşülme biçimi, hükümet üyelerinde bu **"korkuyu"** sergilemektedir.

Bu konudaki çalışmaları neredeyse koordine eden Kabinet Kurulu, Adalet Bakanı Oltan Sungurlu'nun olası sonucu konuyu önceki gün yeniden ele aldı. Ama, bir bakanın deyimiyle, **"Tasarılar tartışılırken kimi hükümet üyelerince adeta engellenmiştir."**

Seçim paniği, ANAP'lı bakanların elini kolunu bağlamıştır.

Aslında, TCK'nin 141, 142 ve 163'üncü maddelerinin kaldırılmasına dönük tereddüdü **"toplumsal bir korku"** olarak sunmak, bugünkü yönetimin ne gelmektedir. Muammer Aksoy cinayetinden sonra, Dinçerler'i, Mustafa Taşar da destekliyor.

Koçeciler, tartışmaya giriyor. Kamran İnan görüşünü açıklıyor.

Işın Çelebi ile Namık Kemal Zeybek konuşuyorlar, her ikisi de değişikliğe **"evet"** diyen tutum alıyorlar.

Ancak, herkes kendi düşünceleri çerçevesinde bir **"rezerv"** koyduğu için kabine görüş birliğine varamıyor. Boylece, Adalet Bakanı Oltan Sungurlu'nun, seçenekli olarak oluşturduğu 141, 142 ve 163 paketi bir kez daha Bakanlar Kurulu'nda takılıyor.

Evet, Maliye Bakanlığı'ndan istifa eden Pakdemirli seçimi bahane ederek, **"Biz artık bugünkü gücümüzle vergi paketi geçiremeyiz"** iddiasında bulunmuştu.

Adalet Bakanı henüz o aşamada değil ama, Oltan Bey'in de işi zor. Ceza tasarıları için gelecek seçimi bekleyen **"hükümet etme"** anlayışıyla değil Adalet Bakanı'nın, Başbakan'ın bile yapacağı bir şey yoktur.

Demek ki, yetkilerinin bir bölümünü zaten Çankaya'ya devretmiş olan Akbulut yönetiminde, **"tepeden inme"** kararnamelerle, seçime kadar vaziyeti **"idare etme"** esas olacaktır.

İktidarın, parlamentoya yasa tasarısı gönderebilecek gücü tükenmektedir.

TCK'nin 141, 142 ve 163'üncü maddeleri nedeniyle iktidarın görünümü budur.

Sahi, hükümet, **"seçimi beklemek"** yerine bir an önce niye seçime gitmemektedir?

O gece... Muammer Hoca katledildiğinde, Bakanlar Kurulu'nun gündeminde, ceza tasarıları paketi vardı. Ve tahrik olay, Hoca'yı vuran kurşunların, TCK'nin 141, 142 ve 163'üncü maddelerine de sıkılmış gibi algılanmasına yol açtı. Daha doğrusu, hükümet üyeleri bu sonucu çıkararak, tasarıları gündemden düşürdüler.

Nihayet, haftalar sonra, üstelik Kutlu-Sargın TCK'nin 141 ve 142'nci maddeleri nedeniyle **"ölüm orucu"**nda iken, Bakanlar Kurulu ceza tasarıları paketini bir kez daha tartışmaya açtı. Bu kez ise, Güneydoğu'daki olağanüstü durum ve yaklaşan seçim **"set"** oluşturdu, bakanların cesareti yine kırıldı.

Tabii, her zamanki gibi, kabine içinde bölünmeler gözlendi. En şiddetli tepki Vehbi Dinçerler'den geldi. Devlet Bakanı şöyle diyordu:

"...Niye 141, 142 ve 163'ü kaldırmanın faturasını biz üstlenelim? Niye genel seçimi beklemeyelim? Demirel, bugün bu yasalar kaldırılsın istiyor. Peki... Kendisi 10 yıl iktidarda kalmış, neden kaldırmamış? Ecevit de dokunmamış. O halde biz, niye bu işi üstleniyoruz?"

* * *

ASLINDA, Dinçerler düşünceye, tartışmaya açık bir politikacı. Siyaset kuramlarına da fazlasıyla kafa yoran birisi. Ama, Kabinedeki tereddüdü ve **"seçimi bekleme"** sendromu, zaten direnç olan çoğu hükümet üyesinin kafasını biraz daha karıştırıyor. Üstelik Dinçerler bir başka uyarıda bulunuyor. Diyor ki:

"Biz daha geçen hafta burada, Güneydoğu'daki durumu neredeyse savaş halinden ederek, olağanüstü hal kararnamesine imza atmadık mı? Peki şimdi ne değişti? TCK'nin 141, 142 ve 163'üncü maddelerini kaldırırsak ve her türlü örgütlenme özgürlüğünü tanırsak, bugün 'tendit' sayarak, yürürlüğe koyduğumuz düzenlemeler ne olacaktır?"

adalmlar
SİYASİ HABER VE YORUM GAZETESİ

HABER MERKEZİ
INFORMATION CENTER
INFORMATION CENTRE
INFORMATION ZENTRUM

"ÖLÜM ORUCU"NDA 17.GÜN

TUTUKLULUKTA 888.GÜN

"DEMOKRASİ İLE BASKICI,VESAYETÇİ
BİR REJİM ARASINDA ORTA BİR
YOL YOKTUR !.."
H.KUTLU-N.SARGIN.

22.04.1990

++ "DEMOKRASİ İÇİN BARIŞCIL ULUSAL DİRENİŞ GÜNLERİ".(s.1,2,3)
+BAYRAMA YAYGIN AÇLIK GREVLERİ İLE GİRİLİYOR.
+İstanbul,Gaziantep,Manisa,Bodrum,Milas,Diyarbakır,Adana,
Bolu,Gerede,Ankara,Bursa,Londra,Kocaeli,Sakarya ve Nazilli'de
"Açlık Grev"leri sürüyor.

++ YUNANİSTAN'DA "KUTLU/SARGIN" İÇİN YÜRÜYÜŞ.(s.3)

++ 93 YUNAN MİLLETVEKİLİ,TÜRK MİLLETVEKİLLERİ'NE ÇAĞRI YAPTI.(s.4)

++ DİYARBAKIR'DA SENDİKALARIN AÇIKLAMASI.(s.5)

++ ANTALYA'DA 6 MESLEK KURULUŞU AÇIKLAMA YAPTI.(s.5)

++ BATI BERLİN ATT TELEVİZYONU,"KUTLU/SARGIN"IN ÖLÜM ORUCU'NA
YER VERDİ.(s.5)

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

D E M O K R A S İ İ Ç İ N ; "B A R I Ş Ç I L

U L U S A L D İ R E N İ Ş "

BAYRAMA YAYGIN AÇLIK GREVLERİ İLE GİRİLİYOR.

(ADIMLAR HABER MERKEZİ)- Türkiye Birleşik Komünist Partisi Liderleri Nihat Sargın ve Haydar Kutlu'nun başlattıkları "Ölüm Orucu" 17.gününe girerken Açlık Grevleri Yurt düzeyine yayıldı.Adımlar Haber Merkezi Muhabirleri'nin edindiği bilgilere göre;şu anda Açlık Grevi sürdürenlerin sayısı 500'ü aştı.

Önümüzdeki günlerde,açlık grevi'ne başlayacağını açıklayanların sayısı da giderek artıyor.Türkiye'nin "Bayram"ı açlık grevleri ile geçireceği gözleniyor.

İSTANBUL'DA TOPLU"AÇLIK GREVİ"

İstanbul'da 100'e yakın kişinin katılımı ile başlayan açlık grevi bugün birinci gününü doldurdu.

Dün Sosyalist Parti İstanbul İl Merkezi'nde yapılan basın toplantısı ile başlayan açlık grevi 3'er günlük süre ile dönüşümlü olarak devam edecek.

Açlık Grevi'nin başlaması ile ilgili düzenlenen basın toplantısında bir konuşma yapan SP.İstanbul İl Başkanı Mustafa Birçek, Kutlu/Sargın'ın tutukluluklarının devam edip,diğer yöneticilerin açık siyasi faaliyetlerini devam ettirmelerinin hukuk açısından izah edilebilecek bir yanı yoktur."dedi.Birçek,konuşmasında şu görüşlere yer verdi:"Kutlu ve Sargın'ın serbest bırakılması ve özgürce siyasal faaliyetlerine devam etmelerini istiyoruz.Bunun için,bütün arkadaşlara sesleniyorum,gelin halkın tepesinde sağlanan mutabakatı bozalım,.."

Türkiye Birleşik Komünist Partisi İstanbul İl yöneticilerinden Ahmet Sipahi de,basın toplantısında yaptığı açıklamada, "İstanbul'da açlık grevine başlamamızın temel hedefi,tüm anti-demokratik yasalara kaynaklık eden ve onlara ideolojik öz kazandıran TCK'nın 141-142 ve 163.maddelerinin kaldırılması yönünde TBMM gündemine alınmasını sağlamaktır"dedi.

TBKP yöneticilerinden Ahmet Sipahi konuşmasını şöyle sürdürdü:"Toplumda bu yasa maddelerinin kaldırılması için her düzeyde ulusal bir mutabakat oluşmuştur.Buna rağmen Hükümet sorunu TBMM'ye getirerek çözmeye bir türlü yanaşmamıştır.Eylemimiz kararlılıkla sürecektir..."

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

++ İstanbul dışında İZMİR'de de açlık grevleri başladı.İzmir'de sendikacıların 1 günlük olarak sürdürdükleri "açlık grevinin ardından 50 kişilik bir gurup da Adımlar Gazetesi İzmir Temsilciliği lokalinde dönüşümlü olarak eylemlerini sürdürüyorlar.Bu arada, Açlık Grevi'ne katılan 50 kişi bugün İzmir'in Alsancak semtinde, (Kordon'da)üzerlerinde Kutlu/Sargın afişleri bulunan giysilerle İzmir'lilerden TCK'nın 141-142-163.maddelerinin kalkması ile ilgili imza topluyorlar.

Bu arada,İzmir'li açlık grevcileri,dönüşümlü olarak sürdürdükleri "açlık grevi" nöbetini,Karşıyaka'da bulunan "İnsan Hakları Parkı"na diktikleri,"Kutlu/Sargın'a Özgürlük Ağacı"na su vererek devralma geleneğini sürdürüyorlar.

++ GAZİANTEP'te 6 kişinin katılımıyla başlanan Açlık grevi de dönüşümlü olarak sürüyor.

++ MANİSA'da avukatların başlattıkları açlık grevi sürüyor.

++ BODRUM'da Ender Uslu'nun açlık grevi sürüyor.

++ MİLAS'da Mehmet Emin Berber'in açlık grevi sürüyor.

++ DİYARBAKIR'da kalabalık bir topluluğun katılımı ile bugün bir Basın Toplantısı düzenlenerek 7 kişi Kutlu/Sargın'la dayanışmak üzere dönüşümlü olarak "açlık Grevi"ne başladı.Eylemin genişletilerek yeni katılımlarla sürdürüleceği bildirildi.

++ADANA'da SHP Seyhan İlçe eski/başkanı Fikret Arık bir basın toplantısı düzenleyerek TCK'nın 141-142 ve 163'cü maddelerinin kaldırılarak, Kutlu ve Sargın'ın özgürlüklerine kavuşturulmalarını istedi.

Aralarında SHP Yüreğir İlçe Başkanı Tahsin Kargün,SHP eski Seyhan İlçe Başkanı Fikret Arık,Sosyalist Parti İl Başkanı Vedat Şimşek ile sendika temsilcileri ve demokratik kuruluşların temsilcilerinin katılımı ile 4'er kişiyle dönüşümlü olarak sürdürülen "açlık grevi"ne katılanların sayısı 55'e yükseldi.

++BOLU-Mengen Cezaevi'nde Mehmet Kıraslan,Yılmaz Kırlak ve Mehmet Balaban "açlık grevi"ne başladı.

++GEREDE Cezaevi'nde Ekrem Aldemir ve Sabahattin İzcioğlu"açlık grevi"ne başladı.

++ANKARA Merkez Kapalı Cezaevi'nde 9 kişi"açlık grevi"ne başladı.

++BURSA'da 12 kişinin başlattığı ve dönüşümlü olarak sürdürülen "açlık grevi" bugün 13.gününe girdi.

++LONDRA'da Nafiz Bostancı"açlık grevi"ni sürdürüyor.

++KOCAELİ'nde 50 kişi "açlık grevi"ne başladı.Bir basın toplantısı ile başlatılan açlık grevi'ne katılanları İzmit Belediye Meclis üyesi Av.Cengiz Barıbay,İzmit Belediye Bşk.yrd.ve Lastik-İş Sendikası genel başkanı Ali Yılmaz,Harb-İş Sendikası şube yöneticisi Ahmet Kasımoğlu,Otomobil-İş Sendikası Şube sekreteri Necati Şahin,

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

SHP eski İl Başkanı Mustafa Küpsu, İnsan Hakları Derneği Genel Yönetim Kurulu üyesi Mete Toksöyle ziyaret etti.

++SAKARYA'da bugün aralarında SHP Merkez İlçe Başkanı Av.Aydoğan Sezer, Av.Kemal İlter, Vet.Hek.Musa Öner, Diş Hek.Necip Enver Demirer "açlık grevi"ne başladı.Açlık grevi dönüşümlü olarak sürecek.

Öte yandan, Sakarya'da 16 avukatın imzaladığı ve TCK'nın 141-142-163.maddelerinin kalkması ve Kutlu/Sargın'ın serbest bırakılması talebini içeren mektup TC.Cumhurbaşkanı, Başbakan ve TBMM Başkanı'na gönderildi.

++ Nazilli E Tipi Cezaevi'nde Kutlu/Sargın'la Dayanışma"Açlık Grevi" sürdüren Gürcan Tuncay ve arkadaşları eylemlerini 7 gündür sürdürüyor.

YUNANİSTAN'DA "KUTLU/SARGIN" İÇİN YÜRÜYÜŞ

(ATİNA)- TBKP Liderleri için sürdürülen Uluslararası dayanışma yaygınlaşıyor.Kutlu/Sargın ile dayanışma girişimlerinin en yoğun olarak sürdüğü ülkenin Yunanistan olduğu gözleniyor.

Yunanistan Komünist Partisi(KKE)nin çağrısı üzerine Atina'da Kutlu/Sargın'la Dayanışma "yürüyüşü" dün gerçekleşti.

Atina'da yapılan yürüyüş Türkiye Büyükelçiliği binasına dek sürdü.Yol boyunca,"Kutlu-Sargın Yaşayacak,Demokratlar Kazanacak", "Kutlu/Sargın'a Özgürlük,Açlık Grevi ile Dayanışma","Yunanlı İşçiler Türk Demokratlarına Özgürlük İstiyor","Birşeyler Yapalım Kutlu/Sargın'lar Yaşasınlar" sloganlarının atıldığı yürüyüşe 2000'i aşkın Atina'lı katıldı.

YUNANİSTAN'DA 93 MİLLETVEKİLİ'NDEN ÇAĞRI

Yunan Parlamentosu'nda grubu bulunan Partilere üye 93 Milletvekili ortak bir çağrı yayınlayarak,Türk meslektaşları Parlamenter'lerden Kutlu/Sargın'ın özgürlüğü'ne kavuşması için çaba göstermeleri istendi.

Sözkonusu çağrıya,Yeni Demokrasi Partisi'nden 30,Pasok'tan 43, Sol ittifak'tan 20 Milletvekili imza koydu.

0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

YÜZ DIŞINDAN KUTLU-SARGIN'LA DAYANIŞMA EYLEMİ VE
BİRÇOK PROFESÖRLER SÜRÜYOR.

DOĞU BERLİN-TÜRKİYE ARAŞTIRMALARI AP ÖRGÜTÜ Doğu Berlin temsilcileri Adalet Bakanı Sungurlu'ya bir mektup gönderdiler."Temsilcilen adına Birk LANGE'nin imzaladığı mektup'ta "Hiçbir şiddet eylemine başvurmamış bulunan Sergın ile Kutlu'nun açlık grevine başladıklarını öğrendik. Şiddete başvurmamış bu iki politikacının sağlık durumlarından endişe duyuyoruz.Onlara doktor tedavisi sağlanmasını istiyoruz. Derhal ve koşulsuz salıverilmelerini,davanın düşürülmesini istiyoruz"dediler.

0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0

DÜNYACA ÜNLÜ EKONOMİST PROFESÖR MANDEL 141-142-163'ÜN KALDIRILMASI VE KUTLU SARGIN'IN SALIVERİLMESİNİ İSTEDİ.

BERLİN-Bilimsel bir toplantıya katılmak üzere Berlin'e gelen Ünlü iktisatçı Ernest MANDEL Berlin'de "Bir imza ver,bir adım at,bir türkü söyle YAŞASINLAR"adıyla yürütülen imza kampanyasına katıldı. 141,142 ve 163'ün kaldırılması,Kutlu ve Sergın'ın serbest bırakılması talebini içeren dilekçeyi imzalayan Mandel "Madem ki demokrasi ve özgürlük için direniyorlar ben de destek olurum"dedi.
Mandel'in Türkçeye de çevrilmiş bir çok kitabı bulunuyor ve 1960 başkaldırmasının ideolojik önderlerinden olarak biliniyor.

0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0

DOĞU VE BATI BERLİN'İN ORTAK GÜNLÜK GAZETESİ TAGESSPIEGEL 21 Nisan tarihli sayısında "15 Günden Beri Açlık Grevi"başlıklı bir yazı yayınladı.
Gazete Berlin Belediye Başkanı Yardımcısı Stahmer(SPD'li),Alternatif Liste,Uluslararası İnsan Hakları Birliği'nin Kutlu,Sergın ve tüm politik tutukluların serbest bırakılmasını istediğini de duyurdu.

0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0

KUTLU-SARGIN VE DİĞERLERİ,Özgürlük için İki Yeni Afiş

Adımlar Grubu tarafından iki yeni afiş yayınlandı.
"DİKTATÖRLÜĞÜ YAŞATMAYALIM" ve "141-142-163 Kalkmalı/Özgürlük İçin - YÜZLER,BİR ŞİİRİ" başlıklı afişlerde Bir Dizi Önder İsmin Fotoğrafları Bulunuyor.

0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

"İNSANLIK SUÇU İŞLENMEKTEDİR"

DİYARBAKIR - Diyarbakır 1 Nolu Yol-İş Şube Başkanı Musa Çelik Petrol-İş Şube Başkanı Mehmet Yıldız ve Belediye-İş Başkanı Vezir Perişan dün basına yaptıkları ortak açıklamada iktidarın baskıcı bir politika izlediğini belirttiler. Üç sendikanın ortak açıklamasında özetle şöyle denildi: "Şu anda güncelliğini kamuoyunda koruyup rahatsız eden 142-142-163. ve diğer anti-demokratik maddelerin arkasına sığınan siyasi iktidar insanlık suçu işlemektedir.Halen tutuklu bulunan Kutlu, Sargın,Beşikçi ile Musa Anter'in derhal serbest bırakılması gerekmektedir."

0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0

"TÜM TUTUKLULAR SALIVERİLSİN"

ANTALYA - 6 Meslek kuruluşunun dün yaptığı ortak açıklamada halen ölüm orucunda bulunan Kutlu ve Sargın ile diğer tüm politik tutukluların salıverilmesi istendi. Antalya Barosu,Eczacı Odası, Elektrik Mühendisleri Odası, Mimarlar Odası, Tabipler Odası ile Şehir Plan.Batı Akd. Bölge temsilciliğinin açıklamalarında "141-142-163. maddeleri kaldırmadan demokrasi ayıbından kurtulmamıza olanak yoktur." denildi.

0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0

KUTLU VE SARGIN ATT TELEVİZYONUNDA

BATI BERLİN - Batı Berlin'de Türkçe yayın yapan ATT televizyonu TBKP'liler adına Cemal Duran ile bir söyleşi yayınladı.TBKP liderlerinden Kutlu ve Sargın'ın ölüm orucuna başlama nedenleri, TBKP'nin yaklaşımları ile Doğu Avrupa ülkelerindeki gelişmeler üzerinde duruldu. Ayrıca, televizyon programında TBKP'nin Türkiye'nin demokratikleştirilmesi, yeni demokratik bir politik kültür birikiminin yaratılması konusundaki görüşlere de geniş şekilde yer verildi. ATT televizyonu haber bültenlerinde Kutlu ve Sargın'ın ölüm orucuna yol açan nedenlere ve uluslararası faaliyetlere de geniş şekilde yer veriyor.

0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI TÜSTAV

MUSTAFA EKMEKÇİ

Menekşeler Açarken!

Londra'da bir grup arkadaş High Gate'de Karl Marks'ın gömütüne gitmiştik. Marks'ın gömütüne doğru yürürken, yol kıyısında oturan, gömütlük bekçisi diyebileceğim biri söz attı:

--Marks'ın yoldaşları mısınız?

—Evet! dedi, bir arkadaş.

—Nereden geliyorsunuz?

- Türkiye'den!

Ben duymadım ya, bizler gibi gelip geçeni seyreden, gömütlük bekçisi şöyle demiş şaşkınlıkla:

--Olamaz! Sizler Marks'ın yoldaşları olamazsınız!

Yürüyüp geçtik. Bu gömütlük (mezarlık) görevlisinin son sözleri düşündürüp durdu beni. İçimden, "Gömütlük bekçisi gazete okuyor, Türkiye'de olup bitenleri biliyor besbelli" diye geçirdim. Dünyada, sağır sultan biliyor, Haydar Kutlu'yla Nihat Sargın'ın ülkelerine dönüşlerinden beri geçirdikleri serüvenleri. Gördükleri faşist baskıları, haksızlıkları, adaletsizlikleri. Bunları yapanlar, Türkiye'ye kötülük ettikleri, ülkeyi dışarıya "faşist bir ülke" olarak tanıttıkları için yargılanmalıdırlar bir gün. Gidin Strasbourg'a, Avrupa Konseyi'ne, Avrupa Parlamentosu'na, konuştuklarınız sağcı olsun solcu olsun, size Haydar Kutlu'yla, Nihat Sargın'ın durumlarını soracaklardır. Türkiye'deki işkenceleri soracaklardır. Bu sorular karşısında siz yerin dibine geçecek, buna neden olanları kınadığınızca kınayacaksınız. Çünkü Türkiye gerçekte, buna layık bir ülke değildir. Faşist bir ülke olmaya aday da değildir.

Araştırmacı dostum Serol Teber, Engels'in doğum yeri olan, Almanya'da Wuppertal'da, Engels'in müzesini gezerken müze görevlisi Serol'un Türk olduğunu öğrenince ona şöyle demiş:

—Türk müsünüz, ne güzel! Biliyor musunuz Engels, yaşamının son zamanlarında Türkçe öğrenmişti!

--Neee? demiş, Serol Teber, bunun kaynağı var mı?

—Onu da siz araştırıp bulun! demiş, müze görevlisi...

Marksist bir parti kurmak için Türkiye'ye gelen Haydar Kutlu'yla Nihat Sargın, on yedi gündür açlık grevindeler. Dile kolay, ölüm orucunun on yedinci günü! Savunmanları sık sık görmeye gidiyorlar; ölüm orucunda sonuna dek gitmede direniyorlar. Nihat Sargın'ın eşi, Adalet Bakanı Oltan Sungurlu'yla görüşürken şöyle demiş:

—Ben eşimi yakından tanırım; karar verdi mi, kararından kolay kolay dönmez. Lütfen bir çare bulun!

Bakan, sapsarı olmuş. Olur ya, bunca haksızlıktan sonra olacak elbet. Kim dedi size "Haksızlıkları yapıp ülkeyi dışarıya böyle tanıtın" diye. Savunmanlarına da Nihat Sargın şöyle demiş:

--Bizim ölümüz, dirimizden değerlidir!

Yani, intihar edecekler, canlarına kıyacaklar! Buna neden olanlar da bu ölümlerin altında kalacaklar! Haydar Kutlu'yla, Nihat Sargın'ı yaşatmak şimdi, onlara haksızlık edenlerin görevi oluyor.

Adalet Bakanı, Meclis'te gerçeği açık söylemedi. Bakan şöyle demişti:

... Sayın Sargın ve Sayın Kutlu için Avrupa Konseyi'nden doktorlar heyeti gelip muayene edeceklerdir. Dış etkiye maruz olup olmadıklarını kontrol edeceklerdir. Sayın Kutlu ve Sayın Sargın'ın sağlıklarına en ufak bir hadise gelmesi bizi üzer... Sayın Kutlu ve Sayın Sargın'ın sağlıkları kontrol altındadır...

Oysa, Avrupa Konseyi'nin yolladığı sağlıklar, Kutlu'yla Sargın'ın "işkence" sayları üzerine geliyorlardı...

Adalet Bakanı gücü yetiyorsa, DGM Savcısı Nusret Demiral'ı uzaklaştırsın. DGM ile Çankaya ile sürekli ilişkide olan Müsteşarı Arif Yüksel'i uzaklaştırsın. İşkenceleri önlesin...

DGM Başsavcısı Nusret Demiral, bir gün bir savunmana, odasındaki menekşeleri göstererek şöyle dedi:

--Öğle tatilinde, yemeğe giderken klasik müziği açıyorum, menekşeler klasik müzikle daha çabuk büyüyor!

--Dönünce de dinliyor musunuz klasik müziği?

--Yok canım, döner dönmez kapıyorum!

Nusret Bey'in eşi, sayın; krizler geçiriyor DGM Başkanı Vehbi Benli, "intihar" olayını yaşadı mı? Genç oğlu, 1980 öncesinde canına kıydı mı? Oğlu, Ülkü Ocakları üyesi miydi? İkinci oğlu da sağcı mı? Sanıkların, savunmanların yıllardır istedikleri salıverilme isteklerini reddetti. DGM Yargıçlar Kurulu'nu reddetme isteklerini de. Neden? Bir bilebilsem... Vehbi Benli, iki koruma polisiyle dolaşıyor, koruma polisi ile dolaşan yargıç sağlıklı karar verebilir mi?

"Bebek davası"na dönüştürülen "Hande olayı" nedeniyle DGM Savcısı Ülkü Coşkun'un demeçleri gerçekten ilgi çekici. Bir savcı, böyle nasıl konuşur, şaşırıyor insan. Ülkü Coşkun'un da kişisel dramı mı var? Oğlu, sakat mı doğmuş ne? Gören hüzünleniyor. Çocuğun adı Alpaslan mı?

Hayır, hayır! Haydar Kutlu'yla, Nihat Sargın'ın intihar etmeye hakları yok! Herkes, onları bu kararlarından çevirmeye çalışmalı...

Bu yönetimden de hiçbir şey beklememeli..

* * *

Köy Enstitüleri'yle ilgili yazıları bitirmedim. Önemi nedeniyle Kutlu-Sargın olayını yazdım. Köy Enstitüleri, her zaman güncelliğini koruyor.

KEMALİST SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

23 NİSAN PAZAR "CUMHURİYET"

GUNUN YAZISI

● Oktay EKŞİ

Kutlu ile Sargın davası...

BİLİNEN bir kuraldır. Yargılaması devam eden bir konuda görüş beyan edip de adaleti etki altında bırakmak doğru olmadığı gibi, yasalara göre de suçtur.

Ama yargılanan bir insanın **"suçlu"** mu **"suçsuz"** mu olduğuna ilişkin bir laf etmeden, yani yargılamayı etki altında tutmaya kalkışmadan da söylenecek bazı gerçekler vardır.

Örneğin artık bir **"yargılama"** konusu olmaktan çıkıp tüm toplumumuz ve demokrasimiz için **"ayıp"** gibi görünen bir durum varsa, o gerçeğe işaret etmek bir borçtur.

● 15. sayfada

GÜNÜN YAZISI

● Oktay EKŞİ

Kutlu ile Sargın davası...

■ Birinci sayfadan devam

Galiba **6 Nisan 1990** gününden itibaren **"ölüm orucu"** şeklinde açlık grevine başlayan **Dr. Nihat Sargın** ile **Haydar Kutlu** olayı, nihayet o noktaya geldi. O nedenle **Dr.Sargın** ile **Kutlu**'nun suçlu olup olmadıklarına karışmadan, iki buçuk yıldan beri sürüp gelen **"tutukluluk"** hallerinin, toplumsal vicdana aykırı düşüp düşmediğinin tartışılması kaçınılmaz oldu.

Bilindiği gibi **Dr.Nihat Sargın** ile **Haydar Kutlu**, yurt dışındaydılar. Kimse kendilerini zorlamadığı halde ülkeye dönüp yasalara göre daha önceki yıllarda suç işlemiş sayıldıkları eylemler varsa hesabını vermeye hazır olduklarını bildirdiler. Ayrıca **Türkiye**'de **"yasal bir komünist parti kurma amacında olduklarını"** açıkladılar.

Ancak **17 Kasım 1987** günü **Ankara** Havaalanı'na iner inmez gözaltına alındılar ve ardından da **Türk Ceza Yasası**'nın **141, 142, 140, 158, 159** ve **312**'nci maddelerine aykırı eylemleri olduğu iddiasıyla tutuklandılar. Bu maddelere göre başlayan yargılama sırasında avukatları sayısız defa **"tutukluluk hallerine son verilmesini"** talep ettiği halde, bu istoklerin hepsi de yargılamanın yapıldığı **Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi** tarafından reddedildi.

İşin tuhafı, **Dr. Sargın** ve **Kutlu**'dan sonra **Türkiye**'ye aynı şekilde ve **"Biz komünistiz. Ülkemizde Türkiye Birleşik Komünist Partisi adıyla yasal bir parti kurmak istiyoruz"** diyerek birçok insan geldi. Ama bunlar hakkında ya dava açılmasına rağmen tutuklanmalarına gerek duyulmadı yahut dava açmaya bile lüzum görülmedi. Tabii bu durum, birçok insanın zihnini karıştırdı. Nitekim yurt dışından ve yurt içinden pek çok insan, **Dr. Sargın** ile **Kutlu** sanki mahsus cezaevinde tutuluyorlarmış gibi bir izlenim edindi.

Böyle bir izlenimin haklı olduğunu söylemek istemiyoruz. Çünkü bu konuda görüş beyan etmeye yasaların izin vermeyeceğini biliyoruz. Ama eğer gerek ülkenin iç kamuoyu, gerek **"bütünleşme"** isteğiyle resmen başvurduğumuz **Avrupa Topluluğu** ülkelerinin kamuoyu, **"orada dikkati çeken bir durum var"** demeye başladıysa -ki bizim gözlemimiz bu yöndedir- meselenin bir de o açıdan değerlendirilmesinin doğru olacağını söylüyoruz.

Kaldı ki **Dr. Sargın** ile **Kutlu**'nun **6 Nisan** günü başlayan ölüm orucu (veya açlık grevi), eğer bunlardan birinin (veya ikisinin) hayatına mal olursa, böyle bir sonucun lekesini, ne ülke ne de toplum olarak çekemeyeceğimizi görüyoruz.

Bu konuyla ilgili saymayabilirsiniz ama, yeri gelmişken ifade edelim: Sizi de rahatsız ediyor mu bilmiyoruz ama biz özellikle **batılı** aydınların, politikacıların ve kurumların ikide bir **Türk Hükümeti**'ne başvurup şu veya bu nedenle yargılanmakta olan bir sanığın **"derhal serbest bırakılmasını"** veya **"tutukluluk haline son verilmesini"** talep ettiklerine ilişkin bir haber okuduğumuz zaman, ulusal onurumuzla oynanmış gibi hissediyoruz. Çünkü **"mahkemelerimizin, hükümetin emriyle adam tutuklayıp adam bıraktığını düşünmeseler böyle bir talepte bulunmazlar"** diyoruz.

Ancak bir ülkedeki yargının **"bağımsız"** olup olmadığını tartışmayı gerektiren sebepler varsa, maalesef böyle talepler işitilir. O nedenle **Dr. Sargın** ve **Kutlu** ile birlikte **"yargı"**nın da özgürlüğe ihtiyacı vardır.

Fikirlerini paylaşmıyor ama...

Adnan Hoca'dan, Kutlu ve Sargın'a destek

İSTANBUL, (Hürriyet)- Sultanahmet Camii'ndeki Din Yayınlar Fuarı'nda, dün "Yahudilik ve Masonluk" adlı kitabını imzalayan Adnan Hoca (Adnan Oktar), fikirlerini paylaşmasa da, açlık grevindeki TBKP yöneticileri Haydar Kutlu ve Nihat Sargın için çok üzüldüğünü bildirdi. Adnan Oktar, şöyle konuştu: "Barışçı ve demokratik, fikir özgürlüğüne dayalı kültür politikasından yanayım. Anarşik olayların karşısındayım. Vatandaş eylem yaparsa, polis tarafından ezilsin. Ancak, Haydar Kutlu ve Nihat Sargın için çok üzülüyorum. Çünkü onlarla aynı görüşleri paylaşmasam da fikirlerine saygılıyım" dedi.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH VAKFI

22 Nisan Pazar "Hürriyet.

TAHA AKYOL

HANGİ KOMÜNİZM?

SHP'li Hikmet Çetin, Kutlu ve Sargın'la görüştükten sonra, Adalet Bakanı Oltan Sungurlu'ya bir teklif götürdü.

"Sınıf tahakkümünü amaçlamayan, çoğulcu, demokratik, seçimle gelip seçimle gitmeyi kabul eden siyasî partilere imkân sağlanacaktır şeklinde bir açıklama yaparsanız, Kutlu ve Sargın'ın açlık grevinden vazgeçecekleri kanaatindeyim."

Bu formülü ben şahsen beğendim. Çünkü komünizmi yasaklamanın demokrasiyi savunmak anlamına gelmesi, komünizmin proletarya diktatörlüğünü öngörmesi sebebiyledir. Proletarya diktatörlüğünden vazgeçmek, demokrasiyi benimsemektir ve gerçekten, Avrupa'daki gibi proletarya diktatörlüğünü reddeden komünist partilerin kurulmasından demokrasiye hiçbir zarar gelmez.

Fakat hukukî durum biraz karışıktır. Adalet Bakanı Sungurlu ile görüştüm. **"Ben nasıl böyle bir açık-**

Devamı 10. sayfada

22 NİSAN PAZAR
TERCÜMAN

TAHA AKYOL

HANGİ KOMÜNİZM?

Baştarafı 1. sayfada

lama yaparım, proletarya diktatörlüğünü amaçlamayan, demokrasiyi benimseyen sol bir parti kurmak zaten suç değil ki..." diyor. Haklı.

Proletarya diktatörlüğünü, yani Leninizmi reddeden bir Komünist Partisi'nin kurulmasına Anayasa'nın 68. maddesi engel değildir. Engel, Siyasî Partiler Kanunu'nun 96. maddesinde **"komünizm, faşizm, teokrasi vs."** yasağının ismen zikredilmesidir ki, o da atla deve değil, kolay değişir.

Boylece **"proletarya diktatörlüğünü reddeden komünist partiler kurulabilir"** görüşü etrafında bir uzlaşma sağlanabilir ve 141-142. maddeler tartışılırken bu uzlaşma olaya bir ışık tutabilir. Kutlu ve Sargın ile aynı çizgiyi izleyenlerin, Sovyet Bloku'ndaki değişmelere bakarak, buna hazır olduklarını sanıyoruz. Yayınları da zaten bunu gösteriyor; proletarya diktatörlüğünü eleştiriyorlar.

Hâlâ Leninizmi, Stalinizmi, diktatörlüğü savunan komünistlerin ise zaten amaçları demokrasiyi yıkmaktır ve demokrasi, düşmanlarına karşı kendini savunacaktır tabiî..

Biz olaya bu açıdan bakıyoruz ve böyle bir gelişmenin vesilesi olmak üzere, Kutlu ve Sargın'ın, mahkemeye baskı yaparak değil, Siyasî Partiler Kanunu'nun 96. maddesindeki **"isimlerle ilgili yasaklar"**ı kaldırarak tahliye edilmelerinin yararlı olacağını düşünüyoruz.

Yoksa, siyasî amaçla, ideolojik amaçla veya hoş görünmek amacıyla olaya yaklaşmak, **"yargı bağımsızlığı"**nı gözardı etmek demektir. İşte o noktada hukuka saygı biter, ideoloji veya oportünizm başlar ki bunları aşıklamak mümkün değildir.

Siyasî demeçlerle, kampanyalarla Kutlu ve Sargın nasıl serbest bıraktırılabilir ki? Ya Adalet Bakanı'nın bu yönde emir vermesi veya hâkimlerin bu kampanyalardan ürkerek ya da etkilenerek tahliye kararı vermesi! Bunları hukuk adına savunabilecek biri var mı? Bu, ancak politika veya ideoloji adına savunulabilir.

"Proletarya diktatörlüğü"nden yani Leninizm'den arınmış bir komünist partisi demokrasi için tehdit oluşturmaz. Bu konudaki siyasî tercihte tereddüt olmamalıdır. Çözüm yolu ise, ilk elde Siyasî Partiler Kanunu'nun 96. maddesindeki **"isim"** veya **"etiket"** yasağını kaldırmaktır. Böylece, Hikmet Çetin'in sözlerinden de anlıyoruz ki, **"proletarya diktatörlüğünü"** reddeden Kutlu ve Sargın'ın tutukluluğu için sebep kalmayacaktır.

Diğer yandan, Avrupalılar, çoktan devrimcilikten, Leninizm'den vazgeçmiş olan kendi komünistlerine bakarak **"Sizde niye Komünist Partisi yok"** diye baskı yapıyorlar. Baskı giderek genişlemek, hatta ekonomik alana da sirayet etmek istidadındadır. Türkiye, **"proletarya diktatörlüğü"**nü reddeden bir komünist partisinin kurulmasına imkân vermekle, hem bu baskıların gerekçesini ortadan kaldıracak, hem de demokrasisini koruyacaktır.

Zaten, gelişmenin bu yönde olabileceği tahmin edildiği içindir ki, hâlâ Çavuşesku'yu, Stalin'i, Lenin'i savunan komünistler daha şimdiden Kutlu ve Sargın'a saldırıyorlar: Bunlar revizyonistmiş, düzenle uzlaşmışmış, burjuvaziye teslim olmuşmuş falan.. Ellerinden gelse Kutlu ve Sargın'ı Stalin gibi kurşuna dizerler bunlar...

Komünizm şu veya bu ölçüde yurt içinde ve yurt dışında bir olgudur. Şiddet, devrim ve diktatörlük yanlısı olanlarla olmayanları zaman geçirmeden ayırdetmek, Türkiye için yararlı olacaktır. Zaten geçmişte de bu tefriki yapamayan toplumlar kanlı maceralа-

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARŞİVİ VAKFI

BUGÜN

SEBEBİ NE?. FAYDASI NE?.

NİHAT Sargın, Haydar Kutlu.. Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin, biri başkanı, öteki genel sekreteri.. 2,5 yıldan beri hapistedirler. Duruşmaları sürüyor. Ama tahliye talepleri, Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi Savcısı'nın karşı çıkmasıyla, devamlı olarak reddediliyor.

Davanın içeriğiyle ilgili bir görüş öne sürecek değiliz. Ama savcının, onların tutuklu kalmasını istemekteki ısrarı nedendir?

1 *Tutukluluk isteminin başlıca gerekçesi, sanıkların kaçması veya dışarda kalarak suç delillerini yok etmesi ihtimalidir. Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu'na göre, o ihtimalin ciddi sayılması için de, bazı belirtilerin var olması gerekir. Savcılar, sanığın tutuklanmasını ve tutuklu kalmasını ancak o takdirde isteyebilirler.*

Kutlu Sargın olayında ise, durum bunun tam tersidir. Yurt dışındayken Türkiye'ye, haklarında soruşturma yapılacağını bile bile, kendi istekleriyle gelmişlerdir. Kaçmak veya delil yok etmek isteseler, orada kalmaya devam ederlerdi. Amaçları, belli ki, haklarındaki suçlamalara karşı, kendilerini savunmak ve aklamaya çalışmaktır.

2 *Ama diyelim ki savcı, başlangıçta, onlara isnat edilen suçun ağır cezalı olduğuna dayanarak (Kanunda böyle bir unsur da vardır), tutuklama talebinde bulundu.. Bunu iki buçuk yıl sürdürmenin, izahı edilebilir yanı var mıdır? Kanun açısından da, mantık açısından da..*

Ceza infaz usullerimize göre 2.5 yıl, 5 yıldan fazla hapis cezasına tekabül eder. Sargın ve Kutlu'ya hapis cezası verileceği farzedilse bile, haklarında uygulanması talep edilen 141'inci maddeye göre, o cezanın 5 yılı aşmaması ihtimali vardır. Yani, ceza görmeleri halinde bile, tutuklu kaldıkları sürenin cezalarından fazla olması ihtimali..

Tutukluluklarının devamı etmesinde hâlâ ısrar eden savcılık, böyle bir adli haksızlığa neden olma tehlikesini, nasıl göze alabilmektedir?

3 *Kaldı ki, o davanın mutlaka cezayla sonuçlanacağı nasıl tahmin edilebilir? Kutlu ve Sargın bir "Komünist Partisi" mensubudurlar ama, 141'inci maddenin ceza koyduğu "suç", Komünist Partisi mensubu olmak değildir. "Sosyal bir sınıfın diğer bir sosyal sınıf üzerinde hâkimiyetini tesis etmek" gibi, "sosyal bir sınıfı ortadan kaldırmak" gibi, bugünün dünyasındaki komünist partilerin de, ilkeleri arasından çıkardığı hedeflerdir. Sargın ve Kutlu'nun partisinin programında da öyle bir hedef yoktur.*

Tabii, soruşturma dosyasındaki diğer unsurlara göre, durumu değerlendirip sonuca bağlayacak olan merci, mahkemedir. Ama savcılık, o sonucun "cezalandırma" olacağına kesinmiş gibi bakamaz.

4 *Ayrıca: Bugün Türkiye'de, o iki komünistle aynı görüşte olduğunu belirtip, aynı isimde bir yasal parti kurmaya hazırlanan ve bunu kamuoyuna defalarca açıklamış bulunan onlarca komünist var. Savcılık onların fiillerini, Sargın ve Kutlu'nunki gibi bir işlemin konusu yapmamıştır. Haklı olarak.. Çünkü ortada, onların tutuklandırılmasını gerektirecek hukuki bir dayanak yoktur. Öyleyse, bu "çifte standart" halinin sürüp gitmesinin dayanağı nedir? Anlamı nedir? Faydası nedir?*

5 *"Fayda"sı, işte belli: Bu tutukluluk hali, yurt içindeki olumsuz etkilerine ek olarak, ülkemizin uluslararası alandaki görüntüsünü de, her gün biraz daha zedeleyip duruyor. Türkiye'nin demokratik bir ülke olduğunu ve o alandaki eksikliklerinin giderilmekte olduğunu savunanların işlerini, bu bütün güçleştiriyor.*

Bir yanda, son kararnamenin Meclis'te görüşülmesini geciktiren İçişleri Komisyonu Başkanı.. Bir yanda Sargın ve Kutlu'nun tutukluluğunu yılan hikâyesine döndüren Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi savcısı.. Ülkemize elbirliğiyle, işte öyle bir "fayda" sağlıyor.

ALTAN ÖYMEN

Kutlu-Sargın'a patronlardan destek

"Bir an önce salıverin..."

Kutlu ve Sargın tarafından başlatılan ölüm orucu, 16. gününe girerken, çeşitli kesimlerden bu konudaki destekler sürüyor. İstanbul'da 33 sendikacı iki günlük açlık grevi ile destek gösterirken, Egeli sanayiciler de "TBKP liderlerinin bir an evvel serbest bırakılmalarını" istediler.

Egeli sanayiciler, ANKA ajansına konu ile ilgili yaptıkları açıklamada şu görüşleri öne sürdüler: TOBB Sanayi Konsey Başkanı Şinasi Ertan: "TBKP liderlerinin bir an önce özgürlüklerine kavuşmaları gerektiğine inanıyorum". Ege Bölgesi Sanayi Odası Başkanı Uğur Yüce: "Herkes düşüncesinde özgür olmalı. Kutlu ve Sargın'ın derhal tahliye edilmeleri lazım." Ersin Faralyalı: "TBKP liderlerinin ölüm orucuna yatmalarından Türkiye adına üzülüyor ve utanıyorum."

22 NİSAN PAZAR. "GÜNAYDIN"

22 NİSAN PAZAR "MİLLİYET"

TÜRKİYE SOSYAL BİLİMLERİ ARAŞTIRMA VAKFI

Kültür Bakanı: "141, 142 ve 163 önündeki engeller kaldırılmalı"

Namık Kemal Zeybek

'Fikir ve inanç hürriyeti sağlanmalı'

'Düşünce, teşebbüs ve inanç hürriyeti olmayan bir ülke bağımsızlığını kaybeder'

SEBAHATTİN ÖNKİBAR

- "Fikir ve inanç hürriyetindeki kısıtlamaları kaldırmazsak, bilgi çağına entegre olamayız.. Bilgi çağını ortaya çıkaran temel faktör; düşünce, teşebbüs ve inanç hürriyetidir... Bilgi çağı, açık toplumlarda ortaya çıkar..."
- **"Basın Kanunu'nda, Sendikalar Kanunu'nda ve Dernekler Kanunu'nda fikir ve inanç hürriyetini engelleyen maddeler kaldırılmalı.. Fikrini açıklama ve inancını yaşama önünde engeller olmamalı..."**
- "141, 142, 163 ve diğer kanunlarda fikir ve inanç hürriyetini engelleyen ne varsa kaldırılmalıdır. Bu maddelerde ırkçılık, bölücülük ve örgütsel faaliyetlerle ilgili kısımlar var. Ben onları kastetmiyorum. Benimkinin yönü fikirsel boyuttur..."

11.SAYFADA

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

22 NİSAN PAZAR "TÜRKİYE"

Kutlu-Sargın devam ediyor

İSTANBUL, (Güneş)-Türkiye Birleşik Komünist Partisi (TBKP) liderleri **Haydar Kutlu** ve Dr. **Nihat Sargın**'ın sürdürdükleri ölüm orucu 16'ncı gününe girerken, iki yöneticinin tutuklu kalmasına yönelik tepkiler giderek büyüyor.

Bu arada önceki gün avukatları **Rasim Öz** ve **Hasan Ürel** ile yaptıkları görüşmeden sonra iki liderin **"Hükümetin demokratikleşme doğrultusunda yapacağı değişikliklerin cidiyetine eğer Türkiye demokratik kamuoyu inanırsa biz de ölüm orucu eylemimizi değerlendiririz"** deki bir mesaj yayınlaması, **"Acaba Kutlu ve Sargın ölüm orucuna son mu verecekler?"** sorusunu gündeme getirdi. Konuyla ilgili olarak görüşlerini sorduğumuz TBKP yöneticileri bir açıklama yapmaktan kaçınarak, **"Kutlu ve Sargın ölüm orucunu sürdürmeye son derece kararlılar. Bayrum nedeniyle ölüm orucuna son verilecek türünden çıkarılan söylentiler de doğru değil"** şeklinde konuştular.

Önceki gün **Haydar Kutlu** ve **Nihat Sargın**'ı cezaevinde ziyaret eden Refah Partisi heyeti adına bir açıklama yapan **Şener Battal**, hükümetin iki liderin tutukluluğu konusundaki esnek olmayan tutumunu sürdürmesinin Türkiye'ye çok zarar verdiğini söyledi. **Battal**, görüşme sırasında **Kutlu** ve **Sargın**'dan ölüm orucunu bırakmalarını istediğini de sözlerine ekledi.

Kutlu ve **Sargın**'ın ölüm orucunu desteklemek amacıyla açlık grevine başlayanlara 33 sendikacı da eklendi. Türk-İş'e bağlı Kristal-İş Sendikası'nda açlık grevine başlayan ve DİSK'e bağlı Banka ve Sigorta İşçileri Sendikası BANKSEN'in yöneticileriyle uzmanlar **Kutlu** ve **Sargın**'ın serbest bırakılmasını istediler. Sosyalist Parti İstanbul İl Merkezi binasında da kendilerini **"Kutlu-Sargın-Beşikçi Dostları"** olarak tanımlayan 4 kişi süresiz açlık grevine başladı.

Bayramdan sonraki ilk Cumartesi günü de halen Ankara Merkez Kapalı Cezaevi'nde bulunan dokuz TBKP Ankara il yöneticisinin açlık grevine başlayacakları bildirildi. TBKP'lilerin açlık grevine cezaevindeki diğer politik tutukluların da katılabileceği öğrenildi.

Karayalçın'ın kabulü

Ankara Belediye Başkanı **Murat Karayalçın** da TBKP Ankara il yöneticilerini kabul ederek bir süre görüştü. Görüşmeden sonra bir açıklama yapan **Karayalçın, Kutlu** ve **Sargın**'ın tutukluluğuna ve başlattıkları ölüm orucuna üzüldüğünü bildirerek, **"Eğer Kutlu ve Sargın ölürse bu hepimizin ayıbı olur. Bu demokrasi ayıbının üstü bir an önce kapatılmalı"** dedi. **Murat Karayalçın**, açlık grevine gerekçe olan olaylar konusunda herkesin mücadele sürecine girdiğini belirterek, açlık grevi olmadan da bu konudaki duyarlılığın belli bir düzeyde tutulabileceğine inandığını söyledi.

Egeli sanayici ve işadamları da, ölüm orucunda 16'ncı gününe giren Türkiye Birleşik Komünist Partisi (TBKP) liderlerinin bir an önce salıverilmesini istediler.

Yurt dışından tepkiler

Avustralya Sosyalist Partisi Sidney Komitesi Sekreteri **Eddie Clynes**, Adalet Bakanı, Başbakan ve TBMM Başkanı'na ayrı ayrı mektup göndererek **Kutlu** ve **Sargın**'ın serbest bırakılmasını istedi. Londra Halkevi kadın merkezi de TBKP liderleri **Nihat Sargın**'ın eşi **Yıldız Sargın**'la, **Haydar Kutlu**'nun eşi **Çiçek Yaşar**'ya birer destek mesajı gönderdi.

Bu arada dünyanın pek çok ülkesinde olduğu gibi İsviçre'de de **Kutlu-Sargın**'la ilgili çok çeşitli ve dayanışma girişimleri sürüyor. İsviçre'nin Schaffhausen kentinde toplanan Yeşil Alternatif Parti Kanton kongresinde Cumhurbaşkanı **Turgut Özal**'a bir telgraf çekilerek, **Kutlu** ve **Sargın**'ın serbest bırakılması istendi. İsviçre Doktorlar Birliği de 455 imzalı bir metni **"Kutlu ve Sargın'a özgürlük"** başlığı ile **Özal**'a gönderdi. Bunun yanısıra Demokratik Hukukçular Birliği de Başbakan **Yıldırım Akbulut**'a telgraf çekti.

İngiltere'de yaşayan 90 Türk çocuğu da anlamlı bir mesaj göndererek **Kutlu** ve **Sargın**'ı desteklediklerini bildirdiler. Çocukların yayınladıkları çağrıda **"Haydar Kutlu ve Nihat Sargın amcalarımızın boş yere hapishanelerde tutulmalarını istemiyoruz. Eğer onlar 23 Nisan gününe kadar serbest bırakılmazlarsa bize armağan edilen bu güzel günde hep Kutlu ve Sargın amcalarımızı düşüneceğiz ve onlar gibi hiçbir şey yemeyeceğiz"** denildi.

İki TBKP liderinin eylemine en geniş şekilde Yunanistan basını eğiliyor. Yunanistan'daki hemen tüm gazeteler yayınlarında **Kutlu** ve **Sargın** ile ilgili gelişmeleri günü gününe okuyucularına duyuruyor. Bu gazetelerden Rizospastis'in 20 Nisan tarihli sayısında tüm dünyadaki **Kutlu-Sargın** eylemleriyle ilgili geniş bir yer ayrıldı. Sovyetler Birliği Komünist Partisi organı Pravda **Kutlu** ve **Sargın**'ın eylemini "cesur" olarak nitelerken Fransız Komünist Partisi yayın organı L'Humanite konuyla ilgili olarak TBKP yöneticisi **Mehmet Karaca**'yla yapılmış bir söyleşiyi yayınladı.

Kutlu-Sargın'a destek olmak ve tutukluluklarının devamını protesto etmek için her geçen gün yeni insanlar açlık grevine başlıyor.

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ ARŞİVİ

22 NİSAN PAZAR "GÜNEŞ"

Kültür Bakanı Zeybek "141, 142 ve 163. maddelerin önündeki engeller kaldırılmalı"

'Fikir ve inanç hürriyeti sağlanmalı,

SEBAHATTİN ÖNKİBAR

ANKARA - Kültür Bakanı **Namık Kemal Zeybek**, uzun süredir Türkiye'nin gündemini işgal eden ve **"kaldırılsın-kaldırılmasın"** tartışmaları yapılan fikir ve düşünce suçları konusundaki düşüncelerini Gazetemize anlattı. Bilgi çağını yakalayabilmemiz için, fikir ve düşünceye zincir vurulmaması gerektiğine işaret eden **Bakan Zeybek**, İslam Dini'nin de fikir ve inanca hürriyet tanıdığını belirterek, kendisinin bu konudaki yasaklamaların kaldırılmasından yana olduğunu söyledi.

Namık Kemal Zeybek, gazetemize yaptığı açıklamada İslam Dini'nin fikir ve inanç hürriyetine verdiği önemi bir misalle açıkladı. **Bakan Zeybek**, İslam tarihinden alınan misali şöyle anlattı:

"Hanefi mezhebinin kurucusu Numan İbn-i Sabit'le ilgili bir örnek vereceğim. Vaktiyle Küfe'ye bir Dehri alim geliyor. Dehri alim, tabiatın, maddenin, varlığın yaratılmadığını, ezeli olarak varolduğunu ve herşeyin tesadüflerle ortaya çıktığını iddia eden bir felsefeye inanıyor ve gelip İslam alimlerine meydan okuyor. Medreseden bunun karşısına bir öğrenci çıkarılıyor. Öğrencinin ismi Numan İbn-i Sabit. Tartışma meydanı hazırlanıyor, Dehri filozof gelip oturuyor, fakat öğrenci ortada yok. Öğrenci gecikince filozof, (karşıma çocuk çıkardınız, o da korktu gelmedi) diye alay ediyor. Bir müddet sonra öğrenci soluk soluğa geliyor ve diyor ki, (Özür dilerim, geç kaldım, buraya gelmem için ırmağı geçmem gerekiyordu. Ama ırmağın üzerindeki köprüyü sel götürmüştü. O sırada bir ağaç devrildi, tesadüfen bir gemi haline geldi, ben de o gemiye bindim ve geldim). Bu açıklama üzerine filozof daha fazla alay ediyor ve (Karşıma bir çocuk çıkaracağınızı zannettim ama bir deli çıkarmışsınız) diyor. O zaman Numan diyor ki, (Neden hana deli diyorsunuz?) Filozof cevap veriyor, (Hiç gemi tesadüfen olur mu?) Numan İbn-i Sabit açıklıyor; (Peki bir gemi bile tesadüfen olmazsa, bütün bu varolaalar, bu yıldızlar, bu dünya, canlılar, bir tohumun içinde güzli ağaçlar nasıl tesadüfen oluyor? Asıl buna inanmak delilik olmaz mı?) Bunun üzerine filozof tezinin ne kadar yanlış olduğunu anlayarak yanlış inancından vazgeçip imana geliyor."

Bakan Zeybek, İslam Devletinde bir Dehri filozofun fikirlerine açıklamasına müsaade edildiğine bu misalle dikkat çekerek, **"İslam medeniyetinin gelişme dönemlerine baktığımızda, tartışılmayan hiçbir konu kalmamıştır. Her konu zihnin en ince noktalarına kadar zorlanarak tartışılmıştır"** dedi. Mezheplerin de bu fikir hürriyeti ortamında ortaya çıkıp geliştiğini ve taraftar toplayabildiğini anlatan **Kültür Bakanı Zeybek**, yine **Hazret-i Ömer** devrinden verdiği iki ayrı misalle karşısındaki halife bile olsa herkesin doğru bildiğini hiç çekinmeden anlatabildiğini ve halifenin bu uyarılar karşısında hatasından hiç gocunmadan geri döndüğünü hatırlattı.

> **"141, 142, 163 ve diğer kanunlarda fikir ve inanç hürriyetini engelleyen ne varsa kaldırılmalıdır. Bu madelerde ırkçılık, bölücülük ve örgütsel faaliyetlerle ilgili kısımlar var. Ben onları kastetmiyorum. Benimkinin yönü fikirsel boyuttur..."**

BATI MEDENİYETİNİN TEMELİ

Kültür Bakanı Zeybek, İslam Dini'nin fikir ve düşünce hürriyetine verdiği önemi geniş olarak anlattıktan sonra sözlerini şöyle sürdürdü:

"Ben ısrarla bir noktanın üzerinde duruyorum; eğer İslam Medeniyeti olmasaydı bugünkü medeniyet olmazdı. Bugünkü medeniyetin temelleri İslam medeniyetindedir. Bunu ben söylemiyorum, bunu Abdüsselam söylüyor, bunu Batılı ilim adamları söylüyor. Ben de ilim adamlarından öğrendiğim için söylüyorum. İslam medeniyetinin Avrupa'yı uyandırıcı etkileri olmasaydı, Avrupa bugün hâlâ ortaçağ karanlığını yaşıyor olardu. İslam medeniyetinin temelinde işte bunlar var. Ne vardır?.. Öncelikle Kur'an-ı Kerim'de 750 ayetinin insanları ilme ve araştırmaya yöneltmesi vardır, inanç hürriyeti, fikir hürriyeti vardır, araştırma vardır. Bunu iki maksatla söylüyorum; bir dindarlara hitap etmek, onlara ilme ve araştırmaya yönelin mesajı vermek için iki, İslamiyeti tanımadan düşmanlık yapanlara da öğrendiğiniz zaman gerçeği görürsünüz demek için söylüyorum."

Türkiye'nin sosyolojik gerçeğinin temelinde İslam olduğunu, Türkiye üzerinde düşünen ve konuşanların bu gerçeği gözardı etmelerinin mümkün olamayacağını kaydeden **Kültür Bakanı Zeybek**, bu gerçeği gözardı edenlerin sağlıklı neticeler elde edemeyeceklerini belirtti.

> **"Fikir ve inanç hürriyetindeki kısıtlamaları kaldırmazsak, bilgi çağına entegre olamayız.. Bilgi çağını ortaya çıkaran temel faktör; düşünce, teşebbüs ve inanç hürriyetidir... Bilgi çağı, açık toplumlarda ortaya çıkar..."**

141, 142 VE 163. MADDELER

Türk Ceza Kanunu'nda, kaldırılması konusunda uzun süredir tartışmalar yapılan fikir ve düşünce suçlarını belirleyen 141, 142 ve 163. maddeler konusundaki görüşlerini de anlatan **Bakan Zeybek**, **"Israrla ifade ediyorum; fikir ve düşünce, yahut düşünce ve inanç hürriyeti.. Düşünce ve inanç hürriyeti deyince elbette ki bunun içine düşüncelerini yaymak ve inancı doğrultusunda istediği gibi inancını yaşamak hürriyeti de gelir. Bunu da ısrarla ifade ediyorum. Bunları savunuyorum, savunmaya da devam edeceğim, her zeminde savunacağım. Meseleyi bir pragmatik açı meselesi olarak görmüyorum. 141'i de, 142'yi de 163'ü de ve diğer mevzuatı da satıhta değil, özde görüyorum"** dedi. Fikir ve inanca sınırsız hürriyet getirmenin sakıncaları olacağına da işaret eden **Bakan Zeybek**, **"Tabii toplumlar için bir hayati tehlike kavramı vardır. Bu tehlike sözkonusu olduğu zaman toplumlar kendi bünyelerini korumak için gereken tedbirleri alırlar ve bu arada birtakım ilkeler de askıya alınabilir. Ama ben fikir açıklama hürriyetinden gelecek bir tehlike görmüyorum. Türk toplumunu sağlam temelleri olan bir toplumdur. Dolayısıyla fikir açıklama önündeki bütün engeller kaldırılmalıdır diyorum. 141, 142 ve 163, Basın Kanunu'nda ne kadar engel varsa hepsi kaldırılmalıdır."** şeklinde konuştu.

Kültür Bakanı **Namık Kemal Zeybek**, 141, 142 ve 163. maddelerin kaldırılması yolundaki görüşlerinin sebeplerini şöyle izah etti:

"Açık toplum olmalı, sivil toplum olmalı diyoruz. Açık toplum olmanın yollarından birisi de budur. Şu da varki, bu kanunlar (141, 142 ve 163) hedef aldıkları fikirleri önlemekten çok toplumun gelişmesinin önüne set çekiyorlar, toplumun gelişmesini önlüyorlar. Üstelik, kimsenin kitap okuyarak fikir alanında şu yahut bunu yaptığı kanaatinde değilim. Eyleme girenlerin çoğunun kendi fikirlerinden bile haberlerinin olmadığı bilinen bir gerçektir. Dolayısıyla bu kanunlar hedef aldıkları tehlikeyi önlemek yerine toplumun zihin ve ilmi gelişmesine engel oluyorlar. Onun için de şiddetle fikir ve inanç hürriyetlerinden yanayım."

"BÖLÜCÜLÜK HARİÇ"

Namık Kemal Zeybek, gazetemize verdiği özel beyanatta kendisinin sadece fikir ve düşünce hürriyetlerinin sağlanmasından yana olduğuna dikkat çekerek, **"Bu maddelerin bilhassa 141. maddede ırkçılık ve bölücülükle ilgili hükümler vardır. O hükümlerin kaldırılmasını istemek sözkonusu değildir. Kimse de bunu istemez. Mesele daha çok fikir yönünde.."** diye konuştu.

BİLGİ ÇAĞI VE DÜŞÜNCE HÜRRİYETİ

Fikir ve düşünceye getirilen yasaklamaların bilgi çağını yakalamaya engel olacağına işaret eden **Kültür Bakanı Zeybek**, **"Bilgi çağı açık toplumlarda ortaya çıktı. Dolayısıyla bilimde gelişme doğdu. Sadece bilgisayarlaşma zannettiler, fakat baktılar ki asıl yapıyı değiştirmek lazım. O da perestroikayı doğurdu. Yani yeniden yapılanma. Fakat gördüler ki, sadece yapıyı değiştirmek de yetmiyor, asıl zihinler önündeki perdeyi kaydırmak lazım, glasnost da odur. Sonunda ona gelmeye çalışıyorlar. Bilgi çağını birtakım insanlar ciddiye almıyorlar. Mesele son derece ciddidir. Bilgi çağının gerisinde kalan toplumlar için tehlike sözkonusudur. Bu tehlike bağımsızlığı da tehdit eder. Bunun dışında kalan toplumlar fiili sömürge haline gelebilir"** dedi. Türk toplumunun güzel gelişmeler içinde olduğunu belirten **Zeybek**, **"Bilgi toplumunun temellerinde olduğumuzu ifade edebilirim. Ben ümitliyim, sağlıklı gelişmeler içerisindeyiz"** diye konuştu.

Bakan Zeybek sözlerini şöyle tamamladı:

"141, 142 ve 163'te ve diğer kanunlarda fikir ve inanç hürriyetini engelleyen ne varsa kaldırılmalıdır. Basın, sendikalar ve dernekler kanunlarında olanlar da kaldırılmalı. Başka hangi kanunda varsa hattâ Anayasa'da bile varsa kaldırılmalı. Fikri açıklama ve inancı yaşamanın önünde hiçbir şey olmamalı."

ATATÜRK TARİH ARAŞTIRMA MERKEZİ

Dünya önünde neyi ispatlıyoruz

OLAYLARIN İZİ

İsmail Cem

SİZ istediğiniz kadar, Türkiye'yi uluslararası platformlarda savunmaya çalışın, ülkenize yönelik anlayışsızlıkla ve haksızlıkla mücadele edin. "Beyaz/Protestan" Şovenizminin uzantılarıyla, 19. yüzyıl sömürgeciliğinin hayalcileriyle kavgalaşın...

Bu kategoriler değil, ama aklı başında, insancıl ve çağdaş çevreler size haklı eleştirilerini getirdiğinde hem ezik düşersiniz, hem de diğerlerine, "Batılı sahip" komplekslilerine direnciniz zayıflar.

Bilemiyoruz, "...Ne yaparsak Türkiye'nin görünümünü kararтırız, dünya ile ilişkilerinde Türkiye'yi nasıl yalnızlaştırırız, tüm iç ve dış sorunlarında Türkiye'yi nasıl güçsüzleştiririz" şeklindeki politikalar mı uygulanıyor?

"Türkiye çağdaş filan değildir, adaletsiz bir ülkedir, özgürlükçü demokrasiler arasında işi yoktur, Kıbrıs sorunundan, Sevr özlemlerine kadar her konuda bize olumsuz bakın, turist göndermeyin, ticaret yapmayın" mesajları mı dünyaya veriliyor?

★ ★ ★

AVRUPA Konseyi'nin en üst düzeydeki bir bürokratı, geçenlerde şöyle bir demeç vermişti:

"Türkiye eski üye olmayıp da bugün konsey üyeliği için başvursa, bu talebi reddedilirdi!.."

Bürokrat, kendi görev ve yetki sınırını aşıp siyaset alanına girdiğinden, gerekli tepkiyi bizden görmüştü. Ancak, söyledikleri doğruydu: Gerçekten, Polonya, Macaristan gibi günümüzün üye adaylarıyla birlikte Avrupa Konseyi üyeliği için biz de bugün başvursak, onlar konseye kabul edilir, biz edilmeyiz.

★ ★ ★

HİÇBİR ülke, temel özelliği çoğulcu demokrasi ve ona dayalı siyasal özgürlükler olan bir uluslararası kuruluşa katılmak zorunda değildir. Bir kez katılmışsa, ilelebet üye kalmak zorunda da değildir.

Ama eğer üyeliğini sürdürecekse, o kuruluşun temel ilkelerine, anlayışlarına, kurallarına uymak durumundadır.

"Bütün demokrasilerde yasal ve doğal olan türden bir partiyi biz yaşatmayız, onun kurucularını ceza evlerinde süründürürüz" yaklaşımı bir iç politika olarak mümkündür. Ancak bu, demokrasilerin uluslararası kuruluşlarına anlatılamaz.

Dünün dünyasında buna belki bir ölçüde gözyumulurdu ama, bugünün dünyasında mümkün değildir.

★ ★ ★

PEKİ, hem kendi iç politika tercihini demokrasinin ilkeleriyle çelişen bir biçimde yapıp, hem de demokrasilerin uluslararası kurumlarındaki kimliğini sürdürmek isteyen bir ülke ne olur?

Kimse kalkıp da açık ve seçik olarak, "...demokrasi toplumları arasında sizin yeriniz yok, bu kuruluştan ayrılınız" demez. Ama "ima" eder, diplomatik ifadelerle, sizin ülkenizin bu platforma uyum göstermediğini belirtir.

Türkiye bu eziklikten kurtarılmalıdır. Bizim ülkemiz de, halkımız da, demokrasi özlemimiz de bunun çok fazlasına layık.

Ama Türkiye'yi çağdaş demokrasilerden uzaklaştırmanın, yalnızlaştırmanın, Türkiye'nin ekonomisine kayıp verdirmenin düşünceleri geçerlikteyse ve geçerlikte kalmasına rıza gösterilmekteyse, o zaman söylenecek bir şey yoktur.

Olduğumuz yerde durabiliriz.

TÜRK SOSYAL TARİH VAKFI

22 NİSAN PAZAR "GÜNEŞ"

Dostumuz Theodorakis

14 Aralık 1967... **Yunanistan**'da **Albaylar Cuntası,** iktidarı ele geçirir ve kısa bir süre sonra da tarihi tebliği yayınlar:

"Karar verdik ve emrediyoruz. Bu yasak bütün ülke için geçerlidir. Besteci Mikis Theodorakis'in müziğini ve şarkılarını söylemek ve dağıtmak, yasaktır! Bu emre uymayacak vatandaşlar, derhal askeri mahkemeye sevkedilecek ve 'olağanüstü askeri durum' şartları uyarınca, yargılanacaktır!"

Tebliğ, aynen uygulanır. Uymayanlar hapislerde çürür, **Theodorakis** yargılanır ve **Oropos Kampı**'na gönderilir.

İşte tam bu sırada, Avrupa'nın birçok ülkesinde öğrenim gören Yunanlı gençler, **Albaylar Cuntası**'nın zulmüne karşı çeşitli yollarla örgütlenir. **Theodorakis**'in öğrencisi **Maria Faranduri** de, hocasının hapisten gönderdiği kaçmazsa tutuklanacağı yolundaki haberi alıp Avrupa'ya kaçmıştır.

Bu arada, **Cunta Lideri Papadopulos**' un siyasal çıkarları ve yurt dışındaki baskılar neden**iyle**, adeta bir **"af"** gibi, sağlık durumu gittikçe bozulan **Theodorakis**'in **Oropos Kampı**'ndan kaçmasına göz yumulur...

Yıl 1970. **Theodorakis**, artık özgürdür ve Paris'e gelmiştir. Öğrencisi **Maria Faranduri**'yi alır ve dört yıl sürecek dünya turuna çıkar. Bir yandan, Yunanistan'da özgürlük ve adalet için şarkılar söylerlerken, bir yandan da evrenselleşme süreci içinde, tüm dünyayı özgürlük, barış ve demokrasiye çağırırlar.

★ ★ ★

Yıl 1974. **Albaylar Cuntası** devrilmiş ve iki gün sonra da **Yunanistan**'a dönen **Theodorakis** ve **Faranduri**'ye, **Atina Havaalanı**'nda görkemli bir karşılama töreni hazırlanmıştır. Artık dünyaya söyleyecekleri barış özgürlük ve demokrasi şarkılarını, kendi ülkelerinde düzenledikleri turnelerde duyurmaya başlamışlardır.

★ ★ ★

Yıl 1988... Türk dostu ve **Türk – Yunan Halkları Dostluk Derneği** üyesi **Mikis Theodorakis,** 45 yıllık karısı **Mirto**'yu da yanına almış, öğrencisi **Maria Faranduri**'yle birlikte, bir kez daha Türkiye'ye, Eleş' le konser vermeye gelmiştir. **Sophokles**' ten 2500 yıl sonra, 30 bin Türk'ün karşısında şarkılar söyleyen **Theodorakis,** antik tiyatroda, **Ege**'nin iki kıyısını birleştiren mesajlar veriyor ve **Eleftheria** dediğinde, otuz bin kişi "özgürlük" diye bağırıyor. **Dimokratia** dediğinde otuz bin ağızdan "demokrasi" ve **irini** der demez, otuz binlik tek ağız **"barış"** diye inletiyor yeri göğü... **Human rights...** "İn-san hak-la-rı!" çığlığı...

Theodorakis, kulise ağlıyordu, tanık oldum, ben buna, koca adam, ağlıyordu... **"Muhteşem bir koro bu, dünyayı dolaştım, hiç böyle bir koroya tanık olmadım ben! Türk – Yunan dostluğu ilerlemeli"** diyor ve dostu **Zülfü Livaneli**'ye sarılarak ağlıyordu...

60 yıllık bir soğuk savaş unutturmuş ve artık tiyatroda, **Türk – Yunan** dostluğunun şarkıları söyleniyordu işte... **Theodorakis,** bir **Türk** dostuydu, bu kesin! Orkestrayı, sirtaki yapar gibi, dövüşür gibi, sevişir gibi, slogan atar gibi, can çekişir gibi, olur gibi yöneltiyor ve **"Kali– Merhaba"** diyordu, **"Zito – yaşasın!"**

Theodorakis, karısı **Mirto** ile **İzmir**'e gitmişti. Kordon'da rakı içilecek, balık ve kalamar yenecekti, ah! Tam üç gün boyunca, ne sohbetler etmişük **Theodorakis**'te, ne sofralar kurmuştuk, ne dostluklar, ah kere ah!

Andı vardı **Theodorakis**'in, kardeş Türk halkı için şarkılar söyleyecek, çalışacak, barışı ve dostluğu güçlendirecekti...

Bana **"dünyanın utkularını genişletme çabası"** uğruna yaptığı bir halk oratoryosunun kasetini armağan edip gitti. Güle geleceğim diyordu... Sizi de bekleriz diyordu... Arkalarından **Kuşadası**'nın hemen önündeki **Samos** adasına el sallayıp durdum... **Elitis**'in sözlerinden oluşan **"Axion Esti"**yi dinliyordum... **"Söyledi ve deniz yaratıldı.../ Esen yeller takdire şayandır/ Axion Esti/ Dünya takdire şayandır/ Axion Esti."**

"Theodorakis takdire şayandır, axion esti..."

★ ★ ★

Yıl 1990. Yunanistan'daki seçimleri kazanan **Miçotakis Hükümeti**'nde, sandalyesiz bir Bakan... Türk dostu bir Bakan... Dünya barışı, özgürlüğü, demokrasisi ve insan hakları için bir ömür tüketmiş, evrenselliğe ulaşmış bir Bakan... **Türk – Yunan Halkları Dostluk Derneği** üyesi bir Bakan... Türk halkına, kardeş gözüyle bakan bir Bakan... Türkiye'de bestelen, çalınan bir Bakan... Ege'nin iki kıyısını, sevgiyle birleştirmeye çalışan bir Bakan... **Devlet Bakanı** olan **Mikis Theodorakis,** artık **Miçotakis Hükümeti**'nde, bizden bir Bakan!

Daha göreve başladığının ikinci günü **Cumhurbaşkanı Turgut Özal**'a, hapiste bulunan yasadışı **TBKP**'nin üyelerini **Haydar Kutlu** ve **Nihat Sargın**'ın açlık grevlerinin sona ermesi için girişimde bulunan bir Bakan.

Bizim için, yanımızda olan bir Bakan! **Theodorakis**'le **Türk – Yunan** dostluğunun oynamış taşlarının yerine konacağına inandığımız, yeni kültür ve barış alışverişlerini beklediğimiz bir Bakan! Yunanistan'daki dostum, **Theodorakis,** Bakan!

O, yarı kan Türkiyeli...

THEODORAKİS'in yarı kan **Türkiyeli** olduğunu, biliyor muydunuz? Evet, 65 yaşındaki ihtiyar delikanlı Sanatçı – Bakan'ın annesi, **Çeşme**'de doğmuş. Bu yüzden kendisini **Türkiyeli** saydığını defalarca söyler durur.

Peki **Türk – Yunan** dostluğunun ikide birde zedelenmesi konusunda ne düşünür dost Bakan? Ona göre, süper devletler, yani **ABD** ve **Sovyet Rusya**'nın iki devlet arasındaki dostluk hiç mi hiç işine gelmez. Biraz ilişkiler isindi, dostluk rüzgarları esti mi, hemen ortalık karıştırılıverir diyor... Buna, Türkiye ve Yunanistan'ın coğrafi konumundaki stratejik açının sebep olduğunu söylüyor.

Ona göre, eğer **Karadeniz, Ege** ve **Boğazlar**'ın kontrolü tamamen bu iki dost ülkenin eline geçerse, süper güçler için hiç de iyi olamaz! Buna da izin vermemek için, ellerinden geleni yapacaklar tabii diyor...

Türk – Yunan dostluğunun ilerlemesi içinse, Türkiye'nin AT'a girişinin çok önemli olacağını söylüyor. Bir de Türkiye'de politikanın serbest bırakılması gerek diyor. Yani yasadışı **TBKP**'nin yasallaşmasını diliyor... Üç kez hapis yattığı Yunanistan'da, artık özlenen demokratik özgürlüğe kavuştuğunu ve üç komünist partı kurduğunu da örnekliyor.

Yunanistan'daki **Kıbrıs** problemini de, genellikle küçük bazı milliyetçi partilerin çıkarcılıklarını, aslında büyük sağ ve sol partilerin, çok daha uzlaşmacı olduklarını iddia ediyor. Yunanistan'daki Batı Trakyalı Türkler'i ve onların milletvekillerini, yürekten desteklıyor... Ve diyor ki, **"Aslında halk birbirini seviyor... İşte en önemlisi de bu!"**

Kısacası, şimdiki Yunan Hükümeti'nde, tek sandalyeli de olsa, bizden biri var. Adeta Türkiye Bakanı!

TÜRK-YUNAN DOSTLUĞU DERNEĞİ

22 NİSAN PAZAR "HÜRRİYET PAZAR"

Kutlu ile Sargın'ın ölüm orucu 17. gününde

'Demokrasiye başka ayıplar eklenmesin'

İç Politika Servisi — Ankara Merkez Kapalı Cezaevi'nde başlattıkları "ölüm orucu" 16. günü dolduran TBKP liderleri Haydar Kutlu ve Nihat Sargın hükümetin 141, 142 ve 163'le ilgili girişimleri üzerine avukatları aracılığıyla gönderdikleri mesajda **"Hükümetin demokratikleşme doğrultusunda yapacağı değişikliklerin ciddiyetine eğer Türkiye demokratik kamuoyu inanırsa biz de ölüm orucu eylemlerimizi değerlendiririz."** dediler.

Kutlu ve Sargın'la dayanışma amacıyla başlatılan açlık grevleri de giderek yaygınlaşıyor. İzmir, İzmit, Gaziantep, Adana, Manisa, Muğla, Bursa, Balıkesir, Adana'da sürdürülen açlık grevlerinin yanı sıra dün de yüze yakın TBKP'li Sosyalist Parti'nin İstanbul'daki lokalinde açlık grevine başladı. Kutlu ve Sargın'ı Refah Partisi adına ziyaret eden Şener Battal 'ölüm orucu'nun dünya çapında olağanüstü ilgi uyandırdığını ve Türkiye'nin dış dünyadaki görünümüne büyük zarar verdiğini' söyledi. SHP Adana eski il başkanı avukat **Ziya Yergök** SHP Genel Başkanı **Erdal İnönü**'ye bir mesaj göndererek Cumhurbaşkanı **Özal** ile görüşmesini ve sorunun acil ve etkin katkısı olacağına inandığı için sorunun üst düzeyde gündeme getirilmesini istedi. TBKP Ankara il yönetimini kabul eden Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı **Murat Karayalçın** da Kutlu ve Sargın'ın ölüm orucuyla ilgili olarak **"Demokrasimize yeni ayıplar eklenmemesini diliyorum"** dedi. Batı Berlin'de bazı siyasi partiler ve sendikalar **"Batı Berlin Dayanışma Girişimi"** olarak düzenledikleri basın toplantısında Türkiye'de düşünce özgürlüğünden kısıtlanmasını protesto ettiler.

Tıkanan Demokrasi kanalının bir an önce açılması için ve insan haklarına saygılı ve özgürlüğün tanındığı, demokratik tek kelimeyle
ÇAĞDAŞ BİR TÜRKİYE İÇİN:

141-142 ve 163. MADDELER KALKSIN.
NİHAT SARGIN - HAYDAR KUTLU ve TÜM POLİTİK TUTUKLULAR SERBEST BIRAKILSIN.

Ahmet Has, Ali Doğan (SP Tekirdağ İl Bşk.), Turan Uçkun (Tekgıda-İş Tekirdağ Şb. B.), Orhan Oztuna (SHP Çorlu İlçe Bşk.), Yılmaz Alpaslan (CHP eski Tekirdağ Mvekili), Sedat Göktürkler (Özgıda-İş Bakırköy Şb. Sekreteri), Aydın Yörük (SHP Hayrabolu İlçe Bşk.), Av. Huriye Erol (Yeşiller Partisi Çorlu Şb. Y.K. Üyesi), Ozcan Çevik (Deri-İş Çorlu Temsilcisi), Sakine Koroğlu (SP Çerkezköy İlçe Bşk.), Hüseyin Oztürk (Acımar Çerkezköy Tem.), Av. Kevser Korkmaz, Feramuz Aslan (Acımar Çorlu Tem.), İhsan Üren (Şair), Müh. Kadir Dilek, Dr. Remzi Garip, Kadu Bagcı (SHP Çerkezköy İlçe Bşk.), M.Hikmet Ugraş (Çerkezköy Belediye Bşk.), Güler Danacı, Av. Esat Elçiseven, Nazmi Çoban (SHP Saray İlçe Sekreteri), Mehmet Balkı (İl Yönetim Kurulu Üyesi), Sadık Algül (Unilever-İş Basamsilcisi).

HATAY'DAN HALKIMIZA

Biz aşağıda imzası olanlar 70 yıllık yasağın kaldırılmasını, KUTLU ve SARGIN'ın tahliyesini, 141-142-163. maddelerin kaldırılmasını talep ediyor, ölüm orucundaki Kutluve Sargın'ın naklı istemlerini destekliyoruz.

M.Açıkgöz, B.Accanl, Av.H.Akbay, Av.H.Akbay, Av.Erol Akcan, C.Aktaş, A.R.Akalın, K.Aksay, Y.Akçiçek, M.Albas, A.R.Alpaslan, K.Altındağ, M.Aslan, S.Asıan, S.Aşkar, M.Aşkar, F.Atan, K.Atay, M.Atıcı, T.Atmaca, S.Aydın, A.Azazi, G.Azazı, M.Azazi, A.E.Babat, D.Bağış, A.Bakıroğlu, A.Bakkacı, M.Bayar, A.Bayar, S.Baykuş, C.Bebek, M.Berkyürek, R.Beçer, T.Bilgay, N.Banas, Av.S.Bilgin, Av.A.Bilen, Av.Y.Bilen, S.Bekıcı, E.Bukagukıran, M.Buker, S.Buyükaşık, H.Boz, Av.H.Can, M.Can, A.Can, M.Candan, M.A.Canpolat, N.Cıncık, K.Çangır, İ.Çebişçi, A.Çelik, M.S.Çiçek, Y.Çoban, Dr.M.Çolak, M.Çorakçı, A.F.Devrim, İ.Ş.Devrim, N. Devrim, S.Dede, H.Demirel, Av.G. Dik, Av. S.S.Dik, A.M.Dikçe, S.Diyap, K.Dinç, O.Doğru, E.Dost, F.Dönmez, N.Diraybatoğulları, İ.Doğan, Av.M.Donmezer, D.Durmuş, İ.Düşer, B.Düzgunkorkmaz, F.Duyar, Dr.N.Esipoğlu, M.Ergeldi, A.Ergul, C.Erden, R.Er, S.Ezer, E.Ertik, B.Fırat, A.Fırıncıoğlu, Av.S.Galipoğlu, Av.F.Göçmen, K.Gönen, A.Gülüaken, A.Gulüm, O.Gulüm, İ.Güney, S.Guleryuz, M.Gunsoy, H.Goxalp, E.Güçlü, H.Gülenay, S.Gülluoğlu, M.Gök, M.Göktaş, S.Gozusarı, N.Gülenay, İ.Gülenay, D.Gönenç, S.Güney, T.Gumez, S.Horoz, Av.A.Ister, H.Insan, U.Ilhan, Dr.M.Kıyak, Av.A.E.Karpuz, H.Karaduman, A.Karakuş, M.Köse, F.Kına, İ.Karakaş, A.E.Karakaş, C.Karakaş, K.Karagülle, M.Kaleli, C.Karapacak, S.Kapar, H.Kaysoyda, S.Kalay, S.Karakoç, C.Karıncer, A.Karanhl, A.Karaaa, A.Kal, C.Kelep, N.K.Kançoğu, C.Kılınç, M.Kılıç, F.Kilisli, L.Kızılarslan, N.Kırsaoğlu, M.Koz, M.A.Koyun, M.Köse, N.Köklü, A.K.Koçak, S.Koyun, H.Kutlukçü, S.Kukrek, N.Kükrek, F.Lif, S.Mansuroğlu, A.Masyan, F.Mansuroğlu, T.Mengüllüoğlu, O.Mengullu, S.Mengullu, Av.A.Micoğulları, S.Micoğulları, İ.Nizamioğlu, H.Nurlu, L.Oktem, N.Oktem, İ.Oktem, Ş.Oksüz, E.Özekin, H.Öz, M.Özdemir, K.Özdemir, M.Özsuren, Dr.H.Özgür, H.Polat, Av.Ş.Polat, S.Paşa, A.Rahbay, S.Seglam, M.Salmanoğlu, D.Sanlı, S.Sakar, M.Seren, M.Soydan, S.Sonmez, C.Sucu, G.Şahiroğlu, R.Şahin, A.Sangı, D.Şahansoy, G.Şahin, N.Şahin, A.Şargül, U.Şengün, T.Talay, H.Talay, M.A.Tatlıcıoglu, Z.Taş, İ.Taş, H.Taş, S.Tas, E.Taş, S.Taş, B.Taş, M.Taş, M.Taş, K.Tas, M.Taşcer, M.Tek, Ş.Tunca, M.Turan, C.Tüzün, B.Tut, N.Tüten, R.Toker, M.Turgut, İ.Toker, H.Tüfen, A.R.Toprak, R.Topal, F.Turhaner, L.Uçar, F.Umul, S.Unal, S.Ugur, B.Unlu, Dr. B.Unlu, Dr. B.Vekil, Av. Nurettin Yazar, F.Yayman, B.Yatkın, N.Yatkın, M.Yatkın, K.Yatkın, E.Yener, A.Yeter, F.Yener, Av.N Yesiloğlu, M.Yucesoy, A.Yigit, Dr.N.Yılmaz, M.Yoncu, S.Yüccu, A.Yolcu, Z.Yunus, M.Yüksel, M.Zeytun.

Onlar yalnızca su içiyorlar biz onlara su götüreceğiz

Yıldız Sargın
Sıdıka Su
Sebahat Türkler
Aynur Hayrullah

22.4.1990-SAAT: 11.00
Sosyalist Partı İl Merkezi Balabanağa Mah.
Ahmet Şuayip Sok. Ufuk Apt. No: 13, D. 11 Laleli

22 NİSAN PAZAR "CUMHURİYET"

Bugün 17. gün Bu cinayeti durdurun...

PRİZMA

MEHMET ALTAN

Haydar Kutlu ve **Nihat Sargın**, bugün **"ölüm oruçlarının"** 17. gününe giriyor.

Manevi sorumluluğundan hiçbirimiz kurtulamayacağı siyasal bir cinayetin tanıklığını yapmaktayız.

Haydar Kutlu ve **Nihat Sargın** Türk olmanın bedelini çok ağır ödüyorlar. Eğer, Türk olmasalardı şimdi ne hapisanelerde; ne de ölüm orucunda olacaklardı.

Çünkü Türkiye, **Komünist Partisi**'ni yasaklayan, fikir ve örgütlenme özgürlüğüne hak tanımayan neredeyse yeryüzündeki tek ülke olarak kaldı.

O beğenmediğiniz ve tarihi rekabet içinde olduğunuz **Yunanistan**'da bile, **Komünist Parti** en büyük üçüncü siyasal güç.

★★★

Radyo ve televizyon haber bültenlerinde, **Kıbrıs Rum Kesimi** ile ilgili olarak **AKEL Partisi**'nin haberlerini dinliyoruz.

"Akel, Kıbrıs Rum bölümündeki kurulmakta olan terör örgütü EOKA'ya şöyle karşı çıktı, böyle karşı çıktı..."

Halbuki **AKEL**, Kıbrıs Rum Komünist Partisidir. İşine geldiği vakit **AKEL**'in görüşlerini yansıtan **Türkiye**'de ise **Komünist Parti** liderleri içerde ve ölüm orucunda..

"Bağımsız" Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin sol muhalefeti ise başta **TRT** olmak üzere Türk basını ve politikacıları tarafından **"vatan haini"** sayılmakta.

Türkiye, bugünkü çifte standart uygulamasını sürdürerek, yeryüzünde saygınlığa kavuşamaz. Zaten kavuşamıyor. Bize uygulandığı kadar **"giriş vizesi"** uygulanan başka kaç ülke var ki?

★★★

Haydar Kutlu ve **Nihat Sargın**'ın **"ölüm orucu"** 16. günü geçip, kritik bir aşamaya geldi.

Bunda hepimizin manevi sorumluluğu var ama olayın doğrudan sorumlusu **ANAP** iktidarı.

Türkiye Birleşik Komünist Parti liderlerinin yasallaşma eylemi ölümle sonuçlanırsa, bunun hesabını **ANAP** vermek zorunda.

ANAP sürekli olarak **141 ve 142.** maddelere karşı olduğunu açıkladı ama bu maddeleri bir türlü kaldıramadı.

Türkiye'ye kendi iradeleriyle gelen **Haydar Kutlu** ile **Nihat Sargın**, üç yıla yakın bir zamandır tutuklu olarak yargılanıyorlar.

Üstelik, komünist ülkelerin kansız rejim değişikliğine uğradığı bir çağda..★

★★

İktidar partisinin fikir ve örgütlenme özgürlükleri karşısında sergilediği anlayışın ilkelliği, **ANAP**'ı ilk kez **Süleyman Demirel**'in gerisine çekti.

Başbakanlığında, Meclis'te sosyalist milletvekili linç ettiren **Süleyman Demirel** bile, **Haydar Kutlu** ile **Nihat Sargın**'ın bayramdan önce salıverilmelerini istiyor.

"Bayram geliyor. Türkiye'nin imajını hem insani, hem de bana göre hukuki sebeplerle düzeltmek için Kutlu ve Sargın'ın bayram öncesinde tahliye edilip diğer arkadaşları gibi açıktan muhakeme edilmeleri lazım. Ben Türkiye'de yıllarca antikomünist düşünceyi temsil ettim, bugün de aynı düşünceyi temsil ediyorum. Bunu ben söylüyorsam, bunun anlamı iyi anlaşılmalıdır" diyen **Süleyman Demirel**'i ulaştığı bu düzeyden dolayı kutlamak gerek.

★★★

Haydar Kutlu ve **Nihat Sargın** bugün ölüm orucunun 17. gününe giriyor.

Bu eylem bir siyasal cinayete dönüşmeden önlenmeli.

ANAP "gümrük duvarlarını indiren ama siyasal liderleri öldüren" bir parti olarak anılmak istemiyorsa, gerekeni yarın bile beklemeden bugünden derhal yapmalı.

Türk olmanın bedeli ölüm olmamalı.

22 NİSAN PAZAR "SABAH"

TÜRKİYE SOSYALİST DÜŞÜNCE VAKFI

'Yeni demokrasi paketi gerek'

SHP Genel Sekreteri Baykal, iktidarın uygulamalarının Avrupa'da infial yarattığını söyledi

ANKARA, (Güneş)-Sosyaldemokrat Halkçı Parti (SHP) Genel Sekreteri **Deniz Baykal**, Türkiye'nin büyük bir hızla yeni bir demokrasi paketi hazırlayarak uygulamaya koyması gerektiğini belirtti.

Demokrasi paketinin öncelikle Türkiye'nin kendisi için gerekli olduğunu vurgulayan **Baykal**, mevcut iktidarın demokrasiden uzaklaşma eğiliminin Avrupa ile ilişkilerde de ciddi sorunlar yaratmaya başladığına dikkat çekti.

GÜNEŞ'e, Türkiye-Avrupa ilişkileri konusunda bilgi veren **Baykal** şöyle konuştu:

"Avrupa Parlamentosu, Türkiye'de demokrasi uygulamaları konusunda ciddi bir infial içinde. Bunu, Avrupa Konseyi'nde birlikte bulunduğumuz iktidar partisi üyeleri de açıkça görebiliyorlar.

Demokrasi sorunu, Türkiye ba-

Devamı 12. sayfada

Baykal demokrasi paketi istedi

Baştarafı 1. sayfada

kımından Nihat Sargın-Haydar Kutlu ya da Güneydoğu ile ilgili kararnamenin, Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne (TBMM) gelip gelmemesinden de ibaret değil. Sorun çok daha genel ve çok daha geniş boyutludur.

Avrupa Parlamentosu'nda bugüne kadar hep Türkiye'nin yanında yer almış bulunan gruplar da hızla bizden uzaklaşıyorlar. Bu koşullarda, Avrupa Topluluğu ile işbirliğimizi somutlaştıracak Dördüncü Mali Protokol da dahil, atılması gereken bütün adımlar geri kalabilecektir."

Türkiye'nin ihtiyacı olan demokrasi paketini öncelikle yaşama geçirememesi halinde, 'Avrupa'da Türkiye aleyhine büyük bir kampanya açılabileceğine dikkat çeken **Deniz Baykal, "Bu durumda, ciddi sorunların doğması kaçınılmazdır"** dedi.

SHP Genel Sekreteri **Baykal**, Türkiye'nin Güneydoğu'da bölücü eylemlere karşı kararlı bir mücadele vermesi gerektiğini de hatırlatarak, **"Avrupa'da Türkiye aleyhine bir kampanyanın başlatılması halinde, bu mücadelede de gereksiz zorluklar doğar"** dedi.

Demiral'a kara kart

Müjdat Çetin

ADAPAZARI, (Gün-Ha)-Ankara DGM Başsavcısı **Nusret Demiral**'a, üzerinde **"Meletos öldü, Sokrates yaşıyor"** şeklinde yazı bulunan siyah renkte bir bayram kartı gönderildi.

Adapazarı PTT'sinde sayıları 25 kadar olan protestocu bir grup, böyle bir kartla **Demiral**'ı protesto ettiklerini söylediler. Aynı grup, TBMM Başkanı **Kaya Erdem** ve Başbakan **Yıldırım Akbulut**'a da birer telgraf göndererek, 141, 142 ve 163. maddelerin kaldırılmasını beklediklerini bildirdiler.

Bu arada, **Haydar Kutlu** ve Nihat Sargın'ın ölüm orucu ile ilgili eylemlerini desteklediklerini de belirten grup, **"Ülkemizde demokrasi havariliği yapanların, her gün meydana gelen insan hakları ile ilgili trajik oyunları görmezlikten gelmelerine bir anlam veremiyoruz. Tüm dünyada insan haklarının önüne çekilen veya çekilmek istenen duvarlar bir bir yıkılırken, ülkemizde bu duvarların örülmek istenmesi yüz kızartıcıdır"** dediler.

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

21 NİSAN PAZAR "GÜNEŞ"

1. BASIN 82 1 BIBLIOTEL No.90-1-5161179 Jan. 1.87 1:04 23.04. 90 09:52

aydınlar
SİYASİ HABER VE YORUM GAZETESİ

HABER MERKEZİ
INFORMATION CENTER
INFORMATION CENTRE
INFORMATION ZENTRUM

"ÖLÜM ORUCU"NDA 18.GÜN

TUTUKLULUKTA 889.GÜN

"KUTLU/SARGIN REJİMİN REHİNELERİ Mİ?"

Değilse;

NEDEN HÂLÂ TUTUKLULAR ?..

23.04.1990

++ ANKARA TELEKS'LERİNİ KAPATTI.(s.1)
+Yunan Basını TC.Başbakanı ve Adalet Bakanı'nın teleks hatlarının Yunanistan'a kapatıldığını yazdı.

++"ELEKTRİĞİ SÖNDÜR/KARANLIKTA DÜŞÜN".(s.1)
+İlginç Bir Dayanışma Örneği.BODRUM'DA ELEKTRİKLER SÖNDÜ.

++ "DEMOKRASİ İÇİN, BARIŞÇIL ULUSAL DİRENİŞ GÜNLERİ".(s.2,3,4,5,)
+ 23.Nisan "Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı"na, "DEMOKRASİ VE ÖZGÜRLÜK İÇİN" Açlık Grevleri İle Girildi.
+ Yurdun Dört Bir Yanında 1000'e Yakın Kişi Açlık Grevi'nde.
+ Kartal'dan Laleli'ye Ziyaret Konvoyu.
+ Açlık Grevcileri'nden Çocuklarına 23.Nisan Armağanı :" UÇURTMA "

++ İNGİLİZ AVAM KAMARASI'NA ÖNERGE SUNULDU.(s.6)

++ BATI BERLİN ATT TELEVİZYONU'NDA TBKP RÖPORTAJI.(s.6)

++ ADAPAZARI/BELEDİYE BAŞKANLARI'NIN ORTAK AÇIKLAMASI.(s.6)

++ DIŞ BASINDAN...(s.7)

++ KUTLU/SARGIN FRANSIZ PARLAMENTOSU'NDA.(s.7)

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Yönetim Yeri : Peykhane Sk. No : 44 / 4 Sultanahmet - İSTANBUL
TEL : 516 97 65 - 66 FAX : 516 11 79

FLASH.....FLASH.....FLASH.....

"ANKARA TELEKSLERİNİ KAPADI"

ATİNA-Dün(22 Nisan 1990)Kinoospastis gazetesinde yer alan bir haberde, Atina'nın başbakanlık ve Adalet Bakanlığının teleks lerini Yunanistana kapattığı belirtildi.

Gazete,haberinde 70 Posta görevlisinin ... teleksler le Kutlu-Sargan için Türkiye başbakanlığı ve Adalet Bakanlığına gönderilen protesto mesajlarının büyük sayılara ulaşması üzerine Ankara'nın teleks lerini Yunanistan'a kapattığını bildirdiğini yazdı.

Posta görevlileri ve teleks teknisyenleri protesto mesajı göndermek isteyen çok sayıda kişinin talebinin karşılanamaması üzerine bağlı oldukları Bakanlığa başvurdular

0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0

BODRUM'DA IŞIKLAR SÖNDÜ

"ELEKTRİĞİ SÖNDÜR,KARANLIĞA DÜŞÜN"

BODRUM/MUĞLA -Bodrum'dan Adımlar Haber Merkezi muhabirinin bildirdiğine göre dün gece (22 Nisan,Pazar)saat 23 ile 23.30 arasında elektrik lerin söndürülmesi çağrısında bulunuldu.

Ülkedeki anti demokratik gelişmeleri protesto ve 141,142 ve 163'ün kaldırılması isteği ile bütün konut ve işyerlerinde yarım saat elektriklerin söndürülmesi yoluyla bir eylem çağrısı yapıldı.Pazar günü Belediye Sporlörleri ile Bodrumlulara ve tatil için gelenlere sürekli tekrarlarla duyurulan çağrının etkili olduğu öğrenildi.

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

++ Öte yandan Sosyalist Parti İstanbul İl Merkezi'nde süren "Toplu Açlık Grevi"ne katılanlardan 4 kişi dün akşam polis tarafından gözaltına alındı.SP İl Merkezi'nin bulunduğu binayı kuşatan polis ekipleri binaya giren-çıkanların kimliklerini de bir süre kontrol etti.

Adımlar Haber Merkezi'ne ulaşan bilgilere göre gözaltına alınan Mustafa Perinçek,Necati Çelik,Necati Yıldız ve İsmail Aydoğdu ifadeleri alındıktan sonra sabah serbest bırakıldı.

KARTAL'DAN LALELİ'YE ZİYARET KONVOYU

++ TBKP Liderleri Kutlu/Sargın'la Dayanışma ve İstanbul'da başlayan "toplu açlık grevi"ni ziyaret etmek üzere,bugün saat:11.00'de Kartal'da oluşturulan araç konvoyu;Laleli'ye dek çeşitli gösteriler yaparak ve klakson çalarak gösteri yaptı.

Kutlu/Sargın'ın resimleri ve üzerinde"Kutlu/Sargın Rejimin Rehineleri Mi?-Değilse Neden Halâ Tutuklular", "Kutlu/Sargın'a Özgürlük","Demokrasi Hemen Şimdi","Birşeyler Yap,Yaşasınlar" yazılı pankartlarla donanmış araçlarla Kartal'dan yola çıkan kalabalık bir gurup "Açlık Grevcileri"ni ziyaret etti.

AÇLIK GREVCİLERİ'NDEN ÇOCUKLARA 23.NİSAN ARMAĞANI: "UÇURTMA"

++ Açlık Grevi'nde oldukları için çocukları ile bir arada olamayan grevciler,grevleri boyunca 23.Nisan Armağanı olarak çocuklarına bulundukları yerde "uçurtma"yaptılar.

++ BODRUM- "Bodrum Gönüllüleri" ve "Yeşiller"le birlikte,TBKP'liler "Dünya Günü" dolayısı ile Bodrum'a 100 ağaç diktiler.

Ağaç dikme eyleminden sonra bir basın toplantısı yapan gurup, bugün(23.Nisan),"Kutlu/Sargın'la dayanışma için 60 kişi ile açlık grevi'ne başlayacaklarını açıkladı.

++ BURSA- Bursa'da açlık grevi'ni sürdüren bir gurup TBKP'li,Yeşiller Partisi üyeleri ile birlikte,Merinos kavşağında kesilen yaşlı çınarların yerine 4 çınar fidanı dikti.Fidanlara,"Hemen Demokrasi", "Özgür Basın", "Barış","Erdem" adları verildi.

Ayrıca,TBKP'liler üzerinde "Demokrasi Boy Versin/Kutlu-Sargın Yaşasın"yazılı bir çelengi , "Hemen Demokrasi" adını verdikleri çınar fidanının önüne bıraktılar.

Sendikacı,meslek örgütleri yöneticisi ile çok sayıda yurttaşın ziyaret ettiği Bursa'daki "açlık grevcileri"ni,bugün izin verilmediği için yapılamayan,"Sosyalizm ve Demokrasi"panelistleri "Sungur Savran,Sami Sarı ve Erdal Kara ile bir gurup panel izleyicisi de ziyaret etti.

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

"D E M O K R A S İ İÇİN, B A R I Ş Ç I L
U L U S A L D İ R E N İ Ş" G Ü N L E R İ.

23.NİSAN ULUSAL EGEMENLİK BAYRAMI'NA,"DEMOKRASİ VE ÖZGÜRLÜK İÇİN" "AÇLIK GREVLERİ" İLE GİRİLDİ.

++YURDUN DÖRT BİR YANINDA 1000'E YAKIN İNSAN AÇLIK GREVİ'NDE....

(ADIMLAR HABER MERKEZİ)-Türkiye Birleşik Komünist Partisi Liderleri Haydar Kutlu ve Nihat Sargın'ın başlattıkları "Ölüm Orucu" bugün 18.gününe girdi.

Türk Ceza Yasası'nın 141-142 ve 163.maddelerinin kaldırılması,TBKP Liderleri Kutlu ve Sargın'ın özgürlüklerine kavuşturulması yönünde siyasal partilerden,meslek kuruluşlarına,işçi sendikalarına, işveren örgütlerine dek ,ulusun bütün kesimleri tam bir mutabakata varmışken,Meclis çoğunluğunu elinde tutan Hükümet'in oluşan,bu "ulusal Mutabakat"a gözlerini kapaması,tepkiyle karşılanıyor.

Adımlar Haber Merkezi'ne ulaşan bilgilere göre Türkiye, 23.Nisan Ulusal Egemenlik Bayramı'na 1000'e yakın insanın"açlık grevleri" ile girdi.

++ İSTANBUL'da 100 kişinin katılımı ile başlatılan "toplu açlık grevi" bugün 3.gününe girdi.Kutlu/Sargın'la dayanışmak ve TCK'nın 141-142-163. maddelerinin kaldırılması yönünde hemen Meclis gündemine alınması talebiyle başlatılan ve"Demokrasi için,Barışçıl Ulusal Direniş Günleri" olarak adlandırılan,"Toplu Açlık Grevi" Sosyalist Parti İstanbul İl Merkezi lokalinde sürüyor.

İstanbul'daki açlık grevcilerini hergün çok sayıda "insan hakları savunucusu" ziyaret ederek,dayanışmalarını iletiyor.

++ İstanbul'daki "Demokrasi için,Barışçıl Ulusal Direniş Günleri" "Toplu Açlık Grevi'ni bugün Otomobil-İş Sendikası Genel Başkanı Celal Özdoğan,Mali Sekreteri Hüseyin Kara,Avukat Rasim Öz, yazar Kemal T.Anadol,emektar komünistlerden Hüsamettin Dinç,Umur Coşkun, Gaziosmanpaşa Eğit-Der şube başkanı Şevki Çıldır,Sosyalist Parti Merkez Yürütme Kurulu üyesi Akif Yılmaz,SHP Gaziosmanpaşa İlçe Yönetim Kurulu üyesi Nihat Ersin,Eğit-der K.Çekmece Şube başkanı Hamdi Öztürk ve sanatçı Deniz Türkali ziyaret etti.

Açlık Grevcileri'ne bir "müzik dinletisi" sunan Deniz Türkali,Adımlar Haber Merkezi Muhabirine;"artık açlık grevlerinin gerekli olmadığı bir dünya özlüyoruz." dedi.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

++ ÜMRANİYE(İstanbul)- Dün saat:14.30'da Ümraniye'de düzenlenen Basın Toplantısı'na TBKP'lilerle birlikte SHP,SP,ilçe başkanları, Otomobil-İş ve Eğit-Der Şube başkanları ile bir grup"bağımsız Marksist" katıldı.Kutlu/Sargın/Beşikçi ve tüm siyasal tutukluların serbest bırakılmasını talep ettiler.Toplantıya Ümraniye Belediye Başkanı Şinasi Öktem,Belediye Meclisi'nin DYP'li üyelerinden Ethem Sönmez de toplantıya dayanışma mesajı gönderdi.

Toplantının ardından 50 kişilik bir grup PTT'ye giderek, "141-142-163'ün TBMM'ne getirilmesini"talep eden kartlarını Başbakan, TBMM Başkanı ve Adalet Bakanı'na gönderdi.

++ESKİŞEHİR- Açlık Grevi'ne katılan 35 kişi ile Adımlar Temsilcisi Suat Aksak ve SP il başkanı Ahmet Karatepe bir bildiri yayınlayarak Eskişehir'lileri demokrasi için dayanışmaya çağırdılar.

++LONDRA-Türkiye'ye sokulmayarak geri gönderilen sendikacı Nafiz Bostancı'nın sürdürdüğü "süresiz açlık grevi"ni Türkiye Komünist Emek Partisi(TKEP) yanlıları,"Demokratikleşme uğruna ölümü dahi göze alarak eylem gerçekleştirmek,umarız bütün mücadelecilere örnek olur" [illegible] açlık grevlerini ilk defalarda arayan Halil Cesur ve Seher Pazar Almanya'da "açlık grevi"ne başladıklarını bildirdi.

Önceki gün,İstanbul'da "açlık grevcilerini" ziyaret etmiş olan Cesur ve Pazar'ın mesajı ve başlattıkları eylem sevinç yarattı.

++KARS- Aralarında tanınmış kişilerin de bulunduğu çok sayıda kişi yaptıkları açıklama ile,"TCK'nın 141-142 ve 163.maddelerinin kaldırılması ve Kutlu/Sargın'ın özgürlüklerine kavuşturulmasını " talep ettiler.

+Gaziantep,Manisa,Diyarbakır,Adana,Bolu,Gerede,Ankara, Bursa,Sakarya ve Nazilli'de başlayan "açlık grevleri" sürüyor.

O-O-O-

Ayrıca,Bursa Cezaevi'nde yatmakta olan ve iki gözü de görmeyen Avukat Eşber Yağmur Dereli'yi ziyaret için MURSA'ya gelen İngiliz Öğretim görevlisi Angela Barber "açlık grevcileri"ni de ziyaret ederek,grevcilere dayanışmalarını iletti.

Yazar ve doktor Erdal Atabek ile çizer Necdet Şen de"açlık grevcileri"ni ziyaret ederek grevcilerle söyleşti.

++ İZMİR-Gözaltına alınan 17 "açlık Grevcisi" serbest bırakıldı. Önceki gece,TCK'nın 141-142-163'üncü maddelerine karşı İzmir'in Karşıyaka semtinde , imza toplayan 17 açlık grevcisi polisce gözaltına alınmıştı.

++KOCAELİ-Önceki gün açlık grevi'ne başlayan "Kutlu/Sargın dostları"na yoğun bir dayanışma gösteriliyor.Dün,açlık grevcilerini ziyaret edenler arasında çok sayıda politikacı ve sendika yöneticisinin bulunduğu dikkati çekti.

SHP Kocaeli Milletvekili Ömer Türkçakal,SHP İl Başkanı Keramettin Gençtürk,SHP İl yönetim kurulu üyeleri ve bazı ilçe başkanları ile,Darıca,Eşme Belediye Başkanları,İzmit Belediye başkan Yardımcısı ve Lastik-İş Sendikası Genel Başkanı Durmuş Ali Yalnız,Darıca ve Gebze Belediye Başkanları ve çok sayıda Belediye Meclis üyesi ile Sosyalist Parti Genel Başkanı Ferit İlsever "açlık grevcileri"ni ziyaret ederek,dayanışmalarını ilettiler.

Adımlar Gazetesi Kocaeli Temsilciliği'nde "açlık grevi"ni sürdüren grevcilere,İngiltere'de "açlık grevi"ni sürdürmekte olan Nafiz Bostancı da bir mesaj gönderdi.

++BANDIRMA'da "Açlık Grevi"ni sürdüren TBKP'liler ve ziyaretçilerden 14 kişi polis tarafından gözaltına alındı.Gözaltına alınan "açlık grevcileri" gözaltında da açlık grevini sürdürdüklerini açıkladılar.

++SALİHLİ(Manisa)-Salihli İlçesi'nde bu sabah bir Basın Toplantısı düzenleyerek "açlık grevi"ne başlayan TBKP'liler ve dostları grevlerini dönüşümlü olarak sürdüreceklerini açıkladı.

++MUĞLA- Muğla'da dönüşümlü olarak sürmekte olan "açlık grevi"ne Sosyalist Parti İl Başkanı Vahit Göçügence,sekreter Mustafa Balı,YK.üyeleri İsmail Durma ,Erol Üçüncü de katıldı.

+ Bu arada,Milas'da "Önder Gazetesi"sahibi M.Emin Berber ve Harita Mühendisi Hıdır Çam'ın başlattıkları "açlık grevi" sürüyor.

+ BODRUM-"Merhaba Gazetesi" sahibi Ender Uslu da açlık grevini sürdürüyor.

+ YATAĞAN ve DALAMAN'da Maden ve Selüloz işçileri de "açlık grevi"ne devam ediyor.

Bu arada,Muğla'da dün gece,"Demokrasi ve Dayanışma Gecesi" nin de yapıldığı bildirildi.Geceye çok sayıda yerel sanatçı ve kalabalık bir izleyici topluluğu katıldı.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

LONDRA - İngiltere İşçi Partisi Sol kanat milletvekillerinden ve eski Enerji Bakanı Tony Benn Avam Kamarasına bir önerge verdi.Önergede "Parlementomuz, Türkiye'de 2,5 yıl önce tutuklanmış ve bu süre zarfında yargılandırılmaları sonuçlandırılmamış olan Kutlu ve Sargın'ın ve tüm diğer politik tutukluların serbest bırakılmasını, Türkiye cezaevlerinde işkenceye son verilmesini, konuşma, yazma, yayımlama, grev yapma ve siyasi parti ve derneklerde örgütlenme özgürlükleri de dahil olmak üzere tüm insan haklarının tanınması için gerekli girişimleri yapmaya çağırır." denildi.
Öte yandan İngiltere İşçi Partisi'nden 7 milletvekilinin başlattıkları imza kampanyasının da devam ettiği haber veriliyor.

0-0-0-

YUNANİSTAN BASINI

ATİNA - Rizospastis gazetesi, günlük Yunan basını genel yayın yönetmenlerine düşüncelerini sordu. Etnos, NEA, Elefterotipia, Katimerinos, Apymotinis, Epikerotitos ve Proti gazetelerinin genel yayın yönetmenlerine "Türkiye'deki demokrasi, Kutlu ve Sargın ile ilgili" sorular yöneltti. Adı geçen gazetelerin genel yayın yönetmenleri "Kutlu ve Sargın'ın serbest bırakılması, demokrasi ve insan hakları için basına önemli görevler düştüğü konusunda" birleştiler. Genel yayın yönetmenleri insan haklarıyla dayanışma için ellerinden geneâi yapacaklarını da belirttiler. Diğer yandan Rizospastis'ten bir gazetecinin Ankara'ya gelerek gelişmeleri yakından izlediği, röportajlar yaparak çalışmalarını sürdürdüğü haber verildi.

Barış Konseyi Başkanının Özal'a Telgrafı:

Dünya Barış Konseyi Başkanı EvangelosMaheras ve 140 üye örgütleri adına Cumhurbaşkanı Turgut Özal'a Kutlu ve Sargın'ın tahliyelerini isteyen bir telgraf gönderdi.

Yunanistan'da miting:

Yunanistan'ın Kozani kentinde bugün (23.4.1990) saat 18.30'da "Kutlu-Sargın ile Dayanışma Miting ve yürüyüşü" düzenleniyor. Yunanistan Gençlik örgütünün de Kutlu ve Sargın için imza toplamaya devam etmekte oldukları bildirildi.

O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-

"KUTLU/SARGIN" FRANSIZ PARLAMENTOSU'NDA.

TBKP Liderleri Kutlu/Sargın'ın başlattıkları "ölüm Orucu" Fransız Parlamentosu'nun gündemine alınarak tartışıldı.

Fransız Parlamentosu'nun geçtiğimiz günkü oturumunda, çeşitli partilere üye milletvekilleri Fransız Hükümeti'nin Türkiye'deki İnsan Hakları İhlâlleri ve son olarak da Kutlu/Sargın'ın başlattıkları "Ölüm Orucu" konusunda Hükümet yetkilisi Bakanlara, Fransa"nın konu ile ilgili olarak bugüne dek ne yaptığını sordular.

Milletvekilleri Fransız Hükümeti'nin Türkiye ve Endonezya Hükümetleri'ne gelişen son insan hakları ihlâlleri ile ilgili olarak neden hâlâ yaptırım uygulamadığını sordular.

Milletvekillerinden M.Lefort'ın, Fransa Hükümeti Devlet Bakanı'na yönelttiği; "Ankara ve Jakarta'ya siyasal tutukluların serbest bırakılması için ne gibi yaptırım uygulandığını ve Devlet Bakanına, sorunun bir "özgürlük sorunu" olduğunu hatırlatması" parlamentodaki Fransız Komünist Partisi Milletvekilleri tarafından dakikalarca alkışlandı.

O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

23 Nisan 1990 — SABAH gazetesi

Kutlu-Sargın'ın ölüm orucunda 18'inci gün

Türkiye Birleşik Komünist Partisi liderleri **Nihat Sargın** ve **Haydar Kutlu**'nun başlattıkları **"Ölüm Orucu"** 18'inci gününe girerken açlık grevleri yurt düzeyine yayıldı. Edinilen bilgilere göre, şu anda açlık grevi sürdürenlerin sayısı 500'ü aştı.

Önümüzdeki günlerde, açlık grevine başlayacağını açıklayanların sayısı da giderek artıyor. Türkiye'nin **"Bayram"**ı açlık grevleri ile geçireceği gözleniyor.

İstanbul'da **100**'e yakın kişinin katılımı ile başlayan açlık grevinin dün ikinci günüydü.

Sosyalist Parti İstanbul İl Merkezi'nde yapılan basın toplantısı ile başlayan açlık grevi **3**'er günlük süre ile dönüşümlü olarak devam edecek.

Açlık grevinin başlaması ile ilgili düzenlenen basın toplantısında bir konuşma yapan SP İstanbul İl Başkanı **Mustafa Birçek**, "Kutlu ve Sargın'ın tutukluluklarının devam edip, diğer yöneticilerin açık siyasi faaliyetlerini devam ettirmelerinin hukuk açısından izah edilebilecek

Kutlu ve Sargın ölüm oruçlarını sürdürürken, kendilerine destek sağlamak için açlık grevine başlayanların sayısı da artıyor

bir yanı yoktur" dedi. **Birçek** konuşmasında şu görüşlere yer verdi: **"Kutlu ve Sargın'ın serbest bırakılması ve özgürce siyasal faaliyetlerine devam etmelerini istiyoruz. Bunun için, bütün arkadaşlara sesleniyorum, gelin halkın tepesinde sağlanan mutabakatı bozalım."**

Türkiye Birleşik Komünist Partisi İstanbul il yöneticilerinden **Ahmet Sipahi** de, basın toplantısında yaptığı açıklamada, "İstanbul'da açlık grevine başlamamızın temel hedefi, tüm anti-demokratik yasaları kaynaklık eden ve onlara ideolojik öz kazandıran TCK'nın **141-142** ve **163** maddelerinin kaldırılması yönünde TBMM gündemine alınmasını sağlamaktır" şeklinde konuştu.

Öte yandan, İstanbul dışında İzmir'de de açlık grevleri başladı. İzmir'de sendikacıların 1 günlük olarak sürdürdükleri **"açlık grevinin"** ardından 50 kişilik bir grup da Alsancak Gazetesi İzmir Temsilciliği Lokalinde dönüşümlü olarak eylemlerini sürdürüyorlar. Bu arada, açlık grevine katılan 50 kişi dün İzmir'in Alsancak semtinde, ellerindeki dövizler üzerinde **Kutlu/Sargın** afişleri bulunan gazetecilerle İzmirlilerden TCK'nın 141-142-163. maddelerinin kaldırılması ile ilgili imza topladılar.

Bu arada, İzmirli açlık grevcileri, dönüşümlü olarak sürdürdükleri **"açlık grevi"** nöbetini, Karşıyaka'da bulunan **"İnsan Hakları Parkı"**na diktikleri, **"Kutlu/Sargın'a Özgürlük Ağacı"**na su vererek devralma geleneğini sürdürüyorlar.

Gaziantep'de **6** kişinin katılımıyla başlanan açlık grevi de dönüşümlü olarak sürüyor.

Manisa'da ise avukatların başlattıkları açlık grevi sürüyor.

Bodrum'da da Ender Uslu'nun açlık grevi sürüyor.

Milas'da ise Mehmet Emin Berber'in açlık grevi sürüyor

Diyarbakır'da kalabalık bir topluluğun katılımı ile dün bir basın toplantısı düzenlenerek 7 kişi Kutlu/Sargın'la dayanışmak üzere dönüşümlü olarak "açlık grevi"ne başladı. Eylemin genişletilerek yeni katılımlarla sürdürüleceği bildirildi.

Adana'da ise SHP Seyhan İlçe eski Başkanı Fikret Arık bir basın toplantısı düzenleyerek TCK'nın 141-142 ve 163. maddelerinin kaldırılarak, Kutlu ve Sargın'ın özgürlüklerine kavuşturulmalarını istedi.

Aralarında **SHP** Yüreğir İlçe Başkanı Tahsin Kargün **SHP** eski Seyhan İlçe Başkanı Fikret Arık, Sosyalist Parti İl Başkanı Vedat Şimşek ile sendika temsilcileri ve demokratik kuruluşların temsilcilerinin katılımı ile 4'er kişiyle dönüşümlü olarak sürdürülen açlık grevine katılanların sayısı 55'e yükseldi.

Bolu-Mengen Cezaevi'nde de Mehmet Kurasları, Yılmaz Kırlak ve Mehmet Balaban açlık grevine başladı.

Gerede Cezaevi'nde Ekrem Aldemir ve Sabahattin İzcioğlu "açlık grevine başladı.

Ankara Merkez Kapalı Cezaevi'nde 9 kişi açlık grevine başladı.

Bursa'da 12 kişinin başlattığı ve dönüşümlü olarak sürdürülen açlık grevi dün 14'üncü gününe girdi

Londra'da Nafiz Bostancı açlık grevini sürdürüyor.

Kocaeli'nde de 50 kişi açlık grevine başladı. Bir basın toplantısı ile başlatılan açlık grevine katılanları İzmit Belediye Meclis üyesi Av.Cengiz Sarıbay, İzmit Belediye Başkan Yardımcısı ve Lastik-İş Sendikası Genel Başkanı Ali Yılmaz, Harb-İş Sendikası Şube Yöneticisi Ahmet Kasımoğlu, Otomobil-İş Sendikası Şube Sekreteri Necati Şahin ziyaret etti.

Sakarya'da dün aralarında SHP Merkez İlçe Başkanı Av.Aydoğan Sezer, Av.Kemal İlter, Vet.Hek. Musa Öner, Diş Hek. Necip Enver Demirer açlık grevine başladı. Açlık grevi dönüşümlü olarak sürecek

Nazilli F Tipi Cezaevi'nde Kutlu-Sargın'la dayanışma açlık grevini sürdüren Gürcan Tunoay ve arkadaşları eylemlerini 8 gündür sürdürüyor.

Öte yandan, TBKP liderleri için sürdürülen uluslararası dayanışma yaygınlaşıyor. **Kutlu-Sargın** ile dayanışma girişimlerinin en yoğun olarak sürdüğü ülkenin Yunanistan olduğu gözleniyor.

Yunanistan Komünist Partisi (KKE)'nin çağrısı üzerine Atina'da **Kutlu-Sargın**'la Dayanışma "yürüyüşü" önceki gün gerçekleşti.

Bu arada, Yunan Parlamentosu'nda grubu bulunan partilere üye 93 milletvekili ortak bir çağrı yayınlayarak, Türk meslektaşları parlamenterlerden **Kutlu-Sargın**'ın özgürlüğüne kavuşması için çaba göstermelerini istedi

Sözkonusu çağrıya, Yeni Demokrasi Partisi'nden 30, PASOK'tan 43, Sol İttifak'tan 20 milletvekili imza koydu.

TÜRKİYE SOSYALİST BASIN ARŞİVİ

FEHMİ KORU

Oyunu bozduk, üzgünüz

• Baştarafı 1. Sayfada •

Yalnız muhalefet partileri değil, iktidar partisinin, hatta hükümetin üyeleri de, iki komünist liderin cezaevinde başlattıkları açlık grevinden huzursuz. Gazetelere yansıdığı kadarıyla, ellerinden gelse, onları rahatlatmak için arzu ettikleri türden bir açıklamayı yapacak, TCK'nun 141 ve 142. maddelerinin kaldırılacağı vaadinde bulunacaklar. Adalet Bakanı **Oltan Sungurlu**'nun gelişmeden duyduğu tedirginliği basın açıklamalarından sezmek mümkün.

Aslında iki komünistin açlık grevinin hemen bitmesi ve sol kesimin yıllardır sürdürdüğü **"141 ve 142. maddeler kaldırılmalıdır"** kampanyalarının başarıya ulaşması o kadar zor değil. **"Komünistler yönetime el koymasın"** diye darbe yapmış eski askerinden para babalarına, milliyetçi-muhafazakâr ANAP'tan komünizme karşı mücadeleyi bir hayat tarzı seçmiş olan DYP'ye kadar değişik görüşteki kişi ve kuruluşlar, TCK'nun ünlü iki maddesinin kaldırılması veya hiç değilse yumuşatılması konusunda hemfikirler. İki komünistle dayanışmaya koşanlar arasında Refah Partili tanınmış isimler bile var. Bu noktada neredeyse bir **"ortak irade"** oluşmuş durumda.

Peki bu kadar birbirine aykırı görüş sahibi kişi ve kuruluş fuzumsuz oldukları noktasında birleşebildiği halde, TCK'nun 141. ve 142. maddeleri neden kaldırılmıyor veya yumuşatılmıyor?

Bu sorunun basit cevabı, TCK'nun en az bu ikisi kadar ünlü 163. maddesinin varlığında gizli. **Sol kesimlerin baştan beri kaderlerini ayırmak için çaba gösterdikleri üç maddenin kamuoyunca sürekli birbiriyle irtibatlı düşünülmesi işi bozuyor.** TCK'nun 141. ve 142. maddelerini kaldırmada birleşen aykırı görüşler, 163. madde konusunda farklı bir tavır sergiliyorlar; çoğu, 163. maddenin, kaldırılması veya yumuşatılması bir yana, sertleştirilmesine taraftarlar.

Daha cumhurbaşkanı iken ziyaret ettiği Almanya'dan dönüşte **"Türkiye'de komünist partisi kurulabilir"** diyen **Kenan Evren,** Marmaris Armutalan'daki evinden **"İrticaya dikkat"** komutları çekiyor. **"Şişman kediler"**in en büyüğü TİSK Başkanı **Refik Baydur,** kısa zaman önce **Süleyman Demirel**'i ziyareti sırasında, **"Aman irticaya fırsat verilmesin"** ricasında bulunmuştu. Son Bakanlar Kurulu sırasında, bazı bakanların bile **"163. madde kalkarsa felâket olur"** dedikleri dışarıya sızdırıldı. Kısacası, değişik çevreler, TCK 141. ve 142. maddelerin kaldırılmasına çoktan razılar, ama TCK 163. maddenin de onlarla birlikte kaldırılması veya yumuşatılması ihtimali ellerini kollarını bağlıyor.

Birçok yorumcu, 1987 yılında Özal Hükümeti'nin teşvikleriyle Türkiye'ye geldiklerini hatırlatarak, Kutlu ve Sargın'ın bu kadar uzun süre hapiste tutulmalarına haklı olarak karşı çıkıyor. Gerçekten o günlerde bazı hükümet üyelerinin komünistleri Türkiye'ye getirmek üzere bazı çabaları olmuştu. Ancak o günden buyana beklenen, hatta zorlanan bazı gelişmelerin görülmemesi hesapları bozdu.

Bu sebeple, TBKP liderlerinin 2.5 yıldır hapiste yatmalarında, gönülsüz payımız olduğu için, kendimizi de biraz sorumlu hissediyoruz. Çünkü, TBKP'lilerin Türkiye'ye gelmesi teşvik edilirken, beklenen, **"İrticai eylemler"**in yaygınlaşması idi. Böylece, İslâmî kesim teröre bulaşmışlığı iddiasıyla özgürlüklerden mahrumiyete devam ederken, komünizmin dünyada gerilemesi (daha sonra da çökmesi) gerekçesi kullanılarak 141 ve 142'nin kaldırılması mümkün olabilecekti. **Muammer Aksoy** ve **Çetin Emeç** gibi isimler, belki de sırf bu amaçla, öldürüldü. **İslâmî kesimin kışkırtmalara gelmemesi, sağlıklı bir gelişme çizgisini maceralara tercih etmesi bu oyunu bozdu.**

Oysa oyuna ne gerek var? Türkiye'de yaşayan insanlar, sağcısı, solcusu, Müslümanı ile özgürlükleri fazlasıyla hakeden bir olgunluktalar. TCK'nun üç maddesi ise, bugün Türkiye'nin kalkınmasının önünde birer büyük engeldir. **Soyguncu ve talancılara tanınan özgürlük onu eleştirene de verilmeli; dinsizin, din düşmanının rahatlığına dindar da kavuşmalıdır.**

TCK 141, 142 ve 163. maddeler kaldırıldı diye kıyamet kopmaz.

GÜNDEM

FEHMİ KORU

Oyunu bozduk, üzgünüz

Yasadışı Türkiye Komünist Partisi (TKP) ve Türkiye İşçi Partisi'nin (TİP) birleşmesinden meydana gelen **Türkiye Birleşik Komünist Partisi**'nin (TBKP) liderleri **Haydar Kutlu** ile **Nihat Sargın** 2.5 yıldır yattıkları cezaevinde **"açlık grevi"** yapıyorlar. Bugün grevlerinin 18. günü. Sonunda ölüm olabileceği için durumları her kesimde sempati uyandırıyor. DYP Genel Başkanı **Süleyman Demirel**'den 12 Eylül'ün askeri lideri, Atatürk Barış Ödülü sahibi **Kenan Evren**'e kadar pekçok siyasî, iki komünist liderin durumuna üzüldüklerini açıklamış durumdalar.

İşadamları da onlardan geri kalmıyor. Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK) Başkanı **Refik Baydur**, Musevi işadamı **İsak Alaton** ve TUSİAD yemeğinde **Cumhurbaşkanı Turgut Özal**'ın elini öpmesiyle ismini duyurmuş olan **Ali Koçman**, bir gazeteye yaptıkları açıklamalarda, Kutlu ile Sargın'ın derhal serbest bırakılmasını istediler.

• Devamı 10. Sayfada •

23 Nisan Pazartesi
ZAMAN gazetesi
1990

23 Nisan Pazartesi Hürriyet
1990

Kutlu ve Sargın için açlık grevi yayılıyor

İSTANBUL (Hürriyet)

YASADIŞI Türkiye Birleşik Komünist Partisi liderleri Nihat Sargın ve Haydar Kutlu'nun başlattıkları ölüm orucu 17'nci gününde çiftlerden açlık grevine de giderek yaygınlaşıyor.

"Adımlar" dergisi, 500'e yakın kişinin açlık grevini sürdürdüğünü açıkladı.

Sosyalist Parti'nin yaptığı açıklamaya göre, İstanbul'da bir sel gününü dolduran 100'e yakın kişinin açlık grevi, nöbet gördük süre ile dönüşümlü olarak devam edecek.

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMALARI VAKFI

PEN yazarları Kutlu ve Sargın'ın serbest bırakılmasını istiyor

Ölüm orucuna destek ve endişe

SANAT SERVİSİ- PEN Yazarlar Derneği'nin önceki gün yapılan genel kurulunda Türkiye Birleşik Komünist Partisi (TBKP) Genel Başkanı **Nihat Sargın** ile Genel Sekreteri **Haydar Kutlu**'nun derhal serbest bırakılması için Cumhurbaşkanı **Turgut Özal**'a, Başbakan **Yıldırım Akbulut**'a ve Adalet Bakanlığı'na bir yazı gönderilmesi kararlaştırıldı.

Genel kurula katılan 33 yazarın imzaladığı yazıda şöyle denildi:

"Ülkemizde ve dünyada düşünce özgürlüğünün savunulması ve geliştirilmesi asal amaçlarından olan PEN Yazarlar Derneği'nin genel kurulu olarak TBKP Genel Başkanı Nihat Sargın ile Genel Sekreteri Haydar Kutlu'nun ölüm orucunun 16. gününde sağlık durumlarını endişe ile izlemekte ve ölüm orucuna neden olan koşullar değişmediği takdirde, Kutlu ve Sargın'ın yaşamlarını yitirecekleri kaygısını taşımaktayız.

Onarılması olanaksız sonuçlar doğuracak ve ülkemiz onuruna ağır darbeler indirebilecek olan böyle bir gelişme başta bugün iktidar mevkiinde bulunanlar olmak üzere, tümümüzü ağır bir tarihi sorumluluk altında bırakacaktır.

Böylesi bir gelişmeyi çok geç kalmadan önlemek amacıyla insana ve onun yaşamına duyulması zorunlu saygının gereği olarak, Kutlu ve Sargın'ın derhal serbest bırakılması için elinizden gelen her şeyi yapmanızı, her türlü çabayı göstermenizi, insan yaşamına saygımızın gereği olarak talep etmeyi zorunlu gördük. Saygılarımızla."

Bu arada ölüm orucunda 17. günlerini de dolduran TBKP liderlerini desteklemek amacıyla başlatılan açlık grevlerine katılanların sayısı 500'ü aştı.

Özellikle Yunanistan'da yoğunlaşan dayanışma çağrısına Yunan Parlamentosu da ağırlığını koydu. TBKP liderlerine özgürlüğü içeren çağrıya, Yeni Demokrasi Partisi'nden 30, PASOK'dan 43, Sol İttifak'tan 20 milletvekili imzalarını koydular.

Ayrıca **Haydar Kutlu** ve **Nihat Sargın**'ın ölüm orucu 17'nci gününü doldururken, Eskişehir'de de 40 kişi destek olmak amacıyla iki günlük açlık grevine başladı.

18 gözaltı

İzmir Karşıyaka Alaybey Pazarı'nda toplanan bir grup, halen tutuklu bulunan **Nihat Sargın** ile **Haydar Kutlu**'nun ölüm orucunu desteklediklerini belirterek, TCK'nın 141, 142 ve 163. maddelerinin kaldırılması ve TBKP liderlerinin saliverilmesi için vatandaşlardan imza toplamaya başladılar.

Daha sonra kampanyayı çarşı içinde de sürdüren gruptan 18 kişi gözaltına alındı.

23-4-1990
Güneş
3

TÜSTAV
TÜRİH VAKFI
ÜRKİYE SOSYAL

141-142. Maddeler Üstüne

İlgililer, zora gelince, "bunun zamanı var" diyor. Ne zaman gelecek bunun zamanı? Ne olacak da gelecek? Neyi bekliyoruz?

TBKP liderleri **Nihat Sargın** ve **Haydar Kutlu**, 141-142. maddeler yüzünden ölüm orucuna başladılar. Neresinden bakılsa hüzün verici bir olay bu. Bu iki insanın siyasi görüş ve düşüncelerinden ötürü bunca zamandır yok yere yargılanmaları, yok yere hapiste tutulmaları bugünkü dünyada akılın alacağı şey değildir.

Gerçi bu maddeler yüzünden solcuların neler çektiklerini öteden beri hep biliyoruz. Ancak artık şurası da bilinmelidir ki bu cezaya daha fazla tahammül kalmamıştır. Zira bu maddeler solculardan önce asıl ülkeye büyük zararlar vermektedir.

Nasıl vermektedir?

Bir kere düşünce özgürlüğünü önlemektedir. Oysa düşünce özgürlüğü her türlü gelişmenin temel dayanağıdır. Bu olmadan akıl, bilginin kudretini takınamaz, hiçbir alanda ileri yönde adım atamayız.

Sonra, sahici bir demokrasinin meydana gelmesine engel olmaktadır. Demokrasi, bilindiği gibi, halk egemenliğine dayanan bir yönetim şeklidir. Böyle bir yönetim şeklinin doğması için herhalde halktan yana bir politik örgütün olması şarttır. Bu da sol partidir. Siz sol partiyi yasaklar, meydanı sağ partilere bırakırsanız, yönetim, halkın değil, sermaye sınıfının egemenliğine dayanır. Buna da demokrasi demeyiz, plutokrasi deriz.

Öyle sıkıştığımız zaman **"jeopolitik durumumuz itibarıyla bizde demokrasi bu kadar olur"** deyip çıkamayız işin içinden. Demokrasi, demokrasidir; bir ülkenin konumuna göre şekil değiştirmez; ya gerektiği gibi olur ya da hiç olmaz.

Görüldüğü üzere, bu maddeler bizi fikir düşmanlığına sürüklemekte, davranış sakatlığına düşürmektedir. Öteden beri çağdaş uygarlığa erişmekten söz edip duruyoruz. Çağdaş uygarlığa erişmek için her şeyden önce çağdaş kafalar takınmak gerekir. Öyle düşünce fukaralığı ile çağdaş uygarlığa varılmaz. Zaten uygarlığın gerisinde kalmamızın nedeni düşünce yoksulluğumuzdur. Bunu hâlâ anlamayacaksak, ne zaman anlayacağız?

141-142. maddeler daha fazla uzatılmadan artık kaldırılmalıdır. Eğer ülkenin geleceğini biraz düşünüyorsak, bu her halde yapılmalıdır. Bünyemizin sağlıklı bir yapıya kavuşması, demokrasinin rayına oturması, sorunların ciddiyetle ele alınması, dolayısıyle ileriye dönük sağlam adımlar atılması buna bağlıdır.

Bir süredir, dış âlemden utanılarak bu maddelerin kaldırılacağı söyleniyor, ama o yönde tek adım atılmıyor.

İlgililer, zora gelince, **"bunun zamanı var"** diyor. Ne zaman gelecek bunun zamanı? Ne olacak da gelecek? Neyi bekliyoruz? Gökten kuyruklu yıldızın gelmesini mi? Yoksa süre tekoru kırmasını mı? Eğer mesele bu ikincisiyse, hemen belirteyim, tekoru çoktan kırdık.

İtalya'da Mussolini ile gelen baskı dönemi Mussolini ile gitti. **Almanya'da Hitler'le, Portekiz'de Salazar'la, İspanya'da Franco** ile gelen dönemler yine onlarla gitti. Bizim 141-142. maddelerin asılları olan **İtalyan Ceza Kanunu**'nun 270-272. maddeleri **1930**'da yürürlüğe girdi, **1944**'te hüküm düştü. Bizim maddeler **1936**'dan beri yürürlükte... Ne edeyim? **54** sene. Yarım asrı aşkın bir süre.

Bu kadarı yetmez mi yani?

ŞABAN ERİK

Cumhuriyet. 23 Nisan 1990

TBKP liderleri Kutlu ve Sargın **Cumhuriyet**'*in sorularını yanıtladı:*

23/4/1990 (Cumhuriyet)

'Yasal TBKP kurulacak'

Demokrasi isteyen parti, kurum ve kuruluşlar, bireyler nasıl bir Türkiye'de yaşamak istiyorlarsa, ortaya koymak ve yalnız istemekle de yetinmeyip onu bizzat bugünden inşa etmeye girişmelidirler. Bizim yapmaya çalıştığımız budur.

İç Politika Servisi — TBKP liderleri **Nihat Sargın** ve **Haydar Kutlu** "**ölüm orucu**" süreçlerinde **Cumhuriyet**'in sorularını yanıtlarlarken "**Türkiye tehlikeli bir köprü başına gelmiş bulunuyor**" dediler. Sargın ve Kutlu Ankara Merkez Cezaevi'ne avukatları aracılığıyla iletilen soruları yanıtlarlarken "**Sosyalistlerin birlik partisi**" için oluşturulan platformu "**umut verici**" diye nitelediler.

"**İvedi görev, demokrasiyi kazanma**" diyen Sargın ve Kutlu, sorularımızı yanıtlarlarken TBKP'nin geleceğine ilişkin olarak "**Yasal kuruluş dilekçesini vereceğiz ve komünist partisi resmen yasal olarak kurulduğunda bedelimize varmış olacağız. Bu arada TBKP üyesi olmayan eski TİP ve TKP'lilerin de katıldığı yasal kongremizi toplayarak TBKP'nin geleceğine demokratik biçimde karar vereceğiz**" değerlendirmesini yaptılar.

Cumhuriyet'in soruları ve Haydar Kutlu ile Nihat Sargın'ın yanıtları şöyle:

— Güneydoğu'ya yönelik sürgün ve sansüre dayalı kararların alındığı günümüzde iktidarın 141, 142, 163'üncü kaldırılmasına yönelik tutumunda ne gibi değişiklikler bekliyorsunuz?

KUTLU—SARGIN— Belirtmeliyiz ki burada söz konusu olması gereken "bekleme" hali değildir. Türkiye tehlikeli bir köprü başına gelmiş bulunuyor. Yaşadığımız günler ülkemizde politik rejimin gelecek on yıllar için nasıl olacağının belirleneceği günlerdir. Demokratik bir rejim mi, baskıcı bir rejim mi? Eğer bugünkü duruma müdahale edilmezse, hükümet değişse bile bu durum baskıcı rejim tehlikesinin giderildiği anlamına gelmeyecektir.

İkinci olarak katılımcı bir demokrasi, tepeden değişiklik bekleyerek kazanılamaz. "Demokrasi isteyen parti, kurum ve kuruluşlar, bireyler, nasıl bir Türkiye'de yaşamak istiyorlarsa, ortaya koymak ve yalnız istemekle de yetinmeyip onu bizzat bugünden inşa etmeye girişmelidirler. Bizim yapmaya çalıştığımız budur. Ülkenin geleceğini ne bugünkü hükümet, ne de bugünkü parlamento tek başına belirleyemez, belirleyememelidir.

Somut olarak yasakların kalkmasında hükümetin açıklamış olduğu sözlerine uygun adımlar atması gerekmektedir. Bu adım, Komünist Partisi'nin yasal kuruluşuna imkân tanıyacak somut, inandırıcı tutum ve adımdır. 141, 142, 163'ün değişikliği tasarısının Meclise gönderilmiş bir anlamı olamaz, göstermelik bir değişiklik kimseye ve demokrasimize bir yarar sağlamaz.

— Önümüzdeki dönem Marksistlerin birliği için olması gereken perspektifler nelerdir?

KUTLU—SARGIN— Biz, ötedenberi Marksist solun birliğinin tarihsel ve somut yaklaşımların dışında oluşturulamayacağını, oluşturulsa bile sağlam ve güçlü olamayacağını vurguladık. Böyle bir yaklaşımın gerekli olduğu, hayalci modellerin, birliği yalnızca geciktirdiği, pragmatik çıkarların, kısa vadeli bakışların ise güven vermediğini görmek zor değil. Bugün, Marksist solun birliği için atılmış olan yeni adım, daha realist birlik anlayışının çizgilerini taşıdığı için umut vericidir. Ancak başarı bundan böyle de tarihsel ve somut yaklaşımlar gösterebilmeye bağlıdır.

Bundan şunu demek istiyoruz: [illegible] TKP'nin geleceğine ilişkin olarak [illegible] daha çok geçmişteki, önceki kuşakların içindeki bölünmelerin ve aynı zamanda yine dünya ölçüsünde Marksist hareketteki geçmişteki kamplaşmanın bir ürünüdür. Bu anlamda bölünmenin teorik temelleri vardır. İkinci olarak bölünmenin güncel, somut olan moral, psikolojik nedenleri vardır. Başarılı olamamak işlevselliği zayıflatır ve nihayet yok eder. Politik sorunlara çözüm üretemeyen, halkın beklentilerine politik yanıtlar getiremeyen hareketler işlevlerini yitirirler. Bu ise bölünmeleri mayalandırır.

Biz, TİP-TKP birliğini gerçekçilik tarihsel bölünmüşlüğün "Demokratik biçimde karar vereceğiz" diyorlar bölünmeler doğuracak bir temel zaafiyeti ortadan kaldırmış bulunuyoruz. Böylece TBKP içinde ve dışında TİP ve TKP tarihine rekabetçi, tekelci psikolojileri aşarak gerçekçi ve olumlu tarzda eleştirici yaklaşımın, muhasebenin olanakları da yaratılmış oldu.

Bugünün en önde gelen ve biz Marksistler için ivedi görev durumunda olan demokrasiyi kazanma, çoğulcu, katılımcı bir demokrasiyi yaratmada Marksist sol ne ölçüde işlevsel ve başarılı olacaktır. Bu amaçla, biz kendimizi ve teorimizi yenileme sürecine sokarak aynı zamanda, ülkemizin demokratik yenilenmesinde aktif rol

Son bir nokta olarak birliğin başarısının yeni düşünce ve yeni güçlere açık bir birlik anlayışı ortaya koyabilmeye bağlı olduğunu düşünüyoruz. Bütün bu söylediklerimiz, aynı zamanda, birlik için diyalog ve konsensuslar arayarak birliği her etapta yeniden oluşturmak yöntemini - eski alışkanlıkların yerini alması gereken yeni bir yöntem olarak önerdiğimiz anlamına gelir.

23.4.1990
CUMHURİYET

→ Söyleşinin Devamı

— Partinizin 8 aralıkta 'yığınsal, yasal Marksist parti' kurulması kararını açıklamasından bu yana, birlik çalışmalarında alınan mesafe ve bugün vardığı aşama nedir?

KUTLU—SARGIN— Bu kararımızla, illegal faaliyete son vererek TBKP'ye **"açık parti"** kimliği kazandırdık. Böylece hem yasal komünist parti hedefine varmadaki kararlılığımızı hem de geriye dönüşün olamayacağını açık dille ortaya koyduk. Bu çıkışımızdan sonra ilişki çevremiz derhal genişledi. Örneğin, bugün yasal muhalefet partileri ve hatta hükümet çevreleriyle TBKP adına resmen görüşebilmekteyiz. İkinci olarak, demokrasi güçleri arasında bize olan güvenin arttığını saptamış bulunuyoruz.

TBKP, yeni Marksist parti oluşumunun içindedir. Bu oluşumun başarıya varması için elinden gelen her çabayı harcayacaktır. Bu adım henüz yenidir, ancak biz umutlu bir ilk adım ve yeni bir başlangıç olarak değerlendiriyoruz.

— Partinizde 'komünist' sözcüğü tartışması ile başlayan ayrışmanın boyutları nelerdir? Sizin bu konudaki yaklaşımınız ve sorunun çözümü için önerdiğiniz yöntem nedir?

KUTLU—SARGIN— Öncelikle bir yanlışı düzeltelim. Partimizde tartışma 'komünist' sözcüğü nedeni ile başlamadı. İçine girdiğimiz yenilenme süreci zaten bizi olumlu anlamda bir tartışmanın içine sokmuştu. Bu gerekli ve zorunlu idi. Partimizde eski dogmatik görüşleri savunan hemen hemen kalmamıştı ya da çok azdı. Yenilenmenin anlam ve içeriği tartışılıyordu. Komünist sözcüğü üzerindeki tartışma çok sonra, hatta yenilerde ve tümü ile başka bir nedenle ortaya çıktı. Doğu Avrupa'daki gelişmelerden sonra "Marksizm öldü" diyenler oldu. Bazıları bunu açık söyledi, bazıları ise dolaylı. Bu eğilim, daha önceden başlayan yasallık ile daha geniş birliği karşı karşıya koyan eğilimlere denk düştü. Paralel olarak dışımızdan, geniş olmasa da bazı dostlarımızdan birlik için önce partimizi feshetmeyi ve komünist adını bırakmayı kabul etmemiz koşul olarak geri ridi. Daha sonra bu görüşleri içimizde de paylaşanlar oldu. Biz demokrasi mücadelesinin en sıcak anında bizi örgütsüz bırakacak, güçten düşürecek fesih taleplerini kabul etmedik. 'Komünist' adını ise yine politik mücadele açısından bugün tartışmayacağımızı söyledik. Zira bugün ülkemizde yasaklı olan "komünist" adındaki partidir. Çünkü söz konusu olan yalnızca bir isim değil, soğuk savaş döneminin anti komünist zihniyeti ve bunun yarattığı tabulardı. Biz komünist adını birliğin koşulu olarak ileri sürmedik. TBKP programını inceleyen herkes görebilir ki orada egemen düşünce "demokratik sosyalizm"dir. Diğer yandan sınıfsız toplum hedefinden vazgeçmeyeceğimizi, bundan vazgeçmenin Marksizmden vazgeçmek olduğunu söyledik.

Yeni Marksist partinin ilk adımları için "fesih" şartının kalkmış olması ve parti adının ne olacağının en sona bırakılması, bu tartışmayı hem içimizde hem de dışımızda kendiliğinden söndürecektir. Diğer yandan 141, 142, 163'ün kaldırılması mücadelesini hızlandırarak birlik sürecindeki bu sancıyı nihai çözmek istiyoruz. Yasal kuruluş dilekçemizi vereceğiz ve komünist partisi resmen yasal olarak kurulduğunda hedefimize varmış olacağız.

Bu arada, TBKP üyesi olmayan eski TİP ve TKP'lilerin de katıldığı yasal kongremizi toplayarak TBKP'nin geleceğine demokratik biçimde karar vereceğiz.

Ama açıktır ki, geniş, birleşik bir Marksist parti, komünistlerin de içinde yer aldığı ve geçmiş Marksist hareketin deneyimine dayanan bir parti oluştuğunda ve komünist parti yasağı aşıldığında TBKP'nin ayrı bir varlığına gerek kalmayacaktır.

— Son mesajınız dışında, demokrasi güçlerine, insan hakları savunucularına ileteceğiniz mesaj.

KUTLU—SARGIN— Ölüm orucumuzun anlamının ve haklılığının anlaşılmış ve paylaşılmış olması, bu temelde gösterilen destek ve dayanışmalara şimdiden ve bütün içtenliğimizle teşekkür ettiğimizi, ama bundan da önemlisi bizim için bu dayanışmaların gerçek bir destek, moral bir güç kaynağı, demokrasi için etkili bir müdahale olduğunun bilinmesini isteriz.

Demokrasi güçleri zayıf değildir, demokrasiye kastedenler ise sanıldığı gibi güçlü değildirler. Yeter ki artık demokrasisiz ve özgürlüksüz yaşamak istemediğimizi, kararlılıkla gösterelim. Ne denli zor ve dramatik olsa da zorunlu olarak seçtiğimiz direnme biçimimizle bize düşen görevi sonuna kadar yerine getirmeye kararlı olduğumuzu bir kez daha yinelemek isteriz.

TÜRK SOSYAL BİLİMLER VAKFI

23 Nisan 1990
Cumhuriyet Gazetesi

Dünya Günü, 129 ülkeyle birlikte ilk kez Türkiye'de de kutlandı

'Dünyayı ve demokrasiyi seviyoruz'

ÇEVRE SERVİSİ- Dünya çapında ilk kez kutlanan Dünya Günü'nde bütün kıtalarda ağaçlar dikildi, yürüyüşler ve gösteriler yapıldı, gönüllüler kıyılardan çöp topladı, şoförler otomobillerini bırakıp bisiklete bindi, liderler konuya ilişkin bildiriler yayınladılar.

1970 yılında Amerika Birleşik Devletleri'nde kutlanan ilk Dünya Günü'nün dün kutlanan yirminci yıldönümündeki etkinliklere 129 ülke ile birlikte Türkiye de ilk kez katıldı.

Devlet Bakanı **Husnü Doğan**, Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın (EBSO) düzenlediği ağaç dikme kampanyasına bir mimoza fidanı dikerek katıldı. Dünya Günü dolayısıyla düzenlenen kampanyayı desteklediğini belirten **Doğan**, bir sanayi bölgesinde böyle bir çalışmanın başlatılmasının "**sevindirici**" olduğunu söyledi. Kampanya süresi boyunca EBSO, 30 bin ağaç dikecek.

'Varolma mücadelesi'

Doğru Yol Partisi Lideri **Süleyman Demirel**'de dün düzenlediği basın toplantısı sırasında dünyanın karşı karşıya olduğu tehlikelere dikkat çekti ve "**Çevre korunması bir lüks değil, bir varolma mücadelesidir**" dedi.

Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı **Murat Karayalçın** ise yayınladığı mesajda, "**Bugünü fırsat bilip kendimizi sorgulayalım. En temel hak olan yaşam hakkının ancak yaşanabilir bir çevrede, herkesçe sahiplenilmiş bir dünyada varolabileceğini unutmayalım**" dedi.

İstanbul'da Büyükşehir Belediyesi Çevre Komisyonu'nun düzenlediği etkinlikler çerçevesinde Yıldız Park'ında sekiz amatör grubun katıldığı bir konser verildi. İstiklal Caddesi de iki saat süreyle trafiğe kapatıldı. Ayrıca Büyükşehir Belediye Orkestrası Taksim'de, Bakırköy Belediye Bandosu da Bakırköy Özgürlük Meydanı'nda birer konser verdiler.

11 gözaltı

İstanbullu Yeşillerin Beyoğlu Mis Sokak'taki kutlamalarına ise polis müdahale etti. Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na aykırı davrandıkları gerekçesiyle 11 kişiyi gözaltına aldı. Kutlama için önceden izin alındığı yolunda kendilerine herhangi bir bilgi gelmediğini söyleyen Beyoğlu Emniyet Amirliği yetkilileri 11 kişinin bugün mahkemeye sevkedileceğini bildirdiler.

Yeşiller Partisi ise, Kadıköy'de düzenlemek istedikleri gösteri için izin alamadığından, Mülkiyeliler Birliği'nde diğer siyasi parti temsilcilerinin de katıldığı, "**demokrasi**" konulu bir panel düzenledi. İzmirli Yeşiller ise Dünya Günü nedeniyle Agora Meydanı'nda "**Demokrasi, hemen şimdi**" başlıklı bir toplantı düzenlediler. Havaya güvercinler uçurulan toplantıda, son çıkarılan 413 sayılı kararnamenin getirdiği yasakları kınayan İzmirli Yeşiller, kararnamenin bir an önce iptalini istediler. Ayrıca Türkiye Birleşik Komünist Partisi liderleri **Haydar Kutlu** ile **Nihat Sargın**'ın ve yazar **İsmail Beşikçi**'nin bir an önce salıverilmeleri gerektiğini belirten Yeşiller, şunları söylediler:

"**Dünyayı seviyoruz, demokrasiyi istiyoruz. Hemen şimdi istiyoruz. Bu konuda geciktiğimiz her bir saatin, her dakikanın hesabını istiyoruz. Yaşanacak, uyumlu, temiz ve güzel bir dünya istiyoruz.**"

Öte yandan, Bodrum'da oluşturulan "**Demokrasi, Hemen Şimdi**" adlı grup, Dünya Günü nedeniyle yaptığı açıklamada "**Gezegenimizin tüm demokrat sakinlerini her gece saat 20.30 ile 21.00 arasında, ülke çapında bütün elektrikleri kapatarak karanlıkta düşünmeye**" çağırdı.

Uluslararası etkinlik

Hong Kong'da ise çiçek ve böcek giysileriyle donanan çocuklar bir gösteri yaptılar.

Öte yandan Dünya Günü kutlamalarına hemen tüm ulustan, toplam 200 milyonu aşkın bir katılım olduğu bildirildi.

Çin'de yürüyüşler düzenlendi ve Başbakan **Li Peng**, televizyonda bir konuşma yaparak çevre korumanın önemini anlattı.

Çekoslovakya'da Papa İkinci **Jean Paul** ile Devlet Başkanı **Vaclav Havel** birlikte bir ağaç diktiler. Aynı anda, taş ocaklarının yarattığı kirlilik yüzünden kuruyan Most vadisine 50 bin ağaç daha dikildi.

TÜRKİYE BİLİŞİM HİZMETLERİ TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

23 Nisan 1990
GÜNEŞ

Kutlu-Sargın 'riskli dönem'e yaklaştı

Ölüm orucunda 18. gün

23-4-1990
Cumhuriyet

İç Politika Servisi — TBKP liderleri **Haydar Kutlu** ile **Nihat Sargın**'ın tutuklu bulundukları Ankara Merkez Kapalı Cezaevi'nde başlattıkları "**ölüm orucu**" 18. gününe girdi. "Ölüm orucu"nun uzaması nedeniyle Kutlu ve Sargın'ın sağlık durumları giderek kötüleşti. Her iki liderde de hızlı kilo kayıtının sürdüğü bildirildi. Başbakan **Yıldırım Akbulut**, konuyla ilgili çeşitli girişimlerini sürdüren "**Kutlu ve Sargın'la Dayanışma Komitesi**"nin randevu isteğini kabul etmedi.

PEN Yazarlar Derneği Genel Kurulu Cumhurbaşkanı **Turgut Özal**, Başbakan Yıldırım Akbulut ve Adalet Bakanı **Oltan Sungurlu**'ya birer mektup göndererek "**Sağlık durumlarını endişe ile izlemekte, yaşamlarını yitirecekleri kaygısını taşımaktayız**" dediler. Adalet Bakanı Sungurlu, Kutlu ve Sargın'ın bayram öncesi "ölüm orucu"nu "**en uzundan ertelemelerini**" istedi.

Kutlu ve Sargın için "**dayanışma açlık grevleri**" dün de Gaziantep, Adana, Manisa, Bodrum, Milas, Diyarbakır, Bolu, Ankara, Bursa, Kocaeli, Eskişehir ve İstanbul'da sürdürüldü. "**Adımlar Haber Merkezi**"nden dün yapılan açıklamada da ülke çapında "dayanışma açlık grevleri"ne katılanların sayısının 500'ü aştığı bildirildi. İzmir'de TBMM Başkanlığı'na verilmek üzere imza toplayan 18 kişi gözaltına alındı.

Kutlu ve Sargın'ın eylemlerine ilişkin olarak Cumhuriyet'in sorularını yanıtlayan Adalet Bakanı Oltan Sungurlu, TBKP liderlerinin sürdürdükleri ölüm orucunun Bakanlar Kurulu'nun gündemine hiç gelmediğini belirtti. "**Gündeme gelebilir mi?**" sorusuna, "**Zannetmiyorum. Bakanlar Kurulu'nun yapabileceği bir şey olduğunu zannetmiyorum**" karşılığını veren Sungurlu, "**Ölüm orucunun sona erdirilmesi yönünde ileteceğiniz bir mesajınız olacak mı?**" sorusunu da "**141, 142 ile ilgili mesajlarımız her zaman kamuoyunda. Biz gerek niyetlerimizi, gerek arzularımızı çeşitli vesilelerle dile getirdik. Kutlu ve Sargın'ın şahsı için özel bir mesajım söz konusu değil. Bayram öncesi gerek kendileri, gerek aileleri, gerek toplum için herhalde bu açlık grevine son vermeleri, en azından ertelemeleri gerekir**" diye yanıtladı.

PEN Yazarlar Derneği Genel Kurulu olarak Cumhurbaşkanı, Başbakan ve Adalet Bakanı'na yapılan başvuruda, "**TBKP Genel Başkanı Nihat Sargın ile Genel Sekreteri Haydar Kutlu'nun ölüm orucunun 16. gününde sağlık durumlarını endişe ile izlemekte ve ölüm orucuna neden olan koşullar değişmediği takdirde Kutlu ve Sargın'ın yaşamlarını yitirecekleri kaygısını taşımaktayız**" denildi.

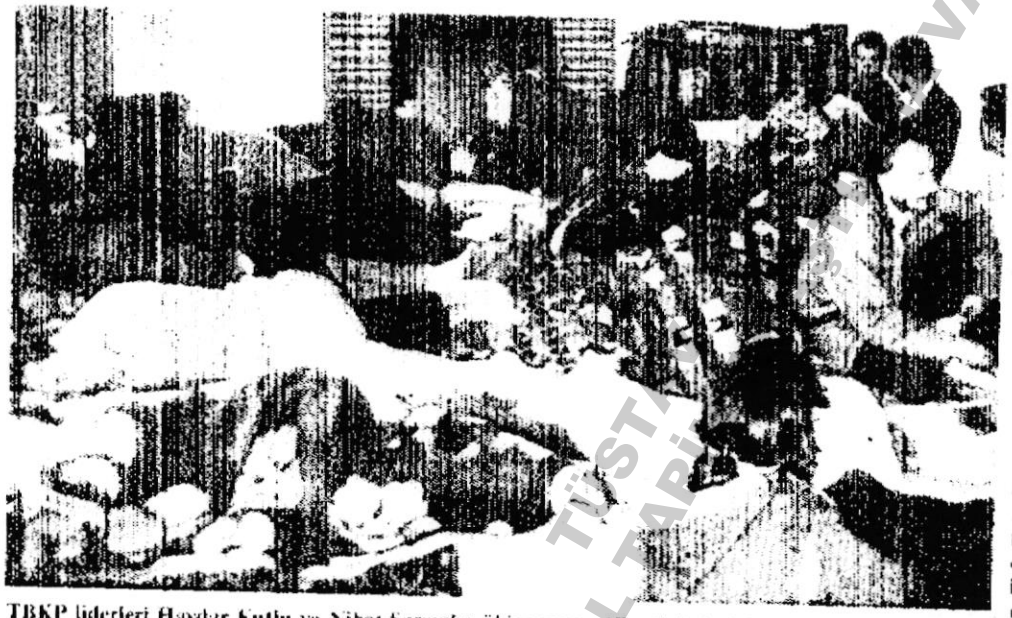
Adalet Ağaoğlu, Hayati Asıfyazıcı, Mehmet Ali Aybar, Rona Aybay, Recep Bilginer, Hüsamettin Bozok, Demirtaş Ceyhun, Aziz Çalışlar, Adnan Özyalçıner, Sennur Sezer, Arif Damar, Leyla Erbil, Raşit Gökçeli, Özdemir İnce, Alpay Kabacalı, Fethi Naci Kalpakçıoğlu, İsmet Kemal Karadayı, Yaşar Kemal, Şükran Kurdakul, Nezihe Meriç, Zeynep Oral, Erdal Öz, Emil Galip Sandalcı, Sevgi Soysal, Ali Sirmen, Osman Şahin, Salim Şengil, Sudan Tanju, Naim Tiralı, Hıfzı Topuz, Tarık Zafer Tunaya, Muzaffer Varnû, Bekir Yıldız imzasıyla başvuruda, şu görüşler dile getirildi:

"**Onarılması olanaksız sonuçlar doğuracak ve ülkemiz onuruna ağır darbeler indirebilecek olan bir gelişme başta bugün iktidar mevkiinde bulunanlar olmak üzere, tümümüzü ağır bir tarihi sorumluluk altında bırakacaktır. Böylesi bir gelişmeyi çok geç kalmadan önlemek amacıyla insana ve onun yaşamına duyulması zorunlu saygının gereği olarak Kutlu ve Sargın'ın derhal serbest bırakılması için elinizden gelen her şeyi yapmanızı, her türlü çabayı göstermenizi, insan yaşamına saygımızın gereği olarak, talep etmeyi zorunlu gördük.**"

Egeli sanayiciler de konuyla ilgili soruları yanıtlarken Kutlu ve Sargın'ın serbest bırakılmasını, 141, 142 ve 163. maddelerin kaldırılmasını istediler. ANKA'ya kişisel görüşlerini açıklayan Egeli sanayici ve işadamlarından **TOBB** Sanayi Konseyi Başkanı **Şinasi Ertan**, Ege Bölgesi Sanayi Odası Başkanı **Uğur Yüce**, Ege Bölgesi Sanayi Odası eski Başkanı **Ersin Faraşyalı**, TANSAŞ Genel Müdürü **Ahmet Pirişkina**, İzfaş Genel Müdürü **Mehmet Refik Soyer**, Türkiye Ekmek Sanayii İşverenleri Sendikası Başkanı **Mehmet Ali Yolgörmez**, verdikleri yanıtlarda düşünce özgürlüğünün sağlanmasını, komünist partisi üzerindeki yasağın kaldırılmasını, görüşlerini savundular. Sosyalist Parti lokalinde 90 TBKP'lının önceki gün başlattıkları açlık grevi dün de sürdü. Diyarbakır'da kalabalık bir topluluğun katılımı ile gerçekleştirilen basın toplantısından sonra Kutlu ve Sargın'la dayanışmak üzere dün yedi kişi dönüşümlü olarak açlık grevine başladı. Açlık grevine katılanlar Kutlu ve Sargın'ın yanı sıra **İsmail Beşikçi, Musa Anter** ve diğer tüm politik tutukluların serbest bırakılmasını istediler. Çeşitli kentlerde başlatılan "**dayanışma açlık grevleri**" dün de sürdürüldü.

Adımlar Haber Merkezi'nden yapılan açıklamada Kutlu ve Sargın'a destek vermek amacıyla Yunanistan Komünist Partisi'nin çağrısı üzerine Atina'da bir yürüyüş yapıldı. Kutlu ve Sargın için Adımlar Gazetesi tarafından iki yeni afiş hazırlandı. "**Demokrasiyi yaşatacağız**" ve "**141, 142, 163 kalksın/özgürlük istiyoruz, hemen şimdi**" sloganlarını taşıyan afişlerden birinde Kutlu ve Sargın'ın da fotoğrafları yer aldı.

Diyarbakır'ın yanı sıra dün Eskişehir'de de 40 kişi açlık grevine başladı. Sosyalist Parti İl Başkanı Ahmet Karatepe ve Adımlar temsilcisi Suat Atsız imzasıyla yapılan açıklamada, "TBKP liderlerinin tutuluyor" denildi.

TBKP liderleri Haydar Kutlu ve Nihat Sargın'ın ölüm orucu 17. gününü doldururken, kendilerine destek vermek amacıyla açlık grevine başlayan bir grup TBKP'li de ikinci güne girdi.

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH VAKFI

BHSII 90 1 516117BTEL No.90-1-51611T3 Jan. 1.87 3:01 23.04. 90 11:28

Demokrasi kampanyası

GÖZALTI — "Dünya Günü" nedeniyle Mis Sokak'ta yapılan kutlamalar sırasında Yeşiller Partisi'nin 8 üyesi gözaltına alındı. (Fotoğraf: Remzi Gökdag)

Haber Merkezi - 22 Nisan "Dünya Günü", dün büyük kentlerde düzenlenen çeşitli etkinliklerle kutlandı. İstanbul'da Mis Sokak'ta "Dünya Günü" kutlamaları için toplanan Yeşiller Partisi üyelerinden 8'i "izinsiz gösteri yaptıkları" gerekçesiyle polis tarafından gözaltına alındılar. Gözaltına alınanların arasında Yeşiller Partisi Genel Başkan Yardımcısı Aydın Ayaş ile MYK üyesi Handan Dedeoğlu da bulunuyor. Yeşiller Partisi, dün İzmir'de gerçekleştirilen "Antik Eylem" ile "demokrasi, hemen şimdi" kampanyası başlattı. Dün bir basın toplantısı düzenleyen DYP Genel Başkanı Süleyman Demirel de tüm insanları, dünyayı kurtarma hareketine katılmaya çağırdı. Demirel, "tahrip edilerek yırtılmış bir dünyanın felaketin kendisi olduğunu" söyledi.

22 Nisan Dünya Günü dolayısıyla dün İstanbul'da İstiklal Caddesi trafiğe kapatılarak Büyükşehir Belediye Bandosu burada bir konser verdi.

Bu arada, Yeşiller Partisi'nin Mis Sokak'taki "Dünya Günü" kutlamaları polis tarafından engellendi. Partinin "Dünya Günü" kutlamaları çerçevesinde Mis Sokağa astıkları balon ve pet şişeler polis tarafından toplandı ve parti üyesi 8 kişi polis ekipleri tarafından ifadeleri alınmak üzere Beyoğlu Emniyet Amirliği'ne götürüldü. Bu arada Anadolu Ajansı'ndan olayı izlemek için görevli Sema Çalışkan ve Gülnaz Kantaş da parti üyesi sanılarak götürülenler arasındaydı.

"Dünya Günü"nü çeşitli etkinliklerle kutlamayı amaçlayan Yeşiller Partisi'nin ilk olarak Kadıköy İskele Meydanı'ndaki kutlamaları engellendi. İstanbul Emniyet Müdürlüğü, belediyeden izin alınmasına rağmen Kadıköy Meydanı'nda kutlamaların yapılmasına izin vermedi. Bunun üzerine parti üyeleri, İstiklal Caddesi Mis Sokağa gelerek kutlamalara burada devam etti. Aralarında Yeşiller Partisi Genel Başkan Yardımcısı Aydın Ayaş ve İstanbul İl Başkanı Ali Güneş'in de bulunduğu gruba bir süre sonra polis müdahale etti. İzinsiz gösteri yaptıkları gerekçesiyle ifadeleri alınmak üzere Beyoğlu Emniyet Amirliği'ne götürülen grupta Aydın Ayaş, Özlem Gürel, Şeyma Gümüşlü, Osman Gümüşlü, Suat Pınar, İnci Asher, Handan Dedeoğlu, Serpil Anar, Canan Zar bulunuyor. Polis, kutlama sırasında "dekor olarak" kullanılan pet şişe ve balonlara da el koydu.

Dün İSKİ de günün anlamı üzerine gün boyunca su kesintisi yapmadı. Ancak, bazı semtlerden "suyumuz akmıyor" diye gazetelere telefon edenler oldu.

Yeşiller Partisi'nce dün Mülkiyeliler Birliği'nin Kuruçeşme'deki lokalinde düzenlenen ve tüm siyasi partilerin temsilcilerinin katıldığı toplantıda konuşan genel başkan Cetal Ertuğ, siyasi partilerin antidemokratik yasalara karşı birleşmeye çağırdı.

Agora'da kampanya

"Tek bir gün değil, 365 gün dünya ile uyum içinde yaşamazsak, bu dünyayı yok edeceğimiz açık bir gerçek" diyen yeşiller, dün "Dünya Günü"nde gerçekleştirdikleri "antik eylem" ile "demokrasi, hemen şimdi" kampanyası başlattılar. İzmir Agora'da "demokrasi, hemen şimdi" yazılı t-shirtler giyerek toplanan yeşiller, "141, 142 ve 163 çevreyi kirletiyor", "acil demokrasi" yazılı rozetler dağıtıldı. Yeşiller buradaki konuşmalarında 413 sayılı kanun hükmündeki kararnamenin kaldırılması, TBKP liderleri Kutlu ve Sargın'a destek sağlanması konularında görüşlerini açıkladılar.

Dün Ankara'da bir basın toplantısı düzenleyen DYP Genel Başkanı Süleyman Demirel de 22 Nisan Dünya Günü dolayısıyla açıkladığı mesajında, tahrip edilerek yırtılmış bir dünyanın felaketin kendisi olduğunu söyledi. Artan nüfus ve kirletilen çevre nedeniyle bugün dünyanın "hasta sayıldığı"nı kaydeden Demirel, "Dünyanın dinlenmeye ihtiyacı vardır. Dünyayı dinlendirme bir başkasının değil herkesin işidir" dedi.

23-4-1990
Cumhuriyet

TÜRKİYE SOSYAL TARİHİ ARAŞTIRMA

"AMCALARA ÖZGÜRLÜK" Adana'da bir hafta önce başlatılan açlık grevine katılanların sayısı 47'ye yükseldi. TBKP yöneticileri Haydar Kutlu ve Nihat Sargın'ın açlık grevlerine destek vermek amacıyla başlatılan eyleme katılanlar arasında Cemre Özçekiç isimli 2,5 yaşında bir çocuk da bulunuyor. "Amcalara özgürlük" diye bağıran Cemre'nin eylemi bir saat sürdü. Cemre, bir saat sonra "Acıktım" dedi. (Fotoğraf: Mustafa BAŞARAN/ADANA/MİL-HA)

23-4-1990
Milliyet

Bakanlar, 141, 142, 163 için anlaşamıyor

3 madde çıkmazı

- Üç maddenin kaldırılması ya da revizyonu konusunda Adalet Bakanlığı'nca hazırlanan alternatifli yasa taslaklarında bakanlar anlaşamayınca, konunun görüşülmesi bir başka toplantıya bırakıldı
- Bazı bakanların görüşü şöyle: Keçeciler: Hemen kaldırılsın, Kurt: Tamamen kaldırılması sıkıntı doğurur, Dinçerler: Seçimden sonraya bırakalım, İnan: Devlet savunmasız kalamaz

TÜRKİYE SOSYAL BİLİMLER ARAŞTIRMA VAKFI

aydınlar
SİYASİ HABER VE YORUM GAZETESİ

HABER MERKEZİ
INFORMATION CENTER
INFORMATION CENTRE
INFORMATION ZENTRUM

SON DAKİKA...SON DAKİKA...
Türkiye Birleşik Komünist Partisi
(TBKP) Merkez Yönetimi'nin
AÇIKLAMASI.(saat:04.00)

ÖLÜM ORUCUNDA 19.GÜN
TUTUKLULUKTA 890.GÜN

YA DEMOKRASİ,YA DEMOKRASİ !..

24.04.1990

++ "KUTLU/SARGIN'IN" SAĞLIK DURUMU.(s.1)
++ İNGİLTERE'DE,N.MANDELA'NIN KATILDIĞI KONSERDE,
"KUTLU/SARGIN" İÇİN İMZA TOPLANDI.(s.1)
++ "DEMOKRASİ İÇİN,BARIŞÇIL ULUSAL DİRENİŞ GÜNLERİ"(s.2,3,4,5)
+Cumhuriyet Tarihi'nin En Yaygın Açlık Grevleri Sürüyor.
+Ülke Bayrama Açlık Grevleri İle Giriyor.
+İstanbul'da,"Kutlu/Sargın/Beşikçi Dostları"na 35 Gözaltı.
+TBKP Sözcüsü,Yalçın Ergündoğan'ın Açıklaması.
+İzmir'de Teknelerde Açlık Grevi.
+Londra'da Türkiyeli Çocukların 23.Nisan Açlık Grevi.
++ YURT İÇİ VE YURT DIŞINDAKİ DAYANIŞMA HABERLERİ.(s.6,7,8)
+İzmir'de Kadınların Kurdela Eylemi.
+Antalya,Denizli,İsviçre,İsveç,F.Almanya,S.S.C.B.,Yunanistan.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Yönetim Yeri : Peykhane Sk. No : 44 / 4 Sultanahmet - İSTANBUL
TEL : 516 97 65 - 66 FAX : 516 11 79

TBKP MERKEZ YÖNETİMİNİN AÇIKLAMASI

24 NİSAN SALI SAAT: 0.04.

"TBKP merkez Yönetimi Kutlu-Sargın'ın ölüm orucunun 19.gününe girildiği gün sabah 0.4.00'da bir açıklama yaptı. Açıklama aynen şöyledir:

"TBKP BAŞKAN VE GENEL SEKRETERİ SARGIN VE KUTLU YOLDAŞLARIMIZ ÖLÜM ORUCUNUN 19. GÜNÜNDEDİR.
"CUMHURBAŞKANI, BAŞBAKAN, HÜKÜMET ÜYELERİ, SİYASİ PARTİLER VE PARLEMENTO ÜYELERİ İLE KAMUOYUNA SESLENİYORUZ.
"BİZ TÜRKİYE BİRLEŞİK KOMÜNİST PARTİLİLER, TÜM DEMOKRATİK GÜÇLER POLİTİK BİR ÇÖZÜM İÇİN ELİMİZDEN GELENİ YAPTIK. SORUN YALNIZ KOMÜNİSTLERİN, YALNIZ DEMOKRATİK GÜÇLERİN SORUNU DEĞİLDİR. SORUN TÜRKİYENİN, TÜRKİYENİN GELECEĞİNİN SORUNUDUR.
"TÜRKİYENİN ÇAĞDAŞ BİR TOPLUM OLARAK YENİLENEN DÜNYADAKİ ONURLU YERİNİ ALMASINI İSTEYEN HERKES ÇÖZÜM İSTEMEKTEDİR.
"İVEDİ ÇÖZÜM İSTEMEKTEDİR."
"YARIN ÇOK GEÇ OLACAKTIR.
"CUMHURBAŞKANI, BAŞBAKAN, HÜKÜMET, PARLAMENTO, SİYASİ PARTİLER SORUMLULUK ALTINDATIR.
HÜKÜMET KOMÜNİST PARTİNİN ÜZERİNDEKİ YASAĞIN KALDIRILACAĞI, KUTLU VE SARGIN'IN SERBEST BIRAKILACAĞI YOLUNDA KAMUOYUNA AÇIKLAMA YAPMALIDIR.
İNANDIRICI BİR AÇIKLAMA YAPMALIDIR.
HEMEN ŞİMDİ!
YARIN ÇOK GEÇ OLACAKTIR."

TÜRKİYE BİRLEŞİK KOMÜNİST PARTİSİ

MERKEZ YÖNETİMİ

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

SARGIN VE KUTLU'NUN SAĞLIK DURUMU:

-KİLO KAYIPLARI SÜRÜYOR.
-KUTLU'NUN TANSİYONU :4/9
-Dr.SARGIN İYİCE HALSİZLAŞTİ,YÜRÜMEKTE GÜÇLÜK ÇEKİYOR,

ANKARA-Nihat Sargın ve Haydar Kutlu ile dün görüşen avukatları Kutlu-Sargın'ın sağlık durumlarının bozulmaya doğru gittiğini açıkladılar.
Avukatlar dün yaptıkları görüşmeden sonra Adımlar muhabirine yaptıkları açıklamada Ölüm orucundaki iki komünist liderin sağlık durumlarında gözle görünür bir değişiklik gözlediklerini fakat ikisinin de morallerini yüksek bulduklarını söylediler.

Kutlu ve Sargın'ın kilo kaybetmeye devam ettikleri, Sargın'ın yürümekte güçlük çektiği,Kutlu'nun da tansiyonunun 4/9'a düştüğünü bildiren avukatları iki liderin demokratik kamuoyuna,basına, aydınlara,sanatçılara ve muhalefet partilerine gösterdikleri dayanışmadan ötürü teşekkür ettiklerini söylediler.

Avukatlar Kutlu ve Sargın'ın "ÖLÜM ORUCU TALEPLERİMİZİN YERİNE GETİRİLMESİ İÇİN GİRİŞİMDE BULUNMAYAN İKTİDARDIR,ÖLÜM ORUCUNA DEVAM EDECEĞİZ"dediklerini eklediler.

NELSON MANDELA İÇİN DÜZENLENEN KONSERDE KUTLU-SARGIN İÇİN İMZALAR
Nelson Mandela için dün öteki gün düzenlenen ve bütün dünya televizyonlarından yayınlanarak 1 milyar kişinin izlediği konserde Kutlu ve Sargın'ın özgürlüğü için imza toplandı.İmzaların Türkiye Hükümetine gönderileceği bildirildi.

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

DEMOKRASİ İÇİN, BARIŞÇIL "ULUSAL DİRENİŞ GÜNLERİ"

CUMHURİYET TARİHİNİN EN YAYGIN "TOPLU AÇLIK GREVLERİ", ÜLKE, BAYRAMA "AÇLIK GREVLERİ" İLE GİRİYOR.

"Kutlu/Sargın Amcalara Özgürlük" uçurtmalarını Sultanahmet Meydanı'nda uçurtan çocuklara polis saldırdı, 3 kişi gözaltında"

"İstanbul'daki "Açlık Grevcileri'ni ziyaret etmek için, Kartal'dan Laleli'ye gelmek isteyen araç konvoyunu Polis Laleli'de durdurdu..."

(ADIMLAR HABER MERKEZİ)- TBKP Liderleri'nin başlattıkları "Ölüm Orucu" 19.gününe girdi. TBKP liderleri ile dayanışmak üzere, "Demokrasi Hemen Şimdi" istemiyle başlatılan ve "Demokrasi İçin Barışçıl Ulusal Direniş Günleri" olarak adlandırılan "toplu açlık grevleri" sürüyor. Adımlar Haber Merkezi'ne ulaşan bilgilere göre, "Toplu Açlık Grevi"ne katılanların sayısı her geçen gün artıyor. Belirlemelere göre Ülke, Cumhuriyet tarihinin en yaygın "açlık grevleri"ne tanık oluyor. Açlık Grevcileri'nin sayısının 1000'e ulaştığı ve ilk kez Ülkenin Bayram'a bu kadar yaygın açlık grevleri ile gireceği gözleniyor.

İSTANBUL- İstanbul'da 100'e yakın kişinin dönüşümlü olarak sürdürdüğü "Toplu Açlık Grevi" bugün 4.gününe girdi. İstanbul'daki Açlık Grevcileri'ni ziyaretler de sürüyor. Sosyalist Parti Genel Başkanı "Ferit İlsever" bugün grevcileri ziyaret ederek, dayanışmalarını iletti. Ferit İlsever'in dışında, Avukat Serhat Bucak, Eğit-Der İstanbul Şube sekreteri Latif Özdemir, Türk-İş'e bağlı Petrol-İş Sendikası İstanbul Şube başkanı Fikri Sarakaya, DİSK-Tes-İş İstanbul Şube Başkanı Yusuf Baştaç, gazeteci-yazar Atilla Akar ve Mizah dergilerinden bir grup karikatürist "Açlık Grevcileri"ni ziyaret ederek "Kutlu/Sargın'a Özgürlük ve TCK'nın 141-142-163. maddelerinin kaldırılması" yönündeki taleplerini dile getirerek, grevcilere dayanışmalarını ilettiler.

SULTANAHMET'TE POLİS, UÇURTMA UÇURTAN ÇOCUKLARA MÜDAHALE ETTİ.

Dün Sultanahmet Meydanı'nda toplanan bir grup çocuk, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı nedeniyle, açlık grevinde bulunan yakınlarının kendilerine armağan ettikleri ve üzerinde "Kutlu/Sargın Amcalara Özgürlük" yazıları uçurturken, polis müdahalede bulundu. Uçurtmaları kıran polisler çocukları da copladılar.

Bu arada, Mehmet Koç ve Ahmet Bekçi'nin polisler tarafından gözaltına alındığı öğrenildi. Mehmet Koç'un, polislerin saldırısı sonucu, yaralandığı alınan haberler arasında.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

KARTAL'DAN "AÇLIK GREVCİLERİ"NE ARAÇ KONVOYU İLE ZİYARETE POLİS ENGELİ.

Kartal'dan,Sosyalist Parti İl Merkezi'nin bulunduğu Laleli'ye dek oluşturulan araç konvoyu ile ziyarete gelmek isteyen kalabalık topluluk polislerin engellemesi ve saldırısıyla karşılaştı.

Dün öğle saatlerinde,Kartal'dan hareket eden 23 otomobil ve 1 otobüsten oluşan,üzerleri Kutlu/Sargın afişleri ile donatılmış araç konvoyu önce Bostancı sapağında polis tarafından durdurularak araçların ardarda gitmesi engellendi.Laleli'ye doğru yeniden birleşen konvoya bir gurup polis müdahalede bulunarak araçları durdurdu.

Araçtakilere de gelişigüzel saldıran polise müdahale etmek isteyen İstanbul Barosu Avukatları'ndan Ergin Cinmen'in polis tarafından harpalanarak polis otosuna konduğu,Kutlu/Sargın Dostları'nın müdahalesi ile polis otosundan çıkarak yenidenkendi otosuna geldiği ve polis nezaretinde Beyazıt Karakolu'na götürüldüğü gözlendi.

Olay sırasında,polisin müdahalesini,Kutlu/Sargın dostları ve çevrede biriken kalabalığın tempolu alkışlarla protesto ettiği ve "Kutlu/Sargın'a Özgürlük","Demokrasi Nemen Şimdi" şeklinde sloganların atıldığı bildirildi.

Polisin müdahalesi sonucu 53 kişinin gözaltına alındı.

Bu arada,bir açıklama yapan,"Kutlu/Sargın ve Beşikçi Dostları", "23.Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nın kutlandığı bir günde, Barışçıl bir gösteriye polisin kabaca saldırarak,çoluk-çocuk ve araçları gözaltına alması"protesto edildi.

TBKP'NİN AÇIKLAMASI

Bu arada İstanbul'da gelişen olaylarla ilgili olarak bir açıklama yapan Türkiye Birleşik Komünist Partisi(TBKP) Sözcüsü, Yalçın Ergündoğan;"liderlerimiz Kutlu ve Şargın'ın başlattıkları ve bugün 18.gününe ulaşan "demokrasiyi kazanmaya"yönelik barışçıl eyleme ve bu doğrultuda hareket eden,"Kutlu/Sargın ve Beşikçi Dostları"-nın dayanışma eylemlerine polisin gösterdiği sert tutumu şiddetle kınıyoruz." dedi.

TBKP Sözcüsü Ergündoğan açıklamasını şöyle sürdürdü: "Ulusal Egemenlik Bayramı'nda,ulusal düzeyde demokratikleşme yönünde oluşan mutabakata gözlerini kapayan ve ulusun %10'unun desteğine sahip Hükümet'i de bir kez daha sağduyuya ve ulusun çoğunluğunun iradesine saygı göstermeye çağırıyor,gözaltına alınanların derhal serbest bırakılmasını talep ediyoruz.."

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

+ MUĞLA'da,Maden-İş Sendikası şube başkanı Ali Akalp ve 4 kişi açlık grevine başladı.Makina Mühendisleri Odası kongre delegeleri TBMM'ye topluca telgraf çekerek "Kutlu/Sargın'ın Serbest Bırakılması" istendi.

+ SALİHLİ'de 15 kişi açlık grevine başladı.SHP İlçe Yönetim Kurulu Üyeleri,Milliyet Gazetesi 1990 yılı roman ödülü sahibi yazar Habib Bektaş ve yazar-karikatürist Ertan Aydın açlık grevcilerini ziyaret etti.

TEKNELERDE AÇLIK GREVİ

+ DİKİLİ(İzmir)- Dikili ve İzmir'den ayrı ayrı olarak yola çıkan ve Aliağa Limanında birleşen teknelerde bulunan bir gurup insan hakları savunucusu,topluca "açlık grevi"ne başladı.

+K.ÇEKMECE(İstanbul)-K.Çekmece'de başlayan açlık grevi sürüyor. Açlık Grevcileri'ni dün Çağdaş Gazetesi Sahibi Cihan Hamsici,Aster-İş Sendikası Genel Başkanı Ayhan Dümen,Sosyal Yardımlaşma Derneği başkanı Mehmet Dere , Otomobil-İş Sendikası Sefaköy Şb. sekreteri Hüseyin Karataş,Petrol-İş Sendikası Mali Sekreteri Nesim Aksakal,K.Çekmece Belediyesi Hesap İşleri Müdürü Feramuz Özcan, Eğit-Der Şube yönetim kurulu üyesi Hüseyin Bayram ziyaret ederek, dayanışmalarını ilettiler.K.Çekmece'den bildirildiğine göre,3 süreli olarak başlatılan açlık grevi bitiminde,Sosyalist Parti İl Merkezi'nde sürmekte olan "Toplu Açlık Grevi"ne katılacakları açıklandı.

+KOCAELİ- Kocaeli'nde sürmekte olan "toplu açlık grevi"ni İşçi Dünyası gazetesi temsilcisi Emrah Durmuş,Kocaeli Gazetesi yazarı, şair Ruşen Hakkı,Milli Gençlik Vakfı Kocaeli Şube başkanı Hayrullah Emcet Küçük,emekli polis memuru Hıdır Ünal,Eğit-Der'li öğretmenler, Yol-İş Kocaeli eski başkanı Dursun Özden,Yol-İş 1.no'lu Eğitim Sekreteri Ercan Atmaca ziyarette bulunarak,dayanışmalarını ilettiler.

+TARSUS-Tarsus'ta,Bülent Ufuk Ateş,Edip Tanga,Necmettin Ekşi açlık grevi'ne başladı.

+DİYARBAKIR- Mustafa Dağcı,Salih Şimşek,Mehmet Akkaya,Ahmet Kılıl, Aydın Ergün,Haşim Çim,İsfendiyar Eyüpoğlu,Birol Bayrak,Ayşe Çakmak, Nuri Adak,Sıddık Eren,Müslüm Coşkun,Bedia Kadak,Fatma Çakmak,Fatih Salık,Şükran Ayhan,Ali İhsan Çelik,Hüsnü Güzel,Ahmet Keskin,Bedri Şahin ve Mahmut Kutlu "açlık grevi"ne başladı.

+ANKARA- Ankara'da 25 kişi Sosyalist Parti Genel Merkez'inde "açlık grevi"ne başladı.Sosyalist Parti üyesi 10 kişi de destek maksadıyla açlık grevi'ne başladı.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

MOSKOVADA ÖĞRENİM GÖREN ÖĞRENCİLERİN TBMM'NE TELGRAFI

MOSKOVA - Sovyetler Birliği'nin Başkenti Moskova'da öğrenim gören Danimarka'lı, Finlandiya'lı, Hindistan'lı, Ekvator'lu, Hindistan ve Almanyalı öğrencilerin de aralarında bulunduğu 12 Ülkenin Öğrencileri TBMM Başkanlığına bir telgraf çekti. Moskovada öğrenim gören çeşitli ülkelerin öğrencileri telgraflarında "Sizleri Komünist Partisi Üzerindeki yasağın kaldırılmasına, insan hakları ve hukuk devleti ilkeleri doğrultusunda davranmaya çağırıyoruz" denildikten sonra, Kutlu ve Sargın'ın ölüme terkedilmemeleri istendi.

YUNANİSTAN GENÇLİK ÖRGÜTLERİNİN ÇAĞRISI

ATİNA - Yunanistan'da dün iktidar ve muhalefete bağlı gençlik örgütleri ortak bir açıklama yaptı. ONNED, ADİN, EKON-RF, KNE, EDA ve Kan adlı gençlik örgütlerinin Kutlu ve Sargın ile dayanışma içinde oldukları, bu iki insanın derhal serbest bırakılmaları istendi.

AVUSTURALYA BAŞBAKANI ÖZAL VE AKBULUTLA KUTLU-SARGIN KONUSUNU GÖRÜŞECEK

25 Nisan "Anzak Günü" nedeniyle Türkiye'ye gelen Avusturalya Başbakanı Bob Mawke, Türkiye'ye hareketinden önce yaptığı açıklamada "Türkiye'de bulunduğum süre içinde Türk Reisicumhuru Özal ile Başbakan Akbulut'la İnsan hakları sorunu, Kıbrıs konusu, Doğu sorunu ve ekonomik ilişkiler konusunda" temaslarda bulunacağını açıkladı. Bilindiği gibi önceki gün ülkemize gelen Avusturalya Başbakanı Bob Mawke ve beraberindeki heyet Ülkemize gelmeden önce bir açıklama yaparak ölüm orucunda bulunan Kutlu ile Sargın'ın serbest bırakılmalarını istemişti.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

KADINLARIN KURDELA EYLEMİ

İZMİR - İzmir'de 7 kişiden oluşan bir grup kadın, Bornova Parkındaki "Özgürlük Duvarı" na yazı yazarak ağaçlara kurdele bağladılar. Üzerinde 141-142-163 yazılı bir pankartı yakan kadınlar, toplu olarak Kutlu ve Sargın'ın serbest bırakılması için TBMM'ne telgraf çektiler.
Aliağa'da aralarında Aliağa Belediye Başkanı Hakkı Ülkünün de bulunduğu yaklaşık yüz kişilik kadınlı-erkekli bir grup TBMM Başkanlığına Kutlu ve Sargın'ın tutukluluğunu protesto eden mektuplar gönderdiler.

141-142-163. MADDELERİN KALDIRILMASININ TAKİPÇİSİ OLACAĞIZ

ANTALYA - Antalya'da düzenlenen Köy Enstitülerinin 50.Kuruluş yıldönümü toplantısına katılan SHP Genel Sekreter yardımcısı Nikmet Çetin,Erol Çevikçe ve Fikret Ünlü, Talip Apaydın, Mustafa Şenlı ile Binali Seferoğlu "141-142-163. maddelerin kaldırılmasının takipçisi olacağız"dediler. Adımlar Haber Merkezi Muhabirinin bir sorusu üzerine, SHP Genel Sekreter Yardımcısı Nikmet Çetin, Konuyu daha önce Adalet Bakanı ile görüştüğünü hatırlatarak "Başbakanla bir-iki gün içinde görüşmeyi umut ediyorum, Kutlu ve Sargın'ın yaşamlarının tehlikeye girmeden sorunun çözümleneceğini umut ediyorum" dedi.

DENİZLİ'DE KUTLU VE SARGIN'A DESTEK EYLEMLERİ

DENİZLİ - Yurdun tüm diğer kesimlerinde olduğu gibi denizlide de 141-142-163.maddelerin kaldırılması ve başta Kutlu ile Sargın olmak üzere diğer tümtutukluların salıverilmesi konusunda çeşitli biçimlerde eylemlerin sürdürüldüğü haber veriliyor.Aralarında Belediye Başkanlarının, Avukatların,çeşitli yerel siyasi parti ileri gelenleri ile çok sayıda vatandaşın katıldığı basın açıklamaları,imza kampanyaları ile yetkili yerlere kart postalama eylemleri sürdürülüyor.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

İNGİLTERE SENDİKALAR FEDERASYONU KUTLU VE SARGIN 'IN DERHAL SERBEST BIRAKILMASINI İSTEDİ

LONDRA - Kısa adı TUC olan İngiltere Sendikalar Federasyonu Genel Sekreteri Norman Willis, Türkiye'nin Londra Büyükelçiliğinden "9 milyon İngiliz emekçisinin temsilcisi olarak Kutlu ve Sargın'ın derhal serbest bırakılmasını" istedi. Öte yandan İngiliz siyasi partileri ile çok sayıda aydın'ın Kutlu ve Sargın'ın tutuklulularını protesto ettikleri bildirildi.

İSVİÇRE PARLEMENTOSUNDA KAMPANYA

İsviçre Federal Parlementosunda "Kutlu ve Sargın'ın serbest bırakılmaları, Türkiye'de demokrasi ve insan haklarının yerleşmesi ve Kürt halkının üzerindeki baskıların durdurulması" doğrultusunda hazırlanan çağrı metinleri imzaya açıldı."Başbakan Yıldırım Akbulut Ankara/TÜRKİYE" başlığı altında hazırlanan metinler basına da dağıtıldı.

ULDE ANDERSON 'UN ÖZAL VE AKBULUT'A KINAMA TELGRAFI

İsveç Sol Parti Komünistleri ve İsveç Türkiye Dostları Derneği, Ulle Anderson kanalıyla Cumhurbaşkanı Özal ile Başbakan Yıldırım Akbulut'a bir kınama telgrafı çekti.141-142-163.maddelerin kaldırılması doğrultusunda imza kampanyasının sürdürüldüğü İsveç'den henüz ismi belirlenmeyen bir milletvekilinin de Kutlu ve Sargından duruşmasına geleceği bildirildi.

F.ALMANYADAKİ TBKP ÜYELERİ AÇLIK GREVİNE BAŞLIYOR

Federal Almanya Cumhuriyeti Rheinland-pfalz ve Hessen Eyaletindeki TBKP'li üyeler bugünden itibaren(25.4.1990) tarihinden itibaren beş gün sürecek bir açlık grevine başlıyorlar.Hessen Eyaletinin başkenti Wiesbaden şehrinde ve parlemento binası önünde başlatılacak açlık eylemi öncesi bir basın toplantısı düzenlenecek.Grev süresince 141-142-163.maddeler ile Kutlu ve Sargın'ın serbest bırakılmaları konusunda kamuoyu oluşturulacak.

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

İNGİLTERE'DE ÇOCUKLARIN "AÇLIK GREVİ"

(LONDRA)- Londra'da yaşama Türkiye'li çocuklar dün Türkiye Büyükelçiliği önünde ilgiyle karşılanan bir gösteri yaptı.

TDKP liderleri Kutlu/Sargın'ın serbest bırakılmasını isteyen çocuklar Londra'daki Türkiye büyükelçiliği önüne dek yürüyerek, Cumhurbaşkanı'na verilmek üzere hazırladıkları mektubu elçilik görevlilerine verdiler.

Öte yandan Türkiye'li çocuklar,23.Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nda Kutlu/Sargın'a destek olmak üzere 1 gün yemek yemeyerek "açlık grevi" yaptılar.

+Nafiz Bostancı "açlık grevi"ni sürdürüyor.Londra'da Türkiye'lilerin yoğun olarak yaşadığı Hackney'de,Belediye Meclis Üyeleri açlık grevindeki Nafiz Bostancı'yı ziyaret ettiler.Ziyaretleri sırasında,sürmekte olan "açlık grevini kendilerinin devralmak istediklerini" de bildirdiler.

+ TDKP Üyesi Güner Dursun' da Açlık grevi'ne başladı.

+ İngiltere'deki açlık grevini ziyaret eden Hackney Belediye Meclis Üyesi Cam Matherson da açlık grevine başladı.Belediye Meclisi'nin Güney Afrika müslüman azınlık kökenli üyesi Matherson;"eğer gerekenler yapılmazsa,Kutlu/Sargın'ın durumu aynen Mandela'nın durumuna döner" dedi.

+İSVEÇ'de açlık grevleri 26.Nisan'da başlıyor.Kutlu/Sargın Dayanışma Komitesi yaptığı açıklamada,"Haydar Kutlu ve Nihat Sargın'ın insan haklarına saygılı,barışçı,laik,Kürt Halkının varlığının ve özgürlüğünün tanındığı demokratik bir Türkiye için başlattıkları mücadeleye katılmayı bir yurttaşlık görevi sayıyor ve 26.Nisan günü Stockholm Sergelstorg ve Göteborg Brunsparken'de bu amaçla "açlık grevi"ne başlıyoruz."denildi.

+BURSA'da,"141-142 ve 163.maddelerin derhal kaldırılması,Ölüm Orucu'nda bulunan Kutlu/Sargın'ın serbest bırakılması,Güneydoğu'da"terörle mücadele gerekçesiyle" çıkartılan 413.sayılı Kanun Hükmünde Kararname, 2935 sayılı yasa ve 285 sayılı K.H.K.lerin getirdiği hükümlerin,ülkede demokrasiyi yok etmeye yönelik hükümler olduğunu açıklıyor,derhal uygulamadan kalkmasını talep ediyoruz" şeklindeki bir "Açık Mektup" 150'ye yakın etkin kişinin imzasıyla yayınlandı.

+BURSA'da,ÇHD Şube başkanı gazeteci-yazar Yılmaz Akkılıç,bursa İHD başkanı Av.Şükrü Akmansoy,SHP eski İl başkanı Kemal Ekinci,TMMOB Koord. başkanı Mustafa Özçelik,Tek-Gıda-İş Sendikası şube başkanı Mahmut Kanbal,Baro yönetim kur.üyesi Av.Münir Lerçin,Tabipler Odası Başkanı Prof.Dr.Rahmi Birican'ın katılımıyla düzenlenen toplantıda,Kutlu/Sargın Dayanışma Komitesi kurulması kararlaştırıldı.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

SU BASIM 90 1 5161179TEL No.90-1-5161179 Jan. 2,87 2:01 24.04. 90 10:29

Cumhuriyet
24. Nisan 1990

ANKARA NOTLARI

MUSTAFA EKMEKÇİ

Su İle Sabun...

Dışişleri Bakanı Ali Bozer'in, 141, 142, 163'ün kaldırılması konusunda, "olumsuz" tutum içinde bulunması nasıl da şaşırtıcıdır. Yıllardır, Avrupa Topluluğu ülkelerinin kapısını aşındıran Ali Bozer'in, konunun önemini hiç anlamamış olması, uslara durgunluk verecek niteliktedir. Adamlar ne diyor. Ali Bozer ne diyor? Bozer, 21 nisan cumartesi günkü Milliyet'te Nilüfer Yalçın'a verdiği demeçte, 141, 142, 163'e hiç mi hiç değinmiyor da bir yerde şöyle diyor: "... İnsan hakları başkadır, bir ülkenin bütünlüğüne ve bölünmezliğine karşı girişilen terörizm başkadır. Dünyadaki oluşumlar sürerken ve barışın tesisi için insan haklarına saygı gösterilmesi vurgulanırkon Avrupa ülkeleri dahil, bütün ülkelerin terörizm olaylarına karşı ilgisiz kalmamaları gerekir. İnsan hakları başka, ülke bütünlüğüne yönelik terör hareketleri başkadır. Bu itibarla AGİK süreci de dahil, uluslararası platformlarda insan haklarına saygı ele alınırken, terörizmle mücadeleye aynı ve önemli bir yer verilmelidir... Ali Bozer'in suya sabuna dokunmaz gibi görünen konuşmasında dolambaçlı da olsa 141,142, 163'ün kaldırılmasını dışlar görünmesi, büyük bir şanssızlıktır. Bir dışişleri bakanı, açık apaçık olmak zorundadır.

141, 142 ile 163. maddelerin, Bakanlar Kurulu'nun son toplantısında tartışılması sırasında gözlenen olaylar, kimlerin hangi tutum içinde olduğunu da sergiliyordu. Yiğidi öldür, hakkını yeme!" derler; Adalet Bakanı Oltan Sungurlu'nun, gerek 141, 142, 163'le ilgili tasarının ilkelerini hazırlayıp getirmesi, gerekse Bakanlar Kurulu'ndaki konuşması olumluydu. Sungurlu, bu maddelerin eskidiğini, toplumun gerisinde kaldığını da söyledi. Vehbi Dinçerler'le, Şafa Giray, Bakanlar Kurulu'nda, tüm maddelerin kalkmasına karşı bir tutum içindeydiler. Bir ara, Bakanlar Kurulu toplantısını terk edip dışarı çıktılar. Bağırıp çağırıyorlardı. Ali Bozer, tam yan çizer durumda mıydı? Bu soruna hiç mi hiç sahip çıkmadı. Ama Dinçerler'le, Giray toplantıyı terk etmeselerdi, belki de geçtiğimiz çarşamba günü 141, 142, 163. maddelerle ilgili değişiklikler Bakanlar Kurulu'ndan geçecekti. Kavgalar çıkınca, Yıldırım Akbulut 4.5 saat süren toplantıyı bayram ertesine bıraktı. Kâmran İnan'la, Mehmet Keçeciler'in maddelerin kalkmasından ya da değiştirilmesinden yana olmaları ilginçti. Keçeciler, "Avrupa standartlarına uymamız ve elbisemizi o kalıplara göre diktirmemiz lazım" diyordu. Kültür Bakanı Namık Kemal Zeybek'le, Devlet Bakanı Işın Çelebi, tasarı ilkelerinin gelmesi için çok bastırdılar. Turizm Bakanı İlhan Aküzüm ile Devlet Bakanı Mustafa Taşar, 163'e karşı çıktılar. 141, 142. tasarı ilkeleri, "şiddet" öğesini getiriyor, "Komünist Partisi" adıyla parti kurmayı yasaklıyordu. Bir de en az 7-8 yıl olan hapis cezaları, 6-7 ay dolayına indiriliyordu. Başbakan Akbulut, biraz da kavgaları önlemek için bakanların konuyu bayramda düşünmelerini, bayram ertesi konuyu yeni baştan ele alacaklarını belirterek, toplantıyı erteledi.

Haydar Kutlu'yla, Nihat Sargın'ın "ölüm orucu"nu ertelemeleri için Aziz Nesin, Cahit Talas, Akın Birdal'dan oluşan üç kişilik kurulun cezaevindeki girişimleri de kanımca olumluydu. Aziz Nesin, cezaevine girebilmek için Adalet Bakanı Oltan Sungurlu'dan izin istediğinde, Varlık Özmenek'le benim de adlarımızı vermişti. Sungurlu, "Ekmekçi gazeteci, olmaz. Varlık Özmenek de olmaz!" dedi. Üçü gittiler, görüştüler. Aziz Nesin, Cahit Talas, Akın Birdal vardıklarında, orada kendilerini Ankara C. Başsavcısı Akın Öncül'ü de bekler buldular. Akın Öncül onlara, 141,142, 163'le ilgili tasarının, o gün tüm bakanlara dağıtılacağını söyledi. Öncül'e.

— Bunu gelin, siz söyleyin! dediler. O da durumu Kutlu'yla, Sargın'a söyledi.

Aziz Nesin, Haydar Kutlu'yla Nihat Sargın'a özetle şöyle dedi:

—...Siz haklısınız, her şeyi denediniz. Sizleri destekliyoruz. Daha geniş ve büyük bir eylem olması için bunun ertelenmesini diliyoruz. Bir ay, iki ay, süresini siz kararlaştırın. Bugün 141,142'nin kötülüğünü herkes söylüyor. Bu maddeler kalkmasa da sizler cezaevinden çıkmalısınız. Çünkü tutuklu kalmanız için hiçbir neden yoktur. Bu olay, tarihe siyasal bir cinayet olarak geçebilir. Vazgeçin demiyoruz. Erteleyin diyoruz...

Haydar Kutlu'yla, Nihat Sargın'a kimileri de eylemlerini, ölüm orucunu sürdürmeleri önerisinde bulunuyordu. Aziz Nesin, bu görüşlere katılmadığını Kutlu'yla Sargın'a söyledi...

Af örgütü

(Başlarafı 1. Sayfada)

Uluslararası Af Örgütü'nün İngiltere şubesi Başbakan Thatcher'a, Türkiye'de işkence, uluslararası standartlara uymayan yargılama yöntemleri ve insanların fikir suçlarından ötürü hapsedilmeleri gibi uygulamalara ilişkin sık sık haberler geldiğini bildirdi.

Basına bir kopyası dağıtılan mektupta, Af Örgütü özellikle fikir suçlularının hapsedilmelerinden kaygı duyduğunu belirtti.

Af Örgütü bu bağlamda Başbakan Thatcher'ın dikkatini özellikle iki olaya çekti. Örgüt, sosyolog ve yazar **İsmail Beşikçi**'nin Türkiye'deki Kürtler hakkındaki yazılarından dolayı üç kez cezaevine atıldığını, bildirdi.

Uluslararası Af Örgütü cezaevindeki fikir suçlularına ilişkin ikinci örnek olarak da 1987 kasımından bu yana cezaevinde Nihat Sargın ve Haydar Kutlu'yu gösterdi.

İngiltere İşçi Sendikaları Konfederasyonu Başkanı Norman Willis, Türkiye'nin Londra Büyükelçiliği'ne bir mektup göndererek Kutlu ve Sargın'ın hemen serbest bırakılmasını istedi. Willis'in mektubunda açlık grevini sürdüren iki liderin eylemlerinin trajik bir sonla noktalanmaması için hemen harekete geçilmesini istediği bildirildi. Londra'nın Hackney bölgesi belediye meclis üyeleri **Cam Matheson, Hajre Khote, Linda Hibberd** de Türkiye'ye gönderdikleri mektupta cezaevlerinde çok sayıda politik tutuklunun bulunmasını kaygıyla izlediklerini belirterek **"Demokratik haklar için mücadelede yaşamını yitirenler olursa, dünya kamuoyu önünde bunun sorumlusu hükümetten başkası olmayacaktır"** dediler.

TÜRK TARİH KURUMU TÜSTAV SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA MERKEZİ

Cumhuriyet. 24. Nisan. 1990 (II.)

'Dayanışma'da 60 gözaltı

(Baştarafı 1. Sayfada)

Parkı'na gelen ve çocuklarıyla **"141, 142 ve 163'e hayır", "Kutlu ve Sargın'ı yaşatacağız"** yazılı uçurtmaları uçuran bir grup polis tarafından dağıtıldı. Güvenlik görevlileri çocukların ellerinden uçurtmaları toplayarak kırdılar. Olay sırasında üç kişi de gözaltına alındı.

Açlık grevindekilerle dayanışma amacıyla Kartal'dan Laleli'ye **"motorize yürüyüş"** yapan kalabalık gruptan da polis 60'a yakın kişiyi gözaltına aldı. Yunanistan'da yayımlanan Rizospastis Gazetesi de Kutlu ve Sargın'la dayanışma amacıyla Türkiye'ye gönderilen teleks mesajlarının büyük sayılara ulaşması üzerine Başbakanlığın ve Adalet Bakanlığı'nın telekslerini Yunanistan'a kapattığını öne sürdü.

Dün saat 14.00'te kalabalık bir TBKP'li grubu yanlarında çocuklarıyla birlikte Sultanahmet Parkı'na geldiler. Çok sayıda çocuk ellerinde balonlarla dolaşıp üzerinde, **"Kutlu-Sargın'a özgürlük", "141, 142 ve 163'e hayır"** ve **"Kutlu ve Sargın'ı yaşatacağız"** yazılı uçurtmaları uçurdular. Ayrıca üzerinde, **"Şekeri, sütü ve Sargın amcayı seviyorum", "Bir şey yap ölmesinler", "Şeker, süt, demokrasi"** yazıları bulunan toplarla oynadılar.

Bir süre sonra Eminönü Emniyet Amirliği'ne bağlı ekipler, parkta çocuklarıyla oynayan gruba seslenerek dağılmalarını söylediler.

Gruptan bazılarının gitmeyeceklerini belirtmesi üzerine, Yeni Kuşak Dergisi Genel Yayın Yönetmeni **Bilal Özdemir, Mehmet Koç** ve **Ahmet Bekçi**, tartaklanarak ekip otolarına bindirildi. Ekip otolarında da tartaklanan 3 kişinin siyasi şubeye götürüldükleri öğrenildi. Olay sırasında çocukların çok korktukları ve ağladıkları dikkat çekti. Güvenlik görevlileri kalabalık dağılırken çocukların ellerindeki uçurtmaları toplayarak kırdılar.

İstanbul'daki Sosyalist Parti il binasında yapılan açlık grevini desteklemek amacıyla 30'a yakın araçla Kartal'dan Laleli'ye giden bir grubun önü polis tarafından kesildi. Araçtan indirilenlerden içlerinde bazı sendikacı ve avukatların da bulunduğu 60'a yakın kişi polis tarafından gözaltına alındı. TBKP sözcüsü **Yalçın Ergündoğan** yaptığı açıklamada Sultanahmet'te ve Laleli'de meydana gelen olaylarda polisin tavrını kınayarak gözaltındakilerin serbest bırakılmalarını istedi. Sosyalist Parti İstanbul İl Başkanı **Mustafa Birçek** de **"Çocuk bayramında çocuklara saldırılmasını"** kınadı.

Kutlu ve Sargın'la dün bir görüşme yapan Avukat **Rasim Öz**, Kutlu'nun dün cezaevinde doktor tarafından muayene edildiğini, tansiyonunun düşük çıktığını, Nihat Sargın'ın da yaşı nedeniyle zayıf düştüğünü ve birisi koluna girmeden yürümede güçlük çektiğini söyledi.

Adımlar Haber Merkezi'nden verilen bilgide Yunanistan'da yayımlanan Rizospastis Gazetesinde önceki gün Kutlu ve Sargın için Türkiye'ye gönderilmek istenen mesajların büyük sayılara ulaşması üzerine Başbakanlığın ve Adalet Bakanlığı'nın telekslerini bu ülkeye kapattığı öne sürüldü. Posta görevlileri ve teleks teknisyenleri protesto mesajını göndermek isteyen çok sayıda kişinin talebinin karşılanamaması üzerine bağlı oldukları bakanlığa başvurduklarını da saydı.

Bu arada Bursa, Bodrum, İzmir, Muğla, Salihli, Yatağan, Dalaman ve Kocaeli'nde açlık grevlerinin sürdüğü bildirildi. Kocaeli'nde açlık grevinde bulunanları SHP Kocaeli Milletvekili **Ömer Türkşakul**, İzmit Belediye Başkan Yardımcısı ile Sosyalist Parti Genel Başkanı Ferit İlsever ziyaret ederek dayanışmada bulundu.

PEN Yazarlar Derneği ve Türkiye Yazarlar Sendikası, **Nihat Sargın** ve **Haydar Kutlu** için ortak bir açıklama yaptılar.

PEN Yazarlar Derneği Genel Başkanı **Yaşar Kemal**, **"Biz bir Afrika ülkesi değiliz. Asırlık Türkiye, halen demokrasi savaşı veriyor. 141, 142 ve 163. maddeler yürürlükte olduğu sürece demokrasiden söz edilemez. Ancak demokrasi yalancılığı yapılabilir. Biz demokrasi düşü görüyoruz. Kendi ayağıyla ülkelerine dönen insanları tutuklamak kabul edilemez bir tutum. Kendimizi belki kandırabiliriz, ancak iletişim çağında başka insanların kandıramayız. Türkiye'nin demokrasiye geçmesi hayat memat meselesidir. Kutlu ve Sargın'ın mücadelesi demokrasi için olduğu kadar ülke için de bir mücadeledir"** dedi.

Türkiye Yazarlar Sendikası Genel Başkanı **Oktay Akbal** ise şunları söyledi: **"Tuhaf bir durum yaşanıyor. İşbaşında bulunanlar demokrasiye uzak olan kimseler. Oysa bilim, sanat ve kültür alanında dünya ölçülerinde başarılı, demokrasi mücadelesi veren insanlarımız var. Yönetim kadrolarında böyle insanları göremiyorum. Dünyaya karşı gülünç duruma düştüğümüz bu uygulamaya karşı çıkan muhalefet ne yazık ki oluşturulamıyor. Bu mücadele kültürlü aydın ve yazar çevresine kalmış durumda."**

TÜRKİYE İŞÇİ ARŞİVİ VE ARAŞTIRMA VAKFI

SU BASIN 90 1 5161179TEL No.90-1-5161179 Jan. 2,87 2:05 24.04. 90 10:33

TURİZMCİ HOLDİNG

İnsan haklarına bakış

SON haftalarda, ramazan nedeniyle politik ve ekonomik toplantılar "iftar" saatlerine kaydırılırken Net Holding Yönetim Kurulu Başkanı **Besim Tibuk** daha "laik" davrandı. Tibuk, ekonomi ve turizmle ilgilenen gazetecilerle sabah kahvaltısında birlikte olmayı seçti. Ramazanın son cumasında Ramada Oteli'nde düzenlenen kahvaltılı toplantı, turizm ve ekonomi ağırlıklıydı. Toplantıya holding yönetim kurulu başkan yardımcısı **Barlas Küntay**'ın yanı sıra holdinge bağlı şirketlerin bazı yöneticileri de katıldı.

Türkiye'nin tanıtımında büyük eksiklikler olduğunu söyleyen Tibuk, **"Türkiye imajı"nın da bir türlü düzeltilememesinden yakındı. Türkiye'nin insan**

Besim Tibuk

haklarına karşı daha duyarlı olması gerektiğini vurgulayan Tibuk, Haydar Kutlu ile Nihat Sargın'ı örnek gösterirken şöyle konuştu: **"Kutlu ile Sargın, anlamsız bir biçimde aylardır cezaevindeler. Türkiye, geçerliliği kalmamış ideolojileri savunan bu iki yaşlı insandan mı korkuyor ki hâlâ tutuklular. Biraz casus romanlarına benzeyecek ama galiba Ankara'da aleyhimize çalışan ajanlar çok başarılı."**

Türkiye'nin çevre konusunda da daha duyarlı davranması gerektiğini söyleyen Tibuk, Net Holding'in **"maddi ve manevi"** olarak **"Yeşiller Partisi"**ni desteklediğini söyledi. Holding çalışanlarının aktif olarak politika ile ilgilenmeleri konusunda bir kısıtlama getirmediklerini söyleyen Tibuk, **"Ama ilgilendikleri parti iktidarda olursa daha iyi olur"** dedi.

İLGİNÇ BİR İMZA GÜNÜ

Abdurrahman Dilipak sadece kitap imzalamadı, 141, 142 ve 163'e hayır mesajları da verdi. (Fotoğraf: Uğur Saner)

Dilipak'ın mesajları

SULTANAHMET Camii'nin avlusunda açılan Dini Yayınlar Fuarı'nda dün sağcı ve dinci yazarların önde gelen isimlerinden **Abdurrahman Dilipak** kitaplarını imzaladı. Kitapları imzalarken her kitaba ayrı bir siyasi mesaj ve düşünce yazdı. İşte Dilipak'ın kitaplara yazdığı mesajlardan bazıları:

"— Ne 12 Eylül'e
Ne Evren'e
Ne T.Ö'ye alışamadım
163-142-141'e de
Ya siz
O halde!"

— "İnsanca, barış içinde, özgür ve mutlu bir gelecek için,
24 Ocağa,
12 Eylül'e,
Evren'e, Özal'a
Zam, zulüm, sömürü, işkence
163-142-141'e hayır!"

— "Yarın 23 Nisan
Bir garip oluyor insan!"

— "Terörist kim?
Filistinliler mi?
O halde yaşasın
Evren'in Barış Ödülü"

— "Yeni bir dünya kurulurken, bacaları önemli sorumluluklar düşüyor. Yarın sizin eseriniz olacak. Her kadın bir anadır. Ana ise sadece çocuk değil, toplumu doğurur."

— "Haksızlıklara, Evren'in ödülüne, T.Ö'nün olağanüstü yetkilerine 163-142-141'e hayır diyelim!"

— "Evreri barış meleği ise ben bir teröristolabilirim!"

— "Zulmü destekleyenler de zalim olur. Hele zalimi ödüllendirenler."

— "1991 Barış Ödülü'nün Saddam'a ya da Esat'a verilmesine ne dersiniz?

Cumhuriyet - 24-Nisan-1990 (Salı)

TÜRKİYE SOSYALİST PARTİSİ ARŞİVİ

Özal "141, 142 ve 163 bayramdan sonra ele alınacak" dedi

ÖZAL'DAN YABANCI GAZETECİLERE TEMİNAT:

"Bayramdan sonra 141, 142 ve 163 ele alınacak"

Nuriye AKMAN /ANKARA, (Hürriyet)

CUMHURBAŞKANI Turgut Özal, Türk Ceza Yasası'nın fikir suçlarını kapsayan 141, 142 ve 163'üncü maddelerine bayramdan sonra hükümetin kesin şeklini vereceğini bildirdi. Cumhurbaşkanı **Turgut Özal**, dün 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı dolayısıyla yabancı gazetecileri kabul etti. Hürriyet'in, konuk basın mensuplarından edindiği bilgiye göre, Özal, Türkiye tarihinden örnekler verdiği konuşmasında, yabancı basın mensuplarına, 141,142 ve 163'üncü maddeler üzerinde hükümetin çalışmalarını sürdürdüğünü ve bayramdan sonra kesin şekline kavuşturacağını bildirdi. Özal, **"Bu konu hükümetin yetkisindedir. Bayramdan sonra da kesin şekline kavuşacak. Ama ben fikir hürriyeti taraftarıyım. Fikre baskı yapamazsınız. Hem aşırı dindar akımlar hem de komünizm üzerine fazla baskılar yaparsanız bu kez fanatizm ortaya çıkar"** dedi.

Cumhurbaşkanı Özal, bu soru üzerine Türkiye'de genel anlamda bir dini uyanışın gözlendiğini, bu durumun diğer İslam ülkelerinde olduğu gibi, demokratikleşme sürecine giren doğu bloku ülkelerinde de görüldüğünü anlattı. [illegible] dinin gereklerini yerine getirmeleri için özgür bırakmak gerektiğini savunan Özal, **"Bu, faaliyetlerini gizli gizli yapmalarından daha az tehlikeli olur"** dedi. Özal, şöyle devam etti:

"İslamın bir orta yol dini olduğunu hatırlatmak isterim. Batı, Türkiye'deki İslami uyanışın fakir halk topluluklarının bulunduğu bazı az gelişmiş İslam ülkelerindeki gibi aşırılığa yönelmesinden endişe duyuyor. Ancak diğer İslam ülkelerinden çok daha gelişmiş bir ülke olan Türkiye'de böyle bir ortam yoktur. Bence aşırı sol için de dini görüşü savunanlar için de yapılacak en iyi şey serbestliktir."

AT'YE 1995'DE GİRERİZ

Cumhurbaşkanı Özal, Türkiye'nin AT üyeliği için en gerçekçi tahminin Avrupa iç pazarının kurulmasından sonra 1995 olduğunu söyledi. Yabancı basın mensuplarıyla sohbetinde **"Kürt"** sorununa da değinen Özal, **"Kürtler [illegible] değil, Türkiye'nin ayrılmaz bir parçası"** dedi. Özal, kürtlerin yaşadıkları yerlerin Anadolu'nun diğer bölgelerindeki olanaklara kavuşturulduğunda, **"Uyum"** sorunlarının sağlanacağına olan inancını anlattı. Özal, **"Kemalizmin amacı da ortak dili olan tek bir millet yaratmaktı"** dedi.

ESKİ KAÇAKÇILAR İHRACATÇI OLDU

Cumhurbaşkanı Özal, bir Sovyet gazetecinin Sovyetler Birliği'ndeki yeniden yapılanma hareketlerine ilişkin görüşlerini sorması üzerine, **"Şu anda ülkenizin karaborsasındaki tüccarlar, Sovyetler'in ilk ihracatçıları olacak"** tahmininde bulundu. Özal, ANAP iktidarının aldığı ekonomik önlemlerden örnekler vererek, **"Bizde de bir zamanlar sigara kaçakçıları vardı. Yasağı kaldırdık. Bu kişiler şimdi ihracatçı oldu"** dedi.

MORDİO: "ÖZAL İNANDIRICI"

İtalyan gazeteci **Mario Mordio**, Cumhurbaşkanı Özal'ın kabulü hakkında Hürriyet'in sorularını cevaplandırdı. Önceki gün DYP Genel Başkanı **Süleyman Demirel**'le görüşen Mordio, DYP lideri için **"Saf kan bir politikacı"** nitelemesinde bulundu. Mordio, Demirel'den sonra Özal'la tanışmalarını hatırlatarak, **"Özal bize, söylenenin aksine daha inandırıcı, daha sakin ve daha pragmatik geldi"** dedi.

ÖZAL: ENFLASYON TAHMİNİNİ YÜKSELTTİ

Daha önce, **"Bu yıl enflasyon yüzde 30 olur"** tahmini yapan Cumhurbaşkanı, dün yabancı gazetecilere ise, **"Enflasyon yüzde 35-40 seviyesinde olur"** dedi. Özal, daha önce Ankara Ticaret Odası yöneticilerini kabulünde enflasyon oranı için **"Bu yıl yüzde 30 olur"** tahmininde bulunmuştu.

Hürriyet - (24 Nisan 1990 Salı)

Kutlu ve Sargın'a açlık greviyle destek sürüyor

TÜRKİYE Birleşik Komünist Partisi liderleri **Nihat Sargın** ve **Haydar Kutlu**'nun 18 gündür sürdürdüğü açlık grevini desteklemek amacıyla Diyarbakır, Adana ve İzmit'te başlatılan açlık grevi üçüncü gününe girerken, dün de Eskişehir'de 35 kişi SP İl Binası'nda açlık grevine başladı.

Adımlar Dergisi Diyarbakır Bürosu'nda, üç gün önce başlatılan ve 50 kişinin katıldığı süresiz açlık grevinin, bayramda da devam edeceği belirtildi.

SP Kocaeli İl Binası'nda, 30 kişiyle başlatılan açlık grevi, dönüşümlü olarak devam ederken, dün greve katılanların sayısı 38'e yükseldi. **Haydar Kutlu** ve **Nihat Sargın**'ın salıverilmesini, ayrıca 141, 142 ve 163'üncü maddelerin kaldırılmasını isteyen grevciler, amaca ulaşıncaya kadar eylemlerini sürdüreceklerini söylediler.

Adana'da da, İnönü Caddesi'ndeki Adımlar Dergisi Bürosu'nda üç gün önce açlık grevine başlayan ve aralarında üniversite öğrencileri, İnsan Hakları Derneği üyeleri ve TBKP üyelerinin de bulunduğu 70 kişi, eylemlerini gruplar halinde gerçekleştiriyor.

100 KİŞİ GÖZALTINDA

Anayasa'nın 141, 142 ve 163'üncü maddelerinin kaldırılması için ölüm orucunda bulunan **Haydar Kutlu** ve **Nihat Sargın**'ı desteklemek amacıyla açlık grevi yapan, Sosyalist Parti'lileri ziyarete giden 100'e yakın yasadışı TBKP'li Lalelide polis tarafından gözaltına alındı.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH VAKFI

ÇOCUKLAR DEVREDE- Haydar Kutlu ve Nihat Sargın için Sultanahmet'te gösteri yapan TBKP'liler üzerlerinde iki liderin lehine sloganlar yazılı balon ve uçurtmaları çocuklarına vererek gösteriye kattılar.

SU BASIM 90 1 5161179TEL No.90-1-5161179 Jan. 2,87 2:07 24.04. 90 10:35

Zonguldak'ta Kutlu- Sargın için kampanya

Bülent ALTUNBAŞ

ZONGULDAK- Türkiye Birleşik Komünist Partisi (TBKP) liderleri Haydar Kutlu ve Nihat Sargın için Zonguldak'ta imza kampanyası açıldı. Kutlu ve Sargın'ın serbest bırakılması için açılan kampanyaya her görüşten yüzlerce vatandaş katıldı.

Tahliye edilmemelerini protesto için açlık grevine başlayan iki lider, eylemde 18'inci günü tamamladılar. Kutlu ve Sargın'ın sağlık durumlarının ciddi olduğu bildirildi.

Türkiye genelinde sürdürdükleri imza kampanyası nedeniyle Zonguldak'a da gelen komünistler, "Buradaki kampanyamız 3 gün sürecek" dediler. Kampanyanın büyük ilgi gördüğünü söyleyen komünistler, **"Vatandaş dilekçemizin altına imzasını koyarak bu haksızlığa son verilmesini istediğini açıkça ortaya koydu"** diye konuştular.

Zonguldak'ın en işlek caddesi olan Gazipaşa'da Defterdarlık binası önüne bir masa konularak başlatılan eylem sırasında polis herhangi bir müdahalede bulunmadı. TBKP'liler hedeflerinin 15-20 bin imza toplamak olduğunu söylediler.

İST. Baskısı

Zonguldak'ta Kutlu ve Sargın için kampanya

■ Açlık grevinde 18'inci günü tamamlayan Komünist Partisi liderleri Haydar Kutlu ve Nihat Sargın için Zonguldak'ın en işlek caddesinde imza kampanyası başlatıldı. Kutlu ve Sargın'ın serbest bırakılmasını isteyen her görüşteki vatandaş imza verirken polis kampanyacılara müdahalede bulunmadı. ● (Bülent ALTUNBAŞ'ın haberi 11. sayfada)

Zonguldak'ta Kutlu ve Sargın için kampanya

Bülent ALTUNBAŞ

ZONGULDAK- Türkiye Birleşik Komünist Partisi (TBKP) liderleri **Haydar Kutlu** ve **Nihat Sargın** için **Zonguldak**'ta imza kampanyası açıldı. Kutlu ve Sargın'ın serbest bırakılması için açılan kampanyaya her görüşten yüzlerce vatandaş katıldı.

Tahliye edilmemelerini protesto için açlık grevine başlayan iki lider, eylemde 18'inci günü tamamladılar. **Kutlu ve Sargın**'ın sağlık durumlarının ciddi olduğu bildirildi.

Türkiye genelinde sürdürdükleri imza kampanyası nedeniyle Zonguldak'a da gelen komünistler, "Buradaki kampanyamız 3 gün sürecek" dediler. Kampanyanın büyük ilgi gördüğünü söyleyen komünistler **"Vatandaş dilekçemizin altına imzasını koyarak bu haksızlığa son verilmesini istediğini açıkça ortaya koydu"** diye konuştular.

Zonguldak'ın en işlek caddesi olan **Gazipaşa**'da Defterdarlık binası önüne bir masa konularak başlatılan eylem sırasında polis herhangi bir müdahalede bulunmadı. **TBKP**'liler hedeflerinin 15-20 bin imza toplamak olduğunu söylediler.

Sabah
24 Nisan
Salı

(Anadolu Baskısı)

TÜRKİYE SOSYAL BİLİMLER ARAŞTIRMA VAKFI

SU BASIN 90 1 5161179TEL No.90-1-5161179 Jan. 2,87 2:10 24.04. 90 10:38

• MİNİKLERİN DESTEĞİ

Sultanahmet Meydanı'nda dün saat 14.00'te ellerinde balon ve uçurtmalar ile üzerinde **"141-142'ye hayır"** yazan toplar olan bir grup çocuk çevredekilerin dikkatini çekti. 23 Nisan Bayramı'nı kutladıkları ve ölüm orucunda olan TBKP liderleri **"Kutlu ile Sargın'ı"** desteklediklerini söyleyen çocukların aileleri gösteriye başlarken polis ekipleri de olay yerine geldi. Polisin **"Eyleminiz yasadışıdır"** uyarısına rağmen balonları havaya uçuran çocuklar üzerinde **"Kutlu-Sargın'a özgürlük"** yazan uçurtmaları da gökyüzüne saldılar. Küçük çocuklar yaptıklarının bilincinde olmadan eğlenirken, aileler ile polisin tartışması giderek itişip kakışmaya dönüştü. Bu sırada olay yerine gelen Çevik Kuvvet görevlileri yetkililerin emriyle kalabalığı zaman zaman coplayarak dağıtmaya başladı. Çeşitli yönlere dağılan çocuklar ve aileleri daha sonra Çemberlitaş'ta toplanıp kaldırımdan bir süre yürüdüler. Olaylar sırasında gösterici grubun **"Kutlu'ya, Sargın'a özgürlük"** şeklinde sloganlar attığı görüldü. Polis olaylarda öncülük ettiği gerekçesiyle **Mehmet Bekçi** ve **Ahmet Koç** adlı iki kişiyi gözaltına aldı.

• 100 GÖZALTI

Adımlar Dergisi Anadolu yakası temsilcileri ve Sosyalist Parti üyelerinden oluşan yaklaşık 300 kişilik bir grup **"Haydar Kutlu ve Nihat Sargın'ın ölüm orucu eylemlerini desteklemek"** amacıyla dün saat 17.00'de Sultanahmet Meydanı'nda bir basın açıklaması yapmak istediyse de polis müdahale etti. Gözaltına alınanlar Vatan Caddesi'ndeki Çevik Kuvvet Şube Müdürlüğü'ne götürüldü. Gözaltına alınanlar arasında **Ali Rıza Güngör** ve **Ali Kılıç** gibi Sosyalist Parti yöneticileri de bulunuyor.

Gözaltına alınanlar arasında bulunan Sosyalist Parti Genel Başkanı **Ali Kılıç**, gözaltına alınmalarının ardından yaptığı açıklamada, "Bizim amacımız, Kutlu ve Sargın'ın ölüm orucu eylemlerini desteklemek için bir basın açıklaması yapmaktı. Ancak polis bu hakkımızı kullanmamıza izin vermedi. Bu nedenle gözaltına alındık. Bu bir hak ihlalidir. Bu hak ihlalini protesto ediyoruz" dedi.

• TYS'NİN BASIN TOPLANTISI

Dün bir toplantısı düzenleyen **Türkiye Yazarlar Sendikası** Başkanı **Oktay Akbal**, **"Ben kendiliğinden teslim olan bir kimsenin 2.5 yıl hapiste tutulduğuna ilk kez şahit oluyorum"** şeklinde konuştu.

İstanbul Gazeteciler Cemiyeti Lokali'nde yapılan toplantıda konuşan Akbal, "Bu bir cinayettir. Bu cinayet bizim ülkemizin değil bütün insanlığın yüzkarasıdır. Bunların yaptıkları partilerini kurtarmanın dışında ülkenin onurunu kurtarma içindir. Bizim ülkemiz bu kadar aşağılanmaya ve küçük düşürülmeye layık değildir. Böyle bir cinayet yalnız bizim ülkemizi değil bütün insanlığı yaralar."

• İMZA KAMPANYASI

Bu arada İzmir'de bir grup genç, TBKP yöneticileri Haydar Kutlu ve Nihat Sargın'ın ölüm orucu eylemlerini desteklemek için bir imza kampanyası başlattı. Kampanya kapsamında toplanan imzalar, Cumhurbaşkanı Kenan Evren'e gönderilecek.

• SAĞLIK DURUMLARI

Öte yandan Avukat **Rasim Öz**, **Kutlu** ve **Sargın**'la, İstanbul Dayanışma Komitesi adına cezaevinde görüştü. Cezaevi Savcısı **İsmail Doğan Tekirsay**'ın odasında avukatları Öz'le başbaşe görüşen **Kutlu-Sargın**, verdikleri destek nedeniyle basına, muhalefet partilerine ve kamuoyuna teşekkür ettiler. Avukat Öz, **Kutlu-Sargın**'ın ANAP'tan, **"Bildiride belirttikleri nitelikte bir ışık"** gelmediği için açlık grevine devam edeceklerine söylediklerini de aktardı.

Kutlu'nun önceki gün cezaevinde doktor tarafından muayene edildiğini ve büyük tansiyonunun 9, küçük Tansiyonunun 4'e düştüğünü ifade eden Avukat **Rasim Öz**, **Nihat Sargın**'ın ise yaşı nedeniyle zayıf düştüğünü ve birisinin koluna girmeden yürümekte güçlük çektiğini ifade etti.

• LONDRA'DA DA

Öte yandan, dün bir grup Türk çocuğu, **Londra**'daki Türkiye Büyükelçiliği önünde toplanarak **Haydar Kutlu** ile **Nihat Sargın**'ın serbest bırakılmasını istediğini içeren bir mektubu Büyükelçiliğe verdi.

Halkevi tarafından düzenlenen eylemin dışında, İngiltere İşçi Sendikaları Konfederasyonu, Türkiye'nin Londra Büyükelçiliği'ne bir mektup göndererek **Kutlu** ile **Sargın**'ın serbest bırakılmasını istedi.

Yunanistan'daki üç büyük partiden 158 milletvekili de dün TBMM ve Türk hükümetine gönderdikleri bildiride, **Kutlu** ve **Sargın**'ın serbest bırakılmasını istediler.

KÖŞE

M. Ali Birand

AĞIZ TADIYLA BİR TATİL GEÇİRELİM...

AZGELİŞMİŞLİĞİ geride bırakmış ve sanayileşme aşamasına girmiş olan ülkeler arasında hiçbiri, bizdeki kadar uzun tatil yapmaz. Sanki her şeyimiz tamammış, ekonominin çarkları tüm gücüyle dönüyormuş, eğitim sistemi bir saat gibi çalışıyormuş gibi, ülkenin tümü 9 gün süreyle tatile girdi.

Bizim kafkınmamız da böyle olacak herhalde... Kimselerin yapamadığını biz yapacağız.

İyisi mi, bari tatilin **—kim yapabiliyorsa—** tadını çıkaralım.

Örneğin, **Kutlu-Sargın davası** komikliğini unutalım, son kararname ile ilgili olarak üst düzey yetkililerimizin söyledikleri **"pırlantaları"** duymazlıktan gelelim. Hande olayını bir süre için rafa kaldıralım ve kafamızı dinleyelim.

Şimdiden bayramınız kutlu olsun...

Cumhuriyet bekçisi gözünden nihayet

Milliyet
24 Nisan
Salı

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

SU BASII 90 1 5161179TEL No.90-1-5161179 Jan. 2,87 5:34 24.04. 90 14:02

Adalet Bakanı Oltan Sungurlu bir süre önce Nihat Sargın'ın eşine "**Konuyu görüşeceğiz ama gündemimiz dolu**" demişti. Ölüm orucu 18. gününe girerken gündemde ne olduğu belli oldu: "Sağ eylemcilere af tasarısı"...

Limon sayı 196
26 Nisan.

BİR MEMURE TAVLAYIP LİDERLERİN TATİL KRİPTOLARINI ELE GEÇİRDİK...

YILDIRIM AKBULUT
Bayram tatili için Termal'i tercih eden Y.Akbulut, otobüsten inmeyi unutunca dün gece Ankara'ya geri döndü... Bu sefer de yanlış şirketin otobüsüne binen Akbulut'un büyük bir ihtimalle İzmit ya da İstanbul'a gideceği sanılıyor. Kriptolara göre, kaplıcaya gitmesi gereken Akbulut'u, Haliç'te yüzerken görmek mümkün...

ERDAL İNÖNÜ:
Tatilini Güneydoğu'daki gelişmeleri yakından izlemek için Cizre'de geçirecek olan SHP lideri, bir grup partiliyle birlikte, papatya toplayacak, yaban bitkilerinin kurumuş yapraklarını ayıklayacak, yeni fideler dikecek, yavru serçelere uçmayı öğretecek ve arı kovanlarından bal alan Ayı Iara bu işin ne denli yanlış ve esef verici olduğunu anlatacak. Temiz havada partili milletvekilleriyle birlikte transandantal meditasyon da yapacak olan İnönü, tatilinin bir-iki gününde de KUTLU ve SARGIN için dözyazı dökecek...

SÜLEYMAN DEMİREL:
Bu Bayramda da tatil yapmayacak olan Demirel çalışmalarına İstanbul'da devam edicek. İstanbul'luların sözünde Ömerli Barajı'na atılan su seviyesini 4 cm yükseltecek olan Demirel, su sorununu çözdükten sonra, 2. Boğaz Köprüsü'nde zıplayarak ne kadar kalabalık yapıldığını kanıtlayacak. Sultanahmet'te bir de miting yapacak olan Demirel, turistleri erken seçim konusunda ikna etmeye çalışacak.

Kem Ken.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

POLİS DAĞITTI- TBKP liderleri için uçurtma ve balon uçurmayı planlayan göstericileri polis coplarla dağıttı. Sultanahmet'teki olaylı günde üç kişi gözaltına alındı.

TBKP liderlerine destek yürüyüşü dağıtıldı, çok sayıda kişi gözaltında

Uçurtmalı-balonlu gösteriye polisten coplu karşılık

Hüseyin Can Erol Candabak

İSTANBUL, (Güneş)- Ölüm orucunda 18'inci günlerini dolduran Türkiye Birleşik Komünist Partisi (TBKP) yöneticileri **Haydar Kutlu** ve **Nihat Sargın**'a destek vermek amacıyla TBKP İstanbul il yöneticileri tarafından Sultanahmet Meydanı'nda düzenlenen uçurtmalı balonlu çocuklu şenlik ve Sosyalist Parti İstanbul İl Merkezi'nde açlık grevinde bulunan 90 kişiye destek vermek için Kartal'dan yola çıkan TBKP'liler, polis tarafından coplarla dağıtıldı.

Sultanahmet Meydanı'ndaki şenlikten üç kişi, Laleli'de meydana gelen olayda da çok sayıda kişi gözaltına alındı.

Sultanahmet'te dün saat 14.00 sıralarında toplanan TBKP'liler, çocuklara balonları dağıttılar. Üzerinde **"Kutlu-Sargın-Beşikçi amca özgür olsun"**, **"Ben şekeri, sütü, Sargın amcayı seviyorum"** yazılı toplar ve aynı sloganların yer aldığı uçurtmalar çocuklara verildi. Tam bir şenlik havasında başlayan toplantı sırasında balonlar ve uçurtmalar uçuruldu. Şenliğin başlamasından yarım saat sonra Sultanahmet Meydanı'na gelen Eminönü Emniyet Amirliği'ne bağlı polisler toplantıya müdahale ettiler.

Grubun bir kısmı dağılırken, diğer kısım alkışlarla müdahaleyi protesto etti. Protestoların yükselmesi üzerine polisler TBKP İstanbul İl Yöneticisi **Mehmet Koç**, Sosyalist Parti'den **Ahmet Bekçi**'yi döverek gözaltına aldılar.

Sosyalist Parti İstanbul İl Merkezi'nde açlık grevinde bulunan 90 kişiyi desteklemek için Kartal'dan başlayarak araçlı yürüyüş düzenleyen TBKP'li başka bir grup ise yol boyunca polisin müdahalesi ile karşılaştı.

Kartal İskele Meydanı'ndan hareket eden bir otobüs ve 18 özel araçlık konvoy, Bostancı'ya geldiği sırada, kendilerini izleyen sivil ve resmi ekipler tarafından durduruldular. Konvoyu engellemek isteyen polisler, izin belgesi gösterildikten sonra konvoyu dağıtarak, ayrı yollardan gitmelerine izin verdi. İstanbul Ticaret Odası (İTO) önünde tekrar buluşan konvoy, Sosyalist Parti'nin Laleli'deki İl Merkezi'ne gitmek üzere tekrar hareket etti. Ağır ağır ilerleyen konvoy, Laleli'de sivil polisler ve Çevik Kuvvet ekipleri tarafından ikinci kez durduruldu. Polisler herhangi bir açıklama yapılmasına izin vermeden araçların üzerindeki pankartları yırttılar.

'Türkiye'de insan hakları konusunu görüşün'

Af Örgütü'nden Thatcher'a uyarı

LONDRA, (A.A) Uluslararası Af Örgütü, Salı günü Türkiye'ye gelecek olan İngiltere Başbakanı **Margaret Thatcher**'dan, Türk yetkililerle yapacağı görüşmelerde, **"İnsan haklarının ihlali sorununu"** gündeme getirmesini istedi.

Örgüt, Thatcher'a gönderdiği mesajda, **"Türkiye'dekt mahkûmlara kötü muamele yapıldığını"** öne sürdü. Örgüt, Türk hükümetinin, 1989 yılında, insan haklarının korunmasına yönelik alacağını açıkladığı önlemleri, henüz yerine getirmediğini öne sürdü. AFP'ye göre örgüt, **Thatcher**'dan, ziyareti sırasında Cumhurbaşkanı **Turgut Özal** ve Başbakan **Yıldırım Akbulut** ile yapacağı görüşmelerde, bu konuyu gündeme getirmesini istedi.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA

Sultanahmet'te TBKP gösterisi

'Uçurtmamı kırmasınlar'

Ölüm orucunda 19'uncu gününe gelen TBKP liderleri Haydar Kutlu ve Nihat Sargın'ı desteklemek için Sultanahmet Meydanı'nda çocuklarla birlikte uçurtmalı-balonlu gösteri yapmak isteyen TBKP'liler, polis zor kullanarak dağıttı. Polis, üzerlerinde Kutlu-Sargın lehine resim ve fotoğraflar bulunan uçurtmaları kırdı, yazıları söktü. Çok sayıda kişiyi gözaltına aldı. 3. sayfada

Af Örgütü'nden Thatcher'a: Türkiye'de insan hakları sorununu gündeme getirin

Haberi 3. sayfada

Trajik ve saçma

BURASI TÜRKİYE

Halûk Şahin

TÜM savaş ölümleri trajiktir. Ama en trajik olanları, sanırım, bitmiş bir savaşın son anlarındaki ölümlerdir. Barış görüşmeleri sona ermek üzeredir. Gece saat 12'de ateşkes başlayacaktır. Geceyarısından sonrası umuttur, yaşamdır, yarındır. Gel gör ki, saat 12'ye çeyrek kala, ya formalite ya da bilgisizlik yüzünden birbirlerine kurşun sıkanlar vardır hâlâ. Ve onların kurşunlarından biri gidip birinin göğsüne saplanıverir...

Türkiye Birleşik Komünist Partisi (TBKP) Genel Başkanı **Nihat Sargın** ile Genel Sekreter **Haydar Kutlu**'nun durumu işte böyle bir trajediye koşut düşüyor. Kendi istekleriyle Türkiye'ye dönen ve üç yıla yakın bir süredir tutuklu bulunan iki liderin Ankara Cezaevi'nde başladığı ölüm orucu bu yazı yazılırken 19. gününü dolduruyor. Bir başka deyişle, onlar artık ölümün sınırındalar...

Bitmiş bir savaşın son ölüleri olmak üzereler de diyebiliriz!

Bu savaşın adını çok iyi biliyoruz. Soğuk Savaş. İkinci Dünya Savaşı'nın ardından özellikle 1950'li yıllarda iyice yükselen ama 1980'lerde umulduğundan çok daha hızlı bir biçimde sona erişi geçen yıl Berlin Duvarı'nın yıkılışıyla simgeleşen 40 yıllık mücadele... Kendilerine bir şey olursa, **Sargın** ve **Kutlu** bu savaşın bittiğinin hâlâ farkında olmayan ya da bunu kabul etmek istemeyen geri kafalıların kurbanı olacaklar...

Tüm demokratik ülkelerin tersine Türkiye'de komünist partilerin kurulamayışı, ülkeyi yönetenlerin Türk halkına ve kendilerine güvensizliklerinin sonucuydu. İkinci Dünya Savaşı'nın hemen ardından **Stalin**'den gelen toprak ve üs istemleri bu güvensizliğe tarihsel bir gerekçe hazırlamış, Moskova yanlısı TKP'nin, çok yakın tarihlere kadar devam eden "**Sahibinin Sesi**" niteliği de bu gerekçeye süreklilik kazandırmıştı. Soğuk Savaş ortamı tarafından beslenen bu kilitlenmenin faturasını yalnız Türk komünistleri değil, tüm Türk solcuları, hatta tüm Türk demokrasisi ödedi.

Hâlâ da ödüyor. Ceza Kanunu'nun 141 ve 142. maddeleri nedeniyle Türkiye'de bir komünist parti bulunmaması ülkemizin temel haklarını dışarıda savunmak isteyenlerin işini güçleştiriyor. Güçleştirmek ne kelime, rezil ediyor, rezil. Dünyanın dört bir yanında komünist partilerin adlarını değiştirdikleri bir dönemde, demokrasiyle yönetildiğini iddia eden bir ülkede, böyle bir parti olsun mu, olmasın mı tartışmasını yabancıların havsalası almıyor.

* * *

HELE son gelişmelerden sonra nasıl alsın!

Bilindiği gibi, **Kutlu** ile **Sargın** Türkiye'ye "**birleşik**" partilerini legalleştirmek amacıyla gelmişlerdi. Partilerinin programı "**yeni düşünce**"nin ışığında modernize edilmiş, "**proletarya diktatörlüğü**" gibi modası geçmiş kavramlar tarihin çöplüğüne atılmıştı. Hemen her konuda gayet uzlaşmacı bir tutum içindeydiler. Tek istekleri vardı: TBKP'nin yasal varlığının adıyla sanıyla tanınması...

Kutlu ile **Sargın** yurda döndüğünden beri sol köprülerin altından da çok sular aktı. Bazı TBKP'liler günümüzün gerçeklerinin önünde, hâlâ "**komünist**" adında ısrar edilmesine karşı çıkıyorlar. TBKP temsilcileri son haftalarda Marksist solun diğer kesimleriyle görüşmelere katılarak solda yeni bir parti kurulması hareketini paylaşıyorlar. Böyle bir parti kurulursa TBKP büyük bir olasılıkla kendi kendisini feshedecek. Açlık grevindeki liderler bile bu olasılığı kabul ediyorlar...

Demek ki, **Kutlu** ile **Şargın** artık kendi partileri için değil, kendi postları ve makamları için değil, bir ilke için ölümü göze almaktalar. Demek ki artık, TKP konusundaki kuşkuları ne olursa olsun, hiçbir Türk demokratı onların mücadelelerine sırt çeviremez.

Kutlu ile **Sargın**'ı hayata döndürecek yasal adımların atılması en sağdan en sola tüm Türk demokratlarının ortak dileğidir. Bir süredir kötü haberlerle gerileyen demokrasimizin şu karamsar günlerde böyle bir müjdeye şiddetle ihtiyacı var.

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ TARİHİ ARŞİVİ VAKFI

24. Sale

Güneş - 24-Nisan-1990

Salı

SU BASIN 90 1 5161179TEL No.90-1-5161179 Jan. 2,87 2:03 24.04. 90 10:31

Uçurtmaya müdahale "141-142'ye hayır" yazılı uçurtmaları taşıyan çocuklarıyla gösteriye katılan aileler, polis müdahale edince sloganlar attılar.

(Fotoğraf: Hüseyin AKŞİT)

Zorla dağıtıldılar TBKP'nin ölüm orucu yapan liderlerine destek vermek amacıyla Sultanahmet Meydanı'nda balonlu uçurtmalı gösteri yapan çocukların yakınları, "Dağılın" uyarısına karşı direnince zorla dağıtıldılar.

Kutlu-Sargın'a uçurtmalı destek

MİLLİYET HABER MERKEZİ

HAYDAR Kutlu ile Nihat Sargın'ın ölüm oruçları dün 18. gününü doldururken, tutuklulukları da 889. gününü buldu. Sultanahmet Meydanı'nda dün 60 kadar çocuk üzerlerinde "**Kutlu ve Sargın'a özgürlük**" yazılı uçurtmalar uçurdular, ellerinde "**141, 142'ye hayır**" yazılı topla gösteri yaptılar. Dün bir basın toplantısı düzenleyen Türkiye Yazarlar Sendikası Genel Başkanı **Oktay Akbal**, "**Ben kendiliğinden teslim olan bir kimsenin 2.5 yıl hapiste tutulduğuna ilk kez şahit oluyorum**" dedi. Türk-Pen Kulübü Başkanı yazar **Yaşar Kemal** de aynı toplantıda, "**Bu iki insanın savaşı, ülkemizi kurtarma savaşıdır. Biz bir Afrika ülkesi değiliz**" şeklinde konuştu. İzmir'de bir grup gençin Kutlu ve Sargın'ın serbest bırakılmalarını sağlamak amacıyla başlattıkları imza kampanyasına katılanların sayısı 10 bini buldu. Dünkü gözlemlerde 100'ü aşkın kişi gözaltına alındı.

Özellikle halkın kalabalık olduğu yerleri seçerek çarşı-pazar imza toplamaya çalışan kampanyacılar, TCK'nın 141., 142. ve 163. maddelerinin de bir an önce kaldırılmasını istediler. Kampanyacılar dün, "**Bir imza ver. Bir adım at. Bir türkü söyle**", "**Demokrasi için için ölüm orucundalar, bir şey yap**" şeklinde yazılar ile Kutlu ve Sargın'ın fotoğraflarını göğüslerinde taşıyarak, Karşıyaka Alaybey Pazarı'nda dolaştılar. Kampanyaya ilginin yoğun olarak sürdüğünü belirten imzacı gençler, "**Ancak yine de bir ürkeklik var. Bunun yanında korkmadan imza atanların sayısı da giderek yükseliyor**" dediler.

Bu arada yurdun çeşitli yerlerinde imza toplamaya devam edeceklerini söyleyen kampanyacılar, bu eylemi yapan 18 TBKP'linin ise gözaltına alındığını bildirdiler.

Cıyla dün saat 13.00'te Kartal Meydanı'nda toplandı. Aralarında çok sayıda çocuk ve kadının da bulunduğu topluluk daha sonra otomobil ve otobüslere binerek Sultanahmet Meydanı'na gitmek üzere harekete geçtiler. Ellerindeki kırmızı ve beyaz karanfilleri araç pencerelerinden halka atarak ilerleyen konvoydaki göstericiler, yol boyunca kendilerini izleyenlere el salladılar. Bostancı'da yolu kesen polis ekipleri, konvoyun arkasındaki arabalardan bir çoğunun zorla yolunu değiştirdi. Konvoydan ayrılan arabalar daha sonra E-5 üzerinde yeniden konvoya katıldılar. Ağır ağır ilerleyerek yaklaşık 3 saatte Lâleli'ye kadar gelen konvoyun yolu bu kez burada görevli polislerce kesildi. Konvoyda bulunan avukatlarla polis yetkilileri uzun süre tartıştılar. Valilikten izin alındığını savunan avukatlardan **Engin Cinmen** arabalarındaki afişlerin polisçe sökülmesine engel olmak isteyince tartaklandı. Basın mensuplarının çalışmasını da engellemeye çalışan polis ekipleri, arabalardan indirdikleri yaklaşık 100 kişiyi Beyazıt Polis Karakolu'na götürdü. Göstericiler amaçlarının Sosyalist Parti il merkezinde açlık tıda konuşan **Türk-Pen Kulübü Başkanı Yaşar Kemal** ise örtülü faşizm altında yaşandığını öne sürerek "**Devlet kin tutmaz. Demokrasiye geçtik diye kendimizi kandırıyoruz. 141, 142 ve 163. demokrasiye karşı en büyük tezattır. Bu iki insanın savaşı ülkemizi kurtarma savaşıdır. Biz bir Afrika ülkesi değiliz. 9 yüzyıl devlet olduk ama hep çağın gerisinde kaldık**" dedi.

Kutlu-Sargın'ın durumlarının ciddiyetini koruduğunu belirten **TYS İkinci Başkanı Demirtaş Ceyhun** ise "**Çıkıta, avokado, kivi getirmek gibi gayriciddi işlerle uğraşan iktidar bunların ölümünün ciddiyetini kavrayamadı. Bu engellenmeyerek cinayet işleniyor. Bu iki insanın derhal tahliyesine karar verilmesi lazım, olay ülkemiz için yüz karası oldu**" görüşünü savundu.

Türkiye Yazarlar Sendikası adına yapılan yazılı açıklamada ise **Kutlu** ve **Sargın'ın** 2.5 yıllık hapis süreleri protesto edilerek şöyle denildi:

"**İnsanlık 21. yüzyıla girerken onların ölüm orucu bizim**

TÜRKİYE YAZARLAR SENDİKASI TARİHİ

Millivet

KUTLU - SARGIN VE COP...

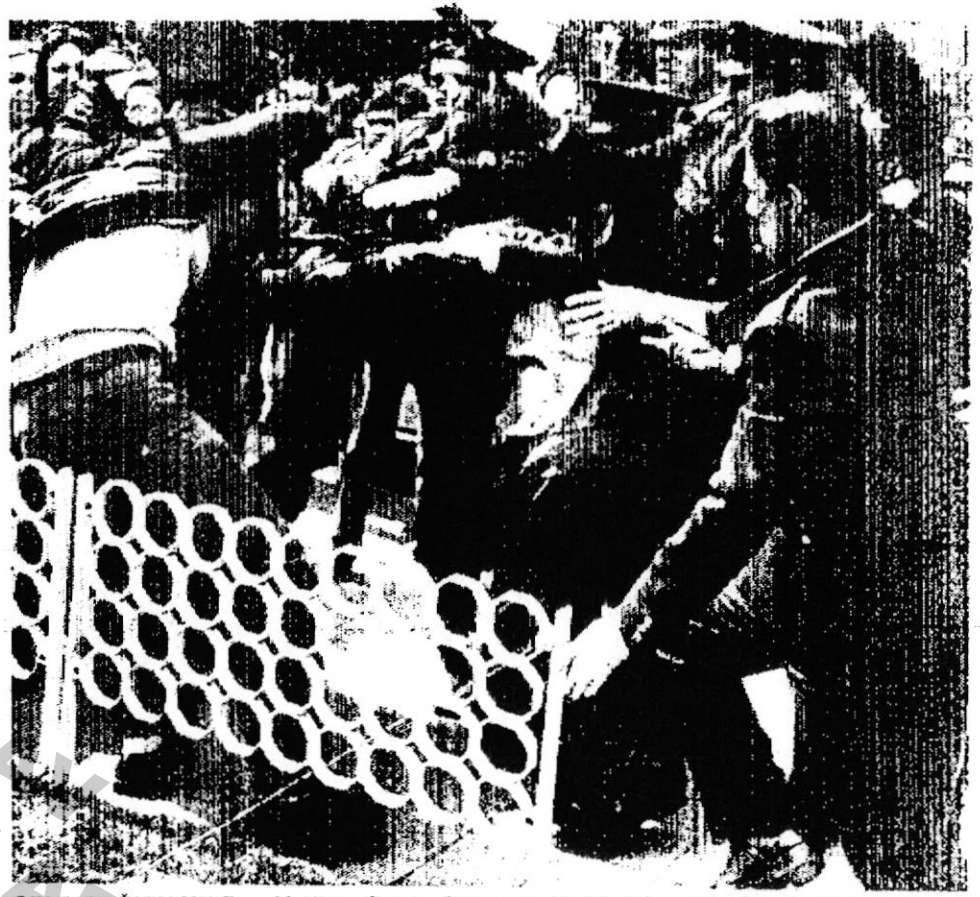
CEZAEVİNDEKİ açlık grevlerinin 18. gününü dolduran TBKP yöneticileri Haydar Kutlu ile Nihat Sargın'ın serbest bırakılması için başlatılan kampanya giderek tatsız olaylara dönüşüyor. Sultanahmet Meydanı'nda dün çocukları ile toplanan bir grup, üzerinde "141 ve 142'ye hayır" yazılı balonları ile "Kutlu-Sargın'a özgürlük" yazılı uçurtmaları gökyüzüne bıraktı. Polis, gösterinin yasa dışı olduğunu öne sürerek, çocukları ve ailelerini dağıtırken zaman zaman cop kullandı. İzmir'de imza kampanyası yürütten TBKP'li gençlerden 18'i gözaltında (Fotoğraf: Hüseyin AKŞİT)

HABERİ 15. SAYFADA

Milliyet
24 Nisan

SU BASII 90 1 5161179TEL No.90-1-5161179 Jan. 2,87 2:13 24.04. 90 10:41

GRUP DAĞITILIYOR — 23 Nisan Çocuk Bayramı'nda, Nihat Sargın ve Haydar Kutlu'ya destek vermek amacıyla yanlarında çocuklarıyla birlikte Sultanahmet Parkı'na gelen kalabalık bir grup, polis tarafından dağıtıldı. Gruptan Mehmet Koç (üstte) tartuklanarak ekip otosuna bindirilirken, yakını olan bir kadın da (solda) direniyordu. (Fotograf: Erdogan Köseoglu)

Kutlu-Sargın için parkta uçurtmalı protesto

'Dayanışma'da 60 gözaltı

Sultanahmet Parkı'nda çocuklarıyla "Kutlu ve Sargın'ı yaşatacağız", "141, 142 ve 163'e hayır" yazılı uçurtmaları uçuranlardan 3'ü, açlık grevindeki Kutlu-Sargın'la dayanışma için Laleli'ye gelen bir gruptan da 60 kişi gözaltına alındı.

İç Politika Servisi — TBKP li-derleri **Nihat Sargın** ve Haydar **Kutlu'nun** başlattıkları "**ölüm orucu**"ndan 18. gününü doldurdu. TBKP önderlerini ziyaret eden avukatları Sargın'ın başka biriinden destek almadan yürümekte zorluk çektiğini, Kutlu'nun da tansiyonunun düştüğünü söylediler. Kutlu ve Sargın'ın "**ölüm orucuna**" destek vermek amacıyla başlatılan "**dayanışma açlık grevleri**" çeşitli kentlerde sürerken Sultanahmet

den TBKP liderleri kilo kaybetmeye başladı

ne 19 gün yaklaştı

ve örgütlenme özgürlüğünü engelleyen 141, 142 ve 163. maddelerinin kaldırılması için "**ölüm orucu**"na başlayan iki liderle "**dayanışma**" eylemleri de uluslararası boyut kazanarak gelişiyor. Adımlar Gazetesi Haber Merkezi'nin verdiği bilgiye göre, **Kutlu** ve **Sargın**'la dayanışma amacıyla çok sayıda il ve ilçede başlatılan açlık grevlerine katılanların sayısı 1000 kişiye ulaştı. İstanbul'da Sosyalist Parti II Merkezi'nde 100 kişinin katılımı ile başlatılan "**toplu açlık grevi**" bugün 4. gününe girdi. "**Demokrasi İçin, Barışçı Ulusal Direniş Günleri**" olarak adlandırılan açlık grevine destek vermek için Sosyalist Parti II Merkezi'ne her gün çok sayıda ziyaretçi geliyor.

İstanbul dışında, Gaziantep, Manisa, Bursa, Bodrum, Milas, Diyarbakır, Adana, Bolu, Gerede, Ankara, Kocaeli, Sakarya ve Nazilli'de başlatılan "**dayanışma açlık grevleri**"nin de yeni katılımlarla devam ettiği bildirildi. Ayrıca, Federal Almanya ve İngiltere'de de aynı amaçla açlık grevi yapıldığı öğrenildi. Önceki gün Muğla'nın Bodrum ilçesinde, 141, 142 ve 163. maddelerin kaldırılması isteğiyle saat 23.00 ile 23.30 arasında elektrik söndürme eylemi yapıldı. "**Elektriği söndür, karanlıkta düşün**" adı verilen eylemi Bodrum Belediyesi de destekliyor.

İngiliz İşçi Partisi'nin 7 milletvekilinin başlattığı imza kampanyası devam ederken, aynı partiden milletvekili olan eski Enerji Bakanı **Tony Benn**, önceki gün İngiliz Parlamentosu'nun, **Kutlu** ve **Sargın**'ın serbest bırakılması için girişimde bulunmasını isteyen bir önergeyi Avam Kamarası'na verdi. Adımlar Haber Merkezi'nden alınan bilgiye göre, önergede, "**Parlamentomuz, Türkiye'de 2.5 yıl önce tutuklanmış ve bu süre zarfında yargılanmaları sonuçlanmamış olan** Kutlu ve Sargın ile tüm diğer politik tutukluların serbest bırakılmasını, Türkiye cezaevlerinde işkenceye son verilmesini, konuşma, yazma, yayımlama, grev yapma ve siyasi parti ve derneklerde örgütlenme özgürlükleri de dahil olmak üzere tüm insan haklarının tanınması için gerekli girişimleri yapmaya çağırır" denildi.

Bu arada, Türkçe yayın da yapan Federal Alman ATT Televizyonu'nun önceki gece, **Sargın** ve **Kutlu**'nun ölüm orucundaki gelişmelerle ilgili bir program yaptığı öğrenildi. Programda, ATT yorumcusu, TCK'nın 141, 142 ve 163. maddelerinin kaldırılması gerektiğini belirterek, bu maddelerin varlığının ve "**düşünce suçu**"nun, Türkiye'ye yönelik yapılanmalara yol açabileceğini söyledi. Yorumcu, **Kutlu** ve **Sargın**'ın serbest bırakılması ile, "**Türkiye'nin dış itibarı arasında doğru bir oranı**" bulunduğunu da sözlerine ekledi.

GÜNEŞ Ankara Bürosu'nun haberine göre, TBKP liderlerinin serbest bırakılması için Yunanistanlı 158 parlamenter, Cumhurbaşkanı **Turgut Özal**'a gönderilmek üzere ortak bir dilekçe imzaladı.

Öte yandan, PEN Yazarlar Derneği ile Türkiye Yazarlar Sendikası'nın (TYS) dün ortaklaşa düzenlediği basın toplantısında da, **Nihat Sargın** ve **Haydar Kutlu**'nun "**öldürülmemeleri için**" yöneticiler "**harekete geçmeye**" çağrıldı.

141-142'nin kaldırılması için ölüm orucuna gi

Kutlu-Sargın ölüm

sağlık durumlarının giderek kötüleştiği ve iki liderin hızla kilo kaybettiği bildirildi.

Türk Ceza Yasası'nın düşünce

ra Merkez Kapalı Cezaevi'nde başlattıkları "**ölüm orucu**" 19. gününe girdi. "**Ölüm orucu**"nun uzaması nedeniyle **Kutlu** ve **Sargın**'ın

İSTANBUL, (Güneş)-Türkiye Birleşik Komünist Partisi (TBKP) liderleri **Haydar Kutlu** ve **Nihat Sargın**'ın tutuklu bulundukları Ankara

Nihat Sargın

Haydar Kutlu

KÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARŞİVİ VAKFI

GÜNEŞ 24.4

SU BASIN 90 1 5161179TEL No.90-1-5161179 Jan. 2,87 2:11 24.04. 90 10:39

Tercüman - 24. Nisan. 1990 (Salı)

Eski çamlar bardak oldu

Erbakan ve Türkeş: "141-142-163 kalksın"

HİLMİ BENGİ

ANKARA, (Tercüman)- RP Genel Başkanı Necmettin Erbakan, TCK'nun 141, 142. ve 163. maddelerinin "beş dakikada kaldırılabileceğini" söylerken, MÇP Genel Başkanı Alparslan Türkeş, bu maddelerin kaldırılması konusunda referandum yapılmasını istedi.

Necmettin Erbakan, Türkiye'de "taklitçi partiler"in, insan haklarını vatandaşlara vermediğini belirterek, "Fikir ve inanç hürriyetine müsaade edilirse Türkiye'deki hile rejimi ve köle düzeninin yürütülmesi mümkün olmaz" dedi.

Laikliğin din düşmanlığı şeklinde kullanıldığını kaydeden Erbakan, şöyle devam etti:

"Ortak Pazar, bunlara '141 ve 142'yi kaldırın' diye emretti. Bu emir karşısında ANAP, yalnız bunları kaldırdığı takdirde, millette nasıl bir nefret kazanacağını bilmekte. Onun için '163'ü de beraber kaldıracağız' diye ortaya çıktı. '10 günde kaldıracağız' dedi, 7 aydır yutkunup duruyor. Bunun sebebi, bir tarafta Ortak Pazar ağabeyleri, öbür tarafta millet var. Millet hepsinin kalkmasını istiyor ama ağabeyleri '163 kalkmasın' diyor. İşte ANAP'ı uğraştıran, milletin arzusu ve insan hakları değil, bu açmazdan, milleti nasıl aldatarak çıkacağına yol aramaktır. Onları bu hile uğraştır.

Erbakan, sözlerini şöyle sürdürdü: "Taklitçi partiler işbaşında iken Türkiye'de insan haklarına ulaşılamaz. 163. maddeyi ve 141 ile 141'i ancak RP kaldırır. Türkiye'de fikir ve inanç hürriyetinin tam ve kâmil mânâda tatbikini büyük meselelerin başında görüyor. 163., 141. ve 142.'nin bir an önce kaldırılmasını istiyoruz."

ZAYİ "Ahmet Kağıtçıoğlu'ndan sigorta kartımı kaybettim. Hükmü yoktur.

MÜNEVVER ÇETKİN

Türkeş: "Referandum"

Alparslan Türkeş ise, 141. ve 142. ile 163. maddelerin kaldırılması konusunda referandum yapılmasını istedi. Bu maddelerin yıllardan beri tartışıldığını ifade eden Türkeş, "Böylece millî irade tecelli etmiş olur. Halk çoğunluğu kalksın diyorsa kalkar, kalkmasın diyorsa kalkmaz" dedi. Türkeş, "Bence 3 maddenin de kaldırılması lâzımdır" diyerek şahsî görüşünü belirtti.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

2-4-4-1990 / CUMHURİYET

CUMHURİYET/3

DÜNYADA BUGÜN

ALİ SİRMEN

Ölüm Orucu

Dört duvar arasında yaşarsın. Gördüğün yalnızca beton ve bir de gökyüzü. Ne yeşil var ne ağaç ne toprak ne çiçek. Arada bir güvercin takla atsa çocuklar gibi sevinirsin. Bir uçak uçsa tepeden, geçmiş özgür günlerin ve gelecekteki güzel günlerin çağrısını çakışırlar o noktada.

Öylesine bitiveyodur ki günleri, yaşamının derinliği yiter gider, yassılaşır. Belki evine birkaç kilometre, belki de binlerce mil uzaktasın. Ne fark eder ki, bulunduğun yer yeryüzünün her noktasına aynı uzaklıktadır.

Saçlarını kısaltırlar, bir de mavi elbise giydirirler üstüne, kendi ayıplarının simgesi gibi.

Volta atarsın.

Sıkılınca volta atarsın, sevinince volta atarsın, üzülünce volta atarsın, düşünürken volta atarsın.

Kimi zaman yanında birileri, keçileri kaçırır gibi oluverir, "dafaldı" derler.

Avukatların gelir, dışardan haber getirirler, duruşmalardan söz ederler. Onlar, sanki durumunun suçlularıymış gibi yüzüne bakmaya çekinirler. Sen karının, çocuğunun yüzüne bakamazsın, sanki ona ya da onlara o denli yakınken öylesine uzak olmanın suçlusu sen imişsin gibi. Karının elini tutmaya çekinirsin, aranızda olmayan bir günahın vebali varmış gibi.

Duruşmalara gider gelirsin, karşında hükmünü çoktan vermiş kişiler otururlar, onlara dert anlatmaktan vazgeçersin kısa süre sonra. Artık bütün amacın, zapta doğru geçmektir, geleceğe belge olsun diye.

Tutuklusundur, düşüncelerinden dolayı, yirminci yüzyılın dördüncü çeyreğinde ve de bağımsız ülkende.

Yoksunluklardan çok, haksızlık çileden çıkarır seni. Haksızlık duvar gibi sarmıştır çevreni. Haykırıp sesini duyurmak istersin. Bilirsin, ülkende de ülkenin dışında da milyonlarca kişi duyuyordur sesini.

Artık yine de kimse önleyemez bu haksızlığı.

Seninle lastik top gibi oynarlar, köşe dönmeciler, cebberutlar, büyürganlar.

Önce uğradığın davranışlara utanırsın.

Sonra düşünüp uyanırsın ve biçim değiştirir utancın, artık kendine yapılandan utanmıyorsundur, seni ulandıran bu haksızlığı yapan ve sürdüren toplumun bir bireyi olmaktadır.

İsyan tohumlanır içinde ve büyür gittikçe.

Aslında, sessiz sakin, akıl almaz bir şiddet uygulamaktadırlar sana. Korkunç bir şiddet, hiçbir şiddetin olamayacağı kadar iyi örgütlenmiş, zaman içinde kendi biçimini geliştirmiş bir şiddet.

Gittikçe büyür isyanın, şiddetin karşısında, ama sen hareketsiz gibi görünürsün umarsızlığında.

Sonra yavaş yavaş, sana uyguladıkları şiddetten aldıkları keyiften tıksinir, tutsaklığından iğrenirsin ve bu şiddetin pençesinde yavaş yavaş erimektense, bütün bir haksızlığı onların da örgütlerinin de kurumlarının da toplumlarının da boyunlarına, çıkaramayacakları, onaramayacakları bir utanç ilmiği olarak geçirmek ve her şeye karşın seninle dilediklerince sonuna kadar oynayamayacaklarını kanıtlamak, kendi kendinin tek efendisi olduğunu göstermek için, o şiddete karşı özgürleştirici bir şiddet biçimlenir kafanda. Artık işkenceci de savcı da bakan da müsteşar da yargıç da geride kalmışlardır.

Sen kendinin efendisi olarak şiddete karşı bir isyan, bir çığlık olarak kendi yarığını sürersin masaya ve yatarsın ölüm orucuna.

Sana zorla kabul ettirilen, iyi örgütlenmiş, kendi özgü biçemi olan o şiddeti, o dehşet verici haksızlığı yaşamamış, ölüm orucunun eşiğine birkaç kez gelip dayanmamış olanın, davranışını şiddet hareketi olarak nitelemesine aldırma. Öyle bir olayı yaşıyorsun ki, yaşamayan ya güç anlar ya da hiç anlamaz unutma.

Umarsızlığın, isyanın ve kendine yönelik şiddetin içinde aynı zamanda artık özgürsündür de. Artık kimse ulaşamaz sana. Ölüm orucu ile yaşamın noktalanma sürecinde.

Yeryüzünün dört bir yanında ölüm orucuna yatanlar, yaşamlarını ortaya atanlar, ne olursa olsun görüşleriniz, kardeşlerimizsiniz hepiniz.

Sizlerin geçtiğiniz yollardan geçenler, ölüm orucunu gerçekleştirmemiş bile olsa birçok kez düşünenler, size yapılan baskıyı kendileri de duyuyorlar ve bütün dünyaya duyuruyorlar, insanlık onuruna sahip olanlar, sizin durumunuzu biliyorlar ve düşüncelerinizden dolayı yatmanızı kınıyorlar.

Sizler, ister Nelson ister Nihat ister Haydar ister Georges olsun adlarınız, insanca yaşamak isteyenlerin kardeşleri, isyanlarınızı, ölüm orucuna yatmanızdaki haklı nedenlerinizi anlıyor, eyleminize saygı duyuyoruz.

Ama bir yandan da özgürlükten yana olanlar, birçok konuda ayrı düşüncelerde de olsak, madem ki özgürlük noktasında birleşmekte bu denli çoğaldık, size yapılan haksızlıkla haklılar safılarını kalabalıklaştırdık, sizlere uygulanan şiddet kendinin tutsağı oldu demektir. Siz şiddetin altında, dört duvar arasında, düşüncelerinizin de ötesinde baskıya karşı özgürlüğün simgesi haline geldiğinize göre, yaşadığınız her anı bir yengiye dönüştürebilirsiniz.

Ve o zaman belki de bütün bunları düşünüp, ölüm orucundan vazgeçebilirsiniz.

Ölüm orucundakiler, nerede olursanız olun, dostlarınız, özgürlük yanlısı insanlar, sizleri tanıyanlar, tanımayanlar, sizlerin yaşamanızı istiyorlar, özgür günlerde kucaklaşabilmek için.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH VAKFI

adımlar
SİYASİ HABER VE YORUM GAZETESİ

HABER MERKEZİ
INFORMATION CENTER
INFORMATION CENTRE
INFORMATION ZENTRUM

"ÖLÜM ORUCU"NDA 20.GÜN

TUTUKLULUKTA 891.GÜN

"DEMOKRASİ VE ÖZGÜRLÜK YAŞAMDAN DAHA AZ DEĞERLİ DEĞİLDİR."
N.SARGIN/ H.KUTLU

25.04.1990

++ HAYDAR KUTLU ve NİHAT SARGIN'IN BAYRAM MESAJI.

++ "DEMOKRASİ İÇİN, BARIŞÇIL ULUSAL DİRENİŞ GÜNLERİ" (s.1,2,3,4)
+ Cumhuriyet Tarihi'nin En Yaygın Açlık Grevleri.
+ Rahmi Saltuk, "Açlık Grevcileri"ni Ziyaret Etti.
+ Tarihsel Kalıntı Arkeoloji Müzesi'nce teslim edildi.
+ Gaziantep'te "Demokrasi Mumla Arandı".

++ ULUSLARARASI HELSİNKİ İNSAN HAKLARI FEDERASYONU'NUN
++ CUMHURBAŞKANI ÖZAL'A MESAJ (s.4)
++ MORNİNG STAR'DA, NAFİZ BOSTANCI İLE RÖPORTAJ.(s.1)
++ DANİMARKA PARLAMENTOSU ÖNÜNDE "AÇLIK GREVİ"(s.5)
++ YUNANİSTAN BASINI.(s.5)

EK: "AÇLIĞIN İNSAN ORGANİZMASI ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ"
Prof.Dr.Hayrünnisa Çavuşoğlu
İstanbul Tıp Fakültesi, Fizyoloji Anabilim Dalı
Öğretim Üyesi.

A Ç I K L A M A

15 gündür, aralıksız yayınını sürdüren "ADIMLAR HABER MERKEZİ" Bülteni, BAYRAM süresince de yayımlanacaktır.
Tüm gazete ve gazete çalışanlarının Bayramını kutlar, saygılarımızı sunarız...

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Yönetim Yeri: Peykhane Sk. No: 44 / 4 Sultanahmet - İSTANBUL
Tel: 512 07 66 - 66 FAX: 512 11 73

Ölüm orucundaki TBKP liderleri
NİHAT SARGIN ve HAYDAR KUTLU'nun
BAYRAM MESAJI

Halkımızın, demokrat kamuoyunun, dostlarımızın ve parti üyelerimizin Şeker Bayramını yürekten kutlarız. Halkımızla birlikte biz de dolayısıyla bir bayram sevinci yaşamaktan uzağız. Ülkemizin demokrasiye yönelmesinin önüne dikilemek istenen engeller en büyük kaygımızdır. Başlattığımız ve bu bayram günlerinde de sürdürmek durumunda olduğumuz ölüm orucu, bu engellerin aşılmasına katkıda bulunmak çabamızdan başka bir anlama gelmiyor.

Demokrasi ya olacak, ya da olmayacaktır. İkisinin ortası olmaz. Sözde demokrasi hiç olmaz. İki buçuk yıldır, bunu söyledik ve söylüyoruz.

Kendi özgürlüğümüzü istiyoruz. Partimizin özgürlüğünü istiyoruz. Çünkü insanların düşünceleri ve politik faaliyetleri nedeniyle suçlanmayacağı, gerçekten çoğulcu, yasaksız bir Türkiye istiyoruz.

Ölüm orucuna başladığımız günden bu yana bu istemlerin çok geniş güçlerin ortak istemi olduğu bir kere daha görüldü. Demokrasinin ülkemizde sahipsiz olmadığı, evrensel demokratik değerlerin ülkemizde yaşam bulması için çok geniş bir mutabakatın oluştuğu açık gözlendi.

Ne var ki, hükümet çok geniş onay gören haklı istemlerimize yanıt vermeye yanaşmıyor. Cumhurbaşkanı, başbakan ve ilgili bakanlar, 141-142-163 sorunun çözme çözme konusunda daha önce birçok kez halka söz vermiş olmalarına rağmen, konu hala meclise gelmiyor. Üstelik bu maddelerin kalkması ve Komünist Partisinin yasallığı için partiler arasında ve kamuoyunda arzulanan mutabakat da oluşmuş durumdadır.

Görmek gerekiyor ki, 141-142- 163 sorunun çözülmeden, ülkemizin demokratik yeniden yapılanmasının hiç bir sorunu çözülemez ve bütün hak ve özgürlükleri içeriksiz kalır. Düşünce ve sözün özgür olmadığı yerde, politika demogojiye dönüşür.

Bize gösterilen dayanışma büyük ve eşsiz bir moral ve destek oluyor. Biz bunun bizim şahsımız ve eylemimizden çok, demokrasiyi savunan kararlılığıyla bağlı olduğunun bilincindeyiz.

Biz ölmek değil, demokrasiyi yaşatmak için direniyoruz. Halkımızın bizi iyi anladığını görmek bize güven veriyor.

Demokrasinin bütün dostlarını selamlar, halkımıza mutlu bayram günleri dileriz. Bütün emekçilerin yaklaşan 1 Mayıs bayramını kutlar, 1 Mayıs'ın demokrasi ve özgürlük için anlamlı bir katkı olmasını dileriz.

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

DEMOKRASİ İÇİN, BARIŞÇIL "ULUSAL DİRENİŞ GÜNLERİ"

CUMHURİYET TARİHİNİN EN YAYGIN "AÇLIK GREVLERİ" SÜRÜYOR.

--Aliağa'da 10 kişi, K.Çekmece'de 2 kişi gözaltına alındı.
--İstanbul'da bir grup genç, yaptıkları kazı sonucu, buldukları tarihsel kalıntıyı İstanbul Arkeoloji Müzesi'ne teslim etti.
-- Açlık Grevcileri'nin sayısı 1000'i aştı.

(ADİLCAN BARIŞ MERKEZİ)- TBKP Liderleri Kutlu/Sargın'ın başlattıkları "Ölüm Orucu" 20.Gününe, tutuklulukları da 831.güne girerken, dayanışma gösterileri ve "toplu açlık grevleri" sürüyor. Açlık Grevcilerinin sayısı 1000'i aştı.

-- İSTANBUL- Dün İstanbul'da "toplu Açlık grevi"ne katılan 100 kişi, törenle "açlık grevi nöbetlerini" devrettiler. Nöbeti devralan grevciler, eylemlerini sürdürüyor.

MİLLİ GAZETE yazarlarından Abdurrahman Dilipak, açlık grevcilerini ziyaret ederek, "insanca, barış içinde, özgür ve mutlu bir gelecek için elele olmak" gerektiğini belirterek, "sizlerin arasında olmaktan kıvanç duyuyorum, kendimi çok rahat hissediyorum, sizlerin münafık olmadığınızı biliyorum" dedi. Dilipak daha sonra yaptığı söyleşide şunları söyledi: "En önemli hak, yaşama hakkıdır. Bu hakkın varolabilmesi için, insanın düşünce özgürlüğünün olması gerekir. Bu yönde komünistlerin, başta iki insanın başlattıkları eylemi candan destekliyorum." dedi.

RAHMİ SALTUK, AÇLIK GREVCİLERİNİ ZİYARET ETTİ.

İSTANBUL- Bugün açlık grevcilerini ziyaret ederek bir söyleşi yapan ve türküler söyleyerek dayanışmasını belirten Rahmi Saltuk grevcilere şunları söyledi: "Tarihte yapılmış birçok haksızlık vardır. Ama bunlardan bazıları insanların beynine ve yüreğine işler. Sargın ve Kutlu'ya yapılan haksızlık da bunlardan biridir. Sargın/Kutlu olayında özel bir "öç alma" duygusu görüyor ve dehşete düşüyorum. Bu değerli iki insan için benim özel duygularım da var. Haydar Kutlu ile gençlik yıllarımızda birlikte mücadele ettik. Nihat Sargın ağabeyimle de uzun yıllardır tanışıyor olmanın mutluluğunu taşıyorum. Kutlu/Sargın'ın "Ölüm orucu"nda olmaları herkes için önemlidir. Ama benim için daha da dehşet verici ve üzücüdür. Ben sanatçı ve hukukçu olarak, bir yurttaş ve onların dostu olarak kaygı duyuyorum. Sorunun, en geniş anlamda sağduyunun hakim olması halinde çözümlenebileceğini düşünüyorum ve diliyorum. Hükümetin derhal çözüm getirmesini istiyorum. Tarihimizde çatışmalarla çözülmediği, ertelendiği için bugün ve gelecekte toplumumuzun yaşattığı acılı olaylara bir de böylesi bir ayıp eklenmesin.."

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

ARKEOLOJİ MÜZESİ'NE BAŞVURU

İSTANBUL'da bir grup genç,yaptıkları "kazıda" buldukları ve üzerinde 141-142-163 yazılı bulunan tarihsel kalıntıyı,Sultanahmet'teki,Arkeoloji Müzesi Müdürlüğü'ne teslim etti.(Bugün saat:12.00)

Gençler, yaptıkları açıklamada;"arkaik döneme ait bu taşı,tarihsel bir kalıntı olarak müzenize teslim ediyoruz.Üzerinde 141-142-163 ibareleri bulunan bu kalıntı ancak müzeye lâyıktır."dediler.

İSTANBUL'DA GÖZALTINA ALINANLARDAN 7 KİŞİ SERBEST BIRAKILDI.

Önceki gün, Kartal'dan,Laleli'ye gelmekte iken polis tarafından engellenen "Kutlu/Sargın Dostları"ndan 22'si dün akşam İstanbul DGM'ye çıkarıldı.

Mahkemeye çıkarılanlardan 7'si serbest bırakıldı.15 kişi ise tutuklandı. Gözaltında bulunan 35 kişinin ise,bugün DGM'ye çıkarılması bekleniyor.

8.DİNİ YAYINLAR FUARI'NDA İMZA KAMPANYASI

İSTANBUL'da açılan 8.Dini Yayınlar Fuarı standlarında,TBMM'ye verilmek üzere TCK'nın 141-142-163 maddelerinin kaldırılması yönünde açılan "imza kampanyası" sürüyor.

--K.ÇEKMECE- K.Çekmece Adımlar Gazetesi Temsilciliği'nde sürmekte olan açlık grevi'ne gelen polis ekipleri,temsilcilikte asılı bulunan afişlerin kaldırılması "uyarısı"nda bulunarak,Kemal Işık ve Otomobil-İş Sendikası yöneticisi Hüseyin Karateş'i gözaltına aldı.

--ALİAĞA(İzmir)-Dikili ve İzmir'den yola çıkarak Aliağa'da buluşarak içinde bulundukları sandallarda "açlık grevi"ne başlayan topluluktan 10 kişi gözaltına alındı.

--İZMİR- İzmir'de aralarında İnşaat,Ziraat,Gemi,Harita,Makina, Kimya ve Şehir Palanlama Mühendislerinin bulunduğu 30 kişi yayınladıkları açıklamada,"Kutlu/Sargın ve İsmail Beşikçi'nin serbest bırakılması,ülke yönetiminden sorumlu olanların,sağduyu sahibi her yurttaşın üzerinde birleştiği asgari taleplerin yerine getirilmesinde düşünmeye,tarih önünde kendi kendilerini yargılamaya çağırıyoruz" dediler.

--BOLU- Mengen Cezaevi'ndeki hükümlülerden Ekrem Aldemir,Ekber Akkurt ve Sabahattin İzcioğlu "süresiz açlık grevi"ne başladı. DEP Bolu İl Başkanı Ahmet Kesni;yaptığı açıklamada;"Partimizin TCK'nın 141-142 ve 163.maddelerine yönelik tavrı bellidir.Kutlu/Sargın'ın başlattıkları ölüm orucu'na olanca gücümüzle dayanışma gösteriyor ve ivedi olarak serbest bırakılmalarını savunuyoruz"dedi. Bolu,Türk-İş Temsilcisi ve Çimse-İş Sendikası şube başkanı İlhan Nazal;"Kutlu/Sargın derhal serbest bırakılmalı ve TCK'nın 141-142 ve 163.maddeleri kaldırılmalıdır"dedi.

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

DİYARBAKIR- Diyarbakır'da dönüşümlü olarak başlatılan "açlık grevi"

Sayı: 5,87 1:11 25.04. 90 09:38

sürüyor.Açlık grevine Sosyalist Parti'den üç kişi eylemlerini sürdürüyor.

Sosyalist Parti Başkanlık Kurulu üyesi Yusuf Camı,yaptığı açıklamada;"TBKP liderleri Haydar Kutlu ve Nihat Sargın'ın TCK'nın 141-142-163 maddelerinin ve Komünist Partisi üzerindeki yasağın kaldırılması ve Kürt sorunu üzerindeki tabuların yıkılması için başlattıkları eylemlerni destekliyor ve dayanışma gösteriyoruz" dedi.

BURSA'DA TÜM PARTİLER ORTAK AÇIKLAMA YAPTI

BURSA- Bursa'da aralarında SHP,Refah Partisi,Sosyalist Parti, Yeşiller Partisi,DSP,TBKP'nin bulunduğu siyasal partiler yaptıkları ortak açıklamada;" Türkiye yasaklar ülkesi olmaktan çıkarılmalıdır. Demokrasiyi işletmek tüm siyasal partilerin ve siyaset yapmanın ön koşulu olmalıdır.İşkence bir insanlık suçudur" dediler.Siyasal Partilerin Bursa il başkanlarının yayınladıkları ortak açıklamada şu görüşlere yer verildi:"Nihat Sargın ve Haydar Kutlu derhal serbest bırakılmalıdır.Düşünce suçu kavramını içi boş ve demokrasi dışı bir kavram sayıyoruz.TCK'nın 141-142-163.maddeleri hemen kaldırılmalıdır..."

GAZİANTEP'TE MUMLA DEMOKRASİ ARAYIŞI

GAZİANTEP- Gaziantep'te kent merkezinde bulunan "Barış Havuzu"na, 100'ü aşkın bir kalabalık ellerinde bulunan karanfilleri atarak Kutlu/Sargın'a Özgürlük taleplerini tekrarladılar.

Öte yandan,üzerlerinde "Demokrasi Hani Nerede?"yazılı gisilerle ellerindeki "çıra","mum" ve "fenerlerle" Gaziantep'te demokrasiyi aradıklarını belirten kalabalık gurup daha sonra şehir postanesi'nden TBMM başkanı,Başbakan ve Aadelet Bakanı'na telgraf çekerek,Kutlu/Sargın'ın serbest bırakılmalarını istedi.

Gaziantep'te 15 kişinin başlattığı "açlık grevi" de sürüyor.

ESKİŞEHİR- Eskişehir'de aralarında Sağlık-İş Sendikası,Tez-Koop-İş, Tek Gıda-İş Sendikası,Şeker-İş Sendikası,Tarım-İş Sendikası Belediye-İş Sendikası ve Teksif Sendikası yöneticileri bir açıklama yaparak "Kutlu/Sargın"a dayanışmalarını bildirdi.

Sosyalist Parti Eskişehir İl Başkanı Ahmet Karatepe'de konu ile ilgili bir açıklama yaptı.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

--BODRUM'da "Demokrasi,Hemen Şimdi Komitesi" kuruldu.Komite,22.Nisan Dünya Günü'nde,"gezegenimizin saygıdeger sakinleri" başlığı ile bir bildiri yayınlayarak"Kutlu/Sargın/Beşikçi ve Musa Anter"in serbest bırakılmalarını da içeren mesajlarını kamuoyuna ilettiler.
--ZONGULDAK- Sosyalist Parti İl Merkezi'nde 12 kişinin katılımı ile "Kutlu/Sargın'la Dayanışma" açlık grevine başlandı.
--MERSİN-Mersin'de siyasal parti yöneticileri,sendika temsilcileri ve dernekler bir açıklama yaparak,"Kutlu/Sargın/Beşikçi gibi tüm politik tutuklular serbest bırakılsın,413.no'lu Kararname İptal edilsin" dedi.

DÜNYA....DÜNYA....DÜNYA....DÜNYA....DÜNYA...DÜNYA....DÜNYA....DÜNYA....

ULUSLARARASI HELSİNKİ INSAN HAKLARI FEDERASYONU'NUN MESAJI

Merkezi Viyana'da bulunan,"Uluslararası Helsinki İnsan Hakları Federasyonu" adına yürütme kurulu başkanı Vadim Zeltman, TC.Cumhurbaşkanı Özal'a bir mesaj gönderdi.Zeltman mesajında; "141-142-163'ün insan haklarına aykırı olduğunu,Türkiye'nin altına imzasını koyduğu İnsan Hakları Sözleşmesi ve Helsinki Nihai Senedi'ne uygun davranılması gerektiğini"bildirdi.

İnsan Hakları Federasyonu Başkanı Özal'dan TBKP liderleri Kutlu ve Sargın'ın serbest bırakılmasını da talep etti.

"MORNİNG STAR"GAZETESİ,NAFİZ BOSTANCI'NIN ÖLÜM ORUCU'NA GENİŞ YER VERDİ.

İngiltere'de yayımlanan"Morning Star"gazetesi,TBKP liderleri Kutlu/Sargın'ın "ölüm orucu"na dayanışma maksadıyla "ölüm orucu"na başlayan Nafiz Bostancı'nın eylemine geniş yer verdi.

Morning Star Gazetesi'nde yer alan röportajda,Nafiz Bostancı şunları söyledi:"Ben,Ölüm orucu'na Kutlu ve Sargın'ın demokrasi ve insan hakları için yürüttükleri mücadeleyi desteklemek için başladım. Onların yaşamlarının kurtarılmasına ve taleplerinin elde edilmesine kendi katkımı yapmak istiyorum."

Öte yandan gazetenin haberine göre,İngiltere'de bulunan TBKP temsilcisi Cahit Baylav;"Bir yandan Adalet Bakanı Komünist Parti yöneticilerini kabul ederken,diğer yandan iki komünist liderin partiyi yasallaştırmak için Ölüm orucunda bulunmaları büyük bir çelişkidir.."

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

-F.ALMANYA -Köln'deki DOM Klisesi önünde bir hafta süre ile, "Kutlu/Sargın'la dayanışma Uyarı Nöbeti" tutuluyor.

Köln'de yarın bir gurup Kutlu/Sargın Dostu'nun "açlık grevi"ne başlayacağı bildirildi.

DANİMARKA PARLAMENTO'SU ÖNÜNDE "AÇLIK GREVİ"

Danimarka Parlamentosu önünde 20 kişinin katılımı ile "açlık grevi"ne başlandı.Kutlu/Sargın Dostları tarafından başlatılan "açlık grevi 15 gün sürecek.

--Danimarka/Türkiye Dayanışma Komitesi adına Anna Schewe,Başbakan Yıldırım Akbulut'a çektiği telgrafta,"Kutlu ve Sargın'ın tahliye edilmeleri"istendi.

DANİMARKA KOMİNİST PARTİSİ 30.KONGRESİ KARARIYLA KUTLU/SARGINA MESAJ

Danimarka Kominist Partisi'nin önceki gün toplanan 30.Kongresi alınan karar uyarınca,Ankara Merkez Kapalı Cezaevi'nde bulunan TBKP Liderleri Kutlu ve Sargın'a bir dayanışma mesajı gönderdi.

DKP Kongresi mesajında;"Sizin cesaretiniz,Türkiye'nin demokratikleşme sürecini hızlandırmıştır.Kısa zamanda,hapishane duvarları dışında,özgürlük ve demokrasi mücadelenizi sürdüreceğinizi ümit ediyor ve sizlere DKP'nin 30.Kongresi'nde toplanan komünistlerin sıcak selâmlarını iletiyoruz..."

Öte yandan,Danimarka'da yayımlanan"Lord of Folk" gazetesi de, Danimarka Parlamentosu önünde başlatılan"açlık grevi"ne geniş yer verdi.

DE WAARHEİD PLUS GAZETESİ/Hollanda

Hollanda'da günlük olarak yayımlanan"De Waarheid Plus" gazetesi "Kutlu/Sargın Süreciz Açlık Grevi"nde" başlığıyla verdiği haberinde, TBKP liderlerinin yurda dönüşlerinden bu yana gelişen olaylara yer vererek,Kutlu/Sargın'ın "ölüm orucu"na başlama gerekçeleri okuyucularına duyuruluyor.

YUNANİSTAN BASINI

-- RİZOSPASTİS/ Rizospastis gazetesi günlük yayınının 24.Nisan tarihli sayısında 2 tam sayfa Kutlu/Sargın'ın eylemlerine yer verdi.Gazete aralıksız okuyucularına Türkiye,dünya ve Yunanistan'da Kutlu/Sargın'la ilgili gelişen olayları ve dayanışma haberlerini çok geniş olarak duyuruyor.Gazete,dünkü yayında;Ankara'da İHD Başkanı Nevzat Helvacı ile yaptığı söyleşiye ve TBKP Ankara İl yöneticilerinin Anakent Belediye Başkanı Murat Karayalçın ile yapmaları görüşmeye de yer verdi.

Gazetenin haberine göre,bugün Yunanistan Parlamentosu'nda bir

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

SU BASI 90 1 5161179TEL No.90-1-5161179 Jan. 3,87 4:03 25.04. 90 12:35

Kutlu-Sargın ağırlaştı

• Tamer ERKİNER • ANKARA

● Başta Fransa olmak üzere birçok Avrupa ülkesinin parlamenterleri ile insan hakları örgütleri yöneticileri Haydar Kutlu ile Nihat Sargın'ın DGM'de yapılacak duruşmasını izlemek üzere 4 Mayıs'ta Ankara'ya gelecekler. İngiltere İşçi Sendikaları Konfederasyonu Genel Sekreteri, Kutlu ve Sargın'ın derhal serbest bırakılmasını istedi

● Türkiye'nin çeşitli illerinde girişilen destekleyici açlık grevleri de yaygınlaşıyor. Ankara'da da dün 30 kişi greve başladı. Kutlu ve Sargın'ın avukatı Ersen Şanşal, müvekkillerinin sağlık durumunun "vahim" olduğunu söyledi

TÜRKİYE Birleşik Komünist Partisi (TBKP) liderleri Haydar Kutlu ve Nihat Sargın'ın ölüm orucunun 20'nci gününde sağlıklarının tehlikeye girdiği belirtildi.

Kutlu ve Sargın'ın avukatı Ersen Şanşal durumun çok vahim olduğunu, buna rağmen resmi çevrelerden önemli bir adım atılmadığını söyledi. Kutlu ve Sargın'ın tansiyonlarının çok düştüğünü ve sağlıklarının tehlikeye girdiğini belirten Şanşal, "Özellikle Haydar Kutlu'nun tansiyonunda önemli oynamalar var, tansiyonunun sol ölçümünde 4'e düştüğü görüldü" dedi.

Haydar Kutlu'nun kalp hastası, Nihat Sargın'ın ise böbreğinden rahatsız olduğunu belirten Şanşal şunları söyledi:

"Kutlu ve Sargın ölüm orucunun 20'nci gününe geldiler. Doğal olarak sağlıkları bir hayli bozuldu. Ayakta zor duruyor, yürüyemiyorlar. Çok hafif bir sesle konuşuyorlar. Özellikle Haydar Kutlu'nun yaşları olduğu için zor durumda. Dün sabah yapılan tansiyon ölçümünde tansiyonunun 4'e düştüğünü öğrendik. Kritik günler yaşıyorlar. Araya bayram tatili giriyor bu nedenle resmi çevrelerde önemli bir aşama olacağını zannetmiyorum. Kötü bir sonuç çıkarsa bunu tamamıyla hükümetin üstlenmesi gerekir."

Hakkında bir yapacağı işin zor bir şey olmadığını belirten avukat Şanşal, tasarının Bakanlar Kurulu'na, oradan da TBMM'ye gönderileceğini söyleyerek, "Araya bayram tatili girdi. Hiç önemli adım atılmadı, tasarının hazırlandığı, makamlara verileceği söylendi. Bu arada Kutlu ve Sargın'ın durumu gözönüne alınmalı" diye konuştu.

Öte yandan ANKA'nın haberine göre avukat Rasim Öz, Kutlu ve Sargın'la dün iki saat kadar görüştü. TBKP liderleriyle bugün de görüşecek

Devamı 10. sayfada

"SERBEST BIRAKILMALI" Milli Gazete yazarlarından Abdurrahman Dilipak, dün Sosyalist Parti'ye binasında yaptığı konuşmada Kutlu-Sargın'ın serbest bırakılması için sonuna kadar destek vereceğini açıkladı. Dilipak'ın konuşması partide açlık grevi yapanlarca uzun uzun alkışlandı

TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VAKFI İSTANBUL ŞUBESİ

"Bağımsız Türkiye"

PRİZMA

MEHMET ALTAN

25 yıl önceydi...

Türkiye 1965 genel seçimlerine hazırlanıyordu.

Süleyman Demirel, Adalet Partisi Genel Başkanı'ydı. Seçim kampanyasını **ABD Başkanı Johnson**'ın kolunda çektirdiği resimleri dağıtarak açtı.

Zaten kendisi de **Amerikan Morrison** firmasının **Türkiye** eski temsilcisi idi. Bu yüzden muhalefet kendisine **"Morrison Süleyman"** lakabını yakıştırmıştı.

★★★

1965 seçimlerini **Adalet Partisi** büyük bir çoğunlukla kazandı. **Sosyalist Türkiye İşçi Partisi** (TİP) de Millet Meclisi'ne 15 milletvekili sokmayı başardı.

TİP milletvekilleri sayesinde **ABD-Türkiye** ilişkileri Meclis gündeminden eksik olmazdı. Sosyalist muhalefetin **"Türkiye'deki Amerikan üsleri"** konusunu kurcalaması **Demirel**'i öfkelendirdi. İşte **Demirel**'in **"Türkiye'de üs yok, tesis var"** lafı o dönemden kalmadır.

★★★

1964 yılında **Kıbrıs**'a çıkarma yapmak isteyen **Türkiye, Demirel**'in kolkola resimlerini dağıttığı **ABD Başkanı Johnson**'dan çok ağır bir mektup almıştı.

Johnson, zamanın Başbakanı **İsmet İnönü**'ye **"ABD askeri yardımıyla Türkiye'nin Amerika'dan izin almadan üçüncü ülkelere karşı harekata girişemeyeceğini"** çok ağır bir üslupla hatırlatıyordu.

Johnson mektubunun kapanmasına rağmen silinmeyen izleri o dönemlerde hem **Türkiye**'nin hem de **İnönü**'nün hafızasında çok tazeydi.

Biraz da bu sebeplerle **Türkiye**'deki anti-Amerikan hareketler hışımlı bir baskının hedefi olmuyordu.

TİP milletvekilleri Meclis'te bastırdıkça, gençler de sokaklarda bağırıyordu:

"Bağımsız Türkiye..."

★★★

1947'den beri **Amerikan** sarmasına dolanan **Türkiye** hiçbir zaman gerçekten bağımsız olamadı.

1965 sonrasında sokaklarda yankılanan **"Bağımsız Türkiye"** sloganı içten bir haykırışın ötesi olarak kaldı.

Türkiye yapması gerekeni yapamayan bir ülkeydi.

Hep geç kalıyordu.

1965 seçimlerinden bu yana **25 yıl** geçti.

Geçen zaman zarfında **Türkiye** iki askeri darbe gördü. **Demokrasi gerçekleşmedi. İnsan hakları uzağımızda kaldı. Serbest piyasa ve rekabet düzeni yerli yerine tam oturmadı.**

Özetle dünyanın tavizsiz temsilciği temel ilkeler bizim gündemimize pek girmedi.

★★★

Biz hep gecikiyorduk ama, dünya çok değişiyordu.

Zamanla **"bağımsızlık"** ve **"milliyetçilik"** kavramları içerik değiştirdi. Bu kavramlar burjuva devriminin doğurmuştu. Tabulaştırılan bu kavramlarla sanayileşmenin başlangıcında ülkeler kendi iç pazarlarını dış rekabetten korumak istiyordu.

Bugün burjuvazinin böyle bir şeye ihtiyacı yok. Olsa **Avrupa Topluluğu** gibi sınırların kalktığı, tek para, tek bütçe, tek parlamento, tek yargı sistemine doğru bir süreç başlatmazdı.

★★★

Türkiye dünyanın **çoğulculuğu** ve **bütünleşmeyi** yaşadığı bir dönemde gene geç kalmakta...

Zaten **Haydar Kutlu** ve **Nihat Sargın**'ın **ölüm orucunda** olduğu, taraftarlarının da **Sultanahmet Meydanı**'nda toplandığı bir ülkenin **"dünya bütünleşmesine"** dahil edilmesi pek beklenemez.

Üstelik öyle bir dünyada yaşıyoruz ki, **Türkiye**'nin önem taşıdığı hiçbir kurulu şun anlamı kalmıyor. Hatta **NATO**'nun bile lağvedilmesi düşünülüyor.

Avrupa Topluluğu'na kabul edilmeyen, **Doğu-Batı yumuşamasından** nasiplenemeyen, tüm Batı kurumlarından dışlanan bir **Türkiye...**

Galiba dünyanın birbiriyle kenetlenip, bütünleştiği bir sırada bağımsızlaşıp, dışlanıyoruz.

Yoksa **Bush** bu kadar rahatça aklına geldiği gibi konuşur muydu?

★★★

Kulaklarımızda **25 yıl** önceki haykırışlar yeniden canlanıyor:

- Bağımsız Türkiye...

Ama bu kez **"bağımsızlığın"** dünya gündeminden **silindiği** bir dönemde **"bağımsızlaşıyoruz."**

Çünkü ülkeyi onurun bağımsızlık gerektirdiği günlerde de bağımsız olamamıştık.

25.4.1990 Sabah

TÜRKİYE SOSYAL BİLİMLER ARAŞTIRMA VAKFI

Atina'da Kutlu Sargın pazarlığı
Haberi 6. sayfada

25.4.1990 Tercüman

Büyükelçi Aktan, komünistleri kabul etti

Atina'da Kutlu-Sargın pazarlığı

AHMET ŞENOVA

Atina Büyükelçimiz Gündüz Aktan, Kutlu ve Sargın'ı kurtarmak için faaliyet gösteren Yunanlı komünistlerden kurulu bir heyeti elçilikte kabul ederek görüştü

ATİNA, (Tercüman)-Atina'da **Kutlu** ve **Sargın** ile ilgili olarak, büyükelçiliğimizin rol aldığı, amacı ve sonucu henüz kesinleşmeyen yoğun bir pazarlık başladı. Büyükelçi **Gündüz Aktan,** yasadışı "TİKP" (Türkiye İşçi Komünist Partisi)nin, Ankara'da tutuklu iki komünist yöneticisi **Kutlu** ve **Sargın**'ı kurtarmak için faaliyet gösteren Yunanlı komünistlerden kurulu bir heyeti elçilikte kabul ederek görüştü.

"Sol koalisyonu" milletvekili ve geçen sene Cannetakis hükümetinde Moskova yanlısı komünistlerin temsilcisi Bakan Yardımcısı **Yannaros** ile partinin İcra ve Dış İlişkiler Komitesi üyeleri **Papapetros** ile **Rogallis**'ten kurulu heyetle Büyükelçi **Gündüz Aktan**'ın kendi inisiyatifi ile mi, yoksa Ankara'nın talimatı ile mi görüşmeyi kabul ettiği açıklık kazanmadı.

Yunan kaynaklarına göre, büyükelçimizin kabul ettiği komünist heyet, Türkiye'nin tarihinde ilk defa yasadışı faaliyet gösteren "TKIP" ve iki yöneticisi için pazarlık kapılarını aralayan ve bir Türk Büyükelçisi nezdinde, Türkiye'yi protesto etmeyi de başardı.

Görüşmede, edinilen bilgilere göre, Büyükelçi **Aktan,** Türkiye'de insan haklarının çiğnendiğini ve cunta yönetiminin mevcut olduğunu iddia eden heyete, Batı Trakya'da da insan haklarının çiğnenmekte olduğunu ve Türk azınlığına reva görülen haksızlıkları dile getirince heyet üyeleri bir pazarlık havası da estirdiler. **Kutlu** ve **Sargın**'ın Türkiye'de siyasi düşüncelerinden dolayı haksız olarak tutuklu bulunduklarını ileri sürüp serbest bırakılmalarını ve açlık grevinin sona ermesi için de aracı olunmasını istediler. Buna karşılık, **Aktan** da, Türk-Yunan ilişkilerinin düzelmesi ve Batı Trakya'da Türk azınlığına reva görülen muameleler konusunda, **"sol koalisyonu"**nun yapıcı katkılarını beklediğimizi belirtti.

Bu garip hüsnükabulden ve pazarlığa kapının aralanmasından sonra, yüz bulan solcu gruplar, heyet elçilikten ayrılır ayrılmaz, Kutlu ve Sargın için elçilik binası önünde hemen bir protesto gösterisi düzenleyerek Türkiye aleyhinde slogan attılar.

Büyükelçimizin kabul ettiği heyetin de yönlendirmesiyle, aynı gruplar dün de elçiliğimizin önünü **Kutlu** ve **Sargın** için Türkiye'yi protesto alanına dönüştürdüler. 150 milletvekilinin imzaladığı bir muhtırayı büyükelçiliğimiz aracılığıyla Ankara'ya göndermek niyetiyle düzenlenen dünkü gösteride de Türkiye aleyhine sloganlar söylendi ve Türkiye saldırı hedefi yapıldı.

Açlık grevinde 19. gün

Kutlu ve Sargın'ın durumu normal

Ankara Kapalı Cezaevi yetkilileri TBKP liderleri Haydar Kutlu ve Nihat Sargın'ın sağlık durumlarında herhangi bir kötüleşme bulunmadığını açıkladı

SP Ankara İl Başkanı Ali Kalan, SS kararnamesine protesto etmek 141, 142 ve 163. maddelerin kaldırılmasını sağlamak için açlık grevine başladıklarını söyledi 9. sayfada

19 günlük aç Kutlu ile Sargın'ın durumları iyi

ANKARA, (Tercüman)- **Kutlu** ile **Sargın**'ın ölüm orucu 19. gününe ulaştı. Açlık grevini 19 günden beri sürdüren Türkiye Birleşik Komünist Partisi liderleri **Haydar Kutlu** ile **Nihat Sargın**'ın sağlık durumlarının iyi olduğu açıklandı. Bu arada Sosyalist Parti Ankara İl Teşkilâtı yöneticileri dün bir basın toplantısı düzenleyerek, **"açlık grevine destek sağlamak amacıyla ölüm orucuna başladıklarını"** söylediler.

Durumları iyi

Bu arada, Ankara Kapalı Cezaevi yetkililerinden alınan bilgiye göre, yaklaşık 19 gündür açlık grevini sürdüren Türkiye Birleşik Komünist Partisi liderleri **Haydar Kutlu** ve **Nihat Sargın**'ın sıhhî durumlarında herhangi bir kötüleşme bulunmuyor. Cezaevi yetkilileri, **Kutlu** ve **Sargın**'ın kendi istekleriyle "şekerli su ve tuz" aldıklarını hatırlatarak, **"Kendileri için ayrılan bölmede herhangi bir problem çıkarmadan açlık [illegible]"** de-

141, 142 ve 163

Kabul resmi sırasında gazeteciler Cumhurbaşkanı **Özal**'a 141, 142 ve 163. maddelerle ilgili olarak Türk Ceza Kanunu'ndaki düzenleme çalışmalarının ne durumda olduğunu sordular. **Özal**, gazetecilerin bu sorusuna el yle **"sus"** işareti yapıp cevap vermedi. Başbakan **Akbulut**, ise bu çalışmaların yakında karara bağlanacağını söyledi. **Akbulut**, "ne zaman" diye sorulunca da "en kısa zamanda" karşılığını verdi.

TÜRK SOSYAL TARİH VAKFI

Yıldırım Cinco yabancı 4 Mayıs'ta yapılacak duruşmaya geliyor

utlu ve Sargın kararlı

Ölüm orucu 20. gününde

KP liderleri Kutlu ve Sargın ölüm orucunun
. gününe girdiler. Cumhurbaşkanı Özal'a bir
graf çeken Mehmet Ali Aybar, "Nihat ve
aydar'ın ölümlerine kayıtsız kalanları tarih
'etmeyecektir" dedi.

şleri Bakanlığı'na mayıs ayında yasal kuruluş
şvurusu yapılacak olan TBKP'nin kurucu
eleri arasında Kutlu ve Sargın'ın da yer
acağı, bunun için belgeleri ilettikleri bildirildi.

ç Politika Servisi — TBKP li-
leri **Nihat Sargın** ile **Haydar**
tlu'nun başlattıkları "**ölüm**
cu" 20. gününe girdi. Sargın ve
tlu'nun sağlık durumlarının
ırlaştığı" belirtildi. TBKP li-
lerinin avukatı **Veli Devecioğ-**
Adalet Bakanı **Oltan Sungur-**
a gönderdiği telgrafta **Kutlu** ve
gın'ın "**yaşamlarının dönülmez**
ktasına yaklaştıklarını" belirte-
141, 142 ve 163'le ilgili tasarı-
bayramdan sonra Meclise sevk
leceği yolunda hükümet adına
açıklama yapmasını istedi.
agurlu da "**Telgrafı aldım, ka-**
edilyorum. Ama Bakanlar Ku-
u iradesini ipotek altına alacak
beyanda bulunamam" dedi.

İçişleri Bakanlığı'na mayıs ayı içinde yasal kuruluş başvurusu yapılacak olan TBKP'nin kurucu üyeleri arasında Kutlu ve Sargın'ın da yer alacağı, bunun için gerekli belgelerin partinin merkez yönetimine ulaştırıldıkları öğrenildi. Bu arada çeşitli kentlerde Kutlu ve Sargın'la "**dayanışma açlık grevleri**", bayram öncesi yaygınlaştı. Hükümetten komünist partinin üzerindeki yasağın kaldırılacağı ve Kutlu ile Sargın'ın serbest bırakılacağı yolunda kamuoyuna açıklama yapması istendi. Cumhurbaşkanı **Özal**'a bir telgraf çeken **Mehmet Ali Aybar** "**Nihat ve Haydar'ın ölmelerine kayıtsız ka-**

(Arkası Sa. 17, Sü. 4'de)

25.4.1990

Cumhuriyet

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

23.4.1990 Milliyet

İlhami Soysal

Yanlış üstüne yanlış

ASLINDA, bu işlerin çok daha öncesi de var ama, onların üstünde durmuyoruz. **Geçmişe mazi, yenmişe kuzu denir.** Ama 26 Mart 1989 yerel seçimlerinden bu yana yapılan kimi yanlışları satır başları halinde de olsa anımsamakta ve anımsatmakta yarar var:

TBMM'de temsilcileri bulunan çapsız ve yeteneksiz muhalefet partilerinin, iktidar partisinin uğradığı yerel seçim yenilgisinin ardından ANAP'ı bir genel seçime mahkûm etmek için parlamento koltuklarını boşaltmayıp, tersine o koltuklara sımsıkı sarılıp kalmaları bir yanlıştı.

Hadi diyelim ki, yerel seçimlerde kazandıkları göreceli zaferin sarhoşluğuna düştüler ve Meclis'teki muhalefet koltuklarını boşaltmayı akıl edemediler.

Peki, Bay **Turgut Özal**'ın Cumhurbaşkanlığı adaylığına soyunduğu günderde; hem SHP hem de DYP ele geçirdikleri yerel yönetimlerdeki koltuklar da dahil tüm yerleri boşaltan bir eyleme geçseler acaba Meclis'teki ANAP çoğunluğu tek başına ülkeyi yönetme işini sürdürebilir miydi?

Ama hayırı.. Bu da yapılmadı. Ya ne yapıldı? **"Biz Turgut Özal'ı seçtirmeyiz"** dendi. Yanlıştı.

Özal seçildi. Bu kez, "Elini sıkmayacağız, Çankaya'ya çıkmayacağız, yarınlarda yakasından tutar indiririz" laflan edildi. Yanlışlar katmerlendi.

Sonra? Sonra Çankaya'ya da çıkarak, el de sıkarak eski yanlışlara yeni yanlışlar katıldı.

DAHA? Dahası iktidara çerçevesi çizilmemiş içeriği belirtilmemiş açık çekler verildi. **"Seni sonuna kadar destekleriz"** türünden laflar edildi. Bu da bir yanlıştı.

Şimdi şu günlerde yanlışlara bir yeni yanlış daha katılmaya çalışılıyor. İnatla ve ısrarla, iktidarın çıkardığı 413 sayılı **kanun gücündeki kararnamenin** Meclis gündemine getirilip görüşülmesi isteniyor.

Peki ne olacak 413 sayılı **kanun gücündeki kararname** Meclis'e getirilip de görüşülürse? Muhalefet olarak Meclis'te bunun içeriğini değiştirecek çoğunluğunuz ve gücünüz mü var? Yoo.. Meclis'teki ANAP çoğunluğu nasıl parmak kaldırırsa, o yolda kararname yasalaşacak.

DENEBİLİR ki, **efendim, kararname yasa halini alırsa, o zaman bu yasanın iptali için Anayasa Mahkemesi'ne gitmek olasılığı doğabilir.** Çünkü olağanüstü hal konusundaki kararnameleri Anayasa Mahkemesi'ne götürmek olanağı yok.

İyi de böyle bir yasayı Anayasa Mahkemesi'ne götürmek, orda görüşülmesini sağlamak ne kadar zaman alır? Kaldı ki, siz o yasanın açık antidemokratik hükümlerini iptal ettirinceye kadar iktidar art arda üç tane, beş tane daha kararname çıkartır, yapmayı tasarladıklarını gene yapar, siz de bir kısır döngü içinde bu kez de **onlar da yasalaşsın da Anayasa Mahkemesi'ne gidelim** diye yırtınır durursunuz.

DEMEK ki, **kanun gücündeki kararnameyi ille de Meclis'te görüşelim** diye direnmek de bir başka yanlış.

Kaldı ki, Cumhurbaşkanı Özal açık açık söylüyor: **Daha bu tedbirlerin arkası gelecek** diyor.

Hele bu arkadan gelecek tedbirleri de bir bekleyin bakalım... **Bakarsınız piyango sizlere de çıkabilir!..** Türkiye burası... Ne demiş atalarımız, **deme olmaz olmaz, olmaz olmaz!..**

Bakarsınız, **2000'e Doğru** gibi dergilerin basılmamasından çok ferahlamış, görünen iktidar partisi, yarınlarda sizleri de **"devlet aleyhine eylemci"** diye **Yassıada** ve **Zincirbozan** olmazsa bile, memleketi bir iyice tanısınlar diye **Derik** ya da **Silvan**'da oturmaya memur edebilecek bir kararname daha çıkarabilir. Olağanüstü hal durumunu tüm ülke çapında yaygınlaştırabilir. Ondan sonra da **"kararlar yerine oturuyor"** diyebilir. Türkiye'yi dikensiz gül bahçesi haline getirebilir.

SİZ SHP ve DYP yöneticileri, bütün bunları niye beklemiyorsunuz? **Sabreden derviş muradına ermiş.** Sabredin!..

Tabii muhalif olup da yanlış yapan salt sizler değilsiniz. Başkaları da var. Örneğin **TBKP**'liler...

Nihat Sargın ve **Haydar Kutlu**, 141 ve 142'nci maddeler kaldırılacak zoka sını yutup yurda döndüler. Anlaşılıyor ki dönüşleri bir yanlıştı. Hiç değilse zamanlaması yanlıştı. 25 aydır içerdeler.

Bu yanlışlarından ders almadılar, gene bir zamanlama hatası yaparak bu kez de paşa paşa yattıkları cezevinde ölüm orucu başlattılar. Ne bayramı hesap ettiler, ne seyranı... Tam da o günlerde 413 sayılı **kanun gücündeki kararname** şamatası, ardından da **Hande** olayı patlak verdi. **Sargın** ve **Kutlu**'nun sözüm ona seslerini duyurmak için girıştikleri ölüm orucu **davulcu yollanması gibi** güme gitti, gidecek. **TBKP**'nin dışında kimi solcular da **Marksist** bir parti kurmaya kalkıştılar. Onlar da bir yanlışın arifesindeler. Bir de **SHP**'den kopan **Yeni Oluşumcu**'lar vardı, onlar da **parti kuruyoruz** diye ortalığa düştüler, sonra sesleri soluklan kesildi. Kursalar ne olur, kurmasalar ne olur? Hiç...

HER şey ve her şey gösteriyor ki, iktidar olmak gibi muhalefet olmak da ayrı bir yetenek işi. Yanlış yapmamak işi. Türkiye'de ise, özellikle en ılımlısından en keskinine solcular bu işi de hiç mi hiç beceremiyorlar. Yılların gösterdiği bu.

İşin garibi, bir politika cambazı olan saçcı **Süleyman Bey** de iktidardayken az buçuk idare ettiği işi, muhalefet olarak hiç mi hiç beceremiyor. Yaşlandı da, çaptan mı düştü ne?

DÜZELTME: Geçen haftaki yazımızda 23 Nisan'ın pazar gününe denk geleceğini ve Meclis'in açılışının 67. yıldönümü olduğunu yazmıştık. Doğrusu 70. yıldönümüdür ve bu yıl 23 Nisan pazartesi günüydü. Düzeltir özür dileriz. İ.S.

ATATÜRK ARAŞTIRMA MERKEZİ ATATÜRK ARAŞTIRMA VAKFI

(devamı 1. Sayfada)

arı tarih affetmeyecektir" de-

'anbul'da önceki gün gözaltı-dınan 53 kişiden 22'si dün
ı'ye çıkartıldı. Gözaltındaki
işi de bugün DGM'ye çıkara-ak. Kutlu ve Sargın için İz-de imza toplarken gözaltına
ınların tümü dün serbest bı-dı. Aliağa ve Salihli'de Kut-Sargın'la dayanışma eylem-e katılan toplam 17 kişi göz-a alındı.

ıtlu ve Sargın'ın avukatların-**Veli Devecioğlu** önceki gün
let Bakanı **Oltan Sungurlu'ya** elgraf çekerek **"Her türlü vaz-me çabalarımız maalesef ba-ız kaldı. Oysa yaşları ve yıp-uş sağlıklarıyla kurtarılmala-ın yarın bile çok geç olabilir. in içtenliğimle belirtmeliyim r çare bulunmazsa ölecekler-Bunu kesinlikle bilesiniz. Ta-e toplum karşısında yahsım-öylesi bir sorumluluktan sa-nak isterim. Adalet Bakanı ık ve dürüstlüğünüze ve ya-ığınıza da güvenerek size baş-tıyorum: Bakanlar Kurulu'nda işülmekte olduğu bildirilen** 142 ve 163 tasarısının bay-**dan sonra Meclise sevkedile-yolunda hükümet adına ya-cak bir açıklama, vazgeçirme alarımıza katkı sağlayabilir ve l hayatlarını kurtarabilir. De-üzüntülerle acele yardımınızı ediyorum"** dedi.

dalet Bakanı Sungurlu da ko-la ilgili soruları yanıtlarken, **n Bakanlar Kurulu iradesini lek altına alacak bir beyanda unamam. Yapım buna müsait ildir. Belki de Bakanlar Kuru-da görüşülecek. Ancak Ba-lar Kurulu adına böyle bir ipo-beyanında bulunamam"** görü-ü savundu.

ıtlu ve Sargın rucu

BKP'nin yasal olarak kurul-ması için mayıs ayı içinde İçişleri Bakanlığı'na yapılacak başvuru-yla ilgili hazırlıkların sürdüğü bildirildi. TBKP yönetiminin parti kurucularını belirlemek amacıyla iller ve ilçeler düzeyinde **"kurucu olma seçimleri"**ni başlattığı öğrenildi.

Ankara Merkez Kapalı Cezaevi'nde ölüm orucunu sürdüren Kutlu ve Sargın'ın da İçişleri Bakanlığı'na verilecek TBKP'nin kuruluş bildirgesinde kurucu üye olarak yer alacakları belirtildi. Bu amaçla cumhuriyet savcılığından geteken 'sabıka kaydı' ile noterden onaylı nüfus cüzdanı suretini TBKP Merkez Yönetimi'ne ilettiler.

Kutlu ve Sargın'ın dışında TBKP'nin yasal kurucuları arasında **Erdal Talu, Zülfü Dicleli, Toygun Erasian, Adnan Sel, Yüksel Selek, Zakarya Mildanoğlu, Yusuf Kutuki, Haluk Tan İpekçi, Rasim Öz, Şahabettin Bakırsan, İdris Erdinç, Mehmet Boztışık, Nasih Nuri İleri, M. Ali Yalçınkaya, Vedat Pekel, Hasan Basri Babalı, Şeref Yıldız'ın "merkezden kurucular"** arasında yer alacakları belirtildi. İstanbul'da da partinin kurucuları olacaklar seçimlerle belirleniyor. İstanbul'da ilk belirlenen kurucular şunlar:

Yalçın Ergündoğan, Ahmet Sipahi, Hüseyin Çakır, Necmi Demirci, M. Ali Evcil, İsmet Erol, Aynur Hayrullahoğlu.

TBKP'nin kuruluş bildirgesinde seçilen ve merkezden belirlenen 50'ye yakın kurucu olacak.

Açlık grevleri

Kutlu ve Sargın'ın **"ölüm orucu"**na destek vermek amacıyla İskenderun, Adana, Eskişehir, Salihli, Bursa, İzmir, Milas, Muğla, Dikili, Kocaeli, Tarsus, Diyarbakır ve İstanbul'da başlatılan açlık grevleri sürüyor. Sosyalist Parti Ankara İl Örgütü üyeleri de Kutlu ve Sargın'a destek vermek amacıyla dün açlık grevine başladılar. Aliağa'da açlık grevine başlayıp imza kampanyası açmak isteyen dokuz kişi ile Salihli'de açlık grevlerine destek veren sekiz kişi gözaltına alındı.

Bursa'da **"Kutlu-Sargın'la Dayanışma Komitesi"** oluşturuldu. SHP, RP, SP ve YP Bursa il başkanları, dün ortak bir açıklama yaparak Kutlu ve Sargın'ın derhal serbest bırakılmasını istediler.

TBKP ve Aybar

TBKP Merkez Yönetimi'nin dün yaptığı açıklamada **"Cumhurbaşkanı, başbakan, hükümet üyeleri, siyasi partiler ve parlamento üyeleri ile kamuoyuna sesleniyoruz"** denilerek **"Sorun Türkiye'nin geleceğinin sorunudur. Türkiye'nin çağdaş bir toplum olarak yenilenen dünyadaki onurlu yerini almasını isteyen herkes çözüm istemektedir. Hükümet komünist partinin üzerindeki yasağın kaldırılacağı, Kutlu ve Sargın'ın serbest bırakılacağı yolunda kamuoyuna açıklama yapmalıdır. İnandırıcı bir açıklama yapmalıdır. Hemen şimdi. Yarın çok geç olacaktır"** görüşü dile getirildi.

Mehmet Ali Aybar da Cumhurbaşkanı Turgut Özal'a bir telgraf çekti. Aybar telgrafında, **"Demokratik bir ülke olduğu iddia edilen Türkiye'de tek parti rejimi döneminin faşist İtalya'dan aldığı ceza yasası yürürlüktedir. Bu çelişki hemen ortadan kaldırılmalıdır ve bunun somut ilk adımı, ölüm oruçlarının bugün 19. gününe basan Sargın'la Kutlu'nun derhal serbest bırakılarak ölmelerinin engellenmesi olmalıdır. Biz buradan Sayın Özal'ı bu insanlık görevini yerine getirmeye çağırıyoruz. Nihat ve Haydar'ın ölmelerine kayıtsız kalanları tarih affetmeyecektir"** dedi.

Yurtdışından destek

Mayısta DGM'de yargılanacak olan Kutlu - Sargın'ın durışma sını izlemek ve TBKP liderlerinin eylemine destek vermek amacıyla, Fransa'dan bir uçak dolusu parlamenter, insan hakları örgütleri temsilcileri ve hukukçular durışma öncesi Ankara'ya gelecekleri bildirildi. ANKA'nın haberine göre durışmaya gelecekleri sayısının fazla olması üzerine özel bir uçak tutuldu.

İngiltere İşçi Sendikaları Konfederasyonu (TUC) Genel Sekreteri Norman Willis, Türkiye'nin Londra Büyükelçiliği'nden 9 milyon İngiliz işçisini temsilen Kutlu ve Sargın'ın derhal serbest bırakılmasını istedi.

Kutlu ve Sargın'ın serbest bırakılmalarını isteyen 158 Yunan milletvekilinin dilekçesi dün Atina'daki T.C. Büyükelçiliği'ne iletildi. Büyükelçi Gündüz Aktan'ı ziyaret eden 3 kişilik bir Yunan parlamenter heyeti, büyükelçiye Yunan Parlamentosu'nda Kutlu - Sargın olayına duyulan ilginin büyük olduğunu ve iki siyasi liderin bir an önce serbest kalması gerektiğini duyurdular.

Aralarında eski Kültür Bakanı ve PASOK Milletvekili Melina Mercouri'nin de bulunduğu heyet, Türkiye'deki insan hakları ihlalleri

ve demokrat[illegible] den söz[illegible] da kendilerine Müslüman Türk gulanan insan[illegible] hatırlattığı bildirildi.

15 tutuklama

Bu arada İst[illegible]daki Sosyalist Parti il bin[illegible]da yapılan açlık grevine destek[illegible] ma-lığa önceki gün yürüyüşle 30 kişi birkonvoyla Kartal'dan Gale gelen ve daha sonra gözaltına nan 53 kişiden 5'[illegible] hakkı serbest bırakılmasına ka Jan 22 kişi de[illegible] İstanbul DGM'de sorgulandı. Dün ce sorgulanan 2[illegible] kişiden 15'i tutuklandı. 7 kişi[illegible] tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakıldılar.

Tutuklananların[illegible]ları şöyle: [illegible]lim Kara, Bayteklu Kaca, Cemal Savtekin, Hasan Basri Bal[illegible], İsmail Yetişen, Ahmet Fe[illegible] Tuan Yıldırım, Sevil Kap, Mi[illegible]ver Ak, Kemal P[illegible]lak, Güzide[illegible]kü Taşır, Hakan Koç, Ali F[illegible] Köymen, Güzel Taşdere, Em[illegible] Sinişek. Öte yandan uçurum[illegible]liğinden gözaltına alınan Mel[illegible] Koç, Ahmet Bel[illegible]t ve Bilal Ç[illegible]mir de tutuksuz yargılanmak[illegible]re serbest bırakıldılar.

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ ARŞİVİ

SU BASIN 90 1 5161179TEL No.90-1-5161179 Jan. 3,87 3:58 25.04. 90 12:26

Kutlu Hanımlar'da açlığa, Sargın yurtlarda

Ölüm orucunda 19 gün doldu

- Avukatları aracılığı ile açıklama yapan Kutlu ve Sargın "Ölüm orucumuzun sorumlusu taleplerimizin yerine getirilmesi için girişimde bulunmayan iktidardır" dediler.
- Ölüm orucunun 19'uncu gününde Nihat Sargın yürümekte güçlük çekerken Haydar Kutlu'nun ise büyük tansiyonu 9'a, küçük tansiyonu ise 4'e düştü.

HABER MERKEZİ

ÖLÜM orucunun 19'ncu gününde, Nihat Sargın'ın yürümekte güçlük çektiği, Haydar Kutlu'nun ise büyük tansiyonunun 9'a, küçük tansiyonunun 4'e düştüğü öğrenildi. Kutlu ve Sargın, dün kendileriyle görüşen avukatları aracılığıyla demokrat kamuoyuna, basına, sanatçılara ve muhalefet partilerine, gösterdikleri dayanışma nedeniyle teşekkür ettiler. Yine avukatları aracılığıyla, "Ölüm orucunun sorumlusu, taleplerimizin

(Devamı Sa.14, Sü.3'de)

Ölüm orucunda 19 gün doldu

yerine getirilmesi için girişimde bulunmayan iktidardır. Ölüm orucuna devam edeceğiz" mesajını gönderen Kutlu ve Sargın'la dayanışma için, yaygın açlık grevleri sürerken, İngiltere'de Nelson Mandela'nın da katıldığı, televizyonda bir milyar kişinin izlediği konserde de TBKP liderlerinin serbest bırakılması için imza toplandığı bildirildi. Bu arada, önceki gün Sultanahmet ve Iuleli'de gözaltına alınan 57 kişi hakkında soruşturmaya devam edildiği öğrenildi.

İsviçre Federal Parlamentosu'nda, "**Kutlu ve Sargın'ın serbest bırakılmaları, Türkiye'de demokrasi ve insan haklarının yerleşmesi ve Kürt halkı üzerindeki baskıların durdurulması**" yolunda istekler taşıyan bir metin imzaya açılırken, dokuz milyon üyeli İngiltere Sendikalar Federasyonu, Türkiye'nin Londra Büyükelçiliğine başvurarak, Kutlu ve Sargın'ın serbest bırakılmalarını istedi. Yunanistan'daki gençlik örgütleri de bir ortak açıklama yaparak, Kutlu ve Sargın'la dayanışma içinde olduklarını bildirdiler. Öte yandan, Anzak Günü nedeniyle ülkemizde bulunan Avustralya Başbakanı Bob Wawke'nin, Başbakan Yıldırım Akbulut'la görüşmesinde, Kutlu ve Sargın'ın serbest bırakılmasını isteyeceği öne sürüldü.

SARGIN VE KUTLU BATI GÜNDEMİNDE

Hürriyet Dış Haberler Servisi'nin haberine göre, Kutlu ve Sargın'ın ölüm orucu, batıda çok yakından izleniyor, serbest bırakılmaları için girişimlerde bulunuluyor.

Fransa'da çeşitli partilere üye milletvekilleri bir önerge vererek hükümetten, Türkiye'deki insan hakları ihlalleri ve Sargın'la Kutlu'nun ölüm orucu konusunda ne gibi girişimlerde bulunulduğunu sordular, Türkiye'ye yaptırım uygulamasını istediler.

İngiltere İşçi Partisi sol kanat milletvekillerinden ve eski Enerji Bakanı Tony Benn de Avam Kamarası'na bir önerge verdi.

Nihat Sargın ve Haydar Kutlu'nun başlattığı ölüm orucunu desteklemek amacıyla Adana, Diyarbakır, Eskişehir, İzmit ve Mersin'de yapılan açlık grevleri dün de sürdürüldü.

Hürriyet Haber Ajansı'nın haberine göre, Adana İnönü Caddesi'ndeki bir işhanında bulunan Adımlar Dergisi'nde cumartesi günü 70 kişinin katıldığı açlık grevi, dördüncü gününde dört kişiyle sürdürüldü.

Diyarbakır'daki açlık grevine, dün Sosyalist Parti de destek verdi. Adımlar Dergisi'nin dönüşümlü olarak 20 kişiyle sürdürdüğü açlık grevine SP Başkanlık Kurulu üyesi Yusuf Cacım, Ağa Yıldırım ve Yüksel Yakmaz da katıldı.

Eskişehir'de Sosyalist Parti ve TBKP'liler önceki gün başlattıkları ve iki gün süreceğini açıkladıkları açlık grevi uzatıldı.

İzmit'te Sosyalist Parti İl binasında pazar günü başlatılan açlık grevi devam ediyor.

25.4.1990
Hürriyet

TÜRKİYE SOSYALİST ARŞİVİ VAKFI

yağıyor, hükümette ses yok

sessizliği

Parlamentosu'nda bir grup milletvekilinin, "**Kutlu ve Sargın'ın serbest bırakılmaları, Türkiye'de demokrasi ve insan haklarının yerleşmesi ve Kürt halkının üzerindeki baskıların durdurulması**" doğrultusunda hazırladıkları bir metni imzaya açtıkları bildirildi. İmzaya açılan metnin Başbakan **Yıldırım Akbulut**'a gönderileceği öğrenildi.

Adımlar Gazetesi bülteninde yer alan bir habere göre, İsveç Sol Parti üyeleri ile İsveç Türkiye Dostları Derneği de, Cumhurbaşkanı **Turgut Özal**'a ve Başbakan **Yıldırım Akbulut**'a bir kınama telgrafı çekti.

Kutlu ve **Sargın**'ın ölüm orucu eylemi Avrupa'daki siyasi partiler ve insan hakları örgütlerinin dikkatlerini yeniden Türkiye'ye yöneltti.

4 Mayıs'ta DGM'de yapılacak olan **Kutlu** ve **Sargın**'ın duruşmasını izlemek ve TBKP liderlerinin eylemine destek vermek amacıyla, sadece Fransa'dan bir uçak dolusu parlamenter, insan hakları örgütleri temsilcileri ve hukukçuların duruşma öncesi Ankara'ya gelecekleri bildirildi.

Yunan Parlamentosu'ndaki üç büyük parti adına bir grup milletvekili de dün, Türkiye'nin Atina Büyükelçiliği'ne gelerek, 158 milletvekilinin TBKP liderlerinin serbest bırakılması isteğiyle Türk hükümeti ve TBMM'ye hitaben hazırlayıp imzaladıkları bildiriyi bıraktılar.

Öte yandan, Sosyalist Parti İstanbul İl Merkezi'nde yaklaşık 100 kişinin "Demokrasi İçin, Barışçı Ulusal Direnis Günleri" adıyla başlattığı açlık grevinde dün "**liderler değişimi**" yapıldı. Üç gündür açlık grevinde bulunanlar, eylemi yeni gelenlere devrettiler.

Diyarbakır Gün-Ha muhabiri **Ramazan Pamuk**'un haberine göre de Sosyalist Parti Başkanlık Kurulu üyesi **Yusuf Cacım** ile iki arkadaşı **Sargın** ve **Kutlu**'nun yaşamlarına devam etmeleri ve Güneydoğu kararnamesinin iptal edilmesi için açlık grevine başladı.

İslamcı Yazar **Abdurrahman Dilipak da Kutlu** ve **Sargın**'ı desteklemek amacıyla açlık grevinde olanlara yaptığı ziyarette, 141, 142 ve 163'üncü maddelere karşı İslami çevreden imza topladığını ve bu faaliyetini sürdüreceğini açıkladı.

Haydar Kutlu ve **Nihat Sargın**'ın serbest bırakılması amacıyla gösteri yapan 53 kişiden 27'si, İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi'ne (DGM) gönderildi. Sanıklardan 15'i tutuklandı.

Salim Kara, Baytekin Kara, Ertuğrul Savtekin, Hasan Basri Babalı, İsmail Yetişen, Ahmet Serek, Turan Yıldırım, Sevil Kap, Münevver Ak, Kemal Parlak, Güzide Ülkutaşır, Hakan Koç, Ali Ertan Koymen, Güzel Taşdere ve **Emzade Şimşek**, saat 21.00 sıralarında biten sorgulamaları sonucunda, 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet etmekten gerekçesiyle tutuklandılar.

Bu arada, **Kutlu** ve **Sargın**'ın serbest bırakılmaları için önceki gün Sultanahmet Meydanı'nda gösteri yaparken gözaltına alınan üç kişi de, dün İDGM'ye sevkedildi. Savcılık, **Mehmet Koç, Ahmet Bekçi** ve **Bilal Özdemir**'i, dosyayı inceledikten sonra sorgularını yapmadan serbest bıraktı.

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Kutlu-Sargın ölüm orucunun 20. gününde; dünyadan tepki

25.4.990 Güneş

Göz göre göre ölüm

İSTANBUL, (Güne) - 25 Nisan "**Anzak Günü**" nedeniyle Çanakkale'de düzenlenecek törenlere katılmak üzere Türkiye'ye gelen Avustralya Başbakanı **Bob Hawke**'nin Cumhurbaşkanı **Turgut Özal**'la yapacağı görüşmede, cezaevinde 20 gündür "**ölüm orucu**" eylemi yapan **Nihat Sargın** ve **Haydar Kutlu** konusunu da gündeme getireceği bildirildi.

Türk Ceza Yasası nın 141, 142 ve 163. maddelerini kaldırılması için, tutuklu bulund ıkları Ankara Merkez Cezaevi'nd 20 gündür "**ölüm orucu**" eyle yapan Türkiye Birleşik Kor ünist Partisi (TBKP) liderleri **Ha ydar Kutlu** ve **Nihat Sargın**'ın sağ k durumlarının "**Kötüye gittiği**" belirtildi. Dün iki liderle görüşen a vukatları **Rasim Öz, Kutlo** ve **S argın**'ın tansiyonlarında sürekli i niş-çıkışlar görüldüğünü, buna ka şılık moralleri nin "**Son derece** yi" olduğunu bildirdi. Öz, TBKP yöneticilerinin tuzlu su ve şeker almayı sürdürdüklerini kaydetti. Liderlerle bugün de görüşeceğini belirten **Rasim Öz, Kutlu-Sargın**'ın bayram nedeniyle bir mesaj yayınlayabileceklerini söyledi. Avukatlar, **Kutlu** ve **Sargın**'ın ölüm orucunu sürdürmekte kararlı olduklarını belirterek, "**Ölüm orucu talep**lerinizin yerine getirilmesi için girişimde bulunmayan iktidardır" dediklerini anlattılar.

İki liderin avukatlarından **Veli Devecioğlu** ise, Adalet Bakanı **Oltan Sungurlu**'yla görüştü. **Devecioğlu**, ölüm orucunda 20'nci güne giren **Kutlu** ve **Sargın**'ın sağlık durumlarını iyice bozulduğunu anlatarak, **Sungurlu**'dan, soruna bir çözüm bulunabilmesi için, 141, 142'nci maddelerin kaldırılması konusunun bayramdan sonra toplanacak Bakanlar Kurulu'nda ele alınacağını açıklamasını istedi. **Sungurlu** ise, Bakanlar Kurulu'nu ilgilendiren bir konuda açıklama yapmaya ve tasarrufta bulunmaya yetkisi olmadığını söyledi.

Öte yandan TBKP merkez yönetimi tarafından yapılan açıklamada, **Kutlu** ve **Sargın**'ın eylemine değinilerek, cumhurbaşkanı, başbakan, hükümet, parlamento ve siyasi partilerin sorumluluk altında oldukları belirtilerek şöyle denildi:

"Hükümet, komünist partinin üzerindeki yasağın kaldırılacağı, Kutlu ve Sargın'ın serbest bırakılacağı yolunda kamuoyuna inandırıcı bir açıklama yapmalıdır."

Dünya yırtılıyor

Yurt içinde **"Kutlu ve Sargın'la dayanışma açlık grevleri"** yaygınlaşırken, dünyanın çeşitli ülkelerinde de iki liderin serbest bırakılması için başlatılan girişimler yeni etkinliklerle devam ediyor. Anadolu Gazetesi Haber Merkezi'nin yayımladığı bültenden alınan bilgiye göre, Güney Afrikalı zenci lider Nelson Mandela için önceki gün Londra'da düzenlenen ve bütün dünya televizyonlarından yayınlanan konserde, **Kutlu** ve **Sargın**'ın serbest bırakılması istemiyle imza toplandı. **Mandela**'nın da katıldığı konserde toplanan imzaların, Türk hükümetine gönderileceği bildirildi.

Kısa adı TUC olan İngiltere Sendikalar Federasyonu Genel Sekreteri **Norman Willis**'in, Türkiye'nin Londra Büyükelçiliği'ne başvurarak, "**9 milyon İngiliz emekçisinin temsilcisi olarak Kutlu ve Sargın**'ın derhal serbest bırakılmasını" istediği öğrenildi. Bu arada, İsviçre

Kutlu ve Sargın'ı desteklemek amacıyla dönüşümlü olarak sürdürülen açlık grevleri yaygınlaşarak devam ediyor.

SU BASIN 90 1 5161179TEL No.90-1-5161179 Jan. 3,87 3:59 25.04. 90 12:27

15 tutuklama

İSTANBUL (Günaydın)-Türkiye Birleşik Komünist Partisi (TBKP) liderleri Haydar Kutlu ve Nihat Sargın'ın cezaevinde sürdürdükleri açlık grevini desteklemek amacıyla, önceki gün Beyazıt'ta otomobilleriyle konvoy halinde slogan atıp gidenlerden gözaltına alınan 53 kişiden 15'i dün DGM'de tutuklandı. Sorgusu yapılabilenlerden 12'si ise serbest bırakıldı.

Yargılanacaklar

Siyasi Şube'de bir gece sorgulandıktan sonra, dün İstanbul Devlet Güvenlik Savcılığı'na getirilen 27 kişiden, avukatlar Murat Özveri, Ergin Cinmen, Cüneyt Can Oğuzer, Akın Atalay ve Zeynep Aydın, delil yetersizliğinden serbest bırakılırken, diğer sanıklar tutuklama istemiyle sorgu hakimliğine sevkedildi. Sorgu hakimi ise, "Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet ettikleri" gerekçesiyle, Ertuğrul Savtekin, Hasan Basri Babalı, İsmail Yetişen, Ahmet Selek, Sevil Kap, Münevver Ak, Güzide Ülkutaşır, Hakan Koç, Ali Ertan Köymen, Emzade Şimşek, Salim Kara, Baytekin Kara, Turan Yıldırım, Kemal Parlak ve Güzel Taşdere'nin tutuklanmasına, Alhas Korkmaz, Birsen Erol, İsmet Erol, Turker Selbaş, Müjdat Ünal, Gürel Taşdere ile Güllü Şen Erdoğan'ın da tutuksuz yargılanmak üzere salıverilmesine karar verdi. Sorguları tamamlanmadığı için Siyasi Şube'de gözaltında bulunan 26 kişinin ise, bugün DGM'ye gönderileceği bildirildi. Öte yandan Sultanahmet teki balonlu gösteride gözaltına alınan 3 kişi, serbest.

Kutlu ve Sargın'a Yunanistan'dan destek

ATİNA (Günaydın)-Açlık grevi nedeniyle kamuoyunun dikkatlerini üzerinde toplayan Haydar Kutlu ve Nihat Sargın için Yunanlı parlamenterler de kolları sıvadı. Dün Yunanistan'ın siyasi partilerinden Yeni Demokrasi, PASOK ve Sinaspismos'un üç üyesi, Türk Büyükelçiliği'ne giderek Haydar Kutlu ve Nihat Sargın'ın serbest bırakılması konusunda Büyükelçi Gündüz Aktan'a bir bildiri verdiler.

Bu arada, Türkiye Birleşik Komünist Partisi (TBKP) Genel Başkanı Nihat Sargın ve Genel Sekreteri Haydar Kutlu'yu desteklemek amacıyla Diyarbakır'da açlık grevine başlayanların sayısı 24'e yükseldi.

7 liseli cezaevinde

1 Mayıs günü Taksim'de miting düzenlenmesi için Beykoz'da bildiri dağıtırlarken yakalanan, 2'si kız, 7 Paşabahçe Lisesi öğrencisi, DGM Sorgu Hakimliği'nce tutuklandı. Cezaevine gönderilen 16 yaşındaki B.B., S.Ö., C.Ş. ve 17 yaşındaki M.Y., C.A., ile 18 yaşındaki Ö.Ç. ve 19 yaşındaki H.Y., adındaki öğrencilerin, "Yasadışı bildiri dağıtmak"tan yargılanacakları öğrenildi.

25.4.1990 Günaydın

Marksist parti için Meclis Grubu umudu

ANKARA- Marksist Parti Girişim Komitesi'nden bir grup, Yeni Oluşum Grubu'nu oluşturan milletvekilleriyle yaptıkları toplantıda, "Birlikte hareket etme"konusunu görüştüler. Yeni Oluşumcu milletvekillerinin katılması da sağlanabilirse, Marksist Parti için bir TBMM Grubu umudu doğacak. Yeni Oluşumcu milletvekilleri bu hafta içerisinde kendi aralarında konuyu ele alarak çıkan sonucu bayramdan sonra açıklayacaklar.Marksist Parti kuruluş çalışmaları içerisinde yer alan bağımsız milletvekilleri Kemal Anadol, Hüsnü Okçuoğlu, Ekin Dikmen ve Kamil Ateşoğulları ile Girişim Komitesi'nden bir grup temsilce, parti girişimiyle ilgili olarak Yeni Oluşumcu milletvekillerine bilgi verdiler. Birleşme konusunda umutlu olduklarını belirten milletvekilleri, **eğer Yeni Oluşum grubu da katılırsa rahatlıkla SHP'den yeni kopmaların sağlanarak grup kurulabileceğini** ifade ediyorlar.

Yeni Oluşum Grubu'ndan Mardin Bağımsız Milletvekili Ahmet Türk, kişisel olarak geniş bir sol birlikten yana olduğunu belirtirken, konuyu kendi aralarında görüşmeye başladıklarını ve sonucun bu görüşmelerden sonra kesinleşeceğini bildirdi. Türk, şunları söyledi:

"Olup bitenler karşısında SHP'nin tavrından rahatsız olan birçok arkadaşımız var. Bu arkadaşlarımız da geniş bir birlik halinde oluşacak ve herkesin içine sinecek bir partide yeralmak isteyeceklerdir. Bu arkadaşlar SHP'den koparak bu harekete katılabilirler, o zaman da grup şansı artar."

25.4.1990 SABAH

Kutlu-Sargın'a savcılıktan temiz kâğıdı

Fuat Uğur

İSTANBUL, (Güneş)- Ankara Merkez Kapalı Cezaevi'nde tutuklu bulunan Türkiye Birleşik Komünist Partisi (TBKP) liderleri **Haydar Kutlu** ile **Nihat Sargın**'a savcılıklar, sabıkalarının bulunmadığına dair "**İyi hal kâğıdı**" verdi.

Edinilen bilgiye göre, **TBKP**'nin Genel Başkanı olduğu belirtilen **Nihat Sargın** ile Genel Sekreteri olarak bilinen **Haydar Kutlu**, İçişleri Bakanlığı'na Mayıs ayında yapılacak parti başvurusunda kurucu üye olarak yer aldılar. TBKP'nin yasal olarak kurulması için yapılacak başvuru için şimdiye değin 26 kurucunun belirlendiği bildirildi. Yasanın öngördüğü kurucu sayısı 50.

Haydar Kutlu ve **Nihat Sargın**'ın kurucu olmaları için gerekli formaliteler yerine getirildi. Parti kurucusu olabilmek için 30 yaşını bi-

Devamı 12. sayfada

Kutlu-Sargın

Baştarafı 1. sayfada

tirmiş, okur-yazar, askerlik görevini tamamlamış olmak ve sabıkası bulunmamak gerekiyor.

Sabıkası bulunmadığına dair belge alabilmek için **Haydar Kutlu**'nun Ankara, **Nihat Sargın**'ın da nüfusta kayıtlı olduğu Eminönü Cumhuriyet savcılıklarına başvurduğu belirtildi. Her iki savcılığın da TBKP yöneticilerine "**İyi hal kâğıdı**" verdikleri bildirildi.

Nihat Sargın'ın daha önceki suçlarının 1974 affıyla sicilinden silindiği; bundan sonra da hakkında kesinleşmiş hüküm bulunmadığı belirtildi. **Haydar Kutlu**'nun hakkında da kesinleşmiş hapis cezası olmadığı bildirildi.

25.4.1990 Güneş

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

90 BASIT 90 T 5161179TEL NO.90-T-5161179 Jan. 5,87 5:58 25.04. 90 12:25

25.4.1990
Cumhuriyet

141, 142, 163 bayram sonrası ele alınacak

'Düşünce suçu'nda karar bekleyişi

Cumhurbaşkanı Özal 23 Nisan törenleri nedeniyle Türkiye'ye gelen yabancı gazetecilerle söyleşirken, "141, 142 ve 163 konusundaki kararın bayram sonrasında verileceğini umuyorum" dedi.

ANKARA (Cumhuriyet Bürosu) — Hükümet Türk Ceza Yasası'nın 141, 142 ve 163. maddelerine ilişkin yeni düzenlemeyi, bayram tatili sonunda ele alacak. Başbakan **Yıldırım Akbulut**'un, Adalet Bakanlığı'nca bu üç maddede değişiklik öngören alternatifli metni Bakanlar Kurulu gündemine getirmesi ve bir sonuca bağlaması bekleniyor.

Cumhurbaşkanı **Turgut Özal** ile Başbakan Akbulut, bu üç maddeye ilişkin yeni düzenlemelerin, bayram tatili sonrasında hükümet tarafından ele alınarak, bir sonuca bağlanacağını açıkladılar. Cumhurbaşkanı Özal, 23 Nisan törenleri nedeniyle Türkiye'ye gelen yabancı gazetecilerle söyleşirken konuya ilişkin bir soruya, **"141, 142 ve 163 konusunda kararın bayram sonrasında verileceğini umuyorum"** dedi.

Başbakan Akbulut da TBMM Başkanı **Kaya Erdem**'in önceki gün TBMM'de verdiği resepsiyonda, gazetecilerin sorusu üzerine, **"Bu maddelere ilişkin nihai karar bayram sonrasında verilecek"** diye konuştu. Başbakan Yıldırım Akbulut'un Bakanlar Kurulu'nun, bayram tatilinden sonra çarşamba günü yapacağı top-

(Arkası Sa. 17, Sü. 6'da)

İPI'DAN BASIN ÖZGÜRLÜĞÜ UYARISI
10. Sayfada

HÜKÜMET KARARNAMEDE TIKANDI **IŞIK KANSU ve TURAN YILMAZ'ın haberi**
11. Sayfada

Düşünce

(Baştarafı 1. Sayfada)

lantıya, konuyu getirmesi bekleniyor. Adalet Bakanlığı'nca yaklaşık bir ay kadar önce hazırlanarak Başbakan Akbulut'a iletilen ve TCK'nın bu üç maddesinde değişiklikler öngören alternatifli metnin, Bakanlar Kurulu'nun gündemine getirileceği kaydedildi. Bakanlar Kurulu, bayram tatili öncesinde yaptığı son toplantısında da konuyu genel hatlarıyla 4.5 saat kadar ele almış, ancak bir sonuca bağlayamamıştı.

KUTLU ve **SARGIN** başlattıkları ölüm orucu ile halkımızın EKMEK ve SU'dan önce DEMOKRASİ'ye gerek duyduğunu göstermiş oldular.

Bu onurlu mücadelede yanlarında olduğumuzu duyururuz.

İskenderun SHP Belediye Meclis Grubu

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Halkın ve dostlara

Tercüman

25 Nisan 1990 Çarşamba

Yıl: 29 Sayı: 10122
700 TL. (KDV dahil)

Her sabah dünya yeniden kurulur. Her sabah taze bir başlangıçtır

TÜRKİYE DİSK TÜRK-İŞ ARAŞTIRMA MERKEZİ

Bayram sonrasında çözüm bekleyen sorunlar ürkütücü boyutlara ulaşıyor

Hükûmetin 4 çıkmazı

Çalışma hayatı

Türk-İş'in yetkili olduğu 1014 işyerinde 366 bin 181 işçiyi kapsayan toplu sözleşme görüşmeleri yakında başlayacak. Bağımsız sendikalara üye 110 bin 978 işçi adına sözleşme imzalanacak

Ekonomi

Para politikası kontrolden çıktı. Nakit sıkıntısından şikâyet eden özel sektör, toplu sözleşmelerle gündeme gelecek yüksek ücret taleplerinin sancısını yaşıyor. Memur yüksek zam bekliyor

Siyasî durum

1 Mayıs kutlamaları yine gündemde. 141, 142 ve 163. maddelerinin kaldırılması veya değiştirilmesi beklenirken, Kutlu ve Sargın'ın açlık grevi, dış odakların dikkatini çekiyor 9. sayfada

Türk-ABD ilişkileri

Başkan Bush'un sözde Ermeni soykırımı iddialarını destekleyen 24 Nisan mesajı ve Kıbrıs bahane edilerek helikopter satışının durdurulması girişimi ilişkileri kritik bir döneme soktu.

Jan. 5,87 4:01 25.04.90 12:25
90 1 516117GTEL No.90-1-5161179 BASTI

Bayram sonrasında çözüm bekleyen sorunlar ürkütücü boyutlara ulaşıyor

Hükûmetin 4 çıkmazı

Türkiye, dokuz günlük bir tatil renaveti yaşarken, bayram sonrasında hükûmeti bekleyen sorunların yoğunluğu, ürkütücü boyutlara ulaşıyor. Hem siyasî, hem ekonomik açıdan çeşitli problemleri göğüslemek zorunda kalacak olan iktidarın önündeki sorunlar şöyle sıralanıyor:

□**1 Mayıs kutlamaları:** Türk-İş, 1 Mayıs'ın işçi bayramı olarak salonda kutlanacağını belirtti. 1 Mayıs kutlamaları için, SHP ve DYP'den de destek geldi. **İnönü** ve **Demirel**, başka bir maksatla kullanılmaması şartıyla, 1 Mayıs'ın işçi günü ilân edilmesine karşı çıkılamayacağını söylediği. Öte yandan bazı gruplar, 1 Mayıs'ın Taksim Meydanı'nda kutlanması hususunda ısrarlı görünüyor. İstanbul Emniyet Müdürü **Hamdi Ardalı**, 1 Mayıs'ın ne açıkta, ne de bir salonda kutlanmasına izin verilmeyeceğini duyurdu ve bu yönde faaliyet gösterenleri sıkı bir denetime alırken, her türlü pankart ve afişe de el koydu.

□**Türk Ceza Kanunu'nun 141, 142 ve 163. maddeleri:** Türkiye Birleşik Komünist Partisi (TBKP) **Haydar Kutlu** ve **Nihat Sargın**'ın açlık grevleri sürerken, Uluslararası Af Örgütü komünist liderlerin tutukluluk hallerinin sona ermesi amacıyla, yoğun bir faaliyet başlattı. Cumhurbaşkanı **Özal**, öte yandan komünizmi yasaklayan 141 ve 142. maddelerin kaldırılacağı mesajını verirken, **Kutlu** ile **Sargın**'ın hâlâ cezaevinde tutulması çelişkili bir durum sergiliyor. Milliyetçi ve muhafazakâr bir parti olan ANAP'ın önündeki sorun, komünizmin serbest bırakılmasını, 163. maddeyi kaldırmak suretiyle dengeleyebilmek ve bunu, laik kesimin tepkisini çekmeden başarabilmek. 141, 142 ve 163. maddelerde değişiklik yapılmasının, bu maddelere dayanak teşkil eden Anayasa hükümleriyle birlikte bayram sonrası Meclis gündemine gelmesi bekleniyor. Bu şekilde halen askıda duran **Kutlu** ve **Sargın** olayına da çözüm bulunacağı düşünülüyor.

□**Grevler:** Çimento işkolunda kamu kesiminde anlaşmazlık sürerken, lastik işkolunda Good-Year ve Pirelli'den sonra İdrissa'da da grev başladı. 8 Mayıs'ta İstanbul Sheraton Oteli'nin 500 işçisinin greve gitmesi bekleniyor. Halen Türk-İş'e bağlı sendikaların uyuşmazlıkta olan işçi sayısı 37 bin 329. Grev kararı alan işçi sayısı 4 bin 421, grev uygulaması aşamasında olan işçi sayısı da 2 bin 445. Şu anda Türk-İş'e bağlı 7 bin 257 işçi, bağımsız sendikalara bağlı 5 bin 26 işçi grevde.

Mayıs ayından itibaren yıl sonuna kadar, Türk-İş'in yetkili olduğu 77'si kamu, 937'si özel olmak üzere toplam 1014 işyerinde **366 bin 181** işçiyi kapsayan toplu sözleşme görüşmeleri başlayacak. Ayrıca bağımsız **Hak-İş, Otomobil-İş, Çelik-İş** de, aynı Mayıs ayından itibaren **110 bin 978** işçiyle ilgili olarak işverenle masaya oturacak. Yıl sonuna kadar sözleşme yapacak Türk-İş ve bağımsız sendikalara bağlı işçi sayısı toplam **477 bin 159**'a ulaşıyor. İşverenler yüksek ücret taleplerinden çekinirken, sendikalar da işçilerin aşılan aynı dönemine göre % 205'lik bir artışla **1 trilyon 567 milyar liraya** çıktığına dikkat çeken uzmanlar, devletin, ya zaten yüklü olan iç borçları daha da artırmak, ya da para basmak zorunda kalacağını belirtiyorlar.

□**Süperlerin durumu:** Bakanlar Kurulu'nun Şeker Bayramı'ndan sonraki toplantısında görüşülmesi beklenen süper emeklilere ilişkin taslak, sayıları 62 bini bulan süper emeklilere iki seçenekli formül getiriyor. Bu seçenekler, bakanlık yetkililerince şöyle açıklanıyor:

Birinci seçenek: Süper emekliler, emekli aylığı aldıkları sürece her ay, borçlanma suretiyle ödemiş oldukları prim tutarlarının toplamının yüzde 7'si oranında **"telâfi edici ödeme"** yapılacak. Yüzde 7 oranı, kanunî gecikme zammı oranı dikkate alınarak getiriliyor.

İkinci seçenek: İlk seçeneği benimsemeyip ödediği miktarı geri almak isteyenler, kanunun yayımı tarihinden itibaren 6 ay içinde başvurdukları takdirde, kendilerine borçlanma tutarları iade edilecek. Ölümleri halinde ise bu ödeme hak sahiplerine yapılacak.

Bakanlık yetkilileri, 1400 göstergeden aylık alan normal emeklilerin aylıklarının, büyük ihtimalle temmuz ayında, dondurulmuş durumdaki süper emekli aylıkları düzeyine ulaşacağına işaret ederek, bu takdirde süper emeklilerin, dondurma yasası gereği, sosyal yardım ve katsayı artışlarından yararlanacakları için ayrıca bir artış meydana geleceğini kaydettiler.

□**Türk-ABD ilişkileri:** ABD Başkanı Bush'un, sözde **"Ermeni soykırımı"** iddialarını destekleyen mesajı, öte yandan Kıbrıs'ı bahane ederek, PKK terörüne karşı kullanılacak **"Cobra"** helikopterlerinin ülkemize satışının durdurulması için ABD Kongresi'ne bir tasarı verilmesi, Türkiye'nin bu ülkeyle ilişkilerini zor bir döneme soktu. ABD'nin, Türkiye'yi Kıbrıs'ta tavize zorlamak amacıyla baskılarını sürdürmesi ve sözde Ermeni soykırımı tasarısını yeniden gündeme getirmesi bekleniyor.

Bağımsız sendikalar

	Hak-İş	Otomobil-İş	Çelik-İş	Toplam
Mayıs	850	1 500	7.881	10.231
Haziran	1.082	—	—	1.080
Temmuz	500	1.900	407	2.007
Ağustos	535	—	61	449
Eylül	22.720	41.600	25.046	89.366
Ekim	2 650	—	289	2 949
Kasım	1 770	400	—	2.170
Aralık	1 288	400	838	2 526
Toplam	31.562	45.400	34 522	110.978

□**Emisyon:** Bayram dolayısıyla 10 trilyon 839 milyar TL'ye kadar yükselen kâğıt para miktarının, bayram sonrası emileceği, bunun da piyasada nakit sıkıntısı doğuracağı belirtiliyor. Zaten nakit sıkıntısından şikâyet eden özel sektörün daha da zorlanacağı ifade ediliyor. Özel sektör, toplu sözleşmelerle gündeme gelecek yüksek ücret taleplerinin de sancısını yaşıyor.

□**Memur maaşları:** Temmuz ayında memur ve emekli maaşlarının ikinci dönem zamları uygulamaya giriyor. Bu arada Güneydoğu'daki problemlere çözüm getirebilmek amacıyla yeni indirim sağlanan 26 bin kadar için de kaynak bulmak gerekiyor. Ocak-mart döneminde bütçe açığının geçen yı-

MAYIS BAŞI-ARALIK SONU TOPLU SÖZLEŞME GÖRÜŞMELERİ (Türk-İş)

	Kamu		Özel		Toplam	
	İşyeri sayısı	İşçi sayısı	İşyeri sayısı	İşçi sayısı	İşyeri sayısı	İşçi sayısı
Mayıs	6	305	30	5.494	36	5.699
Haziran	2	6.042	61	11.676	63	17.718
Temmuz	14	80.262	54	6.459	68	86.722
Ağustos	11	1.285	101	13.722	112	14.947
Eylül	5	5.905	552	167.794	557	173.179
Ekim	39	31.175	60	10.066	99	41.242
Kasım	—	—	67	25.266	67	25.266
Aralık	—	—	12	1.406	12	1.406
Toplam	77	124.978	937	241.265	1014	366.181

25.4.1990

Tercüman

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARŞİVİ

PENCERE

Bir Devlet Düşmanı!

Asker teskereye ne kaldı diye gün sayar, anne adayı doğuma, öğrenci tatile, memur aybaşına, nişanlı düğüne, hasta taburcu olmaya ne kaldı diye gün sayar..

Ya hükümlü?

Türküsü bile var:

"Kurşun ata ata biter
Hapis yata yata biter."

Tutuklunun durumu ise bambaşkadır; Türkiye'de *"tutuklama"* siyasal suçlarda peşin cezaya dönüştürüldüğünden belirsizlik egemendir; gün bile sayamazsın.

Ne var ki şu günlerde hepimiz iki tutuklu —Sargın ve Kutlu— ile birlikte gün sayıyoruz.

Peki, neye gün sayıyoruz?

Ölüme!..

Çünkü komünist parti yöneticileri, temel özgürlükleri engelleyen 141, 142, 163'üncü maddelerin kaldırılması için mübarek Ramazan ayında ölüm orucu tutuyorlar.

Bugün 20'nci gün..

Allah kabul etsin..

Amin!..

★

İki özgürlük savaşımcısı yalnız değiller.

Her yanda dayanışma eylemleri başladı; ölüm orucuna açlık grevleriyle el verenler çoğalıyor; yurtdışında katılımlar artıyor; yurtiçinde ve cezaevlerinde destek verenlerin gerçek sayısı bilinmiyor. Demokrasiye, özgürlüğe, insan haklarına saygısı olan herkesin, ister komünist olsun, ister olmasın, *Nihat Sargın* ile *Haydar Kutlu*'ya omuz vermesinden doğal ne vardır?

Demokrasi yalnız sağcılar, merkezciler, tutucular ve gericilere özgü bir rejim değil ki! Demokrasiyi demokrasi yapanlar solcular, sosyaldemokratlar, sosyalistler, komünistlerdir; özgürlük yelpazesinden bir kanat oksildiğinde, Batı demokrasisi ortadan kalkar; baskı rejimi yürürlüğe girer.

Peki, bu kadar açık seçik, saydam ve kesin bir konuda Türkiye niçin çağın dışında?

★

Önemli işler müdürü gibi ortalıkta salınan bir politikacıya soruyu yönelttim:

— Sargın ile Kutlu yurtdışından kendi istekleriyle geldiler, teslim oldular. Sanıkların kaçma tehlikesi yok; delilleri değiştirme sorunu da yok. Ama hem iki buçuk yıldan beri tutuklu olarak yargılanıyorlar hem dava uzuyor. İki tutuklu, Türkiye'de iç yasa hükmünde olan *"Avrupa İnsan Hakları ve Temel Özgürlükler Sözleşmesi"*ne ters düşen bir suçlama ile demir parmaklık arkasında yaşıyorlar. Şimdi de ölüm orucuna girdiler; bu işin sonu ne olacak?

Herif öksürdü:

— *Öhhö.. öhhö..*

Sonra geğirip:

— *Devlet..* dedi.

— Ne devleti?

— *Devleti korumak görevimizdir. Sanıklar Türk Ceza Kanunu'nun "devlete karşı işlenmiş suçlar" bölümündeki bir fiil yüzünden tutuklanmışlardır. Devlet savunmasız bırakılamaz. Devletin itibarını korumak görevimizdir; devlet aleyhine eylemlere karşı en sert tedbirleri almaktan kaçınamayız..*

★

Kendisini önemli işler müdürü sayan politikacı, dünyanın nasıl değiştiğinin farkında değil, çağdışında uykusuna yatmış..

Eğer cumhuriyet devletinin şanını, saygınlığını, eski deyişle *'itibarını'* ve adını yükseltmek istiyorsak, fikir özgürlüklerini tanıyacağız.

Devlet böyle yükselip yücelecek..

Ve korunacak.

Çağ değişti; *'devlet düşmanı'* artık *"komünist"* değil, komünisti düşman sayan faşist görüştür. Uygar dünyada Türkiye Cumhuriyeti'nin saygınlığını yaralayan ve devletimizi küçük düşüren uygulamalara bir an önce son vermeliyiz.

Fikret ne demişti:

— *Kanun diye, kanun diye, kanun tepelendi..*

Devlet diye, devlet diye, devleti tepeleyenlerin yüzünden Türkiye bugünkü duruma düşmedi mi?

İlhan Selçuk

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

ANKARA KULİSİ

Orhan TOKATLI

Akbulut'un iç koalisyon hükümeti

YILDIRIM Akbulut başkanlığındaki "iç koalisyon hükümetini" oluşturan bakanların, birbirlerine karşı yürüttükleri "soğuk savaş"ın giderek kızışmasına dikkat çekiliyor...

Devamı 8. sayfada

Akbulut'un iç koalisyon hükümeti

Baştarafı 1. sayfada

Ceza Yasası'nın 141-142 ve 163. maddelerinin değiştirilmesi ile ilgili taslağın Bakanlar Kurulu'nda görüşülmesi sırasında çıkan görüş ayrılıklarına ANAP'ta kanatların iç hesaplaşması olarak bakmak gerektiği üzerinde duruluyor...

Kabine toplantısında, bakanların büyük bir bölümü, ANAP'ın "diri kamuoyunda" kaybettiği puanların Ceza Kanunu'ndaki değişiklik ile geri alınabileceğini ve bunun da partiye prestij sağlayacağı görüşünde ısrarlı davranıyorlar... Bu kesime göre: Akbulut hükümeti böyle bir girişimle bir hayli prim toplayabilir...

Aksi görüşü savunanlar ise, yasa değişikliklerini, Ocak kongresinde görevi devralacak yeni yönetimin üstlenmesi gerektiğini öne sürüyorlar...

Bu konuda açık seçik görüşler sergilenmiyor ama, perde arkasında yürütülen politikanın "aman Akbulut prestij kazanıp güçlenmesin" esasına göre düzenlendiğine inanılıyor...

* * *

ÖRNEĞİN Bakanlar Kurulu'nda, ayrı kanatlara bağlı Mustafa Taşar ile Vehbi Dinçerler madde değişikliklerinin hemen gerçekleştirilmesine karşı çıkıyorlar. Oysa Mustafa Taşar'ın, genel başkan adaylarından Mesut Yılmaz'ı, Dinçerler'in ise muhafazakâr başkan adayı Pakdemirli veya bir başka kanat adamını desteklediklerini biliniyor...

Aynı biçimde Safa Giray ve Ercüment Konukman da böyle bir operasyonla Ceza Yasası'nın liberalleşmesini istemiyorlar. İki bakan da olaya ideolojik olarak bakıyorlar.

Kurulda, Işın Çelebi, Ceza Yasası'nda yapılması konuşulup tartışılagelen değişiklikleri destekliyor. Bu konuda Sungurlu'nun görüşlerini benimsiyor. Akbulut hükümetinin, böyle bir girişim için son şansı olduğu görüşünü öne sürüyor ve ANAP'ın enflasyonla ve diğer önlemlerle değil, bu ve buna benzer liberal tasarrufla ancak kamuoyunu tatmin edebileceğini savunuyor...

Sungurlu'nun Bakanlar Kurulu'na getirdiği taslakta iki unsur bulunuyor: Birincisi maddelere "cebir unsuru" eklenerek fikirlerin serbestçe söylenebilmesini, yazılıp çizilmesini, ikincisinde ise suçların vasıflarını değiştirmeyi, cezaların hafifletilmesini amaçlıyor...

Hükümetin liberal kanadı, Bakanlar Kurulu'nda ayrıca, Ceza Yasası'nın yalnız 141-142-163 maddeleri değil, diğer hükümlerinin de gözden geçirilerek Batılı anlamda demokratik hukuk devleti ortamının tam anlamıyla sağlanmasını istiyorlar.

ANAP'lı bir liberal şöyle diyor:

"Türkiye, eğer Avrupa ailesinin bir bireyi olacaksa, her alanda uyum sağlamak zorundadır. Ama öncelikle hukuk reformunu gerçekleştirmelidir. Örneğin, Ceza Yasası'nın 140'ıncı maddesinin de değiştirilmesi gerekir. Eylemci ve siyasal görüş sahibi olmayan, sadece ekonomik nedenlerle yurt dışına çıkıp bulunduğu ülkede iş bulabilmek ümidiyle, Türkiye'de baskıya maruz kaldığını belirterek iltica talebinde bulunanlar da Türkiye'ye gelemiyorlar... Geldikleri takdirde, ülke aleyhine görüş belirttikleri gerekçesiyle sözü edilen madde gereği 5 yıl hapis cezasıyla cezalandırılıyor.."

Aynı biçimde 311 ve 312. maddelerin de revize edilmesi benimseniyor... Genelde değişikliklerin bir paket olarak ele alınmasında yarar görülüyor...

Böyle bir hareketin 60 yıldan bu yana Türkiye'de ilk kez Akbulut hükümetince ele alınmasının ANAP'a büyük prim kazandıracağı hesaplanıyor...

Nitekim Fahrettin Kurt bu görüşün yanında olduğunu açıklıyor...

Belirtilen görüşler karşısında Başbakan Akbulut'un nüfusu yakalayıp değişikliklerin bir an önce yapılması direktifini vermesi beklenirken, bazı bakanların tasarı taslağı üzerinde çalışma yapmasını isteyerek gündemi kapatıyor.

SİYASET GÜNLÜĞÜ

Derya Sazak

2000'LERİN ANAYASASI

BAKANLAR Kurulu'nun son toplantısı... Işın Çelebi, Avrupa'da Güvenlik ve İşbirliği Konferansı (AGİK) çerçevesinde Bonn'da düzenlenen **"ekonomik işbirliği"** toplantısından izlenimler sunuyor.

Konferans, Avrupa'nın işbirliği konusunda önemli bir **"kilometre taşı"** niteliğinde. Ama, tartışılan sorunlar ekonomiyle sınırlı değil. Batı dünyası daha çok siyasi gelişmeleri irdeliyor ve Doğu-Batı yumuşamasının güç kattığı demokratikleşme ortamında, yeni bir **"senet"** oluşturuyor.

Çok partili demokrasi... İnsan hakları... Hukukun üstünlüğü... İstihdamda ırk, cinsiyet, dil ve din farklarının gözetilmemesi gibi ilkeler üzerinde **"mutabakat"** sağlanıyor. Ve 35 ülkeyle birlikte Türkiye de bu **"senet"**e imza atıyor.

Işın Çelebi, 2000 yılının **"anayasası"** diye nitelediği bu metne imza atmanın Türkiye'ye getireceği yükümlülükleri Bakanlar Kurulu toplantısında uzun uzun anlatıyor.

Kabinenin o günkü gündeminde TCK'nın 141, 142 ve 163'üncü maddeleri var.

Hükümet üyeleri, aralarında bölünmüş. Her kafadan bir ses çıkıyor.

Devlet Bakanı Işın Çelebi ise Bakanlar Kurulu'nun, **"muhafazakâr"** kanadının 141 ve 142'nci maddeleri konusunda çıkardığı gürültü arasında, **"parazit"** yaparcasına... Ayrı bir **"frekans"**tan bir şeyler anlatmaya çalışıyor:

"Bakın beyler... İmza attığımız bu metin, ABD'nin ve Sovyetler Birliği'nin ortak önerileriyle oluşturulmuş. Serbest piyasa ve serbest rekabetten geri dönüşü reddediyor ama artık Batılı olmak için bu yolda olmak yetmiyor. Çoğulcu bir siyasal yapılaşmadan söz ediliyor... Bonn'da imzaladığımız 'nihai senet' Türkiye için yeni demokratikleşme hareketlerini zorunlu kılıyor."

Evet, Bonn toplantısı gerçekten bir **"kilometre taşı"**

2000'lerin dünyası artık yeni bir **"görünüm"** kazanıyor.

Çoğulculuk ve örgütlenme serbestisi iki süper güç, ABD ve Sovyetler'in üzerinde **"birleştikleri temel kavramlar"** oldu.

Şimdi bu dalga, Doğu'dan Batı'ya tüm toplumları önüne katacaktır.

* * *

YENİ çağda, toplumları sınıflandıran siyasal rejimleri birbirinden ayıran olgu, insan haklarına, çevreye, örgütlenme serbestisine, çoğulculuğa verdikleri önem olacaktır.

Bu değerlerin uzağına düşen toplumlar, ekonomik modelleri ne olursa olsun, seçime dayalı demokratik parlamenter sistemle de yönetilse, ister istemez, **"kategorize"** edilecek ve **"ikinci sınıf demokrasiler"** olarak tanımlanacaklardır.

İşte, 2000'leri karşılarken Türkiye'yi bekleyen tehlike de burada yatmaktadır.

Ne AT'a üyelik süreci... Ne ABD'nin NATO'nun sadık müttefiki olmak yetmeyecektir.

Türkiye, çoğulcu ve insan haklarına dayalı **"Avrupa Evi"**nin arka bahçesinde kalmayıp, içerisine girmek, odalarında dolaşmak, katlarından birine yerleşmek istiyorsa... Bonn'da attığı **"imza"**ya uymaya mecburdur.

Yani, öncelikle siyasal örgütlenmeleri engelleyen 141, 142, 163 ipoteğinden kurtulmalıdır.

Salt ceza yasalarında değil, anayasasında, çalışma yasalarında, insan haklarını kısıtlayan, basın özgürlüğünü sınırlayan uygulamalarda düzeltme yapmak zorundadır.

Türkiye, her on yılda bir, olağanüstü dönemlerin çıkmazına saplanmak yerine rejimini **"sivilleşme"** yönünde güçlendireceği izlenimini tüm dünyaya verebilmelidir. Bunu yaparken de, ne kendi toplumundan, ne komşularından ürkmelidir.

Daha önce de yazmıştık... Bonn zirvesini ötümüzdeki Haziran ayında Kopenhag'da AGİK çerçevesinde yapılacak **"insani boyut"** toplantısı izleyecek. 2000'lerin anayasası, asıl orada tartışılacak.

35 ülke... Siyasal rejimlerini, **"insan hakları ve çoğulculuk"** süzgecinden geçireceklerdir.

Umarız, Türkiye, o tarihe dek en azından Kutlu-Sargın sorununu çözümleyebilir, Mandela'yı serbest bırakan **"ırkçı"** Güney Afrika Cumhuriyeti'nden daha ileri bir noktaya geçebilir.

25.4.1990 14:11/gt

TÜSTAV TÜRKİYE EKONOMİK VE SOSYAL TARİH VAKFI

Kutlu - Sargın ağırlaştı

Baştarafı 3. Sayfada

olan **Öz, Kutlu** ve **Sargın**'ın bayram mesajı yayınlayabileceklerini bildirdi.

• AÇLIK GREVLERİ YAYGINLAŞIYOR

Kutlu- Sargın'ı desteklemek amacıyla yapılan açlık grevlerine katılanların sayısı bini aşarken, Ankara'da da dün ilk aşamada 30 kişi Sosyalist Parti İl Merkezi'nde dönüşümlü olarak açlık grevine başladı.

Açlık grevine SP Ankara İl Başkanı **Ali Kalan** ve il yöneticilerinden **Şerif Talyak, Hüseyin Şakacı, Hasan Yıldız** ve **Haldun Solak** da dahil olmak üzere 10 Sosyalist Partili katıldı.

Ali Kalan, açlık grevi başlamadan önce düzenlenen basın toplantısında, **Kutlu** ve **Sargın**'ın 29 ayı aşkın süredir tutuklu bulunmalarının, ülkede ilerici, sol düşünce sahiplerine bir gözdağı verme anlamını taşıdığını söyledi.

Kutlu-Sargın ile dayanışma eşgüdüm kurulu adına konuşan **Veli Saltık** da, kaldırılması için mücadelesi verilen TCK'nın 141, 142 ve 163'üncü maddelerinin resmi görüşün dışında düşünmeyi yasakladığını vurguladı. Ankara'daki açlık grevi ilk aşamada 3 gün olarak saptandı.

TBKP merkez yönetimi tarafından yapılan açıklamada **Kutlu** ve **Sargın**'ın eylemine değinilerek, Cumhurbaşkanı, Başbakan, hükümet, parlamento ve siyasi partilerin sorumluluk altında oldukları belirtildi. Açıklamada, **"Hükümet, Komünist Partisi'nin üzerindeki yasağın kaldırılacağı, Kutlu ve Sargın'ın serbest bırakılacağı yolunda kamuoyuna inandırıcı bir açıklama yapmalıdır. Hemen şimdi, çok geç olacaktır"** denildi.

• ALİAĞA'DA GÖZALTI

Dün sabah İzmir'den tekne ile denize açılan 10 gösterici Aliağa'da polis tarafından gözaltına alındı.

Ölüm oruçlarının 20'nci günündeki TBKP liderleri için Aliağa'da imza kampanyası başlatmak üzere Karşıyaka'dan tekne ile Aliağa'ya giden Türkiye Birleşik Komünist Partisi üyeleri, karaya çıkışta kendilerini karşılayan grubu imza metinle-rini vermek istedikleri sırada polis tarafından gözaltına alındılar.

Diyarbakır'da başlatılan açlık grevi de devam ediyor.

Yeni Adımlar dergisinin Diyarbakır bürosunda 4 gün önce 22 partili tarafından başlatılan açlık grevi değişik gruplar halinde dönüşümlü olarak sürdürülüyor. Grupların açlık grevi ikişer gün devam ediyor. Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin 8 üyesinin sürdürdüğü açlık grevine dün Sosyalist Parti Genel Merkezi'nden de 3 üye iştirak etti.

• DİLİPAK'TAN DESTEK

Milli Gazete yazarlarından **Abdurrahman Dilipak**, dün Sosyalist Parti'de **Kutlu** ve **Sargın**'ın serbest bırakılması için konuştu.

Milliyet İstihbarat Servisi'nin haberine göre, konuşmasında TBKP liderlerine destek için açlık grevi yapanları savunduğunu ve **Kutlu - Sargın**'ın serbest bırakılmaları için sonuna kadar destek vereceğini söyleyen **Dilipak, "Konuşmayı ve dinlemeyi öğrenirsek sorun kalmaz"** dedi. Dilipak'ın konuşması açlık grevi yapanlarca alkışlandı.

Öte yandan **Kutlu - Sargın**'ı desteklemek amacıyla önceki gün İstanbul'un çeşitli semtlerinde gösteri yaptıkları iddiasıyla gözaltına alınan 30 kişi dün DGM'ye sevkedildi.

DGM Savcılığı'nca ifadeleri alınan üç kişi ile 5 avukat delil yetersizliğinden serbest bırakılırken 22 sanık tutuklanma istemiyle DGM Hâkimliği'ne gönderildi. Sanıklardan 15'i tutuklandı.

• AVRUPA'DAN TEMSİLCİ

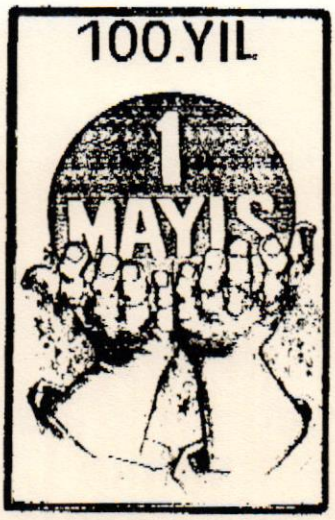
4 Mayıs'ta DGM'de yapılacak olan **Kutlu-Sargın**'ın duruşmasını izlemek ve TBKP liderlerinin eylemine destek vermek amacıyla, sadece Fransa'dan özel uçakla parlamenterler, insan hakları örgütleri temsilcileri ve hukukçuların duruşma öncesi Ankara'ya gelecekleri bildirildi.

Bu arada, İngiltere İşçi Sendikaları Konfederasyonu (TUC) Genel Sekreteri **Norman Willis**, Türkiye'nin Londra Büyükelçiliği'nden 9 milyon İngiliz işçisini temsilen **Kutlu** ve **Sargın**'ın derhal serbest bırakılmasını istedi.

TÜRKİYE SOSYAL ARŞİVİ VAKFI

aydınlar
SİYASİ HABER VE YORUM GAZETESİ

HABER MERKEZİ
INFORMATION CENTER
INFORMATION CENTRE
INFORMATION ZENTRUM

1.MAYIS KUTLAMALARI,ÜLKEMİZİN DEMOKRATİKLEŞMESİNE,İŞÇİ VE ÖTEKİ EMEKÇİLERİN KENDİ SÖZLERİNİ SÖYLEMESİNE KATKIDIR.1.MAYIS'SIZ DEMOKRASİ OLMAZ!..

HAYDAR KUTLU VE NİHAT SARGIN
TUTUKLULUKLARININ 897.GÜNÜNDE.

01.05.1990

++ TBKP HEYETİ TÜRK-İŞ'İ ZİYARET ETTİ.(s.1,2)

+ TBKP Heyeti Ankara'da Türk-İş Genel Merkezi'ni Ziyaret Etti.
+ 1.Mayıs,"İşçi Bayramı" nedeniyle İstanbul'da Türk-İş 1.Bölge Temsilciliği,Kocaeli,Bursa,Eskişehir,İzmir, Diyarbakır,Edirne ve Adana ile çeşitli ilçelerde sendikalar TBKP Heyetlerince ziyaret edildi.

++ TUTUKLULUKLARININ 900.GÜNÜNE DENK GELEN KUTLU/SARGIN DAVASININ 32.DURUŞMASINI İZLEMEK ÜZERE,ÇOK SAYIDA ÜLKEDEN HEYETLER TÜRKİYE'YE GELMEYE BAŞLADI.(s.2)

++ THEODORAKİS'TEN "KUTLU/SARGIN" İÇİN ÇAĞRI.(s.3)

+ Sosyalist Enternasyonal Başkanı W.Brandt,Alman Sosyal Demokrat Parti Başkanı Hans-Jochen Vogel,İsveç Başbakanı,İspanya Başbakanı ve Kültür Bakanı'na mektup...

++ KUTLU/SARGIN'IN SERBEST BIRAKILMASI İÇİN DAYANIŞMA.(s.4)

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TBKP HEYETİ,TÜRK-İŞ'İ ZİYARET ETTİ :

" 1.MAYIS'SIZ DEMOKRASİ OLMAZ !.."

+ 1.Mayıs "İşçi Bayramı" nedeniyle, TBKP Heyeti Ankara'da Türk-İş'i ziyaret etti.
+ TBKP Heyeti,İstanbul'da da Türk-İş 1.Bölge Temsilciliğini ziyaret etti.

(Adımlar Haber Merkezi)-

TBKP'nin örgütlü bulunduğu tüm il ve ilçelerde,1.Mayıs "İşçi Bayramı" nedeniyle Türk-İş Temsilcilikleri ve sendikalar TBKP Heyetleri tarafından ziyaret edildi.

+ Ankara'da,Türk-İş Genel Merkezi TBKP Yöneticileri tarafından ziyaret edildi.TBKP Heyeti Türk-İş Genel Merkezi'ne yaptığı ziyarette; "1.Mayıs yasağı sürdükçe,işçilerin ve sendikaların kendi sözlerini söylemesi zorla engellendikçe,Demokrasiden söz edilemez." dedi.

TBKP Heyetinin Yusuf Kıtık başkanlığında Türk-İş'e yaptığı ziyarette daha sonra şu görüşler dile getirildi:

"1.Mayıs,ne komünistlerin ne de solcuların bayramıdır. 1.Mayıs bütün politik-ideolojik görüşlerden işçi ve emekçilerin bayramı ve birlik günüdür.Biz,hükümetin 1.Mayıs yasağını sürdürmesini, 1.Mayıs'ı polisiye bir olay gibi gösterme çabalarını,sözde güvenlik adına işçiler ve sendikalar üzerinde baskı uygulamasını şiddetle kınıyoruz.Öte yandan,1.Mayıs'ı kutlama,1 Mayıs yasağını kırma adına,işçilerin ve sendikaların eğilimini hiçe sayan,şiddete başvurma,çatışma yaratma girişimlerinin de karşısında olduğumuzu bir kez daha açıklıyoruz...."

İSTANBUL'DA TBKP HEYETİ,TÜRK-İŞ 1.BÖLGE TEMSİLCİLİĞİNİ ZİYARET ETTİ.

İstanbul'da Necmi Demirci Başkanlığı'nda bir TBKP Heyeti Türk-İş 1.Bölge Temsilciliğini ziyaret ederek,1.Mayıs Bayramını Kutladı.

TBKP Heyeti daha sonra,İstanbul'da bulunan çeşitli sendikaların merkezlerini ziyaret ederek,TBKP'nin 1.Mayıs konusundaki tutumunu aktardılar.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

YURDUN ÇEŞİTLİ BÖLGELERİNDE TBKP HEYETLERİ ... SENDİKALARI ZİYARET ETTİ.

(Adımlar Haber Merkezi)- Adımlar Haber Merkezi Muhabirleri'nin bildirdiklerine göre Kocaeli,Bursa,Eskişehir,İzmir,Diyarbakır, Edirne ve Adana illeri ve İstanbul'un Bakırköy,Ümraniye,Kartal, Gaziosmanpaşa,K.Çekmece ve Şişli ilçelerinde TBKP Heyetleri Türk-İş temsilcilikleri ve çeşitli sendika şubelerini ziyaret ederek, 1.Mayıs İşçi Bayramı'nı kutladılar.

KUTLU/SARGIN DAVASI'NIN 32.DURUŞMASINI İZLEMEK ÜZERE,ÇOK SAYIDA ÜLKEDEN HEYETLER TÜRKİYE'YE GELMEYE BAŞLADI

+Aralarında,A.B.D.,İsveç,Avustralya, Danimarka,İngiltere,Yunanistan,Fransa, F.Almanya temsilcilerinin de bulunduğu çok sayıda delegasyon Türkiye'ye gelmeye başladı.

(ADIMLAR HABER MERKEZİ)- Türkiye Birleşik Komünist Partisi (TBKP) Başkanı Dr.Nihat Sargın ve Genel Sekreteri Haydar Kutlu'nun Ankara DGM'de sürmekte olan davalarının 32.duruşmasını izlemek ve Ankara'da çeşitli temaslarda bulunmak üzere çok sayıda delegasyon Türkiye'ye gelmeye başladı.

Adımlar Haber Merkezi'nin ilk belirlemelerine göre,aralarında parlamenterler,hukukçular,sendikacılar,insan hakları örgütleri temsilcileri ve çok sayıda gazeteci Kutlu/Sargın'ın tutukluluklarının 900.gününe denk düşen 32.duruşmasında hazır bulunacak.

Yurt dışından gelmekte olan heyetlerin yanısıra,Türkiye'nin hemen tüm bölgelerinden 1000'i aşkın avukatın ,siyasal partilerin çeşitli düzeylerde temsilcilerinin,sendikacıların,insan hakları savunucularının "Yüzyılın Davası" olarak nitelenen Kutlu/Sargın Davası'nı izlemeye gelecekleri bildirildi.

Yurt dışından gelmekte olan heyetlerden bazıları şu kişilerden oluşuyor:

YUNANİSTAN :

Korkovelos Yannis(Atina Barosu),Kalancakis İonna (Atina Barosu), Lagomvardu Maria(Atina Barosu),Nikolaiou Varvara(Nikea Belediye Bşk.Yrd.) Yorgopulos Sotirjs(Atina İşçi Merkezi),Çirimokos Yorgos(Atina İşçi Merkezi),Frangiadaki Maria (Atina İşçi Merkezi),Lapas Yannis(İnşaat İşçileri Sendikası), Proimos Kostas (Tekstil Sendikası),

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

KUTLU/SARGIN'IN SERBEST BIRAKILMASI IÇIN DAYANIŞMA

++ Suriye Komünist Partisi Genel Sekreteri Halit Bektaş,Irak Kürdistan Cephesi,Bayreyn Ulusal Kurtuluş Cephesi,Mısır Halk Sosyalist Partisi,Ürdün Komünist Partisi,Irak Sosyalist Partisi'nin de arasında bulunduğu 19 örgüt Cumhurbaşkanı T.Özal ve Başbakan Y.Akbulut'a bir mesaj göndererek TBKP Liderleri Kutlu ve Sargın'ın serbest bırakılmalarını istedi.

++ Avrupa Parlamentosu İnsan Hakları Komitesi Başkanı,İngiltere Nottingham Bölgesi Milletvekili Ken Coates,TBKP Liderleri Kutlu ve Sargın'ın serbest bırakılmasını isteyen bir açıklama yaptı.

Coates açıklamasında;"Bu iki politikacı baskıcı yasa maddelerinin kaldırılması,kendilerinin haksız yere tutuklu bulunmalarını protesto etmek için açlık grevi yapmaya adeta zorlandılar.Cumhurbaşkanı Özal'ın,söz konusu yasa maddelerinin en kısa zamanda ele alınacağını açıklaması üzerine de eylemlerine ara verdiler.Türkiye yetkililerinin bu davranışa,kendilerini serbest bırakarak karşılık vermesinin en uygun zamanıdır..."

++ Londra'nın Hackney bölgesindeki bir parka, Belediye Meclisi kararı ile "Nihat Sargın Köşesi" adı verildi. İngiltere'de yaşayan bir gurup politik göçmenin girişimi ve Belediye Meclisi'nin kararı ile TBKP liderlerinden Dr.Nihat Sargın'ın 28.Nisan'daki 64."Doğum Günü" nedeni ile "Clissol Park"ın bir bölümüne 64 adet gül fidanı dikildi.

++ Hackney Belediye Meclisi,Meclis Üyeleri Hajra Khote ve Linda Hibberd'in önerisini oybirliği ile kabul ederek,Türk Hükümeti nezdinde Kutlu ve Sargın'ın serbest bırakılmaları doğrultusunda girişimlerde bulunmaya başladı.

++ İngiltere'de yayınlanan İndependent ve 7 Days Gazeteleri dünkü sayılarında Kutlu/Sargın'ın eylemlerine yer vererek, TBKP Liderlerinin haksız yere tutuklu bulunduruldukları konusuna okuyucularının dikkatini çektiler.

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Kaya Maria (Tekstil İşçileri Sendikası),Cuknidas Athanasios(Muhasebe İşçileri Sendikası),Lisikatos Kortas(Tekstil Sendikası), Anthi Katerina(Barış Yolu Dergisi-Gazeteci),Bayana Dina (Eleftherotipia Gazetesi-Gazeteci)

İSVİÇRE

Jung Rechtsteiner(Avukat-yazar),Susanne Boss (Gazeteci), Urs Amatter (İsviçre Basın Ajansı yön.),Michele Blatt(İsviçre Basın Ajansı)

BELÇİKA

Luc Beyer de Ric-(Avrupa Parlamentosu Karma Komisyonu Bşk.)

ALMANYA

Christian Rahn (Avukat),Benedikt Hopmann(Milletvekili-Alternatif Liste),Aliasa Fuss(Uluslararası İnsan Hakları Birliği Berlin Seksiyonu 2.Bşk)

FRANSA

Françoise Germen Robin(Gazeteci)

NOT: Duruşmaya gelmesi kesinleşen diğer ülke heyetlerinde bulunanların adları,Haber Merkezi'mize ulaştıkça"ek bültenlerle" duyurulacaktır.

THEODORAKİS'TEN "KUTLU/SARGIN" İÇİN ÇAĞRI

Ünlü Yunanlı Müzisyen,Yunan Hükümeti Devlet Bakanı ve "Uluslararası Kutlu/Sargın Komitesi Başkanı" Mikis Theodorakis Sosyalist Enternasyonal Başkanı Willy Brandt,Alman Sosyal Demokrat Parti Başkanı Hans-Jochen Vogel,İsveç Başbakanı,İspanya Başbakanı ve Kültür Bakanları ile,TC.Cumhurbaşkanı T.Özal,Başbakan Y.Akbulut, SHP Genel Başkanı E.İnönü,DYP Genel Başkanı S.Demirel'e dün birer mektup göndererek"Kutlu/Sargın'ın serbest bırakılmasını"talep etti.

Theodorakis gönderdiği mektuplarda şunları söyledi:

"6.Nisan.1990'da,Türkiye'de demokrasinin savunulması,siyasal yasakların kaldırılması ve haksız biçimde 30 aydan beri süren tutuklulukların sona ermesi için süresiz açlık grevine başlayan TBKP'nin liderleri Kutlu ve Sargın,hükümetin yasaklarla ilgili maddeleri değiştirme konusunda yaptığı açıklamaya,demokratik kamuoyunun konuya kararlılıkla sahip çıkmasına dayanarak,açlık grevlerine ara verdiler.

Sizden,Türkiye'de demokrasi için ve siyasal yasakların kalkması için yaşamlarını ortaya koymuş bulunan Dr.Sargın ve Kutlu'nun serbest bırakılmaları doğrultusunda girişimlerde bulunmanızı özellikle rica ediyorum..."

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Willy Brandt Esq
President of Socialist International

Dear Mr Brandt, 30 april 1990

I am writing to you with utmost concern for the lives of two dear friends, Dr Nihat Sargin and Mr Haydar Kutlu who are presently in prison in Turkey. They are the President and the General Secretary, respectively, of the United Communist Party of Turkey.

On 6 April, these two men started an indefinite hunger strike, indeed a fast to death, in their prison cell in Ankara to defend democracy, to get the Turkish Parliament exercise ultimate political power and to lift all political bans and to protest against their own 30-month-long unjustified imprisonment. However, after 20 days on hunger strike with massive support from public opinion, both nationally and internationally, and following the statements by President Ozal and Justice Minister Sungurlu to the effect that Articles 141, 142 and 163 of the Turkish Penal Code which restrict democratic rights will be taken onto the political agenda of both the Government and the Parliament, Kutlu and Sargin suspended their hunger strike temporarily in order to give the Government and the Parliament an opportunity to solve the problem.

However, as you know well, the authorities in Turkey have in the past not always been loyal to their public statements regarding democratization. Among the signatories of the Helsinki Final Act, Turkey is the only country with political prisoners. Totalitarian forces in this neighbouring country are actively pushing back all the progressive steps towads democray, even though these are considerably small when compared with European standards.

This is why I personally appeal to you to do everything in your power to secure the release of Dr Sargin and Mr Kutlu at their next hearing on 4 May 1990 and to help restore democracy and human rights in Turkey.

Yours sincerely,

Mikis Theodorakis
President,
International Committee for the
Freedom of Sargin and Kutlu

Gunnewig Bristol Hotel
Prinz-Albert str.,2
Bonn

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Düşünce sıçraması

BURASI TÜRKİYE

Halûk Şahin

BUGÜN gene 1 Mayıs. Yıllardır yazdığım kaçıncı sıkıntılı 1 Mayıs yazısı bu? Yıllar geçiyor, dünya değişiyor, ama 1 Mayıs'a gelince bizim plak takılıyor. Hep aynı sözcükler duyuluyor: Yasak olmaz, kutlanmaz... Bayram, dinlemeyiz, kutlarız... Yasak, olmaz, kutlanmaz...

Bu 1 Mayıs günü, ülkemizin önemli bir düşünce sıçramasına ihtiyacı olduğuna bir kez daha inanıyorum. Çünkü, böyle bir sıçrama yapamazsak, hep aynı çukurda aynı plakları dinlemeye devam edeceğe benziyoruz. Oysa çukurdan çıkıp yola koyulmamız gerek. Kervan bizi beklemiyor.

İçinde yaşadığımız dünyanın maddi ve manevi ya da "**nesnel**" ve "**öznel**" ögelerden oluştuğunu biliyoruz. Günümüzün özelliği, nesnel ögelerin tarihin hiçbir döneminde görülmemiş bir hızla değişmesi. Yaşadığımız mekanlar, kullandığımız aletler, dokunduğumuz nesneler sürekli değişiyor...

Buna paralel olarak öznel ögeler de, yani dünyaya dair düşüncelerimiz, duygularımız, inançlarımız da değişiyor. Ama bu öznel değişim, nesnel değişim kadar hızlı olamıyor.

Bu yüzden sık sık kendimizi, süpersonik jet uçağının pilot koltuğuna oturmuş bir vatman gibi hissediyoruz.

★ ★ ★

TOPLUMLARDA, nesnel değişime paralel olarak, öznel değişime ortam hazırlamakla görevli bir kesim var: Aydınlar. Toplumun bu kesimi, eğitimi ve hazırlığı gereği, yeni düşünceler üretiyor; başkalarıyla düşünce alışverişine giriyor, tartışıyor, yazıyor, çiziyor...

Yeni düşünceler topluma malolmadan önce aydınlar arasında mayalanıyor... Yabancı bakteri ilkin onların kültürel ortamında köprübaşı ediniyor. Oradan diğer kesimlere doğru yayılıyor.

Aydınların ve sanatçıların temel toplumsal işlevlerinden biri bu. Onlar toplumun çok hassas duyargaları durumundalar.

Bu durum onların topluma ters düşmesine de yol açabiliyor. Aydınları ve sanatçıları çok uyumlu bir toplumun geleceği karanlık demektir. Çünkü o toplumun bağışıklık sistemleri iyi işlememektedir.

★ ★ ★

AYDINLAR arasında mayalanan fikirler bir tarihsel fırsat bulunca yaşama geçiyor ve genel geçerlik kazanıyorlar. Düşünce sıçraması dediğim, işte bu olay. Mayanın bir anda ekmek olması.

Sovyetler Birliği ile birlikte tüm dünyayı değiştiren **glasnost** ve **perestroika** bu türden bir düşünce sıçramasıdır. **Martin Walker**'ın **Uyanan Dev** adlı kitabında da anlattığı gibi, bu sıçramayı mümkün kılan mayalanma Sovyet aydınları arasında çoktan başlamıştı. Zaten Gorbaçov böyle bir mayalanma olmadan sahneye çıkmaya kalksa en iyi ihtimalle psikiyatri kliniklerinin yolunu tutardı.

Türk toplumu da 27 Mayıs 1960'dan sonra bir düşünce sıçraması yaşadı. Daha önce aydınlar arasında tartışılan birçok kavram, 1961 Anayasası ile somut bir varlık kazandı. Bu sıçrama ile Türkiye içinde debelendiği bir çukurdan sıçrayıp yeniden yola koyuldu.

1980'lerde **Özal**'ın ekonomik reformlarının da bir çeşit düşünce sıçramasından kaynaklandığı söylenebilir. Bu sıçramayla eskimiş birtakım kavram ve kurumlar layık oldukları yeri, yani çöp sepetini boyladılar. Bu sıçrama da kuşkusuz belirli bir düşünsel mayalanmanın ürünüydü.

Şu sıralar Doğu Avrupa ülkelerinde müthiş düşünce sıçramaları yaşanıyor. Sıçrama sözcüğü hafif kalıyor; yüksek atlama rekorları kırılmakta.

Belli ki birtakım mayalar tutmuş.

Sıçrayan uluslar rahatlıyorlar. Bir sıçrayabilsek, biz de rahatlayacağız.

Örneğin 1 Mayıs konusunda, 141-142 ve 163 konusunda, gerçek düşünce özgürlüğü konusunda, Güneydoğu konusunda...

Zamanı geldi geçiyor. Mayalar ekşimeye yüz tuttu.

TÜRKİYE YAZILI BASIN İŞVERENLERİ SENDİKASI FİRMA VAKFI

Sayfa 2

1 MAYIS 1990

a'da alternatif değişiklikler

BİRİNCİ ALTERNATİF

MADDE 1-- 765 sayılı Türk Kanunu'nun 141'inci maddesinin 1, 2, 3, 5 ve 7 numaralı fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

"1. Sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünü şiddet kullanarak tesis etmeye veya sosyal bir sınıfı şiddet kullanarak ortadan kaldırmaya veya memleket içinde müesses iktisadi veya sosyal temel nizamlardan herhangi birini şiddet kullanarak devirmeye matuf cemiyetleri her ne suret ve nam altında olursa olsun kurmaya teşebbüs edenler veya kuranlar veya bunların faaliyetlerini tanzim veya sevk ve idare edenler veya bu hususlarda yol gösterenler üç yıldan beş yıla kadar ağır hapis cezasıyla cezalandırılırlar.

2. Devletin siyasi ve hukuki nizamlarını şiddet kullanarak topyekün yok etmek gayesini güden cemiyetleri her ne suret ve nam altında olursa olsun kurmaya teşebbüs edenler veya kuranlar veya bunların faaliyetlerini tanzim veya sevk ve idare edenler veya bu hususlarda yol gösterenler, üç yıldan beş yıla kadar ağır hapis cezasıyla cezalandırılırlar.

3. Cumhuriyetçiliğe veya demokrasi prensiplerine aykırı olarak, devletin tek bir fert veya bir zümre tarafından idare edilmesini şiddet kullanarak sağlamayı hedef tutan cemiyetleri kurmaya teşebbüs edenler veya kuranlar veya bunların faaliyetlerini tanzim veya sevk ve idare edenler veya bu hususlarda yol gösterenler üç yıldan beş yıla kadar ağır hapis cezası ile cezalandırılırlar."

5. Yukarıdaki fıkralarda yazılı cemiyetlere girenlere iki yıldan dört yılı kadar hapis cezası verilir.

"7. Bu maddede yazılı suçları işleyenlerden biri, suçu ve diğer failleri son tahkikat açılıncaya kadar yetkili makamlara ihbar ettiği ve bu ihbarın doğruluğu anlaşıldığı takdirde, hal ve şartlara ve hadisenin hususiyetlerine göre verilecek cezalar dörtte bire kadar indirilerek hükmolunabilir."

MADDE 2— 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 142'nci maddesinin 1, 2, 3 ve 4 numaralı fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"1. Sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünü şiddet kullanarak tesis etmek veya sosyal bir sınıfı şiddet kullanarak ortadan kaldırmak yahut memleket içinde müesses iktisadi veya sosyal temel nizamlardan herhangi birini şiddet kullanarak devirmek için her ne suretle olursa olsun propaganda yapan kimse bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

2. Devletin siyasi ve hukuki nizamlarını şiddet kullanarak topyekün yok etmek için her ne suretle olursa olsun propaganda yapan kimse bir yıldan üç yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılır.

3. Cumhuriyetçiliğe veya demokrasi prensiplerine aykırı olarak devletin tek bir fert veyahut bir zümre tarafından idare edilmesini şiddet kullanmak suretiyle temin için her ne suretle olursa olsun propaganda yapan kimseye bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası verilir.

4. Anayasa'nın tanıdığı kamu haklarını ırk mülahazasıyla kısmen veya tamamen kaldırmayı hedef tutan veya milli duyguları yok etmek veya zayıflatmak için, her ne suretle olursa olsun propaganda yapan kimse, beş yıldan on yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılır."

MADDE 3- 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 163'üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 163 -- Laikliğe aykırı olarak, devletin sosyal veya ekonomik veya siyasi veya hukuki temel düzenini kısmen de olsa dini esas ve inançlara uydurmak amacıyla cemiyet tesis, teşkil, tanzim veya sevk ve idare eden kimse bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. (Bu fıkra için İkinci alternatif: Laikliğe aykırı olarak, devletin sosyal veya ekonomik veya siyasi veya hukuki temel düzenini şiddet kullanmak suretiyle kısmen de olsa dini esas ve inançlara uydurmak amacıyla cemiyet tesis, teşkil, tanzim veya sevk ve idare eden kimse, üç yıldan beş yıla kadar ağır hapis cezası ile cezalandırılır.)

Böyle cemiyetlere girenler veya girmek için başkalarına yol göstereniere altı aydan bir yıla kadar hapis cezası verilir. (Bu fıkra için İkinci alternatif: Böyle cemiyetlere girenler veya girmek için başkalarına yol göstereniere iki yıldan dört yıla kadar hapis cezası verilir.)

Laikliğe aykırı olarak, devletin sosyal veya ekonomik veya siyasi veya hukuki temel düzenini, şiddet kullanmak suretiyle kısmen de olsa dini esas ve inançlara uydurmak amacıyla her ne suretle olursa olsun propaganda yapan kimse bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır."

Yukarıdaki fıkralarda yazılı fiilleri devlet daireleri, belediyeler veya sermayesi kısmen veya tamamen devlete ait olan iktisadi teşekküller, sendikalar, işçi teşekkülleri, okullar, yükseköğrenim müesseseleri içinde veya bunların memur, müstahdem veya mensupları arasında işleyenler hakkında verilecek ceza üçte bir nispetinde artırılır.

Üçüncü fıkrada yazılı fiiller, yayın vasıtaları ile işlendiği takdirde verilecek ceza yarı nispetinde artırılır.

MADDE 4— Bu kanun hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5-- Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

İKİNCİ ALTERNATİF

MADDE 1): 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 141'inci maddesinin 1, 2, 3, 5 ve 7 numaralı fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki 9 numaralı fıkra eklenmiştir.

"1) Sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünü tesis etmeye veya sosyal bir sınıfı ortadan kaldırmaya veya memleket içinde müesses iktisadi veya sosyal temel nizamlardan herhangi birini devirmeye matuf cemiyetleri her ne suret ve nam altında olursa olsun kurmaya teşebbüs edenler veya kuranlar veya bunların faaliyetlerini tanzim veya sevk ve idare edenler veya bu hususlarda yol gösterenler 1 yıldan 3 yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılırlar."

"2) Devletin siyasi ve hukuki nizamlarını topyekün yok etmek gayesini güden cemiyetleri her ne suret ve nam altında olursa olsun tevessül edenler veya kuranlar veya bunların faaliyetlerini tanzim veya sevk ve idare edenler veya bu hususlarda yol gösterenler 1 yıldan 3 yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılırlar."

"3) Cumhuriyetçiliğe veya demokrasi prensiplerine aykırı olarak, devletin tek bir fert veya bir zümre tarafından idare edilmesini sağlamayı hedef tutan cemiyetleri kurmaya teşebbüs edenler veya kuranlar veya bunların faaliyetlerini tanzim veya sevk ve idare edenler veya bu hususlarda yol gösterenler 1 yıldan 3 yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılırlar."

"5) Yukarıdaki fıkralarda yazılı cemiyetlere girenlere altı aydan 1 yıla kadar hapis cezası verilir."

"7) Bu maddede yazılı suçları işleyenlerden biri, suçu ve diğer failleri son tahkikat açılıncaya kadar yetkili makamlara ihbar ettiği ve bu ihbarın doğruluğu anlaşıldığı takdirde hal ve şartlara ve hadisenin hususiyetlerine göre verilecek cezalar dörtte bire kadar indirilerek hükmolunur."

"9) Yukarıdaki 1, 2 ve 3'üncü fıkralarda yazılı cemiyetlerin şiddetli vasıta kullanmak suretiyle amaca ulaşmak için kurulması veya faaliyete bulunması halinde faillerine verilecek cezalar iki kat artırılarak hükmolunur."

MADDE 2): 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 142'nci maddesinin 1, 2, 3 ve 4 numaralı fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"1) Sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünü şiddet kullanarak tesis etmek veya sosyal bir sınıfı şiddet kullanarak ortadan kaldırmak yahut memleket içinde müesses iktisadi veya sosyal temel nizamlardan herhangi birini şiddet kullanarak devirmek için her ne suretle olursa olsun propaganda yapan kimse 2 yıldan 4 yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılır.

"2) Devletin siyasi ve hukuki nizamlarını şiddet kullanmak suretiyle topyekün yok etmek için her ne suretle olursa olsun propaganda yapan kimse 2 yıldan 4 yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılır.

"3) Cumhuriyetçiliğe veya demokrasi prensiplerine aykırı olarak devletin tek bir fert veyahut bir zümre tarafından idare edilmesini şiddet kullanmak suretiyle temin için her ne suretle olursa olsun propaganda yapana 2 yıldan 4 yıla kadar hapis cezası verilir.

"4) Anayasa'nın tanıdığı kamu haklarını ırk mülahazasıyla kısmen veya tamamen kaldırmayı hedef tutan veya milli duyguları yok etmek veya zayıflatmak için her ne suretle olursa olsun propaganda yapan kimse 5 yıldan 10 yıla kadar ağır hapis cezasıyla cezalandırılır."

MADDE 3): 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 163'üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 163): Laikliğe aykırı olarak devletin sosyal veya ekonomik veya siyasi veya hukuki temel düzenini kısmen de olsa dini esas ve inançlara uydurmak amacıyla cemiyet tesis, teşkil, tanzim veya sevk ve idare eden kimse 1 yıldan 3 yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

"Böyle cemiyetlere girenler veya girmek için başkalarına yol göstereniere altı aydan 1 yıla kadar hapis cezası verilir.

"1'inci fıkrada yazılı cemiyetlerin şiddeti vasıta kullanmak suretiyle amaca ulaşmak için kurulması veya faaliyetle bulunması halinde faillerine verilecek ceza iki kat artırılarak hükmolunur.

"Laikliğe aykırı olarak devletin sosyal ve ekonomik veya siyasi veya hukuki temel düzenini şiddet kullanmak suretiyle kısmen de olsa dini esas ve inançlara uydurmak amacıyla her ne suretle olursa olsun propaganda, yapan kimse 2 yıldan 4 yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

"Yukarıdaki fıkralarda yazılı fiilleri devlet daireleri, belediyeler veya sermayesi kısmen veya tamamen devlete ait olan iktisadi teşekküller, sendikalar, işçi teşekkülleri, okullar, yükseköğrenim müesseseleri içinde veya bunların memur, müstahdem veya mensupları arasında işleyenler hakkında verilecek ceza üçte bir nisbetinde artırılır.

"4'üncü fıkrada yazılı fiiller yayın vasıtaları ile işlendiği takdirde verilecek ceza yarı nisbetinde artırılır."

MADDE 4): Bu kanun hükümleri, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5): Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

ANAYASA DEĞİŞİKLİĞİ

MADDE 1): Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 14'üncü maddesinin 1'inci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Anayasa'da yer alan hak ve hürriyetlerden hiçbiri, devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü bozmak, Türk devletinin ve Cumhuriyet'in varlığını tehlikeye düşürmek, temel hak ve hürriyetleri yok etmek veya dil, ırk, din ve mezhep ayrımı yaratmak amacıyla kullanılamazlar."

MADDE 2): Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 24'üncü maddesinin 2'nci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve bu maddenin son fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

"Kamu düzenine veya genel ahlâka aykırı olmayan ibadet, dini ayin ve törenler serbesttir."

MADDE 3): Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 68 inci maddesinin 5'inci fıkrası hükmü yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 4): Bu kanun hükümleri, yayımı tarihinde yürürlüğe girer ve halk oylamasına sunulması halinde tümüyle oylanır.

Not: Yarın tasarının gerekçeleri ve karşılaştırmalı metinleri.

1 - Mayıs - 1990

Milliyet

TBMM Kütüphane ve Arşiv Hizmetleri

SU BASII 90 1 5161179TEL No.90-1-5161179 Jan. 9,87 4:36 01.05. 90 13:04

1 - MAYIS - 1990 . Milliyet

Anayasa değişikliği de içeren 2 alternatifli değişiklik paketinin tam metni

141-142-163 tasarılarını açıklıyoruz:

141'de ölüm cezası kaldırılıyor

- Adalet Bakanlığı'nca hazırlanan ve Bakanlar Kurulu üyelerine görüşleri alınmak üzere dağıtılan, iki alternatifli madde değişikliklerinde ceza oranları azaltılırken, azınlık ve zümre egemenliğini veya herhangi bir diktatörlüğü savunmayı ve yerleştirmeyi amaçlayan siyasi partilerin kurulması da yasaklanıyor
- 141. maddeyle ilgili iki alternatifte bugünkü uygulamada yer alan ölüm cezası kaldırılırken birinci alternatifte 8-15 yıl arasında değişen cezalar 3-5 yıla, ikincide ise 1-3 yıla indiriliyor
- 142. maddeyle ilgili hazırlanan birinci alternatifte 5-10 yıl arasındaki cezalar 1-3 yıla, ikincisinde ise 2-4 yıla düşürülüyor. Aynı maddenin 4. fıkrasında yapılan öneride komünizm övenlere verilen ceza 2-5 yıldan 5-10 yıla yükseltiliyor
- 163. maddede öngörülen değişiklikler ile de 2-15 yıl arasında değişen cezalar her iki alternatifte de 4 yıla düşürüld

Süreyya ORAL'ın haberi 14. sayfada

Derya Sazak

BAZILARI KUŞKONMAZ SEVER

BÜKSEL'de bir akşam yemeği... Masanın "onur konuğu" Erdal İnönü, AT Sosyalist Partiler Birliği Başkanı Guy Spitaels, SHP liderinin Avrupa Parlamentosu'nu ziyareti nedeniyle, Türkiye'den gelen heyete bir yemek veriyor.

Erdal Bey, aşiyle birlikte... SHP'nin dış ilişkilerden sorumlu Genel Sekreter Yardımcısı İsteminhan Talay da davetli. Restoran ise daha çok "deniz ürünleri" ile ünlü.

İnönü geliyor.

İnönü, şöyle bir göz atıp, fazla uzatmadan siparişini veriyor:

– Bana, kuşkonmaz lütfen.

Otekî davetliler, balık ve midye gibi, Brüksel'e özgü "lezzetler"den seçme yaparken, Erdal Bey'in "kuşkonmaz"da ısrarı, davet sahibi Guy Spitaels'da ilginç bir çağrışım uyandırıyor. AT Sosyalist Partiler Birliği lideri, İnönü'yü Mitterrand'a benzetiyor. İstemihan Talay'a dönerek diyor ki:

"Fransa'da... Böyle bir yemekte Mitterrand da, kuşkonmaz istemiştir. İlginç bir benzerlik. Umarım, adın başkanınız da, Fransa'daki sosyalist başkan gibi, sosyal demokrat bir lider olarak Türkiye'yi yönetecek."

Ne diyelim?.. SHP'nin "iktidarsızlık" illetine son çare, "kuşkonmaz" olacaksa, Erdal Bey'in Türkiye'deki yemek listesine mutlaka kimi eklemeler yapılmalıdır.

İstenin başına da "kuşkonmaz" konulmalıdır.

Başka bir yana, SHP liderinin Brüksel gezisini, bir akşam yemeğine konu olan "kuşkonmaz" ile sınırlı saymak haksızlık olur. İnönü'nün Avrupa Parlamentosu'ndaki temasları, hayli etkili geçmiş.

* * *

SHP liderinin Brüksel temasları da göstermiştir ki, Türkiye, Avrupa'daki değişim karşısında, birkaç yıl öncesine göre, hayli geri bir noktaya düşmüştür. Ancak, bu manzaranın yaratılmasında, dışımızdaki gelişmelerin yanı sıra, insan hakları ve özgürlükler yönünden ülkedeki koşulların olumsuzluğu da büyük rol oynamıştır.

İnönü, Brüksel'de iktidara alternatif sosyal demokrat parti lideri konumuyla, "sosyalist grubun" desteğini arkasına alarak, AT kapısını zorlarken, Türkiye'nin "demokratikleşme" konusundaki "isteksizliği, "engelleyici" bir faktör olarak etkili karşılığına çıkarılmıştır.

Örneğin, İnönü, eski Latin Amerika cumhuriyetlerinden birisinin muhalefet lideri gibi sık sık, "bir daha asker darbe olur mu?" sorusuna yanıt vermek zorunda kalmıştır. Tabii, Erdal Bey alıştığımız balubuyla "Olmaz olmaz" demişse de, Avrupalı dostlarımız "Niye olmaz?"ın inandırıcı bir izahını aramışlardır.

İnönü ise, alaycı bir yanıla tartışmayı kesmişlir: "Kimse istemiyor ki.."

Evet, Türkiye'de ne 80'in koşulları var, ne de kimse "rejime müdahale" yanlısı değil, zaten, "Özal'var!" çözümler, günümüzdeki "müdahale" terzini de "kitabına uydurayor".

Güneydoğu'da... "Devlet nerede?" çığlıklarının ardından, kararnameye dayalı özel bir rejim uygulamaya konulmadı mı? Bugün, Türkiye Güneydoğu'su nedeniyle de, Batılı forumların eleştiri odağı durumuna düşmüştür. Nitekim, İnönü'ye "Kürt sorunu" açık bir dille sorulmuştur. Erdal Bey ise, sorunları reddeden, örtbas eden değil, açıkça ifade eden, ancak çözüm yollarını da göstermeyen tutumuyla, Brüksel'de Güneydoğu konusunda şu değerlendirmeyi yapmıştır.

"Evet, ayrılıkçı bir Kürt hareketi vardır. Ama sorunu Türkiye genelinde yaymak mümkün değildir. Çünkü nüfusu kaçtı 'Doğulu' olan milyonlarca vatandaşımız vardır ve bu insanlar Türkiye'nin dört bir yanında, doğusunda da, batısında da yaşamaktadırlar. Eğer bu insanlar bir arada yaşamak istemeseler ya iç savaş çıkar, ya da bölünme olurdu. Böyle şey yoktur."

Erdal Bey, Türkiye'de sosyal demokratların işbaşına gelmesi halinde, Avrupa ile ilişkilerde bugün pürüz olarak gözlenen insan hakları ve özgürlükler konusunda ilgi edimler atılabileceğini yurgulamaktadır ve "mantıkçı" olabilmektedir ama yine de, sorunlar yumağı bütünüyle Türkiye'nin 141, 142 ve 163'üncü maddeleri hâlâ yürürlüktedir.

1 Mayıs işçi bayramını, gösteri yapacakların üzerine, "Silah mı sıkalım, kurt köpeği ile mi gidelim?" tarzı malâlıyla geçiştirilmiye çalışılmaktadır.

Böyle bir ortamda ise, SHP lideri İnönü, Türkiye'yi dışlayan Avrupa Topluluğu'na, "Sabredin, yakında yönetime biz geliyoruz" mesajını vermeye çalışmaktadır.

Erdal Bey, "kuşkonmaz" seçimindeki İsabetiyle de Avrupalının gözünde Mitterrand ile kıyaslanabilecek "batılı" bir lider profili çizmektedir.

Eyot, plajlarda mayoyla dolaşan... Toplumun "alışmaya çalıştığı" yeganeliğiyle "devlî" Cumhurbaşkanı'nın aynı zamanda beniz kesteneşi batmasın diye çevresinde koruma polisleriyle birlikte "güvenlik çemberi" oluşturan ANAP markalı "elaturka" politikacıları değiştirmenin zamanı geliyor.

Öyle anlaşılıyor ki;

Bize birez de, "kuşkonmaz" seven siyaset adamı gerekiyor.

TÜRK SOSYAL TARİHİNİ ARAŞTIRMA VAKFI

Evren: 163'üncü madde kaldırılamaz

● En fazla İmam Hatip okulunun 12 Eylül döneminde açıldığı eleştirilerinin yanlış olduğunu belirten Kenan Evren, 163'üncü maddenin kaldırılmamasından yana. 141 ve 142'nci maddeler için ise "Kalkması şart" diyor.

1 Mayıs 1990
Sabah

"163. Madde kaldırılırsa irtica çılar ellerine yeşil bayrağı alıp sokağa dökülürler. Aslında bu maddeyi teklif etmeye cesaret edenlerin amacı laikliğe son vermek. Bunu hiçkimse yapamayacak. Ve göreceksiniz 163. madde kalkamayacak. Ama 141. 142. Maddenin kalkması şart."

Bu sözleri 7. Cumhurbaşkanımız Kenan Evren söylüyordu.

Kendisiyle Marmaris'e 20 kilometre uzaklıktaki Hisarönü'ndeki bir çiftlikte yemek yiyorduk. En küçük kızı Miray Göksu ve damadı Maksud Göksu, dostlarım Hülya ve Sencer Güneşsoy'un çok yakın arkadaşları. O gün Marmaris'in popüler lokantalarından Zuhal'in sahibesi Zuhal Hanım, bizi Hisarönü'ndeki çiftliğine davet etmişti. Annesinin hazırlayacağı yemekleri tatmamızı ve yetiştirdiği çilekleri elimizle toplamamızı istiyordu.

Yıllardır isteyip de yapamadığım bu çiftlik sefasını kaçırmak istemedim. Oraya vardığımız zaman Sencer Güneşsoy, **"Miray, babasının da çiftliği görmek istediğini söyledi. Ben de kendisini Zuhal namına davet ettim"** dedi.

Kravatlı, siyah kostümlü kuşatması

Biraz sonra çiftlik arazisinde 5-6 kravatlı ve koyu renk kostümlü adamın koşarak bize doğru geldiğini gördük. Arkadan bir polis arabası onu siyah bir Mercedes takip ediyordu. Ellerinde telsizle çevreyi sıkı bir kontrolden geçiren korumalar Kenan Evren'in arabadan inmesine yardım ettiler.

Evren önce sebze tarlalarını gezdi. Sonra bize doğru yürüdü. 1985 yılından bu yana ikinci karşılaşmamdı. Gayet dinç gözüküyordu. Kahverengi pantalonunun üzerine kahverengi süet bir mont giymişti. Hepimizi selamlayıp masaya oturdu.

Masamıza bahçeden toplanan salatalıklar ve soğuk şarap şişeleri konmuştu. Hemen yanıbaşımızda yanan odun ateşinin üstündeki kocaman saçta çiftlikte o sabah kesilmiş piliç etleri pişiyordu.

Evren, **"Ben"** dedi, **"Buraya gelirken hep saç böreği yiyeceğimizi düşünüyordum. Nedense çiftlik deyince aklıma hep içi sebze veya kıymayla doldurulmuş saç böreği gelir."** Sonra saç böreğinin cinslerini ve tariflerini ayrıntısıyla bize verdi ve toprak altından yeni çıkmış taze patates, yeşil biber, sarmısak, soğanla pişen bu nefis yemeği iştahla, ama bizlere kıyasla çok az miktarda yedi. Bir ara kızıyla ben saçın dibinde kalan ve siyahlaşan tavuk parçalarını yemeye başlayınca müdahale etti: **"En zararlı taraflarını verseniz mideniz dokunur"** dedi.

Bu uyarıyı pek ciddiye aldıramayacak kadar lezzetli olan tavuk parçalarını ikimiz yemeye devam ettik.

Kravatlı-kostümlü korumalar çok yakınımızda çevreyi kontrol altına aldıkları halde Kenan Evren bundan pek rahatsız görünmüyordu. Kızı Miray'ın kulağına eğilip, **"Babanız rahatsız değil mi bu sıkı korumadan?"** diye sordum.

Miray Göksu, 'Hein de nasıl" dedi, **"Bazen söylenip duruyor ama onu yatıştırıyorum.** 'Artık bu durum senin arzuna bağlı değil. Mecbursun bununla yaşamaya. Hele Çetin Emeç olayından sonra' **diyorum. Sesini çıkarmıyor. Ama hoşlanmıyor. Sabahları kimseye haber vermeden ve hergün yön değiştirerek tek başına en az bir saat yürüyor."**

7. Cumhurbaşkanımız Kenan Evren'le ilk defa bir sofrada, hem de muşamba ile kaplı tahta bir masada uzunca bir süre oturunca dayanamayıp çok merak ettiğim konular hakkında soru sormaya başlıyorum:

- Efendim, çok kişi gibi ben de, sizin zamanınızda irtiraya yeşil ışık yakıldığını ve 271 İmam Hatip Okulu'nun açılmasına izin verdiğinizi üzüntü ile izledik. Şimdi bu okullardan mezun olanların dini istismar ettiğini ve laikliğe darbe vurma çabasının şiddetini artırdıklarını gördükçe ne hissediyorsunuz?

- Bu konuda sizin gibi birçok insan yanılıyor. Ben asla söylediğiniz sayıda İmam Hatip Okulu'nun açılmasını onaylamadım. Size devlet istatistiklerini bizzat göstererek kanıtlayabilirim. Yarın gelin, evimdeki dosyayı inceleyin. Kimin zamanında kaç okulun açıldığını bizzat görün. Bu gerçeği çok kişiye ve gazetecilere açıkladım. Sadece **Uğur Mumcu en fazla İmam Hatip Okulunun Ecevit ve özellikle koalisyon hükümetleri zamanında açıldığını** rakamlar vererek açıkladı.

- Son günlerde Köy Enstitülerinin kuruluşunun 50. yıldönümü nedeniyle birçok yazı yayınlandı. Bugün o köyler kapatılmasaydı Türkiye her yönden çok daha iyi bir durumda olmayacak mıydı?

- Bence o sistem bu gün için geçerli sayılmaz. Çünkü o enstitülerde sadece marangozluk gibi pratik bilgiler öğretiliyordu. Bugünkü liseler ve meslek okulları çok daha kapsamlı bilgi öğretiyor.

- Ama kızlarla erkeklerin birlikte çalıştığı, başı sıkmalı kızların ve ayağı poturlu, takkeli ve sakallı gençlerin bulunmadığı Köy Enstitüleri sizce kapatılmalı mıydı? Atatürk ilkelerinin savunucusu olarak bu manzaralar karşısında ne hissediyorsunuz?

- İrticanın kimlerce desteklendiği malum.. Ama siz'ler hep bu konudaki şikayetlerinizi birbirinize veya tek sorumlusu gibiymişim gibi bana yapacağınıza **tepkinizi dışarıda gösterin. Onlar yürüyüş yapınca siz de yürüyün. Köşenize çekilip meydanı boş bırakmayın. Politikaya atılın.** Gençler ve kadınlar niçin tepkilerini davranışlarıyla göstermiyor: ben size soruyorum.

- Siz bizzat ilkokullarda din dersini zorunlu kıldınız. Sonunda çocuklarımızın Arapça hurafelerle kafası karıştı. Komünizmin panzehiri olarak öngörülen bu dersleri hâlâ onaylıyor musunuz?

- Ben her müslümana kendi dininin öğretilmesini istedim. Atatürk de bu konuda çok hassastı. Ama dinimizin gerçeklerini öğretmediler. Konuyu istismar ettiler. Özellikle Dinçerler Maarif Bakanlığı sırasında yanlış yönlendirdi bu konuyu.

- İmam Hatip Okulundan çıkanların devlet dairelerine, hatta orduya girmelerini nasıl karşıladınız?

- Bu konuda da çok istismarlar oldu. Ama unutmayın ki bir Cumhurbaşkanı birçok şeye karışamaz. Yetkileri sınırlıdır. Ben sadece elimde olanları kısıtlayabildim. Örneğin Diyarbakırlı bir zengin bana defalarca gelip, **"Babamın vasiyeti var. İmam Hatip Okulu kurmak istiyorum"** dedi. Aslında izin almasına gerek yoktu.Ama ben her seferinde, **"Doğru dürüst bir lise kurmazsan izin yok"** dedim. İki yıl sonra Diyarbakır'ı ziyaret ettim. Aynı kişi gelip, **"Dediğinizi yaptım efendim. Normal lise kurdum"** dedi. Benim karışmam bu sınırlar içindeydi.

- Rabıta'ya imza atmanız çok tepkiyle karşılandı?

- Deniz Baykal'a **"Rabıtaya ilk imzayı siz bizzat niçin attınız?"** sorusunu yönelttiğim zaman hiçbir yanıt alamadım. Ona sorun bu işi.

- Bundan beş yıl önce çocuk köyleri hakkında televizyonda yaptığım bir diziyi izlediğinizi, yine Marmaris'te karşılaştığımız zaman eleştirmiştiniz ve (SOS Çocuk Köylerinin Türkiye'de kurulmasına karşıyım. Çünkü SOS kökü dışarda bir örgüt) demiştiniz. Şimdi ilk SOS çocuk köyü İstanbul'da açılıyor. Hala aynı kanıda mısınız?

- Ben bu konuyu çok etüd ettim. SOS örgütünün sadece Afrika gibi geri kalmış ülkelerde başarılı olduğunu öğrendim. Dış yardım almadan kuruluyorsa bizdekinin de başarılı olmasını temenni ederim.

- Basına konan sansür hakkında ne düşünüyorsunuz?

- Bu konuya girmek istemem. Hiçbir şey söylemem.

- Aydınlar dilekçesine imza atanları vatan hainliği ile suçlamanıza kızanlar: başta Aziz Nesin ve Baskın Oran olmak üzere size karşı milyonluk dava açtılar. Manevi tazminat talep ediyor. Toplam 3 milyarı bulabilir?

- Evet davalar açılıyor. Mahkeme devam ederken bu konuya değinmek istemem.

- Kutlu-Sargın'ın açlık

grevi tüm dünyada üzüntüyle izleniyor. Siz onların serbest bırakılmasını desteklemiyor musunuz?

- Ben 141. ve 142. maddenin kaldırılmasını desteklerim. Bu olursa hemen serbest kalırlar. Ancak kanunlarımız maalesef salıverilmelerine müsait değil. Vaktiyle işledikleri suçlar nedeniyle tutuklu olduklarını unutmayın.

- Genç bir subayın "size alışamadık" diye yazdığı mektup size hitaben yazılsaydı tepkiniz ne olurdu?

- Bir subay kendi üstündekine böyle bir mektup yazamaz. O zaman canı isteyen her subay genelkurmay başkanına "**size alışamıyorum**" diye yazmaya başlayabilir. Ama siviller zaten gazete sütunlarında çok daha ağır mektupları yayınlatıyorlar.

- Cumhurbaşkanlığınız süresinde siz herhangi birine dava açtınız mı?

- Hayır, hiç açmadım. Ama mahalli savcılıklar açmış olabilir.

- Meclis'te 261 tane kanun hükmünde kararname var. Hükümet bunları çıkarttıktan sonra uygulamaya girdi. Bunların 200 tanesi sizin döneminizde çıktığı halde hala kanunlaştırılmadı. Hükümetin bu kararnamelerle idare edilmesi sizce sakıncalı değil mi? Siz bunların bir an önce kanunlaştırılması için çaba harcamadınız mı?

- Resmen müdahale etmem imkansızdı ama sık sık Meclis başkanlarını uyardım. Anayasamız zaten kararların aynı gün meclise verilmesini emreder. Kanunlaşma sürecinin tayin edilmemesi işleri yokuşa çekiyor. Anayasa'da ufak bir değişiklik yapılsa ve "**Bu kanun hükmündeki kararname şu kadar günde kanunlaştırılacaktır**" dense herşey kolaylaşır. Yıllarca bekleyen kararnameler var. Bunların bazılarının çıkmamasında çok mahzurlu olanlar var. ama bir Cumhurbaşkanı ancak uyarabiliyor, daha fazla karışamaz. Bu iş iktidar partisinin komisyon başkanlarına düşer. İktidar ve muhalefet mutlaka kararnamelerin kanunlaştırılması için anlaşmaya varmalıdır.

- Birgün Ankara'ya dönmeyi düşünüyor musunuz? Orayı özlüyor musunuz?

- Ankara'nın nesini özleyim.. Marmaris cennet; çok memnunum buradaki yaşamımdan.

- De Gaulle de Paris'ten uzaklaşmış ve sade köy hayatını sürerken devletin başına geçti.

- De Gaulle'ü göreve çağırdılar. Türkiye'nin istikbalini bilebilsem, hiç meseleyi yok. Ama ne olacağı belli değil. Bakarsınız bir gün hadiseler öyle gelişir ki beni vatandaşların göreve çağırırlar, "**Gel bu işi hallet**" derler. O zaman düşünürüm. Halledebileceğim bir işse Ankara'ya da giderim. **Mareşal Fevzi Çakmak** 22 yıl süreyle Genelkurmay Başkanlığı yaparken politikaya atılacağını hiç düşünür müydü? Öyle bir durum oldu ki adamı zorla bu işe sürüklediler. Ama şu aklın (başını eliyle işaret etti) burada kaldığı sürece böyle birşeye niyetim yok. Artık bu işleri gençlere bırakmak gerek.

- Dalan'ın partisine güveniniz var mı?

- Atatürk ilkelerini destekleyen her partiyi desteklerim ama bu içlerine girmek istemek değildir. Dalan'ın programını görmedim. Bir çıksın, etüd edelim; bakalım gerçekten söylediği gibi mi? Ben çok parti kurulmasına taraftarım. Zararlarını bile bile çok partili sisteme inanırım. Ancak 70-80 partili ülkelere benzemek de istemem. İdeali, 3-4 partiyle idare edilmek.

- Türkiye hakkında çok optimist bir tablo çizmediniz? Tablo deyince aklıma geldi; siz uluslararası bir sergide bir tablonun kaldırılmasını emredince ortalık karışmıştı.

- Siz benim iyi resim yaptığımı duydunuz mu?

- Hayır.

- Ben subaylık devrime kadar çok iyi karakalem resim yapardım. Yani resimden biraz değil hayli anlarım. Birgün o sergiyi gezerken yabancı bir ressamın tablosu karşısında dehşete düştüm. İki erkek fuhuş yapıyordu. Sergiyi okul talebeleri geziyordu. Fotoğraflarını çektirtip kaldırttım. Gazete sütun sahipleri, özellikle **İlhan Selçuk** veryansın etti. "**Sen resimden ne anlarsın?**" diye, **İlhan Selçuk'u** davet ettim ve resimleri gösterdim. Şaşırdı; "**Haklısınız, bunları daha önce görseydim yazmazdım**" dedi.

- Şimdi resim yapmaya niyetli misiniz?

- Bir türlü hatıralarımı bitiremiyorum. Tuttuğum günlükler üzerinde çalışıyorum. Basılsın; sonra resim yapmaya başlamayı düşünüyorum.

Kahveler gelince masada burçlardan konuşulmaya başlandı. **Evren'e** herkes burcunun ne olduğunu sordu.

- Kimseye söylemedim. Sırf yakınlarımı armağan almaya zorlamamak için. Size bir hayvan tarifi yapayım. Eğer çıkarabilirseniz doğum günümü size açıklarım.

- Nasıl bir hayvan bu?

- Gayet iğrençtir. Çirkin kolları vardır. Yerlerde sürünür...

- Akrep mi?

- Bu suyun içinde yaşar..

- Yengeç mi?

Evet. 17 Temmuz'da doğdum.

Masada yengeç burcundan olan başkaları vardı; burcun özelliklerini saymaya başladılar.

Evren hiç tepki göstermeden dinliyordu.

Tam o sırada tarladar, renk renk şalvarlar giymiş kadınlar, genç kızların ellerinde çiçeklerle bize doğru geldiklerini gördük. **Evren, "Bu kadar az kişi mi duydu buraya geldiğimi?" dedi, "Ben evimde hergün en az 60-70 kişiyle bayramlaşıyorum."**

Civar köylerin en akıllı kadını olarak tanınan koyu **Beşiktaşlı Fatma Hanımla** uzun uzun sohbet eden **Evren'e** ev sahibemiz **Zuhal, "Yoruldunuz, lütfen şu hamakta biraz uzanın"** dedi. **Evren** hamağa yattı. Ama yatmasıyla kalkması bir oldu. "**Ben buna alışamam; insan içine gömülüyor**" dedi.

Sonra bana dönerek, "**Öbür gün Çin'in eski Cumhurbaşkanının konuğu olarak Çin'e gidiyoruz Miray'la. Siz yarın gelin; İmam Hatip Okullarına ait bütün dosyayı vereyim**" dedi.

Evini yatır gibi ziyaret edenler

Ertesi gün Armutalan'a götüren taksi şoförüne evi bulup bulamayacağını sordum. Güldü; "**Alay mı ediyorsun abla**" dedi, "**hergün defalarca oraya ziyaretçi götürüyorum. Evi seyrettirip döndürüyorum.**"

Abartıyor sandım. Fakat yukarı çıkınca evin önünde sayısız özel arabanın park ettiğini gördüm. Çoğu Mercedes'di. İçinden çıkanlar tel örgülerle çevrili beyaz evi uzaktan seyrediyorlar ve "**Ah, bir çıksa da görsek**", "**Ah ne seviyoruz onu**" diye bağırıyorlardı. Sivil ve resmi polisler, "**Lütfen yaklaşmayın**" ikazında bulunuyorlardı.

İçeri girerken arkamdan yaşlı bir hanım, "Ne mutlu sana, onu göreceksin" diye bağırıyordu.

Özdemir ve Jale Benler

7. Cumhurbaşkanı **Kenan Evren**, eski büyükelçilerimizden **Özdemir Benler'e** emeklilği yaklaş-

● (Devamı 13.sayfada)

TÜRKİYE SOSYAL TARİHİ ARAŞTIRMA VAKFI

Sayfa 2.

GÖZLEM

UĞUR MUMCU

1 Mayıs...

Bugün 1 Mayıs

1 Mayıs, işçinin, emekçinin bayramı.

Bu bayram, bütün dünyada kutlanıyor. Kapitalist ülkelerde de kutlanıyor, sosyalist ülkelerde de... 1 Mayıs, İran İslam Cumhuriyeti'nde de kutlanıyor.

1 Mayıs Bayramı'nı alanlarda yürüyüşlerle kutlamak bir

(Arkası Sa. 17, Su. 7'de)

1. Mayıs - 1990

Cumhuriyet.

GÖZLEM

UĞUR MUMCU

(Baştarafı 1. Sayfada)

tek Türkiye'de yasak!

1 Mayıs, bir *"savaş günü"* değil; kır çiçekleriyle, yani açmış güllerle, renk renk menekşelerle kutlanacak bir *"barış günü"*dür.

Bu yüzden, 1 Mayıs, dünyanın her yerinde şenliklerle kutlanır. Türkiye'de yaratılan gerilimlerle 1 Mayıs, neredeyse, bir savaş günü gibi algılanıyor.

Polisin silahı kullanacağı açıkça ilan ediliyor. İstanbul'da işçiler gözaltına alınıyorlar.

Gazetelerde 1 Mayıs günü göstericilerin üstlerine saldıracak eğitilmiş polis köpeklerinin boy boy fotoğrafları yayımlanıyor.

Polisle izinler kaldırılıyor; güvenlik güçleri alarma geçiriliyor.

Sendikalar ikircikli...

İstanbul'da Taksim'e yürünsün mü, yürünmesin mi? Bir türlü karar verilemiyor.

Yürünürse belli ki olay çıkacak; bu ortamı kollayan kışkırtıcılar da ellerinden geleni yapacaklar.

20. yüzyıl, işçi sınıfına büyük kazanımlar sağladı. Çalışanların ekonomik hakları güvencelere bağlandı. Türkiye'de işçi sınıfına 1961 Anayasası ile getirilen hak ve özgürlüklerle, bu hak ve özgürlükleri güvenceye bağlayan yasalar, 12 Eylül generallerince, zorla, ellerden alındı.

Bu da yetmedi, ANAP döneminde çıkarılan yasayla da toplusözleşme ve grev hakkı da kısıtlandı.

12 Eylül generalleri ve bu yönetimin sivil görüntülü doğal uzantısı olan ANAP, sermayeye olanca güçleriyle destek olurlarken; emekçi sınıf ve tabakaların hak ve özgürlüklerini kısıtlama yarışına girdiler.

Kimse kimseyi aldatmasın; bu modelin adı *"ekonomilerin militarizasyonu"*dur. Ne *"serbest piyasa ekonomisi"*dir ne *"liberalizm!"*

Uygulanan model gerçekten *"serbest pazar ekonomisi"* ise bu pazarda emekçiler, emeklerini niçin serbestçe pazarlayamıyorlar? Devlet, niçin emekçilere, binbir türlü engel ve yasak getiriyor?

Devlet, niçin başta kaçakçılık sektöründen milyarlar kazanan *"lümpen sermayesi"* olmak üzere sermaye sınıfına yasalar, kararnameler ve tebliğlerle ayrıcalıklar sağlarken emekçilerin haklarını kısıtlıyor?

Bu model, işçiler ile öteki emekçi sınıf ve tabakaların *"reel ücretlerini"* azaltırken; sermaye gelirlerini niçin arttırıyor?

Emek gelirleri düştükçe düşerken; sermaye ve rant gelirleri niçin yükseldikçe yükseliyor?

Bütün bunların niçin yapıldığına *"ideoloji"* yanıt veriyor; nasıl yapıldıklarına da *"siyaset."*

Devletler, hükümetler, partiler ve çeşitli sosyal sınıflar... Bunların hepsi de birer ideoloji sahibidirler. Her ideoloji de ister istemez, güncel olaylarda izlenmesi gerekli siyasetleri belirler. Siyasette *"taktikler"* ve *"stratejiler"* uygulanır.

Bu siyasetleri kimler belirler? Bu taktikleri ve stratejileri kimler saptar?

Siyasal partiler.

Avrupa'da sosyal demokrat partiler ile işçi sendikaları örgütsel bütünlük içinde çalışırlar. Avrupa ülkelerinde sosyal demokrat partiler bu yüzden güçlüdürler. *"Sosyal demokrat partiler ve sendikalar"* hep birlikte ve gerektiğinde tek bir ses olarak emekçi sınıf ve tabakaların sözcülüklerini yaparlar.

Türkiye'de sendikaların siyasal partiler ile örgütsel bütünlük içinde çalışmaları yasaktır. İşçi sınıfına kök salmış bir sosyalist partimiz yok. Komünist partilerin kurulması ise yasak.

İşte bu nedenledir ki işçi sınıfı adına ideoloji belirleyecek; siyaset uygulayacak; bu güncel siyaset içinde *"taktik ve strateji"* saptayacak partilerden ve bu partilerle bütünleşmiş sendikalardan yoksunuz.

Böyle olunca da sol eylemler, kolaylıkla amacından saptırılır; çeşitli yönlerden gelebilecek kışkırtmalarla da kolaylıkla serüvenci eylemlere dönüşebilir.

Solcuların serüvenci eylemlere başvurmasını isteyen karanlık güçler de pusudadır!

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Evren: 163 kalkamaz

Çeşitli çevrelerce irticaya ışık yaktığı gerekçesiyle sert şekilde eleştirilen eski Cumhurbaşkanı Kenan Evren bu suçlamalara SABAH aracılığıyla cevap verip, irtica konusuna dikkat çekti

1 Mayıs 1990 Sabah.

Kenan Evren

Günlerini Marmaris'teki evinde yakınlarıyla geçiren eski Cumhurbaşkanı kendisini mahkemeye veren Aziz Nesin hakkında **"Şimdilik dava sürüyor"** diye konuşmak istemiyor.

"163'üncü madde kritik"

■ "163'üncü madde kaldırılırsa irticacılar ellerine yeşil bayrağı alıp sokağa dökülürler. Aslında bunu teklif etmeye cesaret edenlerin amacı laikliğe son vermek. Bunu hiç kimse yapamayacak. Ve göreceksiniz 163'üncü madde kalkamayacak..."

"Meydanı irticaya bırakmayın"

■ "İrticanın kimlerce desteklendiği malum. Bu şikayetlerinizi birbirinize veya tek sorumlusu gibiymişim gibi bana yapacağınıza tepkinizi gösterin. Onlar yürüyüş yapınca siz de yürüyün. Köşenize çekilip meydanı boş bırakmayın. Gençler, kadınlar niçin tepkilerini göstermiyor?"

"Ama 141-142 kalksın..."

■ "Ben 141. ve 142. maddenin kaldırılmasını destekliyorum. Bu olursa Kutlu ile Sargın hemen serbest kalırlar. Ancak kanunlarımız maalesef salıverilmelerine müsait değil. Vaktiyle işledikleri suçlar nedeniyle tutuklu olduklarını unutmayın..."

"Din dersleri istismar edildi"

■ "Ben her müslümana kendi dininin öğretilmesini istedim. Atatürk de bu konuda çok hassastı. Ama dinimizin gerçeklerini öğretmediler. Konuyu istismar ettiler. Özellikle Dinçerler Maarif Bakanlığı sırasında yanlış yönlendirdi bu konuyu..."

İmam-Hatip okulları

■ "Ben asla söylediğiniz sayıda İmam Hatip Okulunun açılmasını onaylamadım. Size Devlet İstatistiklerini bizzat göstererek kanıtlayabilirim. Kimin zamanında kaç okulun açıldığını görün..."

Politikaya dönme konusu

■ "De Gaulle'ü göreve çağırmışlardı. Türkiye'nin istikbalini bilebilsem hiç mesele yok. Ama ne olacağı belli değil. Bakarsınız bir gün hadiseler

TÜRK TARİH KURUMU ARŞİVİ

1 Mayıs 1990 Hürriyet

Tatil bitti

Başbakan Akbulut, bayram tatilinden Ankara'ya dönüşünde, havaalanında Devlet Bakanı Keçeciler, bazı Bakanlar ve ANAP Ankara İl Örgütü tarafından karşılandı. Akbulut, Ceza Kanunu'ndaki 141,142 ve 163'üncü maddelerin, Türkiye'nin bölünmezliğini tehlikeye düşürecek şekilde değiştirilmeyeceğini belirtti...

Akbulut: '141,142 ve 163'ü ülkeye zarar verecek şekilde değiştirmeyiz'

İSTANBUL, (Hürriyet)

BAŞBAKAN Yıldırım Akbulut, Türk Ceza Kanunu'nun 141, 142 ve 163' üncü maddeleriyle ilgili çalışmaların son aşamaya geldiğini ifade ederek, **"141, 142 ve 163'ü, ülkenin bölünmez bütünlüğüne zarar verecek şekilde değiştiremeyiz"** dedi.

Ankara'ya hareketinden önce Atatürk Havalimanı'nda bir basın toplantısı düzenleyen Başbakan Akbulut, bu konudaki sorumluluğunun hükümetlerinde olduğunu bildirerek şunları söyledi:

"Eğer ülkenin bölünmesine yönelik bir takım hareketler varsa, 'Bunun çaresi demokrasi içinde bulunamaz' diye düşünemezsiniz. Eğer biz birlik ve beraberliğimizi koruyamayacaksak hikmet-i vücudumuzun gereği ortadan kalkar. 141, 142 ve 163'ü ülkenin bölünmez bütünlüğüne zarar verecek şekilde değiştiremeyiz ama hiç şüphe edilmesin biz şundan da yanayız, insanlar düşüncelerinden dolayı cezalandırılmasınlar. Hükümetimiz altı aydır bu işle meşgul. Bu işlerin sorumluluğu hükümetin üzerindedir. Sorumluluk taşımayan insanlar çok daha rahat konuşabilirler. Neticede onların ki de bir görüştür ama biz sorumluluğu taşıyoruz.Sayın Cumhurbaşkanı'mızın elbette ki tekliflerini uygulamaya gayret ederiz, ama sorumluluk bizdedir" dedi.

Başbakan Yıldırım Akbulut son olarak Mesut Yılmaz'ın genel başkanlığa adaylığını koyacağı konusunda çıkan haberler üzerine, partide her arkadaşının genel başkan olmaya layık olduğunu belirtti, sözlerini şöyle sürdürdü:

"ANAP hem ülkede demokrasinin işlemesine, hem de kendi içerisinde demokratik kuralların en iyi şekilde işlemesine fırsat veren bir partidir. Her arkadaşımız Genel Başkanlık için mücadele edebilir. Bu partimizin diri ve canlı mücadeleye açık bir şekilde milletin hizmetinde olduğunu gösteren bir işarettir. Ben memnunluk duyarım daha fazla arkadaşımızın aday olmasında yarar vardır. Biz bu yolu açık tuttuk. Her gönlünden geçen arkadaşımız kongrede aday olabilir, yarışınız. Son kararı kongre verir, ancak maksat başka türlü ise arkadaşlarımı o bakımdan uyarmak isterim. Maksat sayın eski genel başkanımızın Cumhurbaşkanı olduktan sonra partinin bölünüp parçalanmasını isteyen herkes ve kendini büyük güç olarak kabul edenler olmadık hareketlerde bulundular. Hala devam ediyorlar. Ama görüyoruz ki parti ne parçalandı ne bölündü, dimdik ayakta. Hiç kimse parti parçalanacak diye ümitlenmesin."

TÜRK İŞ TARİHİ ARAŞTIRMA VAKFI

...mer'e olayın iftira olduğunu söyledi.

...açıklamalarda bulunacak.

YORUM

Kıvırmanın alemi yok

Türk Ceza Kanunundaki 3 madde, yıllardır herkesin dilinde.Kimileri, bu maddelerin içeriğini dahi pek fazla bilmeden "141,142, 163 kaldırılsın" diye bağırıyor. Açık açık ortaya çıkıp, "Hayır kaldırılmasın" diyen yok. Ama, aslında bu maddelerin kaldırılmasını istemeyenler,kıvırıp duruyor...

141,142 ve 163'ncü maddelerin Türk Ceza Kanunundan kaldırılması, fiili eylem olmadıkça, düşünce ve örgütlenmenin suç olmaktan çıkarılması, Türk demokrasisinin gündemine yeni girmemiştir. Yıllardır bu sorun ortada duruyor. Sol partiler, dinci partiler yıllardır " 141,142,163'ncü madde kaldırılsın" diyorlar. Olayın, bu denli popüler hale gelmesi, son bir yılın meselesidir. Avrupa Topluluğu'ndasaygın bir yere ulaşmak, Avrupa Ekonomik Topluluğu'na girebilmek için uğraş veren Türkiye, rejimini gerçek bir demokrasi haline getirebilmek için, öncelikle bu maddelerin kaldırılması gerektiğini sonunda anlamıştır. İçeriden ve dışarıdan, demokrasi ile bağdaşmayan bu maddelerin kaldırılması için baskılar artmıştır. Ama, baskıların artmasındaki asıl neden, iktidar partisi tarafından bir yıl kadar önce verilen sözler ve yaratılan umuttur.

26 Mart seçimlerinden kısa bir süre sonra, dönemin Başbakanı Sayın Turgut Özal, bizzat ve özellikle vurgulayarak bu maddelerin kaldırılacağını açıklamıştır. Daha sonra TV'de

İSMET ÇİĞİT

Devamı 4'ncü sayfada

141-142 ve 163'ncü maddelerin kaldırılmasını isteyen dilekçeye, İzmit'te binlerce imza atıldı

Kutlu ve Sargın'a destek için açlık grevi başlıyor

Ankara'da tutuklu bulunan Nihat Sargın ve Haydar Kutlu'nun 15 gün önce başlattıkları açlık grevini desteklemek amacıyla, yarından itibaren İzmit'te de yaklaşık 30 kişilik bir grubun muhtemelen Sosyalist Parti İl Binası'nda açlık grevine başlayacakları açıklandı.

Konuyla ilgili bilgi veren Mehmet Alçınkaya, uyarı amaçlı açlık grevini, bütün demokratik kuruluşların desteklemesini beklediklerini söyledi. Alçınkaya, Türkiye çapında açılan ve 23 Nisan'a kadar sürecek olan 141,142 ve 163'ncü maddelerin kaldırılmasına yönelik imza kampanyasına da ilimizdeki katılımın 2 bini aştığını söyledi.

HABERİ 4'DE

Kutlu ve Sargın'a destek amacıyla yarın açlık grevinin başlatılacağını açıklayan Mehmet Alçınkaya ve arkadaşları, TCK'daki 141,142 ve 163'ncü maddelerin kaldırılmasını talep eden dilekçe metnine İzmit'te atılan imzalarla birlikte görülüyorlar.

TÜRKİYE SOSYAL BİLİMLER ARAŞTIRMA MERKEZİ

Sayfa 1.

141, 142, 163 ve Anaya

• Süreyya ORAL

TÜRK Ceza Kanunu'nun (TCK) 141, 142 ve 163. maddelerinde yapılması düşünülen değişiklikler ve buna bağlı olarak Anayasa'nın ilgili maddelerinde yapılması planlanan değişiklikleri açıklıyoruz. Adalet Bakanlığı'nca hazırlanan ve Bakanlar Kurulu üyelerine görüşleri alınmak üzere dağıtılan iki alternatifli madde değişikliklerinde ceza oranları azaltılırken, azınlık ve zümre egemenliğini veya herhangi bir diktatörlüğü savunmayı ve yerleştirmeyi amaçlayan siyasi partilerin kurulması da yasaklanıyor.

Adalet Bakanlığı'nın hazırladığı 141. maddeyle ilgili iki alternatifte bugünkü uygulamada yer alan ölüm cezası hükmü kaldırılırken alternatifte 8-15 yıl arasında değişen cezalar 3-5 yıla, ikinci alternatifte ise 1-3 yıla indiriliyor. 142. maddeyle ilgili hazırlanan alternatiflerden birincisinde 5-10 yıl arasındaki cezalar 1-3 yıla, ikincisinde ise 2-4 yıla düşürülüyor.

Ancak 142. maddenin 4. fıkrasında 2-5 yıl arası olan ağır hapis cezası her iki alternatifte de 5-10 yıl arasında yükseltiliyor. Bu durama göre komünizmi övenlere verilen ceza miktarında artış öneriliyor.

163. maddede öngörülen değişiklikler ile de fıkrasına göre 2-15 yıl arasında değişen cezalar her iki alternatif teklifte altı ayla 4 yıl arasında değiştiriliyor.

Adalet Bakanlığı'nca hazırlanan alternatifler ve Anayasa değişikliğiyle ilgili taslakların genel gerekçesinde insanı diğer canlılardan ayıran özelliğin düşünce olduğuna dikkat çekilerek "**Sadece düşünce hürriyetinin varlığı yeterli değildir. Düşünce hürriyetinin doğal uzantısı düşüncenin açıklanması ve anlatımıdır. Düşünceyi açıklama ve anlatma hürriyeti demokratik toplumların temellerindendir**" denildi.

Gerekçede, düşünceleri açıklama ve anlatma hürriyetinin yanı sıra bu düşünceler etrafında örgütlenme hürriyetinin de tanınması gerektiği belirtilirken, çoğulcu demokratik düzeni ortadan kaldırmaya yönelik faaliyetlerde bulunan örgütlenmelerin yasaklanması gerektiği savunuldu.

TCK'nın 141-142 ve 163. maddelerinde yapılması düşünülen değişikliklerle ilgili alternatifler şöyle:

1. Haziran - 1990 - Milliyet

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

SU BASII 90 1 5161179EL No.90-1-5161179 Jan. 9,87 4:34 01.05. 90 13:02

Evren: 163'üncü madde kaldırılamaz

● (Baştarafı 8'de)

tığı zaman, kendi evine yakın bir yerde bir arsa bulmasını rica etmiş.

Bu ricanın yerine getirildiği zaman ben **Benler** ailesiyle yeni tanışmıştım. Marmaris'e renk katan bu harikulade çift yaşamlarındaki dramın karanlıklarına gömüleceklerine çevrelerine ışık ve renk saçmışlardır.

Hatırlarsanız, Ermeni teröristler Hollanda Büyükelçisi iken **Özdemir Benler**'in yerine oğlu **Ahmet**'i vurmuşlardı. Daha önce bir kazada küçük oğullarını kaybeden **Benler** ailesi tek oğulları **Ahmet**'i Marmaris'te Armutalan mezarlığına gömmüştü. Derhal emekliliğini isteyen **Özdemir Benler** sevgili eşiyle Armutalan tepesinde inşa ettirdiği evine yerleşmişti. Zamanın kaymakamı **Benler**'lere çıkan yola **"Şehit Ahmet Benler"** adını vermişti. Ve **Benler** çifti her gün bu yoldan inerken oğullarına **"Merhaba"** der.

Bu acıya dayanmanın dayanılmaz güçlüğünü bazen onlarla beraberken şiddetle hissederim. Çünkü şöminenin üzerinde 28 yaşındaki **Ahmet**'in pırıl pırıl dişlerini göstererek güldüğü resme bakarken bu acıyı duymamak mümkün değildir. Bir ağlama krizine girdiğim bir gün, **Özdemir Benler, "Ağlama"** demişti, **"Çünkü biz Jale'yle, Ahmet'ten sonra ölmeyi bile düşündük. Ama sonra karar verdik.** (Acımızla çevreyi sıkacağımız yerde insanlara neşe veren işlerle uğraşalım) **dedik." Jale zaten seramikle meşguldü. Hemen bahçede bir fırın yaptırdık. Ben dünyanın her tarafından getirttiğim kitaplardan bahçeciliği öğrendim. Bugün tartamdaki nefis çilekleri Marmaris'te yemeyen yok. İkimiz yabancı dil öğrenmek isteyenlere ders vermeye başladık. Köylülerle çok sıcak bir ilişkiye girdik. Bu sayede yaşamaya devam gücü bulduk."**

Benler ailesi bu acının üzerinden kısa bir süre sonra **Jale Benler**'in kanser ameliyatı ile büyük bir sarsıntı daha geçirdi. Ama ona dahi olumlu bakmayı bildiler. Şimdi her yıl kontrolden geçip iyi rapor alınca dostlarına müjde veriyorlar.

İşte, bu güzel çift 7. Cumhurbaşkanı **Kenan Evren**'e de isteği üzerine karşısındaki arsayı buldu. Ve inşaat süresince yardımlarını esirgemedi.

Evren beni kapıdan karşılayıp balkona buyur ettikten sonra, @"Bakın" **dedi. "Benlerler sayesinde şu manzarayı seyredebiliyorum."** Ve sonra uzun uzun **Benler**'lerin kulaklarını çınlattık.

Salonun içi, eski dahi olsa bir Cumhurbaşkanı için çok küçük. Özellikle günde 50-60 ziyaretçi kabul edildiği günler için. Yalnız insana sıcak gelen bir oda. Her taraf fotoğraflarla dolu. Ortadaki mangaldan tutun duvardaki gümüş aynaya kadar birçok şeyin ev hediyesi olarak geldiği izlenimini veriyor. Salonun yanındaki ufak odada bir formeka yemek oda takımı var. Sonra kızı **Miray** anlatıyor: **"Babama yeni bir takım alması için ısrar ettik. Ama annemle anıları olan bu takımdan ayrılmak istemedi."**

Miray Göksu babasıyla annesinin 34 yıllık mutlu evliliğinden bahsederken, **"Annem"** diyor, **"İzmir'de keman dersi alan ender genç kızlardanmış. Dobra dobra konuşan, açık sözlü, güvenilir bir dost olduğu kadar fevkalade sade bir kadındı. Babam onun ölümünden sonra çok acı çekti. Hiçbir zaman evlilik yüzüğünü çıkarmadı. Ama yalnızlığını görmek beni üzdüğü için O'na İstediğin biri ile karşılaşırsan evlen' diyecek oldum. Son derece sinirlendi. Kesinlikle evlenmeye niyeti olmadığını ve bir daha bu konuyu açmamamı söyledi."**

Evren hazırladığı dosyayı açarak tek tek okumaya başladı. **İmam Hatip okullarının** hangi devirlerde kimler tarafından süratle arttırıldığını tek tek okudu; dehşetle dinledim. Dosyayı verirken, **"Lütfen bir fotokopisini çekip bana iade edin"** dedi.

Miray ve **Maksud Göksu** beni **Ahmet Benler** yolundan aşağı indirirken **Evren**'in kahverengi Kanişi herkese havlıyordu. Koca Marmaris'te köpek tüyü kırpan bir veteriner bulamamaktan şikayetçi olan **Kenan Evren**'e günlük yürüyüşlerinde ve yeni yaşamında eşlik eden bu sevimli köpeğin tüylerini kırpacak kişiyi de **Özdemir Benler**'in İstanbul dönüşünde bulacağından eminim.

1- Mayıs- 1990
Sabah

Sayfa 3.

TÜRK SİYASİ ARŞİVLERİ

SU BASIL 90 1 5161179EL No.90-1-5161179 Jan. 9.87 4:40 01.05. 90 13:08

SU BASIL 90 1 5161179EL No 90-1-5161179 Jan. 9 87 4:46 01.05. 90 13:14

"Nasıl bir kurultay" sorularına yanıt arıyorlar

rksist sol' hareketli

arı Kuruçeşme'de "Birlik Tartışmaları tarafından başlatılan toplantılarda "yasal lmasından yana olanlar, SHP'den istifa eden ımsız Marksist aydınlar"la 15 nisanda bir rin birlik partisi" süreci başlamış oldu.

Sorunlar Haziran ayında kurultay toplayaca k olan "yürütme kurulu"nun önünde iki önemli sorun duruyor- Birincisi, 29 nisanda Sosyalist Parti İl Merkezi'nde toplanan TBKP i delegelerinin mayıs ayında yasal partilerini kurma kararı. İkincisi de "Yeni Demokratik Oluşum"cu milletvekillerinin, "hemen kuralım" ısrarı.

:u hareket **Aydın Güven Gürkan**'ın öncülüğünde **"Marksistle- e de açık sosyal demokrat bir sarti"**nin çalışmalarına yönelmiş- i. **Kemal Anadol**'la birlikte ha- eket edenler ise **"yeni bir sosyal demokrat parti"** tezine **"elde ibiyaçtan fazla bulunduğu"** için arşı çıkarak **"sosyal demokrat- ara da açık Marksist bir parti"**nin zeminini yokluyorlardı.

"Birlikten birlik doğacak mı?"

Kuruçeşme'deki toplantılarda parti kurulmasından yana olanlar; **TBKP, TSIP, SDP, TEP** çevreleri ile Sosyalist Birlikçiler 15 nisanda yine Kuruçeşme'de bir araya geldiklerinde bu kez aralarına Marksist bir parti kurulmasından yana olan **Kemal Anadol** ve beraberindeki milletvekilleri de katılmıştı. Çok sayıda **"bağımsız Marksist aydın"**ın da katıldığı toplantıya milletvekilleri bir de **"mutlu"** haber getirmişlerdi: **"Yeni Demokratik Oluşumcu"** milletvekilleri de **"sosyalistlerin birlik partisi"** için bir araya gelen Marksistlere **"sıcak"** bakıyorlardı.

"Sosyalistlerin birlik partisi" için yapılan toplantıdan yüz kişinin üzerinde bir **"girişimciler kurulu"** ile 25 kişilik bir **"yürütme kurulu"** çıkmıştı. Yürütme kurulu **"sosyalistlerin birlik partisi"** için haziran ayına değin çalışacaktı. Bu süreçte yürütme kurulu bölge toplantıları düzenleyecek, bir partiymişcesine günlük politikalar üretecek, haziranın 24'ünde yapılacak kurultay için katılımcıları belirleyecek ve bu kurultayı gerçekleştirecekti. Haziran'dan sonra ise ikinci süreç başlıyordu. Kurultayda tüzük ve program komisyonları oluşturulacak, bunlar ikinci kurultaya değin **"sosyalistlerin birlik partisi"**nin hazırlıklarını yapacak, eylül kurultayında da kurucular belirlendikten sonra parti ortaya çıkacaktı.

15 nisanda yapılan bu toplantı sonrası oluşturulan **"birlik"**ten **"birlik"** mi çıkacaktı, yoksa yeni ayrılıklar mı?

"Sosyalistlerin birlik partisi" toplantısında yapılan belirlemelerden sonra çalışmaların önüne iki temel sorun çıkmıştı.

Birincisi **"Yeni Demokratik Oluşum"**cu milletvekilleri, kendi program ve tüzüklerinin hazır olduğunu, hemen bir parti kurulması gerektiğini savunuyorlardı. İkincisi de hazirandaki ve eylüldeki kurultaya gelecekler nasıl ve kim tarafından belirlenecekti. Yürütme kurulu da bu konuda net bir yöntemi henüz seçmemiş, kendi arasında tartışıyordu. Yürütme kurulunun kimi üyeleri Siyasi Partiler Yasası'ndaki delegasyon sistemine göre ilçe ve il seçimleriyle kurultaya katılacak temsilcilerin belirlenmesinden yanaydı. Kimi de il ve ilçelerde toplanacak kurultayda **"ona bir"** sistemine göre delege belirlenmesini savunuyordu. Aralarında **"yürütme kurulu"**nun gözetiminde bölge toplantılarıyla delege seçimi öneren- ler de vardı. Bazıları ise **"oluşturulacak mutabakat"**larla delege listelerinin belirlenmesinden yanaydı.

Ucunda **"TBMM'de grup kurma"** ışığı da görünen hareketi güçlendirmek amacıyla **"sosyalistlerin birlik partisi"** için oluşturulan **"yürütme kurulu"**, üyeleri, **"Yeni Demokratik Oluşumcular"**ın yürütme kurulu üyeleriyle önümüzdeki günlerde bir araya gelip ortaya çıkabilecek sorunları tartışacaklardı. Hatta yeni partinin kuruluş süreci, bu toplantılarda sağlanacak anlaşmalara göre yeniden gözden geçirilebilirdi.

Toplantıdan sonra ortaya çıkan ikinci sorun ise TBKP'nin mayıs ayı içinde yasal parti kuracağını açıklaması oldu. **"Sosyalistlerin birlik partisi"** sürecine katılanlar, TBKP'nin yasal parti girişimine de farklı açılardan yaklaşıyorlardı. Kimine göre kurulur ve feshedilirdi. Çünkü TBKP'liler, Kuruçeşme'deki toplantıda **"Marksist partinin somut biçimde ortaya çıkmasıyla kendi varlıklarına son vereceklerine"** ilişkin taahhütte bulunmuşlardı. Kimilerine göre ise TBKP'liler zemin yokluyorlardı. Kurdukları partinin ilgi görmesi durumunda birlik süreci zedelenecekti.

Bu tartışmalar sürer, engeller aşılmaya çalışılırken, TBKP içinde de başlayan ayrışma da iyiden iyiye su yüzüne çıktı. Parti içinde çoğunluğunu TİP kökenlilerin oluşturduğu üyeler simgesel bir kuruluştan sonra partinin kendini feshetmesi gerektiğini savunuyorlardı. Şu anda yönetimde olanlar ise görkemli ve güçlü bir kuruluştan yanaydılar. Hatta partinin iki günde Türkiye'nin tüm kentlerinde tabelasını asabileceğini bile söyleyorlardı.

"Marksist sol"da hareketli günler yaşanıyordu. **"Sosyalistlerin birlik partisi"** platformu **"birlik"** çalışmalarına ayrı bir canlılık getirmişti. Yeni bir parti nin oluşum süreci yaşanırken, iki temel tartışma da bugünlerde **"yasal, yığınsal"** bir Marksist partiden yana olanlar arasında yarım aramıyordu. Birincisi **"nasıl bir parti"**, ikincisi de **"nasıl bir**

'Marksist sol' hareketli

Kuruçeşme'de "Birlik Tartışmaları Düzenleme Kurulu" tarafından başlatılan toplantılarda "yasal Marksist parti" kurulmasından yana olanlar, SHP'den istifa eden milletvekilleri ve "bağımsız Marksist aydınlar"la 15 nisanda bir araya gelince "sosyalistlerin birlik partisi" süreci başlamış oldu.

11. Sayfada

TÜRKİYE SOSYALİST TARİH ARŞİVİ

KUTLU-SARGIN'A
100 AVUKAT 11. Sayfada

TBKP LİDERLERİ 4 MAYISTA 32. KEZ YARGIÇ ÖNÜNE ÇIKIYOR

Kutlu-Sargın'a 100 avukat

ANKARA (Cumhuriyet Bürosu) — Ankara DGM'de 32. kez yargıç önüne 4 mayıs cuma günü çıkacak olan TBKP liderleri **Haydar Kutlu** ve **Nihat Sargın**'ın, tutukluluk süreleri de bu tarihte 900. gününü tamamlayacak. **Kutlu** ve **Sargın**'ın 20 günlük ölüm oruçlarının ardından çıkacakları bu ilk duruşma öncesinde, 100'e yakın savunma avukatının başkentte bir araya gelerek davanın gidişine ilişkin genel bir değerlendirme yapacakları, ayrıca savunma olarak bundan sonra takınılacak tutumu da belirleyecekleri öğrenildi.

Türkiye'ye geldikleri 15 Kasım 1987 tarihinden bu yana, 22 günü Ankara emniyetinde olmak üzere 897 gündür Ankara Merkez Kapalı Cezaevi'nde tutuklu bulunan **Kutlu** ve **Sargın**'ın, ölüm orucu sonrası sağlık durumlarındaki iyileşmenin de sürdüğü kaydedildi. **Kutlu** ve **Sargın**'ın savunma avukatlarından 100'e yakınının, 4 mayıstaki duruşma öncesinde başkentte bir araya gelecekleri ve davada bugüne kadar meydana gelen gelişmelerle, bundan sonra olası gelişmeleri gözden geçirecekleri öğrenildi. Savunma avukatlarının, özellikle 4 mayıstaki duruşmada takınılacak tavrı da bu toplantıda belirleyecekleri ve yapılacak tahliye talebinin gerekçelerini saptayacakları da kaydedilirken savunmanın, bundan sonra takınacağı tavrı da bu toplantıda ele alacağı bildirildi.

Savunma avukatlarının ayrıca, duruşma için 4 mayıs'ta Türkiye'ye gelecek olan ve aralarında Avrupalı parlamenterler ile önemli kitle kuruluşlarının temsilcilerinin de bulunması beklenen yabancı gözlemcilere duruşma sonrasında bir akşam yemeği verecekleri de belirtildi. Yemekte avukatların gözlemcilere, sağladıkları destekten ötürü teşekkür etmeleri de bekleniyor. Avukatların gözlemcilere, davada bugüne kadar sağlanan gelişmeleri ve davanın vardığı noktayı, ayrıca resmi yetkililerin konuya ilişkin takındığı tavrı da anlatmaları bekleniyor.

Türkiye'ye geldikleri 15 Kasım 1987 tarihinden bu yana 22 günü Ankara emniyetinde olmak üzere 897 gündür Ankara Merkez Kapalı Cezaevi'nde tutuklu bulunan Kutlu ve Sargın'ın ölüm orucu sonrası sağlık durumlarındaki iyileşmenin de sürdüğü belirtildi.

4 mayısta yapılacak duruşmada, avukatların **Kutlu** ve **Sargın** için tahliye talebinde bulunacakları kaydedilirken, bu isteme, son günlerde Türkiye'de 141, 142 ve 163. maddeler konusunda gelişen yaklaşımın da yansıyacağı öğrenildi.

Kutlu ve **Sargın**'ın 4 mayısta Ankara DGM'de yapılacak duruşmalarını izlemek üzere 10 ülkeden, aralarında parlamenterler, hukukçular, sendikacılar ve Uluslararası İnsan Hakları Örgütü temsilcilerinin de bulunduğu 32 kişilik resmi bir delegasyon geliyor. Bunun yanı sıra özellikle Fransa ve Yunanistan başta olmak üzere çeşitli Avrupa ülkelerinden, Türkiye'de 1 mayıs etkinliklerini izlemek üzere gelen yüzü aşkın gözlemcinin de **Kutlu** ve **Sargın**'ın duruşmalarını izlemeleri bekleniyor.

Alınan bilgilere göre Türkiye gelen delegasyon şu ülkelerin temsilcilerinden oluşuyor.

Fransa (2), Federal Almanya (6), İngiltere (1), Danimarka (1), ABD (1), Yunanistan (14), Belçika (1), İsveç (1), Hollanda (1), İsviçre (4).

Delegasyonda bulunmaları sinlenen bazı gözlemciler ise şu lar:

Uluslararası İnsan Hakları Ligi Batı Berlin Seksiyonu Başkanı **Aliasa Fuss**, Federal Almanya parlamenter **Benedikt Hoppma** Uluslararası Federal Alman **kukcu Christian Rabm**, Avrupa Parlamentosu Karma Komisyonu eski Başkanı Belçikalı parlamenter **Luc Beyer De Rio**, İngiliz parlamenter **Richard Balfe**, Helsinki İzleme Komitesi Daimi üyesi Danimarka Başkanı **Prof. Eric Si**

Yarın: Nasıl bir parti istiyorlar?

141, 142, 163

Bakanlar Kurulu yarın görüşüyor

ANKARA (Cumhuriyet Bürosu) — Hükümetin, Türk Ceza Yasası'nın 141, 142 ve 163. maddelerine ilişkin çalışmalarının son aşamaya geldiği, konunun Bakanlar Kurulu'nun yarın yapılacak toplantısında ele alınarak bir sonuca bağlanacağı bildirildi. Başbakan **Yıldırım Akbulut**, bu maddeler konusundaki çalışmaların son aşamaya geldiğini belirterek, insanların eyleme, silahlı mücadeleye dönüşmeyen fikirlerinden ötürü cezalandırılmamalarından yana olduklarını söyledi. Akbulut, Bakanlar Kurulu'nda da bunu sağlayacak bir düzenlemeyi yapmaya çalışacaklarını bildirdi.

Adalet Bakanı **Oltan Sungurlu** Bakanlar Kurulu üyelerine, düzeninde "**gizli**" damgası bulunan bir dosya içinde bu üç maddeye ilişkin yeni düzenleme içeren alternatif metin gönderdi. Bu metin Bakanlar Kurulu'nun yarın yapılacak toplantısında gündeme gelecek. Toplantıda, bayram tatili süresince söz konusu metni inceleyen bakanlar, konuya ilişkin görüşlerini Kabine üyelerine aktaracaklar. Kabine üyesi bakanlar, konunun Bakanlar Kurulu'nun bu toplantısında bir sonuca bağlanacağını da ifade ettiler.

Alınan bilgilere göre TCK'nın 141, 142 ve 163. maddelerine "**cebir**" unsuru getiren ve bazı maddelerde öngörülen cezaları indirgenen alternatif metin Bakanlar Kurulu'nca büyük ölçüde benimsenecek. Cumhurbaşkanı **Turgut Özal** ve Başbakan Akbulut'un da böylesi bir düzenlemeden yana oldukları ve ağırlıkların da bu yönde koydukları öğrenildi.

Konunun Bakanlar Kurulu'nca benimsenmesi halinde söz konusu alternatif metin, bir tasarı halinde TBMM'ye sevk edilecek. Tasarı daha sonra TBMM Adalet Komisyonu'nda ele alınacak, he-

TÜRKİYE SOSYAL TARİH KURUMU

"Nasıl bir parti"
"Ma
Birlik tartışma
Düzenleme Kurulu
Marksist parti" kur
milletvekilleri ve "ba
araya gelince "sosyalist
İç Politika Servisi — Dünyada- ki değişimin de etkisiyle Türkiye'- deki "Marksist sol"da "bare- ketl" güçler yaşamıyor. Farklı ke- simlerden gelen, Marksizmi değişik tonlarda konuşanlar, oluştur- maya çalıştıkları "birlik plat- formları"nda Türkiye'de "çekim merkezi" olabilecek güçlü bir oluşum yapılandırmanın yollarını arıyorlar.
Kuruçeşme'deki "Birlik Tartışmaları Düzenleme Kurulu" tarafından başlatılan ve "sosyalist forum" çağrısıyla son bulan olumlu temelde iki farklı eğilimi gündeme getirdi. Bugünkü koşullarda ortaya "parçalışma"dan yana olanlar ve buna karşı çıkanlar.
SHP'den ihraç ve istifalar da bu süreçte üst üste bindi. Ayrılan milletvekilleri de iki grup oluşturuyordu. Çok sayıda Güneydoğu kökenli milletvekilinin bulundu-

Kutlu ve Sargın açlık grevine ara verdiler

● Açlık grevinde 20'nci günün sonunda Türkiye Birleşik Komünist Parti liderleri Haydar Kutlu ile Nihat Sargın, avukatları Rasim Öz aracılığıyla bir açıklama yaparak, 'Demokratik muhalefetin yükselmesi ile belirlenen yeni durum, eylemimizin görevini yerine getirmiş olduğunu göstermektedir' dediler.

● **Bu arada, Haydar Kutlu ile Nihat Sargın'ın açlık grevine destek vermek için Sultanahmet'te izinsiz gösteri yaptıkları için gözaltına alınanlardan 19'u dün çıkarıldıkları Devlet Güvenlik Mahkemesi tarafından tutuklandı.** ● 21. sayfada

Kutlu ve Sargın açlık grevine ara verdiler

ANKARA (Hürriyet)

YASADIŞI Türkiye Birleşik Komünist Partisi yöneticileri **Haydar Kutlu** ile **Nihat Sargın**, 20 gündür sürdürdükleri ölüm orucuna dün ara verdiler. **Kutlu** ve **Sargın**, bu kararlarının gerekçelerini de avukatları aracılığıyla açıkladılar. **Kutlu** ve **Sargın**'ın avukatlarından **Rasim Öz**'ün, Ankara Merkez Kapalı Cezaevi'nin önünde okuduğu gerekçede, son onbeş yirmi gün içinde Türkiye'de önemli gelişmelerin yaşandığı ve yeni bir durumun oluştuğu belirtilerek, "Baskıcı ve çağdışı rejim yanlılarının, 12 Eylül'ü sürdürme heveslilerinin eliyle ülkemizin karanlık bir geleceğe sürüklenmek istendiği bir ortamda halkımızın barışçı, demokratik, aydınlık geleceğine sahip çıkacak güçlerin var olduğu, ülkenin sahipsiz olmadığı gösterilmiştir" denildi. Gerekçede özetle şu görüşlere yer verildi:

"**Demokratik muhalefetin yükselmesi ile belirlenen bu yeni durum, açlık grevi eylemimizin temel amacı olan demokrasi için uyarı görevini yerine getirmiş olduğu göstermektedir. İktidarca gündemden düşürülmüş veya en azından kış uykusuna yatırılmış görünen 141, 142, 163'üncü maddelerin kaldırılması konusu ki grevimizin ikinci ve dolaysız nedenini oluşturmaktaydı- yeniden bir daha çıkmamacasına Türkiye'nin ve o yolla Bakanlar Kurulu'nun gündemine girmiştir, tartışılmıştır, tartışılacaktır. Hakhlığımızı bir kez daha tescil eden dayanışma ve destek iyimser tahminleri de aşan ölçüde olmuştur. Nihayet, doğrudan taraf durumunda olmamakla birlikte Sayın Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın yabancı gazetecilerle yaptığı söyleşide ifade ettiği üzere '141, 142, 163'üncü maddeler üzerinde hükumetin çalışmaları sürdürdüğü ve bayramdan sonra kesin şekle kavuşacağı' teminatı yayınlanmış bulunmaktadır. Açıkhkla belirtmek gerekir ki, bu eylemimize son vermek değil, yalnızca ara vermedir.**"

19 TBKP'Lİ TUTUKLANDI

Öte yandan, **Haydar Kutlu** ve **Nihat Sargın**'ın bir süre önce başlattıkları açlık grevine destek vermek için Sultanahmet'de izinsiz gösteri yürüyüşü yapan ve bu nedenle gözaltına alınanlardan 19 kişi daha dün sevkedildikleri İstanbul DGM'de tutuklandı. İstanbul Emniyet Müdürlüğü Siyasi Şube'de sorguları tamamlandıktan sonra dün İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi'ne sevkedilen ve TBKP (Türkiye Birleşik Komünist Partisi) üyesi oldukları belirtilen 26 sanığın ilk sorguları saydı hkça yapıldı. Sanıklar daha sonra tutuklanmaları istemiyle sorgu hakimliğine gönderildiler. Mahkeme, 26 sanıktan 19'unu tutukladı, 7'si ise serbest bıraktı.

Bu arada, **Nihat Sargın** ve **Haydar Kutlu**'nun açlık grevine ara verdiklerini avukatları aracılığıyla açıklamasından sonra Türkiye'nin çeşitli yerlerinde onlara destek vermek amacıyla sürdürülen açlık grevleri de sona erdi.

HÜRRİYET GAZETESİ

26-1-1990

TÜRK TARİH SOSYAL BİLİMLER ARAŞTIRMA VAKFI

90 1 516179IEL No.90-1-516179 Jan. 4,87 3:12 26.04. 90 11:40

Kutlu ve Sargın ölüm orucuna ara verdi

TBKP liderleri Kutlu ve Sargın 20 gündür sürdürdükleri ölüm orucuna dün ara verdiler. Kutlu ve Sargın ölüm orucuna ara vermelerinde; kamuoyunun yeterli desteğinin sağlanmasının, hükümetin çözüm için zamana ihtiyacının olmasının ve Özal'ın 141, 142 ve 163'ün bayramdan sonra ele alınacağını açıklamasının etkili olduğunu açıkladılar.

İç Politika Servisi — TBKP liderleri **Haydar Kutlu** ve **Nihat Sargın** Ankara Merkez Kapalı Cezaevi'nde 20 gündür sürdürdükleri açlık grevine dün ara verdiler. Avukatları **Rasim Öz** aracılığıyla kamuoyuna bir açıklama yapan TBKP liderleri **"Demokrasi için uyarı görevimizi yerine getirdik. Bayram öncesinde açlık grevimize bir süre ara veriyoruz"** dediler. **Kutlu** ve **Sargın** bir süre kamuoyu gündeminden çekilen 141, 142 ve 163 tartışmasının yeniden gündeme geldiğini belirterek, Cumhurbaşkanı **Turgut Özal**'ın **"Bu maddelerle ilgili çalışmaların bayramdan sonra son şeklini alacağı"** biçimindeki açıklamasını da anımsattılar.

Kutlu ve **Sargın**'ın **"ölüm orucu"**na ara verdiklerini açıklamaları üzerine çeşitli kentlerde sürdürülen **"dayanışma açlık grevleri"**ne de ara verildi. **Kutlu** ve **Sargın**'ın serbest bırakılmaları istemiyle konvoy halinde Kartal'dan Laleli'ye giderken gözaltına alınanlardan 26'sı daha dün İstanbul DGM'ye çıkarıldı. Mahkemeye çıkarılanlardan 19'u tutuklandı.

(2)

ni oluşturmakta idi- yeniden ve bir **daha çıkmamacasına Türkiye'nin ve o yolla Balkanlar Kurulu'nun gündemine girmiştir. Tartışılmıştır, tartışılacaktır. Haklılığımızı bir kez daha tescil eden dayanışma ve destek en iyimser tahminleri de aşan ölçüde olmuş, yurdun her köşesinde ve toplumumuzun her kesiminde yansımasını bulmuştur. Hem bu maddeleri hem de özel olarak görülmekte olan davamızla ilgili tam bir konsensusun mevcut olduğu her biri ayrı yaratıcılık ürünü eylemlerin haberleri, yazı, demeç, makalelerle kesin olarak ortaya çıkmıştır."**

Kutlu-Sargın'ın yazılı açıklamalarında Cumhurbaşkanı **Turgut Özal**'ın yabancı gazetecilerle yaptığı bir söyleşide **"141, 142 ve 163. maddelerin üzerinde hükümetin çalışmalarını sürdürdüğü ve bayramda sonra kesin şekline kavuşacağı"** yolundaki sözlerine de dikkat çekilerek şöyle denildi:

"Bütün faktörleri topluca ve dikkatle değerlendirerek ve özellikle tamuyle demokrat kamuoyuna mal olan ve artık yalnızca kendi kendimize karar verme yetkisine sahip olamayacağımızı hissettiğimiz grevimizde kamuoyunun ortak talebini göz önünde bulundurarak, bugün bayram öncesinde açlık grevimizi bir süre ertelemeyi uygun gördük. Açıklıkla belirtmek gerekir ki bu eylemimize son vermek değil, yalnızca ara vermekür. Zira saydığımız tüm olumlu gelişmelere karşın ve sorunun geciktirilmeden çözümleneceğine dair kamuoyunun da izlendiği ve bize ulaşan bilgiler çerçevesinde kimi işaretler belirmişse de bunlara kesin gözü ile bakılamaz. Yargılanma biçiminin ve tutukluluğumuzun yol açtığı hukuk skandalı ortadan kaldırılmış değildir. Buna karşılık kararımız aynı zamanda yeni bir ertelemenin gerekçesi olarak sunulmak istenen dayatma iddiasını da ortadan kaldıracaktır. Grevde geçen yirmi gün içinde, bizim için eksilen fizik gücün çok çok ötesinde moral güç kaynağı oluşturan destek ve dayanışmalarını her fırsatta ve fırsatları bizzat yaratarak ortaya koyan TBKP'li kardeşlerimizle birlikte yaşlı, genç, kadın, çocuk herkese, ülkemiz ve dünya demokrat kamuoyuna içten teşekkürlerimizi sunarız."

Kutlu-Sargın mesajlarının son bölümünde, **"Katılımcı demokrasinin hep birlikte katılarak kurulacağına inandıklarını"** da belirterek, **"Son yirmi gün şu basit gerçeği bir kez daha kanıtladı. Özlediğimiz demokrasiye ancak hep birlikte insan olmanın onur ve gururu ile haklarımıza topluca ve bizzat sahip çıkarak kavuşabileceğiz"** dediler.

İstanbul'da üç gün önce **Kutlu** ve **Sargın**'ın serbest bırakılması istemiyle konvoy halinde Kartal'dan Laleli'ye giderlerken gözaltına alınanlardan 19'u dün İstanbul DGM tarafından tutuklandılar. Dün tutuklananların adları şöyle:

İlhan Gunduz, Kamber Soğut, **İbrahim Özmen**, Hıdır Çenik, Cafer Çam, Ekrem Tunç, **Hüseyin Sel**, Hüseyin Topbaş, **Cevdet Arslan**, Kasım Keskin, **Fatih Vardar**, Veli Demir, **Kemal Oflıoglu**, Şaban Tören, **Talat Yılmaz**, Emrullah Kandemir, **Burhan Adamey**, Murat Sarıal, **Fazlı Özcan**.

Olayda gözaltına alınan 53 kişiden 22'si önceki gün İstanbul DGM'ye çıkarılmışlar ve 15'i tutuklanmıştı. Dünkü tutuklamalarla **"konvoy eylemi"**nde gözaltına alınanlardan toplam 44 kişi tutuklanmış oldu. Önceki gün tutuklanan 15 kişinin tutukluluk hallerine avukatları itiraz etti. Bu konudaki istemlerini DGM Başsavcısı **Birol Kızıltan**'a ileten avukatlara bayram tatili nedeniyle itirazı inceleyecek hâkim bulunamadığı bildirildi. Avukatlar ise bu duruma **"Tutuklamasını bildiler, fakat itiraz dinleyecek hâkim bulamıyorlar"** diye tepki gösterdiler.

Dayanışma eylemleri

Kutlu ve **Sargın**'ın ölüm oruçlarına ara verdiklerini açıklamadan önce dünkü "destek eylemleri" şöyle gelişti:

Kutlu ve **Sargın**'ın **"ölüm oruçları"**nı desteklemek amacıyla dün İstanbul'da bir grup genç Sultanahmet'teki Arkeoloji Müzesi'ne üzerinde **"141, 142, 163"** yazılı bir taşı bıraktılar. Gençler taşı yapıtkları **"kazı"**da bulduklarını belirterek **"Arkaik döneme ait bu taşı, tarihsel bir kalıntı olarak müzenize teslim ediyoruz"** dediler.

Aralarında **Can Yücel**, **Refik Durbaş**, **Cevat Çapan**, **Ataol Behramoğlu**, **Arif Damar**, **Erdal Alova** ve **Turgay Fişekçi**'nin de bulunduğu şairler, yayımladıkları mesajda, **"Ramazan ayında ölüm orucuna yatan Kutlu ve Sargın'ın bu anlamlı savaşımını destekliyoruz"** dediler. Bugüne değin eğitimcilerin örgütlenmesinde etkin görev alan **Ali Bozkurt**, **Cemil Çakır**, **Feyzullah Ertuğrul** ve **Kenan Keleş** de **Kutlu** ve **Sargın**'a destek vermek amacıyla açlık grevine başladılar.

Bodrum'da dün Yeşiller Partisi, TBKP, İHD üyeleri TBMM Başkanlığı'na ve Adalet Bakanı **Sungurlu**'ya **Kutlu** ve **Sargın**'ın serbest bırakılmasını isteyen telgraflar çektiler. Bodrum'dan çekilen telgrafta **"Kutlu ve Sargın'ın idam edilmesini istiyoruz. Çünkü onlar düşünüyorlar ve demokrasi istiyorlar. Alışanlardan"** anlatımı yer aldı.

Kutlu ve **Sargın**'a destek vermek amacıyla başlatılan açlık grevleri de çeşitli il ve ilçelerde dün de sürdü.

İstanbul'da Sosyalist Parti il merkezinde açlık grevi yapanları ziyaret eden sanatçı Rahmi Saltuk, **"Tarihte yapılmış birçok haksızlık vardır. Ama bunlardan bazıları insanların beynine ve yüreğine işler. Sargın ve Kutlu'ya yapılan haksızlık da bunlardan biridir. Sargın ve Kutlu olayında özel bir öç alma duygusu görüyor ve dehşete düşüyorum"** dedi.

Kutlu ve Sargın'ın açıklamaları

(1)

Haydar Kutlu ve Nihat Sargın'ın avukatı Rasim Öz dün saat 14.00'te Ankara Merkez Kapalı Cezaevi'ne giderek TBKP liderleriyle bir süre görüştü. Yaklaşık bir saat süren görüşme sonrasında Öz, **Kutlu** ve **Sargın**'ın açlık grevlerini bir süre ara verdiklerini açıkladı. Öz daha sonra gazetecilere TBKP liderlerinin açıklamasını duyurdu.

Kutlu ve **Sargın** açıklamalarında açlık grevini noktalamadıklarını sadece bir süre ara verdiklerini belirterek şöyle dediler:

"Son on beş-yirmi gün içinde Türkiye önemli günler yaşadı. Üstelik yeni bir durum yaratmıştır. Başkent ve çağdışı rejim yanlılarının 12 Eylül'ü sürdürme hevesliliğinin etkisiyle ülkemizin karanlık bir geleceğe sürüklenmek istendiği bir ortamda halkımızın barışçı, demokratik, aydınlık geleceğine sahip çıkacak güçlerin var olduğu, ülkenin sahipsiz olmadığı gösterilebilmiştir. Umutsuzluk ortamında demokrasi güçleri eldeki bir umut ışığı yakmayı başarmışlardır. Demokratik muhalefetin yükseltilmesi ile belirlenen bu yeni durum, açlık grevi eylemimizin temel amacı olan demokrasi için uyarı görevinin yerine getirildiği duygusu göstermektedir. İktidarca gündemden düşürülmüş veya en azından kış uykusuna yatırılmış görünen 141, 142 ve 163. maddelerin kaldırılması konusu -ki grevimizin ikinci ve dolaysız nedeni-

TÜRKİYE SOSYALİST TARİH VAKFI

SU BHSII

CUMHURİYET GAZETESİ 26-4-1990

SU BASIM 90 1 5161179TEL No.90-1-5161179 Jan. 4,87 3:14 26.04. 90 11:42

ECEVİT VE DEMİREL

Serbest bırakılsınlar

ANKARA (Cumhuriyet Büro-su) — DSP Genel Başkanı **Bülent Ecevit** bayram mesajında, karanlık bir tablo çizerek **"Bu yıl Ramazan Bayramı'na sorunları ağırlaşan bir ülke olarak giriyoruz"** dedi. Ecevit mesajında, Güneydoğu için alınan önlemlerin yeniden gözden geçirilmesi gerektiğine işaret ederken tutuklu bulunan TBKP yöneticilerinin derhal serbest bırakılması çağrısında bulundu.

DYP Genel Başkanı Süleyman Demirel de Haydar Kutlu ve Nihat Sargın'ın "ölüm orucu"na bıraktıklarını öğrendikten sonra **"grevi bıraktıkları iyi olmuş da salsalar daha iyi olurdu"** dedi.

Bülent Ecevit, bayram mesajında, dinsel bayramların toplumda hoşgörü ve dayanışma sağlayacak *adımların ortaya atılması* için uygun bir vesile oluşturduğuna dikkat çekerek, bu yolda da bir an önce somut adımların atılması gerektiğini belirtti. Ecevit, mesajına şöyle devam etti:

"Güneydoğu'da alınan son güvenlik önlemleri yeniden gözden geçirilerek demokratik hukuk devleti kurallarıyla bağdaşır duruma getirilmelidir.

Yıllardır tutuklu bulunan bazı TBKP yöneticilerinin tutukluluğuna derhal son verilmelidir. Bir yandan bütün demokratik ülkelerde olduğu gibi Türkiye'de de komünist partisinin yasallaştırılması girişimleri serbest bırakılırken öbür yandan iki komünist parti liderinin hâlâ tutuklu bulunması akıl almaz bir çelişkidir, bir bayram armağanı olarak tutukluluklara derhal kaldırılmalıdır. Tatil dolayısıyla buna olanak yoksa, bayramdan hemen sonra serbest bırakılabilecekleri şimdiden açıklanarak açlık eylemlerine son verilmeleri sağlanmalıdır.

Öte yandan Sosyalist Parti Genel Başkanı Ferit İlsever de yayımladığı bayram mesajında şöyle dedi:

"Basın üzerinde ağır sansür. Doğu'da yurttaşların yaşadığı sürgün korkusu ve son olarak buna yol açan 413 nolu kararname, başta 141-142 olmak üzere düşünceyi yasaklayan Ceza Yasası'nın çeşitli maddeleri ile birlikte bir bayrama daha giriyoruz.

Cezaevlerinde özgürlük bekleyen binlerce yurttaşımız var. Yoksulluk, işsizlik, enflasyon doruk noktasına ulaşmış durumda.

Bu bayramda umudumuz halkımızın demokrasi özlemi ve bunu gerçekleştirecek olan işçi sınıfımızın genel grev hazırlığıdır."

"Salmadılar mı?"

Kutlu ve Sargın'ın açlık grevini bıraktığını Cumhuriyet'ten öğrenen DYP Genel Başkanı **Süleyman Demirel**'in ilk tepkisi **"Salmadılar mı"** oldu. Demirel bu konuda şu değerlendirmeyi yaptı:

"Salmamışlar mı? Bir şey değil ki o. Grevi bıraktıkları iyi olmuş da salsalar daha iyi olurdu. Hiçbir anlamı yoktur salmamalarının. Daha evvel de söyledim, yine de söylüyorum. mahkemenin işine filan karışıyor değiliz de bir de amme vicdanı var, kamuoyu vicdanı. Bugün kamuoyu vicdanı bu hadisede haklılık bulmuyor. Yani anti-komünist olmak meselesi de değil. Herkesten ileri ben oldum. Gene de öyleyim. Ama ne olursa olsun, hukukun üstünlüğüne geldiğiniz zaman, kişiye hak etmediği bir muameleyi yaptığınız zaman vicdan incinir. Kim olursa olsun. Bunlar kalkmışlar gelmişler buraya iki seneye yakın zamandır hapisteler. Arkadaşlarını salmışsınız. Bunları da salın da öyle mahkeme edin. Salınmamış olmalarının üzüntüyle karşılıyorum. Ama orucu bırakmış olmalarını memnunlukla karşılıyorum."

Sungurlu: Takdir Başbakanın

ANKARA (Cumhuriyet Büro-su) — Adalet Bakanı **Oltan Sungurlu**, konuya ilişkin olarak **Cumhuriyet** muhabirinin sorularını şu şekilde yanıtladı:

Kutlu ile Nihat Sargın'ın "ölüm orucu"na ara vermelerini "iyi etmişler. Sağduyunun diyorum. Bayramda gerek kendileri için gerekse bizler için bir huzursuzluk kaynağı olmaktan işi çıkardılar" dedi.

Bakan Sungurlu, Kutlu ve Sargın'ın Cumhurbaşkanı Turgut Özal'a, **"Bayramdan sonra 141 ve 142. maddeler ele alınsın"** şeklindeki sözlerine dikkat çekerek yöneltilen bir soruya ise **"Sayın Cumhurbaşkanı başbakanı aşıklamada bulundular. Ben yalnızca şu kadarını söyleyeyim. Bu meselenin gündemimizde. Bu açlık grevi ile alakalı olmayarak bizim gündemimizde. Hükumetin de bu hususta görüştüğü meselelerden biri golsunlar diyorum"** şeklinde cevapladı.

Sungurlu, **"konunun tweddüdle ele alınması yönünde çabanız var mı"** sorusunu da **"Hükümetin gündeminde olduğunu söyleyebilirim"** diye yanıtladı.

— **Hem Sayın Cumhurbaşkanı'nın, hem Sayın Başbakan'ın değişik görüşleri var. İrtibatta ve temasta bulunacak mısınız?**

SUNGURLU — Ben, o yönde tazla bir şey söyleme yanına sahip değilim. Hükumetin gündeminde olduğunu söyleyebileceğim bir şey yok. Hükumetin gündemindeki bir meseledir. Biz, Başbakanlar Kurulu'na bu meseleyi götürdük. Tekliflerimizi sunduk. Ama çözülüp çözülemeyeceği tartışmasında karar verebilecek bir durumda değiliz.

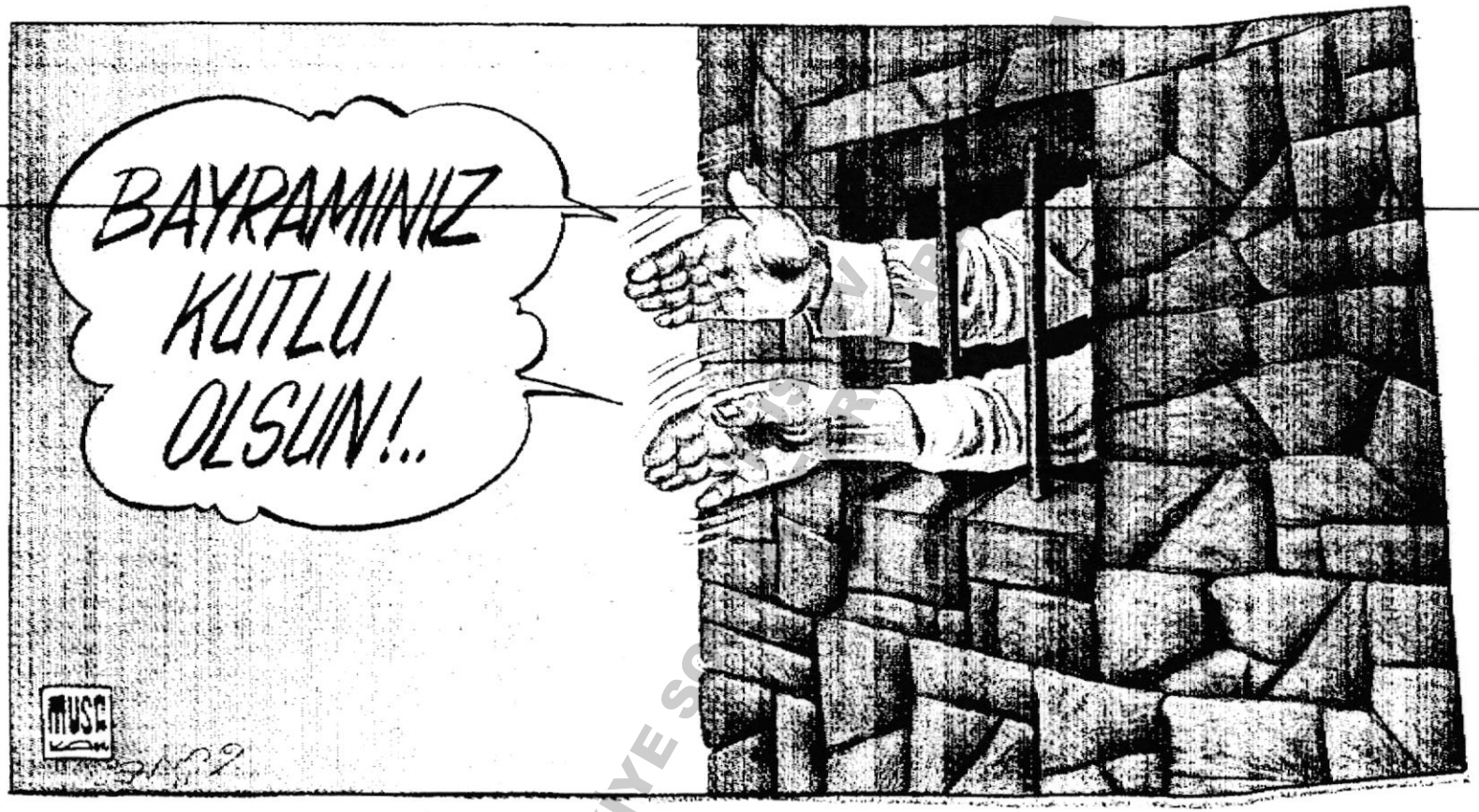
— **Bayramdan sonra bu konuyu "tweddüdle" ele alma çalışma ve çabası var mı?**

SUNGURLU — Bu sadece bayram meselesi değil efendim. Bu konu son hükümet toplantısının gündeminde idi. Son Bakanlar Kurulu'nda hükümet üyeleri bu konuyla ilgili görüşlerini açıkladılar ve toplantıda o suretle dağıldı. Bu konu yeniden gündeme nasıl gelir ve nasıl çözülür, bu konu Sayın Başbakan'ın takdirine tabidir. Bu saden bir meseledir. Fazla söyleyebileceğim bir şey yok. Hükumetin gündemindeki bir meseledir. Biz, Başbakanın takdirini bekleyebiliriz.

TÜRKİYE SOSYAL TARİHİ VAKFI

CUMHURİYET GAZETESİ

26-1-1990

GÜNEŞ GAZETESİ

TÜRKİYE SOSYAL ... VAKFI

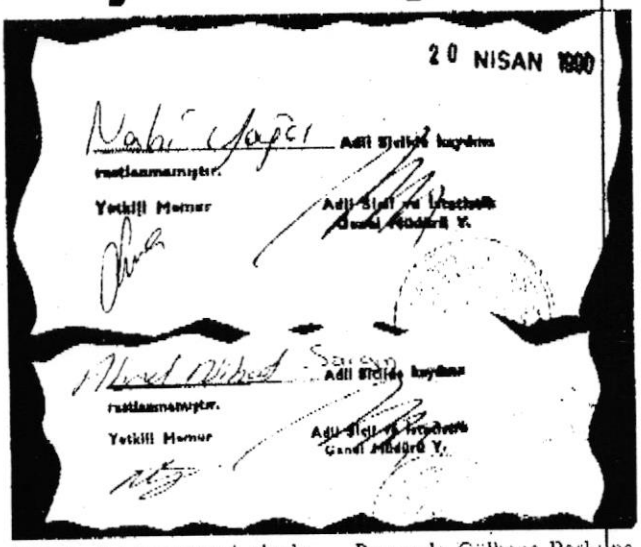
SARGIN VE KUTLU İÇİN

Savcılıktan iyi hal kâğıdı

2.5 yıldır tutuklu bulunan **Haydar Kutlu** ve **Nihat Sargın** başlattıkları oluru orucuna ara verdiler. **"Liberal ve düşünce özgürlüğünden yana"** olduğunu ileri süren ANAP iktidarının başbakanı ve bakanları kararsız. Kutlu ve Sargın hapiste bulunurken TBKP'nin yönetim kademelerinde olduklarını açıklanan **Zülfü Dikeli, Erdal Talu, Toygun Erasian** Adalet Bakanı **Oltan Sungurlu** ile bakanlık makamında TBKP yöneticileri sıfatı ile görüşme yapıyorlar. Görüşmenin sonunda da el sıkışıp ayrılıyorlar.

Eğer TBKP yöneticisi olmak tutuklanmayı gerektirir bir suç ise Dikeli, Talu ve Erasian niye tutuklu değil. Eğer suç değilse neden Kutlu ve Sargın tutuklu, anlatabilen yok. Yasalar neye göre hareket ediyor zihinlerde soru işaretleri.

Bu arada TBKP'yi resmen kurmak için hukuki işlemler sürdürülüyor. Kurucular arasında bulunan Haydar Kutlu (Nabi Yağcı) ve Nihat Sargın için gerekli hukuki evrak tamamlanırken, Ankara Cumhuriyet Savcılığına başvuru yapılıyor. Savcılık da her iki tutuklu için **"İyi hal kâğıdı"** veriyor. Savcılıkça Kutlu ve Sargın'ın avukatlarının başvuru dilekçelerinin arkasına vurulan damgada **"Ahmet Nihat Sargın'ın adli sicilde kaydına rastlanmamıştır"**, **"Nabi Yağcı'nın adli sicilde kaydına rastlanmamıştır"** diye tlamga vurularak siyasi parti kurmalarında veya örneğin devlet memurluğuna girmelerinde hiçbir sakınca bulunmadığı belirtilmiş

Bu arada TBKP'liler ve düşünce özgürlüğünü savunanlar ilginç eylemler planlıyorlar.

Örneğin Bodrum'da evlerinde gece 1 saat elektrikleri kapatıp karanlıkta oturuyorlar. Slogan şöyle:

"Karanlıkta otur ve özgürce düşün."

Veya Sultanahmet'te tarihi bölgelerde kazı yapmak planlanıyor. Slogan şöyle:

"Tarih öncesinde kalmış antik 141. ve 142. düşünce suçu maddeleri aranıyor.."

Bu arada Gülhane Parkı'na hindiler salınacak. Üstlerindeki slogan: **"Biz de düşünüyoruz, o halde düşünce suçlusuyuz, bizi de tutuklayın.."**

SARGIN ve KUTLU

Siz, toplumun aklı ve vicdanı oldunuz. Yanınızdayız.

Ahmet Sağlıcak, Necla Sağlıcak, Ali Faik Aydın, Fatma Aydın, Gencer Uçar, Meliha Uçar, Fahiyettin Yılmaz, Hayri Yılmaz, Ayse Yılmaz, Sevgi Yılmaz, Ali Kabadayı, Ayla Özkan, Ümran Serhan, Makam Mamati, Kamil Muti, Emine Gönüllü, Nurcan Dinçsoy, Sedat Uzun, Yasemin Şanlı, Sevgi Kayahan, Berrin Yeşiltepe, Hilmi Özkan, Kamber Duran, Metin Koçan, Ufuk Peltek, Vahit Genç, Mustafa Angın, Mustafa Yetişken, Seçim Orhan, Cavit İyigün, Hayrettin Bakırcı, Abdurrahman Kansız, Turan Özcan, Levent Suca, Hikmet Kabuk, Sadi Özkan, Zehra Şenoğuz, Ziya Yılmaz, Haluk Tan İpekçi, Emin Turan, Ahmet Sipahi

BAYRAMINIZ KUTLU OLSUN

SARGIN KUTLU ÖLMESİN

İSTANBUL SEMT PAZARCILARI ADINA
İLHAN IŞIKTAŞ

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

SU BASIN 90 1 5161179TEL No.90-1-5161179 Jan. 4,87 3:16 26.04. 90 11:44

Sungurlu: Kutlu ve Sargın inşallah ölmez

ANKARA- Adalet Bakanı **Oltan Sungurlu**, ölüm orucunda 20'nci günü tamamlayan **TBKP** liderleri **Haydar Kutlu** ve **Nihat Sargın** için "İnşallah ölmezler" dedi.

Sungurlu, Türk Ceza Kanunu'nun **141, 142** ve **163**'üncü maddeleriyle ilgili kararın Başbakan **Yıldırım Akbulut**'un takdirine kaldığını söyledi.

Bakan Sungurlu, anılan maddelerle ilgili sorunu "**Çözüleri mümkün olduğu zaman çözeceklerini**" ifade etti. Sungurlu, "**Konunun tevdilikle ele alınması yönünde çabanız var mı?**" sorusunu da "**Hükümetin gündeminde olduğunu söyleyebilirim**" diye yanıtladı.Bakan Sungurlu'ya yöneltilen sorular ve yanıtlar şöyle:**"Bayramda Ankara'da kalışınızın açlık grevleriyle ilgisi var mı?"**

Sungurlu: Açlık grevleriyle bir alakası direkt yok ama, tabii bu dönem, cezaevleri açısından kritik. Biz Ankara'da kalsak da, meseleyi çözecek bir hallimiz yok. Ankara'da kalarak cezaevlerimizi devamlı dolaşıp, takip edeceğiz. Bayramda Ankara'daki kapalı ve yarıaçık cezaevine uğrayacağım.

"Hem Sayın Cumhurbaşkanı'nın, hem Sayın Başbakan'ın demeçleri var. Basında yeraldı. 'Bayramdan sonra bu maddeleri karara bağlayacağız' dediler. Gerçekten bayramdan sonra bu işi çözümlemeyi düşünüyor musunuz?Batı kamuoyunun gözleri şu anda üzerimizde. Buna verilecek yanıtınız nedir?"

Sungurlu: Onlara verilecek bir cevabımız yok şimdi. Bir taraftan kanun mevzuu var, Ona benim söyleyeceğim bir şey yok. Bir tarafta da yargı meselesi var. O da, bizim dışımızda. Batı'ya da söyleyecek bir şeyimiz yok. Bugün cezaevinde Kutlu ve Sargın açlık grevine gitmiştir. Bütün Batı kamuoyu bunu takip ediyor ve biliyor. Açlık grevine giden başka insanlar da var. Biz olaya bakarken, mücerret, ayrı bir tek olaya bakar gibi bakmıyoruz.

"Bu maddeleri bugünkü ortamda kaldırırsanız, (Açlık grevlerinin sayesinde oldu) denilmeyecek mi. Kendiliğinden ve daha önce olsaydı iyi olmaz mıydı?"

Sungurlu: (Gülerek) Şimdi tabii, böyle bir şey her zaman söylenir. Politikada en güzel şeye bile, en kötü bir kılıf bulmak mümkündür. Biz bu maddeleri açlık grevleri gündemde değilken, gündeme getirdik."

Kutlu ve Sargın açlık grevine ara verdiler

ANKARA- Türkiye Birleşik Komünist Partisi liderleri Haydar Kutlu ve Nihat Sargın, 20 gündür sürdürdükleri açlık grevlerini, dün avukatlarıyla görüştükten sonra ertelediler.

Kutlu ve Sargın, avukatları Rasim Öz aracılığıyla yaptıkları açıklamada, "Tüm demokrat kamuoyuna malolan grevimizi, kamuoyunun ortak talebini gözönünde bulundurarak, bayram öncesinde bir süre ertelemeyi uygun gördük," dediler.

Sansür ve sürgün kararnamesi Meclis'te

TBMM'nin bayram sonrası gündemini Güneydoğu'da terörü önlemek amacıyla çıkarılan **413 sayılı kararname** ile **TBMM içtüzük değişikliği** çalışmaları oluşturuyor. **T.C.K.'nun 141, 142 ve 163**'üncü madde değişiklik çalışmalarına da bayram sonrasında Bakanlar Kurulu'nda son şekli verilerek TBMM'ye sunulması bekleniyor.

ANAP'lı Reşit Ülker, SHP'li Güneş Gürseler ve **DYP'li Güneş Müftüoğlu**'ndan oluşan TBMM içtüzük hazırlama komisyonu **3 Mayıs Salı** günü yeniden toplanarak TBMM Başkanlığınca hazırlanan içtüzük tasarısını görüşmeye devam edecek. Bu toplantıda, **TBMM'nin savaş ilanı kararını kaç oyla alacağı** konusu açıklığa kavuşturulacak. Ayrıca, TBMM genel kurul çalışma saatlerinin yeniden düzenlenmesi ve bağımsız bir çevre komisyonu ile insan hakları komisyonu kurulması önerileri de görüşülecek.TBMM siyasi parti grupları da Salı günü toplanacaklar. Toplantılarda, siyasi parti liderleri son siyasi gelişmeleri değerlendirecekler. TBMM Genel Kurulu'nun aynı gün yapacağı toplantıda, DYP'li **Mehmet Gölhan**'ın, sanayileşme konusundaki genel görüşme önergesi ele alınacak. Zaman kaldığı takdirde, **SHP'li Fuat Atalay**'ın **Mardin**'de meydana gelen olaylar konusundaki Meclis araştırması önergesi görüşülecek.

Bu arada, TBKP liderleri **Kutlu** ile **Sargın**'ın açlık grevleri nedeniyle T.C.K.'nun 141, 142 ve 163'üncü maddelerinde değişiklik çalışmalarına Bakanlar Kurulu'nda son şekli verilerek TBMM'ye sunulması bekleniyor.

SÜRİ... ARAŞTIRMA VAKFI

SABAH GAZETESİ
26.4.1990

uymasa da

Necati Doğru

Bayram, bir fırsattı...

BUGÜN bayramdır. Barışma günüdür. Anlayış sınırlarını zorlama günüdür. Dertleri, acıları, sorunları ayışığı ile yaldızlama günüdür...

Bayramlar, bağışlama günüdür.. Üç gün sürecek olan bayram boyunca geçmişte kalmış her türlü rezillik, delilik, densizlik, görmemişlik, benciilik, hainlik bağışlanabilir. Affedilir..

★ ★ ★

Anzak gençlerinin milli gününü, "kılsız kıç gösterme"ye dönüştürmesini bağışlayabiliriz. Prof. Muammer Aksoy'un, Çetin Emeç ile şoförünün, polis memuru ile emekli albayın katillerini bulamayıp, Hande'nin Hasan Celal Güzel'le kaç defa yattığını çarşaf çarşaf ilan eden duygu sömürücülerini de bağışlayabiliriz..

Bayramlar bağışlama günüdür. İnsan, vergi rekortmenliğinde de genelev patroniçesinin çok arka sıralarına düşen, Kurumlar Vergisi'nde de muafiyetleri sonuna kadar kullanıp, "kaderin ikramını" oynayan yüzsüzleri de bağışlayabilir. Ülkesini bayramdan sonraya erteleyebilir.

Türkleri arkadan vurdukları için ya da başka bir nedenle Anadolu'dan çıkartılıp, Lübnan ile Suriye'ye gönderilen Ermenilerin esasen 1915 ile 1923 yılları arasında kıyıma uğradığını ileri süren Bush cehaleti ile budalalığını da affedebilirsiniz..

★ ★ ★

Ya da başka şeyleri de.. Ancak insan, Dr. Nihat Sargın ile Haydar Kutlu'nun bayram gününü hapishanede geçirmelerini bağışlayamıyor..

Diyeceksiniz ki, Dr. Nihat Sargın ile Haydar Kutlu, Komünist Partisi yöneticisidirler. Komünisttirler ve dolayısıyla da materyalisttirler..

Bu yüzden, dini bir bayramdan dinsizlere "bağışlayıcılık şemsiyesi" çıkarmanın anlamı yoktur. Gerçekten de doğrudur. Ve zaten Dr. Nihat Sargın ile Haydar Kutlu'nun da dini bayramların bağışlayıcılığına zaten ihtiyaçları yoktur..

Onlar, hakları olan özgürlüklerini istiyorlar. Ve bu özgürlük için seslerini duyurmaya çalışıyorlar.

★ ★ ★

Fakat bu bayramdan, bu inanış şemsiyesinden yararlanması gerekenler, onları hapiste tutanlar olmalıydı. Yapılan hatadan dönmek için bayram kaçırılmaz bir fırsattı.. Dr. Nihat Sargın ile Haydar Kutlu'yu "tutuksuz olarak" yargılayabilmek" gücünü gösteremediler.. Bayramda onları demir parmaklıklar arkasında bıraktılar.

İnsan, "yumuşak olması gerekenlerin bu kadar hırçın olmaları" bayrama rağmen bağışlayamıyor. Herkesin bayramı kutlu olsun..

Kutlu-Sargın, açlık grevini erteleediler

'Ölüm orucu' durdu

- TBKP liderleri Kutlu ve Sargın, avukatları aracılığıyla bir açıklama yaparak, "Eylemlerinin kamuoyuna mal olduğunu ve ortak çağrılara uyarak sürdürdükleri açlık grevini ertelemeye karar verdiklerini" bildirdiler
- Adalet Bakanı Oltan Sungurlu, 141, 142 ve 163. maddelerle ilgili çalışmalarla Kutlu-Sargın olayının bağdaştırılmaması gerektiğini ve ceza yasasındaki değişikliğin gerçekleştirilmesi için çaba harcandığını söyledi

HABERİ 8. SAYFADA

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Milliyet Gazetesi

26.4.1990

Eğriye Eğri

NAZLI ILICAK

Kutlu-Sargın ve Komünizm

Geçtiğimiz günlerde **Türkiye Birleşik Komünist Partisi** (TBKP) üyesi, biri hanımı üç kişi, ziyaretime geldi. Artık onlar da, **"Glasnost"**la uygunluğun yürüyüp dışa açılıyorlar. Zaten TBKP'nin kollarından birini oluşturan **Türkiye Komünist Partisi** (TKP), her zaman Sovyetler Birliği ile tam bir bütünleşme içinde faaliyet göstermişti. Diğer kolu TİP ile, Çekoslovakya işgalinden sonra, Mehmet Ali Aybar'ın ayrılmasıyla, Sovyet yörüngesine girmiş. Aybat, Çekoslovakya işgalini kınarken, Behice Boran bağımsızlığını talep eden bir ülkedeki göstericilerin, Rus tanklarıyla ezilmesini onaylamıştı.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi, mazisinde böylesine büyük lekelerin bulunduğu günahkâr bir partiydi. Ama şimdi onlar da Sovyetler Birliği ile beraber günahı çıkarıyor, geçmişi topyekûn kınarken, yeni mesajları vermeye çalışıyorlardı.

TEDİRGİNLİK

Evet... İşte bu partiye mensup üç kişi, geçenlerde ziyaretimize geldi. Komünistler, devamlı yeraltı faaliyetleriyle tanıdığım ve şimdiye kadar açıkça **"Komünistim"** diyen birisine rastlamadığım için, bu karşılaşma ilk dakikalarda bende bir huzursuzluk yarattı. Daha doğrusu, üç komünistle bir odada bulunmayı yadırgıyor, onları **"Bunlar nasıl insanlarmış?"** diye seyrediyordum.

"Affedersiniz, siz komünist misiniz?" dedim ve ilâve ettim: **"Türkiye'de yıllardır komünist lâfı, muhatabını aşağılamak için kullanılır da. Size komünist misiniz diye sorarken, bu yüzden tedirginlik duyuyorum."**

Aynı tedirginliği onlar da, randevu isterken hissediyorlarmış. Telefonda, komünist partiyle görüşme talep ettiklerinde, nasıl bir tepki doğacağını kestiremiyorlarmış.

Tabiî konuşulan konu malum meseleyle ilgiliydi. **Türk Ceza Kanunu'ndaki 141-142 ve 163'ün kaldırılması, buna paralel olarak Anayasa'da bir düzenlemeye gidilmesi.**

1980 öncesinde komünistlere karşı, cansiperâne bir mücadele vermiştik. Kendilerine, komünist cehennemin kapısı açılıp da bütün çirkinlikler ortaya saçılınca, verdiğimiz bu kavganın ne kadar doğru olduğunun anlaşıldığını söyledim, ama **"1980 öncesinin şartlarının değiştiğini"** belirtmeyi de ihmal etmedim.

KISA BİR TARİHÇE

Rus halkı, mazisindeki tek serbest seçimle oluşturduğu **Kurucu Meclis'i**, Lenin'in önderlik ettiği Bolşevikler yüzünden kaybetmiştir.

15 Mart 1917'de Rus Çarı, kardeşi lehine tahttan feragat etti; fakat kardeşi, bu makamı kabul etmeyince ülke çarsız kaldı. Yönetim boşluğunu iki kuvvet doldurmaya çalışıyordu. Bunlardan biri, liberal eğilimli bir asil olan **Prens Lvov** başkanlığında kurulan ve sosyalist **Kerentsky**'nin adalet bakanlığı koltuğuna oturduğu geçiçi hükûmetti. **(Daha sonra Kerentsky, önce harp bakanı, ardından da başbakan oldu.)** Geçici hükûmet, Duma'nın **(meclis)** ekseriyeti tarafından destekleniyordu.

Petrograd'daki diğer güç ise, ordu birlikleri, köylüler ve işçilerin temsilcilerinden meydana gelen **"Sovyet"** idi. 2500 kişiden oluşan Petrograd Sovyeti'nde, önceleri Lenin'in sert çizgisine muhalif olan **Menşevikler** ve **Sosyalist İhtilâlciler** çoğunluktaydı. Lenin'in yandaşları olan **Bolşevikler** ise, azınlıktaydı. Benzer **"Sovyet"**ler, başta Moskova olmak üzere, ülkenin başka bölgelerinde de kuruldu.

Geçici hükûmetin ilk kararnamesi, **"siyasi ve askeri mahkûmların serbest bırakılması, basın ve söz hürriyetinin tanınması, işçilere sendika ve grev hakkının verilmesi, Kurucu Meclis'in oluşturulması için süratle, herkesin tek oy hakkına sahip olacağı dürüst seçimlere gidilmesine"** ilişkindi.

Daha sonra geçici hükûmetin başbakanlığına gelen Kerentsky, harbi sürdürmek eğilimindeydi. Lenin ise herkese, **"ekmek, barış ve toprak"** vaad ediyordu.

KERENTSKY GÜÇ KAYBEDİYOR

Kerentsky, Genelkurmay Başkanı General **Kornilov**'u darbe teşebbüsü içinde bulunduğu gerekçesiyle görevden aldı. Kornilov bu emre başkaldırdı. Fakat sonuç değişmedi. Kornilov kısa süren bu mücadeleden sonra tutuklandı. Ama bu olay, geçici hükûmetteki ılımlı güçlerin desteğini Kerentsky'nin arkasından çekti ve hükûmette bir çatlak meydana getirdi. Bu fırsatı değerlendiren Bolşevikler, 7 Kasım'da ihtilâl yapıp yönetimi ele geçirdiler. 25 Kasım'da, Rusya'daki ilk genel seçimler düzenlendi. Kurucu Meclis seçimlerinde, Rus halkının çoğunluğu, böyle bir rejimi istemediğini belli etti. 42 milyon seçmen sandık başına gitti. Bolşevikler, oyların ancak % 24'ünü **(10 milyondan az)** alabildi. 16 milyon oy ile **Sosyalist İhtilâlci Parti** birinci geldi. 2 milyon oy **Anayasacı Demokrat Parti**'ye gitti.

Kurucu Meclis daha toplanmadan Lenin, **Anayasacı Demokrat Parti**'yi kanun dışı ilân etti. Meclis, Bolşevikler'e itimad oyu vermedi. Lenin bunun üzerine bu müessesenin halkın iradesini temsil etmediğini söyledi. O gece Troçki'nin birlikleri, meclisi dağıttı.

Böylece Rusya'nın ilk ve tek demokrasi tecrübesi üzerine perde indi.

PERDE YENİDEN AÇILIYOR

Gorbaçov'un önderliğinde yapılan reformlar, şimdi bu perdeyi yeniden açmaya yöneliyor. Türk komünistleri de Gorbaçov'un izinden gidiyorlar. Bu bakımdan 141 ve 142'nci maddeler değişikliğe uğramasa dahi, komünist partinin kanun dışı sayılmaması gerekir. Çünkü 141 ve 142'de yasak olan **"bir sınıfın diğer sınıf üzerinde diktatörlük kurması"** yani **"proletarya diktatörlüğü"**dür ki, bütün komünist partiler şimdi bu ilkeyi reddediyorlar. Öyleyse Haydar Kutlu ve Nihat Sargın salıverilmeli, ideolojisi iflas eden komünist partiden artık ürkülmemelidir.

TÜRKİYE SOSYAL BİLİMLER KÜTÜPHANESİ

İŞÇİ DAVASI GAZETESİ
26-1-1990

141-142-163 telaşı

• Fikret BİLÂ • ANKARA

ADALET Bakanı **Oltan Sungurlu**, 141, 142 ve 163'üncü maddelerle ilgili değişiklik çalışmaları ve açlık grevleri konusunda Milliyet'in sorularını yanıtladı. **Sungurlu, Haydar Kutlu ve Nihat Sargın**'ın 20'nci gününde açlık grevine ara vermelerinden önce yaptığı açıklamada, bu eylemi yapan insanlara müdahale konusunda tartışmaların sürdüğünü bildirerek, Tabipler Birliği'nin, doktorlara **"Müdahale etmeyin"** talimatı verdiğini, oysa bazı hukukçuların açlık nedeniyle, eylemi yapanların şuurlarının yerinde olmadığı görüşünden hareketle müdahalenin yapılabileceğini savunduğunu söyledi.

Kutlu ve **Sargın**'ın sağlık durumlarını sürekli izlediğini, bilgi aldığını anlatan Bakan **Sungurlu**, şöyle konuştu:

"Biliyorsunuz, Eskişehir Cezaevi ve Aydın Cezaevi olaylarında PKK'nın böyle bir eylemi olmuştu. Biz o zaman bir genelge çıkararak, hayati tehlike halinde doktorların müdahale etmeleri gerektiğini belirtmiştik. Ama bunu henüz uygulamadık. Nasıl uygulanır bilemiyorum. Şu anda Kutlu-Sargın'ı yakından takip ediyoruz. Durumları hakkında sürekli bilgi alıyorum."

Kutlu ve **Sargın**'ın avukatlarıyla yakınlarının 141 ve 142'nci maddeyle ilgili değişiklik çalışmalarının sonuçlandırılacağı ve bu maddelerin kaldırılacağının açıklanması halinde grevin bitirileceğini belirttiğine dikkat çeken **Sungurlu**, bu konuda da şunları söyledi:

"Bildiğiniz gibi, bu maddelerle ilgili çalışmamız, Kutlu ve Sargın'ın açlık grevinden çok önce başlamıştır, hükümetin gündemine alınmıştır. Bu maddeler üzerindeki çalışmalarımız, sadece Kutlu ve Sargın'ı ilgilendiren, şahıslara ilişkin bir çalışma değildir. Ben bu konuda yoğun çalışmalarımı sürdürüyorum. Bu durumda benim bu maddelerle ilgili olarak Bakanlar Kurulu veya yüce Meclis adına bir söz vermem veya bağlayıcı bir beyanda bulunmam elbette söz konusu olamaz. Konu, bilindiği gibi hükümetin gündemindedir."

141-142 ve 163. maddelerin çağdışı olduğunu öne süren bir grup, bu maddeleri bir taşa yazarak eski eserler arasına koydular.

Bir terörist ölü ele geçti

ERZURUM, MİL-HA

AĞRI Dağı'nda yapılan operasyonda bir terörist ölü olarak ele geçirildi. Çatışmada yaralanan iki terörist kaçtı. Güvenlik güçlerine teslim olan bir PKK militanı, sorgusu sırasında bazı açıklamalarda bulundu. Bunun üzerine Ağrı Dağı'nın Iğdır kesiminde bulunan İslamköy mezrasına operasyon düzenlendi. Teröristler, güvenlik güçlerinin **"Teslim ol"** uyarısına ateşle karşılık verdi. Çıkan çatışmada bir militan ölü ele geçirildi. İki militanın ise yaralı olarak kaçtığı belirlendi.

Kars Valisi **Hasan Pakır**, **"Operasyonlar sürüyor. Ölü ele geçirilen militanın üzerinde ve kaldıkları barınakta yapılan aramada uzun namlulu tüfek, el bombası ve örgütsel dokümanlar bulundu"** dedi.

• "141, 142 ve 163'Ü HALLEDECEĞİZ"

Adalet Bakanı **Oltan Sungurlu**, 141, 142 ve 163'üncü maddelere ilişkin olarak Milliyet muhabirinin sorusunu yanıtlarken de şöyle konuştu:

"Bu konuyu mutlaka halledeceğiz. Bu konudaki düşüncemiz kesin. 141, 142 ve 163 meselesini çözmek mümkün olduğu zaman, mutlaka çözeceğiz. Bu konu, önem verdiğimiz bir konudur."

• TASARI HAZIR

Öte yandan, 141, 142 ve 163'üncü maddelere ilişkin tasarının Bakanlar Kurulu'nda tartışılmasından hemen sonra bakanların öne sürdükleri eleştiri ve görüşler de dikkate alınarak, yeniden değiştirildi ve "gizli" kaydıyla kabine üyelerinin incelemesine sunulduğu bildirildi. Bakanların bayram boyunca kendilerine verilen ve son Bakanlar Kurulu'nda yapılan önerileri de içeren taslağı inceleyerek, bayram sonrasında yapılacak kabine toplantılarında konuyu yeniden ele alacakları öğrenildi.

Mutlu bayramlar...

ŞEKER Bayramınız kutlu olsun,

— Siz, hapishanelerde - memlekette kanun vardır - görüntüsünü ayakta tutmak için sürüncemede bırakılan siyasi mahkûmların,

— Siz, kimi mahkûmlar kadar dahi yarınından umutlu olmayan gardiyan kardeşlerin,

— Siz, geleceğin ufuklarına bakarken sevinme duygusunu kaybetmiş toplumsal sorumluluk sahibi aydınların,

— Siz, bayramı çalışarak geçirecek şoför, itfaiyeci, sağlık görevlisi, vapur makinisti, demiryolu memuru, havaalanı işçisi, trafik görevlisi, asker, polis, bekçi yurttaşların,

— Siz, bayramüstü Sultanahmet Meydanı'nda **"141-142 kalksın"** yazılı uçurtma uçuran ve göründen polisler de dahil tüm dargelirli halkın daha iyi yaşamasını geçiren yurttaşı döven polis memurlarının,

— Siz, para kazanıp mutlu olacağını sanarak fakir fukarayı soyan; para kazandıktan sonra da mutlu olamadığını görerek kendini cacıkla viskiye veren alaturka liberal tokatçılarımızın,

— Siz, "bize de köşe döndürür" hayaliyle ANAP'a oy verip eldeki avuçtakini de kaptıran ortadirek halkımızın,

— Siz, ANAP'ın yedeklerini sosyal demokrat lider diye selamlayan sevgili iyi niyetli SHP'li kardeşlerimizin,

— Siz, inisiyatif heyeti öncülüğünde genç ufuklara koşan DYP'li seçmenlerimizin,

— Siz, hayatın gerçeklerini görmemesi için beyinleri işe yaramaz bilgilerle meşgul edilen körpe öğrencilerimizin,

— Siz, sevgili öğretmenlerimizin,

— Siz, devlet çarkının ulusal çıkarlar doğrultusunda dönmesi için savaş veren bir avuç dürüst memurumuzun,

— Siz boğaz tokluğuna her şeyi üreten işçilerimizin,

Bayramı kutlu olsun... Ve hatta siz,

— Türkiye'nin dünyadaki görüntüsünü çağdışı kılmayı adeta görev edinmiş birkaç başkent savcısı,

— Ve koltuk uğruna Türkiye'yi dünyada Ermeni lobisinden de itibarsız duruma düşürmüş iktidar tayfası,

Sizin dahi bayramınız üç günlüğüne kutlu olsun...

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ ARŞİVİ

MİLLİYET GAZETESİ 26-4-1990

SU BASII 90 1 5161179TEL No.90-1-5161179 Jan. 4,87 3:07 26.04. 90 11:35

Destek toplantısı: *Açlık grevini dün 20. günde erteleyen TBKP liderleri* ***Haydar Kutlu ve Nihat Sargın'a*** *destek vermek amacıyla İstanbul'da açlık grevi yapan bir grup protestocuyu dün sanatçı* ***Rahmi Saltuk*** *ziyaret etti. Ziyarette eylemcilerle sohbet eden ve türküler söyleyen* ***Saltuk, "Bu değerli iki insan için benim özel duygum da var. Haydar Kutlu ile gençlik yıllarında beraber mücadele ettik. Nihat Sargın ağabeyimle de uzun yıllardır tanışıyorum" dedi. Saltuk,*** *ziyaretinde, hükümet yetkililerinden soruna hemen çözüm bulunmasını da istedi.*

Ölüm orucuna ara

ANKARA, ÖZEL

ANKARA Merkez Kapalı Cezaevi'nde açlık grevi yapan TBKP liderleri **Haydar Kutlu** ile **Nihat Sargın**, 20. günde dün avukatlarıyla görüştükten sonra eylemlerini ertelemeye karar verdiklerini açıkladılar.

Kutlu ve **Sargın**, avukatları **Rasim Öz** aracılığıyla yaptıkları açıklamada, **"Tüm demokrat kamuoyuna mal olan grevimizi kamuoyunun ortak talebini göz önünde bulundurarak bugün (dün) bayram öncesinde bir süre ertelemeyi uygun gördük"** dediler.

• BAYRAM MESAJI

Haydar Kutlu ile **Nihat Sargın**, dün Ramazan Bayramı nedeniyle yayınladıkları mesajda , **"Biz ölmek değil, demokrasiyi yaşatmak için direniyoruz"** dediler. **Kutlu** ve **Sargın** mesajlarında, halkın bayram sevinci yaşamaktan uzak olduğunu öne sürerek, **"Demokrasi ya olacak, ya da olmayacaktır. İkisinin ortası olmaz. Sözde demokrasi hiç olmaz"** dediler.

Kutlu-Sargın, avukatları aracılığıyla dün yaptıkları yazılı açıklamada da açlık grevinin temel amacı olan demokrasi için uyarı görevinin yerine geldiğini belirterek şöyle dediler:

"İktidarca gündemden düşürülmüş veya en azından kış uykusuna yatırılmış görünen 141, 142 ve 163. maddelerin kaldırılması konusu ki, grevimizin ikinci ve dolaylı nedenini oluşturmaktaydı. Yeniden ve bir daha çıkmamacasına Türkiye'nin gündemine girmiştir. Tartışılmıştır, tartışılacaktır. Nihayet, doğrudan taraf olmamakla birlikte Cumhurbaşkanı Sayın Turgut Özal'ın yabancı gazetecilerle yaptığı söyleşide ifade ettiği üzere 141, 142 ve 163. maddeler üzerinde hükümetin çalışmalarını sürdürdüğü ve bayramdan sonra kesin şekle kavuşacağı teminatı yayınlanmış bulunmaktadır."

TBKP liderleri ortak açıklamalarında, bu faktörlerin dikkatle değerlendirildiğinde, eylemlerinin demokrat kamuoyuna mal olduğunu, kamuoyunun ortak talebini göz önünde bulundurarak bayram öncesinde açlık grevini bir süre ertelemeyi uygun gördüklerini belirttiler.

• SUNGURLU: "MÜSPET KARŞILADIM"

Kutlu ve **Sargın**'ın açlık grevi eylemlerini durdurmaları üzerine, kendilerini desteklemek için Türkiye'nin çeşitli yörelerinde açlık grevi başlatan kişiler de eylemlerine son verdiler. Adalet Bakanı **Oltan Sungurlu** da **Kutlu** ve **Sargın**'ın açlık grevini durdurmalarını müspet karşıladığını bildirdi.

Öte yandan **Kutlu** ve **Sargın**'ın serbest bırakılmaları için İstanbul'da açlık grevi yapanları desteklemek isterken Laleli'de gözaltına alınanlardan 19'u daha dün çıkarıldıkları DGM'ce tutuklandı. Göstericilerden 18'i de önceki gün tutuklanmıştı.

Refah Partisi Genel Başkanı **Necmettin Erbakan** mesajında Batı taklitçisi zihniyetin çöktüğü görüşünü tekrarlarken, MÇP Genel Başkanı **Alparslan Türkeş** birlik-beraberlik çağrısı yaptı. IDP Genel Başkanı **Aykut Edibali** Ramazan'ın sosyal sıkıntıların paratoneri olduğunu belirtirken Sosyalist Parti Genel Başkanı **Ferit Ilsever**, de Güneydoğu kararnamesi, 141, 142. maddeler, yoksulluk, işsizlik ve enflasyondan yakındı.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH VAKFI

MİLLİYET GAZETESİ

26-1-1990

Bülent Ecevit: "Bizlere bayram armağanı olarak Kutlu ve Sargın serbest bırakılmalıdır."

"Kutlu ve Sargın serbest bırakılsın"

Ramazan Bayramı'na sorunları ağırlaşan bir ülke olarak girildiğini ifade eden Ecevit, bayram vesilesiyle oluşturulabilecek anlayış ve hoşgörü ortamı ile sorunların hafifleştirilebileceğini hatta çözümün kolaylaştırılabileceğini öne sürdü. Ecevit, tutuklu bulunan Kutlu ve Sargın'ın durumlarına ağırlık verdiği mesajında şöyle dedi:

"Bu iki liderin başlattıkları açlık eylemi sağlıkları açısından kritik noktaya gelmiştir. Onun için, bir bayram armağanı olarak tutuklulukları derhal kaldırılmalıdır. Tatil dolayısıyla buna olanak yoksa bayramdan hemen sonra serbest bırakılabilecekleri şimdiden açıklanarak açlık eylemlerine son vermeleri sağlanmalıdır."

Kutlu ve Sargın'dan açlık grevine ara

ANKARA- TBKP liderleri Haydar Kutlu ve Nihat Sargın, 20 gündür sürdürdükleri açlık grevini, dün avukatlarıyla görüştükten sonra bir süre ertelemeyi kararlaştırdılar. Kutlu ve Sargın'ın açlık grevini sona erdirmesinden sonra, Türkiye çapındaki destekleme açlık grevleri de son buldu.

19 tutuklama daha

Öte yandan Kutlu ve Sargın'a destek amacıyla Beyazıt'ta gösteri yaparken gözaltına alınan 58 kişiden 26 kişilik ikinci grup, dün DGM'ye getirildi. Bunlardan 19'u tutuklandı. Böylece Beyazıt'taki olaylarla ilgili tutuklu sayısı, önceki günkü 15 tutuklamayla birlikte 34'e yükseldi.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

GÜNAYDIN GAZETESİ

26-4-1990

SU BASIN 90 1 5161179TEL No.90-1-5161179 Jan. 4,87 3:09 26.04. 90 11:37

TERCÜMAN POLİTİKA

Kutlu-Sargın açlık grevine son verdi

ANKARA, (Tercüman)- Türkiye Birleşik Komünist Partisi (TBKP) liderleri **Nihat Sargın** ve **Haydar Kutlu**, Türk Ceza Kanunu'nun 141, 142 ve 163'üncü maddelerinin değişmesi için 20 gün önce başlattıkları açlık grevine dün **"amacına ulaştığı"** gerekçesiyle bir süre için ara vermeyi kararlaştırdılar.

Haydar Kutlu ve **Nihat Sargın**, dün avukatları ile yaklaşık altmış saat süren bir görüşme yaptılar. Görüşmeden sonra avukat **Rasim Öz, Sargın** ve **Kutlu**'nun el yazılarıyla kaleme aldıkları bir bildiriyi tutuklu bulundukları Ankara Kapalı Cezaevi'nin kapısında okudu. Bildiride son 15-20 gün içinde Türkiye'nin önemli günleri yaşadığı belirtilerek, "Baskıcı ve çağdışı rejim yanlılarının, 12 Eylül'ü sürdürme heveslilerinin eliyle ülkemizin karanlık bir geleceğe sürüklenmek istendiği bir ortamda halkımızın barışçı, demokratik, aydınlık geleceğine sahip çıkacak güçlerin varolduğu, ülkenin sahipsiz olmadığı gösterilebilmiştir" denildi.

Bildiride, şöyle devam edildi:

"Umutsuzluk ortamında demokrasi güçleri ciddi bir umut ışığı yakmayı başarmışlardır. Demokratik muhalefetin yükselmesi ile belirlenen bu yeni durum, açlık grevi eylemimizin temel amacı olan (demokrasi için uyarı) görevinin yerine gelmiş olduğunu göstermektedir. İktidarca gündemden düşürülmüş veya en azından kış uykusuna yatırılmış görünen ve grevimizin ikinci nedenini oluşturan TCK'nın 141-142 ve 163'üncü maddelerinin kaldırılması konusu yeniden ve bir daha çıkmamacasına Türkiye'nin ve o yolla Bakanlar Kurulu'nun gündemine girmiştir."

Cumhurbaşkanı **Turgut Özal**'ın yabancı gazetecilerle yaptığı görüşmede, TCK'nın sözkonusu maddelerinin bayramdan sonra kesin şekle kavuşturulacağını söylediği hatırlatılan bildiride, "Bu faktörleri topluca ve dikkatle değerlendirerek ve özellikle tümüyle demokrat kamuoyuna mal olan ve artık yalnızca kendi kendimize karar verme yetkisine sahip olamayacağımızı hissettiğimiz grevimizde, kamuoyunun ortak talebini gözönünde bulundurarak, bayram öncesinde açlık grevimizi bir süre ertelemeyi uygun gördük" denildi.

Kutlu ve Sargın, bildirilerinde şu görüşlere yer verdiler:

"Saydığımız tüm olumlu gelişmelere karşın ve sorun geriletilmeden çözümlenecek bir dizi faktörün varlığı, bizim ve kamuoyunun da izlediği ve bize ulaşan bilgiler çerçevesinde kimi işaretler belirmişse de bunlara kesin gözü ile bakılamaz. Yargılanma biçiminin ve tutukluluğumuzun yolaçtığı hukuk skandalı ortadan kaldırılmış değildir. Gerek daha da üstün ve sonuç alıcı bir dayanışmanın örgütlenebilmesi, gerek iktidarın kendi içindeki tartışmayı sonuçlandırarak ülke ve dünya kamuoyunun ısrarlı talep ettiği sonuca ulaşabilmesi için kaçınılmaz olarak bir süreye gereksinim duyulmaktadır.

"Bayram armağanı" olarak da TBKP'nin tutuklu liderleri **Haydar Kutlu** ve **Nihat Sargın**'ın derhal salıverilmesi çağrısında bulunan Özevi, **"Kutlu ve Sargın, açlık eylemleri sonucunda ölürse, hem insani açıdan, hem de Türkiye'nin uluslararası alandaki saygınlığı açısından ciddi sorunlarla karşılaşabiliriz"** dedi.

Kutlu ve Sargın açlık grevine ara verdiler

TBKP liderleri Haydar Kutlu ve Nihat Sargın dün bir açıklama yaparak eylemlerine ara verdiklerini belirttiler

Haberi 8. sayfada

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TERCÜMAN GAZETESİ

26-4-1990

SU BASIN 90 1 5161179TEL No.90-1-5161179 Jan. 4,87 3:02 26.04. 90 11:29

Kubilay Tümtül

141, 142 VE 163 MÜZELİK-Arkeoloji Müzesi'nin önünde toplanan ve komünist olduklarını söyleyen 25-30 kişi 141, 142, 163. maddeleri protesto ederek, bu maddelerin 50 yıldır yürürlükte ve müzelik olduğunu belirttiler.

Kutlu ve Sargın'dan ölüm orucuna ara

Süleyman Coşkun
İsmet Demirdöğen

ANKARA, (Güneş)-Türkiye Birleşik Komünist Partisi (TBKP) Başkanı **Nihat Sargın** ve Genel Sekreteri **Nabi Yağcı (Haydar Kutlu)**, 20 günden beri sürdürdükleri açlık grevini erteleditklerini açıkladılar.

Kutlu ve **Sargın**, avukatlarıyla dün yaptıkları görüşmeden sonra, demokrasi için uyarı görevini yerine getirdiklerini ve Cumhurbaşkanı **Turgut Özal**'ın, ülkemizdeki yabancı gazetecilerle yaptığı görüşme sırasında Türk Ceza Yasası'nın 141 142 ve 163. maddelerine ilişkin değişiklik konusunun bayram sonrası ele alınacağı yolundaki sözlerini yeterli teminat olarak gördüklerini bildirdiler. 20 gündür sürdürdükleri eylemlerinin ülkemiz demokrat kamuoyuna maloldığını da kaydeden **Kutlu** ve **Sargın**, avukatları aracılığıyla yaptıkları açıklamada özetle şunları söylediler:

"Baskıcı ve çağdışı rejim yanlılarının 12 Eylül'ü sürdürme heveslilerinin eliyle ülkemizin karanlık bir geleceğe sürüklenmek istendiği bir ortamda halkımızın barışçı, demokratik aydınlık geleceğine sahip çıkacak güçlerin varolduğu, ülkenin sahipsiz olmadığı gösterilebilmiştir. Umutsuzluk ortamında demokrasi güçleri ciddi bir umut

Devamı 5. sayfada

TÜRKİYE SİYASAL ARAŞTIRMA VAKFI

GÜNEŞ GAZETESİ
26-4-1990

90 1 5161179 CL No.90 1 5161179 Jan. 4,87 3:03 26.04. 90 11:31 SU DASII

GÜNEŞ

26 Nisan 1990 Perşembe

Kutlu ve Sargın, Özal'ın yabancı gazetecilere düşünce suçlarıyla ilgili söylediklerini teminat kabul etti

Ölmekten vazgeçtiler

Baştarafı 1. sayfada

ışığı yakmayı başarmışlardır. Demokratik muhalefetin yükselmesi ile belirlenen bu yeni durum, açlık grevi eylemimizin temel amacı olan "demokrasi için uyarı" görevinin yerine gelmiş olduğunu göstermektedir. İktidarca gündemden düşürülmüş veya en azından kış uykusuna yatırılmış görünen 141, 142 ve 163. maddelerin kaldırılması konusu -grevimizin ikinci ve dolaysız nedenini oluşturmakta idi- yeniden ve bir daha çıkmamacasına Türkiye'nin ve o yolla Bakanlar Kurulu'nun gündemine girmiştir, tartışılmıştır, tartışılacaktır."

Kutlu ve Sargın'ın, avukat Rasim Öz tarafından okunan bildirilerinde, Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın konuyla doğrudan taraf durumunda olmamasına karşın, yabancı gazetecilerle yaptığı söyleşide, 141, 142 ve 163. maddeler üzerinde hükümetin çalışmalarını sürdürcüğünü ve bayramdan sonra kesin şekline kavuşturulacağını söylemesini "teminat" olarak niteledile: ve özetle şunları söylediler: "Bu olgulara ek olarak, demokrasi güçleri daha üstün ve sonuç alıcı bi: dayanışmanın örgütlenebilmesi ve iktidarın kendi içindeki tartışmayı sonuçlandırarak ülke ve dünya kamuoyunun ısrarla takip ettiği sonuca ulaşabilmesi için kaçınılmaz olarak bir süreye gereksinim duymaktadırlar. Bu faktörleri toplıca ve dikkatle değerlendirerek ve özellikle tümüyle demokrat kamuoyuna malolan ve artık yalnızca kendi kendimize karar verme yetkisine sahip olamayacağımızı hissettiğimiz grevimizde, kamuoyunun ortak talebini gözönünde bulundurarak bayram öncesinde açlık grevimizi bir süre ertelemeyi uygun gördük. Açıklıkla belirtmek gerekir ki, bu eylemimize son verme değil, yalnızca ara vermedir. Buna karşılık, kararımız aynı zamanda yeni bir ertelemenin gerekçesi olarak sunulmak istenen dayatma iddiasını da ortadan kaldıracaktır."

Kutlu ve Sargın, açlık grevleri boyunca kendilerini desteklemek amacıyla türlü eylemler yapanlara da teşekkür ettiler.

19 TBKP'li tutuklandı

Bu arada, Kutlu ve Sargın'ın serbest bırakılması amacıyla, Laleli'de gösteri yaptıkları öne sürülen 53 kişiden, 26'sı, İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi'ne çıkarıldı. Savcı tarafından ifadeleri alındıktan sonra, Sorgu Hakimliği'ne sevk edilen 26 kişiden 19'u tutuklandı. İzinsiz toplantı ve gösteri yürüyüşüne katıldıkları öne sürülen 53 kişiden 27'si ise, önceki gün DGM'ye çıkarılmış ve 15'i tutuklanmıştı. TBKP liderlerine destek vermek amacıyla gösteri yaptıkları öne sürülen ve tutuklanan 26 kişiden 19'unun isimleri şöyle:

İlhan Gündüz, Kamber Söğüt, İbrahim Özmen, Hıdır Çevik, Cafer Çam, Ethem Tuna, Hüseyin Sel, Hüseyin Toptaş, Cevdet Arslan, Rasim Keskin, Fatih Vardar, Veli Demir, Kemal Ofluoğlu, Şaban Töreı, Talat Yılmaz, Emrullah Kandemir, Burhan Adamey, Ahmet Murat Saral, Fazlı Özcan. Tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakılanların isimleri ise; **Vedat Ayanoğlu, Cemal Erdoğmuş, Celal Doğan, Kâmil Daiga, Tuncay Yazıcı, Celal Saltan.**

TÜRKİYE EKONOMİK VE SOSYAL ETÜDLER VAKFI

GÜNEŞ GAZETESİ
26-4-1990

163'ün işe yaramadığını iddia eden SHP Genel Sekreter Yardımcısı İstemihan Talay:

'Avrupa, Türkiye'yi gözden çıkardı'

İbrahim Gündüz

ANKARA, (Güneş)- Sosyaldemokrat Halkçı Parti (SHP) Genel Sekreter Yardımcısı **İstemihan Talay**, dünyanın artık eskisi kadar Türkiye'yle ilgilenmediğini belirterek, **"Türkiye'nin yalnızlığa itilmesi kadar, Türkiye'nin yalnız kalması süreci de birlikte yaşanmaktadır"** dedi.

Talay, TCK'nın 163'üncü maddesinin kaldırılmasının sakıncalı olacağı şeklindeki görüşlere karşılık olarak da, **"Türkiye'de ideolojik anlamdaki dini eğilimler hızla gelişme göstermektedir. 163'üncü maddenin varlığı bu gelişmeyi hem engellememiş, hem de ortadan kaldıramamıştır"** diye konuştu.

Güneş muhabirinin çeşitli konulardaki sorularını yanıtlayan Genel Sekreter Yardımcısı **Talay**, dünyanın hızlı bir değişim içine girdiğini ve Türkiye'nin buna ayak uyduramadığını söyledi. Türkiye'nin demokratik süreç içinde olup olmamasının Avrupa'yı eskisi kadar ilgilendirmediğini de belirten **Talay** şöyle devam etti:

"Türkiye'nin yalnızlığa itilmesi kadar, Türkiye'nin yalnız kalması süreci de birlikte yaşanmaktadır. Türkiye kendi içinde değişimleri, düzenlemeleri yapamadığı için çağın gerisinde kalıyor. Dünya, ister istemez, geri kalan bu yapısıyla Türkiye'yi kendi içine almaktan çekiniyor ve almamak için geri plana doğru itiyor, vizeler koyuyor, ilişkileri donduruyor veya sürekli engellemeler getiriyor. 1980'lerden çok daha farklı bir dünyada yaşıyoruz. 80'lerde Avrupa, Türkiye'de demokrasinin yeniden kurulması için çok önemli çabalar gösterdi. Ama şimdi Türkiye'deki demokrasinin bir daha kesilmesinde o çabayı göstereceğini sanmıyorum. Hatta ne kadar geri kalırsa, kendi çıkarları için o kadar iyi gibi bir bakış var."

163'üncü maddenin varlığı

Talay, Türk Ceza Kanunu'nun dini amaçlı parti kurulmasını engelleyen 163'üncü maddesinin kaldırılmasının sakıncalı olduğu şeklindeki görüşlere karşılık olarak da şunları söyledi:

"163. maddenin kalması, 141 ve 142'nin değişmesi ayrımının, demokrasinin gelişme süreci içinde bir gereği olmadığı inancını taşıyorum. 1983 ANAP iktidarından sonra Türkiye'de hem dinsel eğilimler, hem de ideolojik anlamdaki dini eğilimler hızla gelişmiştir ve toplumsal yaşamı büyük ölçüde baskı altına alacak bir eğilim belirmiştir. 163'üncü maddenin varlığı bu gelişmeyi hem engellememiş, hem de ortadan kaldıramamıştır. Ama 163'üncü maddeye rağmen destek veren, tarikatlara kucak açan, onlardan seçimlerde medet uman ve seçimlerden sonraki dönemlerde de onların mensuplarını devlet dairelerine yerleştiren zihniyetteki bir iktidarın, sonuçta bu maddeye rağmen, bu gelişmelere engel olma şöyle dursun, tam anlamıyla destek olduğu ve gelişme hızını artırdığı da anlaşılmıştır."

Laik düzenin kağıt üzerindeki yasa maddeleriyle korunmasının mümkün olmayacağını ifade eden **Talay**, **"Laik düzeni kamuoyuyla ve toplumsal bir etkileşimle, toplumsal dinamiklerle korumak mümkündür"** dedi.

İstemihan Talay, SHP'nin alternatif politikalar üretemediği şeklindeki eleştiriler konusunda da **"Biz muhalefetteyken, bir iktidar partisi gibi tüm dokümanlar elimizdeymiş gibi bir yaklaşımda bulunamayız"** dedi ve şöyle devam etti:

"Çünkü iktidar, ancak belirli verilerin, devlet sistemindeki belirli gerçeklerin ne olduğunu ortaya koyacaktır. Bu olmadan, bu dokümanlara sahip olamazsınız. Dolayısıyla muhalefetteki partinin, alternatiflerini ana hatlarıyla söylemesi doğal bir yaklaşımdır. SHP'nin alternatifleri genel hatlarıyla vardır. Bu genel hatları, ancak iktidar boyutunda ayrıntılı olarak uygulamaya koyacaktır."

Ecevit

Demokratik Sol Parti (DSP) Genel Başkanı **Bülent Ecevit**, bayramların toplumda huzur ve dayanışma sağlayacak adımlar atılması için uygun bir vesile olduğunu belirterek, bu yolda iki önemli adım atılmasını istedi. **Ecevit, "Bu adımların birincisi, Güneydoğu'da alınan son güvenlik önlemleri yeniden gözden geçirilerek, demokratik hukuk devleti kuralları ile bağdaşır duruma getirilmesidir. İkincisi, yıllardır tutuklu bulunan bazı TBKP yöneticilerinin tutukluluğuna derhal son verilmelidir"** dedi.

GÜNEŞ GAZETESİ
2-4-1990

Görüştüğüm yetkililer, 'Türk hükümeti bizi aldatıyor. 141-142 ve 163'üncü maddelerin kaldırılacağı, gözaltına alınmalarda zanlıların avukatları ile görüşebilmeleri için kanun değişikliği yapılacağı söylendi' diye şikayetçi oldular."

İnönü'nün Brükselde AT yetkilileri ile görüşmesinden...

TÜRKİYE SOSYAL BİLİMLER KÜTÜPHANESİ

İnsan haklarına yakın takip

Avrupa Parlamentosu, Kutlu-Sargın ve 413 için yaptırım oluşturmaya hazırlanıyor

ANKARA (Cumhuriyet Bürosu) — Türkiye-Avrupa Topluluğu (AT) ilişkilerinde **"insan hakları"** konusu mayıs ayından itibaren yeniden ön plana çıkacak. Topluluğun çeşitli organları aracılığıyla bu alandaki eleştirilerini Ankara'ya ileteceği beklenirken Avrupa Parlamentosu'nun Kutlu-Sargın ve 413 sayılı kararname konularında **"yaptırım"** oluşturmaya yönelik kararlar alacağı belirtildi.

AT'nin Türkiye'deki **"temel özgürlükler ve insan hakları"** konusunda mayısta gündeme getireceği ilk girişimi, Karma Parlamento Komisyonu'nun (KPK) yapacağı özel bir toplantı oluşturuyor. TBMM ve Avrupa Parlamentosu'nun 18'er üyesinden oluşan KPK'nın Avrupa Kanadı'nın Hollandalı sosyalist parlamenter **Alman Metten**'in başkanlığında yapacağı **"olağanüstü"** oturumda Güneydoğu Anadolu'daki son durum ve 413 sayılı kanun hükmünde kararname ele alınacak. Söz konusu kararnamenin yayımlanmasından hemen sonra alınan toplantı kararı çerçevesinde, **"basın özgürlüğü üzerinde çağdışı engelleme ve kısıtlamalar"** getirilmesi eleştirilerek **"Bu kararnameden sonra Ankara ile ilişkilerimizi yeniden gözden geçirme zorunluluğu duyuyoruz"** denmişti.

KPK'nın Türkiye'deki temel hak ve özgürlükler konusundaki ikinci girişimi ise daha çok DGM Başsavcısı **Nusret Demiral**'a yönelik. Bu konuda sorularımızı yanıtlayan KPK Avrupa Eş Başkanı Alman Metten, Demiral ile diyalog kurma girişimleri **"her defasında başarısızlıkla sonuçlandığı"** için DGM Başsavcısının tutumunu ilgilendiren görüşlerini bu kez doğrudan doğruya hükümet yetkililerine

(Arkası Sa. 15, Sü. 6'da)

KUTLU VE SARGIN

Ölüm orucuna ara

TBKP liderleri Kutlu ve Sargın 20 gündür sürdürdükleri ölüm orucuna kamuoyunun ortak talebini gözönünde bulundurarak ara verdiklerini açıkladılar. İstanbul'da gözaltına alınanlardan 19'u daha tutuklandı. **8. Sayfada**

SUNGURLU 141-142-163'Ü ANLATTI

Takdir başbakanın

Adalet Bakanı Sungurlu 141, 142 ve 163. maddelerin hükümetin gündeminde olduğunu belirterek "Bu konuda takdir başbakanın" dedi. Sungurlu, bu konudaki tekliflerini hazırladıklarını söyledi. **8. Sayfada**

ECEVİT VE DEMİREL

Serbest bırakılsınlar

DSP Genel Başkanı Bülent Ecevit TBKP liderleri Kutlu ve Sargın'ın serbest bırakılmasını istedi. DYP lideri Demirel de "Grevi bıraktıkları iyi olmuş, salsalar daha iyi olurdu" dedi. **8. Sayfada**

CUMHURİYET GAZETESİ

26-4-1990

İnsan

(Başı yanı 1. Sayfada)

aktaracaklarını söyledi. Mayıs ayı içinde, İçişleri Bakanı, Adalet Bakanı ve diğer bazı kabine üyeleriyle görüşmek üzere Ankara'ya gelecek olan KPK yöneticilerinin Nusret Demiral'ın "insan hakları ihlalleri, gözaltı süresinin azami tutulması, gözaltındakilerin avukat ve yakınlarıyla görüştürülmemesi" (incommunicado detention) ve **"gözaltında meydana gelen işkence olayları"** konusunda Nusret Demiral'ın sorumluluğunu gündeme getireceği öğrenildi. Metten, bu konuda Cumhuriyet'in sorusunu yanıtlarken, **"Demiral, bize kendi görev süresinde hiç işkence yapılmadığının doktor raporlarıyla kanıtlandığını söyledi. Ben Ankara'ya geldiğimde, kendisine iletilmek üzere Uluslararası Af Örgütü belgelerine dayanan bir işkence raporu getireceğim. Görev alanı içinde meydana gelen işkence olaylarının tarih ve ayrıntılarını gösteren bu raporu masasına bırakacağım"** dedi.

Türkiye ile AT arasındaki ilişkilerde "Nusret Demiral" adının sorun oluşturması, Strasbourg'da

Ki Avrupa İnsan Hakları Komisyonu

yonu üyesi üç yargıcın "Kutlu-Sargın" olayıyla ilgili soruşturmalarında Demiral'in ifade vermeyi reddetmesine dayanıyor. Demiral'in ifade vermemesi, Türkiye'nin İnsan Hakları Mahkemesi'ne "ikincil başvuru" hakkını kabul etmekle bağdaşmamış olduğu yargısal işbirliği prosedürüne "aykırı" düştüğü için hükümeti de AT karşısında zor durumda bırakmıştı.

TÜRKİYE SOSYAL ARAŞTIRMALAR VAKFI

aydınlar
SİYASİ HABER VE YORUM GAZETESİ

HABER MERKEZİ
INFORMATION CENTER
INFORMATION CENTRE
INFORMATION ZENTRUM

"SÖZ KONUSU OLAN,NE YALNIZCA KUTLU VE SARGIN'IN ÖZGÜRLÜĞÜNE KAVUŞMASI, NE DE KOMÜNİST PARTİSİ'NİN ÜZERİNDEKİ YASAĞIN KALKMASIDIR.
SÖZ KONUSU;ÇOĞULCU BİR DEMOKRASİNİN, BÜTÜNSEL OLARAK DEMOKRATİK HAK VE ÖZGÜRLÜKLERİN KALICILAŞMASIDIR..."

KUTLU/SARGIN,TUTUKLULUKLARININ 898.GÜNÜNDE.

02.05.1990

++"YÜZYILIN DAVASI"NDA GÖZLER ANKARA'DA...(s.1)
+Kutlu/Sargın Davası'nı İzlemek Üzere,Yerli-Yabancı Kalabalık Heyetler Ankara Yolunda.
++"ANKARA'YA GİRİŞ"İNGELİNE KARŞI, İLGİNÇ GİRİŞİM.(s.1,2)
++ AVRUPA PARLAMENTOSU KARMA KOMİSYONU ESKİ BAŞKANI, "LUC BEYER RYKE":"Bu Davanın Hukuksal Yanı Yoktur..."(s.2,3)
++ GAZETECİLER KUTLU/SARGIN DAVASI İÇİN NE DEDİ ?..(s.3)
++ ANKARA'DA,4.MAYIS AKŞAMI YEMEK DÜZENLENDİ.(s.3)

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Yönetim Yeri : Peykhane Sk. No : 44 / 4 Sultanahmet - İSTANBUL
TEL : 516 97 65 - 66 FAX : 516 11 79

G Ö Z L E R A N K A R A ' D A .

KUTLU/SARGIN DAVASI'NI İZLEMEK ÜZERE, YERLİ-YABANCI KALABALIK HEYETLER ANKARA YOLUNDA.

(ADIMLAR HABER MERKEZİ)- TBKP Liderleri Dr.Nihat Sargın ve Haydar Kutlu'nun tutukluluklarının 900.gününe denk düşen 32.duruşmalarını izlemek üzere,yurt içi ve yurt dışından kalabalık bir topluluğun Ankara'da olacağı bildirildi.

Adımlar Haber Merkezi'ne ulaşan bilgilere göre 1000 civarında avukatın Kutlu/Sargın'ın duruşmasında hazır bulunacağı öğrenildi.

Yurt dışından gelmekte olan heyetlerin yanısıra;İstanbul, Ankara,İzmir,Kocaeli,Edirne,Gaziantep,Diyarbakır,Bursa ve diğer kentlerden TBKP heyetleriyle birlikte çok sayıda tanınmış,aydın, yazar,sanatçı,kitle örgütü temsilcilerinin 4.Mayıs'ta Ankara'da olmaları bekleniyor.

"ANKARA'YA GİRİŞ"ENGELİNE KARŞI,İLGİNÇ GİRİŞİM.

+ Bundan önceki duruşmaları izlemek üzere,Ankara'ya gidenlerin kent sınırından polisce geri çevrilmelerini kınamak için,İstanbul'da sembolik girişim.

(ADIMLAR HABER MERKEZİ)-İSTANBUL/"Üniter bir devlette görülmeyen, yasaların kentlere,bölgelere göre farklı uygulanması Türkiye'de sıkça görülen olaylardan sayılıyor.Sürgün cezaları uygulamaya koyuluyor.İnsanlar en temel haklarını bile kullanamaz hale getirilmek isteniyor.Zaman zaman,keyfi olarak insanlar bir kentten bir kente sokulmuyor.Anayasa ve yasalarda yer alan seyahat etme özgürlüğü hiçe sayılıyor..."

Yarın yapacakları "ilginç" girişimi Adımlar Haber Merkezi'ne ileten bir grup TBKP'li ve "Kutlu/Sargın Dostu" girişimci,eylemlerini böyle özetliyorlar.

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Yarın,belki de " dünyanın en ilginç başvurularından biri" yapılacak diyorlar.

Daha önce,birçok kez "seyahat etme özgürlüğü kısıtlanan", "Kutlu/Sargın Davası'nı" izlemek üzere Ankara'ya gitmekte iken,kent sınırından geri çevrilen bir gurup insan,"kamuoyunun dikkatlerini konuya yoğunlaştırmak için",yarın(3.Mayıs) resmi makamlara başvurarak,"Ankara'ya girişlerinin güvence altına alınması maksadıyla"; "SEYAHAT BELGESİ" talebinde bulunacak...

AVRUPA PARLAMENTOSU KARMA KOMİSYONU ESKİ BAŞKANI "LUC BEYER RYKE" :

"Bu Davanın Hukuksal Bir Yanı Yoktur..."

(ADIMLAR HABER MERKEZİ)-İSTANBUL/ "Yüzyılın Davası" olarak da nitelenen TBKP Liderleri Kutlu/Sargın'ın 32.duruşmasını izlemek üzere dün Türkiye'ye gelen Avrupa Parlamentosu Karma Komisyonu eski Başkanı Luc Beyer Ryke;Adımlar Haber Merkezi'nin sorularını yanıtladı.

Ryke;"Kutlu/Sargın Davası'nın hukuksal bir yanı yoktur.Bu artık, gün gibi ortadadır.Dava ideolojik bir davadır.Ne Avrupa'da,ne de başka ülkelerde artık böyle davalara rastlanmıyor," dedi.

Avrupa Parlamentosu Karma Komisyonu eski Başkanı Luc Beyer Ryke,Adımlar Haber Merkezi'nin sorusu üzerine şunları söyledi: "Bu dava ile ilgili çok sayıda açıklama yaptım.Bu davayı çok yakından izliyorum.Daha önceki mahkemeleri de izledim.Bu dava ideolojik bir dava.Katıldığım duruşmalarda şunu gördüm.Bir heyet var,bir şey söylüyor.Bu heyetin karşısında ise Kutlu/Sargın var.Onlar da birşeyler söylüyorlar.Bir dava duruşması değil,sanki bir üniversite kürsüsü gibi. İdeolojik bir tartışma gibi.Böyle bir hukuk olayı görülmüş değildir. Avrupa'da böyle davalar olmaz.Bu tür davalar artık,dünyanın başka ülkelerinde de ortadan kalkıyor.

Bir şey daha belirtmek istiyorum.Türkiye'nin Avrupa Topluluğu'na yaptığı başvuru anlaşma,şu anda komisyonun aldığı karar arasında fark var. Bu durum Kutlu/Sargın'ın durumunu da etkiliyor.Türkiye'de gerileme olduğunu gördüm.Bu üzücü tabii.Birincisi,İnsan hakları konusu, ikincisi terör olayları,üçüncüsü Kürt bölgesinde baskının daha geniş boyutlarıyla gündeme gelmesi AT Komisyonunun raporunu etkiliyor. Bunları alt alta koyduğunuz zaman bir gerilemenin olduğu görülüyor..."

Luc Beyer Ryk,mahkemenin sonucunun ne olabileceği konusundaki soruyu ise şöyle yanıtladı:

"Politikada bir mantık,bir sağduyu varsa,bu insanların hemen serbest bırakılması gerekli.Şu anda çifte standart sözkonusu.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Partinin tüm yönetimi açık siyasal çalışma yürütüyor.Parti açık olarak çalışıyo.Öğrendiğime göre Bakanlar partinin politik büro üyelerini kabul edip görüşüyorlar.Böylesi anlamsız bir şey ne görülmüştür, ne duyulmuştur.Sorunuza şöylece kısa bir yanıt vereceğim:
"Ya özgürlük,ya da Kelepçe!.."

GAZETECİLER KUTLU/SARGIN DAVASI İÇİN NE DEDİ?..

Oktay Ekşi(Hürriyet):"Duruşmanın iyi bir sonuca yarmasını temenni ediyorum."

Uğur Cebeci(Günaydın):Tüm dünyanın gözü önünde,ülkemiz açısından bu dava bir olumsuzluktur.Yaşları,konumları,geliş biçimleri nedeniyle serbest bırakılmaları gerekir diye düşünüyorum.Çok geç kalındı."

Melih Aşık(Milliyet):"İnşaallah tahliye olurlar."

Ali Sirmen (Cumhuriyet):"Ben bir soru soracağım.Sonuç mantıkla belirlenir değil mi?Bu davanın bir mantığı var mı?.."

Korhan Atay (Nokta) :"Temennim 4 Mayıs'ı beklemeden salınmaları. Hapse hiç girmemeliydiler.Özgürlüklerine kavuşmalarını istiyorum.Tahminlerimde,temennilerim kadar iyimser değilim.Tutukluluklarının süreceğini yüzde ellijden daha çok ihtimal sayıyorum.

ANKARA'DA YEMEK

"Kutlu/Sargın'la Dayanışma Komisyonu" adına Yüksel Selek ve Müşfik Erem'in,4.Mayıs akşamı saat:19.30'da"Ankara Anıttepe 100.Yıl Yüzme Havuzu Tesisleri"nde "yabancı konuklar ve dostlar için" bir yemek verecekleri bildirildi.

Ankara'da verilecek yemeğe 500'ün üzerinde konuğun katılacağı da Adımlar Haber Merkezi'ne ulaşan bilgiler arasında.

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

SARGIN İLE KUTLU, TEMPO'NUN SORULARINI "ÖLÜM ORUCUNDA" CEVAPLANDIRDI

"Demokrasi süreci tıkandı"

TBKP'NİN GELECEĞİNE SADECE BUGÜNKÜ ÜYELERİNİN KARAR VEREMEYECEĞİNİ SÖYLEYEN NİHAT SARGIN İLE HAYDAR KUTLU, "TİP VE TKP'NİN ESKİ ÜYELERİNE KARŞI DA SORUMLULUĞUMUZ VAR. EYLEMİMİZ BİR İNTİHAR EYLEMİ DEĞİLDİR..." DİYORLAR.

TÜRKİYE Birleşik Komünist Partisi Başkanı *Nihat Sargın* ve Genel Sekreteri *Haydar Kutlu* 6 Nisan'dan bu yana,ölüm orucundalar. Sadece şekerli su alıyorlar. Yüzleri sararmaya, hareketleri yavaşlamaya başladı!... "Demokratikeşmeye yönelik, artan tehlikelere karşı uyarı görevimizi yerine getirmeyi amaçlıyoruz" diyorlar. 141, 142 ve 163'üncü maddelerle ilgili düzenlemeler ve komünist partisi üzerindeki yasaklar kalkıncaya, ya da tahliyelerine kadar, ölüm orucunu sürdürmeye kararlı görünüyorlar.

Bir yandan Kutlu ve Sargın'a destek eylemleri başlatılırken, geniş Marksist partinin oluşturulması için 15 Nisan'da (bugün) İstanbul'da bir toplantı yapılıyor. *TBKP, TSİP* ve *SHP*'den ayrılan milletvekillerinin içinde yeraldıkları *Yeni Oluşum, Mehmet Ali Aybar* ve arkadaşları, TBKP içinden çıkan deklarasyoncular ve bağımsız aydınlar, Marksistler, kısa dönemde Marksist bir parti kurulması amacıyla bir araya geliyorlar. Kutlu ve Sargın konuyla ilgili sorularımızı ölüm oruçlarının altıncı gününde yazılı olarak cevaplandırdılar.

TEMPO: Ölüm orucunuzun, duyurunuzda belirttiğiniz amaçların yanı sıra TBKP'deki iç sorunların ürünü olduğu yorumları yapılıyor. Kararınızda, bu sorunlar da etkili oldu mu?

KUTLU-SARGIN: Hayır olmadı. Niçin olsun? Ne partimiz içindeki sorunlar böylesine bir eylemi kaçınılmaz kılacak boyutta, ne de yaşam bu denli basit!... Eylem kararını bir gecede almadık. Etraflı düşünülmüş soğukkanlı bir karardır bu. Ama, sansasyon meraklıları her zaman çıkacaktır...

TEMPO: Komünist partisinin özgürlüğü kazanılmadan, partinizi feshetmenizin ve komünist adını tartışma konusu yapmanızın mümkün olmadığını söylüyorsunuz. 15 Nisan Kuruçeşme toplantısında TBKP size rağmen mi tavır alıyor?

KUTLU-SARGIN: Hayır almıyor. Biz de içinde, yönetim TBKP'nin yasallığını kazanmak ve marksist solun en geniş birliğini gerçekleştirme sorumluluğunu taşıyor. Bunları partimizde reddeden yok. Ancak yasakların, 141 ve 142'nin kalkmamış oluşu, kimi arkadaşlarımıza bir tercih sorunu ile karşı karşıya olduğumuzu zannettiriyor. Ya, TBKP'nin yasallık mücadelesini sonuçlandırmak, ya da daha geniş yasal parti... Dışımızdaki dostlarımız 'TBKP'nin yer almadığı yeni bir partileşme olmasın, beraber olalım' istiyorlar. Biz de bunu şiddetle istiyoruz! Yasal engeller kalkmadığına göre, TBKP'nin kendini feshetmesi çözüm sanılıyor. Biz ise, bunun bir çözüm olmadığını söylüyoruz. 141 ve 142'nci maddeler duruyorken ve bugünkü politik ortamda yeni kurulacak yasal partinin geleceğini bir yana koysak, geçmişte TİP ile TSİP'in başına gelenleri unutsak bile, bu maddeler ülke içinde ve dışında sayısız insanın bu partiye katılmasına engeldir. Ayrıca TBKP'nin geleceğine, yalnızca onun bugünkü üyeleri karar veremez! TİP ve TKP'nin eski üyelerine karşı da sorumluluğumuz var. Ancak özgür bir ortamda, geniş katılımlı bir kongre ile bu sorun çözülebilir. Fakat bu durum hem TBKP'nin yasallığı, hem de daha geniş yasal parti çalışmasının birlikte götürülmesine engel değildir... 15 Nisan toplantısından, hem komünist partisinin yasal kuruluşuna aktif destek veren, hem de yeni marksist partinin kuruluş çalışmalarını başlatma yönünde bir karar çıkarsa biz bundan sevinç duyarız. İşte bu nedenlerle oylomimiz aynı zamanda birlik sürecini hızlandırma yönünde bir katkı arnacı taşıyor.

TEMPO: Ölüm orucunu elinizdeki "son olanak" olarak değerlendiriyorsunuz. Bu, Türkiye'yo dönüş amaçlarınızın gerçekleşmesi umudunun zayıfladığını mı ifade ediyor?

KUTLU-SARGIN: "Umut" sözcüğü çok yerinde değil. Umudunu yitiren insanlar ya teslim olurlar ya da intiharı seçerler. Teslim olmadığımız açık, ağır bir eylemi seçerek yaşamımızı ortaya koymamıza karşın bunun bir intihar eylemi olmadığı da kesin. Tersine, demokrasi için umutlu bir ışık yakmak istiyoruz. Eğer demokrasi ve özgürlüğün yaşamdan daha az değerli olmadığını hep birlikte gösterebilirsek ve ancak o zaman ülkemizde de demokrasi bir "yaşam tarzı haline" gelecektir. Aksi halde, sonu belirsiz bir yere doğru gidiyor ülkemiz!... Komünist partisinin yasallığı hedefinden bakılırsa, umutlu olmak için çok şeye sahibiz. İlk hedefimiz komünist partisinin meşruiyetini kabul ettirmekti. Bu başarılmıştır. Bu kazanım burada bırakılamaz, yasal kazanımla sonuçlandırmak zorunlu. Bu da doğrudan demokrasinin geleceğiyle bağlıdır. Tehlikeli olan, bugün demokrasi sürecinin tıkanmış olmasıdır. İşte Takrir-i Sükun da geldi. Bu, son derece tehlikeli ve kaygı verici gidişin önü alınmazsa değil komünist partisi, değil daha geniş sol parti; bugünkü muhalefet partilerinin, kısaca sivil politik güçlerin herhangi bir rolü kalmaz.

Nergis BOZKURT

15-4-1990 TEMPO 16. SAYI

TÜRKİYE SOSYALİST İŞÇİ PARTİSİ ARŞİVİ

ADIMLAR ... ENFORMASYON MERKEZİ .... İSTANBUL ....

SARGIN ve KUTLU yoldaşların 9.4.1990 tarihinde ilettikleri parti örgütlerine mesajları, ülke içi dağıtımı başladı ...

Sevgili Yoldaşlar, kardeşlerimiz; (*)

Sizlere ilk kez doğrudan sesleniyoruz. Daha önceleri zaman zaman bu gereksinimi şiddetle duyduk. Bu anlarda sizlerin yanıbaşında olup sizlerle her konuyu enine boyuna görüşebilmeyi ne kadar istedik. Yazmaya gelince bu hiçbir zaman yüzyüze görüşmenin, diyalogun, karşılıklı görüş alışverişinin yerini tutamayacak tek taraflı bir monolog durumundadır. İster istemez, şimdi olduğu gibi. Üstelik partimizde sürmekte olan tartışmalara doğrudan bir müdahale olarak algılanabilir, kaygısı da çekingenliğimizi artırıyordu. Yüzyüze görüşme umudunu sürekli canlı tutarak yazmayı da hep erteledik ve gerekli son ana sakladık. Şimdi artık bu noktaya gelmiş olduğumuzu sanıyoruz.

Sizlere, süresiz açlık grevine, ölüm orucuna gitmeye neden gerek duyduğumuzu, bu vesileyle partideki bunalımla ilgili görüşlerimizi ve çözüm konusundaki önerilerimizi aktarmak, düşüncelerimizi sizlerle paylaşmak dileğindeyiz.

Ölüm orucu sözü dramatik çağrışımlar yapabilir, fevri bir çıkış ya da bir fantazi olarak algılanabilir belki. Ama bu gerçek değil. Bu karar yenilerde ve acele verilmedi. Uzun uzun düşünüldü, enine boyuna irdelendi, getirip götürecekleri tartışıldı, değerlendirildi. Ve de iktidar için sürpriz etkisini gözden kaçırmaksızın olabildiğince sondajlarla diğer görüşlerden yararlanılmaya çalışıldı.

Bu eylem elbette dramatiktir; ama gelişmeler de o ölçüde dramatik boyutlarda olmasaydı asla buna girişmezdik. İkimiz de serüven peşinde koşacak tipler değiliz. Nasıl bir yol seçtiğimizin yeterince farkında olacak kadar da deney sahibiyiz.

Şunu da ekleyelim; bu eylemimizin parti içi sorunlarla ve süregiden tartışmalarla, bu sorun ve tartışmaları yakından izleyebilmek, görüşleri doğrudan öğrenebilmek ve kendimizinkileri doğrudan iletebilmek, etkilenmek ve etkileyebilmek için mekân birliğini sağlama özlemi dışında ilgisi yok. Sorunlarımızın son noktada partimizin iç dinamikleriyle çözülebileceğine baştan beri inandık, inanmaya devam ediyoruz. Nitekim, belki henüz yeterince farkedilmiyor ama bunalım kendi çözümlerini üretmeye başladı bile. Bunu seziyoruz. Ayrıca birleşik partimizi, farklı görüşler taşıyor olsalar da azımsanmayacak sayıda yoldaşımızı bizzat, tek tek yakından tanıyoruz. Duruma çözüm bulunacaktır.

Eylemimizin parti için bunalımla doğrudan ilgisi yok ama partimizin, marksist solun geleceği ve en geniş birliği ile yakın ilgisi var. Eylemimizin dolaysız hedefi tıkanma tehlikesi içine giren demokrasiye geçiş-demokratikleşme sürecinin önünün açılması için etkili müdahale ve antidemokratik uygulamaları protesto ile kendi özgürlüklerimizi taleptir.

Türkiye'de son aylarda gericileşme süreci belirginleşti. 12 Eylül'ün ilk günlerini aratmayan bir manzara giderek politik yaşama egemen oluyor. İşçilerin hak istemleri şiddetle bastırılıyor, öte yandan Çelik işçilerinin ölümlerinin hesabını soran yok. Tütün üreticilerinin haklı protestolarına tutuklamalarla yanıt verildi. Üniversiteler yeniden polis çemberi içine alındı. Cezaevleri ağzına kadar dolu, tutuklamalar, işkenceler, hukuk dışı yargılamalar şiddetlenerek sürüyor. Doğuda ilan edilmemiş bir savaş var. Terör yeniden tırmandırılıyor. Enflasyon, hayat pahalılığı tırmanışta.

Ülkemizin ekonomik, sosyal, kültürel bir dizi sorununun çözülmesinin politik rejimle bağlı olduğu artık apaçık görünür hale geldi. Bu sorunların hangi yöntem ve yönetim biçimiyle çözüleceği sorusu politik rejim sorusudur.

Çözümler geleneksel baskıcı devlet politikalarında, parlamento ve hukuk dışı yollarda mı aranacak, militarist-polis yönetimi yeniden ağır mı basacak, yoksa barışçı, demokratik yollardan hoşgörü ve diyalog politikalarıyla hukuka bağlı demokratik parlamenter, çoğulcu katılımcı bir yönetim biçimiyle mi? Bu sorular sivil yönetim mi, askeri yönetim mi sorusuna indirgenebilir.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Politik süreçlere müdahale deneyimimiz şu gerçeği bir kez daha kanıtladı. Doğru, somut, haklı bir politika doğru yöntemlerle ve zamanında uygulanırsa büyük sayısal güce sahip olmaksızın da sonuç alınabilir. Davamızın haklılığına kuşku yok. Sürdürdüğümüz mücadele yöntemi ise meşru, kararlı ve uygarca oluşu ile karşıtlarımızın dahi saygısını kazanmış bulunuyor. Sağ partilerden gelen "TBKP ile aynı masaya oturmaktan onur duyuyoruz" sözleri bunun kanıtıdır.

Partimizin oynadığı rolü abartma niyetinde değiliz. Ama rolümüzün önemini kavrayamazsak halkımıza karşı sorumluluğumuzu yerine getiremeyeceğimizi, başarılı olamayacağımızı da bilmeliyiz. Marksist sol hareket içinde onlarca yıldır süren bölünme sürecinde TİP-TKP birliği ile ilk kez somut bir birlik örneği verildi. Bununla kalınmadı, ülkenin geleceğinde, hiç de marjinal etki sayılmayacak derecede rol oynandı. Ülkemizde demokrasi, insan hakları sorunları sokaktaki insandan, Avrupa Parlamentosuna kadar yayıldı ve ülkemizde bir "düşünce suçu, düşünce özgürlüğü sorunu" olduğu gösterilebildi.

Hiçbir mücadele, hiçbir önemli hedef coşku ve heyecan olmadan kazanılamaz. Bize bu duyguyu kazandıracak şey insani ideallerimizin yanı sıra oynadığımız bu somut rol ve elde ettiğimiz kazanımlardır. İşte bunlar Marksist sol olarak ülkemizin demokratik yenilenmesinde oynayabileceğimiz pozitif rolü de ortaya koyuyor.

Yoldaşlar;

Politik kültür, demokrasi kültürü yalnızca lafla yaratılabilecek bir şey değil. Bir ülkede bireyler her şeyden önce insan olma bilinciyle, yurttaşlık bilinciyle hak ve özgürlüklerine ve ülkenin geleceğine kararlılıkla sahip çıkmazlarsa o ülkede demokrasi kökleşemez. Ülkemizde demokrasinin zayıflığı sosyo-ekonomik, tarihsel nedenlerin yanı sıra demokrasi kültürünün zayıflığına da bağlıdır.

Bu nedenle ülkemizin demokratik yenilenmesi, politik rejimin demokratikleşmesi ile birlikte yeni bir politik kültürün doğmasıyla başlayacak ve devletin demokratikleşmesi sürecinin derinleşmesiyle gerçekleşecektir.

Burada Komünist Partisinin rolü dışında tek tek komünistlerin, marksistlerin ve bir insan olarak bireyin rolü önemlidir. Haksızlıklara, baskıya, sömürüye birey olarak başkaldırmayı, tek başımıza kalsa da mücadeleyi göze almadıkça yeni politik kültürden sözetmek fazla anlam taşımayacaktır.

Bildiğiniz gibi TBKP Başkanı ve Genel Sekreteri olarak, hala uygulanması yoğun olmasa da sürdürülen TCK'nın 141 ve 142. maddeleriyle tutuklu olarak 2,5 yıla yaklaşan bir süredir yargılanıyoruz. Bu yargılama kamuoyu vicdanına ters düşmesinin yanı sıra hukuk dışıdır. Türkiye'nin altına imza attığı ayrıca iç hukukunun bir parçası haline getirdiği insan hakları sözleşmelerinin apaçık ihlalidir. Ayrıca, 29 aydır sürdürülen tutukluluk durumumuz mevcut infaz yasasının şartlı tahliye hükümlerine göre altı yıla ulaşan bir ceza niteliği aldı. Her geçen gün bu ceza süreci katmerlenmektedir. Kaldı ki, yargılama ve tutukluluğumuzun bu biçimde sürdürülmesinin yalnızca özel politik amaçların dışında bir izahı kalmamıştır. TBKP üst yöneticileri olarak, yalnızca ikimiz için tutuklu yargılamanın sürdürülüyor olması bunun kanıtıdır.

Bu apaçık hukuk ve insan hakları ihlaline, göz göre göre sürdürülen haksızlığa sessiz kalmamız mümkün değildir. Bu tür baskılarla partimizi özgürlük hedefinden vazgeçirmeyi düşünenlere, bu düşüncelerinin ham hayal olduğunu göstermek ve baskılara boyun eğmeyeceğimizi kesin ve nihai olarak anlatmak gerekiyordu. Bu da girişiğimiz eylemin ikinci nedeni oldu.

Kardeşler;

Politik bunalımın derinleşmesine paralel partimiz içinde de bunalım baş göstermiş bulunuyor. Bu bir raslantı değildir. Birliğin noktalanmasından önce her iki parti yönetimi ortak toplantısında TİP-TKP birlik sürecinin tamamlanabilmesi ve komünistlerin daha geniş birliğinin gerçekleşebilmesi için yasallığın kazanılmasının ve demokrasiye geçişin zorunluluk olduğunu saptamıştı. Bu görüş de doğrulandı. Gerek partimizin içindeki bunalım, gerekse daha geniş birlik sürecindeki sancıların altında özgürlük ortamının sağlanamamış oluşu gerçekte çok önemli bir rol oynamaktadır.

Partimiz henüz ne gerçek anlamıyla yasal, ne de illegaldir. Bu durum özellikle yönetim düzeyinde akla gelen, gelmeyen sayısız güçlüklerin, bugünkü parti unalımının nesnel kaynağıdır. Bu durum daha geniş birlik istek ve kararlılığımızın hakkıyla anlaşılmasını da en-

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA MERKEZİ

BEM
Pressezentrale Einheit

Moltkestr. 45, 4100 Duisburg 1, Telefon: 0203/340395, Telefax: 0203/339229

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

1 MAYIS 1989 GÖSTERİLERİ HAKKINDA

TÜRKİYE BİRLEŞİK KOMÜNİST PARTİSİ

POLİTİK BÜROSUNUN BASIN AÇIKLAMASI

1 Mayıs, hükümetin ağır bakısı ve polis terörüne rağmen emekçiler, aydınlar, komünistler, sosyal demokratlar tarafından ülkemizin değişik kentlerinde demokratik özgürlük, ücret artışı, sosyal haklar istemleriyle kutlandı.

1 Mayısta, Türk-iş'e bağlı sendikalardan, değişik siyasal çevrelere kadar, geniş güçlerin gösteri yapacağı bilindiği halde, hükümet meydan okuyan kışkırtıcı bir tutum içine girmiş ve 1 Mayısta kanlı olaylara sebeb olmuştur.

Gösteri yapma hakkına, sendikaların, siyasal parti ve çevrelerin aldıkları kararlara karşı günlerden beri yapılan tehdit ve kışkırtmalar, silahsız göstericilerin üzerine ateş açılması, sendikacıların enterne edilmesi şunu gösteriyor: Hükümet 26 mart seçimlerinde içine düştüğü bunalımı aşmak, erken seçimi önlemek, kamuoyunu yeniden "istikrarsızlık korkutmacasıyla" kaygıya düşürmek için, gerginlik yaratma yoluna gitmiştir.

Çıkan olayların sorumlusu Özal hükümetidir.

İçişleri Bakanlığının 1 Mayıs olayları üzerine açıklaması bir siyasal skandal belgesidir. Bakanlığa göre, "1 Mayıs bahar bayramı olmaktan çıkarılmış, böylece anılan günde herhangi bir kutlama yapmanın kanuni dayanağı kalmamıştır". Kanunlara göre. TC yurttaşlarının ancak bayramlarda kutlama ve gösteri yürüyüşü hakkının ancak " bayramdan bayrama" tanındığını sanan İçişleri Bakanının uygulamak zorunda olduğu yasalardan haberi yoktur. 1 Mayıs gösterilerini yasaklayan hükümetin bu yasaklama gerekçesinin kanun dışı olduğu içişleri bakanlığının açıkla-

masıyla itiraf edilmiştir.

İçişleri bakanlığı, 1 Mayıs gösterilerini yasaklamasının ve göstericilere karşı silahla müdahale edilişinin bir başka gerekçesini de, 1977 1 Mayısında 35 yurttaşın ölümü olayına bağlamıştır. Bu bakanlığın görevi, 1 Mayıs gösterilerini yasaklamak mıdır? Eğer ikinci şık doğruysa, biz, 1977 katliamının gerçek suçlularını ortaya çıkartmayan hükümetlerin, 1 mayısları bu bahaneyle önlemek istediklerini ve bu türden kanlı olaylardan medet umduklarını ilan edeceğiz?

Her TC yurttaşı istediği herhangi bir günde gösteri yapma hakkına sahipse, 1 Mayısta gösteri yapma hakkına silahla karşı koymaya kimin hakkı vardır? 1 Mayısın resmi tatil olmaması, isteyen her insanın 1 Mayısta gösteri yapmalarını yasaklamanın gerekçesi olamaz. Devlet, 1 Mayısa karşı ideolojik nedenlerle tutum almıştır. Böyle bir hak devlete tanınamaz. Bir hukuk devletinde böyle bir düşmanlık devletin hakkı olarak görülemez. Dünyanın her yerinde 1 Mayıs toplantı ve yürüyüşlerle kutlanırken polisin ancak Güney Kore ve Türkiye'de barışçı yürüyüşlerle 1 Mayısı kutlamak isteyen yurttaşlara saldırması Türkiye'deki durum hakkında bir fikir vermektedir.

Gözaltına alınan işçiler, aydınlar ve sendikacılar derhal serbest bırakılmalı, göstericilerin üzerine ateş açan ve şiddet kullanan, bu yolda emir verenler hakkında soruşturma açılmalıdır. 1 Mayıs, yeniden resmi tatil olarak ilan edilmelidir.

1 Mayıs 1989

TBKP Politik Bürosu

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TBKP MERKEZ YÖNETİMİNİN AÇIKLAMASI:

ÖZGÜRLÜĞÜ KAZANACAĞIZ

TBKP Başkanı **Nihat Sargın** ve Genel Sekreteri **Haydar Kutlu** yoldaşlarımızın "141-142-163.maddelere ilişkin düzenlemelerle Komünist Partisi üzerindeki yasak kalkıncaya ve kalkacağının açık işaretleri ortaya çıkıncaya kadar, ve/veya daha uygun koşullarda mücadele olanaklarına sahip olacağımız tahliyemize kadar kesintisiz sürecektir." diyerek başlattıkları süresiz açlık grevi, ölüm orucu eylemini ülkemizin demokratikleşmesi için önemli bir adım bir uyarı olarak görüyoruz.

Türkiye bugün içinde bulunduğu ve kimi güçlerin daha da geriye çekmeye çalıştığı rejime lâyık değildir. Tıkanan demokratikleşmenin önünün bir an önce açılması; özgür, demokratik çağdaş bir Türkiye de hayal değildir. Kazanılabilir bir şeydir ve kazanılacaktır. Yeter ki, demokrasiden yana olanlar da en az demokrasi karşıtları kadar kararlı ve dirençli olsunlar.

Tarih insanların bilinçli ve onurlu dirençleri ile ilerliyor.

Türkiye'nin sorunlarını çözmesinin, ilerlemesinin, çağdaş bir toplum olmasının önünü tıkayan ise ülkeye dar gelen bugünkü politik rejimdir. Türkiye'nin, insanlarımızın geleceği öncelikle bunun aşılmasına bağlıdır.

Bu noktada herkese görev düşüyor. İnsan haklarına saygılı, barışçı ve demokratik yollarla ülkenin sorunları çözülebilir. Başka yol yoktur. Baskıyı sürdürerek, terörü tırmandırarak bir yere varılamaz.

Bugün ülkemizde Marksistlerle beraber eskisinden çok daha geniş çevreler arasında insan hakları, barış ve demokrasi konusunda mutabakat oluşmuştur. Her geçen gün biraz daha gelişmektedir. Ancak bu gelişmenin önünü kesmek, durdurmak ve ülkeyi kör karanlıklara çekmek isteyenler direniyorlar. Bu direnç güçsüz değildir, ama yenilmez de değildir.

İşte bu noktada **Nihat Sargın** ve **Haydar Kutlu** yoldaşlarımız demokrasi için ve özgürlüklerini kazanmak için kendi hayatlarını ortaya koymuşlardır.

Biz TBKP Merkez Yönetimi olarak, onların "İNSANLIK ONURU, DEMOKRASİ İNANCI VE YURTTAŞLIK BİLİNCİ"ile başlattıkları eylemlerini doğru ve haklı buluyoruz.

TBKP bütün örgüt ve üyeleri ile onların yanındadır.

İnsan hakları, barış ve demokrasiden yana herkesi onların yanında olmaya çağırıyoruz.

El ele verelim, elimizden geleni yapalım.

7 Nisan 1990
TBKP Merkez Yönetimi

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI